

Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica

Facultat de Geografia i Història

UNIVERSITAT DE BARCELONA

LA VILA DE BERGA A L'EDAT MITJANA

LA FAMÍLIA DELS BERGA

VOLUM II

Que presenta **M. Dolors Santandreu i Soler** per optar al títol de Doctora
en Història Medieval.

Tesi de Doctorat dirigida pel

Dr. Manuel Riu i Riu

Catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Barcelona.

Programa de Doctorat "Poder i Societat a l'Edat Mitjana".

Bienni 1993-1995.

Març 2006

APÈNDIX DOCUMENTAL

En aquest apartat s'inclouen tots els documents que s'han estudiat per a la realització d'aquesta Tesi Doctoral: "*La vila de Berga a l'Edat Mitjana. La família dels Berga*".

Aquesta documentació procedeix, en bona part, de l'Arxiu de la Parròquia de Santa Eulàlia de Berga, un arxiu inèdit, que no ha estat ni classificat ni estudiat i que, per tant, creiem que té un gran interès.

A més de l'arxiu parroquial de Berga, també s'han consultat l'Arxiu Històric Comarcal de Berga, l'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà, l'Arxiu de la Corona d'Aragó i l'Arxiu Històric dels Franciscans de Catalunya.

En fer la transcripció de la documentació ens hem fixat un objectiu: facilitar la seva comprensió. Amb aquesta finalitat hem seguit les següents normes:

- S'ha volgut donar una coherència a la presentació de la documentació estudiada. En primer lloc, s'inclou la transcripció dels documents inclosos als Manuals Notarials de l'Arxiu Parroquial de Berga, números 31, 27, 196, 206, 34 i 35. A continuació segueixen els testaments inclosos als Manuals Notarials 251 i 27 del mateix arxiu. Després s'ha inclòs la transcripció dels pergamins de la mateixa procedència. Segueix la documentació relativa al convent de framenors de Berga i, finalment, la resta de documents, procedents de l'Arxiu Històric Comarcal de Berga i de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.
- En cada apartat, els documents s'han ordenat cronològicament.
- No tots els documents s'han transcrit íntegrament. El cas de transcripcions fragmentàries s'ha indicat amb punts suspensius "...".
- S'ha mantingut l'ortografia del text original, a excepció de la normalització de majúscules, minúscules, puntuació i accentuació.
- S'han desenvolupat totes les abreviatures que apareixen als documents.
- En relació a les abreviatures de paginació i foliació he emprat "pàg." per pàgina; "pàgs." per pàgines; "f." per foli o folis; "r" per "recto" i "v" per "verso" i "sn." per "sense numerar".
- Quant als mots que apareixen indiscriminadament separats o ajuntats, l'objectiu bàsic ha estat de facilitar-ne la lectura i, per això, s'ha adoptat la forma d'acord amb la normativa i ús actual.
- Pel que fa a l'ús de "i" i de "j", s'han normalitzat segons l'ús actual del català.

El mateix s'ha fet amb l'ús de “v” i “u”.

- Els documents medievals empren indistintament “-cia” i “-tia”, “-cio” i “-tio”, “-cion” i “-tion”, etc. En aquests casos, hem respectat la grafia original. El mateix hem fet en les grafies “cc”, “ct”, “tt”. Només les hem normalitzat en situacions molt evidents.
- S’han respectat les dupliacions de les lletres inicials i dins el text.
- S’han apostrofat les paraules començades per vocal, sempre i quan era necessari, d’acord amb les normatives actuals.
- S’ha mantingut la numeració romana.
- Els fragments de lectura impossible, sigui per deteriorament del document o per la dificultat de llegir-los correctament amb una total seguretat, s’assenyalen amb punts suspensius entre parèntesis “(...)”.
- Les paraules o signes en blanc s’han substituït per “(en blanc)”.
- Ús de “(sic)” per indicar casos susceptibles de ser errors de l’editor o escrivà.
- Tots i cadascun dels documents van precedits d’un encapçalament on s’indica la data i, en alguns casos, el lloc d’emissió; un breu resum del contingut del text, i les dades de localització del document, indicant l’original (A), la còpia o còpies si s’escau (B, C, ...) i les publicacions que inclouen la seva transcripció (a, b, c...). En el cas de la documentació transcrita dels manuals de notaris, atès que tota és original, ja no s’hi ha inclòs aquesta indicació.
- Per indicar la procedència de la documentació s’han utilitzat les següents abreviatures:
 - APBerga: Arxiu de la Parròquia de Santa Eulàlia de Berga
 - ACBR: Arxiu Històric Comarcal de Berga.
 - AHFC: Arxiu Històric dels Franciscans de Catalunya
 - ACA: Arxiu de la Corona d’Aragó.
 - APC: Arxiu Parroquial de Cardona.
 - ADM: Arxiu Ducal de Medinaceli.
- Els testaments dels Manuals Notarials números 251 i 27 no s’han transcrit literalment sinó que, per a l’estudi d’aquests documents, s’ha procedit a

l'elaboració d'una fitxa que inclou diferents aspectes, d'acord amb l'estructura que segueix:

Número del testament (segons data).

1.- Informació referent al testament en si mateix

a.- Referència o signatura del document:

b.- Data de redacció:

c.- Executors testamentaris:

c.1- marmessors

c.2.- testimonis

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms:

b.- Estat civil:

c.- Ofici:

d.- Procedència o residència:

e.- Causa que motiva la redacció del testament:

f.- Lloc on vol la sepultura:

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals:

h.- Hereu/va universal

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometes per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants.

- A l'inici de la transcripció d'un manual notarial s'inclou un índex de tots els documents d'aquest amb especificació del número de manual, de document, la data, el foli i un apunt de la seva temàtica.

APBerga. Notarials. Notaria de Berenguer de Viladomat. Llibre Notarial 31.			
NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
1.	1382-12-28	3r	Pere Boqueti ven un hort en el lloc de Salas, parròquia de Berga
2.	1382-12-29	3v	Pere Caselles ven una casa al carrer del Call Nou
3.	1382-12-29	7r	Arnau de Sant Joan lloga una casa al carrer del Corral
4.	1382-12-29	8r	Donació de Ramon de Puigseguí al convent de framenors
5.	1382-12-29	9r	Venda d'una casa a la plaça de Berga
6.	1383-1-1	10v	Capítols matrimonials. Casa al carrer de Sallagosa
7.	1383-1-2	17v	Pere d'Ardalló ven una vinya al lloc de Fenollosa, parròquia de Berga
8.	1383-1-3	18v	Joan d'Alou allibera una serva, de nom Sibil·la, de la parròquia de Sant Mateu de Fumanya
9.	1383-1-3	19r	Joan d'Alou allibera una serva, de nom Berenguera, de la parròquia de Sant Mateu de Fumanya
10.	1383-1-3	19v	Andreu Haomar, germà i fill respectivament de les serves alliberades, reconeix deure una quantitat de diners per aquesta alliberació.
11.	1383-1-5	22r	Execució del testament de Jaume Lledó. Vinya a Torrent Fernós
12.	1383-1-7	26v	Venda de llana
13.	1383-1-11	30r	Terra a Serra Lenusera i hort al Tossal de Targasona
14.	1383-1-13	33v	Àpoca d'un cens a Pedret
15.	1383-1-13	33v	Confraria de S.Cristòfol i S.Esteve de la vila de Berga
16.	1383-1-13	34v	Jueus
17.	1383-1-13	35v	Venda de 2 feixes de terra a Mas d'Huguets, parròquia de La Valldan
18.	1383-1-14	37r	Capítols matrimonials de Joan Vernet (mercader) i Clara de Bellshoms (tintorer)
19.	1383-1-16	41r	Venda d'un solar al carrer del Pujol
20.	1383-1-19	42v	Carrer de les Canals
21.	1383-1-19	43v	Venda de 2 feixes de terra a La Valldan
22.	1383-1-20	46v	Establiment d'un hort al Viver
23.	1383-1-21	48v	Lloguer d'una casa al carrer Major

APBerga. Notarials. Notaria de Berenguer de Viladomat. Llibre Notarial 31.			
NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
24.	1383-1-25	57v	Establiment d'un pati al Barri
25.	1383-1-25	59r	Montbenet. Establiment del mas del Vilar (Rotgers)
26.	1383-1-25	50v	Procura de la Comunitat de preveres de Berga
27.	1383-1-28	61r	Contracte d'aprenentatge de l'ofici de sastre
28.	1383-2-5	66v	Questia a l'infanta Violant. 30 lliures
29.	1383-2-5	70r	Casa al carrer de la Trencada
30.	1383-2-7	72v	Casa a la plaça de Berga
31.	1383-2-7	73r	Carrer de Sorribes, prop les Feixes del Palau
32.	1383-2-8	76r	Un tintorer del comtat de Foix compra una casa al carrer del Forn Nou
33.	1383-2-10	77r	Inventari dels béns de Blanca, muller de Bernat Soldevila, hostaler.
34.	1383-2-12	78r	Delme de la verema del monestir de S. Maria de Pedralbes
35.	1383-2-11	78r	Dret d'entrar llana a Berga
36.	1383-2-13	80v	Capella de S. Marc de l'església parroquial
37.	1383-2-13	75r	Inventari dels béns de Bartomeu Boxader, paraire
38.	1383-2-15	85r	Lloguer d'una casa al carrer de Sorribes
39.	1383-2-22	93r	Examen de mestria de G. de Bellshoms, paraire.
40.	1383-2-25	94r	Carrer Major de Berga
41.	1383-3-8	101v	Venda a l'encant públic d'una vinya del lloc de Bonets
42.	1383-3-10	103v	Venda a l'encant públic d'una casa al carrer dels Menorets
43.	1383-3-10	108v	Contracte d'aprenentatge de l'ofici de teixidor
44.	1383-3-15	110r	Donació d'una vinya a les Femades i d'un hort a Gualnorfre
45.	1383-3	112v	Inventari dels béns de Jaume Duran
46.	1383-3-20	130v	Llicència d'obres
47.	1383-3-22	123v	Contracte d'aprenentatge de l'ofici de teixidor
48.	1383-3-31	133r	Mas de Puiganyer, parròquia de Berga
49.	1383-4-7	141v	Administradors de la confraria del Sant Esperit
50.	1383-4-8	142v	Inventari dels béns de Pere de Coromines

APBerga. Notarials. Notaria de Berenguer de Viladomat. Llibre Notarial 31.

NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
51.	1383-4-16	154r	Establiment d'una terra. Capella de Sant Salvador de Muntarrot. Aquesta terra era inculta des del temps de les grans mortalitats.
52.	1383-4-20	156r	Vinya al lloc de Fonollosa, parròquia de Berga.
53.	1383-4-25	156v	Censos sobre terres al lloc de Fonollosa
54.	1383-4-20	159r	Arrendament d'una tintoreria a Berga
55.	1383-4-23	160v	Venda d'una casa al carrer de Barcelona
56.	1383-4-26	164r	Relleu anual dels administradors de la confraria de Santa Maria
57.	1383-4-28	165r	Cònsols de la vila de Berga de l'any 1383
58.	1383-5-4	173r	Venda d'unes cases a les Feixes del Palau
59.	1383-5-14	177v	Problemes en la construcció d'unes cases a la plaça de Berga, prop l'església de S.Pere de Caors.
60.	1383-5-11	178r	Venda d'un hort al Pujol de Masenys
61.	1383-5-4	179r	Violant d'Olvan, monja de Montbenet, reconeix haver rebut els diners d'un censal, instituit per Arnau de Saga, sobre el castell de Blancafort
62.	1383-5-5	179v	Venda d'una casa al carrer de Sallagosa
63.	1383-6-10	191v	Sentència arbitral pels límits d'unes terres al Pla de l'Alemanys
64.	1383-6-14	197r	Contracte d'aprenentatge de l'ofici de sabater
65.	1383-6-13	202v	Capella de Sant Nicolau, església parroquial de Berga
66.	1383-6-13	204r	Venda d'una casa al carrer del Call Nou
67.	1383-6-25	208r	Venda d'una casa al carrer de Barcelona de Berga
68.	1383-6-26	210r	Venda d'una casa al carrer del Corral de Berga
69.	1383-6-28	212r	Venda d'una casa al carrer de Barcelona de Berga
70.	1383-7-2	215r	Presència francesos a Berga. Document incomplet
71.	1383-7-4	217r	Contracte d'aprenentatge de l'ofici de ferrer
72.	1383-7-5	217v	Venda d'una casa prop de l'església de S. Joan
73.	1383-7-17	219v	Inventari dels béns de Jaume Trullars
74.	1383-7-23	223r	Donació de 3 cases al convent de Sta. Magdalena
75.	1383-7-26	225v	Venda d'un hort a Salas

APBerga. Notarials. Notaria de Berenguer de Viladomat. Llibre Notarial 31.			
NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
76.	1383-7-26	226v	Administradors de la confraria del Sant Esperit
77.	1383-8-11	234r	Venda d'una casa al carrer de les Canals
78.	1383-8-14	235v	Carrer del Call de Foix
79.	1383-8-21	236v	Lloguer d'una casa al carrer Major
80.	1383-8-22	237v	Contracte d'aprenentatge de teixidor
81.	1383-8-27	239r	Venda solar prop el carrer de les Canals. Tossal de Targassona
82.	1383-8-30	242r	Fundació d'un aniversari a l'església de Sta. Magdalena
83.	1383-8-30	245v	Carrer de les Canals. Camí de l'església parroquial
84.	1383-8-28	247r	Inventari dels béns de Francesc Torrent
85.	1383-9-2	249v	Lloguer de cases a la plaça de Berga
86.	1383-9-4	251r	Inventari dels béns d'Elisenda, muller d'Arnau Padrinyà
87.	1383-9-8	254v	Hort a Bonets
88.	1383-9-13	307r	Arrendament de les herbes de Pedret
89.	1383-9-14	262r	Benefici de St. Miquel. Església de St. Joan
90.	1383-9-23	267r	Venda d'una terra a Portolill
91.	1383-9-29	279r	Venda d'una feixa a Salas. Benefici capella de St. Tomàs
92.	1383-10-4	280v	Venda d'una vinya, terra i rovira a les Planeles
93.	1383-10-4	282r	Arrendament escrivania de la cúria de la batllia de Berga
94.	1383-10-5	289v	Venda d'una terra a Codines
95.	1383-10-11	285r	Arrendament del mas Ribera
96.	1383-10-13	287v	Arrendament de forn nou de la vila
97.	1383-10-27	299r	Venda d'una casa al carrer de Salagossa
98.	1383-10-18	300r	Confraria de Santa Maria
99.	1383-10-19	300v	Contracte d'aprenentatge de ferrer
100.	1383-10-20	303r	Venda d'un cens del mas Levaig (Pedret)
101.	1383-10-22	308v	Nomenament de procurador
102.	1383-10-28	314r	Inventari dels béns de Pere Salner
103.	1383-11-5	319r	Venda d'una vinya al Mercadal

APBerga. Notarials. Notaria de Berenguer de Viladomat. Llibre Notarial 31.			
NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
104.	1383-11-20	336r	Inventari anònim i incomplet

1

1382, desembre, 28. Berga.

Pere Boquet, texidor, ven un hort a Pere Gifre, situat en el lloc de Salas, parròquia de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 3r.

“...Petrus Boqueti, textori, habitatori ville Berge confiteor et reconosco vobis Petro Guiffre, paratori, habitatori dicte ville quod ... dedistis ... octo libras et quinque solidos monete barchinonensis ... pro vendicionis... de quodam orto terre meo sito in parrochia Berge in loco nominato a Salas in dominio et alodio presbiterorum Berge ...”.

2

1382, desembre, 29. Berga.

Pere Caselles, paraire, ven una casa del carrer del Call Nou a Antoni de Valielles.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 3v.

"...Petrus Caselles, parator, habitator ville Berge confiteor et reconoscho vobis Anthonio de Valieles, textori eiusdem ville quod ex illis XXVI llibris monete barchinonensis quas mei solvere debeatis pro precio cuiusdem vendicionis ... feci de quodam ospicio meo quod habebamus in dicta villa Berge, in vico del Cal Nou et se tenit cum hospicio Johannis Figuera ...".

3

1382, desembre, 29. Berga.

Arnau de Sant Joan i la seva muller Elisenda lloguen una casa al carrer del Corral a Joan de Bisquer.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 7r.

"Sit omnibus notum quod Arnaldus de Sancto Johanne, arquerius, et Elisendis uxor eius, habitatores ville Berge, ex certa sciencia de proximo preterito festo natale Domini ad

quinque annos primo futuros et completos ac immediate sequentes, locamus et ad loguerium et penssionem inffrascriptam concedimus vobis Johanni de Bisquerr, textori, habitatori dicte ville et vestris per dictum tempus quoddam integriter hospicium nostrum quod habemus in vico Curralis dicte ville, prout afrontatur ex una parte cum hospicio heredis Bartholomei Bosch, paratoris, quondam, ex alia parte cum alio hospicio nostro quod est versus hospicium Petri de Albiols ... centum solidos barchinonenses scilicet ad rationem viginti solidorum per anno dicti temporis ... Guillelmus de Pareriis, sirurgicus, testes ...”.

4

1382, desembre, 29. Berga.

Donació de Ramon de Puigsegú al convent de framenors de Berga, que s'està obrant.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 8r.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Raimundus de Puygseguí, colonus, oriundus parrochie Sancte Marie de la Quar, nunc comorans in villa Berge, attendens vil tam p(...) esse quod domino sacrificium de bonis ab ipso collatis offerere egoque volens aliquod p(...) condere in terris ad mei preparet habitaculum in celis.

Consideransque oppus per Petrum Olivo, quondam, ville Cardone fieri inchoatum et dormitorio monasterii fratrum minorum ville Berge predicte cartie perfeccione cum (...) per ipsum dicto operari (...) non sufficiat ad dicti operis perfeccionem ego (...) (...) mei a domino collatis eidem operi facere aliqualem donacionem i...tur ex causis predictis et ex certa mei sciencia in remedium peccatorum meorum dono et concedo ex causa donacionis pure, simpliciter et irrevocabiliter facte inter vivos sub modis tamen inffrascriptis dicto operi prefati dormitorii et vobis venerabile et religioso fratri Anticho de Campamar, gardiano prefati monasterii ac conventui eiusdem, ad oppus ipsius operis in posse notari publici infrascripti hec a me pro vobis et dicto opere et omnibus etiam aliis personis quarum inter est intererit ac ponere interesse nunc et in futurum totum id et quidquit et quantum mei debetur seu restat ad solvendum seu restituendum per Petrum Garreta, quondam, ville predicte Berge per eius heredem ex illis mille et quingentis

solidos Barchinone quos dictus quondam Petrus Garreta a me fuit concessus tenere in pura comanda seu deposito cum publico instrumento confecto in parrochia Sancti Petri de Madrona, diocesis Urgellensis, XXVII die iulii anno a nativitate Domini millesimo CCC quinquagesimo sexto clausoque et subsignato per Jacobum de Podio, habitatorem ville Berge auctoritate regia notarium perpetuum per totam Cathaloniam quod vobis trado s(...) et integrum.

Hanc autem donacionem et concessionem facio vobis dicto venerabili gardiano et conventui dicti monasterii ad oppus dicti hospicis de predictis omnibus et singulis sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum, sanum ac (...) intellectum et extra huiusmodi donacionis et concessionis, dono et cedo vobis dicto venerabili gardiano et conventui dicti monasterii nomine dicti operis omnia loca mea iura, voces et acciones reales et personales, utiles et directas, mixtas et coherentes, ordinarias et extra ordinarias et quascumque alias mei competentes et competere debentes quibus possitis vos et dictus conventus uti agere et experiri contra heredes et possessores bonorum qui quod fuerunt dicti quondam Petri Garreta in curia et extra curiam, in iudicio et extra et etiam ubique quem ad modum ego possem autem hunc donacionem et concessionem.

Constituens inde vos et dictum conventum dominos et procuratores tanquam in rem propriam dicti operis salvo tamen quod vos et successores vestri in dicti monasterio simul cum conventu eiusdem monasterii annuatim proprio in ecclesia dicti monasterii celebretis et celebrent una die videlicet sexta die mensis januarii missas et aniversarium pro anima mea. Et sub dictis modis promito predictam donacionem et concessionem ac omnia et alia et singula supradicta grata, rata et firma semper habere, tenere et observare et non contrafacere seu venire aut ea revocare aliquam ratione vel causa. Et ut predicta omnia et singula maiori gaudeant firmitatis sponetis iuro per dominum Deum et eius Santa Quatuor Evangelia manu mea corporaliter tacta predicta omnia et singula grata, rata et firma perpetuis temporibus habere, tenere et observare et non contrafacere seu venire aut ea revocare de iure vel de facto per me vel inter ponitam personam aliquo modo iure titulo ratione vel causa.

Ad hec nos frater Antigus de Campamar, gardianus, frater Berengarius Serra, lector, frater Petrus Mesonis et frater Franciscus Vivet, conventuales dicti monasterii in

capitulo congregati in domo qui est subtus dormitorium novum dicti monasterii sonitu campanille ut moris est aliis fratribus dicti monasterii absentibus pro nunc ab eodem presentes predictis omnibus et singulis consentimus et convenimus et promittimus vobis dicto Raimundo de Puysegui per nos et nostros successores in dicto monasterio quod nos et ipsi nostri successores annuatim proprio dicta sexta die januarii celebrabimus et celebrabunt pro anima vestra missas et aniversarium pro anima vestra pro ut extitit superius per vos retentum sub obligacione omnium bonorum dicti monasterii. Hec autem omnia et singula supradicta prout superius dicta sunt tam ego dictus Raimundus de Puigsegui quod vos gardianus, lector et aliis fratres superius nominati facimus, firmamus, promittimus et stipulamur vobis vicisem et adinvicem ac dicto operi in manu et posse notari publici infrascripti hec pro nobis adinvicem in opere supradicto ac omnibus quorum inter est intererit ac poterit interesse legitime stipulantis et recipientis. Quod est actum Berge in dicto monasterio ut supra.

Sig+num Raimundi de Puigsegui predicti qui hec laudo, firmo et juro.

Sig+num fratris Antichi de Campamar, gardiani.

Sig+num fratris Berengari Serra, lectoris

Sig+num fratris Petri Mesonis

Sig+num Francisci Vivet, predictorum qui predictis.

Testes huius rei sunt Bernardus Rama, fusterius, Raimundus Pila et Ferrarius Vivet, sartores Berge.

5

1382, desembre, 29. Berga.

Venda d'una casa a la plaça de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 9r.

"...Petrus de Santa Maria, notariis, habitator ville Berge, confiteor et recognosco vobis Raimundo Sala, sutori dicte ville, quod solvistis mei ... octuaginta llibras barchinonenses quarum pretio vobis et vestris proprio vendidi et concessi quoddam hospicium meum integriter quod habemus in platea ville Berge, confrontatum cum hospiciis Francisci Cozart et Jacme Malerii ...".

1383, gener, 1. Berga.

Capítols matrimoniales de Pere Ferrer i Francisca de Grataconills. Casa al carrer de Sallagosa.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 10v.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod nos Petrus Ferrarii, mercator, et Violandis uxor eius habitatores ville Berge. Ex certa nostri sciencia volentes, cupientes et quod plurium affectantes quod vos Petrus filius noster matrimonium contrahatis et ducatis in uxorem Francischam filiam Bernardi de Grataconylls, mercatoris, et domine Francische uxoris eius, dicte ville Berge. Idcirco in hoc tempore vestrarum nupciarum contemplacione dicti matrimonii damus et concedimus vobis dicto filio nostro et proli ex vobis et dicta Francischa quam ducatis estis in uxorum pariter procreande de bonis nostris, donacione firmissima et irrevocabili inter vivos, undecim mille solidos barchinonenses monete de terno et quoddam integriter hospitium quod ego dictus Petrus Ferrarii iure hereditario Petri Ferrarii, quondam, avunculi mei, habeo in vico de Salagosa dicte ville Berge cum suis iuribus et pertinenciis et cum vasis vinariis et bladariis que ibi sunt et unum lettum pannorum, duas taceas argenti et quoddam tiratorium cum patio terre quo fundatur ex illis duobus tiratoriis quos habeo subtus podium de Lasties ville Berge...

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod nos, Bernardus de Grataconylls, mercator, et Francischa uxor eius, habitatores ville Berge. Ex certa nostra sciencia volentes, cupientes et affectantes quod vos Francischa, filia nostra, matrimonium contrahatis et nubatis matrimoniale copula Petro Ferrarii, filio Petro Ferrarii mercatoris et domine Violandis, uxoris eius, dicte ville. Idcirco in hoc tempore vestrarum nupciarum, donamus et concedimus vobis dicte filie nostre et proli ex vobis et dicto Petro Ferrarii, cui nupita estis, pariter procreande de bonis nostris contemplacione dicti vestri matrimonii ac etiam donacionem firmissima et irrevocabili inter vivos decem mille solidos barchinonenses monete de terno, duos lettos pannorum cum eorum apparatus, duos cofres, duas taceas argenti et vestes nuptiales panni preseti virmiley

cum earum arreuo ad oppus vestri ...

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Francischa, filia Berengari de Grataconylss, mercator, et domine Francische, uxoris eius, ville Berge. Ex certa sciencia de consilio et voluntate dictorum parentum meorum et quorundam aliorum meorum amicorum nubo matrimoniali copula vobis Petro Ferrarii, filio Petri Ferrarii, mercatoris et domine Violandis, uxoris eius, dicte ville. Et in hoc tempore nostrarum nuptiarum apporto, trado et constituo vobis in dotem meam nomine dotis mea ac atiam pro dote mea, decem mille solidos barchinone, duos lettos pannorum cum eorum apparatus, duos coffres, duas taceas argenti et vestes nupciales panni de preseti virmilei cum earum arreuo ad oppus mei. De quibus omnibus dicti parentes mei mi donacionem fecerunt cum publico instrumento die presenti confecto auctoritate notarii infrascripti prout in eo continetur quorum si quidem decem mille solidorum barchinone predictorum facio vobis augmentum et sponsalium sive donacionem propter nuptias de tribus mille trescentis triginta tribus solidos et quatuor denaris. Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dederit et acquirere poterimus habeamus, teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre post obitum vero nostram proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et rentantur. Sed si me vobis premori contigerit sine tali prole quod absit habeatis vos et vestri augmentum supradictum per me vobis factum ad omnes vestras voluntates faciendas, cum uxore et sine uxore et cum infante et sine. Residuum vero dicte dotis mea revertatur et remaneat proximioribus meis, aut illi vel illis cui sive quibus ego dimisero, legavero seu ordinavero verbis vel testamento aut alter in mea ultima voluntate, iure aliquo non obstante sponte iurans per dominum Deum et eius Sancta Quatuor Evangelia manu mea corporaliter tacta predicta servare et non contravenire aliqua racione vel causa.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Petrus Ferrarii, filius Petri Ferrarii, mercatoris, et domine Violandis uxoris eius, ville Berge. Ex certa sciencia de consilio et voluntate dictorum parentum meorum et quorundam aliorum meorum amicorum duco in uxorem vos Francischa predictam. Et in hoc tempore nostrarum nupciarum confiteor et recognosco vobis dicte Francischa me a vobis habuisse et recepisse in dotem vestram nomine dotis vestre et eciam pro dote vestra decem mille solidos barchinone monete de terno, duos lettos panorum cum eorum apparatu, duos cofres, duas taceas argenti, vestes

nupciales panni preset virmiley ad oppus vestri cum earum arveo de quibus omnibus dicti parentes vestri vobis donacione fecerunt cum publico instrumento presenti die confecto auctoritate notarii infrascripti prout in eo continetur super quibus renuncio excepcioni peccunie non numerate, lettorum, cofris, tacearum, vestes ac dotis predictorum non habitarum et non recipitarum et doli. Et propter hanc dotem per vos mei constitutam facio vobis augmentum et sponsalicium sive donacionem propter nupcias de quinque mille solidos barchinone de bonis meis et sic sunt, inter dotem predictam per vos mei traditam et augmentum antedictum per me vobis factum, in peccunia quindecim mille solidos barchinone pro quibus omnibus supradictis obligo vos dicte Francischa et vestris omnia bona mea, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt. Renuncians quo ad hec omni iuri contra hec facienti. Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dedit et acquirere poterimus habeamus, teneamus et possidemus diebus omnibus vite nostre post obitum vero nostrum proli ex nobis a ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur sed si me vobis premori contigerit sine tali prole quod absit habeatis vos et vestri dotem predictam per vos mei traditam et augmentum antedictum per me vobis factum ad omnes vestras voluntates faciendas cum marito et sine marito et cum infante et sine per quibus dote et sponsalicio vestris antedictis teneatis et possideatis vos et vestri et quos volueritis omnia bona res et iura mea obligata tantum et tamdiu proximiores mei aut ille vel illi qui mei succedentur tradant vobis et deliberent dotem integritur supradictam per vos mei traditam et augmentum antedictum per me vobis factum fructus vero quos iure ex ipsis bonis meis percepitis in sortem vobis seu vestris nullatenus computando immo habentis eos ex meo proprio et plano dono et pro vestro firmo sponsalicio iure aliquo non obstante renuncians quo ad hec ex certa sciencia et consulte iuribus dicentibus quod fructus rerum obligatarum in sortem valeant computari et omni alii iuri contra hec facienti sponte iurans per Deum et eius sancta quatuor evangelia manu mea corporaliter tacta predicta servare et non contravenire aliqua racione vel causa.

Noverint universi quod nos Bernardus de Grataconylls, mercator, et Francisca, uxor eius, ville Berge. Ex certa sciencia ad dictatum et mandatum Francischa, filie nostre, sponseque vestri Petri Ferrarii, filii Petri Ferrarii, mercatoris et domine Violandis uxoris eius dicte ville et pro ea constituimus nos principales debitores et peccatores vobis

antedicto Petro et vestris in decem mille solidos barchinone monete de terno, duobus lettos pannorum cum eorum apparatu, duos cofres, duas taceas argenti et vestes nupciales panni preseti virmilei ad oppus ipsius Francischa que omnia prefata Francisca nobis constituit in dotem suam racione dotis sue nomine ac eciam pro dote sua tempore nupciarum inter vos et ipsam Francischam die presenti inhitarum et quorumvis in (...) per vos dicte Francischa facte confessus fueritis a dicta Francischa prefatos decem mille solidos barchinone, lettos pannorum, cofres, taceas argenti et vestes nupciales habuisse et recepisse renunciaveritisque excepcioni peccunie predictae non numeratis, letorum, cofrorum, tacearum argenti et vestium nupcialium predictorum non habitis et non receptatis et doli mali. Tamen verum est et in veritatis consistat confessione et renunciacione vestris absistentibus nullo modo quod de predictis nichil habuistis seu recepistis quinymo per nos ad huc vobis debentur et solvi debent. De quibus renunciando excepcioni peccunie predictae letorum, cofrorum, tacearum et vestium nupcialium predictarum per nos vobis non debitarum ex causa predicta et doli promitamus vobis vel vestris vel qui sive quibus volueritis loco vestri solvere, tradere et deliberare die qua matrimonium cum dicta Francischa solemnizabitur in facie ecclesie quinque mille et quingentos solidos dicte monete, letos, vestes nupciales, cofres et taceas argenti supradictas et ab ipsa die celebracionis dicti matrimonii ad unum annum tunc primo futurum duos mille et quingentos solidos barchinone et nichilominus die celebracionis predicti matrimonii dabimus et trademus vobis et vestris ac cui seu quibus volueritis perpetuo insolutum in satisfaccione residuorum duorum mille solidorum unum campum terre, una vinea ibi contigua cum ripparia einde contigua que habemus in parrochia Berge, in loco nominato a Torrent Fernos cum iuribus et pertinenciis suis universis et singulis, diebus adiatis in quolibet dictorum terminorum absque dilacione aliqua et excusacione ac iure et facti excepcione et absque dampno et missione vestri et vestroeam pro quibus quisque nostrum insoluum et pro toto obligamus vobis dicto Petro Ferrarii et vestris omnia bona res et iura nostra et cuiuslibet nostrum insoluum mobilia et in mobilia, habita et habenda ubique sunt. Renunciantes quo ad hec beneficio dividende accionis et nove constitucionis de duobus reis et epistole domini Adriani beneficio et legi de principali primo conveniendo ac iuri etiam directi quod prius conveniatur is pro quod qui se constituit et omni alii iure contra hec faciendum et specialiter ac exprese ego dicta

Francisca cerciorata plenarie de iuribus meis renuncio quo ad hec doti et sponsalicio meis auxilio senatus consulti velleiani et alii auxilio iuri et beneficio contra hec repugnantibus quoquo modo. Et ut predicti omnia et singula maiori gaudeant firmitate sponte iuramus nos dicti conjuges per dominum Deum et eius sancta quatuor evangelia manibus nostris corporaliter tacta predicta servare, attendere et complire et non contrafacere seu venire de iure vel de facto aliquo modo iure titulo racione vel causa, quibus consencio ego Francischa, filia dicti Bernardi de Grataconylls predicta et confiteor predicta fore vera. In super ego Petrus Ferrarii predictus, filius Petri Ferrarii mercatoris predictis omnibus consencio et confiteor predicta omnia fore vera.

Actum est hoc Berge prima die mensis januarii anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio.

Testes huius rei sunt venerabile Berengarius Ferrarii, prepositus Liletense, Franciscus Cozart, carnifechs, Guillelmus Ferrarii et Arnaldus Cozart, mercatores, et Raimundus Guilaberti, presbiter ville Berge.

7

1383, gener, 2. Berga.

Pere d'Ardalló ven una vinya al lloc de Fonollosa, parroquia de Berga, a Vicenç Blanc
APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 17v.

"...Petrus d'Ardaylló, hospes, habitator ville Berge ... vendo et concedo vobis Vincentio Blanch, colono, habitatori ville Berge in vico del Calnou eiusdem ville ... quandam integriter vineam et terram meam quam habeo et posideo in parrochia Berge, in loco nominato a Fonoylosa ...".

8

1383, gener, 3. Berga.

Joan d'Alou allibera una serva, de nom Sibil-la, de la parròquia de St. Mateu de Fumanya.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 18v.

Sit omnibus notum quod ego Johannes de Alodio, habitator ville Berge. Ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos presentes et futuros, absolvo et diffinio et ajugo dominio, servitute et potestate mei et meorum penitus eicio et perpetuo libero vos Sibiliam, filiam Jacobi Haomar, condam, et Berengarie eius uxoris, viventis, hominis et femina mei de redempcione mei de parrochia Sancti Mathei de Fumania et omnem prolem vestram, natam et nascituram et omnia bona vestra et ipsius prolis vestre, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint vel fuerint. Hanc autem absolucionem et domini relaxacionem et diffinicionem facio vobis dicte Sibilie et proli vestre nate et nasciture et omnibus bonis vestris et ipsius prolis vestre, habitis et habendis sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque et ipsius prolis vestre salvamentum et bonum, sanum et scincerum intellectum.

Ita quod decetero et ab iure vos dicta Sibila et proles vestra, nata et nascitura, simul cum bonis vestris omnibus et ipsis prolis vestre, positis et valeatis absque contradiccione et obstaculo mei et meorum ubique volueritis tanquam absolute, libere et franche persone ire, stare, redire, testari, codicillari, pacisci et contrahere et quoscumque alios actus facere et exercere et quemcumque alium dominum vel dominam volueritis eligere et aclamare et omnia alia et singula facere et liberaliter exercire que quelibet potest familias atque quelibet libera persona et sui iuris affecta facere potest et debet ac si ab ingenuis parentibus eretis procreata per hac vero absolucione et diffinicione domini habui et recepi a vobis LXXVII solidos monete barchinonense suqper quibus renuncio excepcioni peccunie non numeratis non habita et non recepte et doli. Et siquid amplius mei vel meis competit vel competere potest aut firmissima et irrevocabili inter vivos. Et predictam absolucionem et domini diffinicionem et relaxacionem et omnia alia et singula supradicta facta, rata et firma semper habere, tenere et observare promitto et non contrafacere vel venire de iure vel de facto aliqua racione vel causa.

Quod fuit actum tercia die januarii, anno a Nativitate Domini MCCCLXXX tercio.

Sig+num Johannis de Alodio, predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Petrus Borrell, notarius; Raimundus Vivete, sartor ville Berge et Petrus Boneti, parrochia de Valcebre.

1383, gener, 3. Berga.

Joan d'Alou allibera una serva, de nom Berenguera, de la parròquia de Sant Mateu de Fumanya.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 19r.

Sit omnibus notum quod ego dictus Johannes de Alodio, ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos, presentes et futuros, absolvo et diffinio et ajugo dominio, potestate et servitute mei et successorum meorum penitus eicio et perpetuo libero vos Berengariam de Haomaris uxoremque Jacobi de Haomar, condam, de parrochia Sancti Mathei de Ffumania, feminam meam propriam et redempcione mei et meorum et omnem prolem vestram tamen in futurum nascituram nec tamen natam et omnia bona vestra et ipsius prolis vestre nasciture, mobilia et immobilia, habita et habenda, ubique sint vel fuerint. Hanc itaque absolucionem, relaxacionem et dominii diffinicionem ffacio vobis dicte Berengarie et proli vestre nasciture et bonis vestris et ipsius prolis vestre nasciture, habitis et habendis, sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum et ipsius prolis vestre nasciture salvamentum et bonum intellectum. Ita quod ex iure et decetero vos dicta Berengaria simul cum prole vestra nascitura tamen cum omnibus bonis vestris et ipsius prolis vestre absque contradiccione et obstaculo mei et successorum meorum positis ubique volueritis tanquam libera, ffrancha et absoluta persona ire, stare, redire, testari, codicillari, pacisci et contrahere et quemcumque alium dominum vel domina eligere volueritis eligere et aclamare et quoscumque alios actus facere et omnia alia et singula facere et liberaliter exercire que quemlibet ffrancha et libera et absoluta persona ac sui iuris effecta facere potest et que quilibet potest familias facere potest ac si ab ingenuis parentibus eretis procreati. Pro hac vero absolucione et diffinicionem habui et recepi a vobis dicta Berengaria LXXVII solidos monete barchinonense terni super quibus renuncio excepcioni peccunie non numeratis, non habite et non recepte et doli. Et siquid amplius mei vel meis pro predicta absolucionem et diffinicionem competit vel competere potest aut debet totum vobis et vestris dono et remitto donacione firmissima et irrevocabili inter vivos. Et predictam absolucionem et

diffinicionem et omnia alia et singula supradicta facta, rata et firma semper habere, tenere et observare promitto et non contrafacere vel venire de iure vel de facto aliqua racione vel causa.

Quod fuit actum III die januarii, anno a Nativitate Domini MCCCLXXX tercio.

Sig+num Johannis de Alodio, predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt predicti.

10

1383, gener, 3. Berga.

Andreu Haomar, fill i germà respectivament de Berenguera i Sibil·la, reconeix deure una quantitat de diners, a Joan d'Alou per l'alliberament d'ambdues.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 19v.

Sit omnibus notum quod ego Andreas Haomar, parrochie Sancti Mathei de Ffumania confiteor me debere vobis dicto venerabile Johanni de Alodio et vestris quinquaginta quinque solidos monete barchinone qui vobis debentur et restant ad solvendum de quantitibus dictarum redempcionum et diffinicionum per vos facta de dictis Sibilia sorore mea et Berengaria matre mea lizet confessus fueritis et quamlibet ipsarum habuisse pro ipsa diffinicionem LXXVII solidos cum re vera adhuc dicti LV solidos vobis debantur et restent absolvendum quosque LV solidos antedictos renunciando excepcioni peccunie per me vobis non debite dicta de causa et doli promitto vobis ven vestris solvere, credere et deliberare de primo venturo festo Epiffanie Domini ad unum annum tunc primo futurum sine omni dampno et missione vestri et vestrorum pro quibus servandis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea unique sint, mobilia et immobilia, habita et habenda et renuncio omni iuri contra hec faciendi.

Quod fuit actum III die januarii, anno a Nativitate Domini MCCCLXXX tercio.

Sig+num Andrea Haomar, predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt predicti.

1383, gener, 5. Berga.

Execució del testament de Jaume Lladó. Vinya a Torrent Fernós.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 22r.

"...Jacobus Ledo, aventurerius, quondam, habitator ville Berge in suo ultimo testamento quod condidit XIX die mensis augusti anno a a nativitate Domini millesimo CCC LXX quinto in posse discreti Berengarii de Viladomat, notarii publici ville Berge, voluisset et ordinasset omnia bona sua vendi, distrahi et alienari in encantu publico ville Berge prius offerentibus et eorum precia dari et erogari, amore Dei et pro anima sua, puellis pauperibus maritandis et in aliis etiam piis causis ad cognitionem nostri Miquelis dez Ledo, parrochie Sancti Vincencii de Albiols et Jacobi Clavell, parrochie Sancti Martini de Aviano, manumissorum et exequutorum dicti ultimi testamenti dicti quondam Jacobi Ledo ...

Nos igitur dicti manumissores volentes voluntatem et pium propositum dicti defuncti pro viribus adimplere fecimus exponi venale in encantum publico ville Berge per Arnaldum Bonets preconem publicum et iuratum dicte ville Berge quoddam trocium vinee et terre cum ripparia eidem contigua quod dictus defunctus habebat in parrochia Berge, in loco nominato a Torrent Fernos, sub dominio domini regis seu domini ducis, prout affrontatur ex una parte cum vinea et terra vestri emptoris infrascriptum, ex alia cum vinea et terra Petri de Ulmo, ex alia parte cum vinea Elisendis, uxoris dicti quondam Jacobi Ledo, ex alia parte in via qua itur a Vallaura et ex alia parte cum aqua que transit per dictam rippariam ...".

1383, gener, 7. Berga.

Venda de llana.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 26r.

"... Petrus de Cerchs, de parrochia Sancti Andree de Cerchs, ex certa sciencia vendo et concedo vobis Guillelmo Puyoll, mercatori, habitatori ville Berga in vico de Callis Novi,

et vestris aut cum vel quibus volueritis totam lanam anni presentis totius bestiarum mei que anno presenti erit in toto bestiarum nostro quarum lanam vobis vendo ad rectum quintale ville Berge cum quatuor libris de tara cuilibet quintali scilicet lanam bonam nitidam et receptibilem ad rectum quintale dicte ville Berge sicut et prout est assuetum vendi lana mea ... precio videlicet pro quolibet quintali nonaginta solidorum monete Barchinone ...

... Ego dictus Petrus de Cerchs confiteor et recognosco vobis dicto Guillelmo Puyoll pro de precio dicte lane pro me vobis vendistis, solvistis, bestrexitis et tradistis mi inter omnes tamen solutionis nonaginta libras Barchinone ...".

13

1383, gener, 11. Berga.

Sibila, muller de Ramon Puigdot, sastre de Gironella, reclama els béns de la seva difunta mare, entre ells una terra al Tossal de Targasona.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 30r.

"...quodam nemore et terra suis que sunt in parrochia Berge in serra Lenusera quod etiam in quodam orto terre dicte matris mee qui est in dicta parrochia al Tozall de Targasona...".

14

1383, gener, 13. Berga.

Àpoca d'un cens de Pedret

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 33v.

"Sit omnibus notum quod ego Michael d'Ardayllo, apothecarius, habitator ville Berge, procurator et collector redditum et iurium quos et quem inclita infantissa Iolandis, magnifici domini ducis consors, recepit in Berga et Berguitano, confiteor et recognosco vobis Sibilie de Pedreto, parrochie Sancti Quirici de Pedreto, quod vi et districtu meis solvistis michi et tradistis et a vobis habui et recepi omnes illos octuaginta solidos

25

Barchinone qui per vos dicto magnifico domino duci seu honorabili Petro za Costa, baiulo generali Cathalonie, solvi debebant pretextu cuiusdam reduccionis per dictum honorabilem baiulum generalem vobis facte de servicio hominum et mulierum mansi vestri de Pedreto ad censum octo solidorum barchinonensis quolibet anno pro docem annorum iam efluxorum qui finiti fuerunt prima die mensis decembris anni a nativitate Domini millesimi CCC LXXX per quos vobis dictam fecit reduccionem, non obstante quod vos iam ipsos octo solidorum quolibet anno dicti temporis ex solveritis arrendatoribus ...".

15

1383, gener, 13. Berga.

Confraria de Sant Cristòfol i Sant Esteve.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 33v.

“Sit omnibus notum quod nos Petrus Mas, boterius, et Franciscus Lugana, sutor, habitatores ville Berge, administratores confratrie sanctorum Christofori et Stephani dicte ville Berge. Ex certa sciencia attendentes vos Sibiliam, uxorem Jacobi de Columba, parrochie Sancti Martini de Aviano confratrissam dicte confratrie nobis et dicte confratrie dare promississe quadraginta solidos Barchinone in adiutorium emptionis per nos et alios coadministratores dicte confratrie dudum facte a Guillelmo d'Olost, mercator ville Berge, de viginti solidos Barchinone censualibus annualibus et rendalibus quos ipse Guillelmus ipse confratrie et nobis nomine ipsius constituit et assignavit in et super quadam vinea et terra quam habet in parrochia Berge, in loco nominato a la Coma de Queralt ...".

16

1383, gener, 13. Berga.

Jueus.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 34v.

"...ego Johana Avincayll, iudeus, habitatore ville Berge, ex certa sciencia facio, constituo

26

et ordino procuratorem meum certum, verum et especialem ac etiam generalem vos Juceff Coffe, iudeum, habitatorem dicte ville, ad petendum, exhigendum, recipiendum, recuperandum et habendum nomine meo et pro omnia et singula debita mea ...Testes huius rei sunt discreti Petrus Mata, presbiter, Guillelmus Scuderii, notarius, et Salomon Mercadell, iudeus ville Berge”.

17

1383, gener, 13. Berga.

Venda de dues feixes de terra a Mas d'Huguets, parròquia de St. Pere de Madrona.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 35v.

"...corum venerabili Bernardo de Malda, baiulo ville Berge, pro inclito domino duce et discreto Bartholomeo Bargues eius assistore comparevit Berengarius de Pedragalls, parrocho Sancti Petri de Madrona dicens quod domina Bartholomeua ... accendens se emisse in encanto publico dicte ville Berge duas feixas terre quas Guillelmus Raimundi de Gosoll domicellus quondam habebat in parrochia de Madrona sub dominio et alodio ecclesie Sancti Petri de Madrona in loco nominato al Mas Duguets ...precio viginti sex llibrarum barchinone ...”.

18

1383, gener, 14. Berga.

Capítols matrimoniales. Casa al carrer del Corral i vinya a Noet.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 37r.

"...Johannes Verneti, mercator, habitator ville Berge. Volens, cupiens et affectans quod vos Johannes, filius meus et domine Blanche uxoris mee, matrimonium contrahitis et ducatis in uxorem Claram filiam Johannis de Bellshoms, tinturerii, quondam, et domine Elicsendis uxoris eius viventis ... dono ac concedo vobis ... tres mille et trescentos solidos barchinonensis et quoddam integritur hospitium meum quod habeo in vico

27

Currallis ville Berge, prout afrontatur ex una parte cum hospicio Berengarii Soler, ex alia cum hospicio d'en Bellshoms et ex aliis partibus cum vicis publicis et etiam quanddam integriter vineam et terram quam habeo in parrochia de Aviano in loco nominato a Nohet, prout afrontatur ex una parte cum vinea Petri Perpiniani, ex alia cum vinea Bernardi Perpiniani, ex alia cum vinea Petri de Sancta Cruce et cum vinea Guillelmi Ferrarii et etiam dono vobis ex causis predictis unam taceam argenti. Et etiam promito operari facere meis sumptibus ad oppus nostri hospicium predictum quod vobis dono condescer et ipsum condescer arreare de atzimis vasiis vinariis et bladariis...

...Ego Clara, filia Johannis de Bellshoms, tinturerii, quondam, habitatoris ville Berge et domine Elicsendis uxoris eius nunc viventis ... aporto, trado et constituo vobis dicto Johanni in dotem meam nomine dotis mea ac etiam pro dote mea quatuor mille solidos barchinonensis monete de terno, duos lettos pannorum cum eorum apparatus, duos cofres, duas taceas argenti et vestes nuptiales ad oppus mei que omnia fuerit iure et complentur ex legato mei facto per dictum quondam patrem meum in suo ultimo testamento. Quorumquidem quatuor mille solidorum predictorum facio vobis augmentum et sponsaliciam sive donacionem propter nupcias de mille trescentis triginta tribus solidos et quatuor denarios dicte monete.

... Ego Johanes Vernet, filius Johannis Vernet mercator, et domine Blanche, uxoris eius, ville Berge. Ex certa sciencia de consilio et voluntate dictorum parentum meorum et quorundam eciam aliorum meorum amicorum, duco in uxorem vos Claram predictam et in hoc tempore nostrarum nupciarum confiteor et recognosco vobis dicte uxori mea me a vobis habuisse et recepisse in dotem vestram nomine dotis et pro dote vestra quatuor mille solidos barchinone, duos lettos pannorum cum eorum apparatu, duos cofres, duas taceas argenti et vestes nuptiales ad oppus vestri que omnia supradicta iure fuerit et complentur ex legato per dictum quondam patrem vestrum vobis facto in suo ultimo testamento super quibus renuncio excepcioni peccunie non numerate et doli. Et propter hanc dotem per vos mei traditam facio vobis augmentum et sponsaliciam sive donacionem propter nupcias de duobus mille solidos barchinone de bonis meis. Et sic sunt in peccunia inter dotem per vos mei traditam et augmentum sive sponsaliciam per me vobis factum, sex mille solidos dicte monete...

... Nos Elisendis, uxor Johannis de Bellshoms, tinturerii, quondam, habitatoris ville Berge,

et Guillelmus de Bellshoms, eius filius et dicti quondam Johanis de Bellshoms ac ipsius Johanis universalis heredes. Ex certa nostra sciencia videlizet ego dicta Elicsendis tanquam tenente et possidens usufructuario iure bona que quod fuerunt dicti viri mei et ego dictus Guillelmus hereditario nomine supradicto insolutum et satisfaccionem illorum quatuor mille solidos barchinone, quos inter alia Clara filia mei dicte Elicsendis et Johanis de Bellshoms supradicti constituit in dotem suam, nomine dotis sue et pro dote sua vobis Johani Verneti predicto tempore nupciarum inter vos et ipsam inde inhitatis damus nominibus predictis et quolibet nomine insolidum ac cedimus vobis dicto Johani Verneti et vestris et cui sive quibus volueritis omnia loca nostra et cuiuslibet nostrum iura voces et acciones reales et personales, utiles et directas, mixtas et coherentes, ordinarias et extra ordinarias et quascumque alias nobis seu alteri nostrum competentes et competere debentes in tribus mille et trescentis solidos barchinone quos Jacobus Durandi, Jacobus de Pinyana, Laurencius d'Olers et Guillelmus Ferrarii, mercatores habitatores ville predictae Berge ut socii in tintureria comuni quam pro comuni habent in villa Berge a me, dicta Elicsendis ut nunc tutrice dicti Guillelmi de Bellshoms confesso fuerit tenere in comandis et societatibus cum duobus publicis instrumentis inde confectis. Et eciam in triginta quinque llibris dicte monete ex illis centum triginta septem llibris et decem solidos barchinone quos Arnaldus de Palayracho tinturerius dicte ville Berge a me dicta Elicsendis ut tutrice predictae confessus fuit tenere in comanda et societatis cum publico instrumento acto octava die mensis februarii, anno a Nativitate Domini M CCC LXXX in posse Francisci Scuderii, notaris publicum dicte ville Berge de quibus siquidem instrumentis antedictis vobis prompta fidem facere promitamur et ea vobis tradere seu acomodare cum inde fuerimus per nos requisiti quibus locis, iuribus et actionibus predictis possitis vos et vestri et quos volueritis uti agere et experiri contra dictos comandatarios et socios et quemlibet eorum quo ad exaccionem et recuperacionem quantitatum peccunie per nos vobis superius cessionatarum et contra eorum bona in curia et extra curiam, in iudicio et extra et eciam ubicumque quem ad modum nos et quisque seu alter nostrum possemus et posset autem hanc cessionem...

... Nos Elicsendis, uxor Johanis de Bellshoms, quondam, tinturerii, habitatoris ville Berge et Guillelmus de Bellshoms, eius filius et dicti Johanis de Bellshoms. Ex certa sciencia ad dictatum et mandatum Clare, filie mei dicte Elicsendis et dicti quondam

Johanis de Bellshoms sponseque vestri Johanis Vernet predicti et pro ea constituimus nos principales debitores et paccatores vobis dicto Johani et vestris in duobus lettis pannorum, duobus cofris, duabus taceis argenti, vestibus nupcialibus ad oppus dicte Clare, que omnia inter alia vobis dicta Clara constituit in dotem suam, nomine dotis sue ac pro dote sua, tempore nupciarum inter vos et ipsam, die presenti inhitarum cum in solutum et satisfaccionem aliorum que vobis ipsa Clara in dotem suam constituit loca nostra vobis cesserimus contra Jacobum Durandi, Jacobum de Pinyana, Laurencio d'Olers et Guillelmum Ferrarii, mercatores dicte ville, in tribus mille solidos et trescentis solidos barchinone et contra Arnaldum de Palayracho in septingentis solidos dicte monete prout in instrumento ipsius cessionis plenius continetur. Et lizet vos prefatus Joahnes in instrumento dotalicio per nos eidem Clare die presenti confacto confessus fueritis ab eadem dictam dotem habuisse et recepisse renunciaveritisque excepcioni peccunie non numerate letorum, vestium, cofres, tacearum ac dotis predictarum non habitis et non recepiatis et doli. Tamen quia verum esse et veritate fulcitur vestris confessione et renunciacione obsistentibus nullo modo quod aduch predicti letti pannorum, vestes, cofres et tacee argenti per nos vobis debentur et solvi debent quas renunciando excepcioni dictorum letorum, vestium, cofrorum et tacearum argenti predictorum per nos vobis non debitorum ex causa predicta et constitucionis debitorie per nos vobis non facte et doli promittimus vobis aut vestris vel cui sive quibus loco vestri volueritis solvere, tradere et deliberare die qua matrimonium cum dicta Clara solempnitzabitis in facie ecclesie die adiata absque omni dampno et remissione vestri et vestrorum pro quibus quisque nostrum insolum et pro toto obligamus vobis dicto Johani Vernet et vestris omnia bona, res et iura nostra et cuiuslibet nostrum insolum mobilia et in mobilia, habita et habenda ubique sint ...

Quod est actum Berga, XIII die mensis januarii, anno a Nativitate Domini M CCC LXXX tercio.

Testes huius rei sunt discretus Petrus Scuderii, notarius, et Arnaldus Guilaberti, parator ville Berge”.

1383, gener, 16. Berga.

Venda d'un solar al carrer del Pujol.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 41r.

"...Berengarius Vila, mercator, habitator ville Berge ... vendo et concedo et vendendo corporaliter trado vobis, Petro Dambruyachs, fusterio, habitatori dicte ville Berge ... quoddam solum domorum sive patuum domorum meum quod ... habeo et possideo in vico del Pujoll de Lastres, iuxta portale de Salas, sub dominio et alodio Andrei Serradell de Casseres et domini regis prout affrontatur de prima parte cum hospicio et patio vestri dicti emptoris, ex alia parte cum residuo patuo domorum meo quod fuit d'en Payllares, ex alia parte in via publica et ex alia parte in muro dicte ville ... precio ... triginta solidorum...".

1383, gener, 19. Berga.

Carrer de les Canals.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 42v.

"...Bernardus Sala, colonus, comorans in vico de Canalibus ville Berge et Andreas Merola, mercator, habitatores dicte ville Berge ...".

1383, gener, 19. Berga.

Venda de dues feixes de terra a La Valldan.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 43v.

"... Franciscus Garreta, mercator, et Franciscus Sartoris, parator, habitatores ville Berge, manumissores et exequutores ultimi testamenti Sibile uxoris quondam mei dicti Francisci Sartoris ... vendimus in encantu publico Berge duas feixas terre quas dicta defuncta

habebat in parrochia de Madrona, in loco nominato a La Valldan ... precio sex llibras barchinone...”.

22

1383, gener, 20. Berga.

Establiment d'un hort al lloc anomenat el Viver.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 46v.

"... Guillelmus d'Olost, mercator ville Berge ... concedo et trado vobis Jacobo Nogueri, textori, habitatori dicte ville ... quendam ortum meum integriter quem habeo in parrochia Berge in loco nominato al Viver et fuit de pertinenciis Johannis Aprilis, quondam, dicte ville, prout afrontatur ex una parte cum tapia que ibi est versus patuum terre seu ripparie domina Verneda, ex alia cum requo per que labitur aqua ad molendinum Bernardi de Canalibus, ex alia parte cum noguerio que ibi est et in patuis meis residuis...”.

23

1383, gener, 21. Berga.

Arrendament d'una casa al carrer Major de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 48v.

"...Franciscus Muntaner, sutor, habitator ville Berge, curator datus et assignatus Petri Muntaneri, dementi, filio et heredi Petri Muntaneri, condam, dicte ville et eius bonis ut de mea cura et potestate constat per publicum instrumentum confectum VII die iunii anno a nativitate Domini M CCC LXX quinto, receptum per Bernardi de Castellis notarium et habitorem Berge ... Ex certa sciencia nomine predicto a primo et proxime venturo festo Sancti Johannis mensis iunii ad tres annos tunc primo futuros et completos logo sive arrendo et ad pensionem subscriptam concedo et trado vobis Guillelmo de Plano, mercerio, habitatori dicte ville Berge ... ospitium integriter dicti Petri Muntaneri situm in dicta villa Berge, in vico Maiori et se tenit cum ospicio Guillelmi Ferrarii ...”.

32

1383, gener, 25. Berga.

Venda d'un pati tancat al "Barii".

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 57v.

"... Berengaria uxor Bernardi Bescart, condam, ville Berge ... vendo et concedo et vendendo corporaliter trado vobis discreto Petro de Ecclesiis, presbitero ville predictae ... quoddam curtale meum quod habeo in villa Berge in loco vocato al Barii sub dominio et alodio illustrissimi domini regis prout afrontatur in hospicio Jacobi Cardona et in via publica que tenditur als molins et ex alia parte in via que tenditur ad ecclesiam Sancte Eulalie et ex alia parte in quoddam curtali Raimundi de Ecclesiis, condam, ... precio quinquaginta quinque solidos...".

1383, gener, 25. Berga.

Monestir de Santa Maria de Montbenet. establiment del mas del Vilar (Rotgers).

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 59r.

Noverint universi quod nos Brunisendis de Besora, Dei gracia abbatissa monasterii Montis Benedicti ville Berge, Saura Roma priorissa, Violandis d'Olvan sacristana, Margarita de Viano precentrix, Maria de Brorio, Agnes de Caneto et Elicisendis Zescomes moneche eiusdem monasterii. Convenientis et congregatis in ecclesia prefati monasterii ad vocem campanelle prout moris est in ipso monasterio pro capitulo conveniri et congregarii capitulum celebrantes pro utilitatis dicti monasterii. Attendentes quod ad auditum nostrorum pervenisse quod mansum nostrum dez Vilar, situatum in parrochia predicta de Rotges venisset ad incultum heremum a tempore primarum mortalitatum que generaliter in Cathalonie viguerunt circa a quo nullum potuimus comodum reportari cum non invenerimus in eodem heredum qui ipsum excoluisset mansum et terras eiusdem. Et propterea nobis ac monasterio nostro utilius reputavimus fore concedere ipsum mansum alicui persone ex hominibus dicti monasterii cum alios

invenire nequamus modis omnibus esquisitis que si dictum mansum potuis ad destruccionem deveniret. Quod exacta diligencia diversis per(...)bus tractatibus exquisiverimus aliquem ex hominibus dicti monasterii qui in dicto manso moreretur et cum excoleret non invenimus nec invenire potuimus aliquam alium qui in eodem morari vellet ni vos Johannem dez Torrents, filium Bernardi dez Torrents, parrocho Sancti Saturnini dez Rotges, hominem nostrum et nostri monasterii predicti.

Igitur nos dicta abbatissa, priorissa et moniales superius nominate in dicto capitulo congregatis et convenientes attento comodo dicti monasterii ex certis nostris scienciis per nos et omnes successores nostros in dicto monasterio stabilimus et inhifiteosim sub modis et formis infrascriptis concedimus vobis dicto Johanni dez Torrents presenti et vestris heredibus et successoribus perpetuo mansum predictum nostrum dez Vilar cum domibus et casalibus, ortis, ortalibus, vineis, terris, honoribus, possessionibus, cultis et heremis, pratis, pascuis, pasturis, devesis, silvis, nemoribus atque liguis gariciis, roquis, aquis, fontibus et aqueductibus et aliis universis et singulis in ribus pertinentiis et servitutibus ac ademprivis ipsius mansi et eiusdem conpotentibus et comperere debentibus longe vel prope quovis modo iure titulo racione vel causa, hoc autem stablimentum et concessione vobis et vestris facimus de dicto manso cum suis iuribus et pertinentiis sicut melius dici, cogitari nominari potest ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Excohentes predicta que vobis stabilimus de nostro nostrorumque iure et dominio et pose et in vestrum vestrorumque ius dominium et pose mitimus et confferimus irrevocabiliter cedentes atque dantes vobis dicto Johanni et vestris in predictis quem vobis stabilimus omnia loca nostra iura voces et acciones reales et personales, utiles et directas, mixtas et coherentes, ordinarias et extraordinarias et quascumque alias nobis aut dicto monasterio in predictis quem vobis stabilimus competentes et competere debentes. Quibus locis iuribus et accionibus nostris et dicto nostro monasterio predictis positus vos et vestri et quos volueritis agere uti et expiri in curia et extra curiam in iudicio et extra et etiam ubique quem ad modum nos et dictum nostrum monasterium posemus autem presentem stablimentum. Constituentes vos dictum Johannem et vestros super predictis que vobis stabilimus dominos et procuratores ut in rem vestram propriam ad omnes vestras vestrorumque voluntates inde libere faciendas. Inducentes vos dictum Johannem et vestros de presenti de predicto

manso cum suis iuribus et pertinentiis in veram, plenam et corporalem possessione iuris et facti seu quasi quam etiam posesionem a vobis seu vestris vestra propria auctoritate aprehendi permitimus pleno iure. Et intime confitemur predicta pro vobis et vestro nomine precario possidere donec de predictis per vos seu alium loco vestri corporalis posesio fuerit natta seu etiam adepta salvo iure nostro et dicti nostri monasterii pro quo predicta tenentur et salvo etiam quod faciatis et facere teneamini nobis aut dicto nostro monasterio census et partes expletorum et omnia alia iura servitutis que et ques dictum mansum teneatur et sit obligatus facere nobis et dicto monasterio et ecclesie de Rotges. Et nichil aliud in predicto stabilimento retinemus vel reservamus. Et siquid amplius nobis aut dicto monasterio pro predictis que vobis stabilimus competimus aut competere potest aut debet nisi ut superius continetur totum vobis et vestris damus et remittimus donacione firmisima et irrevocabili inter vivos et promittentes nichilominus vobis dicto Johanni et vestris heredis et successoribus perpetuo predictum stabilimentum facere, tenere, habere quot omnes personas et de firma et legali eviccionem et guirenti eorundem vobis et vestris tenere promittimus. Et omni contra dicenti nos opponemus et dictum monasterium autem vos et vestros ante causam, in causa et post causam, in iure et extra ius sumptibus et expressis dicti monasterii et sine omni dampno et missione vestri et vestrorum. Et pro predictis servandis et complendis obligamus vobis et vestris heredibus omnia bona dicti monasterii mobilia et immobilia habiat et habenda ubique sunt. Renunciantes quantum ad hec omni iuri quatenus hec facienti.

Ad hec ego dictus Johannis dez Torrents recipio dictum stabilimentum a vobis dicta domina abbatissa et monasterio eiusdem. Convenio et promitto vobis et dicto vestro monasterio predictum mansum tenere codirectum et afogatum et dictas terras laborare, cavare et codirectas tenere et eas non deteriorare, et facere et prestare, dare et solvere vobis aut dicto monasterio aut cui volueritis census et partes expletorum et omnia alia servituta qua et quas dictum mansum vobis aut dicto monasterio teneatur aut dicte ecclesie de Rotgers et esse vobis et dictus monasterio bonus, fidelis et legalis et ad maiorem firmitatem premissorum cum sum minor viginti quinque annis, maior vero decem et octo, iuro, sponte per dominum Deum et eius sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta, predicta servare et complere et contra non venire de iure vel de facto aliqua ratione vel in melioramenta dicti stabilimenti per vos mei facto

(Sobreposat: Renuncians quantum ad hec beneficio minoris etatis et restitutionis in integrum ac iure et facti ignorancie et excepcioni metus et doli et omni alii iuri contra hec facienti pro quibus obligo vobis et dicto monasterio.)

Quod fuit actum Berge vicesima quinta die mensis iuanuarii, anno a nativitate Domini M CCC XXX tercio.

Sig+num Brunisendis de Besora, abbatisse predicta qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Sig+num Saure Rome priorisse, Violandis d'Olvan sacristane, Margarita de Viano precentricis, Maria de Brorio, Agnetis de Caneto et Elicsendis Za Coma monacharum predictarum laudamus, concedimus et firmamus.

Sig+num Johannis dez Torrents predicti qui hec laudo, concedo, firmo ac iuro.

Testes huius rei sunt Johannis de Belanora, parator, et Arnaldus Balagarii scriptor Berge.

26

1383, gener, 25. Berga.

Procura de la Comunitat de preveres de Berga a favor de Ramon de Pi, designant-lo procurador habitant a la vila de Puigcerdà, a Guillem Rol, procurador a Cervera i a Pere Serra i Pere Borrell procuradors a Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 50v.

“Noverint universi quod nos Guillelmus de Podio vicarius perpetuus ecclesie parrochialis sancte Eulalie ville Berge, Petrus Fabrega, Petrus Cortines, Raymundus Guilabert, Berengarius de Viladomat, Francischus Riu, Petrus Mata, Guillelmus de Podio, Berengarius de Domonova, Guillelmus Vilarasa, Stephanus Ros, Berengarius Vila, Raymundus de Bas, Raymundus de Podio, Petrus Molar, Petrus Coscollera, Berengarius Torrent, Bartholomeus Canal, Johannis de Podio, Petrus Vahell, Petrus Fusterii, Arnaldus Torroela, Guillelmus de Sancto Elia, Bartholomeus Clari, Raymundus Niubó, Bernardus Vivet, Anthonius Rovira, presbiteri habitatoris ville Berge et quorum aliqui seu mayor partes nostrum sumus benefficiati intus dictam parrochiale sancte Eulalie et corum dicte ville Berge. Ex certa sciencia revocandos omnes alios

procuratores per nos in comuni factos et constitutos usque nunc excepto tamen et dempto Guillelmo Rol(...) procuratore ville Cervarie in comuni clerii dicte ville Berge et etiam excepto et dempto Raymundi de Pino procuratore habitatore ville Podiiceritani quibus siquidem procuratoribus potestatem eis atributa presentis tenore ratificamus, facimus, constituimus et ordinamus certos, veros et speciales ac etiam generales et indubitatos procuratores nostros et negotiorum nostrorum in comuni gestores, scilicet et clerii dicte ville Berge in comuni vos discretos Petrum Serra et Petrum Borrell presbiteros habitatores dicte ville Berge presentes et quemlibet nostrum insolidum ita quod occupantis condicio potior non existatis...”.

27

1383, gener, 28. Berga.

Contracte d'aprenentatge de l'ofici de sastre.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 61r.

Noverint universi quod ego Bartholomeus za Coma de Vilamari, parrochie sancti Martini de Aviano, ex certa sciencia de proxime preterito festo sancti Vincentii martiris ad tres annos tunc primo futuros et completos, affirmo et comando vobis Bernardo de Rivo, sartori, habitatori ville Berge, Raimundum za Coma filium meum ad serviendum vobis per dictum tempus in officio vestro sartoris et in aliis etiam mandatis vestris sibi tamen licitis et honestis, nocte dieque secundum pose suum. Sicut si inffra dictum tempus a vobis recesserit aut aliquod forefactum vobis fecerit promito ipsum tornare in posse vestro et vobis et vestris satisfacere in ipso forefacto ad vestram voluntatem. Vos vero teneamini eidem Raimundo docere fideliter atque bene de dicto vestro officio sartorie et providatis ac providere teneamini eidem per dictum tempus in cipo, potu et calciatu peduum et cibiarum condescenter prout decet personam suam et detis ac dare teneamini annuatim eidem per dictum tempus pro vestitu duas alnas et unum palmum panni condescantis ad oppus ipsius Raimundi et nichil aliud sibi dare teneamini per dictum tempus.

Ego enim promito vobis et convenio bona fide quod dictus Raimundus erit vobis et

vestris bonus, fidelis et legalis per dictum tempus omni dolo et fraude remotis et procurabit vobis comodum pro posse et evitabit dampnum pro quibus obligo vobis et vestris omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt. Renunciatis quo ad hec omni iuri, rationi et consuetudini contra hec facientibus. Quibus consencio ego dictus Raimundus.

Ad hec ego Bernardus de Rivo predictus presens predictis omnibus et singulis consencio. Et promito vobis dictis Bartholomeo za Coma et Raimundo eius filio quod ego per dictum tempus providebo vobis dicto Raimundo in cibo, potu et calciatu pedum et cibiarum prout docet personam vestram et docebo vobis officio meo predicto ac dabo vobis annuatim per dictum tempus dictas duas alnas et unum palmum panni condescantis ad oppus vestri sub obligacione omnium bonorum meorum et iure renunciacione pariter et cautela.

Quod est actum Berge XXVIII die januarii anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio

Sig+num Bartholomei za Coma predicti qui hec laudo et firmo

Sig+num Raimundi za Coma predicti qui predictis consencio

Sig+num Bernardi de Rivo predicti qui predictis consencio eaque laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Petrus de Sancta Maria, notarius et Arnaldus Guilaberti parator Berge.

28

1383, febrer, 5. Berga.

Àpoca per 30 lliures de questia que els berguedans van pagar a l'infanta Violant, duquessa de Girona.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 66v.

Sit omnibus notum quod ego Michael Dardayllo, apothecarius, habitator ville Berge, procurator redditum et iurium quos et qua inclita infantissa Yolandis ducissa Gerunde et comitissa Cervarie recipit in Berga et Biguitano, confiteor et recognosco vobis discreto Guillelmo Scuderii, notario Berge, quod solvistis michi nomine predicto illas triginta

38

llibris Barchinone quas probi homines regii Berguitani solvere debebat dicte domine ducisse seu mi eius nomine racione questie anni a nativitate Domini M CCC LXXX secundi proximo lapsi et quas vos dictis probis hominibus birguitani ex causa predicta recepistis, unde renunciando excepcioni peccunie non numeratis, non habite et non receptis ex causa predicta et doli facto nomine iamdicto inde vobis dicto Guillelmo Scuderii ac probis hominibus supradictos de predictas triginta llibris bonum et perpetuum firmum et presens apocha instrumentam de receptio in premissorum testimonium.

Acta est hoc Berge quinta die mensis febroarii anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio

Sig+num Miquelis Dardayllo predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Raimundus Guilaberti iunior et Guillelmus Segas ville Berge.

29

1383, febrer, 5. Berga.

Censal sobre una casa al carrer de la Trencada.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 70r.

"... Bernardus de Capiteville colonus et Margarita uxor eius ville Berge, confitemur et recognoscimus vobis Raimundo de Prato alias nominato Tixidor, textori, habitatori dicte ville, quod solvistis nobis et tradistis et a vobis habuimus et recepimus omnes illas sex llibris barchinonensis quarem precio vobis et vestris vendidimus et concessimus viginti solidos barchinonensis censuales et rendales ad violarium ... supra quosdam hospicio mei dicti Bernardi quod habeo in vico de la Trenchada dicte ville ...".

30

1383, febrer, 7. Berga.

Censal sobre una casa a la plaça de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 72v.

39

"... Petro de Sancta Cruce, filius Petri de Sancta Cruce iurisperiti, quondam, ville ville (sic) Berge, confiteor et recognosco vobis domine Elicsendi uxori Arnaldi de Turri, paratoris dicte ville, quod est mei per vos plenarie et integre satisfactum voluntati mea in et super illo censu quindecim solidos barchinonensis quem mei annuatim facitis per quodam hospicio vestro quod habetis in platea ville Berge, confrontato cum hospiciis Raimundi Vahell et Raimundi Merola, dicte ville, usque in proximo preterito festo Natalis Domini inclusive ...".

31

1383, febrer, 7. Berga.

Carrer de Sorribes, prop les Feixes del Palau.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 73r.

"...Petrus de Sancta Cruce predictus, attendens vos Guillelme filiam Jacobi de Mascharo, quondam, parrochie Sancte Marie de la Quar, dudum diffinivisse et absolvisse michi quoddam patium terre sive solum domorum cum exita retro ipsum quod habetis in vico de Sorribes prope fexias palacii dicte ville ...".

32

1383, febrer, 8. Berga.

Pere de Trullars, mercader, ven una casa a Bertran Oriol, tintorer, natural de Maseres, comtat de Foix (actual Masèras) i ara habitant de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 76r.

"...Petrus de Truyllars, mercator, habitator ville Berge, filius Jacobi de Truyllars, condam, ... vendo et concedo et vendendo corporaliter trado vobis Bertrando Orioll, tintorerio, habitatori dicte ville Berge qui fuistis oriundus loci de Maseres, comitatus Fuxense, et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo quoddam integriter hospitium meum, quod fuit dicti condam patris mei, quod possideo in dicta villa in vico del Forn Nou, sub dominio domini regis, prout affrontatur de prima parte cum hospicio

40

Berengarii Foroll forneri, ex alia parte in hospicio uxoris Johannis Torrada, condam, quod primitus fuit d'en Orriolls, ex alia parte in vico presenti del Forn Nou et a parte recto in hospicio Petri Guiffe ...”.

33

1383, febrer, 10. Berga.

Inventari de béns de la difunta Blanca, muller de Bernat de Soldevila.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 77r.

Noverint universi quod nos Guillelmus Pujoll, mercator, et Bernardus Pelos, colonus, habitatores ville Berge, manumissores Blanche uxoris Bernardi de Soldevila ostalerii quondam ville Berge, filieque Berengarii de Cerquns condam parrochie de Muntarn. Attendentes nos tenere ad inventari confeccionem de bonis que fuerunt dicte Blanche ne modo aliquo aliscondi valeant seu occultari. Idcirco nexque potuimus de bonis et rebus que in eius facultatibus invenire potuimus inventarium facere procuravimus per hunc modum .

Et primum confficemur nos invenisse in quodam domo mei Bernardi Pelos predicti in qua morabatur dicta Blanca

una vanova

duas flaciatas lane listatis

unum capciale

quasdam plomaciam

unum saglicum cum paleis

unam letigure cum cordis

unam capam mulieris coloris de morat

unum supercinytale panni de colea

duas gonellas lividas sotils

alia gonella panni de burell

quasdam mapas bonas

duos tovaillons blaus

41

duos tovayllons vells
quasdam cohopertam coxini sotill
unum mazapa depictum
duas caxias de pino longuas
unam atchut
unam banquetam
unam scalam
quoddam dubleret
unam tabulam
duas carabazetes
unum cedacium
unum drap de forn

Item invenimus:

farinam mesturosam parum minus de uno sestario
unam gilinam cum modico lectiaminis
unum covoll
unum martellum de ferrar
quoddam linteamini lenci

Item:

duo linteamina de canemiz sotills
unum cabazeteum cum una punyera frumenti grossalis
unam pasteriam
duas falzes de seguar
tres cisteletes
unum cabacium magnum
quosdam ffers de foch fractos
quoddam cisorium magnum
quandam algeretam
unam exadam argilagueriam

unum cabazetum cum fusos de filar
unum crivell sotill
duas tazes de terra
quasdam tesones
unam bacinam
aliam bacinam sotill
quosdam paters nostres
alios paters nostres sotills
unam sperlam

Item invenimus:

quandam mantalinam panni coloris de vert
quinque scudellas
tria cisoria fusti modica
unum canter
unum par socularium qui iam servierunt
unum tazer de pailla
unum tercibulum
quandam candaleriam
unam destraletam modicam
unum banch

Item invenimus quoddam publicum instrumentum confectum XXIX die iunii anno a nativitate Domini M CCC LX nono clausoque per Berengarius de Viladomat notarius publicum Berge continens in efectum quod ego dictus Guillelmus Pujoll fui confessus tenere in pura comanda et deponito a dicta Blanca triginta quinque llibras monete barchinonense est tamen verum et in veritate confiscit quod ex dicta comanda debuntur pro me dictum Guillelmum Pujoll XX llibre cum de residuo habeam apocha a dicta Blanca quot provenit ad nostri auditum quod per heredem seu heredes mansi de Cerquuns parrochie predictae de Muntarn debetur et restare adsolvendum dicte condam Blanche deffuncte ... quid a dote dare per ista ipsa Blanche.

Et nulla alia bona quo adibens invenimus in facultatibus dicte deffuncte set

protestamur quod si decetero aliqua alia bona in eius facultatibus invenire poterimus de eisdem inventarium seu repertorium faciemus aut ea in presenti inventario apponi et scribi facimus.

Quod fuit actum X die ffebruarii anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio.

Sig+num Guillelmi Pujoll et Bernardi Pelos manumissorum predictis qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Franciscus Pujoll tinturerius, Jacobus Trilla et Berengarius de Viladomat, notarius Berge.

34

1383, febrer, 12. Berga.

Bernat de Cantallops, de Berga, procurador dels béns del monestir de Santa Maria de Pedralbes en aquesta vila, reconeix haver rebut 37,5 lliures barceloneses en concepte del delme de la verema.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 78r.

“Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Cantalops habitator ville Berge, procurator et baiulus in redditibus et iuribus quos et quem monasterium Sancte Marie de Pedralbes recipit in Berga et Berguitano. Confiteor et recognosco vobis Jacobo Malerii, mercatori, Jacobo Malerii, basterii, Bernardo Pererii et Bonanato Mazoti, textori habitatoribus dicte ville emptoribus decime vindemie ville et parrochie Berge ad certum tempus quod adhuc durat quod racione ipius decime vindemie ... solvistis et dedistis mi et a vobis habui et recepi triginta septem llibras cum dimidia monete Barchinone ...”.

35

1383, febrer, 11. Berga.

Sobre el dret d'entrar llana a Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 78r.

“Noverint universi quod nos Franciscus Garreta et Raimundus de Sorribes, mercatoris,

44

habitatores ville Berge, emptores iuris quod impositum fuit super intrata de lane staminis et filarze que intrarunt et intrant ad dictam villam Berge. Conffitemur et recognoscimus vobis discreto Bartholomeo de Pinyana, presbitero, collectori et fautori ac etiam receptori per nos deputato et ponito ad colligendum, questandum recipendumque dictum ius intrate lane sive inmisiones lane predictae quod reddistis nobis bonum, verum, certum, rectum et legale compotum et rationem verum et omnibus et singulis peccunie quantitibus et aliis per vos nomine nostro collectis ...”.

36

1383, febrer, 13. Berga.

Sobre la capella de Sant Marc de l'església parroquial de Santa Eulàlia.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 80v.

Noverint universi quod ego Jacobus de Pinyana, mercator, habitatore ville Berge. Attendens me, ob honorem Dominum Nostrum Ihesu Christi et eius gloriose virginis Marie matris et tocius curie celestis ac etiam beati Marchi evangeliste, instituisse quandam capellam sive beneficium sub invocacione beati Marchi evangeliste in ecclesia parrochiali sancte Eulalie Berge. Igitur volens in dicta capella divinum cultum feri conffidens de industria et sufficiencia vestri discreti Nicholau Pinyana presbiteri, fratris mei, et rectoris ecclesie Sancti Petri de Alp, terre Ceritanie, cum presenti publico instrumento vicem epistole in se gerenti vos predictum Nicholaum Pinyana, rectorem antedictum, tanquam ydoneum et sufficientem ad dictam capellam Sancti Marchi per mi institutam reverendissimo in Christo presbiteri et domino domino (sic) Urgellense episcopo seu eius honorabili vicario generali presento eidem humiliter supplicando ac ipsum requirendo quatenus vos ad ipsam capellam admitat vobisque canonice ipsam conferat et vos investiat de eadem simul cum dicta vestra ecclesia et de fructibus, redditibus et iuribus ipsius capelle faciat vobis integriter responderi.

Supplicando in super eidem reverendo domino Urgellense episcopo seu eius honorabili vicario generali quatenus dictam capellam cum dicta vestra ecclesia d'Alb quam iam obtinetis vobis confirmet et tenere permitat.

45

In quorum testimonium presens instrumentum vobis facere volo in pose notarii infrascripti hec a me nomine vestri legitint stipulantis et recipientis.

Quod est actum Berge XIII die mensis februarii anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio

Sig+num Jacobi de Pinyana predicti qui hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Huguetus de Ortigiis iurisperitus, Petrus de Manso, mercerius et Berengarius de Viladomat presbiter, habitatores ville Berge.

37

1383, febrer, 13. Berga.

Inventari dels béns del difunt Bartomeu Boxader, paraire.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 75r.

Noverint universi quod ego Constancia uxor Bartholomei Boxader paratoris, quondam, ville Berge. Attendens me teneri ad confeccionem inventarii de bonis et rebus dicti quondam viri mei post mortem eiusdem iuxta iure disposicionem et secundum Constitutionem Cathaloniam generalem Perpiniani editam per illustrissimum dominum Petrum regem Aragone igitur venerabile Sancte Cru+cis signaculo hic inponito et impreso de bonis, rebus et iuribus que in facultatibus viri mei ante dicti invenire potui inventarium facere procuravi in modum qui sequitur:

Et primo confiteor me invenisse in facultatibus dicti viri mei quoddam integriter hospicium dicti defuncti quod est in vico de Pinzania dicte ville cum exita sive orto retro ipsum prout afrontatur ex una parte cum hospicio Bernardi Cozart, ex alia cum hospicio heredis Bernardi Tresserra, quondam, dicte ville.

Item in intrata dicti hospicii:

unam achant sotil

unam folladoriam.

duos anulos ferri

Item in cellario

unam tinam de querqui

unam foladoriam

unum pual cum circulis ferri

unum taulell de cardar

unum taulell de baxar cum suis capitellis

unam achant de pinu,

unam cartula de vergues

unum cercle de tina

aliquam quantitatem de cantons de pedra darch picats

aliquam quantitatem lapidum

quatuor vasa vinaria de travers quorum alter quod est continencie trium saumatorum est

plenum vini primum

quasi duas saumatas de rafoll et vinada

unumambut

unam perxadam de cardons

unam gafam

quasdam dincles

tres ciments

unum cisorium fusti magnum

unam albardam

unum capitell de colona de pedra.

Item in camera dicti hospicii:

unum arquibanch

unum captiale

unum traverser

quosdam tovayllons cabats de coto

alios tovayllons cabats de seda

unam colguam postium cum palois

unum lettum postium

unum captiale
unam plomaciam
tres lodices quorum duo sunt de borra et alter de lana
unum scanium magnum
unam caxetam
unam candaleriam
unum cofretum depictum
unum taulell de pastar
unum taulell de plegar
duas secures sive destrals
unum circulum de ferrada
quasdam tabulas oratorii depictas
unum capcia
tres lodices squinzadas
tria linteamina
unam securem carniceram
unum ensem
unam achant farineriam
unam pasteram fusti
unum ciment fusti
quosdam asmariis
unam caxietam
quandam achant sine cubertorio
unum banch longum
unam tabulam
unum saler fusti modicum
unum morterium cupri
unam cistellam de canas
unum morterium lapidis
unum scon magnum
unam bacinam

unum cisorium fusti magnum
duo cisoria fusti modica
unum picalfum terre
unam lagenam fusti
unam resoriam
unam postem cum ollis terre
unum panerium de vergues magnum
unum scudeler cum perabsidis fusti
unum morterium et duos boixs fusti
quosdam clamascles ferri
unum asterium magnum ferri
aliud asterium ferri modicum
unam esbromadoriam
duas sperles ferri
unum sartaginem
unam cuyllareriam
unum bressoll fusti
unam perolam aramis
unam cecham sine cubertorio in qua est civis
duas tacias, alteram parvam et aliam magnam
quasdam valanzes
unum cabacium modicum
quandam ferradam fusti
unum torn de filar
unam laurenii
unam achant
unam cecham
unum saler
unam punyeriam saleram
unam serram modicam
unam ballistam cum suo croch

unum dart
unam vanovam
unum iubet soutil
unam achant
unam cubertoriam ferri
unam lociam ferri
unam colgam postium
unam cecham cum instrumentis proprietatum
duos coxins operatos de siricho
tres gladios de cinta
unam servidoriam
unam destral manera
unum exolet
unum bacinetum
unam ferradam fractam
unam carabaciam olieram
tres saques intra auls et bonas
quedam manutergia de offerir
quasdam tenaylles
duas falces ferri
unam botam et unum bot de corio

unam biguam magnam et aliam modicam que sunt in coquina dicti hospicii.

Item in portichu dicti hospicii:

quosdam canelers
quosdam ordidors
unam exadam
aliam exadam
unam podadoriam
unum banch sine perges

unam tabulam
duos postes
unam scala
unum dreçedor fusti
quosdam ferris de foch
quasdam mapas
quasdam forfices modicas.

Item inveni in facultatibus dicti defuncti quandam vineam et terram que est in parrochia Berge a la Rocha de la Pila. Item quandam alia vinea et terram qui est in parrochia Sancti Martini de Aviano.

Et nulla alia bona ad presens inveni in facultatibus dicti defuncti si protestor et predicto quod si de cetero aliqua alia bona in facultatibus eiusdem invenire potero de eisdem inventarium seu repertorium faciam aut ea faciam in presenti inventario scribi et continuari.

Quod est actum Berge, XIII die mensis febroarii, anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio

Sig+num Constancie predicte qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Petrus Luciani, textor.

38

1383, febrer, 15. Berga.

Lloguer d'una casa al carrer de Sorribes.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 85r.

“Sit omnibus notum quod ego Jacobus de Fornells, colonus, habitator ville Berge. Ex certa sciencia de proximo futuro festo sancti Johannis iunii ad duos annos primo futuros et immediatis sequentes, logo et ad loguerium et pensione inffrascriptam concedo vobis Bernardo de la Palancha, parrochie Sancti Quirici de Pedreto, domum mea integriter

51

inferiorem hospicii mei quod habeo in vico de Sorribes dicte ville ...”.

39

1383, febrer, 22. Berga.

Examen de mestria de Guillem de Bellshoms, paraire.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 93r.

Noverint universi quod nos Johannes Verneti, Berengarius Squirol, Franciscus Clari et Petrus Gilaberti, paratores, habitatores ville Berge, suprapositi officii paratorie dicte ville. Attendentes vos Guillelmum de Bellshoms, paratore dicte ville, filium Johannis de Bellshoms, quondam dicte ville, esse abtum, idoneum et sufficientem ad tenendum et regendum caput aparatori paratorie in dicta villa prout verum experientia que omnium esse magistris nos docuit in examine de vobis per nos facto circa actus dicti officii paratorie in quo vos abtum et sufficientem reperimus.

Idcirco cum presenti publico instrumento ubique proprio pleno robore valituro damus et concedimus vobis dicto Guillelmo de Bellshoms et licenciam et facultatem omnimodam tenendi et regendi caput aparatori officii paratorie in dicta villa Berge mancipia affirmandi et omnia alia et singula faciendi et liberaliter exercendi que quilibet tenens et regens caput aparatori dicti officii in villa Berge facere potest et debet.

In quorum testimonium presens publicum instrumentum vobis fieri volumus et iubemus per notarium inffrascriptum.

Quod est actum Berge XXII die mensis febroarii, anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX tercio.

Sig+na Johannis Verneti, Berengarii Squirol, Francisci Clarii et Petri Guilaberti, suprapositorum predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt Johannes Vernet, Bernardus Rama, fusterius, et Arnaldus Perpiniani, mercerius ville Berge.

1383, febrer, 25. Berga.

Una casa al carrer Major de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 94r.

"... Johannes de Muntsospir, parator, filius Jacobi de Muntsospir, quondam, dicte ville. Attendens me vendidisse et concessisse vobis Bernardo Tornerii, tornerio, habitatori iamdicte ville et vestris proprio quoddam integriter hospicium meum quod iure hereditario dicti quondam patris mei habebam in vico Maiori dicte ville confrontatum ex una parte cum hospicio Anthonii de Palacio, ex alia cum hospicio Anthonii Lugana, ex alia in vico publico ...".

1383, març, 8. Berga.

Miquel Lledó i Jaume Clavell, marmessors de Jaume Lledó, venen a l'encant públic una vinya propietat del difunt, situada al lloc de Bonets, prop de la Torre de Cascalls.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 101v.

"...Michael Ledoni, parrochie d'Albiols et Jacobus Clavell, de parrochia Sancti Martini de Aviano, manumissores et exeutores Jacobi Ledoni aventurerii, condam, habitatoris ville Berge ... fecimus exponi venales in publico encanto dicte ville pro Arnaldum de Bonets publicum preconem ipsius ville quandam integriter fexiam terre sive ortes quam seu quos dictus Jacobus Ledoni habebat et possidebat in parrochia Berge, prope turrim de Cascallis, in loco que dicitur a Bonets, et tenetur predicta pro domino rege, prout afrontatur de prima parte in via publica que ibi est, ex alia parte in orto terre Elicsendis uxoris dicti deffuncti, ex alia parte in orto terre Petri Clari, ex alia parte in orto terre Francischi Torr alias Clavell et ex alia parte, scilicet, parte superiori, in orto d'en Ciurana et in orto d'en Vahell ...".

1383, març, 10. Berga.

Miquel Lledó i Jaume Clavell, marmessors de Jaume Lledó, venen a l'encant públic una casa situada al carrer dels Menorets .

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 103v.

"... hospicium dicti Jacobi Ledoni, situm in dicta villa, in vico dels Menorets, sub dominio et alodio ecclesie Sancti Petri de Madrona, prout affrontatur ex una parte in hospicio magistri Arnaldi Benedicti, ex alia parte in hospicio Petri Guiffre paratoris, ex alia parte in vico publico dels Menorets et ex alia parte, scilicet, a parte retro in hospicio d'en Ferrull ... pro precio ... sexaginta unan llibras monete barchinone terni...".

1383, març, 10. Berga.

Contracte d'aprenentage de l'ofici de teixidor.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 108v.

Noverint universi quod ego Sibilia uxor Berengarii de la Vila, coloni, quondam, ville Berge. Ex certa sciencia de proximo preterito carniprivo quadragesima ad duos annos primo futuros et immediate sequentes, afirmo et comando vobis Michaeli de Vilafreda, textori, habitatori dicte ville, Johannem za Vila filium meum ad serviendum vobis per dictum tempus in officio vestro textorie et in aliis mandatis vestris sibi tamen licitis et honestis, nocte dieque, secundum posse suum sicut si infra dictum tempus a vobis receserit vel aliquod forisfactum vobis feciter totum vobis et vestris restituere et emendare promitto et omnes etiam dies quibus a vobis absentis fuerit culpa sui ac etiam ipsum tornare in posse vestro. Vos vero teneamini eidem Johanni providere in cibo et potu ac calciatu peduum condescender prout dicet personam suam et faciatis annuatim ad oppus ipsius Johannis de bonis vestris duas tunicas panni de lana, scilicet, unam de panno colorato et aliam panni de blanquet et doceatis eidem de officio vestro textoris fildelis atque bene. Et nihil aliud eidem facere teneamini seu prestare.

Ego enim convenio et promitto vobis dicto Michaeli et vestris quod dictus Johannis

filius meus erit vobis bonus, fidelis legalis omni dolo et fraude remotis et perquiret vobis comodum et utilitatem et pro posse evitabit dampnum pro quibus obligo vobis et vestris omnia bona res et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt.

Renunciens quo ad hec auxilio senatus consulti velleryam et iuri dicenti mulierem iusse alienam iuse suscipere obligationem et omni alii iuri contra hec facienti sponte iurans per dominum Deum et eius Sancta Quatuor Evangelia manu mea corporaliter tacta predicta servare et non contravenire aliqua racione vel causa.

Quibus consencio ego dictus Michael de Vilafreda et convenio et promito vobis dicte Sibille quod ego providebo annuatim per dictum tempus dictus Johanni, filio vestro, in cibo, potu et calciatu pedum condescender prout dicit personam suam et faciam feci ad oppus eius annuatim per dictum tempus duas tunicas, scilicet, unam panni de blanquet et aliam panni colorati ut prefertur ac aciam docebo eidem de officio meo textorie bene et fideliter sub obligatione omnium bonorum meorum et iure renunciacione pariter et cautela.

Quod est actum Berge dociam die marcii anno a Nativitate Domini M CCC LXXX tercio.

Sig+num Sibille predicte qui hec laudo, firmo et iuro.

Sig+num Michaelis de Vilafreda predicti qui predictis convenio eaque laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Bernardus de Grataconyills, mercator, et Johannes Oltzina, scholaris, ville Berge.

44

1383, març, 15. Berga.

Donació, per raó de matrimoni, d'una vinya i un hort a Berga, a les Femades i a Gorthnofre, respectivament.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 101r.

"... Franciscus de Gotvins, sartor, habitator ville Berge. Ex certa sciencia volens, cupiens et affectans quod vos Franciscus, filius meus, matrimonium contrahistis et ducatis in

55

uxorem Constanciam, filiam Raimundi Lobera, mercatoris, et Elicsendis uxoris eiusdem ville ... dono et concedo vobis ... quandam vineam et terram quam habeo in parrochia Berge in loco nominato a les Femades prout afrontatur ex una parte cum vinea Jacobi Rossinyol, ex alia cum vinea Bernardi Bestorra et ex alia cum via que itur a Codines et etiam quendam ortum meum terre que habeo in dicta parrochia Berge in loco nominato a Gorthnofre, afrontatur cum orto Petri de Granoyllers et cum orto domine Sibilie, matris vestre ...".

45

1383, març. Berga.

Inventari dels béns de Jaume Duran.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 112v.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Francischa uxori Petri de Condemines, quondam, ville Berge filiaque Jacobi Duran, quondam, dicte ville. Attendens hereditatem dicti patris mei michi fore declaratam ex testamento dicti quondam patris mei. Attendens etiam bona ipsius quondam patris mei fore per diversa loca dispersa et sit inpreteritum plene deliberare non potuisse immo dubitani et pro nunc etiam dubito ne dicta hereditas michi dampnosa existat.

Ego enim volens non incaute si consulte et cum beneficio inventarii me dicte hereditati inmiscere. Idcirco protestato tamen primitus per me et predicto quod dictam hereditatem adire intendo cum beneficio inventarii ne ultra virescenter hereditarias quovismodo et etiam protestato quod per presentem adiconem non intendo iuribus mi conquiecentibus in bonis ipsius hereditatis tam racione legitime et falcidie quam etiam alia quocumque modo iure titulo causa vel racione periudicare seu periudicium generare tacite vel expresse sicut semper mi et meis ius salvare in eisdem predictam hereditatem sub dictis protestacionibus adeo et me inmiscero in eadem. Et qui inventarii confectio ius tribuit facienti igitur venerabile sancte Crucis signaculo hic imposito et impresso de bonis rebus et iuribus que in facultatibus ipsius hereditatis invenire potui inventarium facere procuravi in modum qui sequitur.

56

Et primo inveni in facultatibus ipsius hereditatis quoddam hospitium in quo dictus defunctus morabatur et est in vico Maiori ville Berge, confrontatum cum hospiciis Arnaldi Forroyll et Petri Ferrarii, arquerii.

Item inveni in dicto hospicio:

in peccunia trescentos triginta unum florenorum auri Aragone

unam taceam argenti rotundam

unum got argenti

unam prempsam fusti et in ipsa prempsa inveni quatuor pannos scurs primos paratos

unum pannum virmilei

unum pannum scur

alium pannum virmilei prim

unum pannum clar prim apuntat

Item sex pannos clars forts primos

Item tres pannos scuraments

Item tres pannos crudos

Item sex pannos qui adhuc sunt in posse textoris

Item tres semolas staminis quarum due sunt treveres et altera est sayal et illa que est sayial habet complementum de lana

Item septem drapades de lana filada entroquada prima et in qualibet troqua sunt quindecim paria

Item quinque troques de lana prima filada in utraque quarum sunt quindecim paria.

Item octo paria lane filade de anyins.

Item inveni inter duas saquas enyins unum quintale et quadraginta quatuor llibras et media encamerats sutzes

Item unam saquam d'anyins encamerats surzes ponderis unus quintalis et medii et viginti octo llibrarum cum dimidia.

Item inveni inter tres saques enyins encamerats surzes unum quintale medium et quadraginta quinque llibras.

Item in quadam saqua quadraginta duas llibras de borra alba encamerada

Item tres saquas borre diversorum colorum ponderis quadraginta sex llibrarum enquamerades

Item unam saquam lane migane lote enquamerade ponderis quadraginta trium llibrarum
Item duas saquas lane migane lote encemerades ponderis unius quintalis quatordecim
llibrarum et medie.

Item unam saquam lane lote migane encameradi ponderis unius arove

Item unum lançol lane migane enyins encamerade ponderis quadraginta llibrarum

Item unum lançol d'anyins encamerats ponderis quatordecim llibrarum et medio

Item unam semolam staminis prima albam

Item quatuor pannos quorum tres sunt blancs clars et altre scur primis quique fuerunt
dati pro anima dicti defuncti die ipsius sepulture pauperibus Christi

Item quatuor alnas panni lividi clar que fuerunt date dicte die, amore Dei, duos
pauperibus

Item quatuor scapolons qui restarunt de dictis pannis.

Item in altera ex domibus dicti hospicii inveni :

aliquam quantitatem de carbó

unam saquam lane burelle surze encamerade ponderis unius quintalis

Item aliam saquam lane burelle surze encamerade ponderis unius quintalis et
quadraginta quinque llibrarum

Item in quodam sole de saqua enyins burells et blancs surtzes encamerats ponderis
medii quintalis

Item unam saquam lane burelle surzee encamerade ponderis octuaginta octo llibrarum et
medie

Item unam saquam lane burelle surzee encamerade ponderis unius quintalis trium
llibrarum et medie

Item aliam saquam lane burelle encamerade surze ponderis unius quintalis quinquaginta
octo llibrarum et media

Item aliam saquam lane burelle surcee encamerade ponderis octuaginta duarum
llibrarum

Item aliam saquam lane burelle surze encamerade ponderis unius quintalis quadraginta
duarum llibrarum

Item aliam saquam lane burelle encamerade ponderis septuaginta quatuor llibrarum

Item aliam saquam lane burelle surze encamerade ponderis septuaginta octo llibrarum et medie

Item inveni quatuor carritas et media lane surze encamerade ensaquadas quarum una saqua est in domo dicti Forroyll, mercatoris, pro pignere ratione questie.

Item pervenit ad mei auditum quod dictus pater meus habebat in hospicio Poncii Osfes at ville Tarrege decem sayes diversorum colorum quas Franciscus Torr, parator, dimisit in dicto hospicio nomine ipsius Jacobi Duran.

Item inveni in dicto hospicio dicti patris mei duos graners plenos frumenti in quorum altero est aliquam modicam quantitatem annone.

Item unam mulam pili de rata

unam sellam equitandi quam tenet venerabile Johannis Raimundi de Aviano, domicellus unum frenum

unum bast

unum fexium de cardons ponderis triginta sex llibrarum

aliud faxium de cardons ponderis triginta sex llibrarum

item tria fexia de cardons ponderis centum octo llibrarum

Item unum vas plenum vini novelli in quo sunt undecim saumate vini parum plus vel minus

Item aliud vas vinarium in quo sunt quasi quatuor saumate vini veteris

Item aliud vas vinarium in quo sunt due saumate vel quasi vini mixti

Item unam piquam lapidis in qua sunt decem media quarteria olei parum plus vel minus

Item inveni vestes sequentes dicti defuncti, videlicet,

unam cotam panni de tenat

unam gonellam panni de gingolat soutil

unam cotardiam panni de tenat

unam gramasiam cum pena rulla soutil

unam cotardiam panni lividi cum pena inutili

unam cotam panni de canelat cum pena

unam fopam panni de londres virmileam cum pena

unam gramasiam panni preseti virmilei cum capucio eiusdem panni

unum capucium panni de gingolat
unam gramasiam panni de verví cum pena
unum capucium preseti virmilei
aliud capucium panni de londres folratum de ipso panno
unum ensem
unum scutum
unam lanceam
quatuor alnas lenci
unum hopitogium panni lividi
unum capucium panni de gingolat
unam gonellam panni virmilei solienadam sotil
duos jupons, unum bonum et alium inutilem

Item inveni in facultatibus ipsius hereditate quendam servam sive sclavam nominatam
Margaritam.

Item habet dicta serva tres pedazos de goneles.

Item inveni in facultatibus ipsius hereditate

viginti bigues fusti, inter bonas et sotils

Item quinque circulos fusti de vasis

unam gelnam de pinu sotil

unum frustrum d'acant de pinu

Item decem cabirons sotils que sunt in cellario dicti hospicii

unum braciale ferri

unum gladium ferri de Cinta

unum jubet de lana

aliud jubet de fustani

Item inveni in cellario dicti hospicii

unam tinam magnam quercus

unam foladoriam quercus

duas tonas magnas quercus
tria vasa vinaria de travers
unum vas continencie quatuor saumatarum
aliud vas modicum continencie unus saumate
unum pual magnum fusti
unumambut fusti magnum fractum
aliudambut modicum
unum stamium modicum
duas portadoras
unum pual fractum sine cornaleriis
unum timo de lavar vaxells
unam macetam
aliquam quantitatem lignorum grosam et minutam
unum com lapidis
unam sellam cum suam cohopena
duos cantones lapidis
unam palam fusti
unum front de acant
duas dotzenes de lata parum plus vel minus
unam bigam sotil
sex pals de verger
unam scaletam
unum cap de barra de tirador

Item in hoperatorio ipsius hospicii

unam taudetam sine copertorio cum aliquam modica quantitate de borrayllons
unam piquam magnam olieram
duas portadoras fractas
unam tabulam tenendi pannos
quadraginta paria de palmars plens de cardons et unum par sine cardons, cum suis
pextades de quibus altera est Petri de Condemines ut dicitur

unum scannum modicum sotil cum suo perge dum taxat
duas garbetas de vimens
unum taulell de plegar
aliud taulell de cardar
sex fuylls de pinu
unum cap de post
unum cabacium cum atzimis tiratorii
unum sist
unum banquet
duos cabacios plenos borre albe et livide
duo paria de curetas
duas barras portandi pannos
duas pertxas de cardar draps
unam scalam de sex passes
unum frustrum fusti for quatum tiratori putrefactum
unam brecolam
quatuor sitis in quibus sedent los pentinadors
unum caniz
unum covol
unum covolet plenum de lane en vadaylla
Item unam libram et tres quartons staminis miga a filar
duo paria forficium sive de cesores
quasdam valancias ferri cum quadam llibra de march
unam tabulam enguixadam scribendi
duas fuyllas de pinu
tres trozos fusti podrits qui sunt suptus dictum caniz
quosdam manxets fractos
unum cantonem lapidis
unam libram lane albe qui est in capite dicti caniz arquayada
unam doguam vasis
unam stevam arati fractam

quinque scants modicos de pinu nous
unam postem de pinu de fonar
unum taulell de cardar qui est ut dicitur Petri de Condemines
unam cabaciam plenam de cardons
unum taulell de cardar cum tribus petjes sotil
unam portam fusti
duos scants curts de pinu
duos trocios fusti pudrits

Item in coquina dicti hospicii

unam acant sotil
unam sellam sotil
unum panistra plenum d'anyins sotils
unum siti de seura a pintenar
quatuor fusades de lana de flazades
quosdam lancers sotils
unum paner sotil in quo sunt terdecim paria et medium de fusades de lanaza filada ad
oppus de flazades
quosdam alamuyts ferri bons cum uno lapide ponderis ad oppus pannorum cum anulo
ferri
unam achant magnam
unam palam fusti
unam destraletam ferri
tres cabacios magnos
unum sach in quo est unam punyeria ordeï parum plus vel minus
unum paneret
unam bacinetam fusti
unam lebatam
unum lexiuer cum quadam olla super eo
quosdam ferros ignis
duos ferros ignis sotils

quosdam capfoguers ferri
unum tenidor daster ferri
duo scanna stricta modica
unum torn quercus
unum colgafoch
unum storzi fusti
unum morterium fusti magnum
quosdam manxets sotils
quosdam clamascles ferri
quoddam scon cum suis armariis in quibus est aliquam modica quantitas salis
duos pitalfos terrers modicos
unum cetryll
tria trocibola
unam taceam et unum got vitri
unam cubertoriam ferri sine ansa
unam sartaginem
unam palam fusti
mediam palam fusti
tria paria de manxets sotils
unum paneret

Item in quadam camera dicti hospicii
unum lettum postium cum suo saglico
unum capciale plumbee
unum par linteaminum de canmmiz sotils
mediam lodicem lane listadam soutil
duas lodices novas lane Aragone
unam securem sive destral magnam
aliam destral sine manubrio
unum trocium de cortina virmilea soutil
unum forroyll ferri

Item in camera supra opperitorium dicti hospicii

unum saglicum plenum palearum

quosdam capitellos letti cum suis postibus

duo capitalia putrefacta

unam saquazam sutam in dicto letto

mediam lodicem borre sotil

unum covol abluendi lanam

aliud covol sotil plenum de lenaza migana

unam sellam sotil

Item in quadam domo que est supra proxime dicta cameram

unum caniz cum lana lota ab aplegaduras que sunt quasi sex llibras

unam caixietam fusti que est ut dicitur d'en Arquer

Item in domo superiori

un gran munt de entrapeu

quasi unum covoll de fonediç de lana

duas canals fusti podrides unam fuyllam pinus novam

tres trozos de lata

unum frustrum de fuylla pudrida

unam portam de finestra

Item in aula dicti hospicii

quasdam valancias ferri cum copis aramis

unum sterium ferri modicum

unum calquer dampola sotil

unum scudeler

sex trulas sotils

quatuor cuyllers sotils

duos boixs

unum tornell fusti
unam giradoriam ferri
viginti unum par scutellarum
decem novem greals fusti
terdecim cisoria modica
unum morterium fusti modicum
duas locias
unam sbromadoriam ferri
quinque cisoria parum magna
duo cisoria fusti amanosos
duos covolets vigarum cum una llibra lane lote et cum forfitibus
unum casidile ruptum in quo sunt scudelle et greals
aliud casidile cum una smina frumenti
unam scobam
unam lanternam de torn
unam romanam modicam
unam tabulam de pinu petjadam magnam
unum torn de filar
quosdam cerdes
unam carabaciam vinaderiam
unum taulell de plegar quod est ut dicitur dicti Petri de Condemines
duos covolets portandi panne, unum bonum et aliud sotil
unum morterium cupri cum sua manu
unam servitoriam sotil
unam cetram vitri
unam candaleriam modicam sotil
duas colzerias cum earum aparatibus
unum candalabrum ferri inutile
quoddam orinale cum calquerio
unum crivell
unum mirayll

duos miraylls sotils fractos
unum barralet tenendi incanstrum
unum scannum modicum
unum morterium lapidi
duas quacias aramis
unam calderiam fractam
unam conquam aramis
duos bacinus de lauto
unam bacinetam aramis
tres ferrades
unam quacietam aramis
duas ollas cupri modicas
unam ollam cupri magnam
unam çetram aramis sotil
unam servidoriam vigarum
duas botes corei
unam maciam ferri
tres falçes
unum ventayll
unum podayll trenquat
quoddam candalabrum quod pendet in dicta sala
tria candalabra ferri serviendi in tabula
quasdam levas ferri
quandam sperlam
unam pasteriam cum copertorio et cum suis capitells
tres sadaços de seda
duos sedacios de sedes
unam rasoriam
unum cisorium modicum
unam cistellam
unam acant

quosdam armaris
duas librellas terre
unam algerram cum suoambut fusti cum aliquam quantitate oley
unum boxet
unum bacinet ferri
unum boix magnum
unum sacum ab segon
unam acant sotil
unum vuol
unum cisorium spat
unam prempsam que est aut dicitur Petri de Condemines
unam cistellam
unum scannum de canalar
unum scannum de torn de filar
unum taulell de pastar
unum solo de livrar vinum
unum taulell de baxar cum suis capitellis
duo paria de cesores, quorum unum par est ut dicitur dicti Petri de Condemines
unam rebolsadoriam
octo postes de plegar draps quarum due sunt dicti Petri de Condemines
duos taulells de plegar
octo sitis de banch
novem cortines que sunt inter quatuor trocia
unam aiguaderiam lapidis
unam cot de smolar coltells
unum arer

Item in camera dicti hospicii que est depicta

unum taulell de baxar sotil
unam catradam perforatam
unam sminam fusti

unam tabulam fusti petjadam
unum cantir vinader
aliud cantir vinader quod est in domo Anthoni Forroyll
unam prempsam sotil
quatuor algerras olieras
unum covolet sotil
quatuor restas de embalar
octo sostres
terdecim saques inter bonas e sotils
duos sachs pastellers
duos taulells de cardar
unum lettum postium cum suo saglico et paloio
unum matalafium
unam cozeram bonam
aliam cozeram sotil
unum traverserium bonum
aliud traverserium sotil
unam vanovam bonam
unum copertorium de serico ruptum
duos coxins de serico
unum par linteaminum de lencio
unum strayll bonum
unam lodicem novam borre
duas lodices novas llerde
unam lodicem borree sotil
unum arquibanch cum pluribus instrumentis
duas vanovas bonas

Item in camera in qua dictus Jacobus jacebat
unum spatllar carniū salsarum
tres squenas carnis salse paradas

unam achant cum una carteria amicalarum
unam taceam argenti deauratam quam domina Francisca, mater mea, asserit esse suam
duos pitafos terre
duas amphoras vitri
unum axol
unum triba
unum morterium fusti sotil
Item restes ad complementum ligandi
unam carritam pannorum
unum vas terre vocatum baranguera
mediam quarteram fusti
aliud vas terre vocatum baranguera
unam colguam fusti
unum matalafium novum
unam cozeram
duos traversers plenos de fluxell
unum par linteaminum lencii
unum cubitorium lini audatum
unam flaciatam lane sotil
duos lodices Aragone
unam achant que est ut dicitur d'en Ripoll de la Trenquada
unum arquibanch magnum
unum banquet
octo paria de pintes de pintenar inter bons e sotils cum complemento de puat
unam gonellam panni de cadins viridis colorum
unam gonellam panni de ceyat virmileam
unum mantellum panni de mesclat sotil
unam cemarram panni de colea cum pena alba
unum mantellum panni de maycadat cum pena de vays
unum curtapeu panni de tenat cum pena alba
unam gonellam virmileam sotil

unum curtapeu panni lividi cum pena alba
unum supercinytale ruptum panni de tenat
unam gonellam panni de tenat de cadins sotil
unum mantellum panni mesclat sine pena
unam mantalinam bipartitam cum pena
unum curtapeu panni burell cum pena
unum mantellum panni de violat sine pena
unum collar de dona panni albi
unum mantellum preseti virmilei cum pena de vayis
unum curtapeu panni albi cum pena alba et cum mostres de vays
unam gonellam panni albi solienatam
unam gonellam panni virmiley de Londres folratam
unam gonellam panni virmiley folratam
unam cotam panni de colea cum pena alba
unum mantellum panni de colea cum pena de vays et cum rosis et davantera argenti
unam gonellam panni de tenat solienatam sotil
duo capucia de dona panni rubei
unam cotam panni virmilei de Londres cum pena de conylls
unam ambuderiam panni virmilei de Londres
aliam ambuderiam panni de tenat
unum hopitogium frondit panni virmiley
unam cotam panni preseti virmiley cum pena alba ab mostres de vays
quasdam maneguas de dona panni de colea
quasdam maneguas domine panni albi que vestes sunt domine Francisca, matris mea,
unam colguam postium que stat solio terre
unum matalafium bonum
unam cozeram bonam
unum casidile plenum plumbee
duo traverseria de fustani ab borrayllons
unum par linteaminum panni de lencio
unum copertorium lini barrayat sotil

tres lodices de lana Aragone
unam flaciatam borre sotil
unam caxietam sine copertorio
quosdam stivalls
alios stivalls
tres frenos sotils
unam caxietam noguerii
tria linteamina lencii rupta
unum linteamine lencii bonum
unum incerulum de lino magnum
unam lodicem novam Aragone
unam borraçam sotil
unum casidile plenum instrumentorum
duos cofres depictos
unum taulell de cardar sine petges
unam caxietam
aliam caxietam depictam
duas capsas alias pots
duo paria famulariorum
unam corrigiam de filadiz cum marsupio de samit vellut cum placonibus de lauto
unam corrigiam de serico virmileam cum placonibus et capiabus argenti
unum modicum de serico mixto
unam corrigiam corei virmiley cum placonibus stagni
unum pot terre
unam scactellam cum terdecim jaccensibus
unum par linteaminum de lencio
quosdam mapas novas grossas
duas copertas coxinorum operatas de serico
quandam tovayllolam albam longam sotil
aliam tovayllolam operatam de serico cum signis de griu et de castell
Item aliam tovallolam operatam de serico

duas tovayllolas albas cum signis seritis
unam cooperatam de traverser operata de serico sotil
duos velos de seda de scunia, quorum alter est cum oris auri
unum frustrum panni de velut suyat modicum
unum gladium d'en Jacobi Duran
unam candaleriam in qua inveni unum capelluz operatum de serico migo
unam gandayllam operata de auro
quinque velos de serico inter bonos et sotils de scunia
unum capellum barratum de vetis nigra et virmilea
duos actus argenti magnas ad oppus mantelli
tres cuylleras argenti de quibus alter est in domo dicti Petri de Condeminis
quasdam mapas sotils que sunt in domo dicti Petri de Condeminis
duos tovayllons curts nous
Item duo interula hominis
quasdam mapas oldanes longuas
quosdam tovayllons bonos et magnos
quasdam mapas longas oldanas
unum interulum et quasdam famularias
duas tovaylletas de forn
unum pedaz de tovaylles
quosdam mapas modicas
quasdam famularias
quinque tovayllons qui se tenent
duos tovayllons pents
alios duos tovayllons
alios duos tovayllons in una pecia
tres mapas albas
tres coxinos operatos de serico oldans
unum frustrum de cortina virmilea sotil
unam caxietam
quosda pater noster de lambre

unam corrigiam corei cum suo marsupio
quasi medium quarternum fili lividi albi
quasi medium quarternum fili albi
quatuor barralets vitri
duos sedeys
unam ventosam vitri
quandam capsetam fusti
septem llibras de linyoll filat ad libram Aragone
tres canillas ferri tiratori
unum march cum suo complemento
unum scrigol
unum correig
tres stivals sotils
unam capsetam terre viridis
aliam capsetam terre albe
unum caternum cantus in quo est officium beate Marie
unum capell de sol domine soutil
unum capell de sol de palma
unum cadenat ferri
unum doblaret
unum circulum lagene ferreum
septem qualcaria sive sperons
duos tovayllons novos panni de ginesta amples qui sunt in una pecia
quosdam tovayllons sotils
unum sestarium farina frumenti

Item in portichu dicti hospicii
quosdam canalers cum eorum fileria
septem puas ferri
duos covolls sotils abluendi lanam
quosdam capitellos letti fractos

sex torns de canelar cum eorum pues
septem debanerias inter bonas et sotils
unum pollar sotil
unam flaciatam ruptam sotil
unam astam lantee
quandam canal pinus novam

Item in quadam domo sotus ipsum porticum
unam tabulam plegadizam cum suis capitellis
aliquam modicam quantitatem de cardons
quatuor vergueras
septem saquas inter bonas et sotils
duo trocia cortine listate sotils
duo trocia fusti sotils
unum scannum de torn de canelar
septuaginta quinque paria de caneles inter auls et bonas
unam rotam de torn de canelar
unum torn de tinyiria
quosdam capitellos letti sotills
unam quarteriam ordeï que est in quodam casidili
quoddam casidile cum glantibus
quatuor trocia fusti pudrits

Item pervenit ad mei auditum quod dictus Jacobus Duran habebat quartam partem in tintureria societate inite inter ipsum Jacobum Duran, Guillelmum Ferrarii, Jacobum de Pinyana et Laurencium d'Olers et in perols tinys et in quibuscumque atzinis dicte tinturerie et in patuis ipsius.

Item habet quartam partem in empcione facta ad oppus ipsius tinturerie et societate de quodam hospicio quod fuit Bernardi Ferrarii quod se tenet cum dicta tintureria

Item pervenit ad mei auditum quod dictus Jacobus Duran habebat de capitali ac sibi restant de dicta societate dicte tinturerie facto compoto inter ipsos socios usque ad quarta diem mensis jannuari proxime preteriti centum quadraginta llibras novem solidos et octo denarios barchinonenses prout hoc fuit inventum scriptum in libro d'en Jacobi Duran.

Item inveni in facultatibus dicte hereditate quoddam integriter hospicium quod est in dicta villa Berge confrontatum cum hospicio Petri Cases et cum tintureria Berengari Vila

Item quoddam patium terre sive exitam retro ipsum hospicium

Item quoddam trocium ripparie cum quadam bassia et arboribus que ibi sunt que sunt retro dictum patium

Item quedam patua hospiciorum cum eorum exitibus que sunt in dicta villa subtus portale de Fornells in quibus dictus Jacobus solebat morari autem quem moraretur in predicto hospicio.

Item quoddam molendinum farinerium cum ripparia, arboribus et ortis ac iuribus et pertinenciis eiusdem quos dictus Jacobus Duran tenebat et habebat pro libero et francho alodio, quitio et immune, in loco nominato a Salas.

Item quoddam trocium vinee et terre cum torrente eidem contiguo quod dictus Jacobus Duran habebat in parrochia de Aviano, prope mansum de la Vila.

Item quandam exitam que est retro hospicium Raimundi de Trulls dicte ville et tendit sive vadit ad aquam de Ladoni.

Item quandam ortum terre qui est subtus Podium de Lascies quem dictus pater meus legavit dicte matri mea.

Item quandam vineam et terram cum ripparia eidem contigua et cum arboribus que ibi

sunt que est in parrochia Berge in loco nominato Torrent Fernos

Item quoddam tiratorium cum eius patuo terre quod est in parrochia Berge apud Ladon cum eius reste barro et capite barre.

Item aliud tiratorium cum suo patio terre situm in parrochia Berge, subtus Podium de Lascies cum suis barro et capite barre deficit tamen ipsi tiratorio ultima barra.

Item inveni quoddam publicum instrumentum confectum die XIII aprilis anno a nativitate Domini M CCC quingentesimo nono clausum per Bernardum Manresa, notarium publicum Podiiceritani et Ceritane continens inter alia quod Petrus Borserii et Guillelmus Puyol de Podio Ceritan sindici, actores et procuratores universitate hominum ville Podiiceritani et Johannes Blanch, Arnaldus Veciat et Berengarius Cugot, consules Podiiceritani nominibus predictis nec non etiam Bernardus Auyll, Petrus Zabaterii, Raimundus Embroni et plures alii singulares dicte ville Podiiceritani vendiderunt et concesserunt Jacobo Cacelli domicello domino de Prullans et quibus vellet mille et quingentos solidos barchinonenses de terno annuales et censuales persolvendos anno quolibet in medio mense aprilis precio decem octo milium solidorum.

Item quoddam publicum instrumentum condempnacionis factam occasione dicti censualis in curia venerabile officis Podiiceritani pro domino Episcopo Episcopo (sic) Urgellensis quod confectus fuit die lunedì intitulata VI die mensis madii anno a nativitate Domini M CCC quingentesimo nono sigillo pendenti dicti officialatus roboratum.

Item quoddam aliud publicum instrumentum confectum in villa Podii Ceritani die septima octobris anno a nativitate Domini M CCC sexagesimo clausumque per discretum Johannem Torreylls notarium publicum ville Podii Ceritani in quo continetur quod Jacobus Cacelli ville Podii Ceritani et uxor eius Euglesia et Jacmorus filius eiusdem Jacobi ex causa vendicionis dederunt et concesserunt ac mandarunt dicto Jacobo Durandi et suis et quibus vellet omnia eorum loca et voces in mille et quingentos

solidos barchinonenses annualibus censualibus et rendalibus quos dictus Jacobus Cacelli anno quolibet recipere consueverat super universitate dicte ville Podii Ceritani ex vendicione sibi facta per dictam universitatem Podii Ceritani et fuit confessus eidem Jacobo Durandi quod ratione dicte cessionis solvit sibi decem et octo mille solidos barchinonenses.

Item quoddam aliud publicum instrumentum iudicialer factum in curia regia Podii Ceritani confectum die intitulata die quarta mensis madii anno a nativitate Domini M CCC L nono clausum per Bernardum de Arçeguel scriptorem publicum curie regie Podii Ceritani et Ceritanie quod instrumentum fuit factum ratione vendicionis facte dicto Jacobo Cacelli de dictis mille et quingentis solidos barchinonenses censualibus.

Item quoddam publicum instrumentum apoche confectum tercia die mensis januarii anno a nativitate Domini millesimo CCC LXX quarto clausum per Bernardum de Casellis notarium publicum ville Berge continens in efectu quod Bernardus Buan habitator ville Podii Ceritani fuit confessus et recognovit dicto Jacobo Durandi quod solvit et tradidit sibi centum et quinquaginta llibras barchinonenses quas Jacobus de Urgio campsor dicte ville Podii Ceritani solvit et tradidit predicto Jacobo et nomine ipsius venerabile Raimundo de Dorria, Bernardo Manresa et Vitali Migo consulibus universitate ville Podii Ceritani.

Item aliud publicum instrumentum confectum in Podio Ceritano XXI die mensis octobris anno a nativitate Domini M CCC septuagesimo tercio clausumque per Bernardum Blanch publicum Podiiceritani et Ceritanie notarium, continens quod Bernardus Manresa, Raimundus de Dorria et Vitalis Migo, consules ville Podiiceritani confessi fuerunt et recognoverunt dicto Jacobo Durandi quod solvit et tradidit eis seu tradi fuit in tabula campsorie Jacobi de Urgio de Podioceritano et ab ipso habuerunt et receperunt centum quinquaginta llibras barchinonenses quas dictos consulibus tradere dictus Jacobus Duran voluit sua propria et mera libertate pro augmento et suplemento precii illius censualis septuaginta quinque llibrarum barchinonenses annualium de censuali mortuo quos dicti consules et universitas Podiiceritani faciunt et facere tenentur

dicto Jacobo anno quocumque in medio mensis aprilis iure cesso ipsi Jacobo Duran per venerabilem Jacobum Cacelli quondam.

Item aliud publicum instrumentum confectum in parrochia Sancti Petri de Madrona XVII die mensis januarii anno a nativitate Domini M CCC quinquagesimo nono clausumque per Jacobum de Podio habitatore ville Berge, notarium publicum auctoritate regia per totam Cathalonia continens in effectu quod Petrus Struc et Guillelma uxor eius, Bernardus de Marcatallo, parrochie Sancti Serni de Cinto, Petrus Serra parrochie Sancti Martini de Aviano, Petrus Berengari et Jacobus Vivos parrochie de Capolato vendiderunt dicto Jacobi Durandi ad violarium ad vitam ipsius et Johannis filii eius quinquaginta solidos censuales et annuales persolvendos in festo quocumque Sancti Anthonii precio quindecim llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum decima die novembris anno a nativitate Domini M CCC LXX octavo clausumque per Guillelmum Scuderii scriptorem regentem scribaniam curie baiulie Berge continens in effectu quod Bernardus de Codinalongam de Podioregium, Franciscus Canet et Arnaldus de Sancto Petro, parrochie Podioregium et Raimundus de Sorribes de la Spunyola vendiderunt dicto Jacobo Duran violarium ad vitam dicti Francisci Canet et Beatricis filie Petri de Condemines dicte ville Berge quinquaginta solidos barchinonenses solvendos in festo quocumque Sancti Andree apostoli precio quindecim llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum quarta die febroarii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo clausum per dictum Guillelmum Scuderii in quo continetur quod Petrus Viueti, fornerius, Sclaramonda uxor eius, Raimundus Viueti, sartor, et Guillelmus Viueti, filius dicti Petri Viueti et Guillelmum Sala, textor, vendiderunt dicto Jacobo Duran censuale mortuum duodecim solidos et sex denarios et violarium ad vitam dicti Guillelmi Viueti et dicte Beatricis viginti quinque solidos persolvendos anno quolibet prima die februaryi precio quindecim llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXV die mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX clausum per dictum Guillelmum Scuderii continens in effectu quod Jacobus Rosinyol, parator, et Francisca uxor eius vendiderunt dicto Jacobo violarium ad vitam dicti Jacobi Rosinyol et dicte Beatricis sexaginta sex solidos et octo denarios barchinonenses persolvendos in festo quocumque Sancta Marie augusti precio viginti llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXV die aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCC LXX clausumque per dictum Guillelmum Scuderii continens in effectu quod Perichonus Mercerii, mercator, et uxor eius Elicsendis et Berengarium Figuera, parator Berge, vendiderunt dicto Jacobo Durandi ad vitam illustrissimi domini ducis Aragone et dicte Beatricis octuaginta tres solidos et quatuor denarios barchinonenses solvendos anno quolibet XXV die aprilis precio viginti quinque llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum VIII die novembris anno a nativitate Domini M CCC LXX sexto clausumque per dictum Guillelmum Scuderii in quo continetur quod Petrus de Vilanova, textor, et Elicsendis uxor eius ville Berge vendiderunt dicto Jacobo Duran ad violarium ad vitam dicti Petri et dicti Jacobi quadraginta tres solidos et quatuor denarios barchinonenses solvendos in quocumque festo Sancti Martini precio terdecim llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XI die februarii anno a nativitate Domini M CCC LXX sexto clausum per dictum Guillelmum Scuderii in quo continetur quod Franciscus Cozart, carnifex, et uxor eius Constancia, vendiderunt dicto Jacobo Durandi triginta tres solidos et quatuor denarios barchinonenses de censuale mortuo et sexaginta sex solidos et octo denarios barchinonenses de violario ad vitam ipsorum Jacobi Duran et Franciscus Cozart solvendos annis singulis decima die mensis febroarii precio quadraginta llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum decima die mensis novembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX secundo clausumque per discretum Guillelmum Scuderii predictum in quo continetur quod Franciscus Lupperti et uxor eius Marie, ville Berge, vendiderunt dicto Jacobo Duran centum solidos barchinonenses de censuale mortuo solvendo quolibet anno in festo Sancti Martini precio quinquaginta llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum ultima die mensis octobris anno a nativitate Domini M CCC LX tercio auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Bernardus de la Torr de Barrules, Francisca uxor eius parrochie del Cint, Bernardus za Vila, parrochie de Aviano et Petrus de Ambrunyachs ville Berge vendiderunt dicto Jacobo Duran ad violarium ad vita dictorum Jacobi et Johannis, filii eius, quadraginta solidos barchinonenses solvendo singulis annis ultime die octobris duodecim llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXIII die aprilis anno a Nativitate Domini M CCC LXX septimo auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Bernardus Garreta de la Valldan, parrochie Sancti Petri de Madrona et uxor eius Francisca vendiderunt dicto Jacobo Duran ad violarium ad vitam domini ducis et Beatricis filie dicti Petri de Condemines triginta tres solidos et quatuor denarios barchinonenses solvendo XXIII die aprilis precio decem llibras barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum X die febroarii anno a Nativitate Domini M CCC LXXX auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Guillelmus de Mulio et Elicsendis uxor eius et Johannes filius eorum vendiderunt dicto Jacobo Duran violarium ad vitam dicti Johannis et dicte Beatricis triginta tres solidos et quatuor denarios barchinonenses et sexdecim solidos et octo denarios barchinonenses de censuali mortuo solvendo quolibet anno in Carniprivo Quadragesime precio viginti llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum decima die febroarii anno a Nativitate

Domini M CCC LXX sexto auctoritate Berengarii Textoris, habitatoris ville Berge, auctoritate regia notarium publicum per totam terram et dominacionem illustrissimi domini regis Aragone, in quo continetur quod Franciscus Cozart et Constancia uxor eius vendiderunt dicto Jacobo Duran centum solidos barchinonenses censuales inter violarium et censuale mortuum precio quadraginta llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXVIII die aprilis anno a Nativitate Domini M CCC LXX sexto auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Anthonius de Torrent Fernos et Margarita uxor eius et Franciscus de Fabrica ville Berge, vendiderunt dicto Jacobo Duran ad violarium ad vitam ipsius et dicti Anthonii triginta tres solidos et quatuor denarios barchinonenses solvendo XXVIII die aprilis precio decem llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXI die aprilis anno a Nativitate Domini M CCC LXX sexto auctoritate dicti Guillelmi Scuderii continens in effectu quod Petrus de Gerundella et Geralda eius uxor vendiderunt dicto Jacobo ad violarium ad vitam dictorum Jacobi et Petri de Gerundella quadraginta solidos barchinonenses solvendo XXI die aprilis precio duodecim llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XIX die januarii anno a Nativitate Domini M CCC LXX nono auctoritate dicti Guillelmi Scuderii continens in effectu quod Petrus de Sobrestrada, textor, et Petrus Oltzina, tinturerius, ville Berge et uxor eius Sibilina vendiderunt dicto Jacobo violarium ad vitam dictorum Jacobi et Beatricis XX solidos barchinonenses solvendo in quocumque festi Sancti Anthoni precio sex llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXIII die iulii anno a Nativitate Domini M CCC LXXX secundo auctoritate dicti Guillelmi Scuderii continens in effectu quod Laurencius Perdigo, arquerius, et uxor eius Constancia, vendiderunt dicto Jacobo ad violarium ad vitam dicti Laurencii et dicte Beatricis triginta tres solidos et quatuor denarios barchinonenses precio decem llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum VIII die febroarii anno a Nativitate Domini M CCC LXXX auctoritate dicti Guillelmi Scuderii continens in effectu quod Jacobus Clarii, parator Berge, Sibilia uxor eius et Jacobus Rosinyol, parator dicte ville, vendiderunt dicto Jacobo ad violarium ad vitam dicti Jacobi Clarii et dicte Beatricis quadraginta unum solidos et octo denarios barchinonenses et viginti solidos et decem denarios de censuali mortuo persolvendos octava die febroarii precio viginti quinque llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum decima die mensis aprilis anno a Nativitate Domini M CCC LXXX auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Bernardus de Payllarols, Matheus, filius eius, et uxor dicti Matheo, Bartholomea et Jacobus Rosinyol parator Berge, vendiderunt dicto Jacobo ad violarium ad vitam dicti Jacobi Rosinyol et dicte Beatricis sexdecim solidos et octo denarios barchinonenses persolvendos decima die aprilis precio centum solidorum.

Item aliud publicum instrumentum confectum XVIII die mensis augusti anno a Nativitate Domini M CCC LXX nono auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Petrus d'Aradayllo, hospites, et Anthonia uxor eius vendiderunt dicto Jacobo violarium octuaginta tres solidos et quatuor denarios ad vitam dicti Jacobi Duran et dicte Beatricis et quadraginta unum solidorum et octo denarios de censuali mortuo persolvendos in festo Sancte Marie septembris precio mille solidos barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XIII die augusti anno a Nativitate Domini M CCC LXXX secundo auctoritate dicti Guillelmi Scuderii continens in effectu quod Michael Sala et uxor eius Elicsendis vendiderunt dicto Jacobo ad violarium ad vitam dicti Miquelis et dicte Beatricis viginti solidos persolvendos in festo Sancti Salvatore precio sex llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XIX die decembris anno a Nativitate Domini M CCC LXXX secundo auctoritate dicti Guillelmi Scuderii continens in effectu

quod Bartholomeus de Gradu, textor, et Elicsendis uxor eius, Petrus de Gradu, textor, et Sibia eius uxor, vendiderunt dicto Jacobo ad violarium ad vitam dicti Bartholomei de Gradu et dicte Beatricis quadraginta solidos barchinonenses persolvendos in festo Natale Domini, precio duodecim llibrarum.

Item aliud publicum instrumentum confectum XVIII die iulii anno a Nativitate Domini M CCC LXXX auctoritate dicti Guillelmi Scuderii continens in effectu quod Guillelmus Sala, Saura eius uxor, Bartholomeus Viueti, sagio, Saura uxor eius, Petrus Viueti, fornerius, et Sclarmonda uxor eius, vendiderunt dicto Jacobo violarium ad vitam dicti Guillelmi Sala et dicte Beatricis viginti sex solidos et octo denarios barchinonenses persolvendos XVIII die iulii precio octo llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXIX die octobris anno a Nativitate Domini M CCC LXXX secundo auctoritate dicti Guillelmi Scuderii continens in effectu quod Johannes de Guardiola, ville Berge, vendidit dicto Jacobo triginta solidos barchinonenses de censuale mortuo precio quindecim llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XIII die augusti anno a Nativitate Domini M CCC LXXX secundo auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Petrus Raimundis Serra, ville Berge, filius Raimundi Serra ipsius ville, et uxor eius Constancia, Raimundus Serra et Blanca uxor eius et Franciscus Vilosil, vendiderunt dicto Jacobi Durandi octuaginta tres solidos et quatuor denarios barchinonenses de violario ad vitam dicti Petri Raimundi Serra et dicte Beatricis et quadraginta unum solidos et octo denarios barchinonenses de censuali mortuo precio mille solidos barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXX die mensis iulii anno a Nativitate Domini M CCC LXX nono in quo continetur quod Franciscus de Sancto Elia, textor, et Elicsendis uxor eius, Petrus Borrelli et Francisca uxor eius ac Bernardus de Podio, faber dicte ville, vendiderunt dicto Jacobo ad violarium ad vitam dicti Petri Borrelli et dicte Beatricis sexdecim solidos et octo denarios barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum sexta die aprilis anno a nativitate Domini M CCC LXX septimo auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Petrus dez Cavall, notarius, Jacobus de Pinyana, Franciscus Garreta et Arnaldus Balagarii ac Bartholomeua uxor eius, vendiderunt dicto Jacobo ad violarium ad vitam dicti Jacobi Durandi et Beatricis predicte, octuaginta tres solidos et quatuor denarios barchinonenses persolvendos qualibet sexta die aprilis precio viginti quinque llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum VI die februarii anno a nativitate Domini M CCC LXXX auctoritate dicti Guillelmi Scuderii continens in effectu quod Raimundus Vilella et uxor eius Francisca, ville Berge, Johannes Zavila, Perichonus eius filius, parrochie Sancto Martini de Aviano et Guillelmus de Cortieles oriundus parrochie Sancti Aciscli de Linars, vendiderunt dicto Jacobo Duran ad violarium ad vitam dicti Raimundi et dicte Beatricis sexsaginta sex solidos et octo denarios barchinonenses precio viginti llibrarum barchinonenses persolvendos in festo Sancti Mathie aprili.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXVII die octobris anno a nativitate Domini M CCC LXXX secundo auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Petrus Roqueta, colonus ville Berge, et Bonanata uxor eius vendiderunt dicto Jacobo Duran ad violarium ad vitam dicti Jacobi Durandi et dicte Beatricis viginti solidos barchinonenses solvendos in quocumque festo Omnium Sanctorum precio sex llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum quarta die decembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX secundo auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Olivarius Casals, textor, et eius uxor Sibilia ville Berge, vendiderunt dicto Jacobo Duran ad violarium ad vitam dicti Jacobi et dicte Beatricis viginti solidos barchinonenses persolvendos in festo Sancti Nicholay precio sex llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXX die iulii anno a nativitate Domini

millesimo CCC LXXX auctoritate dicti Guillelmi Scuderii in quo continetur quod Guillelmum Viueti, mercerius, et Guillelma uxor eius, et Petrus Viueti, fornerius, ville Berge vendiderunt dicto Jacobo Duran viginti solidos barchinonenses de censuali mortuo persolvendos tricesima die iulii precio decem llibrarum barchinonenses.

Item quoddam publicum instrumentum confectum in villa Bagani sexta die mensis octobris anno a nativitate Domini M CCC LXX quarto clausumque et subsignatum per discretum Petrum Oltzina notarium publicum auctoritate regia per totam Cathaloniam in quo continetur quod nobilis Petrus Galcerandi de Pinosio, Guillelma coniux eius, Petrus dez Pinyol, Guillelmus de Brochano consules ville Bagadani et plures alii singulares de dicta villa Bagani vendiderunt et concesserunt dicto Jacobo Duran et suis perpetuo mille sexdecim solidos et octo denarios barchinonenses de censuali mortuo persolvendos dicto Jacobo annis singulis in quocumque festo sancti Johannis Babtiste precio duodecim mille et ducentorum solidos barchinonenses. Et in ipso instrumento sequitur instrumento apocha precii dicti censualis.

Item inveni condempnacionem factam de dicto censuali in curia vicarie Berguitani confectam XVI die octobris anno proxime dicto clausam per dictum Guillelmum Scuderii.

Item aliud instrumentum factum de sententia excepcionis lata super dicto censuali per venerabile officio Berge pro domino Urgellensis Episcopo XVI die octobris anno proxime dicto clausum per Arnaldum de Torroela presbiterum notarium publicum curie officialato Berguitani.

Item aliud publicum instrumentum confectum in villa Bagani XXIII die mensis novembris anno a nativitate Domini M CCC LX nono clausum per Arnaldum Balagarii notarium publicum per totam Cathaloniam auctoritate regia in quo continetur quod nobilis Petrus Galcerandi de Pinosio, dominis honoris de Pinosio, Berengarius de Brochano, maior dierum, Guillelmus de Brochano alias Fonoyll et quidam alii de villa Bagadani vendiderunt dicto Jacobo Duran et suis perpetuo octo llibras sex solidos et octo denarios barchinonenses de censuali mortuo solvendos quolibet anno in festo Sancti

Andree aprili precio centum llibrarum barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum in villa Bagani XXVI die mensis iulii anno a nativitate Domini M CCC quinquagesimo primo clausum per Petrum Oltzina notarium predictum in quo continetur quod Galcerandus de Fagia, domicellus, Sibia, matris eius, Cardona batlie, Raimundus Ponç et quidam alii vendiderunt dicto Jacobo Duran et suis sex llibras et quinque solidos barchinonenses de censuali mortuo persolvendos sibi et suis quolibet anno in festo Sancte Anna precio mille et quingentorum solidorum barchinonenses et in fine ipsum instrumentum sequitur instrumentum apocha dictorum mille et quingentorum solidorum.

Item aliud publicum instrumentum confectum Tarrage XXV die mensis augusti anno a nativitate Domini M CCC LXX octavo clausum per discretum Petrum de Prats notarium publicum ville Tarrage et auctoritatem regiam per totam Cathaloniam in quo continetur quod Sibia uxor Miquelis dez Prats, quondam, Laurencius dez Prats eius filius et dicti Miquelis quondam coniunctis et Clara uxor dicti Laurencii, habitatores dicte ville Tarrage vendiderunt dicto Jacobo Duran et suis perpetuo sex llibras barchinonenses de censuali mortuo persolvendos quolibet anno XXV die augusti, precio sexsaginta llibrarum barchinonenses sequitur in eodem instrumento apocha instrumentum dicti precii confectum die et anno proxime dictis auctoritate proxime dictis notarius.

Item aliud publicum instrumentum confectum decima die januarii anno a Nativitate Domini M CCC L octavo clausum per Jacobum de Podio, notarium publicum ville Berge in quo continetur quod Berengarius de Cortines, Bartholomeus d'Olers et Bernardus Boxioni, consules ville Berge, et Arnaldus de Condeminis et plures alii singulares ipsius ville Berge vendiderunt dicto Jacobo Durandi, absentis, et Petro Zabaterii procuratori eius presenti et eius nomine emetim septingentos triginta octo solidos barchinonenses persolvendos in quocumque festo Epifanie Domini, precio quadringentarum nonaginta duarum llibrarum sequitur in ipso instrumento instrumentum apocha de dicto precio.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXV die octobris anno a Nativitate Domini millesimo CCC quinquagesimo sexto auctoritate Petri Scuderii tunc notariis publici ville Berge, continens in effectu inter alia quod Andreas Vila, carnifex, et uxor eius Blanca, vendiderunt Petro Zabaterii, scriptori procuratori dicti Jacobi Duran et eidem Jacobo illos quinque solidos barchinonenses quos censuales facit na Serratmiga de Berga pro quadam fexia quam habet a Maseyns et illos duos solidos censuales quos ei faciebat Petrus Collels de Berga pro quadam orto quem habet in dicto loco de Maseyns.

Item aliud publicum instrumentum confectum IIII kalendas aprilis anno Domini millesimo CCC XL septimo clausum per Berengarium de Prixana, quondam, notarium publicum ville Berge, continens in effectu quod Guillelmus Prats, parrochie Sancti Pauli de Casserris, vendidit dicto Jacobo Duran sex solidos barchinonenses censuales super vinea sua nominata Los Junchars et etiam unam gallinam et tascham panis et vini ac letuminis quam recipiebat in vinea et terra Petri Rubei de Casserris sitam prope honorem mansi de Junchars precio centum solidos.

Item aliud publicum instrumentum confectum XXIX die julii anno a nativitate Domini M CCC L septimo auctoritate Berengarii de Prixana, quondam, notariis dicte ville in quo continetur quod Blanca, uxor Arnaldi Zabaterii et Francisca uxor Johannis de Castilione, notarii, filieque et heredes Petri Baladreti, quondam, vendiderunt dicto Jacobo Duran totum ius quod dictus Petrus Baladreti recipiebat in quintu expletorum et duodecim denarios quos recipiebat in quadam vinea d'en Torrades quam habet in loco de Puigbana. Et in quadam tascha et duodecim denarios barchinonenses censualibus que recipiebat in vinea d'en Corts que est in loco de Puigbana. Et in media tascha et novem denarios barchinonenses censualibus que omnia recipiebat in quadam vinea et terra quam habet na Marola in dicto loco de Puigbana et quam nunc tenet Elicsendis, uxor Raimundi d'Alp, domicelli, quondam. Item mediam gallinam quam recipiebat in manso de Granoyllers ex illa gallina que fiebat Petro Baladreti et heredi Petri de Canalibus, precio decem llibrarum terdecim solidos.

Item pervenit ad mei auditum quod heredes mansi de Granoyllers faciat dicto Jacobo Duran pro quadam vinea et terra quam sibi stabilavit medium quintale de vindemie.

Item inveni publicum instrumentum confectum quinta die aprilis anno a Nativitate Domini M CCC LX quinto clausum per Berengarium de Prixana, notarium publicum, quondam, ville Berge in quo continetur quod Arnaldus de Sancto Petro de Casserris confessus fuit tenere in pura comanda a dicto Jacobo duodecim llibras barchinonenses.

Item inveni quendam librum nominatum lo libre veyll et in XXIII folio continetur quod Jacobus Castell debet dicto Jacobo Duran in suma omnium debitorum septem llibras barchinonenses. Item in XL tercio folio ipsius libri continetur quod Berengarius de Cortines, quondam, debet dicto Jacobo Duran pro una quarteria frumenti quinque solidos et novem denarios et etiam idem Berengarius debet duo quintalia et quinquaginta unam llibras de galda.

Item in octuagesimo tercio folio eiusdem libri continetur quod en Planes de Frontenya debet dicto Jacobo Duran viginti duos solidos restantes de maiori summa.

Item in LXXXV folio eiusdem libri continetur quod Fredericus de Condemines, quondam, debet dicto Jacobo racione lignorum decem septem florenos auri.

Item in CXII folio eiusdem libri continetur quod Jacobus de Pinyana debet dicto Jacobo Duran decem octo solidos.

Item in CXX folio ipsius libri continetur quod Petrus Fresch debet dicto Jacobo Duran, ex una parte, octo uncias et mediam suteris, ex alia parte terdecim solidos quinque denarios et obulum quos sibi mutuavit venerabile Galcerandus de Ortigiis.

Item in CXXI folio ipsius libri continetur quod dictus Petrus Fresch debet dicto Jacobo Duran quinquaginta solidos quos dictus Jacobus Duran tradidit nomine ipsius Fresch Petrus Raimundi Serra, collectori questie dicte ville.

Item in CXXII folio ipsius libri continetur quod Gener d'en Sent Elies debet dicto Jacobo Duran unum florenum.

Item in CXXIII folio ipsius libri continetur quod en Cortal tixidor debet dicto Jacobo Duran qui nunc moratur a la Seu d'Urgell debet dicto Jacobo octuaginta solidos et quatuor denarios barchinonenses.

Item in CXLI folio eiusdem libri continetur quod Bernardus de Roseto debet dicto Jacobo Duran racione cuiusdam muli viginti llibras barchinonenses. Item ad meum pervenit auditum quod dictus Jacobus Duran asserebat quod solum restabant sibi per dictum Bernardum de Roseto ad solvendum de predictis sexaginta solidos.

Item inveni in facultatibus dicte hereditate quendam alium librum nominatum lo libre nou et in primo folio ipsius libri scribitur quod Guillelmus Arquer debet dicto Jacobo Duran viginti solidos et sex denarios barchinonenses.

Item in ipso folio continetur quod Petrus de Condemines debet dicto Jacobo Duran decem octo florenos auri.

Item in tercio folio ipsius libri scribitur quod filius d'en Vilanova debet dicto Jacobo Duran viginti quinque solidos barchinonenses.

Item in ipso folio continetur quod Franciscus de Ferriolenchs debet dicto Jacobo viginti quatuor solidos de quibus solvit quinque solidos et sex denarios.

Etiam continetur in ipso folio primo quod Petrus de Muntarn iusa debet dicto Jacobo Duran restantes ad solvendum dicto Jacobo viginti quatuor solidos racione unum lodicem.

Item continetur in dicto folio quod Bernardus de les Cases de Muntarn debet dicto Jacobo Duran restantes ad solvendum de precio cuiusdam lodices quinque solidos.

Item continetur in dicto folio quod na Sent Martina de Muntarn debet dicto Jacobo restantes ad solvendum ipsi Jacobo de precio duarum lodicum viginti quatuor solidos.

Item continetur in ipso folio quod n'Arguero, textor, debet dicto Jacobo racione duarum flaciatarum cum uno floreno quem dictus Jacobus sibi mutavit quinquaginta novem solidos.

Item continetur in eodem folio quod en Granoyllers, parrochie Sancti Martini de Aviano, debet dicto Jacobo racione cuiusdam lodicis viginti quinque solidos.

Item continetur in eodem folio quod Guillelmus de Serramigera, textor, debet dicto Jacobo racione unius lodicis viginti duos solidos et sex denarios.

Item in CLXX folio dicti libri continetur quod Bernardus Ferriols, textor, debet dicto Jacobo pro duobus lodicibus viginti quatuor solidos.

Item in eodem folio continetur quod Bernardus Ferriols predictus debet dicto Jacobo pro

duabus flaciatis quadraginta octo solidos.

Item in ipso folio continetur quod Bertrandus Ripol debet dicto Jacobo ratione septem alnarum panni scur sexaginta solidos.

Item in CLXXI folio continetur quod Arnaldus Perpiniani, mercerius, debet dicto Jacobo restantes de maiori summa triginta octo llibras et octo solidos barchinonenses de quibus solvit dictus Arnaldus post mortem dicti Jacobi aliquas quantitates panne.

Item in CLVI folio sepedicti libri continetur quod en Costa, textor de Pinzania, debet dicto Jacobo ratione quinque alnarum panni quadraginta septem solidos.

Item debet Berengarius d'Ardayllo restantes de illis quinquaginta florenis quos nomine ipsius Jacobi recepit d'en Gracia de Calacen, sex florenos.

Item debet Arnaldus Rubei, mercator loci de Agremunt, ratione trium pannorum per dictum Jacobum sibi venditorum viginti llibras decem et septem solidos ut in dicto libro continetur.

Item debet n'Artal, draperius ville Tarrage, restantes ad solvendum ipsi Jacobo de maiori suma viginti quatuor llibras barchinonenses.

Item continetur in CLXXVI folio dicti libri quod Franciscus Torr, parator Berge, debet dicto Jacobo quindecim florenos auri.

Item continetur in ipso folio quod en Noguer, textor, debet dicto Jacobo Duran quadraginta unum solidos.

Item debet Bertrandus Cerdanya, textor, dicto Jacobo ut continetur in CLXXVI folio dicti libri undecim solidos.

Item pervenit ad mei auditum quod Barut, iudeus, campsor civitate Cesarauguste, debet dicto Jacobo Duran ratione decem pannorum sayals per dictum Jacobum sibi venditorum centum nonaginta florenos auri Aragone.

Preterea inveni quoddam publicum instrumentum confectum undecima die aprilis anno a nativitate Domini M CCC L septimo clausum per Berengarium de Prixana, notarium publicum, condam, ville Berge, in quo continetur quod Arnaldus de Cantalops, actor et procurator bonorum Arnaldi Alagreti, quondam, vendidit dicto Jacobo Durandi et suis proprio unum par gallinarum et quatuor solidos barchinonenses censuales quos dictus

Arnaldus Alagreti recipiebat quolibet anno super vinea et terra Jacobi de Noguero, carnificis, que est in parrochia Sancti Petri de Madrona, in loco nominato la Coma de Sent Andreu.

Item quoddam aliud publicum instrumentum confectum XIII kalendas iunii anno ab incarnatione Domini M CCC XIII clausum per Petrum de Castilione, notarium publicum civitate Sedis Urgellensem, in quo continetur institucione presbiteratus ordinati per manumissores venerabile Bernardi de Condeminis quodam causa ecclesie urgellense cuius presbiteratus ius patronatus habet semper dominus hospicii dicti quondam Jacobi Duran quod fuit Bernardi de Condeminis, quondam.

Item quoddam publicum comande instrumentum confectum XXV die mensis aprilis anno a nativitate Domini M CCC LXX quarto, auctoritate Arnaldi Balagarii, notarium publicum ville Berge, in quo continetur quod Arnaldus Bosch, textor Berge, fuit confessus tenere in pura comanda et deposito ipsius Jacobi Duran viginti sex solidos barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum quarto idus novembris anno Domini M CCC XL quinto, in quo continetur quod Bernardus Bastart et Petrus, filius eius, confessi fuerunt se debere dicto Jacobo Duran causa mutui sexsaginta quinque solidos.

Item quoddam aliud publicum instrumentum confectum XXVI die aprilis anno a nativitate Domini M CCC LXX septimo auctoritate Berengarii itoris, notarum publicum ville Berge, in quo continetur quod Petrus de Condemines ville Berge fuit confessus tenere in puram comandam ipsius Jacobi quadraginta llibras barchinonenses.

Item inveni in facultatibus ipsius hereditate ius patronatum presbiteratus instituti per dictum Jacobi Duran instituti in capella Sancti Spiritus, ecclesie parrochialis ville Berge.

Item inveni quoddam aliud publicum instrumentum confectum Frage VIII die iulii anno a nativitate Domini M CCC LXX nono clausumque per Arnaldum de Berbegal, Frage

notarium et etiam auctoritate regia per totam terram et dominacionem illustrissimi domini regis Aragonie, in quo continetur quod Jacob za Barra et Çadia za Barra, frates, filii Astruch za Barra iudei, Frage habitatores, confessi fuerunt dicto Jacobo Durandi quod ad preces ipsorum iudeorum et quorundam proborum hominum ville Frage prorogavit dictus Jacobus iamdictum Astruch Çabarra et Aliofram eius uxorem, parentes dictorum iuderorum, et dictum Jacob za Barra et Mirram uxorem suam ad certos terminos a solucione quam dictus Jacob za Barra simul cum dictis uxore et parentibus suis ipsi Jacobo facere tenebantur de tribus mille centum solidos barchinonenses restantibus adsolvendum ex illis quatuor mille solidos quos dictus Jacob za Barra et Mirra uxor eius et prenominati parentes eorum ipsi Jacobo debebant cum publico instrumento debitorio confecto et clauso per Petrum de Legano, notarium Frage publicum, acto Frage decima secunda die septembris anno a nativitate Domini M CCC LXX quarto.

Et etiam ex illis ducentis solidos jaccenses quos predictus Jacob za Barra debet cum alio publico instrumento debitorio confecto et clauso per notarium proximo dictum die et anno predictis quas peccunie quantitates sibi solvere permississent certis terminis medio iure et homagio.

Item quoddam aliud publicum instrumentum confectum Tarrage XIII die iunii anno a nativitate Domini M CCC LXX quarto auctoritate Galcerandi de Ganalons, notarius publicus Tarrage auctoritate regia, in quo continetur quod Guillelmus Peyro et Petrus Peyro, eius filius habitatores ville Tarrage, fuerunt confessi tenere in pura comanda et deposito a dicto Jacobo centum et decem llibras barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum Calate XVII die novembris anno a nativitate Domini M CCC LXX quinto clausum per Paschasium Coniella, notarius publicum civitate Calate, in quo continetur quod Bartholomeus Merola, mercator Berge, cessit loco sua dicto Jacobo Duran on triginta sex florenis auri quos Franciscus Clavell, vicinus Berge, fuit confessus tenere a dicto Bartholomeo Merola in comanda cum instrumento inde confecto.

Item aliud publicum instrumentum confectum Balagarii XVII die decembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX auctoritate Aparicii de Selers, notarium publicum civitate Balagarii, in quo continetur quod Bernardus Fexuch, habitator loci de Pontibus, fuit confessus debere dicto Jacobo Duran quatuorcentos solidos barchinonenses de terno restantes ad solvendis de precio trium pannorum per dictum Jacobum sibi venditorum.

Item pervenit ad mei auditum quod dictus Jacobus Duran recipit in villa Tarrage super aliquibus singularibus ipsius ville viginti septem llibras barchinonenses de censuali mortuo ultra censuale mortuum quod na Prat dicte ville Tarrage sibi fiat quorum instrumenta tenet Miquel de Prats dicte ville Tarrage.

Item pervenit ad mei auditum quod Michael de Carbesi dicte ville Tarrege fiat et facere tenetur dicto Jacobo Duran pro duabus fexiis terre quas idem Jacobus habebat in termino dicte ville Tarrage sexdecim solidos censuales.

Item inveni quoddam publicum instrumentum confectum in civitate Barbastre XXIX die augusti anno a nativitate Domini M CCC LXXX secundo clausum per Bartholomeum del Rey, notarium publicum ville de Berbegal auctoritate regia et per totum regnum Aragone, in quo continetur quod Petrus Bretons et Petrus de Niubo ville Berge, confessi fuerunt se debere dicto Jacobo Duran sexcentos nonaginta septem florenos auri Aragone de quibus tamen sibi restant ad solvendum trescenti unus florenos auri.

Item inveni in libro dicti Jacobi vocato lo libre de mercaderies in XXX pagina quod dictus Jacobus Duran habet in hospicio Miquelis Pomar sex saques cum cordam et sogues.

Item pervenit ad mei auditum quod Petrus za Portella de Vaner debet dicto Jacobo causa mutui quatuor solidos barchinonenses.

Item pervenit ad mei auditum quod dictus Jacobus Duran habet in hospicio Petri dez Prats, notarius ville Tarrage, unam gramasiam panni de tenat.

Item habet in hospicio Arnaldi de Sancto Petro, de civitate Barchinone, unam gramasiam cum tafatano.

Item pervenit ad mei auditum quod dictus Arnaldus de Sancto Petro debet dicto Jacobo Duran quatuor florenos auri Aragone.

Item inveni in facultatibus ipsius hereditate tres cesores de teiar lana.

Item etiam inveni in hospicio quo dictus defunctus morabatur sex llibras staminis filat.

Item pervenit ad mei auditum quod diverse persone ville Berge tenent a dicto Jacobo Duran centum et septem llibras staminis.

Item inveni in dicti hospicio undecim paria lane filade prime.

Item ex alia parte sex llibras lane migane filade, unam saquam lane florayade encamerate en vediylla ponderis sive pensi triginta octo llibrarum. Item aliam saquam de lana migane lavata encamerada ponderis triginta duarum llibrarum cum dimidia.

Item pervenit ad mei auditum quod in domo Bernardi Camps, paratoris, est quoddam vas vinarium de travers continencie unus saumate quod est dicti patris mei.

Item inveni in domo inferiori molendini nominati de Salas qui est dicti patris mei duas molas lapideas, unam tremuyam fusti fractam, unam cecham perforatam cum cubertorio eiusdem, aliquam quantitatem de saltziçes et lignorum de saltze de ribera, aliquam quantitatem de cantons lapidum, unam barram de saltze, unum cabironet de saltze lonch prim.

Item in domo super dictum molendinum aliquam quantitatem lignorum de saltzizes. Item quadraginta quatuor tegulas scinceras et quatuor fractas. Item aliquam modicam quantitatem de lata fusti. Item unam scalam.

Item inveni in dicto hospicio quo dictus pater meus morabatur tres llibras lane en vadylla inter burellam et albam et sex paria de lana prima filada.

Item erat tempore mortis ipsius Jacobi Duran in eius hospicio stamen et dinca de quibus fuerit confecti propter sex panni.

Item sunt in sepedicto hospicio sex galline et unus gallus.

Item pervenit ad mei auditum quod Guillelmus Voltet, hospes civis Barchinone, et Andreas eius filius et quidam alius homo civitate Barchinone, vendiderunt et concesserunt dicto Jacobo et suis septuaginta solidos barchinonenses censuales precio quadraginta duarum llibrarum barchinonenses.

Item etiam pervenit ad mei auditum quod dictus Guillelmus Voltet et Andreas, eius filius, debent dicto Jacobo Duran viginti septem llibras cum dimidia barchinonenses restantes ad solvendum de maiori summa peccunie quam sibi debebant cum instrumento inde confecto.

Item inveni in ripparia vinee que est in parrochie Berge, in loco nominato a Torrent Fernos, tres cabirons et septem barras de saltze.

Item pervenit ad mei auditum quod Michael d'Ardayllo, apothecarius Berge, borsserius anni presenti universitate ville Berge, debebat dicti defuncto viginti unam llibras decem octo solidos barchinonenses racione penssionis anni presenti dicto Jacobo debitis de censuali mortuo quod universitas ville Berge faciebat dicto Jacobo Duran quolibet anno in ..." (tallat).

1383, març, 20. Berga.

Llicència d'obres.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 130v.

Noverint universi quod ego Arnaldus de Sancto Johanne, arquerius ville Berge. Ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos, presentes pariter atque futuros, volo et concedo vobis Bernardo Vahell textori dicte ville et vestris heredibus licenciam et potestatem dono et attribuo quod vos et vestri sine contradiccione et impedimento aliquo mei et meorum positus et valeatis in parietis mea hospicii mei quod se tenet cum vestro hospicio quique est in parietis retro dicti hospicii mei ponere trabere sive bigam et in eodem parietis sive tapia vos et vestri servitutem ponendi et edificandi habeatis tantum quantum dicta trabes sive biga sedet sive manet in dicta parietis sive tapia et non alia et tamen possitis et valeatis si volueritis super ipsa trabe sive biga nunc vel etiam pro futuro aliquod edificium facere supra altitudinem verum quod non audeatis facere nec recipere aliquam servitutem nisi dum taxat pro dictarum trabem sive bigam ponere in dicta mea parietis hanc autem servitutem vobis et vestris concede de dicta trabe sive biga ponenda tantum in dicta parietis sive tapia mea sicut melius dici, cogitari potest ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum.

Quibus consencio ego dictus Bernardus Vaell et promito vobis dicto Arnaldo de Sancto Johanne quod non recipiam sine licencia vestra aliquam servitutem in vestra parietis sive tapia nisi dum taxat predictam servitutem per vos mei et meis concessam ut predictur.

Quod fuit actum Berge XX die mensis marcii anno a nativitate Domino M CCC LXXX tercio.

Sig+num Arnaldi de Sancto Petro (sic) predicti qui hec laudo et firmo.

1383, març, 22. Berga.

Contracte d'aprenentatge de l'ofici de teixidor.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 123v.

Noverint universi quod ego Guillelmus de Carreus, colonus, et ego Sibilia uxoris eius, habitatores ville Berge, ex certa sciencia a presenti die que est festum Pasche Resurreccionis Domini usque ad quatuor annos primo futuros et completos et in medietate sequentes affirmamus et comendamus vobis Petro Lena , textori, habitatori dicte ville Berge, Johannem Carreus filium nostrum qui Johannes filius noster per dictum tempus quatuor annorum vobiscum maneat et vobis serviat in officio vestro textorie et etiam in omnibus aliis mandatis vestris sibi tamen licitis et honestis, die et nocte, iuxta posse suum. Set si infra dictum tempus a vobis recesserit vel aliquod fore factum vobis fecerit promittimus incontinenti eum in posse vestri tornare et quod ipse filius noster vobis et vestris emendabit totum ipsum fore factum et omnes etiam dies quibus a vobis absentis fuerit per dictum tempus.

Tali tamen pacto et condicione quod vos dictus Petrus Lena et vestri pro ipsum tempus teneamini et habeatis docere de dicto vestro officio textorie dicto filio nostro bene et utiliter atque fideliter prout poteritis nec non etiam ipsi vestris propriis sumptibus et expensis providere in cibo, potu et calciatu, caligrarum et socularium et etiam anno quolibet faciatis sibi et facere teneamini vestris expensis unam cotam panni lane novam. Et nichil aliud sibi facere seu dare teneamini per ipsum tempus.

Et sub dictis condicionibus promittimus vobis quod dictus filius noster erit vobis et vestris per dictum tempus bonus, fidelis et legalis et servire vobis ut predicatur et ipsum filium nostrum per tempus dictorum quatuor annorum vobis et vestris promittimus facere, tenere et habere contra omnes personas pro quibus servandis et complendis quisque nostrum in solidum et pro toto obligamus vobis et vestris omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt.

Renunciantes proventum ac hec benefificio dividem de accionis et nove constitutioni de duobus reis et omni alii iuri quatenus hec facienti et ego dicta mulier auxilio senatus consulti vellusanim et iuri ypothecarum mearum, iurans per dominum Deum et eius sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta servare et non contravenire.

Quibus consenti ego dictus Petrus Lena et promitto vobis dictis coniugibus quod ego per dictum tempus providebo dicto filio vestro ut predicatur meis expensis et sibi anno quolibet unam cotam de panno lana novam faciam ac etiam ipsi de dicto officio textorie

fideliter docebo et alia predicta adimplebo sub obligacione omnium bonorum meorum.

Quod fuit actum XXII die marcii anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio.

Sig+num Guillelmide Carreus et Sibilie, uxoris eius iuratis predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Sig+num Petri Lena predicti qui hiis consencio eaque laudo et firmo.

Testis huius rei sunt Petrus Borrell, presbiter et Franciscus de Fabricha, colonus Berge.

48

1383, març, 31. Berga.

Mas de Puiganyer, parroquia de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 133r.

"Sit omnibus notum quod ego Arnaldus Brescga qui duxi uxorem in manso de Podioanyer, parrochie Sancte Eulalie ville Berge. Confiteor et recognoscho vobis Johanni Trulls erubigenatori sive fabritori dicte ville quod solvistis et ...".

49

1383, abril, 7. Berga.

Administradors de la confraria del Sant Esperit.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 141v.

"Sit omnibus notum quod nos Arnaldus de Canalibus, Petrus Pelizer et Guillelmus de Padrinyano, ville Berge, administratores confratrie Sancti Spiritus dicte ville ...".

50

1383, abril, 8. Berga.

Inventari dels béns de Pere de Coromines.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 142v.

99

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Franciscus Sartoris, parator, habitator ville Berge, tutor testamentarius Petri Bernardi filii, pupilli et heredis universalis Petri de Condeminis, quondam, dicte ville.

Attendens me iuxta iuris dispositionem teneri ad inventarii confeccionem de bonis et iuribus ipsius hereditate ne modo aliquo abscondi, deperiri seu occultari possint. Igitur noxquam fuit ad dictam tutelam per venerabile curiam baiulie Berge admissus de bonis, rebus et iuribus que in facultatibus dicte hereditate invenire potui venerabile Sancte Cru+cis signaculo hic inponito et inpreso inventarium facere procurari in modum qui sequitur:

Et primo confiteor me invenisse in facultatibus dicte hereditate quoddam integriter hospicium in quo dictus quondam Petrus de Condeminis habitabat, confrontatum ex una parte cum hospicio domine Margarite uxori venerabile Raimundi de Luppiano, militis, et ex alia cum hospicio Petrus Piquer, textoris, et in vicis publicis.

Item quedam ortum terre retro ipsum hospicium.

Item quoddam aliud hospicium quod fuit discreti Petri Oltzina, iurisperiti Berge, quodque emptum fuit per dictum defunctum a dicto Petro Oltzinam et est in vico Furnorum Berge.

Item inveni in cellario dicti hospicii quod dictus defunctus morabatur:

unam folladoriam quercus

unam tonam de quercu

unum vas vinarium de travers forratum de pinu

unum vas vinarium magnum sotil

unum vas vinarium modicum sotil

aliud vas vinarium modicum continens quasi triginta media quarteria vini

sex paria de portadoras, inter bonas et sotils

duas pipas terre magnas

unam tabulam sotil

quosdam postes de pesar lenya

duo media quintalia lapidis

Item inveni in altero dictorum vasorum septem saumatas vini primi seu quasi

Item in altero dictorum vasorum aliquam quantitatem vini mixti

Item in altera dictarum piparum terre quasi tria media quarteria vini primi

unumambutum magnum

aliudambutum modicum

Item in domo subtus salam dicti hospicii:

unam achant magnam

aliam acant modicam

mediam punyeriam civaderiam

unum crivell

quosdam orguines squinzades

unum vas vinarium sotil

unum pual fractum ferrarium cum circulis ferri

duas portadoras sive barrals fractos

quosdam armariis fusti

unam securem sive destral magnam

unam cabaciam

Item in stabulo dicti hospicii:

unum jovem fusti fractum

unum frenum

duos bastis

duas pertxas de cardar draps

unam saquam de treliz squinzadam

unam bacetam aramis modicam

unum aratrum fusti sine vomere

aliud aratrum cum vomere et cum aparatu arandi

unum mulum et unam mulam pili rubei
unum casidile
unum aratrum sine vomere sed cum steva
unum taulell de cardar draps sotil
unum bast fractum
unum lodicem borre sotil
alium lodicem borre sotil bonum
unum linteamen canapis sotil
duo linteamina sotils
quoddam traverserium plenum borre sotil
unum strayll bonum

Item in entrata dicti hospicii

quasi quindecim quintalia lignorum parum plus vel minus
unam pasteriam fractam
unum stanc de postat de pinu sotil
unam quacietam aramis sine cauda
octo losas lapidis de regalera dicte intrate
quadraginta cantones lapidis inter magnos et modicos
unum gradarium magnum sive scaler
aliud gradarium modicum
unum circulum vasis de fusto
octo cabirons de pinu bonos
unam bigam fusti magnam

Item in curritorio dicti hospicii

duos panerios
unum scutum
quatuor lanceas
unam virgam sardischam
unum dart sotil

unam lanceam vocatam sconam munteram
quosdam unam taylla bartzes sine manubrio

Item in parieti dicti curritorio

unum axugamans
duo scanna scripta
unam tabulam blegadizam cum suis capitellis sotils
quoddam candalabrum ferri pulcrum longum
unam tabulam fusti petyadam
quandam lagenam
duos civos fusti
unum panesium
quadam candeleriam longam
unum cofretum pictum
duos tornis de filar
duo paria de cardes sotils
quandam plomaciam sotil
unum scannum petjat
quosdam ordidors sotils
unam cabaciam plenam de cabazos squinzats sotils
tres covols
mediam quarteriam fusti
unum caniz sotil
quinque cistellas inter modicas et magnas
unum poler fractum
duos capitells de lit bonos
unam braçolam
unum panesium sotil
tres pareylls de capitells de portadora cum enramaderes
unam libram ferri
unum bacinet ferri

quasdam sgaradores ferri
unum carner de sella
quasdam camberes ferri
unum par de pintes de carmenar li
duo paria de pintes de pintanar lana

Item inveni in quadam camera qui est in capite sale dicte hospicii

unam achant magnam
unam tabulam magnam sotil
quasdam valanzas cum copis ferri
duos capitellos modicos sotils
unum scannum scrictum
unam caxiam de noguer modicam bonam
unum pintenar sive colgua
unum saglicum cum paleis quod est super dicto pintenar
unum matalafiu bonum
aliud matalafium sotil
unam falcem
unum auxile sotil
unam corrigiam virmileam latam
unam portadoram

Item in aula dicti hospicii

unam tabulam bonam

Item in alia domo dicti hospicii

quoddam candalabrum ferri plegadiz scudii
duos capitellos rotundos de loriga
quandam amphoram vitri copertam de sogua
quoddam oratorium depictum in pergameneo
unum com lapidis in quo bibunt galline

unam banquetam sotil
unum circulum fusti tenendi ratenos
decem gallinas
unum gallum
unum taulell de bexar quem tenet Guillelmus Salvati, parator
duos axols ferri
duos martellos ferri

Item inveni in coquina dicti hospicii
unam ballistam fusti cum suo croch
unum morterium cupri cum sua manu
tres rasoras de raure pa
quasdam levas ferri fractas
unum cetriyll
unam sartaginem aramis magnam
unum barrale vitri cum aceto
unam sbremadoriam ferri
unum circulum lagene ferri
unam parolam aramis
unum morterium lapidis
unum cisorium magnum fusti
unam pelvim aramis magnum
tres ferrades portandi aquam
unam caciam de ferrada
unam laternam de corn
unum gladium de tayll
unam lociam ferri
quasdam fers de foch
unam ollam cupri modicam
quosdam clamascles ferri magnos
quosdam armarys magnos

tres scones cum duobus postibus sive tabulis de scon
quandam ayguaderiam lapidis
unam cacetiam aramis sine cauda
unam cubertoriam ferri sine ansa
unam copam locio
unam calderiam modicam sine ansa sotil
tres boixs
quatuor cuyllers
unum tornell
unum cisorium modicum amanos
duodecim cisoria modica
viginti scudellas inter bonas et sotils
quasdam ampolres tenendi vinum
quatuor scudellas terre modicas
unum trocibolum sotil
aliud trocibolum bonum
quoddam torn de canellar

Item inveni in domo vocata la dispensa dicti hospicii
quoddam candalabrum foliatum pulcrum ferri
duos scers ferri sotils
duas achants magnas trestades in altera quarum inveni unam sminam amiproddalarum
unam pasteriam bonam
unam acant magnam
quasi unam sminam farine frumenti
quinque sadaços inter bonos et inutiles
unum postem pinus pulcrum
unam acant sotil in qua erant duos macapans in altero quorum erat aliquam modica
quantitas salsamenti
unam ensunyam de lart de mutonis
unum frustrum de squena

aliquam modicam quantitatem carniū salsarū
tres amphoras vitri
unum gladium punyal cum suo ganifulo
unam daguam cum ganifulo cum guaspa
quandam algerram olieriam
unam carabaciam vinaderiam
unum covoll longum portandi malgranas vel fructus
unam ferradam fractam cum uno circulo ferri
duas algerras modicas olierias
duos pilons fusti
septem sachos sotils
unam conquam aramis fractam
duos pitalfos viridos terre
unum pitalfum terre modicum
unam tovaylletam squinzadam
unam botam corei
duos bots corei bonos

Item in camera dicti hospicii in qua iacebat dictus defunctus inveni:
quasdam mapas bonas panni de coto cum capitibus cooperatis de serico
duo trocibola aramis quorum alterum est impresum in quodam frustro fusti
unam cozeram modicam sotill
duos barragans borre alter vayrats
unum strayll sotil
unam vanovam sotil
unam flaciatam sotil
unam mediam flaciatam borre albe bonam
duas flaciatas borre sotils
unam cortinam virmileam sotil
unum capciale de canemiç plenum plumbe
unum capciale canapis plenum de entrapeu

unam mediam flaciatam borre sotil
unam colgam factam de quatuor postibus cum quodam saglico sotil pleno de paleis
unam colguam petjadam cum paleis bonam
aliam colguam petjadam
tres cortines canapis virides
unam storam pulcram palearum
tria linteamina bona canapis
septem linteamina sotils
tria linteamina modica bona
unum interulum hominis
quodam famularia sive bragues
quosdam soculares bonos nominatos botines
quosdam caligas panni albi
unum collar mulieris panni albi squinzat
unam gramasiam panni mixti novam
unam gramasiam panni de Londres coloris de sanguinea sotil
unum sach pani vormiley
unum capucium pani de vervino
duas tunicas que se tenent quarum altera est panni mixti et altera panni albi
unum peliçonum
unum sachum sive cotam panni de burell sotill
unam capam panni de burell gros
unum hopitogium sotil panni canelat
duos iuppons sotils de fustani
unum iupo panni burell bonum
unam cotardiam panni canelat sotil folradam
unum gonell de panno burell sotil
unum frustrum hopitogii crocey tinyat
unum hopitogium panni lividi ruptum sive squinçat de abrigar inffans
unum coxinum de çendat sotil
quasdam beaças de corio

unam corrigiam corey cum quodam foguer quod se tenet in dicta corrigia
duos arquibanchs lonchs sotills
quandam cadiram fusti
quasdam caligas panni mixti novas
unum capucium panni mixti novum
unum ensem bonum
aliu ensem
unum gladium de cinta
unum mandret ferri sotil
tres sperons ferri cum brocha
quosdam stivals novos
unum carcaix plenum de treytes
duo ensilia ferri
unum guant de maylla
unam pilotam plumbi
unum pitrall de sella
duas sellas equitandi
unum mandret ferri
unum scrigol
quandam guasarmam
unum ensile magnum ferri
quoddam orinal cum suo qualqerio
unum frenum pulcrum
quendam cirotecha sive guants pellis
unum tinterium cum suo corn et forficibus ac scondipendium et punxor
unam flautam grosam
duo paria de tesores
quosdam psalmos vesprals sotils
unam aguyllam fusti de ambalar draps
unam capalinam ferri
quasdam cuxerias ferri sotils

unam taceam argenti deauratam cum petjes
unum got argenti quem tenet Astruch Issach, iudeus Berge, in pignere
unam paroletam aramis modicam sotil sine ansa que erat in quendam candalaria
quasdam cuyraçes obtimas copertas de blau quas tenet venerabile Johannes Raimundi de
Aviano, domicellus.
quinque cuyllerias argenti
unum anulum argenti quas tenet tutores heredis Petri Oliba, sartoris, quondam, in
pignere per duobus florenos cum dimidio auri.
unum anulum argenti quem tenet in pignere Raimundus de Podio, presbiter, pro uno
floreno
quosdam alambuts sive ayguarosers stagni
duas cemarres pellium
duo matalafia que sunt domine Francischa, uxoris dicti defuncti
duos traversers plenos de borra
duos barragans
duas vanovas
quatuor coxinos cohoperatos ex sirico
quatuor linteamina quorum tria sunt bona et alterum sotil
duos cofres albos magnos
duos cofretos modicos encuyrats
unum mantellum panni preseti virmiley cum pena de varys cum taxellis et catenis
argenti
unam cotam panni preseti virmiley cum pena alba
unam gonellam panni preseti virmiley
unum capucium cum supra capucio panni preseti virmiley
quosdam paters nostres argenti et de lamber mixtos
unam gandayllam de iinu de cirera
unum pilleum auri et serici mixtum
duas mapas sive tovaylles bonas
quatuor tovaylloles, duas scilizet operatas de serico et duas albas
unam cimarram virmileam panni de Malines cum pena tirogrillorum alba

unum mantellum panni florentini coloris de sanguini cum penis de varys
unum curtapeu eiusdem panni cum pennis de varys entorn peus et cum pena alba intus
ipsum
unum curtapeu panni de Londres vermeylles cum pena alba intus eum et cum penis de
varys entorn peus
unum mantellum panni albi
aliud mantellum panni lividi sotil
unum marsupium operatum de filo auri
unam camisam operatam de serico
unum drecedor de cabeylls, sive de clonxa, eburneo
unam alnam panni de virmiley
unam alnam et mediam panni lividi scur
unam gonellam de dona sotil folradam
aliam gonellam domina bipartitam folradam
unam gonellam panni de burell folradam sotil
septem accus argenti
duos capellos cooperatos de serico
tres velos de serico
unum capzonum
unam gandayllam de serito troces
aliam gandayllam operatam de filo auri sotil
unam taceam argenti deauratam quam tenet in pignere Jacobus de Rivo, sartor
aliam taceam argenti deauratam quam tenet in pignere Astruch Isach, iudeus Berge

Item pervenit ad mei auditum quod Jacobus Duran, mercator, quondam, ville Berge,
socrus dicti defuncti debebat dicto quondam Petro de Condemines cum instrumento
quinque mille solidos barchinonenses.

Item pervenit ad mei auditum quod Jacobus de Pinyana, mercator Berge, debebat seu
tenet in comanda a dicto defuncto alios quinque mile solidos barchinonenses.

Item inveni in facultatibus dicte hereditate mansum nominatum de Bretons, parrochie Sancti Martini de Aviano, cum vineis, terris, honoribus et possessionibus dicti mansi.

Item quandam vineam et terram quam dictus defunctus habebat prope dictum mansum de Bretonibus.

Item quandam fexiam terre que est in parrochia Berge in loco nominato a les Fexes dels Tiradors sub dominio ecclesie Sancti Petri de Madrona, confrontatum ex una parte cum fexia terre Petri za Coscoyllera, ex alia cum orto Guillelmi de Brochano et ex aliis partibus in carraria publica.

Item pervenit ad mei auditum quod en Payllarols, parrochie predicte de Aviano, facit et facere tenetur dicto defuncto seu eius heredi pro manso suo de Payllarols, singulis annis, unum medium quarterium olei.

Item inveni in dicto manso de Bretonibus sequentia bona, videlicet:

unam exadam argilageriam

aliam exadam amplam

unum scon

Item inveni in facultatibus dicte hereditate plura et diversa instrumenta et inter cetera inveni quoddam publicum instrumentum confectum III idus iunii anno Domini M CCC XL quinto, clausum et subsignatum per discretum Guillelmum de Nuce, quondam, notarium publicum ville Berge, in quo continetur quod Bartholomeus de Turri, arquerius Berge, fuit confessus debere Bertrando de Condemines, quondam, filio Bertrandi de Condemines causa mutui viginti quinque solidos barchinonenses.

Item pervenit ad mei auditum quod Jacobus Rovira, colonus Berge, debet dicto heredi racione arandi cum mulis supra contentis per quinque jornalibus quinquaginta solidos barchinonenses. Item debet, ex alia parte, dictus Jacobus Rovira per tirar teules cum dictis mulis triginta duos solidos et sex denarios barchinonenses.

Item debet Guillelmus za Pila, dicte ville, pro loguerio dictorum mulorum causa arandi viginti duos solidos, ex una parte. Item, ex alia parte, medieum florenum.

Item debet Arnaldus de Valle, dicte ville, pro mercede dictorum mulorum causa arandi decem solidos et sex denarios barchinonenses.

Item debet Guillelmus Vilella, mercerius, pro mercede dictorum mulorum decem solidos barchinonenses.

Item debet Andreas Vila, carnifex, pro mercede dictorum mulorum decem solidos.

Item debet en Palicer pro logerio dictorum mulorum decem solidos.

Item debet Petrus Serra, agricola, pro mercede dictorum mulorum decem solidos.

Item debet Jacobus Rovira predictus pro mercede dictorum mulorum pro uno jornali quo sibi ararunt dicti muli decem solidos barchinonenses de quibus solvit dum taxat dicto defuncto seu eius nuncio duos solidos et quinque denarios barchinonenses.

Item debet Petrus Comas, de calle de Fuxio ville Berge, pro mercede dictorum mulorum pro duobus diebus quibus sibi ararunt viginti solidos barchinonenses.

Item debet Franciscus Scuderii, notarius, pro mercede dictorum mulorum decem solidos.

Item debet en Corts de Manso racione arandi tres solidos barchinonenses.

Item debet Franciscus Cozart racione arandi octo solidos

Item debet Petrus Oltzina, notarius, racione arandi novem solidos barchinonenses.

Item inveni quoddam publicum instrumentum confectum quinto kalendas iulii anno Domini M CCC quadragesimo octavo clausumque per discretum Petrum Oltzina, notarium publicum ville Berge, continens in effectu quod Berengarius de Cortines, parator, filius Bernardi de Cortines fuit confessus se debere Raimundo de Palayrach et Francisco Sartons presentibus atque Bertrando de Condemines, mercatori, et Raimundo de Palayrach nepoti dicti primi Raimundi absentibus comorantibus in villa Berge racione de cent viginti sex llibras decem et septem solidos barchinonenses.

Item inveni aliud publicum instrumentum confectum kalendas febroarii anno Domini millesimo CCC quadragesimo septimo clausum per Petrum Andree tunc notarium Berge continens in effectu quod Petrus Merola, parator, confessus fuit Bertrando de Condemines, filio Bertrandi de Condemines, quondam, se tenere in comanda eiusdem Bertrandi nonaginta solidos.

Item aliud publicum instrumentum confectum XII kalendas marcii anno Domini millesimo CCC XL primo clausum per Berengarium de Prixana, notarium Berge, continens in effectu quod Arnaldus de Montepesato confessus fuit debere Bertrando de Condemines racione panni quem emit ab ipso decem et novem solidos.

Item aliud publicum instrumentum confectum XV kalendas marcii anno Domini M CCC XXX octavo clausum per Petrum Andree, notarium Berge, continens in effectu quod Bernardus Bartholomei et Perichonus, eius filius, de Berga, confessi fuerunt se debere Bertrando de Condemines pro pannis ab ipso emptis sexaginta quinque solidos et septem denarios barchinonenses.

Item quoddam aliud publicum instrumentum confectum quinto idus septembris anno Domini M CCC XL sexto clausum per discretum Raimundum de Sorribes, tunc notarium Berge, in quo continetur quod Petrus Boix et Berengaria eius uxor confessi fuerunt se debere Bertrando de Condemines causa mutui duodecim solidos.

Item aliud publicum instrumentum confectum sexto idus aprilis anno Domini millesimo CCC XL octavo clausum per discretum Raimundum de Sorribes, notarium, in quo continetur quod Petrus de Podiolo et Berengarius, eius gener, de Spinalbeto confessi fuerunt se tenere in comanda a dicto Bertrando de Condemines duodecim solidos barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confectum kalendas febroarii anno Domini M CCC XL sexto clausum per Petrum Andree, notarium predictum, in quo continetur quod Elicsendis uxor Petri Merola confessa fuerint tenere in pura comanda dicti Bertrandi de Condemines nonaginta solidos barchinonenses.

Item aliud publicum instrumentum confecto nonas iulii anno Domini M CCC XL octavo clausumque per discretum Petrum Oltzina, notarium Berge, continens in effectu quod Jacobus Maler, filius Petri Maler, fuit confessus se debere Franciscus Sastra et Raimundus de Palayrach et Bertrando de Condemines racione tinturarum centum solidos barchinonenses.

Item pervenit ad mei auditum quod Petrus Raimundi Serra, parator Berge, filius Raimundi Serra dicte ville, debent dicto Petro de Condemines seu eius heredi restantes per ipsum Petrum Raimundi Serra ad solvendum de maiori summa peccunie quam fuit confesus debere dicto quondam Petro de Condemines cum albarano papireo racione contenta in eodem quinque florenos auri Aragone.

Et nulla alia bona ad presens inveni in facultatibus dicte hereditate sicut protestor et predico quod si decetero aliqua alia bona in facultatibus ipsius hereditate invenire potero de eisdem inventarium seu repertorium faciam aut ea faciam in presenti inventario apportari, scribi et continuari verum tamen cum domina Francischa, uxor dicti Petri de Condemines asserat quod aliqua ex predictis bonis et rebus per me in presenti inventario apponitis et denunciatis esse sua protestor et predico quod tamen quo es in presenti inventario apponi non deberent quod ea pro non apponitis et dictis es tamen haberi volo ac si de eis nullam fecissem ...iecionem de quibus requiro michi feci et tradi

publicum instrumentum per notarium infrascriptum.

Quod fuit actum Berge VIII die mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCC LXXX tercio

Sig+num Francisci Sartoris, tutoris predicti qui hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt venerabile Berengarius Ferrarii, prepositus Lilletense, Johannes Orriols, bacallarius in decretis, Berengarius de Ortigiis, iurisperitus, Berengarius de Roseto, domicellus, et Jacobus de Pinyana, mercator ville Berge.

51

1383, abril, 16. Berga.

Establiment d'una terra feta per Arnau de Torrella, capellà de Sant Salvador de Muntarrot, parròquia de Sant Pere de Madrona. La terra era inculta des del temps de les grans mortalitats, des de l'any 1348.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 154r.

"Noverint universi quod ego Arnaldus de Turricella, presbiter, capellanus capelle seu ecclesie Sancti Salvatoris de Muntarrot, parrochie Sancti Petri de Madrona.

Attendens dictam capellam sive ecclesiam habere in dicta parrochia quoddam trocium terre et timoneri quod a tempore primarum mortalitatum que vignerunt per universum orbem in anno a nativitate Domini M CCC XL octavo remansit incultum.

Ego enim volens dictum trocium terre facere excoleri de licencia et voluntate honorabilis viri fratris Berengarii, Dei gracia abbatis monasterii Sancti Petri de Portella, vicarii generalis in spiritualibus et temporalibus reverendissimi domini episcopi Urgellensem eiusque auctoritate et decreto intervenientibus in hiis et permissis per me et omnes meos successores in dicta capella sive ecclesia stabilio et in emphiteosim et ad et censum infrascriptos concedo et trado vobis Guillelmo Sala, colono, habitatori ville Berge et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo predictum trocium terre et timonerii prout afrontatur ex una parte cum vinea et terra Francisci Cozart, ex alia cum terra Berengarii de Podioayner, sutoris, ex alia cum via qua itur al castell d'Avià, et ex alia parte in serra nominata de Muntarrot...".

1383, abril, 20. Berga.

Vinya al lloc de Fonollosa, parròquia de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 156r.

"...Guillelmus Raimundi de Granerio, habitator ville Berge, habens de infrascriptis locum et cessionem a Bernardo Guillelmi de Lorano, filio Arnaldi Guillelmi de Lorano, ville Podiiceritani, et a dicto etiam Arnaldo Guillelmi de Lorano cum publico instrumento confecto XXVII die novembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX secundo, auctoritate notarii infrascripti, prout in eo continetur. Confiteor et recognoscho vobis Guillelmo Soler de vico de Pinçania ville Berge quod ex illis quinquaginta solidos barchinonenses quos dictis Bernardo Guillelmi et Arnaldo Guillelmi de Lorano confessus fuistis debere cum confessione iudiciali scripta in registro curie baiulie Berge racione et occasione tascha et alicuius census quod dictus Bernardus recipiebat in et super quadam vinea et terra quam habetis in parrochia Berge, in loco nominato a Fonoyllosa ...".

1383, abril, 25. Berga.

Venda, absolució i difinició d'uns censos sobre terres al lloc de Fonollosa, parròquia de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 156v.

"Noverint universi quod ego Romia, uxor venerabilis Guillelmi Raimundi de Granerio, ville Berge, filiaque Raimundi de Pontibus, quondam, dicte ville et domine Bartholomeue, eius uxoris, quondam, quequidem Bartholomeua filia fuit et heredes universalis cum benefificio inventarii Bernardi Bartholomei, quondam, dicte ville et etiam fuit uxor Arnaldi Guillelmi de Lorano, ville Podiiceritani. Attendens Bernardum Guillelmi de Lorano fratrem meum ex latere materno heredemque universalem dicte domine matris mea de consilio et consensu dicti Arnaldi Guillelmi de

Lorano patris sui et ipsum eundem Arnaldum Guillelmi de Lorano eius patrem vendidisse perpetuo et concessisse absolvisseque et diffinisse perpetuo vobis Berengario d'Ardayllo, traginerio, Bernardo Sala, Guillelmo de Torreblanca, Berengario Rovira, colonis, Berengario de Casanova, Raimundo de Podio, Petro Molar, presbiteris, Petro Pages, sartori, Jacobo Rovira, Petro Roqueta, colonis, Sibilie Francha, Petro d'Ardayllo, hostalerio, Berengario Boquer, Raimundo de Curtibus, Petro Salnerii, Petro Paliçerii, Berengario Soleri, textori, Petro Bretons, Johanni Pasquet, textori, Petro Torrades, Petro Grau, textori, Ferrario de Gramaneda, Jacobo Cardona, Bernardo de Capdevila, Raimundo de Ecclesiis, Petro Bonetii, Bonanato de Capdevila, Raimundo Torrent, Petro Molar, Bartholomeo Rovira, Petro Bernada, Bernardo Torrades, Guillelmo Soleri de vico de Canalibus, Guillelmo Solerii de vico de Pinçania, colonis, Michaeli de Vilafreda, Johanni Pinyana et Jacobo de Serratmiga, sutori, habitatoribus dicte ville Berge et vestris et quibus volueritis ac qualibet vestrum voluerunt certos censos dictorum gallinarum, pullorum, bladi, vini certasque preces scilicet quintus et tasche vindemie, bladi et aliorum fructum que habebat et recipiebat habere et recipere debebat et consuenerat dictus Berengarius Guillelmi de Lorano, frater meus, iure hereditario dicte domine Bartholomeua, matris mea, et ipsum Bernardi Guillelmi et Bernardus Bartholomei predictus pater dicte domine Bartholomeue, quondam, habebat et percipiebat, habere et percipere debebat et consuenare in et super quibusdam vineis, terris, nemoribus, honoribus et possessionibus quas habetis, tenetis et possidetis in parrochia Sancte Eulalie de Berga, in loco nominato a Fonollosa certis preciiis prout in instrumentis factis et firmatis vobis per dictos Bernardum Guillelmi et Arnaldum Guillelmi de Lorano, ratione dictarum vendicionum, absolucionum et diffinicionum largiflue continetur et serius explicatur ...".

54

1383, abril, 20. Berga.

Arrendament d'una tintoreria a Berga

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 159r.

Sit omnibus notum quod ego Arnaldus Fresch, prior Sancti Jacobi de Fronteniano et canonicus Urgellensis, habitator ville Berge. Ex certa sciencia de primo venturo festo Sancti Johannis mensis iunii ad quinque annos tunc primo futuros et completos loco seu arrendo et ad pensione subscriptam per dictum tempus concedo et trado vobis Petro Pila, mercatori, habitatori dicte ville in vico de la Trencada eiusdem ville et vestris pro ipsum tempus quinque annorum quandam tintureria meam quam habeo in dicta villa Berge subtus hospicium meum quo habito sicut et prout primum fuit assueta locari seu arrendari Francischo Garreta, dicte ville, simul etiam cum lo tenrer, domo inferiori ac etiam cum duabus domibus que sunt supra la casa fogania.

Hoc autem arrendamentum et logerium facio vobis dicto Petro Pila et vestris et quibus volueritis per dictum tempus quinque annorum primo futuros de predicta tintureria mea sicut et prout per me fuit assueta locari seu arrendari dicto Francischo Garreta et etiam cum dicta domo inferiori et lo tenrer et cum dictis duabus domibus que sunt supra dictam domum foganiam sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intelectum.

Vos vero dictus Petro Pila et vestri teneamini et habeatis ac sitis obligati dare et tradire mi et meis vel cui voluero anno quolibet per dictum tempus pro predictis que vobis arrendo sive loco scilicet pro pensione sive salario eorundem sex llibras monete Barchinone terni quas mi aut cui voluero annuatim solvere teneamini infra duas soluciones scilicet medietatem in qualibet festo Natale Domini et aliam medietatem in festo quocumque Sancti Johannis mensis iunii. Et nichil aliud mi vel meis pro ipsum tempus dare teneamini pro predictis .

Ego tamen dictus Arnaldus aut meis pro ipsum tempus teneamur et habeamur tenere condirecta meis propriis expensis ac sumptibus los fogayins et loca in quibus sunt sita los perols dels tins. Et sub dicta condicione promitto vobis dicto Petro Pila seu vestris aut quibus volueritis predictam tintureria et alia predicta que vobis arrendo pro ipsum tempus quinque annorum facere, tenere et habere contra omnes personas et de firma et legali eviccione et guiretiam premissorum per ipsum tempus vobis et vestris tenere promitto et omni contradicenti me autem vos et vestros et quos volueritis opponere autem causa, et causa et post causam in iudicio et extra iudicium meis propriis sumptibus et expensis et sine omni dampno et missione vestri et vestrorum pro quibus servandis et

complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt. Renunciatis quantum ad hec omni iuri contra hec facienti.

Quibus consencio ego dictus Petro Pila et convenio et promitto vobis dicto venerabilis Arnaldo Fresch aut vestris vel quibus volueritis dare et solvere anno quolibet pro pensione dicti arrendamentum sive logerii predictorum que michi arrendatis per dictum tempus dictas VI llibras annuatim ut predictus solvendas inter duas soluciones pro quibus servandis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt. Renunciatis quantum ad hec omni iuri contra hec facienti.

Actum est hoc XX die aprilis anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio

Sig+num Arnaldi Fresch predicti qui hec laudo et firmo

Sig+num Petri Pila predicti qui consencio eaque laudo et firmo

Testes huius rei sunt Petrus Pila alias nominatus de Pedret nuncius dicti venerabile Arnaldi Fresch, Bartholomeus de Pedra, textor et Berengarius de Viladomat, presbiter Berge.

55

1383, abril, 23. Berga.

Venda d'una casa al carrer de Barcelona de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 160v.

"Noverint universis quod nos Bernardus Ribera, mercator, Franciscus de Gotvins, sartor, et Franciscus de Fabricha, colonus, habitatores ville Berga, manumissores Elicsendis, uxoris quondam michi dicti Berengarii Ribera filieque Cardone Figera, quondam, de Berga. Attendens dictam deffunctam, in eius ultimo testamento facto XXVII die septembris anno a nativitate Domini M CCC LXX secundo, auctoritate Berengarii de Viladomat notarii publici, Berge voluisse et mandasse solutis et completis quibusdam legatis per ea factis omnia alia et bona et iura sua dari et erogari per nos dictos manumissores amore Dei et pro anima sua ac etiam pro animabus parentuum suorum in missis celebrandis et aliis piis causis Dominum Deum et animas suas et

predictorum et ipsas missas celebrandas ac pias causas sibi heredes universales instituendo nosque dictos manumissores volentes voluntatem dicte defuncte adimplere fecimus exponi venale in encanto publico dicte ville Berge pro Raimundum Curtali preconem publicum dicte ville quoddam integriter hospicium quod dicta domina Elicsendis habebat in dicta villa Berge, in vico nominato lo carrer de Barzelona dicte ville, sub dominio et alodio monasterii Rivipulli prout affrontatur de prima parte cum hospicio Raimundi Lobera, de secunda vero parte cum hospicio d'en Torrent Fernos et a parte retro cum hospicio Guillelmi Coma et ex alia parte in vico publico antedicto...precio decem et octo llibras monete barchinone terni...".

56

1383, abril, 26. Berga.

Relleu anual dels administradors de la confraria de Santa Maria.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 164r.

"Noverint universi quod nos Arnaldus de Turricella, Raimundus de Niubo, presbiteris, Franciscus Torrent, sartor, et Bonanatus Mazoto, textor, habitatores ville Berge, administratores confratrie Sancte Marie ville Berge predictae, confitemur et recognoscimus vobis Petro Borrelli, Berengario Vila, presbiteris, Petro Clari, textori, et Francischo Balesterii, sartori, habitatoribus dicte ville qui anno proxime preterito fuistis administratores dicte confratrie quod reddidistis nobis bonum, verum, certum, rectum et legalem computum et racionem veraz de omnibus et singulis peccunie quantitibus, pignoribus, capitulis et aliis quibuscumque bonis et rebus per vos aut alterum vestrum occasione et racione administracionis per vos facte tempore quo administratores dicte confratrie fuistis ...".

57

1383, abril, 28. Berga.

Cònsols de la universitat de la vila de Berga de l'any 1383.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 165r.

"Noverint universi quod nos Petrus Zabaterii, notarius, Andreas Saig, Petrus Riera, mercatores, et Jacobus de Rivo, sartor, habitatores ville Berge, nominibus nostris propriis et etiam ut consules universitatis dicte ville Berga, nomine dicte consulatus et nominibus nostris propriis confitemur et recognoscimus vobis Michaeli de Ledone de parrochia Sante Vincencii d'Albiols nos recepisse a vobis et tenere in vestra pura comanda et puro vestri deposito triginta tres libras monete barchinonensis terni ...".

58

1383, maig, 4. Berga.

Venda d'unes cases a les Feixes del Palau de Berga..

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 173r.

"Noverint universi quod ego Petrus de Cascallis, molinerius, habitator ville Berge, filius et heredes universalis Petri de Cascallis, condam, mercatoris dicte ville ... vendo et concedo et vendendo corporaliter trado vobis Guillelmo Monestir, sutori, habitatori dicte ville Berge ... quoddam integriter hospicium sive domos meas cum exita retro ipsas prout protenditur frons ipsius hospicii que omnia supradicta habeo et possideo in dicta villa Berge, in loco nominato a les Feixes del Palau, sub dominio domini Regis prout affrontatur ex una parte in dominus et exita domina Badia, ex alia parte in orto et patuo Arnaldi Ferrarii de Colpan, ex alia parte in vico publico quo itur apud Padret, et dicta exita affrontatur cum rippa qui est supra ortum Petri Borell qui rippa pertinent ipsis domibus ... precio octuaginta octo solidos...".

59

1383, maig, 14. Berga.

Problemes d'obres entre cases a la plaça de la vila de Berga, prop l'església de Sant Pere de Caors.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 177v.

Sit omnibus notum quod cum questio esset inter vos Raimundum Torrent, mercatore

ville Berge, ut coniunctam personam domine Clare filie Raimundi Pedra, quondam, ville Berge uxorique venerabile Bernardi Saguina, iurisperiti, ex una parte et me Arnaldum Perpiniani, mercerium dicte ville, ex altera, super quodam opere per me dictum Arnaldum fieri inchoato in hospicio meo versus ecclesiam Sancti Petri de Caturcio, videlicet en lo sostre josa, versus ipsam ecclesiam quod oppus vos dictus Raimundus Torrent asseritis me facere non posse cum sit ut asseritis in dampnum et periudicium manifestum dicte domine Clare et eius hospicii quod habet in platea ville Berge me asserente contrarium videlicet michi fore licitum facere fieri dictum oppus in loco predicto. Tandem tractatu coniunctim amicorum fuit inter me et vos dictum Raimundum nomine iamdicto convenium et in pactum deductum quod ego facerem vobis confencionem inffrascriptam . Ego mi ipsi pacto adquisiendo, ex certa mei sciencia per me et omnes meos heredes et successores presentes et futuros convenio et promito vobis dicto Raimundum Torrent presenti nomine iamdicto et dicte domine Clare absentis in manu et posse notarium publicum inffrascriptum nomine omnium quorum interest intererit ac poterit interesse paciscentis recipientis et legitime stipulantis bona fide et firma stipulacione legitime interponita ac pacto expreso quod si dicta domina Clara vel sui aliquo tempore probaverint per instrumenta vel alia legitima documenta me non posse seu debere facere dictum oppus seu exitam in loco predicto ego eo tunc inffrascriptum unius mensis tunc primo futuri post ipsam probacionem meis propriis sumptibus et expensis ad ipsius Clare vel suorum requisicionem demoliam et destruam ipsum oppus et exitam quam nunc fieri facio seu faciam in dicto loco sicut est lo sostre josa ipsius exite dum taxat absque dampno et missione ipsius Clare et suorum. Alter incurram et incurrere nolo penam centum solidos barchinonenses de qua si comitatur medietas dicte Clare et alia medietas curie baiulie Berge adquirat quam penam solvere promito et teneam solo ipso facto nulla excepcione admissa. Qua pena soluta vel non aut graciosae remissa nichilominus predicta et inffrascripta omnia et singula firma perdurent et ad ea compellam forciter et districte pro quibus obligo vobis nomine quo super presenti et dicte domine Clare absentis et nomine inffrascripto nomine unum et ipsius ac omnium quorum interest intererit ac poniter interesse legitime stipulanti et recipienti omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt. Renunciando quo ad hec omni iuri contra hec facienti.

Quod est actum Berge ut supra. Sig+num Arnaldi Perpiniani predicti qui hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt Guillelmus Ferrarii, mercator, Andreas de Prato, Jacobus de Pinyana et Petrus Dardayllo atque Petrus Borrell, presbiter Berge.

60

1383, maig, 11. Berga.

Venda d'un hort al Pujol de Masenys, parròquia de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 178r.

"Noverint universi quod ego Jacobus Pastor, colonus, habitator ville Berge, non seductus ab aliquo vel circumventus immo gratis et ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos presentes et futuros, vendo et concedo et vendendo corporaliter trado vobis Jacobo Rovira, colono, filio Jacobi Rovira, coloni, ville Berge et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo quendam ortum terre meum quem habeo in parrochia Berge in loco nominato Puyol de Masenys, sub dominio domini regis, prout afrontatur ex una parte cum orto sive fexia Guillelmi Scariu seu eius heredis et ex alia parte cum via qua itur apud Gerundellam...".

61

1383, maig, 4. Berga.

Violant d'Olvan, monja de Montbenet, reconeix haver rebut 11 lliures i 5 sous de Pere Fresch per raó d'un censal sobre el castell de Blancafort instituït per Arnau de Saga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 179r.

Sit omnibus notum quod ego Violandis d'Olvan, monacha monasterii Sancte Marie Montis Benedicti ville Berge, habens de infrascriptis cessionem a venerabilis Bernardo d'Olvan frater meo dicte ville. Confiteor et recognoscho vobis venerabilis Petro Fresch, mercatori, habitatori dicte ville Berge, domino castri de Blanchafort et castri sive

fortitudinis de Merola quod solvistis michi et tradistis et a vobis habui et recepi omnes illas undecim llibras et quinque solidos barchinonenses quas et quos michi ut cessionarie supradicte solvere debebatis in proxime preterita die domonica Ramis Palmarum ratione censualis mortui consimilis per nobilem Arnaldum de Saga, quondam, dominum dicti castri et quosdam honoris eiusdem castri venditi domine Agneti za Morera a qua dictus Bernardus causam habebat unde renunciando excepcioni peccunie non numerate, non habite et non recepte ex causa predicta et doli facto inde vobis et vestris de predictis undecim llibris et quinque solidos que sunt de dicta solutione bonum et perpetuum finem et pactum de ulterius non petendo salvo tamen mei iure in dicto censuali a dicto termino citra et pro tempore futuro.

Quod est actum Berge, quarta die madii anno predicto.

Sig+num Violandis d'Olvan predicte que hec laudo et firmo

Testes huius rei sunt discretus Berengarius Vila, presbiteri, et Jacobus d'Olvan ville Berge.

62

1383, maig, 5. Berga.

Venda d'una casa al carrer de Sallagosa de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 179v.

"Noverint universi quod ego Arnaldus Serradelli, parrochie Sancti Pauli de Casserris diocesis Urgellensem, non seductos ab aliquo vel circumvectus immo gratis et ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et successores presentes et futuros, vendo et concedo et vendendo corporaliter trado vobis Arnaldo Cozart, mercatori, habitatori ville Berge licet absentis tanquam presentis et vobis domine Raimunde uxori dicti Arnaldi Cozart presentis et nomine dicti Arnaldi ac pro ipso ementi et recipienti in posse notarii inffrascripti hec a me pro vobis dicto Arnaldo et vestris ac pro omnibus personis quarum interest intererit ac poteri interesse legitime spitulanti et recipienti et vestris ac cui sive quibus volueritis perpetuo quoddam integritate hospitium meum quod habeo, teneo et possideo in vico de Salagosa ville Berge sub dominio domini regis prout afrontatur ex

una parte cum hospicio Bernardi Perpiniani, ex alia cum hospicio domine Elicsendis uxoris Petri Fresch et ex aliis partibus in vicis publicis (...) confiteor et recognosco vobis dicto empori lizet absenti me a vobis habuisse et recepisse per manus vestri domine Raimunde eius conjugis in bona peccunia quadraginta novem llibras cum dimidia barchinone...".

63

1383, juny, 10. Berga.

Sentència arbitral per unes terres al Pla de l'Alemanya, parròquia de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 191v.

Noverint universi quod cum materia questiones oriretur seu orta esset inter me Berengarium de Casanova, traginerium, habitatorem ville Berge ex una parte et me Bartholomeua uxorem Francisci de Noguierii, quondam, dicte ville tutricem Johannis filii, pupilli et universalis heredis dicti quondam Francisci de Noguerio ex altera, pretextu seu occasione alicuius carrarie quam ego dictus Berengarius assero debere habere per caput campi sive vinee et terre quem seu quam dictus pupillus habet in parrochia Berge, in loco nominato al Plan de la Man ad vineam et terram meam quam emi a discreto Petro Oltzina iure habebat ad dictam suam vineam queque erat in capite vinee sive campi dicti pupilli erat certa et limitata et si fuit per aquarum diluvium demolita seu distructa dictus pupillus non tenebatur ad eam reficiendam me dicto Berengario replicante quod si dicta carraria fuit per aquarum diluvium demolita accidit non culpa mei et etiam dictus pupillus tenebatur ad refeccionem seu reparacionem dicte vinee cum predecessores dicti pupilli vendiderunt predecessoribus dicti Berengarii in dicta vinea sua servitutem et actum transensim per caput dicti campi ad dictam vineam. Tandem questione predicta suscitata volentes eam sedare et laboribus et expensis percere et lictium amfractus tollere ego dictus Berengarius de Casanova, ex una parte, et ego dicta Bertholomeua tutorio nomine supradicto de consensu tamen et voluntate Bernardi Guilaberti, Arnaldi Guilaberti, Raimundi de Sorribes, Arnaldi de Noguerio

atque Guillelmi Raimundi za Muga, ville Berge, proximiorum ex parte patris dicto pupillo in gradu parentele hiis presencium compromittimus et compromisum facimus et firmamus in vos Guillelmum de Padrinyano, Andream et Raimundum Merola, Jacobum Castelli et Petrum Pedros, ville Berge, tanquam in arbitros arbitratores et amicabile componitores per nos coniuncter electos de et super questione predicta dependentibus et emergentibus ex eadem et etiam super vendicione per me dicta tutricem fienda vobis dicto Berengario de Casanova et vestris de aliqua parte dicti campi seu vinee terre ad oppus dicte carrarie et alter ad usum et servicium vestri et vestrorum ...

Nos en Guillem de Padrinya, Ramon Merola, Andreu Merola, Pere Pedros e Jacme Castell arbitres, arbitradors e amigables composadors per les dites parts comunament elets vista la questio desus dita el poder a nosaltres desus donat e vist lo loch ahuyll de que es la dita questio e vista encara la terra del dir camp o vinya e considerada la valor d'aquella hagut sobre aço conseyll de persones en semblant cosa expertas per ben de pau e de concordia. E per ço que les dites parts sien relevades de messions e despeses dehun pronunciam, arbitram et declaram que la dita madona Bartholomeua axi com a tudriu desus dita ab consentiment e volentat dels amichs del dit pubiyll desus specificats o nomenats e encara ab auctoritat e decret del batle de Berga, vena e venda faça e corporalment liure al dit Berenguer de Casanova e als seus en per tots temps e a qui ell volra la capzada del camp o vinya del dit pubill axi com es ves la vila de Berga e termens son aqui posats e fitats, ço es, dels termens a ença ves la vila de Berga ensemps ab la bassa e arbres qui aqui son.

Item quel dit Berenguer de Casanova don e sia tengut de donar a la dita dona tudriu en nom desus dit per preu de la dita terra dotza lliures barceloneses e sia tengut fer e pagar al dit hereu o pubill e als seus cascun an en la festa de Nadal dos diners censals per la dita terra en adiutori dels cens quel dit pubiyll fa e fer es tengut al monestir de Poblet per lo dit camp ho vinya e terra.

Item quel splet del ordi e de la avena, axi com es dels dits termens a ença sia del dit Berenguer e dels seus. Es entes, empero, quel dit Berenguer de Casanova pach e sia tengut de pagar a la dita tudriu del dit preu, daçi a digmenya primer vinent feyta a ell la venda desus dita e liurada a ell corporal possessio de la dita terra, sis lliures barceloneses, el romanent del dit preu daçi a la festa de Santa Maria d'agost primer

vinent inclusivament .

Item pronunciam e declaram quel dit Berenguer de Casanova ne los seus no gosen plantar neguns arbres en lo dit troç de terra, exceptats fruyters si donchs non fahia en lo torrent axi com es ves lo camp del hereu d'en Francesch Miquel en la forma que aquells qui ara hii son plantats stan i no mes enlla ves la terra que la dita tudriu ven al dit Berenguer de Casanova ho vendra es tenguda per vigor d'aquesta pronunciacio.

Item que la dita tudriu nel dit pubill no sien tenguts de esmena al dit Berenguer per la parada e carrera que la aygua en ha portada ne de dampnatges quel dit Berenguer haya aguts o sostenguts per aquesta raho.

Item dehim et pronunciam que en cas que per temps se esdevingues, zo que Deus no vuylla que per diluvis daygues o en altra manera, la dita terra que la dita tudriu vendra al dit Berenguer per vigor de la present sentencia e pronunciacio se destroia es consumava per tal guisa quel dit Berenguer no pogues entrar en la vinya sua que compra d'en Pere Oltzina, la dita tudriu nel dit pubill nels seus no sien tenguts dar carrera al dit Berenguer de Casanova ne als seus per lo troz de camp o vinya al dit pubill romanent dels termens qui aqui son posats e en la ves Sent Salvador.

E per ço com molts treballs havem sostenguts per aquesta raho dehim e pronunciam que cascuna part don a nosaltres per trebayllos nostros e del scriva de la present nostra sentencia oltra lo salari de la carta onza solidos, zo es, entre abdues les parts vint i dos solidos, los quals paguen daçi a dema primer vinent.

E aquestes coses dehim, pronunciam e declaram tenidores, servadores e complidores per les dites parts les quals sien tengudes firmar e loar d'açi a digmenya primer vinent exclusivament per virtut del sagrament que feyt han e sots la pena en lo dit compromes contenguda.

Lata fuit hec arbitralis sententia seu pronuntiatio per dictos arbitros, arbitratores et amicabile compositores in hospicio discreti Petri de Sancta Maria, notarius Berge, presentibus dictis Berengario de Casanova et Bartholomeua tutrice predicta partibus antedictis et presentibus testibus discretis Petro de Sancta Maria, notario, Petro Garreta, Petro Maya, paratoribus, et Berengario Vila, habitatoribus ville Berge.

1383, juny, 14. Berga.

Contracte d'aprenentatge de l'ofici de sabater.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 197r.

Sit omnibus notum quod ego Bartholomeus Tripi, habitator ville Berge, ex certa sciencia a primo venturo festo Sancti Johannis mensis iunii ad duos annos tunc primo venturos et completos et immediate sequentes affirmo et comando vobis Jacobo de Serratmiga, sutori, habitatori dicte ville Berge et vestris pro ipsum tempus Bartholomeum Tripi, filium meum, qui per dictum tempus vobiscum maneat et vobis serviat in officio vestro sutorie sive credonie et etiam in aliis omnibus mandatis vestris sibi tamen licitis et honestis, die et nocte, iuxta eius posse.

Set si infra dictum dictum tempus prefactus filius meus a vobis recessit vel aliquid fore factum vel fecerit promitto enim in vestri posse tornare incontinenti et quod tuncipse filius meus vobis et vestris ipsum forefactum emendabit et omnes etiam dies quibus a vobis absens fuerit pro ipsum tempus.

Tali tamen condicione quod vos dictus Jacobus et vestri per ipsum tempus doceatis ipsum filium meum bene et fideliter de officio predicto sutorie et etiam pro vestris propriis sumptibus et expensis provideatis ipsi filio meo toto dicto tempore in cibo, potu et calciatu socuralium bene et condescerter prout deret et etiam quod anno quolibet faciatis et facere teneamini sibi unum interulum et unes bragues atque etiam unam cotam de pano lane coloris novam annuatim. Et nichil aliud sibi dare vel facere teneamini pro ipsum tempus. Et sub dictis pactis et condicionibus promito vobis et vestris dictum filium meum facere, tenere et habere contra omnes personas et de evictione et guirentia eiusdem vobis et vestris tenere promito per ipsum tempus nec non etiam vobis convenio et promito quod dictus filius meus vobis et vestris toto dicto tempore fuisset bene et fideliter et erit vobis et vestris bonus, fidelis et legalis omni dolo et fraude remotis pro quibus servandis et complendis obligo vobis dicto Jacobo de Seratmiga et vestris omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique

sunt. Renunciants proventum ad hec omni iuri contra hec facienti.

Quibus consencio ego dictus Jacobus de Serratmiga et promito vobis dicto Bartholomeo Tripi quod ego dictus Jacobus per ipsum tempus docebo dicto filio vestro fideliter de officio predicto sutorie et ipsi providebo in cibo, potu et calciatu socularium ut predicatur et anno quolibet sibi faciam dictas interulum femularia et cotam sub obligacione omnium bonorum meorum.

Quod fuit actum XIII die iunii anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio

Sig+num Bartholomei Tripti predicti qui hec laudo et firmo

Sig+num Jacobi de Serratmiga predicti qui predictis consencio eaque laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Jacobus de Merola textor, Bernardi Sala et Vincentius Blanch, coloni Berge.

65

1383, juny, 13. Berga.

Capella de Sant Nicolau de l'església parroquial de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 202v.

"Noverint universi quod nos Oliverius Casals, textor, Sibilía, uxor eius, et Johannes filius eorum, habitatores ville Berge, non seducti ab aliquo vero instrumenti immo gratis et ex certa sciencia per nos et omnes heredes et successores nostros, presentes et futuros, vendimus et vendendo corporaler tradimus vobis Petro Angles, paratori, habitatori dicte ville et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo quandam integriter vineam et terram nostram cum torrente eidem contiguo quam iure perpetuo habemus, tenemus et possidemus in parrochia Sancti Martini de Aviano sub dominio et alodio capelle Sancti Nicholay, site in ecclesia parrochiali ville Berge...".

66

1383, juny, 13. Berga.

Venda d'una casa al carrer del Call Nou.

130

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 204r.

"Noverint universi quod nos Guillelmus Ferrarii, mercator, maior diebus, habitator ville Berge et Saureta, uxor eius, non seducti ab aliquo vel circumventi immo gratis et ex certa sciencia per nos et omnes heredes et successores nostros presentes et futuros vendimus et concedemus et vendendo corporaler tradimus seu quasi vobis Petro Bonet, parrochie Sancte Marie de Balcebre, et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo quoddam integriter hospicium cum exita retro ipsum quod ego dictus Guillelmus Ferrari iure perpetuo habeo, teneo et possideo in vico Callis Nove ville Berge ut heredes universalis Francisci de Noberbats, quondam, dicte ville prout afrontatur ex una parte cum hospicio et exita Vincenti Blanch, coloni, ex alia cum hospicio et exita Guillelmi Verdaguerii, sartore, ex alia cum vico publico et ex alia parte cum orto Petri Corcit dicte ville... precium ... quadraginta quinque llibras barchinone...".

67

1383, juny 25. Berga.

Venda d'una casa al carrer de Barcelona de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 208r.

"Sit omnibus notum quod ego Berengarius de Comaposada, traginerius, habitator ville Berge, confiteor et recognosco vobis discreto Andree Solvani, presbitero, comorante in parrochia Sancti Martini de Podioregium quod solvistis michi et tradistis et a vobis habui et recepi omnes illas viginti quatuor llibras barchinonenses quarum precio vobis et vestris perpetuo vendidi et concessi quoddam integriter hospicium meum quod habebam in vico de Barchinona ville Berge predictae ...".

68

1383, juny, 26. Berga.

Venda d'una casa al carrer del Corral de Berga.

131

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 210r.

"Noverint universi quod ego Anthonius Lugana, mercator, habitator ville Berge, non seductus ab aliquo vel circumventus immo gratis ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos, presentes et futuros, vendo et concedo et vendendo corporaler trado vobis Francisco de Gotvins, paratori, filio Bartholomei de Gotvins, piquerii ville Berge, et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo quoddam integriter hospiciium meum cum orto et exita retro ipsum que habeo, teneo et possideo iure proprio in vico de Curralis ville Berge prout afrontatur dictum hospiciium cum hospiciium Bernardi Rama ex una parte, ex alia parte cum hospicio Francisci Arnaldi, fusterii, ex alia in vico publico et ex alia parte in exita retro ipsum et dicta exita et ortus afrontatur cum exita et orto Bernardi Rama et cum exita et orto Bernardi Ribera et in laxa que est inter dictum ortum et murum ville Berge et in dicto hospicio et in patuo sive exita dicti Francisci Arnaldi, fusterii (...) confiteor et recognoscho vobis dicto emptori me a vobis habuisse et recepisse sexaginta octo llibras barchinone monete de terno ...".

69

1383, juny, 28. Berga.

Venda d'una casa al carrer Barcelona de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 212r.

"Noverint universi quod nos Oliverius Casals, textor ville Berge, Sibilia, uxor eius, et Johannis filius eorum, non seducti ab aliquo vel circumventus immo gratis ex certa sciencia per nos et omnes heredes et successores nostros, presentes et futuros, vendimus et vendendo corporaler tradimus seu quasi vobis Bernardo Scuderii, textori, habitatori iamdicte ville Berge, et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo quoddam integriter hospiciium nostrum cum exita retro ipsum que habemus in villa Berge in vico nominato de Barchinona, sub dominio et alodio monasterii Sancte Marie Rivipullense prout afrontatur cum hospiciium Petri de Lascies et cum hospicio Raimundi de la Call et cum vico publico et cum dicta exita que est retro ipsum et dicta exita afrontatur cum hospicio et orto Berengarii Perpiniani ... precio ... viginti quinque llibras barchinone...".

132

1383, juliol, 2. Berga.

Presència de francesos a Berga. Document incomplet.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 215r.

"Noverint universi quod nos Johannes Vielli, pelliparius, et Johanna, uxor eius, oriundi civitatis de Chartres, archiepiscopatus de Roan, regni Francie, nunc habitatores ville Berge, ex certa nostra sciencia a presenti die qua presens conficitur instrumentum ad octo annos primo futuros et completos affirmo et comando vobis magistro Johannis de Fivilier, medico civi vicensem...".

1383, juliol, 4. Berga.

Contracte d'aprenentatge de ferrer.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 217r.

Sit omnibus notum quod ego Arnaldus de Capmaior, filius Petri de Capmaior, parrochie Sancti Andree del Spaa. Ex certa sciencia de consilio et voluntatis dicti patris mei affirmo me et stare promito vobiscum Petro Ferrarii de Vilardaguet, fabro, habitatori ville Berge a presenti dia qua presens conficitur instrumentum ad unum annum primo futurum et completum et servire vobis et vestris per dictum tempus in officio vestro fabrice ac in aliis vestris mandatis mei tamen licitis et honestis, die nocteque secundum posse meum sicut si infra dictum tempus a vobis recessero vel aliquod forisfactum vobis fecero totum vobis et vestris restituere promito et emendare vestre voluntati et possitis me ubicumque possimus inveniri capi facere et arrestare pro predictis ubicumque possimus inveniri. Vos vero provideatis mi per dictum tempus in cibo et potu condescenter prout decet personam meam et detis mi pro solidata seu mercede mea dicti tempus novem llibras barchinonenses de quibus solvatis mi medietatem in festo Natale Domini et aliam medietatem in fine dicti tempus.

Ego enim promito vobis et vestris esse per dictum tempus bonus, fidelis et legalis omni dolo et fraude remotis et perquirere vobis et vestris per dictum tempus comodum et

utilitatem in pro posse evitare dampnum ac nocumentum pro quibus obligo vobis et vestris me et omnia bona mea, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique fuit. Renunciens quod ad hec omni iuri contra hec facienti sponte iurans per Dominum Deum et eius Sancta Quatuor Evangelia, manu mea corporaliter tacta, predicta servare et complere et non contravenire aliqua ratione vel causa.

Quibus consencio ego Petrus de Capmaior pater dicti Arnaldi et confiteor predicta de meis consensu et voluntate proceffisse et facta fuisse.

Ad hec ego Petrus Ferrarii de Vilardaguet presens predictis omnibus et singulis consencio et promito vobis dicto Arnaldo de Capmaior providere per dictum tempus in cibo et potu ac solvere vobis dictas novem llibras cum dimidia per solucionies super contentas sub obligatione omnium bonorum meorum.

Quod est actum Berge quarta die mensis iulii anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio

Sig+num Arnaldi de Capmaior predicti qui hec laudo, firmo et iuro.

Sig+num Petri de Capmaior predicti qui predictis consencio.

Sig+num Petri Ferrarii de Vilardaguet predicti qui predictus consencio eaque laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Petrus Borrell, sartor Berge, Petrus Aleu et Raimundus de Capdevila, parrochie Sancti Andree del Spa.

72

1383, juliol, 5. Berga.

Venda d'una casa prop l'església de Sant Joan.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 217v.

"Noverint universi quod ego Bonanatus Zavola, habitator ville Berge. Attendens me ut manumissorem et universalem heredem domine Saure, quondam, uxoris mea, ex veris, iustis et legitimis causis animum meum inducentibus inter alia vendidisse et titulo vendicionis concessisse vobis venerabilis et discreto Berengario Ferrarii, presbitero bacallariusque in decretis, habitatori ville predictae Berge et vestris ac cui sive quibus

volueritis perpetuo quoddam integriter hospicium meum cum suis iuribus et pertinenciis quod iure hereditario supradicto habebam, tenebam et possidebam in villa Berge satis prope ecclesiam Hospitalis Sancti Johannis Iherosolomitani ville Berge... precio quinque milium et quingentorum solidorum barchinone...".

73

1383, juliol, 17. Berga.

Inventari dels béns de Jaume Trullars.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 219v.

Noverint universi quod ego Elicsendis, uxor Jacobi Truyllars, quondam, ville Berge. Attendens me teneri ad inventarii confeccionem de bonis dicti quondam viri mei post eius mortem iuxta iure dispositionem et pro salutate et securitate dotis et sponsalicii meorum quod ac aliorum iurium que habeo in et super dictis bonis iuxta generalem Cathalonie Constitucionem Perpiniensi editam per magnificum principem dominum Petrum, Dei gracia, regem Aragonem nunc regnantem et ne modo aliquo fiat mi preiudicium in dote sponsalicio ac iuribus aliis meis supradictis.

Igitur ego dicta Elicsendis morum quam potui post mortem dicti viri mei et eius bonis et rebus que in suis facultatibus invenire potui Sancte Cru+cis signaculo prius hic inposito et imreso inventarium facere procurari in modum qui sequitur:

Et primo dico et confiteor me invenisse in facultatibus ipsius viri mei quoddam integriter hospicium quo dictus maritus meus habitabat et fuit d'en Torner, quondam, confrontatum cum alio hospicio dicti defuncti quod fuit Petri Scuderii.

Item inveni in cellario dicti hospicii

unam tinam de querqu

unum vas vinarium de travers

quasi unam saumatam vini primi

quasi unum quintale de cardons

unam prempsam fusti

unum taulell de baxar cum suis capitellis

duas portadoras
unam ambuderiam fusti
sex lapidis perforatos de clavaguera

Item in domo del pintenar dicti hospicii
tria paria de pintes de pintenar
duo paria de cardes
unum torn de filar
unum caniç de canes
duodecim llibras lane en fusadas

Item in intrata dicti hospicii
unam tabulam petjadam
unum cabacium cum atzmis de tirador
una canilla ferrea

Item in botiga dicti hospicii
quadraginta tres llibras staminis albi miga a filar
quasdam spatllerias sotils
undecim vellora lane burelle sutzee
unam madexiam lane burelle
unum barrale vitri ab calguer fractum

Item in quadam domo contigua dicte intrate
quatuor pannos albos crudos
unum taulell de cardar sotil
unum caniç de canes fractum
unum quintal et tres arrovas lane lote en vadiylla
unum quintal lane albe en ymes primes

Item in domo supra dictam intratam

unum banch de torn de filar
quindecim pelles lanutas
unam caxaçam
unam sarriam
unum cabacium magnum cum pluribus instrumentis
unum travesser
unam vanovam primam
unum strayll
novem paria de lana migana filada
unam soguam de tirador
unam cotam hominis panni rubei coloris
unum cabacium
unam cistellam
unam mantalinam panni de taronyat

Item in aula dicti hospicii
unum arquibanch de pinu
aliud arquibanch de noguer
unam tabulam petyadam sotil
unam tabulam cum capitellis
unam cecham sotil
unam tabulam petjadam sotil modicam
duo scanna sive banchs
unam sellam
duos frenos
quasdam forfices de bexar
unam cistellam de canes
unum picalfum terre
sex llibras staminis prim filat
unam ambuderiam terre
quasdam stivals de corio

unam servidoriā
unum par calcarium sive sperons
unam resoriam
quandam tovayllolam operatam de serico
quasdam mapas
duos coxinos operatos de serico
uanm gramasiam panne rubei cum pena alba
unum librum papiri
unum mantellum panni de Malinas vermeylles cum tafatano
aliud mantellum de Melinas verts cum pena de varys sotil
quasi quatuor llibras lane destasserada en vadiylla
unam viam de stam miga in uno capdello
aliquam quantitatem instrumentorum
unam fuyllam de spasa sotil

Item in camera dicti hospicii

terdecim paria cum dimidio staminis miga filat
unum lettum postium cum sua marfica
unum matalafium
aliud lettum postium cum marfica
unum matalafium
unum traverserium
unam cozeram
unum strayll vayrat de borra
unum par lintheaminum
unum lodicem de borra
unum traverserium de fluxeli
unam cecham sine cubertorio
unam cotam de dona panni de violat cum pena alba
unum ensem
unum capucium panni rubei

quasdam orguinas
unam savanam sotil
unam cotam hominis panni de violat cum pena
unum linteamen de lencio
unam cecham modicam fractam
unum linteamen de lencio bonum
unam gramasiam panni de viridi sotill
unam cotam violadam sotill
unam cecham de noguerio

Item in curritorio superiori dicti hospicii

unum par linteaminum de lencio
unum capciale cum plumba
unum sobrelit de pells
unum oppitogium panni de violat sotill
unum lodicem de lana
unum traverserium de fluxell squinzat
unam achant sine cubertorio
unam cecham sotill
quinque garbes de lata
unum capitell de letiga
uns ordidors
unum scudeler
unum cabironum de pinu
unam bancham perforatam
duas pelles lanutas
unam cocham cum aliqua quantitate de viladre
unam sellam sotil

Item in coquina dicti hospicii

duas calderias

quosdam fers de foch
unum peluim sive baci
uns capsfoguers ferri
unum morterium cuppri cum sua manu
unam ollam cupri
unam conquam magnam
duos clamascles ferri
duas locias ferri
unam grayllam ferri
duo cisoria magna
unam sartaginem aramis
unam resoriam de pastera
unam pasteriam petyadam
uanm achant farineriam
unam dotzenam de scudeles et de taylladors
unum exol
unam restem de canem
unam perola sine ansa
unam tabulam petjadam
duos banquetts
unam calderetam fractam
unum morterium fusti
duos boixs
unum gladium
unum traverserium
unam vanovam
unam ferradam
unam banquetam modicam

quosdam valanzas cum copis ferri
quatuor taceas argenti albas

tres cuyllerias argenti

Item inveni in facultatibus ipsius defuncti quoddam aliud hospitium contiguum dicto hospicio, quod fuit Petri Mager, quondam, cum suis iuribus.

Et primo inveni in operatorio dicti hospicio
novem quintalia lane sutzee encamerade albe
unum quintale cum dimidio de anys sutzes
duo sestalia et sminam frumenti munuti
unam pertxadam de cardons in qua sunt decem novem paria de palmars
duas curetas
quosdam forfices de curar cardons sotills
unam cabaciam

Item in alio operatorio dicti hospicii

unam achant sotil
unam foladoriam
unum circulum de tina
duas dolses de cerglos
unam bigam longam
quatuor anulos de cergles modicos

Item in aula dicti hospicii

unam tabulam petyadam
unam achant
unum scannum
quatuor lanceas
uns lancers
duos pavesios
quasdam cuirazes
quasdam cuxerias
quosdam camberias ferri

unum pages fusti
unum gortyal ferri

Item in camera dicti hospicii
unam colguam et unam achant fusti

Item inveni in facultatibus ipsius defuncti quoddam aliud hospicium integriter
contiguum dicti priori hospicio et fuit Petri Scuderii cum iuribus et pertinenciis suis.
Item inveni in dicto hospicio una achant fusti

Item inveni in facultatibus ipsius defuncti quoddam aliud hospicium quod dictus
defunctus habebat in vico dels Menorets, dicte ville, et fuit Petri Costa, quondam, cum
iuribus et pertinenciis suis.

Item inveni in facultatibus ipsius defuncti quandam vineam integriter quam dictus
defunctus habebat in parrochia Berge, in loco nominato a Sent Salvador, confrontatam
cum vinea Petri Oltzina et cum vinea Petri Clari et cum vinea Petri Cases.

Item inveni in facultatibus dicti defuncti duas vineas cum torrente eis intermedio et sunt
in parrochia de Aviano, afrontatas cum vineis Johannis Vernet et cum vinea d'en Reador
et fuerit Bertrandi Costa, alias Comeles, ville Berge.

Item inveni in facultatibus dicti viri mei quendam ortum terre integriter qui est in Podio
de Lasties, ville Berge, afrontatum cum orto Petri Clari et in via publica.

Item pervenit ad mei auditum quod Petrus Perpienya tenet quandam semolam staminis
prima.

Item inveni in facultatibus ipsius defuncti tres pannos lane primos qui venditi fuerant per
dictum defunctum Petro de Ulino, ville Berge, precio viginti quatuor librarum
barchinonenses.

Item inveni in facultatibus ipsius defuncti duos pannos lane migans qui dati fuerunt, amore Dei, pro anima dicti defuncti.

Item pervenit ad mei auditum quod dictus defunctus habebat extra villam Berge centum libras staminis prim a filar.

Item inveni in facultatibus ipsius defuncti medietatem nongentarum animalium lanutarum que sunt in precaria cum Raimundo Maçot, ville Berge. Item medietatem quatuor canium, duorum asinorum et aliarum atzinarum cabana dicte bestiarii.

Item pervenit ad mei auditum quod Raimundus Maçot, de vico dels Menorets ville Berge, debet dicto viro meo aliquam sumam pecunie quantitatem restantem ad solvendum dicto viro meo de maiori suma precii medietatis bestiarii sibi venditi per dictum quondam virum meum de quo precio facti sibi instrumentum debitorium, quod instrumentum aduch est in scribania publica ville Berge de quo debito nequeo ad presens habere certitudinem cum de precio predicto sive debitorio aliquas fecerit dicto viro meo soluciones Raimundus Maçot predictus.

Et nulla alia bona ad presens inveni in facultatibus dicti defuncti sicut protestor et predicto quod si decetero aliqua alia bona in facultatibus ipsius hereditatis invenire potero de eisdem faciam inventarium seu repertorium aut eam in presenti inventario scribi faciam et continuari.

Quod est actum Berge XVII die mensis iulii, anno a nativitate Domini, millesimo CCC LXXX tercio.

Sig+num Elicsendis predicte que hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt Bernardus de Canalibus, Petrus de Ulino, Petrus de Sancto Litirio ville Berge et Guillelmus Guix ac Franciscus Gartzila, civitatis Minorise.

1383, juliol, 23. Berga.

Donació de tres cases al convent de Santa Maria Magdalena.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 223r.

"Noverint universi quod nos Petrus Pasqueti, textor, et Blanca, uxor eius, habitatores ville Berge. Attendentes quod nil solet tantum homines inducere seu provocare ad bona opera inchoadam et laudabiler consumadam quam firma repromissio stipendii gloriosii hecque repromittens eterna providencia donum sue gracie in presenti et premium celestis glorie in futuro bene operantibus repromitat huic esse quod nos dicti conjuges divina inspiracione inducti et honore huius stipendii gloriosii pro nostri possibilitate proponimus dominum Deum de nostri substancia honorare. Igitur ad honorem domini nostri Ihesu Christi et sui sancti nominis gloriosi et beatissime virginis Marie matris eius ac Beate Marie Magdalenes et in remissione omnium peccatorum Guillelmi Pasqueti, textoris, quondam, dicte ville patris mei dicti Petri, per nos et omnes heredes et successores nostros presentes et futuros, damus, erogamus et concedimus domino Deo et ipsius reverencia et amore domui Beate Marie Magdalenes ville Berge et eius fratribus et servitoribus qui nunc sunt ac pro tempore fuerunt in eadem et vobis venerabile et religioso fratri Petro Marchi ordinis Beate Marie Mercedis captivorum comendatori ipsius domus, fratri Guillelmo za Pila, fratri Bernardo Iumbardi et fratri Michaeli Rogerii ipsius ordinis et conventualibus in ipsa domo et aliis comendatorii et fratribus qui pro tempore fuerint in dicta domo proprio donacione pura, firmissima et irrevocabili inter vivos illas domos integriter quas habemus subtus ecclesiam beate Marie Magdalenes dicte ville cum tribus feixis orti eis contiguus sub dominio dicte domus prout afrontatur in domibus et orti Bernardi Sala, ex alia parte in porticho contiguo ipsi ecclesie ex alia in orto Bartholomei Canemars et ex alia in honore dicte domus predictas...".

1383, juliol, 26. Berga.

Venda d'un hort a Salas.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 225v.

"Noverint universi quod ego Elicsendis, uxor Guillelmi za Vila paratoris condam, habitatoris ville Berge, tanquam tenens et possidens bona que fuerunt dicti condam mariti mei mi obligata et ypothecata pro meis dote et sponsalicio non seducta ab aliquo vel circumventa immo gratis et spontania voluntate per me et omnes heredes et successores meos, presentes et futuros, vendo et concedo et vendendo corporaliter trado vobis Guillelmo de Pereriis, barberio, habitatori dicte ville, filio magistri Guillelmi de Pereriis, cirurgeriti dicte ville et vestris et cui sive quibus volueritis propio quendam integriter ortum terre meum que ego et dictus condam maritus meus habebamus in parrochia Berge a Salas in orta capelle Sancti Antonii, sub dominio et alodio capelle predictae Sancti Anthonii constructe in ecclesia parrochiali Sancte Eulalie dicte ville, prout ipse ortus terre afrontatur ex una parte in orto et terra Petri de Bretons, de alia parte in orto et terra d'en Gisclareny, ex alia parte in orto et terra d'en Johana iudeo, et ex alia parte, scilicet a parte superiori in carraria publica que ibi est pro quam carraria tenditur ad ortos alios dicte orte... precio viginti quatuor solidos monete barchinone de terno...".

76

1383, juliol, 26. Berga.

Administradors de la confraria del Sant Esperit.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 226v.

"Noverint universi quod nos Franciscus Garreta, Jacobus Malerii et Arnaldus de Turri, mercatores ville Berge, administratores confratrie Sancti Spiritus ville Berge ...".

77

1383, agost, 11. Berga.

Venda d'una casa al carrer de les Canals.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 234r.

"Sit omnibus notum quod ego Elicsendis uxor Raimundi Lobera, paratoris, habitatoris ville Berge, filiaque et heredes universalis Guillelmi Pujoleti, textoris, condam, dicte ville. De consilio et voluntate dicti viri mei confiteror et recognosco vobis Bartholomeo Canall, presbitero, habitatori dicte ville Berge quod inter omnes tamen soluciones per vos mi factas mihi nunc et hac inclusis et comprensis omnibus aprocha instrumentis per me vobis factis et firmitis mihi que in hanc presentem diem solvistis et tradistis mi et a vobis habui et recepi omnes illas viginti llibras monete barchinone terni quas mi solvere et tradere debebatis et tenebamini pro precio cuiusdam vendicionis quam vobis et vestris perpetuo feci de quodam integriter meo quod fuit dicti quondam patris mei, sito in vico de Canalibus dicte ville ...".

78

1383, agost, 14. Berga.

Carrer del Call de Foix.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 235v.

"Sit omnibus notum quod ego Petrus Comes, parator, habitator ville Berge in vico Callis de Fuxio ...".

79

1383, agost, 21. Berga.

Lloguer d'una casa al carrer Major.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 236v.

"Noverint universi quod ego Petrus de Montepesato, parator, ville Berge. Ex certa sciencia a primo venturo festo Sancti Johannis mensis iunii ad quinque annos tunc primo venturos et completos, locco et ad loguerium et pensionem subscripta concedo et trado vobis discreto Francisco Mazana, oriundo dicte ville Berge, scriptori domini ducis et vestris et cui sive quibus volueritis per dictum tempus quinque annorum, quoddam integriter hospicium meum situm in vico Maiori dicte ville ...".

1383, agost, 22. Berga.

Contracte d'aprenentatge d'un teixidor.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 237v.

Noverint universi quod ego Arnaldus Difterus, parator, habitator ville Berge. Ex certa sciencia a presenti die que festu est beati Bartholomei Apostoli ad duos annos cum dimidio primo futuros et completos, comando vobis Petro de Gradu, textori, habitatori ville Berge predicte Bartholomeu Difterus, filium meum qui vobiscum dicto Petro de Gradu stet per dictum tempus et serviat vobis in officio vestro textorie et etiam in omnibus aliis mandatis vestris sibi tamen licitis et honestis, die et nocte iuxta posse suum set si impredictum tempus predictus Bartholomeus a vobis recesserit vel aliquod fore factum vobis fecerit promitto ipsum in vestri posse tornare et quod ipse filius meus emendabit vobis et vestris totum ipsum feriffactum et etiam omnes dies quibus a vobis absens fuerit per dictum tempus sub talibus tamen pactis et condicionibus quod vos dictus Petrus de Gradu et vestri per totum dictum tempus habeatis et teneamini ipsum filium meum docere de vestro officio textorie prout melius poteritis et etiam vestris propriis sumptibus et expensis provideatis ipsi filio meo per dictum tempus in cibo, potu et calciatu peduum, bene et competenter, prout decet et anni quolibet detis et faciatis sibi unes bragues et unam cotam videlizet de panno lane novo et in predictum tempus solum faciatis sibi unam camisiam de cota autem ultimi anni inquantum non est completus annus scemus ego et vos ad cognicionem Bartholomei Roure. Et nichil aliud sibi dare aut facere teneamini pro predictis. Et sub dictis pactis promitto vobis quod dictus filius meus erit vobis et vestris per dictum tempus bonus, fidelis et legalis omni dolo et fraude remotis et serviet vobis ut predicatur fideliter et etiam promitto eum pro dictum tempus vobis et vestris facere, tenere et habere contra omnes personas et de eviccione et serviretiam eiusdem per ipsum tempus vobis et vestris teneri promitto et omni contradicenti me opponere autem vos et vestros. Et pro predictis servandis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint. Renuncians quantum ad hec omni iuri contra hec facienti.

Quibus consentio ego dictus Petrus de Gradu et promitto vobis dicto Arnaldo Difterus

quod ego per dictum tempus ut predicatur docebo fideliter dicto filio vestro de dicto officio meo textorie et ei providebo ut predicatur et alia predicta per vos retenta sibi servabo et dabo prout supradicitur sub obligacione omnium bonorum meorum.

Quod fuit actum XXIII die augusti anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio.

Sig+num Arnaldi Difterus predicti qui hec laudo et firmo.

Sig+num Petri de Gradu predicti qui predictis consencio eaque laudo et firmo.

81

1383, agost, 27. Berga.

Venda d'una casa al carrer de les Canals. Limita amb el camí que va al Tossal de Targasona.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 239r.

"Noverint universi quod ego Bernardus Guilaberti, mercator, habitator ville Berge, non seductus ab aliquo vel circumventus, immo gratis et spontanea voluntate per me et omnes heredes et successores meos presentes et futuros, vendo et concedo et vendendo corporaler trado vobis Bernardo Salvat, fusterio, habitatori dicte ville Berge et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo quoddam integriter hospicium meum quod habeo in dicta villa Berge in vico de Canalibus sub dominio domini regis, prout affrontatur ex una parte in hospicio Bartholomei Carbesi, sutoris, de alia parte in hospicio Petri de Cascallis, ex alia parte in vico publico et ex alia parte, a parte retro, in via qua itur apud Tozale de Targasona ... pro precio ... quadraginta quinque llibras et quindecim solidos monete Barchinona ...".

82

1383, agost, 30. Berga.

Fundació d'un aniversari a l'església de Santa Magdalena.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 242r.

"Noverint universi quod ego Sibilis Rota, habitatorix ville Berga, filiaque Petri Rota, condam dicte ville. Ex certa sciencia cum sim senectute oppressa et carnea vissu in parte

volens aliquod pius opus facere et construere in vita mea, amore Dei et beate Marie Magdalenea ac atiam pro anima mea et pro animabus omnium benefactorum meorum. Igitur tenore huius publici instrumenti perpetuo valituri et duraturi constituo et ordino ad in perpetuum videlicet in ecclesia domus Sancte Marie Magdalenes ville Berge de ordine Mercedis captivorum unum obitum sive aniversarium qui obitus sive aniversarium predicto fiat cantetur et celebretur in ecclesia dicte domus per comendatorem et fratres ipsius domus qui nunc sunt et quo pro tempore fuerint scilicet vespere festi cuiuslibet beate Marie mensis septembris pro anima mea et pro animabus omnium benefactorum meorum ad opus cuius siquidem obitus sive aniversarii perpetuo fiendi et celebrandi in dicta ecclesia pro animabus meum et benefactorum meorum, dono nunc de presenti constituo et assigno videlicet vobis venerabile et religioso fratri Petro Marchi comendatori nunc dicte domus, fratri Guillelmo Pila, fratri Bernardo Lombardi et fratri Miqueli Roquer nunc conventualibus dicte domus et vestris successoribus in dicta domo ac etiam eidem domui et conventii eiusdem ratione dicti obitus sive aniversarii perpetuo fiendi et ad opus eiusdem et eiusdem obitum sive aniversario sub tamen condicionibus infrascriptis illos centum solidos barchinonenses quos Bernardus Guilaberti, mercator, habitator ville Berge mi presenti die confessus fuit tenere in mea pura comanda et deposito cum publico instrumento ...".

83

1383, agost, 30. Berga.

Venda d'un solar situat prop el carrer de les Canals. Limita amb el camí que porta a l'església parroquial de la vila, anomenat Costa d'en Baldi.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 245v.

"Noverint universi quod ego Bernardus Salvat, fusterius, ville Berge, non seductus ab aliquo vel circumventus immo gratis et ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos, presentes et futuros, vendo et concedo et vendendo corporaler trado vobis Jacobo Tresserra, mercatori, habitatori iamdicte ville et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo quoddam patium terre sive solum domorum quod habeo et habere

debeo in villa Berge satis prope vicum de Canalibus ipsius ville in quoquidem patio erat hospicium Jacobi Balagarii, quondam, dicte ville, prout afrontatur cum hospicium Francisci Solani ex una parte, ex alia in patio terre sive solum domorum Bernardi Boxoni quod fuit Raimundi de Granerio, ex alia in vico publico et ex alia parte in via qua itur ad ecclesiam parrochiam dicte ville, vocata la Costa d'en Baldi ... precio ... sexaginta octo solidos barchinone...".

84

1383, agost, 28. Berga.

Inventari dels béns de Francesc Torrent.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 247r.

Noverint universi quod ego Blancha, uxor Francisci Torrent, sartore, quondam, ville Berge, tutrix data et assignata per venerabile curiam baiulie Berge Bartholomeo Petro.

Et primo inveni quoddam hospicium in platea Berge et fuit Petri de Cascalls, draperii, quondam, dicte ville cum tabula eiusdem.

Item in operatorio dicti hospicii
quandam tabulam petjadam
quosdam armariis

Item in dictos armariis:

septem alnas minus medio palmo panni de color daygua saya

quatuordecim alnas panni de tanat sayal

undecim alnas et tres palmos panni de taronyat sayal

novem alnas et tres palms panni de blau scur

duodecim alnas unum palm cum dimidio palmi de burell

tres palmos panni de camali

unas enganas de panni camali

unum fustrum panni de burell aubs dunes managues

unam alnam et mediam panni de tanat

unam alnam et unum palm panni de garazam sayal

unes enganes panni de blau scur nondum cisas

Item una taula de tayllar ampla sens petges

unam achant

unam caxazam

unam gelnam

aliam gelnam

unum limdar

unum cabiro de salze

unum mig paves depictum

unum auxilem sive broquer ferri

unum taulell dapinotar

tres cantons lapidis darch

Item inveni in facultatibus ipsius defuncti quoddam aliud integriter hospicium cum orto et exita retro ipsum quo dictus defunctus habitabat et est in vico Callis Nove dicte ville

Item in coquina dicti hospicii

unum scon

unam tabulam petyadam

duos banchs

duas acants

un scudeler

decem perabsides fusti

duo cisoria modica

duo cisoria fusti migencers

unam scudellam terre

unam lagenam fusti

unum sterium ferri modicum

quosdam smols ferri

unum forroyll ferri

unam bacinam de lautone
unam taciā aramis
unam sartaginē ferri
unam postem de querqu de ferrar sōtil
unam tabulam petyadam
unam achant sine cuberotio fractam
unam pasteriam
unum sedacium
unam ferradam sōtil
duos pitalfos terre
unum morterium lapidis
unum boix
unam securem sive destral
unum anap fusti
tres cabaços entre auls et bons
unam ollam cuppri modicam
unum canter terre
tres ollas terre
unum cetryll magnum
aliud cetryll terre modicum
unam cubertoriam terre
quosdam clamascles ferri
unam lociam ferri
unum lexiver terre
unam paneriam de vergues cubertzadam
unam cistelletam de vergues
aliam cistelletam de vergues
unum covol de vergues
unam cortinam de stam scacayadam
unam bancham fusti
unam caxiam modicam sine cubertorio

sex lançolets sive manils diffant sotils
quasdam mapas bonas
alias mapas sotils
unum troç de tovaylles
duo manutergia sive tovayllons
septem braços alleorum

Item in camera contigua dicte coquine
unam colguam cum paleis
unum capciale
unam achant fractam sine cubertorio
unum trocibolum ferri
unam resoriam ferri de pastera
unam scudellam terre
unam servidoriam fusti
unum tornell fusti
duos torns de filar
unum par de cardes sotils
unum bacial et unam amphoram vitri

Item in domo infferiori
unam achant
duos pavesios
tres broquers
unam braçaleriam ferri
quosdam lancers
duas lanceas
unam ballistam
aliam ballistam
unum croch sotil
unam matraceriam fusti

quatuor matraços desempanats
unum carcaix cum terdecim treytes sotils

Item in quadam camera dicti hospicii
unam colguam postium cum paleis
unum matalafium
unum capciale plenum de borra
unum par de linteaminum
unum arquibanquet
unum lodicem de lana listadam

Item in camera contigua ipsi camera
unum lettum postium
unum saglicum cum paleis
unum matalafium
unum capciale plenum dentrapeu
aliud capciale cum plumba
duos lodices de borra
unum starayll de lana barrayat
unam mediam flaciatam de borra que est heredis mansi de la Ribera que stat in pignere
per viginti octo solidos barchinonenses quos debet dicto marito meo
unum arquibanch
unum banch
quasi unum sestarium de farina de mestura
quasi duo sestaria de mestura
unum porcell
quatuor gallinas
unum gallum
unam cotardiam et unam gramasiam panni de blau scur
unum capucium panni de color daygua
unam cotardiam panni de taronyat sotill

unam cotam de dona panni de meycedat

unam gonellam panni de tanat

unam gonellam panni de tanat novam

unum capucium panni de tarorynat

unum iupionum

unum ensem

unum gladium

unam corugiam

(cota, capucio, iuponus, ensis, gladium et corugia sunt presens Bonanatus Maçot, textorem Berge).

Item pervenit ad mei auditum quod Bonanatus Maçot tenet a dicto marito meo decem uncias cum dimidia de sirico sive seda, tres cabezos de seda.

Item in cellario dicti hospicii

tria vasa vinaria de travers

unam tinam

unam foladoriam

unam tabulam

unam portadoram sotill

Item inveni in facultatibus dicti defuncti quandam vineam et terram que est in parrochia Berge, in loco nominato a Padrinya, afrontatam cum vinea Petri de Puygayner et cum ripparia sibi contigua que afrontat cum ripparia Guillelmi de Brochano.

Item duos ortos contiguos qui sunt in parrochia Berge, in loco nominato a Coscó, afrontatos cum ortis Bartholomei Rovira et d'en Balastre et Jacobi de Serratmiga.

Item inveni in facultatibus dicti defuncti

sex cabirons permodols de salze

unam trabem sive biga de querqu

unam exadam padreram

unum ligonem sive cavech soutil
unum exartell
unam podedoriam
unam falcem ferri
unum arer
unum cabironum de cirer
unam flazadazam squinzadam
quatuor lapidis sive cantons picats
unumambut magnum
aliudambut modicum
unam carabaciam
unum troç de cabiro
decem cantons lapidis picats.
(incomplet).

85

1383, setembre, 2. Berga.

Lloguer d'unes cases a la plaça de Berga. També d'una habitació pintada. En el document apareix citat un beneficiat de la capella de Sant Francesc de l'església parroquial de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 249v.

“Sit omnibus notum quod ego Franciscus Sartoris, parator, habitator ville Berge. Ex certa sciencia in solutum et satisfaccionem prorata cuiusdam majoris peccunie quantitatis quam vobis Francisco de Rivo, presbitero, habitatori dicte ville, beneficiato in capella Sancti Francisci constructa in parrochiali ecclesia Berge debeo cum instrumento publico inde confecto dono et concedo vobis antedicto Francisco de Rivo et vestris et quibus volueritis omnia loca mea iura voces et acciones reales et personales, utiles et directas, mixtas et coherente, ordinarias et extraordinarias et quascumque alias mi competentes et

competere debentes in sexdecim florenis auri de Aragonia quos Guillelmus Jordani, candalerius, habitator ville Berge mi solvere tenetur et debet ac promisit infra sex annos primo venturos qui inceperunt iam in primo preterito festo Sancti Johannis iunii videlicet anno quolibet, tres florenos racione et occasione cuiusdam loguerii pro me facti dicto Guillelmo Jordani ad dictos VI annos de quodam operatorio meo superio simil cum duabus domibus retro ipsum operatorium et etiam cum camera depicta de la sala hospicii mei quod habeo supra platea dicte ville prout in instrumento ipsius loguerii et concessionis confecto et notato in protocollo Berengarii Textoris, notarii publici Berge ...”.

86

1383, setembre, 4. Berga.

Inventari dels béns d'Elisenda, vídua d'Arnau de Padrinyà (sabater).

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 251r.

Noverint universi quod ego Guillelmus de Padriniano, parator, habitator ville Berge, tutor Olive, filie, pupille et heredis universalis Arnaldus de Padrinyano, sutoris, condam dicte ville. Attendens Elisendem uxorem, condam, dicti Arnaldi de Padrinyano eri vita universe carnis ingesti fuisse atque ab intestato decesisse nulloque per eam condito testamento ex quo bona et hereditas que fuerunt dicte Elicsendis ab intestato deffuncte dicte Olive, eius filie, pupille antedicte, tanquam proximiori pertinere dinoscuntur. Igitur cum tutores et curatores pupillorum maxime et adultorum de bonis ipsorum pupillorum et adultorum facere teneantur ne modo aliquo deperiri valeant seu etiam abscondi.

Idcirco ego dictus tutor nomine dicte Olive adhiens hereditatem ipsius Elicsendis ab intestato deffuncte incontinenti morte dicte Elicsendis sequta morumque potui de bonis et rebus que in facultatibus que fuerunt dicte Elicsendis eius matris ne modo aliquo occultari valeant seu etiam deperiri iuxta iuris dispositionem inventarium facere procuravi que invenire potui et ad manus meas pervenire potuerunt inventarium facere procuravi ut sequitur.

Et primo inveni:

unam caxiam de pino
unam taulam
unam bancham
unam baciam
quoddam scannum sine petges
quandam pasteriam veterem sotill
unam flaciatam listatam de borra squinzada et sotill
unum traveserium de fustani cum plumba
unum covoll modicum
unum matalaffium squinzat et modice valoris
unum taulell de pestar
quosdam fers de foch
unum cabacium modicum
unum torn despiar
unum sachum fariner
unum picalffium de terra magnum
alium picalffium de terra modicum
duos tovyllons sotills
quoddam morterium de pedra
duos torns de filar
aliud picalffium magnum
unam ferradam bonam cum sua tacia daram
unam bancham
duas resoras de raure pa
unam paellam sotill et foradadam
quasdam cesores de tonre
unum forroill de ffer
duas sperles de pastera
unam cohopertoriam ferri bona
unum scudeler
XIII scudellas de fusta sotills

quinque cisoria modica de fusta
unas cardas sotills
duas locias ferri fractas
unum morteretum fusti cum uno buxio
unum tornell
unam carabaciam olieriam modicam
duas servidoras sive scudellas terri magnas
unum cabacium magnum
aliud cabacium modicum
unum saquam cominall
aliud cabacium magnum
unum traverserium fustani squinzat cum plumba
unam flaciatam de borra sotil
aliud flaciatam borre sotill
aliud flaciatam borre bona
unum matalaffium cominall
unum cisorium fusti magnum fractum
unam paletam de fusta de forn
unum canelobre ferri modicum
unam lociam ferri bonam
duos trocios de borrazas sots saglits
unum trocium de saqua de treliz
unum lettum postium cum suis capitells
unum saglicum bonum cum paleis
unum banch
unam tauletam sotill
quasdam cisoires de tonre
unam caxietam
unum velum de seda bonum
aliud velum de coto bonum
duos capells obrats de seda

tres tovayllons
unum lanzol de lencio bonum
aliud lanzol de canem sotill
aliud lanzol de lencio cominall foradat
unum mantellum et supertunicale panni de mesclat que erant dicte Elicsendis
quasdam manicas de mesclat de gonela
unum mantellum panni de tenat bonum
unum curtapeu et mantellum et unam gonellam de panno de tenat bonos
unum curtapeu et duas gonellas panni de blau sotills
unam gonellam de tenat cum manicas blaves

Et nulla alia bona quo ad presens inveni in facultatibus dicte Elisendis set protestor quod si decetero aliqua alia bona in facultatibus invenire potero de eisdem inventarium seu reprertorium faciam aut ea in presenti inventario apponi continuari et scribi faciam. Quod fuit actum III die septembris anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio. Sig+num Guillelmum de Padrinyano, tutoris predicti qui hec laudo et firmo. Testes huius rei sunt Francischus Garreta, mercator, et Fferrarius Viveti, sartor Berge.

87

1383, setembre, 8. Berga.

Censal sobre un hort situat al lloc anomenat Bonets.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 254v.

"Noverint universi quod ego Petrus Riera, hospes, habitatore ville Berge, actor bonorum que fuerunt Arnaldi de Miquellis, mercatoris condam dicte ville Berge, ponitus pro venerabile Guillelmum Luppeti tunc officialis Berge et Berguitani pro reverendo domino Urgellense episcopo. Ex certa sciencia nomine predicto pro me et dictum deffunctum et eius heredes et successores presentes et futuros, vendo et concedo vobis Francischo de Rivo, presbitero, habitatori dicte ville Berge et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo sex denarios minutos monete barchinonense terni quos anno quolibet peo censu

in festo quocumque Natale Domini censuales dictus Arnaldus Miquellis, condam, recipiebat et recipere consueverat in et super quodam orto terre quem Petrus de Rivo, pater vestro, habitatore ville Berge, habet et possidet in parrochia Berge, a Bonets, sub dominio domini Turris de Cascallis ...".

88

1383, setembre, 13. Berga.

Arrendament per tres anys d'herbes a Pedret.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 307r.

"Noverint universi quod ego Raymundus de Ripparia, parrochie Sancte Eulalie ville Berge. Ex certa sciencia de presenti die que presens instanci conficitur a tres annos primos futuros arrendo et concedo vobis Petro Bosser, filio Petri Bosserii, condam, parrochie Sancti Quirici de Padreto omnes erbas pastandi bestiarum minuta et grossa quas habeo in honoribus et pertinentiis mansi de Vilarasa e del Puig de Padret e en les pastures de Santa Euginia ultra flumen Lupricati.... Tali tamen pacto et condicione quod vos teneamini dare solvere viginti solidos in primo futuro festi Sancti Andree Apostoli racione anni presentis et aliis duobus annis subsequentiis....".

89

1383, setembre, 14. Berga.

Església de Sant Joan. Benefici de Sant Miquel creat pel comte de Pallars en aquesta església. Cerimònia de presa de possessió de dit benefici.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 262r.

Noverint universi quod die lune, quartadecima die septembris, anno a nativitate Domini millesimo CCC octuagesimo tercio, in presencia mei notarii infrascripti et in presencia etiam patris Franciscii Dardariol, de ordine Hospitalis Sancti Johannis Iherolomotani, et Johannis Fuster, domestici reverendi domini prioris Catalonie, constitutus personaliter in castro Spelunce Francolini, Galcerandus de Sancta Maria, presbiter ville de Berga obtulit

161

et presentabit venerabile et discreto Petro Bada, canonico Ilerde, in dicto castro personaliter ad invento quandam literam papiream patentem scriptam sigillo venerabile fratris Franciscii Xatmar, comendatoris del Mas Deu ut prima facie videbatur cum cera viridi in dorso ipsius sigillata cuiusquidem litere tenor talis est:

Frare Francesch Xatmar, Comanador de la casa del Mas Deu e de Puigreig, del loch de Berga, al honrat mossen Pere Bada, procurador meu, salute.

Com en la Esgleya de Sent Johan del Spital de Berga vach un beneffici de present de dret e de feyt per mort d'en Pere de Bonets, prevere, quondam, darrerament aquell obtinent, e com lo ius patronat e la presentacio d'aquell any ab plen dret pertangue e com d'aquell jo hagues provehit en Guillem de Vilarasa, prevere, lo qual segons que mes estat dit recusa aquell rebre e acceptar e yo volent provehir sobre aquestes coses en tant que mon dret nom fos periudicat, per ço, ab tenor de la present lo dit beneficii ab tots sos drets universes, en cas quel dit Guillem de Vilarassa aquell prestament com per vos notificat li sera pendre e acceptar no volra, an Galçeran de Santa Maria , prevere de Berga, donets e d'aquell lo provehiscats com jo en aquell el cas desusdit per presentatle. En testimoni de la quall cosa la present he feyta fer e ab mon sagell sagellar, escrita al Mas Deu a XXIII d'agost l'any M CCC LXXXIII.

Quaquidem littera per dictum Galcerandum de Sancta Maria dicto venerabile Petro Bada presentata. Idem venerabile Petrus Bada obtulit se fore paratum contenta in dicta littera ad implere in continenti processit ad investiendum dictum Galcerandum de Sancta Maria de dicto beneficio in hunc modum:

Petrus Bada, canonicus Ilerde ac procurator venerabile fratris Franciscii Xatmar, comendatoris domus del Mas Deu e de Puigreig, villa de Berga, dilectus in Christo Galçerando de Santa Maria, presbitero villa de Berga, diocesis Urgellensis. Salute in domino.

Attendens bonum et laudabile testimonium quod de vobis audivi periberi a fide dignis perpetuum in ecclesia Sancti Johannis hospitalis Sancti Johannis Jerolomitani constructa et instituta in dicta villa de Berga sub invocacione Sancti Michelis per nobilem comitem Pallariense, quondam, nunc vaccans de jure et de facto per obitum Petri de Bonets presbiterum, quondam, ipsum ultimum obtinens vobis nomine procuratorio predicto ut bene merito ad presentacione dicti venerabile Comendatoris domus del Mas Deu patroni

dicti beneficii vobis nobis nomine predicto factam cum publico instrumento auctoritate et ex potestate nobis in dicto procuracionis instrumento per dictum venerabile Comendatorem attributa confero et assigno et de ipso etiam vobis provideo vosque in eodem instituo et per quoddam capucium vestrum vos in vestro personaliter de eodem et iuribus suis sine tamen periudicio iuris alieni vos vero teneamini dicto beneficio deservire taliter quod debitis serviciis et officiis aliquis non fraudetur sitis in super dicto ordini hospitalis et comendatori dicti mansi Deu obediens et fidelis et de eius proprietatibus non alienabitis dictis ordine et comendatore in consultis iuraque ipsius beneficii pro posse defendetis prout predicta medio iuramento in posse meo promisistis ceterum dilecto in Christo Bartholomeo Clarii, presbitero dicte ville de Berga mando et comotto per presentes quatenus vos vel procuratorem vestrum in corporalem possessionem dicti beneficii et eius iurium auctoritate et ex potestate michi in dicto procuracionis instrumento attributa inducat et defendat inducto a moto quocunque illicito detentorem faciendo vos ad dictum beneficium ut est moris admitti vobisque vel cui volueritis de ipsius iuribus et pertinentiis integre responderi contraditores et rebelles auctoritate predicta censura ecclesiastica conespescendo in quorum testimonium presens publicum fieri iussi vobis instrumentum per notario infrascriptum.

Que fuerunt acta die, loco et anno predictis, presente me notario infrascripto et testibus supradictis.

Sig+num mei Bartholomei Coloma, notarii publici ac vicarii Spelunce Ffrancolini pro venerabile Arnaldo Lulli, rector ecclesie eiusdem qui hec scripsi et clausi.

Quo siquidem instrumento presentato dicto Bartholomeo Clarii et coram eo ut predicatur lecto incontinenti dictus Galcerandus de Sancta Maria requisivit ipsum Bartholomeum quatenus de dicta capella sive beneficcio ipsum in corporalem possessionem induceret. Et incontinenti dictus Bartholomeus Clarii obtulens se fore paratum obedire mandatis dicti venerabile Petri Bada et contenta in dicto instrumento adimplere accepit pro manus ipsum Galcerandum de Sancta Maria et introduxi eum intus dictam capellam Sancti Michaelis, constructa intus ecclesiam dicti hospitalis, et ipsum de dicta capella sive beneficcio in corporalem possessionem missit per hunc modum: ponit manus ipsius Galcerandi super corporalia altaris antedicte capelle ipsiusque Galcerando tradidit missale, vestimentum, calicem et canetellas prefacte capella atque etiam cordulam

cuiusdam squille sive campanille ponita in dicta capella que omnia dictus Galcerandus de Sancta Maria in signum vere et possessionis sub tradint de dicta capella sive benefificio recepit et ipsam squillam incontinenti pulsavit. Et nichilominus predictum Bartholomeus Clarii mandavit omnibus et singulis personis tam presenribus quam absentibus quatenus ipsum Galcerandum pro capellano dicti beneffici sive capelle habeant et decetero teneant sibi que vel cui ipse voluerit de universis et singulis iuribus et redditibus ipsius benefficii ab inde pareant, repudeant et obediant absque preiudicio iuris alieni. Quibus omnibus sit parattis prenominatus Galcerandus de Sancta Maria quam dictus Bartholomeus Clarii mandarunt et requisierunt de predictis omnibus et singulis dum sit fierint fieri et eidem Galcerando tradi publicum instrumentum in testimonium premissorum.

Que acta fuerit die et anno ac loco predictis, presentibus testibus discretis Anthonio de Sancta Maria, Francischo Belloch et Bartholomeo de Podio, presbiteris Berge.

90

1383, setembre, Berga.

Venda d'una terra i una vinya al lloc de Portolill.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 267r.

"Noverint universi quod ego Raimundus de Clerano, colonus, habitator ville Berge, non seductus ab aliquo vel circumventus immo gratis et ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos, presentes et futuros, vendo et concedo et vendendo corporaler trado vobis Raimundo Viveti, sartori, habitatori aiamdicte ville Berge et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuum quandam integriter vineam et terram meam quam iure propio habeo, teneo et possideo in parrochie Sancte Eulalie Berge et fuit Berengarii Balasterii, quondam, in loco nominato al Portoliyll, prout afrontatur ex una parte cum vinea Johanis de Sorribes, ex alia cum vinea Bernardi de Cantalops, ex alia parte in meo honore et ex alia parte in via publica qua itur ad mansum de Portoliyll ...".

1383, setembre, 29. Berga.

Venda d'una feixa de terra al lloc de Salas, sota domini del benefici de la capella de Sant Tomàs de l'església de l'hospital de Sant Joan de Jerusalem.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 279r.

"Noverint universi quod ego Arnaldus de Turricella, presbiter ville Berge, non seductus ab aliquo vel circumventus, immo gratis et ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos, presentes et futuros, vendo et concedo et vendendo corporaliter trado vobis Miqueli de Villa Frigida, textori dicte ville, et vestris et cui volueritis proprio quandam feixiam terre et orti meam quam habeo in parrochia Berge in loco nominato a Salas, sub dominio presbiteratus instituti per Petrum Lambart, quondam, in capella Sancti Thome sita in ecclesia hospitale Sancti Johannis Iherolomitani Berge, prout afrontatur ex una parte cum orto Francisci Arnaldi, fusterii, ex alia cum orto vestri dicti emptore, ex alia cum orto Johannis de Podio et ex alia parte in via publica ...".

1383, octubre, 4. Berga.

Venda del quint d'una vinya, terra i rovira situada a les Planeles.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 280v.

"Noverint universi quod ego Clara uxor discreti Bernardi Saguina, in legibus bacallarii, quondam, filiaque et heredes universalis Raimundi Pedra, quondam, mercatoris habitatoris ville Berge, ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos, presentes et futuros, vendo et concedo et vendendo corporaliter trado vobis Petro de Vilafromiu de parrochia Sancti Petri de Madrona et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo illum quintum omnium expletorum et etiam quodcumque aliud ius quem et quod ego dicta Clara ut heredes predicta dicti quondam patris mei percipio et recipere debeo et dictus condam pater meus recipere consuevit in et super quodam trocio vinea et terre vestro et quadam rovira vestra eidem contigua que per vos empta fuerit a Saura,

uxore primera Guillelmi de Torrentibus, condam, ville Berge que postea fuit uxor Guillelmi de Curtali, habitatoris ville Cardone, et sunt predicta in parrochia Berge in loco nominato a les Planeles sub dominio domini regis prout afrontatur cum via publica et cum honore domina Comas et cum honore Ferrarii de Lobera, condam, et in aragayllo qui discurrit de Vilafromiu ...".

93

1383, octubre, 4. Berga.

Arrendament de l'escrivania de la cúria de la batllia de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 282r.

"Sit omnibus notum quod nos Arnaldus de Carbesino in legibus bacallarius, habitator ville Berge, confiteor et recognosco vobis Guillelmo Scuderii, notario, habitatori dicte ville quod, racione arrendamenti per me vobis facti de scribania mea curie baiulie Berge ad certum tempus quod adhuc durat, solvistis et tradistis mi decemseptem llibras et quindecim solidos barchinonensis quos mi solvere debebatis dicta de causa ...".

94

1383, octubre, 5. Berga.

Venda d'una terra al lloc de Codines.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 289v.

"Sit omnibus notum quod ego Johannes de Podio presbiter ville Berge confiteor et recognoscho vobis Miqueli de Villafreda, textori, habitatori dicte ville quod solvistis michi et tradidistis et a vobis habui et recepi omnes illas octo llibras cum dimidia barchinonenses quas mi confessus fuistis debere pro precio cuiusdam vendicionis per me vobis facte de quodam trocio vinee et terre mea quod habebamus in parrochia Berge, in loco nominato a Codines ...".

1383, octubre, 11. Berga.

Arrendament del mas de la Ribera.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 285r.

"Noverint universi quod ego Raimundus de la Ribera de manso de la Ribera, parrochie Berge, confiteor et recognosco vobis Jacobo Rovira, colono, habitatori ville Berge, quod satisfacistis mi et a vobis sum contentus et bene pactatus voluntati mea inter omnes tamen soluciones de omnibus peccunie quantitibus, debitis, pensionibus, salariis, partibus expletorum et aliis iuribus que et quas mi deberitis et tradere seu dare deberetis et teneremini usque nunc racione et occasione arrendamenti pro me vobis facto de manso meo predicto de la Ribera et terres eiusdem ...".

1383, octubre, 13. Berga.

Arrendament del forn nou de la vila de Berga.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 287v.

Sit omnibus notum quod ego dictus Michael Dardaillo, procurator et collector qui supra redditum et iurium quos et que inclita domina Yolandis, ducissa Gerunde et comitissa Cervarie, recepit in Berga et Berguitano, confiteor et recognosco vobis Berengario Forroill, ville Berge, emptori furni novi dicte ville Berge ad certum tempus quod adhuc durat, quod solvistis et tradistis mi et a vobis habui et recepi triginta llibras monete barchinonensis quas racione dicti furni mi quo supra nomine solvere debbeatis in mense septembre proxime preterito pro tertia sive soluzione dicti mensis septembris. Et ideo renunciando et excepcioni peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli ffacio inde vobis et vestris de predictis triginta llibris per vos mi solveis pro dicta tertia septembris per bonum et perpetuum finem et presens apoche instrumentum de recepto salvo tamen iure in solucionibus futuris.

Quod fuit actum XIII die octobris anno a Nativitate Domini M CCC LXXX tercio. Sig+num Miquelis Dardallo predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Bartholomeus Garreta, Arnaldus Bonets, sartores et Arnaldus Perpiniani mercerius Berge.

97

1383, octubre, 27. Berga.

Venda d'un hort i terra al carrer de Salagossa.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 299r.

"Noverint universi quod nos Michael de Ledone, parrochie Sancti Vincentii d'Albiols et Jacobus Clavell de parrochia Sancti Martini de Aviano, manumissores Jacobi Ledoni aventurerius, condam, habitatoris ville Berge qui per nos iustit omnia sua bona vendi et dari in puellis maritandis, personis pauperibus et aliis piis causis. Ideo fecimus exponi venalem in encanto publico dicte ville Berge per Arnaldum Bonets preconem publicum dicte ville quendam ortum terre et quoddam patuum terre eidem contiguum sita in parrochia Berge in vico de Salagosa et fuerunt dicti deffuncti et tenentur pro dominio et alodio monasterii Rivipulli prout affrontatur ex una parte in orto et domibus Berengarii de la Vila, condam, coloni, ex alia parte in orto et terra qui fuit domina Riu, ex alia parte in campo terre qui fuit Berengarii Clarii et ex alia parte in camino publico quo itur apud Cardona ...".

98

1383, octubre, 18. Berga.

Confraria de Santa Maria.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 300r.

"Sit omnibus notum quod nos Bonanatus Mazoti, textor, et Petrus Borrelli, sartor, habitatores ville Berge, administratores confratrie Beate Marie dicte ville Berge ..".

1383, octubre, 19. Berga.

Aprenentatge de l'ofici de ferrer.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 300v.

Sit omnibus notum quod ego Berengarius del Vilar dora, alias nominatus de la Mora, de parrochia Sancti Clementis de la Selva. Ex certa sciencia de primo futuro festo omnium sanctorum ad duos annos tunc primo futuros completos affirmo et comando vobis Bernardo Sala, fabro, habitatori ville Berge Matianum del Vilar, filium meum qui per dictus tempus vobiscum stet et serviat vobis in officio vestro ferrarie et etiam in aliis omnibus vestris mandatis sibe tamen licitis et honestis, die et nocte, secundum posse suum. Set si in predictum tempus a vobis recesserit vel aliquod fore factum vobis fecerit promitto eum vobis tornare et quod ipse filius meus vobis et emendabit totum ipsum fore factum et etiam omnes dies quibus a vobis absens fuerit per ipsum tempus culpa suis alter possitis ipsum capi facere ubique ipsum invenire poteritis. Sub talibus tamen condicionibus et pactis quos vos et vestri per dictum tempus provideatis vestris propriis sumptibus et expensis in cibo, potu, vestitu et calciatu prout decet et etiam doceatis ipsi per dictum tempus de dicto vestro officio ferrarie fideliter et bene prout poteritis. Et nichil aliud sibi dare seu facere teneamini per ipsum tempus. Et sub dictis condicionibus promitto quod dictus filius meus erit vobis et vestris per dictum tempus bonus et fidelis et serviet vobis fideliter ut predicatur et eum promitto vobis et vestris facere, tenere et habere contra omnes personas quibus servandis et complendis obligo vobis et vestris omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sit. Renuncians quantum ad hec mei iuri contra hec facienti et juro per dominum Deum et eius Sancta IIII Evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta servare et non contravenire aliqua racione. Quibus consencio ego dictus Bernardus Sala et promitto vobis dictis Berengario et Matiano quod ego meis propriis expensis per totum dictum tempus providebo vobis antedicto Matiano in cibo potu et vestitu et calciatu et docebo vobis fideliter de dicto meo officio prout potero et alia predicta vobis servabo et adimplebo sub obligatione omnium bonorum meorum.

Quod est actum XIX die octobris anno a Nativitate Domini M CCC LXXX tercio.

Sig+num Berengarii del Vilar predicti qui hec laudo et firmo.

Sig+num Matiani predicti qui hiis consencio esque laudo, firmo et iuro.

Sig+num Bernardi Sala predicti qui predictis consencio eaque laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Bernardus Riera, Franciscus de Solano, paratores, et Berengarii de Viladomat, notarius Berge.

100

1383, octubre, 20. Berga.

Venda d'un cens del mas Levaig de Padret.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 303r.

"Noverint universi quod ego Jacobus Lavaig heredes et proprietarius mansi del Levaig, parrochie sancto Quirici de Padreto, non seductus ab aliquo vel circumventus immo gratis et ex certa sciencia per me et omnes heredes et succesores meos, presentes et futuros, vendo et concedo et titulo pure et perfecto vendicionis concedo vobis Arnaldo Perpiniiani, mercerio, habitatori ville Berge et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo illos duos medios quarterios vini primi, unam punyeriam cibate albe et unam punyeriam ordeï et quatuor denarios barchinonensis censuales que omnia censualia animalia et et rendalia annuatim recipio et recipere debeo ac conveni in et super aliquibus terris, honoribus et possessionibus, cultis et heremis, quas Petrus de Padreto heredes mansi de Padreto dicte parrochie tenet et possidet pro me et sub meo ac mansi mei predicti del Lavaig directo dominio et alodio prout afrontatur de diversis partibus in honoribus mansi de Padreto et de aliis partibus cum honoribus mansi de Santa Eugenia de Padreto et ex aliis partibus cum honoribus ecclesie de Padreto ...".

101

1383, octubre, 22. Berga.

Joan de Masfred nomena procurador seu a Antoni de Casadesus amb l'encàrrec de recuperar unes mercaderies de Jordà Pere, mercader de Tolosa.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 308v.

170

"Noverint universi quod ego Johannes de Masfret, clericus, habitator ville Berge diocesis Urgellensi. Ex certa sciencia facio, constituo et ordino procuratorem meum certum et specialem vos Anthonium de Casadesus, clericum dicte ville Berge, presentem ad petendum, exigendum et recuperandum et habendum nomine meo et pro me a Jordano Petri mercatore civitatis Tholose unam cemaram panni de burell et tres tunicas quarum altera est panni lividi et altera panni de burell et duos libros, scilicet Logicam et Tractatus in uno volumine et Pretianum Minorem in alio et quedam qualquierias scribendi ac scripturas logices et gramatice que omnia deponi penes ipsum Jordanum Petri. Dans et concedens potestatem vobis dicto procuratori meo predicta omnia et singula recipiendi et habendi et apochas finis et transacciones faciendi meo predicta omnia et singula in predictis et circa ea ac ea tangentibus seu dependentibus ex eisdem quecumque ego possem personaler constitutus ...".

102

1383, octubre, 28. Berga.

Inventari dels béns de Pere Salner.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 314r.

Noverint universi quod ego Guillelma, uxor Petri Salner, coloni, quondam, ville Berge. Attendens me iuxta iure dispositionem et alia iuxta constitutionem per illustrissimi domini regem Aragonum Perpiniani editam tenere ad inventarii confeccionem de bonis que quondam fuere dicti viri mei ne modo aliquo abscondi valeant seu occultari et ne mei fiat prejudicium in iuribus que habeo super ipsus bonis. Idcirco venerabile Sancte Cru+cis signaculo hic imponito et impreso inventarium de bonis et rebus que in facultatibus dicti viri mei invenire potui facere procuravi in modum qui sequitur:

Et primo confiteor me invenisse in facultatibus dicti viri mei

unam tinam de querqu

duo vasa vinaria de travers

unam botam fusti sotil

tres achants

171

unum banch
tres canters vinaders
unum solonum de terra
sex cabirons de pinu
unam storam de palma sotil
unum cabiró de pinu corquat
unam garbam de vergues
tres paners de vergues
unam bancham petyadam
quosdam ordidors petits
quosdam talers de tixer modicos
quinque pintes de tixer bonos
quinque pintes de tixer sotils modicos
unum torn de canovar
unam sartaginem ferri
unum sedacium
duos cetrylls oliers
unum morterium lapidis
aliud morterium lapidis
duo morteria fusti
unam pasteriam cum capitellis
duas caxias de pinu
unum scannum
unam lociam ferri
duas trullas
unam taciám daram sotil
unam cubertoriam ferri
duos fers de foch
unum scudeler cum octo perabsidis
septem cisoria modica
unum cisorium magnum

duas ollas terre
duos pitalfos terre
duos canters ayguaders
unum sachum et quasi unam sminam de mestayll
tres podadores
unam securem sive destral magnam
unam destral manera
duas falçes
duo paria de tesores
duos ambuts fusti
unum medium huytanum fusti mensurandi oleum
tria linteamina de lencio
quasdam mapas canapis
quosdam manutergiam
tres scudellas terre
duas podadoras
quasi unam quarteriam tritici
unum torn de filar cum sua pua
quasdam cordes
unum lettum postium cum capitellis et saglico pleno paleis
duos lodices de lana
unam achant
unam cecham
aliam achant
unam tabulam fusti petjadam
duas carabacias olierias
unam resoram de raura
unam gerram modicam olieriam
unum scannum
unum capciale
unam punyeriam saleriam

unum taulell de pastar
unam ballistam cum suo croch
unum panefesium
unam lanceam
duos darts
unam ballistam rateriam
unum ligonem
unam exadam padreriam
unam palam fusti
quasdam valançes cum copis ferri
unum gladium de scints
unum trocibolum ferri
unum gavadal fusti
unam ollam terre magna perforatam
duos farssets panni de blanquet
unam tunicam panni lividi
unum hopitogium panni de burell
duas canters de vergues
unam calderetam aramis
unum covol de canes magnum
tres paners de vergues
unum exartell
duas banchas
unum aspi de spiar lana
duas postes quarum altera est de nuce, altera de pinu
unam cotagiam
unum marsupium
unum gladium punyal
quasi mediam quateriam farine ordei
unum sestarium ordei
quasi unum fustum annone

tres gallinas
unum gallum
quasi unam saumatam vini primum
mediam saumatam de rafoll
unam capam rubeam listatam
aliam capam panni lividi listat
unum senar panni crudi
duas portadoras.

Item quadam vinea et terram que est in parrochia Berge, in loco nominato a Fonoyllosa, afrontatam cum vinea Bernardi Torrades, ex alia cum terra Guillelmi de Bretonibus, quondam, ex alia cum vinea Petri Pelizer, ex alia cum vinea Petri Bernada.

Item pervenit ad mei auditum quod Guillelmus Salner, parrochie Sancte Marie de Vilosil, confessus fuit debere dicto quondam marito meo centum et quindecim solidos barchinonenses cum publico instrumento inde confecto in posse notario infrascripti.

Item inveni aliqua instrumenta proprietatis dicte vinee et terre.

Item:

duas carabacias vinaderias
duas amphoras vitri
duos cisos fusti
unam copam fusti

Et nulla alia bona quo ad presens inveni in facultatibus dicti viri mei sicut protestor et predictor quod si decetero aliqua alia bona in facultatibus dicti viri mei invenire potero de eisdem inventarium seu reprertorium faciam aut ea in presenti inventario apponi faciam et continuari.

Quod fuit actum Berge XXVIII die octobris anno a nativitate Domini M CCC LXXX tercio.

Sig+num Guillelme predicte que hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt Francischus Vilosil, Petrus Palancha et Arnaldus Guilaberti atque Berengarius de Sancto Jacobo, ville Berge.

103

1383, novembre, 5. Berga.

Venda d'una vinya al Mercadal.

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 319v.

"Noverint universi quod ego Johannes Pasqueti, textor, habitator ville Berge non seductus ab aliquo vel circumventus immo gratis et ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos presentes et futuros vendo et concedo et vendendo corporaler trado vobis Petro Pasqueti, textori, habitatori iamdicte ville et vestris et cui sive quibus volueritis perpetuo quandam vineam et terram meam quam habeo, teneo et possideo in parrochia Berge in loco nominato lo Mercadal, sub dominio domini regis prout afrontatur ex una parte cum vinea et terra Petri Borser, ex alia cum vinea et terra Guillelmi de Rivo et ex alia parte cum timonerio Andree Vila ... precio ... septuaginta septem solidos barchononenses...".

104

1383, novembre, 20. Berga.

Inventari dels béns de (no consta).

APBerga, Berenguer de Viladomat, Llibre Notarial 31, fol. 336r.

Noverint universi quod cum tutores et curatores pupillorum maxime adultorum inventarium facere teneantur de bonis ipsorum.

Et primo inveni in facultatibus dicti adulti quoddam integriter hospicium quod habet in vico Curralis dicte ville Berge.

Item in operatorio ipsius ospicii

duas sogues de tirador

unam caxetam modicam

undecim paria de palmars

unum torn de filar

176

unum torn de canelar
octo paria de canelles de canellar

Item in introhitu dicti hospicii
unum medium quintale lapidis
unam losam de ayguadera
unam postem de tornera
duas postes de pesar
unam axadam argilagueriam
unum permodol
unam barram de tirador
duos cantons lapidis
viginti tegulas
unum taulell sine petges

Item in cellario
unam tinam
unum brescat cum tribus gelnis de pini
septem vasa vinaria et duas tonas de querqu
duos cabirons de saltze
unam algerram de terra sbreqeladam
unum cabironum de salze
unum paneret
unum cabacium
aliquam quatitate lignorum de serments

Item in aula dicti hospicii
unam tabulam petjadam magnam
unam cecham de noguer
unam archam sine cubertor sotil
unum caniz de canes

unam ballistam sotill
quasdam forfices de bexar
unam vanovam sotil squinzadam
unum arquibanch sotil
unam prempsam
unum poler de canes
quatuor panesa
unum cabacium
unum brecol
unam breçolam
unum bacinet
unum com lapidis
unam cadiram fusti modicam
unum scannum sotil
duas lanceas
unum mandret de maylla
quosdam calzeras cum tinterio
tres broquers
quandam podadoram sotil
quandam rebolsadoram ferri
unam tabulam petjadam
unum scanium
duos morterios cupri
unam manum cupri
unum lumaner ferri magnum
unum canalobret fusti
unam pitxelam de stany sens cubertor
unam cot
unum scon cum sua tabula
unam carabaciam olieriam
duos asterios ferri

unam sperlam
unum forroyll
unam sartaginem aramis
duos boixs
unam sbromadoriam
unam cubertoriam ferri
unum candelabre ferri
quatuor clamilles de tirador
unum ferrum de rasora
unam ferradam
duos sadazos
unum com lapidis
unam aiguaderiam
unum capitellum de colona
unam archa farineriam
unum cabazet de forn
quosdam manxets
unam pasteriam petyadam
unam graneram
unum frustrum de saqua canapis
unum peluim
duas ollas cuppri
unum martell
unum cisum
unum tinterium de terra
unum trocibolum doble
unam curetam
unam ollam terre
quatuor cisoria magna
unam resoram
duas romanas

unam civellam de cingla magna
unam cecham modicam
unum par de pintes
unam palam de forn
unam baldam ferri
unam postem de cervera
unum capiteli de colona
unum covol de canes sens fons
unam archam sotil
duas flaçades de lana sotils squinzades
unum frustrum de borraza
unam cecham
unum pitalfum terre
unam colguam
unum frustrum de fustani de matalaff sotil
unum lettum postium
unum saglicum
duos lodices de borra
unum frustrum de lanzol de lana
unum lodicem de lana
unam fuyllam
unum capitell de lit
unum saglicum cum paleis
unum capzal cum plumba
unum frustrum de flazada de lana
unum taulell de prempsar
unam lociam perforatam
quasi medium quintale paleraum
mediam libram lane burelle tinyadam
unam tabulam modicam
quosdam ordidors sotils

mediam flaciatam lane sotil
unam barram de tirador novam
aliquam quantitatem lignorum de serments
tres trozos de fusts
unam vanovam
unam taceam argenti modicam fractam
unam cuylleriam argenti
unam cubertam de coxino
unum linteamen de canamiz squinzat
unum mantellum panni bipartiti
unam calderiam aramis
unam taciã
quinque pues de canelers
quasdam forfices de triar
tres somades et media vini primi in uno vaso
unum salterium
unum doctrinal de papiro
quendam librum vesprals
duos sachs cum aliqua quantitate instrumentorum
unam flaciatam sotill
unam botam de corio
aliquam quantitatem luti sive de fems
medium com lapidis
unam barram
duo paria de cordes
unam destraletam
unam portadoram sgavalladam
unam portadoriam scuvertam

Item pervenit ad mei auditum quod Bonanatus de Capiteville debet dicto pupillo, pro
censu tempus preteriti, duodecim denarios

Item pervenit ad mei auditum quod Guillelmus de Niubo debet dicto pupillo, pro censu tempus preteriti, quinque solidos.

Item pervenit ad mei auditum quod Berengarius de Casanova debet dicto pupillo pro censo fallito decem solidos et sex denarios barchinonenses.

duas cetryllas olieras
unum sacum
unum cabacium tenendi atzinas tiratorii
unam losam
unum pilonum fusti
unum archum et ballesta de boix
unum frustrum de braçalera ferri
unum capu de forroyll
unam armellam ferri
unum frustrum de sogas de spart
unum panner de vergues
unam cecham de trulla ferri
quosdam tanaylles ferri
unum scarpie
unum ferrum de dau
quosdam levas ferri
unum calguerium de gots
unum frustrum de sperla de ferri
unum calguerium d'orinal
unam ansam de perolam de ferri
unas debaneras
quosdam fers de foch
(incomplet)

APBerga. Notaria de Joan dels Arnaus. Llibre Notarial 27			
NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
105.	1421-5-3	6r	Establiment d'un hort situat vora el monestir de framenors de Berga
106.	1421-5-23	9r	Antoni Coma reconeix l'escreix a la seva esposa Caterina
107.	1421-5-26	8r	Venda d'un cens sobre una vinya del Pla de les Corts
108.	1421-6-11	10r	Venda d'un bou i d'una cabra
109.	1421-6-17	11r	Venda d'una vinya a Vilafelet, feta pel corredor públic de Berga
110.	1421-7-18	135v	Donació de persones i béns al monestir de Santa Magdalena, de l'ordre dels Mercedaris, feta per Bernat Vicent i la seva muller Serena, naturals de València i residents a Berga
111.	1421-7-20	16v	Benefici de Sant Agustí a l'església parroquial de Santa Eulàlia
112.	1421-8-21	24v	Donació d'un bosc, situat a la parròquia de la Baells, feta per Berenguer çà Clusa a Violant, muller del traginer Pere Joan D'Ardalló, en recompensa pels seus serveis
113.	1421-8-23	137v	Benefici de la capella de Sant Marc de l'església parroquial de santa Eulàlia
114.	1421-8-27	23r	Queixes de Constança de les Canals, vella i malalta, davant el batlle de Berga
115.	1421-9-10	21r	Negocis amb Lleida
116.	1421-9-30	23v	Reclamació de deutes
117.	1421-10-5	25v	Intercanvi de vinyes
118.	1421-10-6	27v	Redempció d'un remença de la parròquia de Sant Cerni de Clarà, feta pel noble Guillem de Peguera
119.	1421-10-10	26v	Imposició de la llana. Censal que paga la vila de Berga
120.	1421-10-14	27r	Establiment d'un molí, propietat de la comunitat de preveres
121.	1421-10-18	30v	Donació de dos horts al convent de Sant Francesc. Un es troba a Lladó i l'altre a la Torre de Cascalls
122.	1421-10-21	31v	Dot a donzelles pobres
123.	1421-10-25	32v	Nomenament de procuradors per part de la comunitat de preveres

APBerga. Notaria de Joan dels Arnaus. Llibre Notarial 27

NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
124.	1421-10-30	33r	Confirmació de pau i treva entre dos mercaders
125.	1421-11-3	33v	Carta del batlle de Cardona al de Berga per tal que aquest faci pagar un deute sobre una venda de moltons
126.	1421-11-3	35v	establiment d'un hort a favor del bací de la Llum de Crist
127.	1421-11-4	36r	Benefici dels Sants Àngels a l'església parroquial de Sta. Eulàlia
128.	1421-11-4	34v	Carta del batlle de Cardona al de Berga per tal que aquest faci justícia sobre un cas de deute de censals
129.	1421-11-4	37r	Vinya a Vaell, paga cens a l'abat de la Portella
130.	1421-11-7	39r	Casa a la pobla de Berga
131.	1421-11-7	39r	Àpoca en la que fra Pere Mateu, comanador del monestir de Santa Magdalena de Berga, reconeix haver rebut el llegat testamentari d'Elisenda, vídua de Pere Fresch
132.	1421-11-7	41r	Venda d'un censal al bací de la llum de Santa Maria Magdalena
133.	1421-11-8	45r	Venda d'un mul
134.	1421-11-13	42r	Benefici de Sant Nicolau a l'església parroquial de Sta. Eulàlia
135.	1421-11-16	44r	Establiment d'uns molins situats a la riera de Metge, propietat del benefici de l'altar de Sant Pere de l'església parroquial de Sta. Eulàlia
136.	1421-11-30	48v	Venda d'una casa al carrer de les Canals Jussà
137.	1421-12-4	52r	Venda d'una ribera i una terra situada prop del mas de les Corts, parròquia de Berga
138.	1421-12-5	54v	Benefici de Santa Caterina a l'església parroquial de Sta. Eulàlia
139.	1421-12-6	54r	Capella del cos de Crist
140.	1421-12-20	60r	Censal que paga la vila de Berga
141.	1421-12-21	126v	Venda d'un mul. El pagament es fa amb llenya
142.	1422-1-8	62r	Capítols matrimonials de Lluís d'Olibes i Caterina Puyol (mercaders)
143.	1422-1-8	65r	Capítols matrimonials de Pere Cortines i Bartomeus Clari (mercaders)
144.	1422-1-9	67v	Joan Lobera, mercader de Lleida, ven un esclau a Francesc Pujol, mercader de Berga

APBerga. Notaria de Joan dels Arnaus. Llibre Notarial 27			
NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
145.	1422-1-13	68r	Dot a donzelles per casar
146.	1422-1-16	68r	Pere Sala concedeix permis a Jaume Saig, prevere, per poder construir sobre la mitgera que separava les seves cases, situades al carrer del Corral
147.	1422-1-27	73r	Capítols matrimonials de Lluç Ferrer i Bartomeua Quarr (sabaters)
148.	1422-1-27	72r	Venda d'un hort amb un colomer, situat al carrer de les Canals
149.	1422-2-4	80r	Dot a donzelles per casar
150.	1422-2-4	80r	Galceran d'Ortigues allibera la seva esclava Magdalena
151.	1422-2-6	80v	Dot a donzelles per casar
152.	1422-2-6	81r	Dot a donzelles per casar
153.	1422-2-6	56r	Procurador del monestir de Pedralbes a Berga i Berguedà
154.	1422-2-9	82r	Censal que paga la vila de Berga a Pere Niubó
155.	1422-2-10	82v	Bernat de la Palanca, de la parròquia de Pedret, renuncia als masos de Soldevila i Planelles, degut a que resultaven improductius i a que des del temps de les grans mortalitats estaven deshabitats
156.	1422-2-14	84v	Capítols matrimonials entre Arnau Perarnau de Casserres i Eulàlia Puigluca de Berga
157.	1422-2-28	99v	Establiment d'una terra erma situada a l'horta de Lladó
158.	1422-3-2	107r	Venda d'una ribera situada al lloc de Masenys
159.	1422-3-2	105v	Benefici de l'altar de Santa Maria de l'església parroquial de Santa Eulàlia
160.	1422-3-4	108r	Capítols matrimonials de Joan Matamala (paraire) i Eulàlia Boxader (pagesa)
161.	1422-3-9	117v	Venda de dos muls
162.	1422-3-17	70v	Margarida, vídua de Bernat de la Palanca, renuncia a un bosc situat a la parròquia de Pedret
163.	1422-4-25	91v	Alliberament d'una serva (remença) de la parròquia de Sant Ciprià de l'Abadia, feta per Margarita, muller de Ramon Berenguer de Peguera
164.	1422-4-25	94r	Bernat Goçart, mercader de Berga, reconeix haver rebut draps i vi en concepte de dot de la seva esposa Francisca

APBerga. Notaria de Joan dels Arnaus. Llibre Notarial 27

NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
165.	1422-4-26	92r	Capítols matrimonials entre Bernat de Muntsospir (paraire) i Constança Torrent (pagesa)
166.	1422-5-21	127v	Vinya a Comabonal. Una de les afrontacions és Fontcaldes
167.	1422-5-27	96r	Imposició de la farina
168.	1422-5-29	96r	Venda de tres muls pel preu de 92 florins
169.	1422-6-11	135r	Venda d'un mul
170.	1422-7-7	136v	Compra d'una mula i d'un ase a un francès
171.	1422-7-18	143r	Venda d'una mula
172.	1422-8-17	129v	Terra a Huguets, parròquia de Sant Pere de Madrona
173.	1422-9-12	138r	Vinya i ribera al Coll de l'Esclarit, parròquia de Berga. Entre les afrontacions es citen els camins que porten als masos Coscollera i Portolill
174.	1422-9-27	132r	Dot a donzelles per casar
175.	1422-10-8	134v	Venda d'un mul
176.	1422-10-16	141r	Declaració de béns d'Isabel d'Aguilar, sagristana i cantora del monestir de Santa Maria de Montbenet
177.	1422-10-16	131v	Margarida d'Avià, abadessa de Montbenet, fa donació de determinats béns a Isabel d'Aguilar, sagristana i cantora del mateix monestir
178.	1422-10-16	114r	Venda d'un mul per 25 florins. Part del pagament es fa amb sal
179.	1422-10-29	122r	Venda de dos bous pel preu de 40 florins i 9 sous
180.	1422-11-7	113v	Reducció del preu d'un cens sobre una vinya situada a Estany Clar. Una de les seves afrontacions és el camí que porta de Berga a Ripoll
181.	1422-12-30	61r	Beneficiats de l'església de sant Joan de Jerusalem de Berga
182.	1423-1-19	134v	Dot a donzelles per casar
183.	1423-8-5	125v	Terra prop les Feixes dels Tiradors
184.	1423-9-27	129r	Compra d'un ase

1421, maig, 3. Berga.

Establiment d'un hort situat prop el monestir de framenors, feta per fra Nicolau Gil, pare guardià de dit monestir, a Joan Verdaguer, sastre.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 6r.

Notum sit cunctis quod nos frater Nicholaus Gilii, guardianus monasterii fratrum minorum et conventus eiusdem ville Berge et Petrus Garreta, procuratoris dicti monasterii et conventus eiusdem ad hec legitime constitutus prout de dicta procuracione patet per publicum instrumentum actum die decimoseptimo mensis aprilis anno infrascripto et clausum per discretum Johannem Aymar, notarium publicum dicte ville. Gratis et ex certa sciencia cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro stabilimus et titulo stabilimenti tradimus et concedimus vobis Johanni Verdaguerii, sartori eiusdem ville ad censum infrascriptum et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo quoddam patium terre sive ortum constitutum et fundatum prope dictum monasterium fratrum minorum quodque tenetur sub iure dominio libero et francho alodio dicti monasterii. Et terminatur ab oriente et meridie in carraria publica que ibi est, ab occidente in muro dicte ville et a circio cum orto dicti monasterii. Hoc aut stabilimentum de dicto patio terre facimus nominibus predictis vobis dictis Johanni Verdaguerii et vestris aut cui seu quibus volueritis sub pactis et condicionibus infrascriptis, sicut melius et utilius dici fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Extrahendo predicta que vobis et vestris perpetuo stabilimus de posse iure et dominio nostri et nostrorum dictis nominibus eademque in posse ius et dominio vestri et vestro mittimus et transfferimus irrevocabiler plano iure ad habendum tenendum omnique tempore pacifice posidendum et ad faciendum inde omnes vestras et vestrorum franchas voluntates sine contradiccione et impedimento nostri et nostrorum nominibus quibus supra et alterius cuicumque persone sub talibus tamen pactis et condicionibus quod predicta que vobis stabilimus perpetuo teneatis ad fidelitatem dicti monesterii et eiusdem et solvatis anno quolibet a perpetuo in festo sollempnitatis Corporis Christi unum solidum monete Barchinone censuale (...)

Testis huius rei sunt Ugo de Ortigiis, notarius, et Johannes, filius Francisci Noguerii, ville Berge.

106

1421, maig, 23. Berga.

Antoni Coma reconeix l'escreix a la seva esposa Caterina.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 9r.

Notum sit cunctis quod ego Anthonius Come, ville Cardona. Ex certa sciencia confiteor et recognoscho vobis Caterine, filie Petri Call, quondam, sartore ville Berge, quam de voluntate amicorum vestrorum duco in uxorem per verba de presenti prout lex de Christi precepit et inveccta Dei ordinatum est quod nunc tempore nuptiarum michi et vestri adducitis et apportatis michi in et pro dote vestra XVIII llibras monete barchinonense de terno unde renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali et omni alii iuri et racioni contra hec venientibus gratis facio vobis sponsalicium de bonis meis ad usum et consuetudinem ville Berge, videlicet de novem llibras dicte monete pro quibusquidem peccunie quantitibus que sunt in sumam inter dotem et sponsalicium viginti septem librarum dicte monete barchinonense de terno, tenendis, possidendis et si casus evenerit recuperandis obliigo vobis et vestris omnia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sub pactis et condicionibus quod totam hanc dotem et sponsalicium et alia que Deus nobis dederit ambo insimul habeamus, teneamus et possideamus cunctis diebus vite nostre ad obitum vero nostrum remaneant et revertantur predicta proli nostre legitime ex nobis ambobus simul geniter et procreare venienti ad etatem perfectam et cuncte eorum posteritati. Si vero me mori contingerit quocumque vobis supravivente michi teneatis et possideatis vos et vestri dicta bona mea propre dictis dotis et sponsalicio vestris ypotechata tantum et tamdiu cum marito et sine marito et cum prole et sine prole fructus quos inde receperitis feci receperint in sortem solucionis in aliquo non computando donech heredes meus solverit et restituerit vobis aut cui volueritis totam integran vestram dotem et sponsalicium.

Et si vos obieritis quocumque sine dicta prole me supervivente vobis eo casu vestri

parentes et omnia seu ille quem vos volueritis seu ordinaveritis verbo testamento scriptis aut alter teneatis dicta bona mea obligata tantum et tamdiu pro dotis et iuribus vestris fructus quos inde receperint in sortem solutionis non computando donec per me fuerit plenarie satisfactum in dicta dote et iuribus vestris.

Et sic facio vobis dicte Caterine, uxori mea, presentem obligationem et sponsaliciam sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Renunciando super hiis omnibus iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel venire posset.

Actum est hoc in villa Berga, XXIII die mensis maii anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Anthoni Come predicti qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rei sunt. Ganfredus de Santa Maria, parator, Johannes Riera, çabaterius, et Bernardus Compta, textor ville Berge.

107

1421, maig, 26. Berga.

Venda d'un cens sobre una vinya del Pla de les Corts.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 8r.

“Notum sit cunctis quod ego Matheus Noguierii, mercator, ville Berge. Attendens Petrum Planes, paratorem dicte ville Berge, tenere et possidere pro me et sub iure et dominio mei et meorum quandam vineam in parrochiam ecclesiam Sancte Eulalie ville Berge predictae, in loco nominato al Pla de les Corts in qua vinea ego recipio et recipere debeo et consuevi quolibet anno tascham expletorum et sex denarios barchinonenses quolibet anno certo termino censuales sive de censu, que vinea terminatur ab oriente in honoribus d'en Garrigosa, a meridie in possessionibus d'en Coplat, ab occidente in honore qui fuit Berengarii Prixana et a circio cum honore Jacobi de Peris, fabri.

Idcirco non dolo vi vel metu set gratis et ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et successores cum presenti publico instrumento perpetuo valituro vendo et titulo pure et

189

perfecte vendicionis trado et concedo vobis Raymundo Planes, filio dicti Petri Planes, licet absentis tanquam presenti et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo dictam tascham expletorum et dictos VI denarios censuales cum omni dominio et iure quam habeo in dicta vinea per liberum, franchum et quithium alodium...”.

108

1421, juny, 11. Berga.

Venda d'un bou i d'una cabra.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 10r.

Notum sit cunctis quod ego Petrus Marola, carnifex ville Berge, ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis Johannis de Pecanins, parrochie ecclesie sancte Marie de Olost vicensem diocesis, XXVIII solidos monete barchinonense de terno racione bestiarum, scilicet pro resta precii unius bovis et unius capre, quos a vobis emi, habui et recepi. Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate et ex certa sciencia predicta vobis non debite et dictorum bovis et capre non habitorum et non receptorum et doli malo, promitto et convenio predictos vigintinovem solidos solvere vobis aut cui volueritis hinc ad festum sancte Marie mensis augusti proxime veniente sine omni dilacione et excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirenda illi curie et dominacioni coram qua malueritis me et bona mea pro predictis convenire cui curie me et bona mea submitto quo ad hec renuncians meo proprio foro et iurisdictioni.

Et si pro hiis misiones feceritis aut dampnum sustimueritis totum vobis aut cui volueritis reddere et restituere et emendare promitto incontinenti super volo et statuo credi vobis et vestris vestro et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probacionis genere minime requisito.

Et sit pro predictis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vobis et vestris et dicte curie omnia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renuncians omnibus iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Actum est hoc Berge, undecima die mensis iunii, anno a Nativitate Domini millesimo

quadringentesimo XXI.

Sig+num Petri Marolla predicti qui hec concedo et firmo.

Testes huius rey sunt Johannes de Smerats, parrochie sancte Marie de Merlesio, et Jacobus Boneta, fabro ville Berge.

109

1421, juny, 17. Berga.

Venda d'una vinya a Vilafelet feta pel corredor públic de la vila de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 11r.

“Noverint universi quod nos Franciscus Gilaberti, parator panni lane ville Berge, et Elicsendis, eius uxor, non dolo vi vel metu set gratis et ex certa sciencia per nos et omnes nostros heredes et successores vendimus et titulo pure et perfecte vendicionis tradimus et concedimus vobis Petro Johanni d'Ardaylo, traginerio dicte ville, et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo mediante curritore publico quandam vineam nostram quam habemus, tenemus et possidemus in parrochia ecclesie beate Eulalie ville Berge predicte, in loco nominato al pla de Vilafelet. Et terminatur dicta vinea quam vobis et vestris perpetuo vendimus ab oriente in honoribus mansi de Puyganyer de parrochia Berge, a meridie cum vinea Petri Ferrarii, ab occidente cum vinea seu possessione Petri Mansi et a circio cum possessionibus Arnaldi Ferrarii...undecim llibras monete barchinonensis de terno...”.

110

1421, juliol, 18. Berga.

Donació de persones i béns al monestir de Santa Magdalena, de l'orde dels Mercedaris, feta per Bernat Vicent i la seva muller Serena, naturals de València i residents a Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 135v.

Noverint universi quod nos Bernardus Vicent et Serena, eius uxor, oriundi parrochie ecclesie sancte Crucis, civitatis Valencie, nunc vero habitatores ville Berge, divinossum inlustrati et attendentes quod secundum iuris dispositionem non sine filiis legitimos decedisse videntur hii qui se et sint piis locis sive monasteriis contulerunt.

191

Idcirco, gratis et ex certa sciencia cum omnibus et singulis bonis et iuribus que nunc habemus aut de cetero habebimus, damus nos et dicta bona nostra at domui sive monasterio beate Marie Magdalenes, de ordine mercedis captivorum dicte ville Berge et vobis venerabile et religioso fratri Petro Mathei, comendatori dicti monesterii et conventui eiusdem presentibus et successoribus vestris in dicto monasterio. Promittentes et convenientes sub virtute et religione iuramenti per nos inferius prestiti quod erimus obedientes et tenebimus obedienciam vobis dicto comendatori et successoribus vestris in dicto monasterio comendatoribus prout et quem ad modum fratres et conventuales dicti monasterii tenentur et obligantur et quod erimus fideles, legales et obedientes in omnibus mandatis vestris licitis et honestis.

Hanc autem donacionem de nostris personis et bonorum facimus nos dicti coniuges omnipotenti Deo et beate Maria Magdalene aut dicto monasterio et vobis dicto comendatori et vestris successoribus in eodem monasterio comendatoribus sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis nomine dicti monasterii comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum sub pactis et condicionibus quod vos dictus comendator et successores vestri comendatoris dicti monasterii teneamini semper de tota vita nostram et cuiuslibet nostram providere nos et quemlibet nostrum in cibo et potu, sanos et infirmos et quolibet anno dare nobis et cuilibet nostrum pro vestiario XXX solidos monete barchinonense de terno, et quod non possitis vos seu alterum vestrum mutare seu transportare seu habitacionem fieri facere extra dictum monasterium sancte Marie Magdalenes in aliis monasteriis nec domibus.

Et sic sub dictis pactis et retencionibus, promittimus et convenimus predicta omnia et singula attendere et complere, tenere et observare et in nullo contrafacere vel venire iure aliquo, causa vel etiam racionem sub obligacionem omnium et singulorum bonorum nostrorum habitorum et habendorum ubique, et ad mayorem firmitatem omnium et singulorum predictorum iuramus sponte per Dominum Deum et eius sancta IIII Evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, predicta omnia et singula atendere et complere, tenere et observare et in nullo contrafacere vel venire iuro aliquo, causa vel etiam racionem.

Ad hec presens, ego frater Petrus Mathei, comendator dicti monasterii de consensu et voluntate fratris Bernardi Uch et fratris Sebastiani Gil et fratris Johannis d'Aranda

fratrum conventualium predicti monasterii congregati in dicto monasterio ad tenendum capitulum sono campane ut moris est, gratis et ex certa sciencia per me et omnes meos successores et comendatores dicti monasterii accepto in donatos dicti monasterii vos dictus Bernardum Vicent et Serenam eius uxorem et promitto et convenio providere vos et vestrumque vestrum in cibo et potu et dare vobis et cuilibet vestrum quolibet anno in denariis pro vestiario XXX solidos monete barchinonense de terno ac etiam promitto per me et meos successores quod non euciam nec transportabo vos seu alterum vestrum in aliis monasteriis, ymo semper de tota vestra vita habeatis statica et habitacionem in dicto monasterio vobis et utroque vestrum existentibus, obedientibus et legalibus ut suprapromissistis. Et sic predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo omnia et singula bona et iura dicti monasterii mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renuncians super hiis omnibus et singulis iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Volentes nos dicte partis quod de hiis et presenti nota fiant duo publica instrumenta quorum unum utique nostrum dictatum partem tradatur per notarium infrascriptum.

Actum est hoc Berge XVIII die iulii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI

Sig+num Bernardi Vicent. Sig+num Serene, eius uxor, predictorum qui hec laudamus, firmamus et iuramus.

Sig+num fratris Petri Mathi, comendatoris predicti qui hec laudo et firmo

Sig+na nostram fratris Bernardi Uch, fratris Sabastiani Gil, fratris Johannis d'Aranda, conventualium predictorum, qui predictis consentimus eaque laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt, Petrus Rodonella, textor ville Berge et Petrus Rovira, diferns parrochie Berge.

111

1421, juliol, 20. Berga.

Benefici de Sant Agustí a l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 16v.

“Noverint universi quod ego Petrus de Condamines, mercator ville Berge. Ex certa sciencia cum hoc presenti publico instrumento dono et titulo pure et perfecte donacionis

trado et concedo vobis discreto Johannis Noguierii, iuniori, presbitero beneficiato beneficii instituti in altari sancti Agustini constructi in ecclesia sancte Eulalie dicte ville et eidem dicto beneficio sancti Agustini omnes illas VI pensiones censualis michi debitas de VI annos preteritos per Berengarium Goçart, quondam, ostalerium dicte ville et quas pensiones dicti censualis dictus Berengarius Goçart, quondam, dum vivebatur mi faciebat et facere tenebatur...”.

112

1421, agost, 21. Berga.

Donació d'un bosc que fa Berenguer ça Clusa a Violant, muller del traginer Pere Joan d'Ardalló, en recompensa pels seus serveis.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 24v

Noverint universi quod ego Berengarius ça Clusa, in legibus licenciatus, ville Berge, gratis et ex certa sciencia propter multa et gratis servicia que vos Yolans, uxor Petri Johannis d'Ardallo, traginerii dicte ville, michi fecistis et cotidie facere non cessatis, cum hoc presente publico instrumento perpetuo valituro et duraturo, donacione pura, perfecta, simplici et irrevocabili intervivos dono et titulo pure et perfecte donacionis trado et concedo vobis dicte domine Yolantis modo de presenti totum illud nemus sive bosch quod habeo, teneo et possideo in parrochia ecclesie beate Marie de La Baells, quod nemus terminatur ab una parte cum honoribus et possessionibus mansi de Miralles et ab alia parte cum nemore sive possessionibus Raymundi Gilaberti, alias Mal Afrenat, dicte ville Berge. Et tenetur sub iure et dominio monasterii sancti Laurencii prope Baganum qui ibi recepit anno quolibet unum obulum censualem monete barchinonense de terno. Et post mortem meam omnia alia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt longe vel prope hanc autem donacionem de dicto nemore de presenti et post mortem meam de aliis bonis meis ut prefertur facio vobis et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum etiam intellectum. Extrahendo predicta que vobis et vestris perpetuo dono de posse, iure et dominio michi et meorum eademque in posse ius

et dominium vestri et vestrorum mitto et transffero irrevocabiliter iure inducendo inde vos et vestros et quos volueritis cum presenti publico instrumento in plenam et corporalem possessionem pleno iure seu quasi. Et pro huiusmodi vero donacione dono, cedo et mando vobis et vestris in predictis que vobis perpetuo dono omnia loca et iura mea omnesque vices voces et acciones meas et meorum, reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque michi et meis pertinentes et pertinere debentes in predictis que vobis et vestris perpetuo dono quibus iuribus et accionibus meis possitis vos et vestri et quos volueritis uti agere et experiri in iudicio et extra iudicium agendo, defendendo, excipiendo, proponendo et replicando et omnia alia et singula faciendo quecumque et quem ad modum ego facere poteram ante presente donacionem et possem nunc et etiam postea quocumque. Et promitto et convenio predictam donacionem non revocare racione ingratitude seu inopie nec alia quavis causa, immo predicta tenere et observare et grata atque firma semper habere et in nullo contra facere vel venire iure aliquo, causa vel etiam racione sub obligatione omnium et singulorum bonorum meorum, habitorum et habendorum ubique. Renuncians super hiis legi sive iuri dicenti donacione propter ingratitude vel inopiam posse revocari et omni alii iuri et racioni contra predicta veneintibus. Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge XXI die mensis augusti, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Berengarii ça Clusa predicti qui hec facio, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Guillelmus de Camarosa, presbiter, Berengarius de Guardamal alias Torr, textor, et magister Johanni, sartor, ville Berge.

113

1421, agost, 23. Berga.

Benefici de la capella de Sant Marc de l'església parroquial de santa Eulàlia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 137v.

Noverint universi quod die vicesima tertia mensis augusti anno a Nativitate Domini M

CCCC XXI in presencia mei Johannis dels Arnaus, presbiteri, notarii publici ville Berge et in presencia etiam Jacme Quarr, sutoris, et Petri Mintrosa, scholaris ville Berge, testium ad hec vocatorum et assumptorum discretus Jacobus Trulls, presbiteri dicte ville Berge, personaler constitutus in ecclesia parrochiali sancte Eulalie dicte ville presentavit discreto Johanni Portingalis presbitero regenti curam animarum in dicta ecclesia quandam literam sive cartam pergameneam sigillo honorabili vicarii reverendissimi domini domini urgellensem episcopi sigillatam cuiusquidem litere sive carte tenor talis est:

Augustinus de Insula in utroque iure bacallarius canonicus ecclesie ac reverendissimi in Christo patris et domini domini Francisci, miseracione divina urgellensem episcopi, in remotis agentis in spiritualibus et temporalibus vicarius generalis dilecto in Christo Jacobo Trulls, presbitero ville Berge, dicocesis urgellensem, salutis in domino persone vestre merita quibus apud nos fidedignorum testimonio comendamini nos excitant et inducunt ut vobis reddamur ad gratiam liberales beneficium igitur institutum noviter et celebrari mandatum per quodam discretum Johannes Vilar presbiteri in capella sancti Marchi constructa et fundata in ecclesia parrochiali beate Eulalie ville predictae Berge per quondam Jacobum Pinyana mercatorem eiusdem ville, nunc vaccans, de iure et de facto ex novis institutionem per dictum Johannes Vilar et autoritzacione per nos factis vobis tanquam benemerito absque tamen iure alieni periudicio conferimus atque damus vosque in eodem canonice instituimus ad presentacionem ipsius institueatis vita suum.

Qui vos in suo ultimo testamento nobis in suo forma publica occultanter exhibito et hostenso prefato domino episcopo urgellensem aut nobis eius vicario generali duxit presentandum certis modis in ipso testamento contentis. Et de ipso beneficio cum omnibus et singulis eiusdem iuribus et pertinentiis universis vobis providemus licet absenti velunt presenti at de eodem pro cuiusdam anuli tradicionem discretum Berengarium de la Ribera presbiterum ville Guissone habitorem nomine in personam vestram presencialiter investimus vestrorum intuitu meritorum proviso quod in ipso beneficio resideatis et debita servicia impendatis iuxtam ipsius exhigenciam facultatum. Et dicto domino episcopo et sucesoribus suis sitis semper bonus, obediens et fidelis constituciones provincialis et sinodales ac mandata ipsius domini episcopi et officialium suorum servando comodumque eiusdem domini episcopi et ecclesie sue urgellensem

procurando et dampnam penitus evitando secundum manualem obedienciam per vos nobis prestandam aut dicto domino episcopo. Et nichil ex proprietate dicti beneficii vendere seu alienare presumatis virtute publici per vos in posse meo aut dicti domini episcopi prestandi corporalis absque eiusdem domini episcopi suorum vel successores licencia et expreso consensu comittentes atque mandantes tenore presentis universis et singulis presbiteris curatis et non curatis per civitatem et diocesis urgellensem constitutis ad quos presentis pervenirent et cuilibet temporum quatis vos aut quem loco volueritis in plenam, realem et corporalem posesionem dicti beneficii inducunt induciumque defendant ac faciant vobis aut cui loco vestri volueritis omnibus et singulis eiusdem redditibus, emolumentis, obtencionibus, iuribus et pertinenciis univarsi integriter responderi contradictores et rebelles siqui forte fuerint auctoritate nostra ymmo verius dicti domini episcopi per censoria mansitam compostendo iniugetes vobis tenor presentium quatis infra unius mensis proxime futuri spacium conspicui nostro aut domini episcopi antefati vos presentis nobis aut sibi predicto beneficio reverenciam et obedienciam manuales ac pro indemnitate dicti beneficii solitum iurum prestiturus et alia facturus atque teneamini de iure vel de consuetudine in quorum omnium testimonium nos vicarius memoratus presentes tibi fieri et sigilli domini episcopi predicti iusimus appensione muniri.

Datus in villa Guissone, die XXI augusti anno a Nativitate Domini M CCCC XXI. Augustinus, vicarius et etc. Et quia in domino speramus quod per vestri diligenciam et industriam fructus et redditus dicti beneficii augmentabatur et in aliquo non deteriorabatur ut beneficium huiusmodi cum beneficio sancti Nicholay quod iam in eadem ecclesia obtinetis et econverso una invicem et in simul obtinere valeatis licite et tetinere ipsa beneficia toto scilicet tempore vite vestre aut dum eam invicem possidere volueritis et retinere unimus et incorporamus vobiscum super obtentu ipsorum misericorditer dispensantes. Datis ut supra.

Quaquidem litera sive carta dicto discreto Johanni Portingalis presentata et lecta, idem discretus Johannis Portingalis presbiter ipsam literam sive cartam cum illis quibus decet reverencia et honore et accipiens induxit in plenam et corporalem posesionem dictum Jacobum Trulls de predicto beneficio sancti Marchi in hunc videlicet modum quod accedendo ad dictum altare sancti Marchi, imposuit manus dicti Jacobi super corporalia

dicti altaris tradendo eidem Jacobo calicem, vestimentum, misale et canatellas dicti altaris in signum vere posesionis eidem tradite de predicto beneficio de quibus omnibus sit gestis et pactis.

Ideo Jacobus Trulls requisivit sibi fieri et tradi publicum instrumentum ad huiusmodum memoriam in futurum per notarium infrascriptum.

Que fuerunt acta die et anno predictis et presente me notario et testibus predictis.

114

1421, agost, 27. Berga.

Queixes de Constança de les Canals, vella i malalta, davant el batlle de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 23r.

Noverint universi quod vicesima septima die mensis augusti, hora quarta post meridiem, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI, in presencia mei Johannis Arnaus, presbiteri, notarii publici ville Berge et in presencia etiam venerabili Bernardi de Cantalops, mercatoris, et Guillelmi Raimundi, filii Guillelmi Raymundi de Granerio, clerici tonsurati dicte ville, testium ad hec specialiter assumptorum et vocatorum Petrus Guarreta, mercator ipsius ville, procurator ut asservit domine Constancie de les Canals prefate ville presentavit honorabile baiulo et subvicario prefate ville Berge ibi personaliter inventis quandam papiri cedulam tenoris sequente:

Com jo Constança de les Canals, vidue pobre e miserable persona no haya de quem puxa provahir ans axi com a persona en gran senectuta e vellesa detenguda com me edat sie endins de LXXXV anys e sie en tal vellura e decrepitat detenguda que non pux servir de me persona ans he de necessitat que haya quim ayt avestir, decalçar, calçar e vestir e en totes mes necessitats aprobehir e jo stant en infirmitat oppresa no solament tots mos béns mobles hoc dels immobles sien stats presos per diverses personas, los quals ocupats tenen rera ells mateys sens nengun socors que jo per sustentacio de ma vide non pux ni ne poguda aver raho ans appar vullen que jo muyre de fam e que non puxa servir de res per sustentacio de ma vide. Les quals coses e moltes d'altres jaquesch a dir al present, per ço per informació vostra requir vos, honrats batle e vager informets d'aquestes coses

e que dels meus béns propiis me façats provahir en les coses necessaries per manera que jo a colpa de vos, honorable batle e vager, no perescha de fam.

E nenguna altre persona no tenga lo meu, requirent vos dels béns meus e de la propietat e béns de mon marit, en Bernat de les Canals, jo sie provahuda en les coses necessaries e quen sie atjutgade certa provisio cotidiana.

En altre manera protest contra vos de tots mos plens drets hoc de haver recoriment a la senyora regina axi com aquella qui muyr de fam a colpa vostra e deman carta per vos notari.

Qua cedula dictis honorabilis baiulo et subvicario presentata idem Petrus Guarreta nomine quo supra requisivit me dictum et infrascriptum notarium per me sibi nomine predicto fieri publicam instanciam.

Que fuerunt acta die et anno et ora predictis presente me dicto notario et testibus predictis.

Postea vero die sabati intitulata XXX die dicti mensis augusti, ora completorii, anno quo supra, in presencia Johannis Melerii, mercatoris, et Guillelmi Pares, barbitonsoris ville Berge, testium ad hec vocatorum et assumptorum honorabilis baiulus et subvicarius in responsionem predictorum obtulerunt mei dicto notario quandam cedulam tenoris sequente:

E lo dit batle e sotveger se offeren prompts e aparelats a la dite dona na Constança fer compliment de iusticia tota vegade quels mostrare e nomenara aquells qui a ella son obligats e aquells vocats e apellats e en lur dret hoits si ne han requirent per vos notari aquesta present resposta esser continuada a la fi del protest per lo dit en Pere Guarreta assert procurador.

Et presentata mei dicto notario dicta cedula predicti honorabilis baiulus et subvicarius requisuerunt per me predictam responsionem continuari infit dicte protestacionis.

Que fuerunt acta die et anno predictis et presentis me dicto notario et testibus predictis.

Deinde vero die sabati, sexta die mensis septembris, ora quinta post meridiem anno predicto in presencia honorabilis Galcerandi de Ortigiis et Guillelmo Raimundi de Granerio, mercatorum ville Berge, testium ad hec vocatorum et assumptorum dictus Petrus Garreta nomine quo supra presentavit mei dicto notario quandam papiri cedulam tenore sequente:

La dita Constança sta e persevera en la requesta feta e diu que ja en la primera requesta anomena lo honrat en Guillem Puyol, alias Serradell, de Casserres, qui ha presos los diners axi matex les penyores que singulars an preses de sii en nom del dit Serradell per que tots los dits diners e penyores e en G. Puyol e Serradell per que requir axi con demunt e demana con demunt et etc.

Qua cedula presentis mei dicto notario que fuit notificata presenti dictus Petrus Garreta dicto nomine requisivit me dictum notarium per me predicta continuari in fine predictorum.

Et sibi dicto nomine fieri et tradi publicum instrumentum.

Que fuerunt acta diebus et anno et oris predictis presente me notario et testibus predictis.

115

1421, setembre, 10. Berga.

Negocis amb Lleida.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 21r.

Sit omnibus notum quod ego Bernardus Ferran, filius et heredes Dominici Ferran, quondam, draperii, et Violantis, quondam, eius uxor, civitatis Ilerde, gratis et ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis domine Constancie uxori Arnaldi Perpiniani, quondam, mercatoris ville Berge, quod solvistis et tradistis michi et ego a vobis habui et recepi numerando ad omnes meas franchas voluntates omnes illos octoaginta solidos et X denarios jaccenses restantes ad solvendum dicto Dominico Ferran, quondam, patri meo, per dictum Arnaldum Perpiniani, quondam, maritum vestrum ex illa maiori quantitate quam sibi debebat pro aliquibus mercibus dicto Arnaldo venditis. Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali et infactum accioni nedum de dictis LXXX solidos et decem denariis dicte monete per vos michi solutis set etiam de tota dicta quantitate per dictum Arnaldum dicto quondam patri meo debita quavis racione facio vobis et bonis vestris et bonis dicti quondam Arnaldi Perpiniani bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de ulterius non petendo et de non agendo aliquam questionem, petitionem seu demandam promitto

sicut melius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Actum est hoc in villa Berge, X die mensis septembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Bernardi Ferran predicti qui hec concedo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Guillelmus de Camarosa, presbiter, et Bernardus Vidal, scholaris, ville Berge.

116

1421, setembre, 30. Berga.

Reclamació de deutes.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 23v.

Noverint universi quod die XXX mensis septembris, anno a Nativitate Domini M CCCCXXI, in presencia mei Johannis Arnaus, presbiteri notarii publici ville Berge et in presencia etiam Petri Arquerii, textore, et Johannis de Codinalongalonga (sic), sartoris dicte ville, testium ad hec vocatorum et assumptorum venerabile Petrus Garreta mercator eiusdem ville, procurator ad hec et alia legitime constitutus ut asservit a discreto Matheo de Pedregals presbitero beneficiato in capella beate Marie de Queralto in ecclesia beate Eulalie dicte ville Berge Berge (sic) constitutus personaler in carrario de Pinçania ante videlicet januam hospicii venerabile Johannis Textore, mercator prefate ville, monuit et requisivit eundem Johannem Textorem, licet absentem, ut infra spacium trium dierum solvat sibi dicto nomine aut dicto suo principali pensiones debitas cuiusdam censualis quod una cum aliis vendidit instrumento publico michi ad oculum ostendo aut teneat ostaticum personale intus porticos seu monasterium sancte Marie Magdalenes dicte ville sub virtute et religione iurati et homagii et aliarum penarum incurrimto prout in instrumento vendicionis dicti censualis clare videtur denunciando hec in presencia mei notarii et testium predictorum domine uxori dicti Johannis Textore ibi presente. Et de predictis omnibus sit gestis requisivit per me dictum notarium sibi fieri et tradi publico instrumento.

Et eadem die et hora in presencia mei dicti notarii et testium videlicet Guillelmi Maya, hostalerii ville Berge, et Bartholomeo Berges, parrochie de Spinalbeto ad hec vocatorum et assumptorum predictos Petrus Garreta nomine quo supra personaler constitutus in platea dicte ville Berge monuit et requisivit Franciscum çes Corts, alter de Pedregals, ibi personaler inventum ut infra spacium trium dierum solvat sibi dicto nomine aut dicto suo principali pensiones debitas cuiusdam censualis quod eidem suo principali una cum aliis vendidit instrumento publico michi ut predicatur ostenso aut teneat hostaticum personale intus porticos seu monasterium predictum sancte Marie Magdalenes dicte ville sun incurrimto penarum contentarum in dicto instrumento et sub virtute et religione iurati et homagii per eum prestitorum.

Et de predictis omnibus et singulis per eum sit gestis requisivit me dictum et infrascriptum notarium per me sibi fieri et tradi publicum instrumentum.

Que fuerunt acta die et anno predictis et presentibus me notario et testibus predictis.

Postea vero die sabati intitulata quarta die mensis octobris anno predicto Guillelmus de Font Scar, sartor dicte ville Berge, procurator substitutus ut dixit a dicto Petro Garreta procuratore predicto in presencia mei dicti notarii et testium videlicet venerabile et discreti comendatoris monasterii sancte Marie Magdalenes dicte ville et Arnaldi filii Martini Puyol, loci de Casserris, testium ad hec vocatorum et assumptorum personaler constitutus in porticho predicti monasterii diligenter perquisivit dictos porticos et monasterium predictos interrogando predictum venerabile comendatorem ipsius monasterii et aliquam aliam ipsius familiam si viderant prenominatos Johannem Textoris et Franciscum de Pedregals requisitos et monitos ad tenendum ibidem hostaticum personale quos ibi non invenit nec invenire potuit nec predicti comendator vel eius familia inde eos seu aliquem ipsorum viderant ut dixerunt de quibus omnibus et singulis sic per actis in testimonium premisorum dictus procurator dicto nomine requisivit per me dictum notarium sibi fieri publicum instrumentum si et quod petitum fuerit.

Que fuerunt acta die et anno predictis et presentis me notario et testes predictis.

1421, octubre, 5. Berga.

Intercanvi de vinyes.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 25v.

Noverint universi quod nos Bartholomeus Molar, parator, et Petrus Ferrarii de Vilada, fusterius ville Berge, gratis et ex certa sciencia per nos et omnes nostros heredes et successores alteratramus sive ex cambiamus pars parti adinvicem infrascripta videlicet ego dictus Barthomeus Molar pro ea que vobis dictus Petrus Ferrarii inferius michi permutatis permito alterritro et excambio vobis dicto Petro Ferrarii de Vilada, fusterio predicto et vestris et quibus volueritis perpetuo quandam vineam meam quam habeo, teneo et posideo in parrochia Berge, loco nominato a Sales cum omnibus et singulis eiusdem vinee introitibus, exitibus, iuribus et pertinenciis suis que vinea terminatur ab oriente cum possessione d'en Compta, a meridie cum vinea sive posesione Jacobi Quarr, çabaterii, ab occidente partem cum posesionibus Petri Lasties et partim cum posesionibus Bernardi de Cantalops et a circio cum posesionibus discreti Johannis Bretons, presbiteri, et tenetur dicta vinea pro beneficio Sancti Martini et sui beneficiati qui ibi recepi et recipere debet et consuevit quolibet anno in festo natalis Domini IIII solidos monete barchinonense de terno censuales .

Et ego dictus Petrus Ferrarii pro ea que vos dictus Bartholomeus Molar michi superius permutatis excambio, alterio et permuto vobis et vestris aut cui volueritis perpetuo quandam vineam cum quodam trocio riparie quan ego habeo, teneo et possideo in dicta parrochia , loco nominato a Merçes. Et terminatur ab oriente, meridie et a circio in honoribus mansi de Merces et ab occidente cum riparia de Noet. Et tenetur dicta vinea pro domino rege qui ibi nullum censum recepit ...

Actum est hoc Berge, quinta die mensis octobris anno a Nativitatis Domini M CCCC XXI.

Sig+num Bartholomei Molar. Sig+num Petri Ferrari predictorum qui hec laudamus, firmamus et iuramus.

Testes huius rei sunt Petrus de sancto Petro, carnifex, et Franciscus de Sent Leir, parator, ville Berge.

1421, octubre, 6. Berga.

Redempció d'un serf.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 27r.

Notum sit cunctis quod ego Guillelmus de Pagaria, domicellus, dominus castri de la Spunyola, gratis et ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et successores cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro absolvo et difinio et ab omni potestate et dominio mei et meorum penitus eicio et extraho vos Guillelmum de Plano, filium Guillelmi de Plano, quondam, et Marie eius uxoris, parrochie ecclesie Sancti Saturnini de Clarano licet absente tanquam presente et omnem prolem vestram natam et nascituram et omnia bona vestra mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Ita videlicet quod amodo vos cum omni prole vestra possitis fonere vestrum domicilium ubicumque vobis placuerit et eligere quoscumque volueritis dictum seu dictos et testari et codicillare et omnia alia facere sine contradiccione et impedimento mei et meorum et alterius cuiuscumque persone prout et quemadmodum quelibet persona quithia, libera, redempta et immunis facere potest.

Hanc autem absolucionem et difinicionem facio vobis et cuncte proli vestre et bonis et iuribus vestris perpetuo sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum pro huiusmodi vero absolucione et difinicione confiteor me a vobis habuisse et recepisse undecim libras monete barchinonense de terno. Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali et in factum accioni facio vobis et bonis vestris de dictis XI libras per vos michi solutis dicta racione bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de ulterius non petendo.

Et sic promitto et convenio predictam absolucionem et difinicionem semper habere ratam, gratam, validam atque firmam et ipsam tenere et observare et contra ea non facere vel venire iure aliquo causa vel etiam racione sub obligacione omnium et singulorum bonorum et iurium meorum habitorum et habendorum ubique.

Renuncians super hiis omnibus et singulis iuribus et racionibus quibus contra predicta

fieri vel veniri posset.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone pro vobis et pro omnibus quorum interest recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge sexta die mensis octobrisaprilis, anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo primo.

Sig+num Guillelmi de Pagaria predicti qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Bernardus de les Canals, merçerius, Guillelmus Arola, mercator et Petrus Salau, sartor, ville Berge.

119

1421, octubre, 10. Berga.

Imposició de la llana. Censal que pagava la vila de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 26v.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Garreta, mercator ville Berge, curator datus et assignatus persone et bonis Lodovicii Ferrarii dicte ville, gratis et ex certa sciencia dicto nomine confiteor et recognosco vobis Bernardo Camps et Petro Vila bosseriis et rectoribus impositionum anno presenti lane et curriturarum dicte ville Berge quod solvistis et tradidistis nomine dicte ville et universitatis et singularium eiusdem michi dicto nomine illas octo libras et XV solidos monete barchinonense de terno quas dicta villa facit anno quolibet in festo Ramis Palmarum censuales dicto Ludovico Ferrarii.

Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non receptis et doli mali facio dicto nomine vobis et dicte ville de dictis octo libras et XV solidos michi dicto nomine per vos nomine dicte ville solvistis pro solutione festi Ramis Palmarum proxime presenti bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de ulterius non petendo.

Actum est hoc Berge X die octobris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Petri Garreta curator predicti qui hec dicto nomine laudo et firmo.

Testes huius rey sunt honorabilis Johannis Orriols, iurisperitus et Guillelmus Raimundi de Granerio, mercator, ville Berge.

1421, octubre, 14. Berga.

Establiment d'un molí.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 27r.

Noverint universi quod nos Johannes Noguierii, presbiter, maior dierum, procurator comunitatis presbiterorum ville Berge, Jacobus Saig, Anthonius Rovira, Franciscus Corts, Johannis Bretons, Jacobus Trulls et Petrus Garrigosa, anno presenti iurati per venerabile clerum in comuni dicte ville ad hec et alia comuniter et concorditer electi et constituti, gratis et ex certa sciencia nominibus nostris et nomine etiam totius comunitatis presbiterorum dicte ville cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro stabilimus et titulo stabilimenti tradimus et concedimus vobis Andree de Colle, mulnerio dicte ville hiis presenti et Francisce, eius uxor, dicte ville Berge et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo quendam molendinum nostrum molentem quem nos habemus seu comunitas dictorum presbiterorum dicte ville habet, tenet et possidet per liberum et franchum alodium in parrochia ecclesie sancte Eulalie ville Berge predicte cum suis molis novis et aliis apartamentis pro ut per inventarium noviter factum per notarium infrascriptum inferius insertum apparet.

Et terminatur dictum molendinum quod vobis et vestris perpetuo stabilimus ab una parte cum molendino Johannis Vernet et ab alia parte cum itinere publico et ab alia parte cum molendino Francischi Puyol, mercator dicte ville.

Hoc autem stabilimentum de dicto molendino molente cum suis casali et aliis apartamentis, introitibus, exitibus, iuribus et pertinentiis suis universis facimus dictus nominibus vobis et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum sub tamen pactis et condicionibus infrascriptis videlicet quod dictum molendinum teneatis per nobis et per comunitate dictorum presbiterorum in comuni ville Berge et sub iure et dominio nostri dictus nominibus et teneatis dictum molendinum in bono condirecto et non permittatis eum in aliquo deteriorari et solvatis censum sive decimum assuetum dari et solvi ecclesie sancte

Eulalie predicte et teneamini facere ibi infra spacium sex annorum primor et continue venientium et computandorum duas domos in quibus vestrum, si volueritis, foneatis et fonere valeatis domicilium.

Et ultra hec detis et solvatis anno quolibet perpetuo comuni dictorum presbiterorum pro censu dicti molendini quinquaginta quinque solidos monete barchinonense de terno videlicet in primo venienti festi sancti Thome apostoli XXVII solidos et sex denarios et residuos viginti septem solidos et VI denarios in festo sancti Johannis mensis iunii pro primo anno et sic de inde annis singulis et perpetuo in dictis terminis sive festis...

...Postea vero in presencia mei notarii infrascripti et testium videlicet Francisci Vilar, parrochie de Coforp et Petri Boxader, ville Berge, testium ad hec specialiter vocatorum et assumptorum fuit factum sequens inventarium in molendino presbiterorum ville Berge.

Et primo lo casal del dit moli, bo e sencer e be cubert a teula.

Les portes del dit casal bones amb forroyat, pany e clau.

Item altre portalet ab portes e baule.

Item lo moli molent ab moles noves, ço es, la sobirana de padreny de Barchinona ab cercle de ferr, la jussana de pedreny de Berga, la qual ha de gruxa dos palms e mig de alne de drap de color de la dita vile.

Item colferr, rode, nedie, corro e lorige e canal, tot bo.

Item una arqueta de tenir blat ab son cobertor.

Item V pichs de ferr sotils, los quals pesen entre tots VIII lliures.

Item une tremuge bone.

Que fuerun acta die et anno predictis et presentis me notario et testibus predictos.

121

1421, octubre, 18. Berga.

Donació de dos horts al convent de Sant Francesc. Un es troba a Lladó i l'altre a la Torre de Cascalls.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 30v.

Noverint universi quod ego Romia uxor Vitalis de Padrinyano, quondam, mercator ville

Berge non dolo vi vel metu inducta vel seducta set gratis et ex certa sciencia cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro dono et titulo pure et perfecte donacionis trado et concedo vobis venerabili et religioso fratri Petro Lenes, guardiano nunc monasterii fratrum minorum ville Berge et conventui dicti monasterii et vestris et eius conventus successoribus in dicto monasterio aut cui seu quibus volueritis vos et dictus conventus perpetuo duos ortos meos quos ego habeo, teneo et posideo in parrochia ecclesie sancte Eulalie ville predictae unum videlicet loco nominato a Ledo, et terminatur ab una parte cum itinere quo tenditur a Ledó et ab alia parte cum orto Anthonii Niubo et ab alia parte cum quibusdam patiis del tirador Petri Garreta, et tenetur dictus ortus pro domino rege nullum censum ibi recipiente.

Et alium in loco nominato a la Torra de Cascaylls qui ortus terminatur ab una parte cum orto de na Savarresa, ab alia parte cum orto discreti Petri Johannis Serarols, presbiteri, et ab alia parte cum orto Francisci Bretons et tenetur pro beneficio (en blanc) qui ibi recipit anno quolibet sex solidos monete Barchinone de terno de censu (...)

Actum est hoc Berge, XVIII die octobris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Romie predictae que hec laudo, firmo et iuro.

Testes huius rey sunt Petrus Coral ville Rivipulli et Anthonius Lugana çabaterius ville Berge.

122

1421, octubre, 21. Berga.

Dot a donzelles pobres.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 31v.

Noverint universi quod ego Petrus de Condominis, mercator ville Berge, heres et legitimus sucesor in hereditatis et bonis Jacobi Duran, quondam, avi mei, et Francische, quondam, matris mee, manumissorque subrogatus in manumissoria dicti quondam avi mei, ex certa sciencia dicto nomine ex illis XV llibras rendalibus quas dictus quondam avus meus dimisit in suo ultimo testamento puellis maritandis de genere suo cum presenti publico instrumento assigno vobis Berengario de Casanova, mercatori dicte ville, in adiutorium maritandi Caterinam, filiam vestram et Clare uxori vestre

centum solidos monete barchinonense de terno ex dictis pensionibus.

Hanc autem assignacionem de dictis centum solidis supradictis facio dicto nomine vobis dicto Berengario de Casanova sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri vestrorumque salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Retineo tamen michi in presenti assignacione quod priores assignaciones de predictis pensionibus iam inde facte prius persolvantur antequam presens hec igitur facio, pacisco et convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone recipientis et legittime stipulantis.

Actum est hoc Berge vicesimaprima die mensis octobris, anno a Nativitate Domini M quadingentesimo XXI.

Sig+num Petri de Conemines predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discreti Jacobus Trulls et Franciscus Corts, presbiteri ville Berge.

123

1421, octubre, 25. Berga.

Nomenament de procuradors per part de la comunitat de preveres de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 32v.

Noverint universi quod nos Guillelmus de Camarosa, Anthonius Rovira, Jacobus Saig, Jacobus Trulls, Johannes Bretons, Johannes Marçer, Petrus Coscollera, Franciscus Comarossa, Johannes Oller, Johannes Noguerii, maior dierum, Jacobus Borrell, Bernardus Cardona, Johannes Noguerii, minor dierum, Bernardus Gotvins, Galcerandus de Santa Maria, Bartholomeus Canal, Andreas Torrada, Petrus Johannes Serarols, Michael de Podiolo, Petrus Michaelis Verneda, Franciscus d'Ardallo et Simon Clari, presbiteri ville Berge, gratis provide et consultis ex certa nostri sciencia unanimiter concordantes nomine nostri et obituum et anniversariorum in ecclesia parrochiali sancte Eulalie dicte ville et alibi intus dictam villam per nos fieri mandatorum pro animabus omnium fidelium defunctorum absque revocatione aliorum procuratorum per nos actenus constitutorum facimus, constituimus et ordinamus certos, veros, indubitatos, speciales ad infrascripta generales procuratores nostros scilicet cleri ville Berge predicte

in comuni vos venerabiles et discretos Franciscum Corts, Johannem Ferrarii, Franciscum Belloch et Petrum Garrigosa presbiteros dicte ville hiis presentes et quemlibet vestrum insolum ita videlicet quod condicio promittus occupantis pocior non existat set quod per unum vestrum inceptum fuerit per alium mediari valeat prosequi et fini finem terminari. Ad agendum, ducendum et tractandum pro nobis et nominibus nostris et tocius cleri in comuni omnes et singulas questiones, petitiones, demandas, causas et lites tam motas quam monendas inter nos seu comunitatem nostram agendo vel defendendo ex una parte et alias quascumque personas agentes vel defendentes ex parte altera quibuscumque rationibus, iuribus, titulis sive causis.

Et ad comparendum pro nobis et nominibus nostris et tocius cleri in comuni in quibuscumque curiis et coram quibuscumque iudicibus dominis et personis tam ecclesiasticis quam secularibus et nos et bona nostra et tocius dicti cleri in comuni defendendum et tuendum et de iure nostro docendum et etc. Sicut notatur in quadam procuracione facta per dictam comunitate discreto Petro Rossell, presbitero ville Cervarie require retro a XXIII cartas.

Actum est hoc Berge, XXV die mensis octobris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num nostrum Guillelmi de Camarosa, Anthoni Rovira, Jacobi Saig, Jacobi Trulls, Johannis Bretons, Johannis Mercer, Petri Coscollera, Francisci Comarossa, Johannis Oller, Johannis Noguerii, Jacobi Borrell, Bernardi Cardona, Johannis Noguerii, Bernardi Gotvins, Galcerandi de Sancta Maria, Bartholomei Canal, Andree Torrada, Petri Johannis Serarols, Michaelis Puyol, Petri Miquaelis Verneda, Francisci d'Ardalló, Simonis Clari presbiterorum predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rey sunt discreti Petrus Cortines, rector ecclesie sancti Pauli de Casseris, Johannis Portingalis, presbiter, et Petrus Mintrosa, scholaris ville Berge.

124

1421, octubre, 30. Berga.

Confirmació de pau i treva.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 33r.

Noverint universi quod nos Petrus Guardiola, presbiter, Narcisius eius frater, Petrus Garigosa, presbiter, Jacobus Salvat, parator et Bernardus Salvat, textor ville Berge, ex certa sciencia constituimus et ordinamus certum et specialem procuratorem nostrum et cuiuslibet nostrum, scilicet vos Raymundum Margalit, ville Camarase, licet absentem tanquam presentem confirmandum pro nobis et nominibus nostris et cuiuslibet nostrum illam perpetuam pacem sive treugam ad tempus vel ad imperpetuum quam Berengarius de Casanova, mercator dicte ville Berge, nunc vero habitator dicte ville de Camarasa et suis valitoribus firmarunt aut firmare voluerint cum Natali Vernet, civi civitate Ballegerii et suis complicibus et valitoribus cum illis penis, securitatibus, iuramentis et homagiis et aliis inde necessariis et quibus dicti Berengarius de Casanova et sui alii valitores firmarunt seu firmabunt aut firmare voluerint et vobis videbitur fore fiendum et cum et sub illis clausulis et renunciacionibus et aliis inde in contractu pacis sive treuge perpetue vel ad tempus necessariis et quolibet modo opportunis.

Nos enim vobis in et super predictis et dependentibus seu emergentibus ex eisdem et eisdem connexis tradimus et comittimus liberam et generalem administracionem cum plenaria potestate. Et promittimus et convenimus vobis dicto Raymundo Margalit, procuratori nostro et notario infrascripto tanquam publice persone hec recipienti et legitime stipulanti. Et etiam ad maiorem firmitatem iuramus sponte per Dominum Deum et eius Sancta Quatuor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta nos semper habere ratum, gratum, validum atque firmum et tenere et observare omne id et quitquid aut quantum per vos in et super predictis actum gestum fuerit et procuratum. Et predictis obligamus quilibet nostrum nos et omnia bona et iura nostra et cuiuslibet nostrum mobilia, habita et habenda ubique, renuncians omnibus iuribus et racionibus contra predicta venientibus.

Actum est hoc Berge, XXX die octobris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Petri Guardiola, presbiteri. Sig+num Narcisi Guardiola, eius fratris. Sig+num Petri Garrigosa, presbiteri. Sig+num Jacobus Salvat. Sig+num Bernardum Salvat predictorum, qui hec laudamus, firmamus et iuramus.

Testes huius rey sunt venerabilis et discreti Bernardus Cerchs, Johannes Ollerii et Johannes Ballistarii, presbiteri ville Berge.

1421, novembre, 3. Berga.

Carta del batlle de Cardona al de Berga per tal que aquest faci pagar un deute sobre una venda de moltons.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 33v.

Noverint universi quod die martis intitulata quarta mensis novembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI, in presencia mei Johannis Arnaus, presbiteri notarii publici ville Berge et in presencia Petri Garreta et Nicholay Torrent, mercatorum dicte ville, testium ad hec vocatorum et assumptorum Dalmacius de Serarols, presentavit seu per me dictum notarium legi fecit honorabili Raimundo Noguierii, locumtenentis, honorabili Francisci Noguierii, baiuli dicte ville Berge, quandam literam fatichorum in dorso eius sigillatam prout prima facie videbatur tenor sequentis:

Al molt honrat lo batle de la vila de Berga o a son loctinent, d'en Pere Gibert, batle de la vila de Cardona, saluts e honor.

Per altre letra de fadigues vos havem scrit a clam e a instancia e requesta d'en Dalmau de Serarols, clamant se d'en Sent Perich e de sos hereus e detenedors dels béns seus e d'en Merola carniçer districtuals vostres de XV lliures e IIII sous que li son deguts per los dessus nomenats e cascun de ells per raho de moltons que lo dit Sent Perich compra del dit Dalmau dies ha passats e lo dit en Merola feu fermaça e dita plana en e de les dites XV lliures e III sous requirents a vos ab gran instancia del dit Dalmau fesseu complide iusticia dels béns dels dessus nomenats e de cascun de ells fins en la dite quantitat e mesions daguen per lo dit Dalmau fetes e sostengudes segons aquestes coses e altres en la dite letra de fadigues pus largament son contengudes a la qual nos referim.

E jatsie la dite letra vos sie stade presentade dins lo temps en aquella contengut ni apres nous siats curat fer compliment de iusticia e manifesta fadiga de dret per no respondre.

E jatsie nos poguessen provehir a declaracio de marcha e donar licencia de penyora aquella pero per tant con les marques son odioses e per ben veynar ab veynar e per posar vos en maior colpa havem deliberat a sobre habundant cautella de trametreus la present e scriure altre vegade, per tant, ab tenor de les preguntes instant e requerint lo dit Dalmau

per auctoritat del officii del qual usam en subsidii de iusticia vos requerim e de nostra part curament vos pregam que en continent les presents rebudes haurets, façats complida iusticia ad deguda exequcio al dit Dalmau dels béns dels dits obligats e de cascun dells fins en la quantitat dessus dite ensemps ab les despeses e mesions per lo dit Dalmau per raho e occasio de les dites coses e per demanar e exeguir la dite quantitat fetes e sostengudes e daqui avant sostenidores havent vos en tal manera que defalimnt de iusticia en vos no sie atrobat, e lo dir Dalmau entegrament sie paguat e satisfet en les dites quantitats. En altre manera certificam vos que si lo contrari per vos ere fet o erets negligent o remis ço que no crehem nos percehiriem en lo dit fet segons dret, iusticia, us e stial de nostra cort trobariem esser faedor sens altres requestes que daqui avant nous entenem a fer car aquesta vos fem per primera, segona, tercera e peremptoria e per compliment de totes requestes per perdonar a despeses, trebals e mesions.

Dada a Cardona a III de noembre, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Qua litera presentata dictus (tallat)

126

1421, novembre, 3. Berga.

Establiment d'un hort a favor del baci de la Llum de Crist.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol.35v.

Noverint universi quod nos Petrus Corts, barbitonsor, et Guillelmus Vidal, fornerius, ville Berge, procuratores et administratores bacini sive luminarie cereorum preciosissimi corporis Domini Nostri Ihesu Christi.

Attendentes heredes et successores aut manumissores Petri de Soldevila, quondam, textor dicte ville reddisse et donasse dicto bacino sive luminarie quendam ortum constitutum et fundatum intus muros dicte ville Berge propter nimium censum.

Attendentes etiam esse commodosium dicto bacino sive luminarie dictum ortum ad aliquem censum competentem stabilire quam penitus ipsum vaccare et heremum remanere. Idcirco nos predicti procuratores et administratores utilitatem dicti bacini sive luminarie in hac parte perspicientes, gratis et ex certa sciencia cum hoc presenti publico

213

instrumento perpetuo valituro et duraturo stabilimus ad censum infrascriptum et titulo stabilimenti tradimus et concedimus vobis Anthonio Planes, paratori dicte ville, dictum ortum. Qui ortus tenetur pro domino rege nullum censum ibi recipiente, et terminatur ab una parte scilicet a parte inferiori cum orto Jacobus Salvat, parator, et a parte superiori cum orto Johannis de Coneminis, paratoris, et a parte orientis cum itinere publico.

Hoc autem stabilimentum de dicto orto cum omnibus et singulis eiusdem orti, introitibus, exitibus, iuribus et afrontacionibus suis facimus dictis nominibus vobis et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum, sub tamen pactis et condicionibus quod dictum ortum teneatis in bono condirecto et non permitatis in aliquo deteriorari. Et detis et solvatis dicto bacino sive luminarie anno quolibet in festo natalis Domini tres solidis monete barchinonense de terno censuales.

Et sic sub pactis et condicionibus predictis inducimus nominibus predictis vos et vestros et quos volueritis de dicto orto cum omnibus et siis in plenam et corporalem posesionem pleno iure seu quasi. Extrahendo predicta que dictis nominibus vobis et vestris perpetuo stabilimus de posse, iure et dominio nostri et nostrorum dictis nominibus eademque in posse, ius et dominium vestri et vestrorum mittimus et transferimus irrevocabiler pleno iure ad habendum, tenendum omnique tempore pacifice possidendum et ad faciendum inde omnes vestras et vestrorum franchas voluntates, salvis nobis dictis retencionibus pro intrata vero presentis stabilimenti confitemur et recognoscimus dictis nominibus a vobis habuisse et recepisse duos solidis dicte monete barchinonense de terno.

Et ideo renunciantes excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali facimus dictis nominibus vobis de dictis duobus solidis intrate predictae bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de ulterius non petendo, dantes et remittentes ex certa sciencia vobis et vestris donacione pura, perfecta, simplici et irrevocabili inter vivos siquid et quitquid aut quam cum predicta que vobis et vestris perpetuo stabilimus ilud modo valent aut a modo valebunt censu et intrata predictis.

Et promittimus et convenimus dictis nominibus que vobis et vestris quod per semper habere, tenere, licere et in parte perpetuo possidere contra cunctas personas salvo iure et dominio dicti domini regis.

Et sic propredictis omnibus et singulis sic firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligamus dictis nominibus omnia et singula bona et iura dicti bacini sive luminarie habita et habenda ubique.

Renunciantes super hiis dictis nominibus omnibus et singulis iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Ad hec presens ego dictus Anthonius Planes et acceptans predictum stabilimentum promitto et convenio tenere dictum ortum in bono condirecto et dare et solvere vobis dictis nominibus seu dicto bacino sive luminarie anno quolibet et perpetuo in festo natalis Domini dictos tres solidos censuales.

Et propredictis omnibus obligo vos et vestris specialer dictum ortum et omnia alia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Renuncians omnibus iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Volentes nos dicte partes quod de hiis et presenti nota fiant duo publica instrumenta quorum unum utique nostrum dictarum partim tradatur per notarium infrascriptum.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, pacissimur et convenimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipeintis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge tercia die novembris anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num nostrum Petri Corts et Guillelmi Vidal procuratorum et administratorum predictorum qui hec dictis nominibus laudamus et firmamus.

Sig+num Anthonium Planes predicti qui hec accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Guillelmus Erola, mercator, et Petrus Rodonella, textor, ville Berge.

127

1421, novembre, 4. Berga.

Benefici dels Sants Àngels a l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 36r.

In Christi nomine sit. amen. Noverint universi quod ego Johannes Noguerei, presbiter ville Berge, beneficiatus in altari sancti Angeli constructo in ecclesia sancte Eulalie dicte

ville . Attendens quod de bonis temporalibus adeo collatis ea sola retinentur que pro Christi nomine et eius servicio impenduntur. Idcirco ob remedium anime mee, parentum et benefactorum meorum et omnium fidelium defunctorum cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro et duraturo assigno et dono donacione pura, perfecta, simplici et irrevocabili inter vivos vobis venerabili comuni presbiterorum dicte ville nunc pro maiori parte hiis presenti et vestris successoribus in dicto comuni presentibus et futuris perpetuo viginti libras et XVII solidos monete barchinonense de terno censuales annuales rendales et perpetuales et propieates eorundem videlicet XVIII libras et quinque solidos dicte monete censuales ad opus unius misse cotidiane perpetuo quolibet die tam diebus ferialibus quam dominiciis diebus et festivis simplicibus et percipuis per comunitatem vestram ordine servato ut moris est in dicto altari sancti Angeli celebrande, et quinquaginta duos solidis dicte monete barchinonense ad opus duorum presbiterorum dicte comunitatis vestre quolibet die dominico induendorum cum vestimentis diachoni et subdiaconi celebrancium et dicencium unus evangelium et alter epistolam more solito in dicto altari Sancte Eulalie ad misam maiorem, spergendo aquam benedictam in dicta ecclesia et aliud obsequium facere prout et quemadmodum diachonus et subdiachonus in dicta ecclesia consueti sunt et usus dicte ecclesie nunc tenet et observat quibus diacono et subdiachono detur quolibet die dominico pro dicto servicio unum solidum videlicet cuilibet sex denarios dicte monete, et die qualibet presbitero dictam misam cotidianam in dicto altari sancti Angeli celebrari pro caritate XII denarios dicte monete ex dictis viginti et XVII solidos per me datis et assignatis.

Hanc autem assignacionem et donacionem de dictis viginti libras et XVII solidis dicte monete censualibus annualibus, rendalibus et perpetualibus cum eorum preciis et proprietatibus facio vobis dicto honorabili comuni presbiterorum dicte ville et successoribus vestris perpetuo sub pactis, formis et condicionibus infrascriptis sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Extrahendo predicta que vobis dicto honorabili comuni et successoribus vestros perpetuo assigno et dono de posse iuro et dominio mei et meorum eademque in posse ius et dominium vestri et vestrorum mitto et transfero irrevocabiler pleno iure inducendo inde vos et successores vestros in dicto comuni de predictis censualibus et proprietatibus eorundem in plenam,

veram et corporalem possessionem, pleno iure ut iurem vestram propriam vobis et successoribus vestris adquisitam titulo presentis assignacionis et ordinacionis.

Et in signum vere possessionis vobis tradite de predictis trado vobis in presencia notarii et testium infrascriptorum instrumenta predictorum censualium firma et sincera et in eorum robore et valore.

Et pro huiusmodi assignacione et donacione dono, cedo et mando vobis et vestris successoribus in dicta comunitate in predictis censualibus que vobis et vestris assigno et dono et proprietatibus eorundem omnia loca et iura mea omnesque vices voces et acciones meorum et meorum, reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque michi et meis pertinentes et pertinere debentia et debentes in predictis que vobis et vestris perpetuo assigno et dono.

Quibus iuribus et accionibus meis possitis vos et vestri et quos volueritis nomine dicte comunitatis uti agere et experiri in iudicio et extra iudicium agendo, defendendo, excipiendo, proponendo et replicando et omnia alia et singula faciendo quecumque et quemadmodum ego poteram ante presentem assignacionem et donacionem et possem nunc et etiam postea quoscumque sub pactis et condicionibus videlicet quod presbiter quilibet postquam celebraverit dictam missam in dicto altari sancti Angeli immediate teneatur facere absolucionem pro anima mea et omnium fidelium defunctorum coram dicto altari cum stola et salispasia. Et eodem modo teneatur facere dictam absolucionem predicti diaconus et subdiaconus quolibet die dominica postquam dimiserunt vestimenta diaconi et subdiaconi cum superpellicio et stola et salispasia. Et quod in festis percipiuis possitis celebrare dictam missam cotidianam de proprio officio diey aut alter faciendo semper comemoracionem pro defunctis. Et etiam teneamini facere officium solempniter in dicto altari sancti Angeli cum diacono et subdiacono die domenica propter festum Omnium Sanctorum in qua die festum sive sollempnitas dicti altaris celebratur. Et finita dicta missa in dicto altari per omnes presbiteros fiat absolucio generalis alta voca cum cruce ut decet coram dicto altari pro animabus mei, meorum et fidelium defunctorum. Et si forte diminucio dictis censualibus et redditibus pro tempore evenerit dicta missa cotidiana ceset aut cessare incipiat inprecipiuis festis postea diebus dominicis nunquam officium dicti diaconi et subdiaconi cessare intendo. Et si vos forte circa celebracionem dicte mise et aliorum predictorum esetis negligentes aut abuti volueritis eo casu dimiteo

meam instanciam et posse honorabilibus consiliariis vicario ecclesie sancte Eulalie et patrono beneficii sancti Angeli qui tunc erunt ville Berge.

Hoc igitur omnia et singula supradicta sub formis et condicionibus predictis facio, paciscor et convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge IIII die mensis novembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Johannis Noguierii, predicti qui hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Johannes Portingalis, presbiter, et Franciscus Ferrarii de Colpan scriptor ville Berge.

128

1421, novembre, 4. Berga.

Carta del batlle de Cardona al de Berga per tal que aquest imparteixi justicia sobre un cas de deute de censals.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 34v.

Noverint universi quod die martis, intitulata quarta die mensis novembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI, hora completori, in presencia mei Johannis dels Arnaus, presbiteri notarii publici ville Berge et in presencia etiam discreti Petri Garrigosa, presbiteri, et Petri Garreta, mercator, dicte ville testium ad hec specialer vocatorum et assumptorum Guillelmus des Guamir de Valle de Lort inferiori, constitutus personaler in platea dicte ville Berge presentavit seu per me dictum notarium legi fecit honorabili Raymundo Noguierii locumtetentis honorabili Francisci Noguierii, baiuli dicte ville, quandam literam in dorso eius sigillo sigillatam cuiusquidem tenor tali est:

Al molt honrat senyer lo batle de Berga o a son loctinent de nos en Pere Gibert, batle de la vila de Cardona, saluts e honor.

Be deu recordar a vostra saviesa com per moltes e diverses letres a instancia de Guim des Guamir de Val de Lort jusa vos havem request que dins los spays en aquelles contenguts forcassets e destrenguesets en Perich Noguier, hostaler de la dita vila de

218

Berga, de vostre destret a pagar al dit clamant XXV sous censals anuals e rendals que lo dit Perich Noguer havia carregats fer al dit Guim de Guamir per raho de aquella vinya que lo dit Perich Noguer havia e ha comprade d'en Arnau Pila, quondam, mercader de la vila de Berga, situade en la parroquia de santa Eulalia de Berga, en lo loch appellat Pla de l'Alaman, confrontade ab ses afrontacions la qual vinya lo dit Arnau Pila e madona Saure, quondam, mare del dit Arnau, havien ans de la dite venda obligada en special al dit Guim des Guamir per lo dit censal confessat aquella tenir en pura comanda del dit Guim des Guamir e posahir aquella per lo dit Guim en nom de aquell.

E com lo dit Guim des Guarmir no hayes pugude aconseguir iusticia del dit Perich Noguer, ni de sos béns per que li fossen pagades algunes pensions del dit censal degudes a ell de temps pasat ans en la exequcio de sos béns per vos senyer començade se muller, segons se diu, ses oposada per sa dot, spoli e altres drets que enten haver sobre los béns del dit Perich Noguer e fermar dret en poder vostre la qual ferma per vos estade admesa en gran dan e perjudici e lesio del dit Guim des Guamir.

E per conseguint lo dit Guim no ha pogut obtenir ne pot ço que li es degut ensemps ab les despeses e mesions d'aquest fetes avans li covinge recorer per la special obligacio de la dite vinye la qual lo dit Perich te en comanda e poseix aquella per lo dit Guim segons forma e tenor del contracte de la venda del dit censal, per tant comparent devant nos lo dit Guim des Guamir e faent a vos fe per produccio e ostencio de una carta publica com n'Arnau Pila de la vila de Berga e la dona na Saura, mare sua, veneren per ells e per los lurs succedors al dit Guim des Guamir XXV sous censals anuals e rendals, vulgarment appellats de censal mort, per preu de XXV lliures de bone moneda de Barcelona de tern, pagadors cascun any en la festa de sent Miquell de setembre, ab pena de terç e altres penes cotidianes ab stipulacio de salariis cotidians a XI del principal com de misatges e procuradors, despeses e mesions, dampnatges e interessos e ab special obligacio entre les altres de la dite vinya la qual los dits venadors confesaren aquella tenir en comanda e posehir per lo dit comprador e los seus ab renunciacio de lurs propiis fors e ab sotsmisio de lurs persones e béns aquell jutge devant lo qual los aura mes convenir per la execucio d'aquest faedora a XI pagues cessades com de dampnatges, mesions e interessos sobrevingudes e sostenidores ab ostatges e promissio de no fer dret e no alleguar alguna excepcio, deduccio, compensacio si no tensolament de paga ab renunciacio e altres

clausules e cauteles necessaries e oportunes largament contengudes e expressades en lo contracte e cartes del dit censal e segons semblants contractes de censals se acostume de assegurar en Cathalunya.

Ab gran instancia nos ha request con haye elegit nos en jutge que li fessen fer fer exequcio en la dita vinya detenguda per lo dit Perich e posseida per aquell en nom del dit Guim des Guamir segons forma e tenor del dit contracte fins en quantitat de IIII pensions cessades e degudes de temps passat que puge a C sous e en les mesions d'aquet fetes per ell e sostengudes que muntten a summa de CC sous e en sos salariis cotifians que sumen suma de CCC sous e mes son dret de vertader compte.

E nos vista e regoneguda la dite carte del dit censal e les coses en aquella contengudes e expressades, attenens se requesta esser iusta e consonant a raho e que a justicia falir no podem ne devem faent a vos legitima fe de les coses desus dites en la dite carta contengudes instant e requirent lo dit Guim des Guamir per auctoritat del officii del qual usam en subsidi de iusticia vos requerim e de nostra part affectuossament e curosa vos pregam que en continent que les presents rebudes haurets com los dits venedors hayen renunciat a tots termes e spays atorgats per drets stils de corts, leys de la terra e per altres qualsevol manera fçats o fçats fer exequcio en la dita vinya en tal manera que lo dit G. des Guamir sie pagat e satisfet en les quantitats desus dites axi de pensions cessades com de salaris, mesions e despeses e vos en lo terç a vos pertanyent per vigor de la dite obligacio.

En altre manera senyer si aço recusats fer o erets negligent o remis en complir nostres requests ço que no presumim com siats tan solament mer exequitor, certificant vos que per defeliment de iusticia o en manifesta fadiga de dret en vos atrobats nos procehirem contra vos e béns vostres e sots meses vestres e béns lurs en totes aquelles formes, vies e maneres que permeses nos son e fçen per dret, iusticia e bona raho sens altres letres ni requestes que d'aqui avant de nos no sperets car aquestes vos trametem per primeres, segones e terceres e peremptories e per compliment de totes requestes e per perdonar a trebals, despeses e mesions oferint nos per vos senyer e vostre ofici complir semblants coses e maiors.

Dada a Cardona XXVIII mensis octobris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI,.

Qua litera presentata dictus Guillelmus Guamir requisivit dictum et infrascriptum

notarium per me sibi de predictis fieri et tradi publicum instrumentum e tot quot voluerit.
Que fuerunt acta die et anno et hora predictis et presentis me notario et testes predictis.

129

1421, novembre, 4. Berga.

Vinya a Vaell, propietat del monestir de Sant Pere de la Portella.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 37r.

Noverint universi quod ego Petrus Garrigosa, presbiter ville Berge, procurator ad hec legitime constitutus a Petro de Viladomat, ypothecario civi Barchinona, prout de dicta procuracione patet instrumento publico acto Barchinona ultima die mensis iunii, anno a Nativitate Domini M CCCC decimonono et clauso per discretum Bartholomeum Guamir, auctoritate regia notarium Barchinona, ex certa sciencia auctoritate dicte mea procuracionis cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro renuncio et titulo renunciacionis et difinicionis relaxo, torno et reduco venerabili et religioso abbati monasterii Sancti Petri de la Portella et vobis Stephano de Podio, ypothecario ville Berge, procuratori dicti venerabilis abbatis hiis presenti et hec acceptanti quandam vineam quam dictus meus principalis tenet et posidet pro dicto domino abbate ad trium annum censum in parrochia Berge, loco vocato a Vaell. Que vinea terminatur ab una parte cum possessionibus Francisci Puyol et ab alia parte cum torrente de Vaell et ab alia parte cum possessionibus Petri Boxader et ab alia parte cum itinere publico....

Actum est hoc Berge, IIII die mensis novembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Petri Garrigosa predicti qui hec dicto nomine laudo, concedo et firmo.

Testes huius rey sunt discreti Johannis Noguerei et Jacobus Saig, presbiteri ville Berge.

130

1421, novembre, 7. Berga.

Casa a la pobla de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 39r.

221

Sit omnibus notum quod nos Blancha, uxor Johannis Maçanos, quondam, textore ville Berge, tenens et possidens bona dicti quondam viri mei et Johannes Maçanos eorum filius et heredes, confitemur et recognoscimus vobis Raimundo Benet, alias Guilo, çabaterio dicte ville, hiis presenti quod solvistis et tradidistis nobis et nos a vobis habuimus et recepimus ad omnes nostras franchas voluntates omnes illos centum solidos monete barchinonense de terno quos nobis debeatis ex illa vendicione per nos vobis facta de medietate illius hospicii quod nos habebamus in popula dicte ville Berge. Quam solucionem fecistis nobis taliter videlicet quod fecistis vendicionem de quinque solidos censualibus precio centum solidorum bacino luminarie beate Marie Magdalenes quibus nos tenebamini. Et ideo renunciantes excepcioni dicte pecunie non numerate, non habite et non recepte modo predicto et doli mali facimus vobis et bonis vestris de dictis centum solidos precio dicte vendicionis de dicta medietate hospicii bonum et perpetuum finem, pactum et apocha de soluto.

Actum est hoc Berge VII die mensis november anno a Nativitate Domini M CCCCXXI. Sig+num Blanche, uxor dicti Johannis Maçanos, quondam. Sig+num Johannis Maçanos predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rey sunt discretus Johannes Ferrarii, presbiter, et Cristoforus de Puiganyer parator ville Berge.

131

1421, novembre,7. Berga.

Àpoca en la qual fra Pere Mateu, comanador del monestir de Santa Magdalena de Berga, reconeix haver rebut el llegat testamentari d'Elisenda, vídua de Pere Fresch.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 39r.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Mathei, comendator monasterii beate Marie Magdalenes ville Berge, manumissorque ultimi testamenti honorabile domine Elicsendi, uxor honorabile Petri Fresch, quondam, ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis venerabili Petro de Condomines, mercatori dicte ville, heredi dicte domine Elicsendis, quondam, quod solvistis michi et ego a vobis habui et recepi numerando ad omnes meas

franchas voluntates omnes illos XX solidos monete barchinonense de terno quos dicta defuncta michi in suo testamento legavit. Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali facio vobis et bonis dicte defuncte de dictis XX solidis per vos michi solutis bonum, perpetuum finem, pactum at apocha de ulterius non petendo.

Actum est hoc Berge, VII die mensis novembris, anno a Nativitate Domini M quadingentesimo vicesimo primo.

Sig+num fratris Petri Mathei predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Petrus Torts, barbitonsor et Raymundus Benet, alias Guilo, çabaterius ville Berge.

132

1421, novembre, 7. Berga.

Venda d'un censal al bací de la Llum de Santa Maria Magdalena.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 41r.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Garrigosa, presbiter, ville Berge, gratis et ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis Raimundo Gilaberti, paratori, et Bartholomeo Rovira, aratori dicte ville, rectoribus et administratoribus bacini luminarie sancte Marie Magdalenes dicte ville quod solvistis et tradistis michi et ego a vobis habui et recepi de bonis dicte luminarie ad omnes meas franchas voluntates omnes illos centum solidos monete barchinonense de terno pro quibus seu quorum precio vendidi dicte luminarie et a vobis nomine eiusdem quinque solidis dicte monete censuales rendales et perpetuales anno quolibet perpetuo solvendo dicte luminarie franchos et quithios in festo sancti Johannis mensis iunii die adiata sub certis pactis et securitatibus prout hec et plura alia apparent instrumento publico acto die et anno infrascriptis et clauso per notarium infrascriptum.

Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali facio dicte luminarie et vobis eius nomine de dictis C solidis bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de ulterius non petendo.

Actum est ut supra.

Sig+num Petri Garrigosa predicti qui laudo et firmo.

Testes ut supra.

133

1421, novembre, 8. Berga.

Venda d'un mul.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 45r.

Notum sit cunctis quod ego Bartholomeus de Comaposada, traginerius ville Berge, ex certa sciencia confiteo et recognosco me debere vobis Johanni de Codinalonga, sartori dicte ville, licet absenti tanquam presenti, sexdecim florenos auri fini de Aragonie et recti ponderis et octo solidos monete barchinonense de terno racione unius muli pili sardi quem a vobis empti, habui et recepti. Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate et ex causa predicta vobis non debite et dicti muli non habiti et non recepti et doli malo promitto et convenio predictos XVI florenos et octo solidos solvere vobis aut cui volueritis in hunc modum scilicet quod arabo vobis bene et decenter pro octo florenos videlicet incontinenti quandocumque volueritis quatuor jornalialia et in primo venienti mense januarii duo jornalialia et alia restancia duo jornalialia, scilicet ad racionem unius floreni pro quolibet journali hic ad proxime venturum festum Pentecostem. Et restantes octo florenos et octo solidos dicte monete hinc ad proxime venturum festum Pasce sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirenda illi curie et dominacioni ecclesistice vel seculari coram qua malueritis me et bona mea pro predictis convenire. Renuncians quo ad hec meo proprio foro et iurisdiccioni et submittens me et bona mea foro, iurisdiccioni et districtui dicte curie. Et si pro hiis habendis dampnum aliquod suscinueritis vel misiones feceritis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere et emendare promitto et convenio et promitto incontinenti super quibus misionibus, dampnis et omni alio interesse volo et statuo credi vobis et vestris vestro et eorum solo et simplici iuo sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis sic firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vobis et vestris specialiter dictum mulum quem confiteor pro vobis et

nomine vestro precario tenere et possidere donec vobis in omnibus et singulis predictis fuerit plenarie et integriter satisfactum.

Et generaliter omnia alia et singula bona et iura mea, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renunciatis super hiis omnibus et singulis iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Et ad maiorem firmitatem omnium et singulorum predictorum iuro sponte per Dominum Deum et eius sacra Quatuor Evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere et complere, tenere et observare et in nullo contrafacere vel venire iure aliquo causa vel etiam racione.

Actum est hoc Berge, VIII die mensis novembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Bartholomei de Comaposade predicti qui hec laudo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt Berengarius Torr, alias Guardamal, turritor, et Johannes Coplat, tintorerius ville Berge.

134

1421, novembre, 13. Berga.

Benefici de Sant Nicolau a l'església parroquial de santa Eulàlia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 42r.

“Noverint universi quod ego Petrus Garrigosa presbiter ville Berge non dolo vi vel metu set gratis et ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et successores in bonis et iuribus meis, vendo et titulo pure et perfecte vendicionis trado et concedo beneficio instituto per Bernardum de Viladomat, quondam, in altari sancti Nicholay, constructi in ecclesia parrochiali sancte Eulalie ville Berge et beneficiato dicti beneficii qui nunc est ... XV solidos monete barchinonense de terno censuales annuales rendales et perpetuales...”.

1421, novembre, 16. Berga.

Establiment d'uns molins a la riera de Metge, propietat del benefici de l'altar de sant Pere de l'església parroquial de santa Eulàlia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 44r.

Noverint universi quod ego Johannes Noguerrii, presbiter ville Berge, beneficiatus beneficii instituti per Petrum Ferrarii, quondam, mercatore dicte ville in altari sancti Petri constructi in ecclesia sancte Eulalie dicte ville.

Attendens dictum beneficium habere et possidere quendam molendinum sive molendinos in riarria de Metge cum aliquibus terris aidem molendino contiguus. Attendens etiam dictos molendinos vaccare in magnum et evidens preiudicium dicti beneficii. Attendens in quam comodiosum et utilius esse dicto beneficio dictos molendinos et terras ad certum annum censum stabilire quam penitus dictos molendinos et terras diruire et vaccare.

Idcirco gratis et ex certa sciencia cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro per me et omnes meos successores in dicto beneficio beneficiatos utilitatem dicti beneficii in hac parte prospicientes stabilio et titulo stabilimenti trado et concedo dictos molendinos et terras vobis Johannis de Conomines paratori dicte ville hiis presenti et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo ad censum infrascriptum.

Hoc autem stabilimentum de dictis molendinis et terris cum suis casali, rodís, canalibus, aquis et reguis, introitibus, exitibus, iuribus et pertinenciis suis universis facio vobis et quibus volueritis perpetuo sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum utilitatem et bonum intellectum sub pactis et condicionibus videlicet quod dictos molendinos et terras teneatis ad fidelitatem et sub iure et dominio libero et francho alodio dicti beneficii et suorum beneficiatorum et melioretis et non permitatis in aliquo deteriorari et solvatis quolibet anno suo termino pro quolibet molendino molente censum assuetum dari et solvi vicario ecclesie sancte Eulalie dicte ville et suis. Et etiam detis et solvatis et dare et solvere teneamini anno quolibet in die carniprivi quadragesime michi et meis successoribus beneficiatis dicti beneficii pro censu XXXI solidos monete barchinonense

de terno. Et sit sub pactis et condicionibus predictis extraho predicta que vobis et vestris stabilio de posse iure et dominio michi et meorum nomine dicti beneficii. Eademque in posse ius et dominium vestri et vestrorum mitto et transffero irrevocabiliter pleno iure inducendo inde vos et vestros et quos volueritis cum presenti publico instrumento in plena et corporalem possessionem pleno iure seu quasi ut in rem vestram propriam vobis adquisitam titulo presentis stabilimentum pro iurata vero presentis stabilimentum confiteor et recognosco me a vobis habuisse et recepisse XII solidos monete barchinonense de terno.

Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli ex certa sciencia dono vobis et vestris donacione pura, perfecta, simplici et irrevocabili intervivos siquid quitquid aut quantum predicta que vobis et vestris perpetuo stabilio plus modo valent aut a modo valebit censu et intrata antedictis renuncians legi subvenienti direptis in vendicionibus ultra dimidia iustii precii.

Et sich sub pactis et condicionibus predictis promitto et convenio dictum stabilimentum facere, habere et in parte perpetuo possidere contra omnes personas sub obligatione omnium et singulorum bonorum et iurium dicti beneficii habitorem et habendorum ubique.

Renuncians super hiis omnibus iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Ad hec presens ego dictus Johannes de Conominis et acceptans in me dictum stabilimentum promitto et convenio omnes condiciones et pacta predictas tenere et observare et dare et solvere vobis et successoribus vestris beneficiatis dicti beneficii. In dicto termino carniprivi Quadragesime dictos XXXI solidos de censu sub obligatione dicti stabilimenti et aliorum bonorum habitorem et habendorum ubique.

Renuncian super hiis omnibus et singulis iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset. Volentes nos dicte partis quod de hiis et presenti nota fiant duo publica instrumenta quorum unum utique nostrum dictatum partem tradatur per notarium infrascriptum.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, convenimus et promittimus nos dicte partis in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipeintis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge XVI die novembris anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Johannis Nogerii predicti qui hec concedo, laudo et firmo. Sig+num Johannis de Coneminis predicti qui hec accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Bernardus Goçart mercator et Berengarius Bretons parator ville Berge.

136

1421, novembre, 30. Berga.

Venda d'una casa al carrer de les Canals Jussà.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 48v.

Notum sit cunctis quod ego Petrus Arquerii, textor, ville Berge, curator datus et assignatus persone et bonis Frederici, filii Arnaldi de Condeminis, mercator dicte ville, et Margarite, quondam, eius uxor, ex certa sciencia dicto nomine convenio et promitto vobis discreto Petro Garrigosa, presbitero dicte ville, facere, habere, tenere, litere et in parte perpetuo possidere contra cunctas personas illam perpetuam vendicionem vobis factam de quodam hospicio et orto eidem contiguo constituto et fundato in dicta ville Berge, in vico vocato de les Canals iusa...

Actum est hoc Berge, ultima die mensis novembris anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo primo.

Sig+num Petri Arquerii curatoris predicti qui hec dicto nomine laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Petrus Salau, sartor, et Bartholomeus de la Torr de Barrulls, pintanerio, ville Berge.

137

1421, desembre, 4. Berga.

Venda d'una ribera i una terra situada prop del mas de les Corts, a la parròquia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 52r.

Noverint universi quod nos Franciscus de Santa Maria, mercator, et Francischa eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia per nos et omnes nostros heredes et successores

presentes pariter futuros cum hos presenti publico instrumento perpetuo valituro vendimus et titulo pure et perfecte vendicionis tradimus et concedimus vobis honorabili Jacobo Borrelli, canonico sedis urgellensem, hiis presenti et cui seu quibus volueritis quandam rippariam nostram cum quadam fexia eiden contigua quam habemus, tenemus et possidemus in parrochie Berge, prope mansum de les Corts, et terminatur predicta que vobis et vestris perpetuo vendimus ab una parte cum possessione d'en Riu et ab alia parte cum possessione Johanni Molar et ab alia parte cum possessione d'en Viladomat et cum via publica et ab alia parte cum possessionibus Petri Planes, et tenetur predicta pro domino rege nullum censum ibi recipiente...precio ...undecim llibras ...

Actum est hoc Berge, quarta die mensis decembris, anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo primo.

Sig+num Francisci de Santa Maria. Sig+num Francisce, eius uxor predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rey sunt discretus Anthonius Rovira, presbiter, et Petrus Graell, mercator, ville Berge.

138

1421, desembre, 5. Berga.

Benefici de Santa Caterina a l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 54v.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Coscollera, presbiter, beneficiatus beneficii Sancte Caterine constructi in ecclesia sancte Eulalie vile Berge, ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis discreto Jacobo Borrelli, canonico sedis urgellensem, quod nomine Berengarii de Casanova olim arrendatoris impositionum ville de Camarasa solvistis michi et ego a vobis habui et recepi numerando ad meas voluntates XXXV florenos auri fini de Aragone et hoc pro solucioni festi Sancti Johannis mensis iunii anni a nativitate Domini M CCCC XX.

Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali facio vobis dicto nomine et dicto Berengario de Casanova et etiam universitati et singularibus dicte ville de Camarasa de dictis trininta quinque florenos

bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de soluto.

Actum est hoc Berge quinta die decembris anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Petri Coscollera predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Johannes Ballistarii et Michael Puyol, presbiteri ville Berge.

139

1421, desembre, 6. Berga.

Capella del cos de Crist.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 54r.

Noverint universi quod ego frater Petrus Lenes guardianus monasterii fratrum minorum ville Berge patronusque beneficii instituti per venerabile Petrum Lori, quondam, dicte ville, in capella Corporis Christi ipsius ville, ex certa sciencia cum hoc presenti publico instrumento quocumque dictum beneficium vaccare contingerit per resignacionem fiendam de dicto beneficio per discretum Andrea Torrada, presbiterum dicte ville, et de ipsum beneficium nunc obtinevint aut alter quocumque meo vacabit aut vaccare contingerit presento nunc pro tunc ad dictum beneficium obtinendum reverendo domino urgellensem episcopo seu eius honorabile vicario vos discretum Johannem Portingalis, presbiterum bone vite et honeste conversacionis habitorem dicte ville nullum beneficium obtinentem, suplicando eidem reverendo domino episcopo seu dicti eius honorabile vicario et vos tanquam ydoneum et suficiente ad dictum beneficium obtinendum admittat et de eodem beneficio vos investiat ac de omnibus et singulis iuribus et redditibus ipsius beneficii vobis aut cui volueritis integriter responderi faciat. Et in testimonium veritatis mando fieri et tradi vobis presens publicum instrumentum per notarium infrascriptum.

Actum est hoc Berge VI die decembre, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num fratris Petri Lenes, patroni predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discreti Johannes Nogerii et Petrus Johannes Serarols presbiteri ville Berge.

1421, desembre, 20. Berga.

Censal que paga la vila de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 60r.

Sit omnibus notum quod ego Raymundus Monerii, civis Barchinone, procuratore substitutus a discreto Petro Paschasi, procuratore anniversariorum sedis Barchinone prout de dicto procuratore portet instrumento publico acto Barchinone XV die mensis aprilis anno a Nativitate Domini M CCC XX et clauso per discretum Gabriell Canyelles notarium publicum Barchinone, ex certa sciencia dicto nomine confiteor et recognosco vobis Guillelmo d'Olost, bosserio ville Berge in anno a Nativitate Domini M CCCC XX quod solvistis michi dicto nomine et ego a vobis nomine dicte ville habui et recepi numerando ad meas franchas voluntates et hoc pro solucione anni a Nativitate Domini M CCCC XXI nonaginta tres solidos et IIII denarios monete barchinonense de terno quos dicta villa seu universitas eiusdem facit quolibet anno per Berengarium Portella, quondam, dictus anniversariis. Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali facio vobis et dicte universitati dicte ville de dictis XCIII solidis IIII denariis per vos michi dicto nomine solutis bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de ulterius non petendo.

Actum est hoc Berge, XX die mensis decembris anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Raymundi Monerii, procuratore predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Johannes Nogerii, presbiter, et Stephanus de Podio, ypothecarius ville Berge.

1421, desembre, 21. Berga.

Venda d'un mul. El pagament es fa amb llenya.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 126v.

Notum sit cunctis quod ego Michaell Rovira, arator ville Berge, ex certa sciencia confiteor et recognosco me debere vobis Johanni Garreta, traginerio dicte ville Berge,

viginti sex florenos auri fini de Aragonie et ponderis recti et tres solidos monete barchinonense de terno racione unius muli pili rebey quem a vobis emi, habui et recepi. Et ideo renunciando excepcioni dicti muli non empti et dicte pecunie non numerate et doli mali et infactum accioni promitto et convenio solvere vobis aut cui volueritis dictos XXVI florenos auri et tres solidos barchinonenses per hos terminos et soluciones et hoc videlicet modo et forma quod transhacto festo Circumcisionis Domini proxime veniente portabi qualibet septimana viginti quintalia ligni in tintoria Bernardi del Holm dicte ville Berge et hoc tantum et tamdiu donec vobis aut cui volueritis fuerit integriter satisfactum in dictis viginti sex florenis et tribus solidis sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et missione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirenda illi curie et dominacioni ecclesiastice vel seculari coram qua malueritis me et bona mea pro predictis convenire.

Renuncians super hiis meo proprio foro et iurisdictioni et legi si convenerit de iurisdictione omnium iudicum submitto me et bona mea foro, iurisdictioni et districtui dicte curie quam curiam et eius eleccione possitis variare et mutare semel et pluries et quocienscumque volueritis.

Et super hiis petendis et habendis dampnum aliquod suscinueritis vel misiones feceritis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere et emendare promitto et convenio incontinenti super quibus credatur vobis et vestris, vestro et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et pro hiis omnibus et singulis supradictis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vobis et vestris specialiter dictum mulum per me a vobis emptum et generaliter omnia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Volens quod per specialem obligacionem non derogetur generali nec econverso ymmo una per alteram validetur et corroboretur.

Renuncians super hiis omnibus et singulis iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset. Et ut predicta omnia et singula maiori robore fulciamur iuro sponte per Dominum Deum et eius Sancta Quatuor Evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere et complere, tenere et observare et in nullo contrafacere vel venire iure aliquo causa vel etiam racione.

Actum est hoc Berge, vicesimaprima die mensis decembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Michaelis Rovira predicti qui hec concedo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt discretus Johannes Nogeria junior, presbiter, et Nicholaus Torrent, mercator, ville Berge.

142

1422, gener, 8. Berga.

Capítols matrimoniales de Lluís d'Olibes i Caterina Puyol.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 62r

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod nos Bernardus d'Olibes, mercator ville Berge, et Bartholomeua, eius uxor, ex certa sciencia volentes et affectantes quod vos Ludovicus, filius noster, matrimonium contrahatis ac in uxorem ducatis Caterinam, filiam Johannis Puyol, quondam, mercatoris, et Constance eius uxor, viventis, dicte ville Berge.

Idcirco contemplacione dicti matrimonii heredamus vos dictum filium nostrum et damus et concedimus vobis pro parte hereditatis et legitime vestra paterna et materna et suplemento earundem et pro omni et quocumque alio iure vobis pertinenti et pertinere debenti in bonis et iuribus nostris et cuiuslibet nostrum videlicet ego, dictus Bernardus CCCC quinquaginta llibras et ego, dicta Bartholomeua, centum libras monete barchinonensis de terno.

Quas D et quinquaginta libras promittimus tradere et solvere per modum sequentem, videlicet modo de presenti, ducentas quinquaginta llibras, scilicet ducentas libras quam habemus in boticha maiori seu in societate eiusdem, et quinquaginta libras quas faciemus tradere vobis per Bernardum d'Olibes, filium nostrum et fratrem vestrum. Restantes CCC llibras promittimus tradere vobis et habeatis in bonis nostris post mortem nostram, videlicet, post mortem meam dicti Bernardi, ducentas libras et post mortem meam dicte Bartholomeue centum libras. Hoc autem hereditamentum et donacionem facimus vobis dicto filio meo et vestris et quibus volueritis proprio sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum

salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Volentes tamen et vobis concedens quod super predictis que vobis damus et de quibus vos hereditamus possitis atque valeatis assecurare dicte Caterine quam ducturus estis in uxorem dotem suam et eidem facere augmentum sive sponsalium propter nuptias iuxta vestram propriam voluntatem iure aliquo non obstante. renunciantes quo ad hec illis legibus seu iuribus dicentibus donationes factas inter vivos causa ingratitudinis vel alia posse revocari vel irritas fieri et omni alii iuri contra hec facienti.

Et sic promittimus et convenimus dictum hereditamentum seu donacionem non revocare sub bonorum et iurium nostrorum omnium habitorum et habendorum ubique obligacione.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, pasciscimus, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, VIII die mensis januarii anno a Nativitate Domini M CCCC XXII. Sig+num Bernardi d'Olibes. Sig+num Bartholomeue, eius uxor predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes huius rey sunt Nicholaus Torrent, Ludovicus de Aviano et Anthonius Cerchs, mercatores ville Berge.

In Christi nomine. Noverint universi quod ego Franciscus Puyol, mercator ville Berge. Ex certa sciencia volens et cupiens quod vos Caterina, soror mea, matrimonium contrahatis ac matrimoniali copula nubatis Ludovico d'Olibes, filio Bernardi d'Olibes et Bartholomeue, eius uxoris, dicte ville. Idcirco contemplacione dicti matrimonii doto vos et heredo vos dictam Caterinam, sororem meam, et dono et concedo vobis dicte Caterine, sorori mea, pro parte hereditatis et legitima vestra paterna et materna et suplemento eiusdem et pro toto etiam alio iure vobis pertinenti et pertinere debenti in bonis et iuribus meis et parentum meorum et vestrorum CCCC libras monete barchinonense de terno, duos lettos cum eorum arreamento assueto, duos cofres cum duabus taceis argenteis et aliis assuetis et pertinentibus et vestes nupciales, scilicet novem alnes panni de Malines vel de florentino, comprehensis tamen in dictis quadringentis libras quas vobis dono illos quingentos florenos quos Johannes Puyol, quondam, pater vestro, vobis ad opus maritandi legavit.

Hec autem hereditamentum seu donacionem de predictis quadringentis libras, lettis, cofris et aliis assuetis et vestibus seu novem alnis panni de Malines sive de florentino facio vobis dicte Caterine, sorori mea, et vestris sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Volens tamen et concedens vobis dicte sorori mea quod predicta que vobis dono et de quibus vos heredo possitis atque valeatis tradere et aportare in dotem vestram dicto Lodovico d'Olibes cui nuptura estis et eidem facere augmentum sponsalium sive donacionem propter nuptias de eisdem iuxta vestram propriam voluntatem iure aliquo non obstante renunciatis illis legibus seu iuribus dicentibus donaciones factas inter vivos causa ingratitudinis vel alia posse revocari vel irritas fieri et omni alii iuri contra hec facienti.

Et predictum hereditamentum et donacionem et concessionem et omnia alia et singula supradicta grata, valida atque firma semper habere, tenere et observare promitto et non contrafacere seu venire de iure vel de facto aliqua racione vel causa. Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est ut supra. Testes ut supra.

Noverint universi quod ego Caterina, filia Johannis Puyol, quondam, mercatoris ville Berge, et Constancie, eius uxor, viventis. Ex certa sciencia de consensu et voluntate Francisci Puyol, fratris mei, et matris mea et aliorum amicorum meorum nubo matrimoniali copula vobis Lodovico d'Olibes, filio Bernardi d'Olibes et Bartholomeue, eius uxor, dicte ville Berge.

Et in hoc tempore nupciarum nostrarum apporto, trado et constituo vobis in dotem meam et pro dote mea et nomine dotis mea CCCC libras monete barchinonensis de terno, duos lettos arreatos, duos cofres cum duabus taceis argenti et aliis asuetis, novem alnes panni de Malines, de quibus dictus Franciscus Puyol, frater meus, me heredavit ac de eisdem donacionem michi fecit cum publico instrumento presenti die confecto auctoritate notarii infrascripti pro ut in eo continetur.

Et de quibus quadringentis libras et aliis predictis facio vobis augmentum sponsalium sive donacione propter nuptias de centum triginta tribus libras sex solidis et VIII denaris

dicte monete. Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dederat et adquirere poterimus, habeamus, teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur. Set si me vobis premori contingerit sine tali prole quod ab sit habeatis vos et vestri dictum augmentum per me vobis factum cum infante et sine et cum uxoris et sine ad vestras voluntates residuum vero dicte dotis mea remaneat et revertatur proximioribus meis aut illi vel illis cui seu quibus ego dimisero seu ordinavero verbis vel testamento iure aliquo non obstante renuncians illis legibus seu iuribus dicentibus donaciones factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri contra hec facienti.

Quod fuit actum Berge ut supra.

Sig+num Caterine predicte que hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt ut supra.

In Christi nomine. Noverint universi quod ego Lodovicus d'Olibes, filius Bernardi d'Olibes, mercatoris et Bartholomeue, eius uxor, ville Berge.

Ex certa sciencia de consensu et voluntate dictorum parentum meorum et quorundam aliorum amicorum meorum duco in uxorem vos Caterinam, filiam Johannis Puyol, quondam, mercatoris dicte ville et Constancie eius uxoris viventis.

Et in hoc tempore nostrarum nuptiarum confiteor et recognoscho vobis dicte Caterine, uxori mea, a vobis habuisse et recepisse in dotem vestram pro dote vestra et nomine dotis vestre quadringentas libras monete barchinonensis de terno, duos lettos arreatos, duos cofres cum duabus taceis argenti et aliis asuetis et pertinentibus, novem alnes panni de Malines pro vestibus nupcialibus super quibus renuncio excepcioni pecunie non numerate et aliorum predictorum dicte vestre dotis non habitatum et non receptorum et doli. Et propter hanc dotem per vos michi traditam facio vobis augmentum sponsalium sive donacionem propter nuptias de bonis meis de ducentis libras dicte monete.

Et sic sunt in universo inter dotem per vos michi traditam in peccunia et augmentum per me vobis factum sexcente libras dicte monete pro quibus sexcentis libras inter dotem et augmentum et aliis predictis dicte vestre dotis obligo vobis et vestris omnia et singula bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt.

Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dedit et adquirere poterimus, habeamus,

teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur. Set si me vobis premori contingerit sine tali prole quod ab sit habeatis vos et vestri dictam dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum cum infante et sine et cum marito et sine ad vestras voluntates pro quibus dote et sponsalicio vestris teneatis vos et vestri omnia et singula bona mea ypotechata et hoc tantum et tamdiu donech proximiores michi aut ille vel illi qui michi succederint vobis aut vestris tradant et deliberent dictas vestri dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis supra factum dicto iure non obstante fructus vero quos ex ipsis bonis meis perceperistis non computentur vobis in sortem solucionis ymmo habeatis eos ex meo proprio et plano dono et pro vestro firmo sponsalicio renunciatis legibus seu iuribus dicentibus fructus et eorum obligatorum in sortem valeant computari et eicam donacionis factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri contra hec facienti. Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientes et legitime stipulantis.

Actum ut supra.

Sig+num Lodovici d'Olibes predicti qui hec laudo et firmo. Sig+na Bernardi d'Olibes et Bartholomeue, eius uxor, qui predictis consentimus eaque laudamus et firmamus.

Testes ut supra.

Noverint universi quod ego Ffranciscus Puyol, mercator ville Berge. Ex certa sciencia ad dictum et mandatum Caterine, sororis mea, sponseque vestri Lodovici d'Olibes, filii Bernardi d'Olibes et Bertholomeue eius uxoris dicte ville, et pro eadem constituo michi principalem paccatorem et debitorem vobis dicto Lodovico d'Olibes in illis quadringentis libras monete barchinonensis de terno, duobus lettis arreatis, duobus cofris cum duabus taceis argenteis et aliis assuetis et pertinentibus et novem alnis panni de Malines seu de florentino pro vestibus nupcialibus quas die presenti cum publico instrumento auctoritate notarii infrascripti confecto dicta Caterina vobis in dotem suam constituit et aportare promisit, et in dicto casu restituende dotis dono fideiutores dictos parentes qui ad dictam restitutionem teneantur et nos dicti Bernardi et Bartholomeua constituendi in dicto casu in predictis fideiutores. Renunciatis legi sive iuri dicenti quod prius convenientur (...) prout in eo potest videre. Et licet vos dictus Lodovicus in

instrumento dotalicio per vos die presenti eidem facto ab eadem confesus fueritis habuisse et recepisse predictam dotem et renunciaveritis excepcioni pecunie non numerate et aliorum dicte dotis non habitatum et non receptarum et doli cum re vera certum sit et in veritate consistat vestris confessione et renunciacione in aliquo non obstantibus quod predicta dos per me vobis debetur et solvi debet unde renunciando excepcioni pecunie et aliorum per me vobis non debitarum dicta de causa et doli promitto vobis vel vestris aut cui volueritis loco vestri solvere, tradere et deliberare per terminos et soluciones videlicet in die qua cum dicta Caterina in facie ecclesie sollempnizabatis matrimonium et benedictionem conjugalem accipientis in facie ecclesie ducentas LXXV libras et dictos lectos, cofres et alia predicta et ab illa die ad unum annum tunc sequentem LXII libras et X solidos et ab eodem die ad unum annum tunc sequentem omne residuum dicte dotis diebus adratim et sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum. Et si pro hiis habendis dampnum aliquod suscinueritis vel misiones fecistis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere et emendare promitto et convenio incontinenti super quibus credatur vobis et vestris vestro et eorum solo et simplici verbo sine iuro et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vobis et vestris omnia et singula bona mea, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renunciando super hiis omnibus et singulis iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum ut supra.

Sig+num Francisci Puyol predicti, qui hec laudo et firmo

Testes ut supra.

Sub pactis tamen quod dicta Caterina teneatur definire bonis paternis et maternis infra octo dies postquam fuerit requisita post benedictionem.

Notum sit cunctis quod ego Constancia, uxor Johannis Puyol, quondam, mercatoris ville Berge. Ex certa sciencia absolvo et definio vobis Francisco Puyol, mercatori dicte ville, filio meo, et vestris aut cui volueritis proprio omnem ius michi pertinens ac pertinere

debéns quovismodo iure titulo sive causa in bonis que fuerunt Petri Puyol, quondam, filii mei et fratris vestri. Ita videlicet quod in dictis bonis non possin inde facere non monere vobis nec vestris aliquam questionem, petitionem vel demandam ullomodo.

Hanc autem difinicionem de dicto iure mei pertinenti in dictis bonis facio vobis vel vestris sicut melius et utilius dici fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Extrahendo predicta que vobis difinio de posse, iure et dominio mei et meorum, eademque in posse ius et dominium vestri et vestrorum mitto et transffero irrevocabiliter pleno iure. Et pro huiusmodi vero difinicione do, cedo et mando vobis et vestris omnia loca et iura mea omnesque vices voces et acciones meas et meorum, reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque michi et meis pertinentes et pertinere debentes in predictis que vobis difinicio et contra quascumque personas et res racione et occasione eorundem. Quibus iuribus et accionibus meis possitis vos et vestri et quos volueritis uti agere et experiri in iudicio et extra iudicium agendo, defendendo, excipiendo, proponendo et replicando et omnia alia faciendo quecumque et quem ad modum ego poteram ante presentem difinicionem et possem nunc et etiam postea quocumque inducendo inde vos et vestros de predictis que vobis difinio in plenem et corporalem posesionem, pleno iure seu quasi ut iurem vestram propiam vobis adquisitam titulo presentis difinicionis. Et promitto et convenio predictam difinicionem non revocare racione ingratitude vel inopie aut alter sub obligatione omnium bonorum meorum habitorum et habendorum ubique.

Renuncians omnibus iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc supra.

Sig+num Constancie predictae que hec concedo, laudo et firmo.

Testes ut supra.

1422, gener, 8. Berga..

Capítols matrimoniales de Pere Cortines i Bartomeua Clari (mercaders).

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 65r.

In Christi nomine. Noverint universi quod nos Franciscus Clari, filius et heres Johannis Clari, quondam, mercatoris, et Margarite, quondam, eius uxor, ville Berge, Petrus Clari, mercator dicte ville; ex certa sciencia volentes et affectantes quod vos Berthomeua soror mea dicti Francisci et neptis mea sive neboda mei dicti Petri matrimonium contrahatis ac matrimoniali copula nubatis Petro Cortines, filio Petri Cortines, mercatoris, et Francisce eius uxor, dicte ville Berge. Idcirco contemplacione dicti matrimonii dotamus vos et heredamus vos dictam Bertholomeuam et damus vobis dicte Bartholomeue pro parte hereditate et legítima paterna et materna ac suplemento eiusdem et pro toto etiam alio iure vobis pertinenti et pertinere debenti in bonis et iuribus dictorum parentum vestrorum et meorum dicti Francisci quadringentos florenos auri fini de Aragone ponderis recti, vestes nupciales, duos lettos arreatos et alia ut assuetu in dicta villa Berge. Hoc autem hereditamentum et donacionem de predictis quadringentis florenis, vestibus, lettis et aliis assuetis ut est dictum facimus vobis dicte Bertholomeue et vestris sicut melius et utilius dici, fieri, potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Volentes tamen et concedentes vobis dicte Bertholomeue quod predicta que vobis damus et de quibus vos heredamus eidem facere augmentum, sponsalicium sive donacionem propter nupcias de eisdem iuxtam vestram propriam voluntatem iure aliquo non obstante. Renunciantes illis legibus seu iuribus dicentibus donacioni alii iuri et racioni contra hec facienti. Et predictum hereditamentum, donacionem et concesionem et omnia alia et singula supradicta grata, valida atque firma semper habere, tenere et observare promittimus et non contrafacere seu venire de iure vel de facto aliqua racione vel causa. Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, pasciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis. Actum est hoc ut supra.

Sig+num nostrum Francisci Clari et Petri Clari predictorum qui hec laudamus et

firmamus.

Testes huius rey sunt venerabilis et discretus Bernardus Oltzina, vicarius perpetuus ecclesie sancte Eulalie, Petrus de Cascals et Petrus de Miquells, mercatores, Petrus Solerii, textor, et Johannes Canamar, pelliparius ville Berge.

Noverint universi quod ego Bertholomeua, filia Johannis Clari, quondam, et Margarite, eius uxor, quondam, ville Berge de consensu et voluntate Francisci Clari, fratris, et Petri Clari, avunculi meorum et aliorum amicorum meorum nubo matrimoniali copula vobis Petro Cortines, filio Petri Cortines et Francisce, eius uxor, dicte ville Berge. Et in hoc tempore nupciarum nostrarum aportando vobis in dotem meam et pro dotem meam et nomine dotis mea quadringentos florenos auri fini de Aragone et ponderis recti, vestes nupciales, duos lettos arreatos et alia asueta, de quibus dicti frater et avunculus mei me hereditaverunt et de eisdem michi donacionem fecerunt cum publico instrumento presenti die confecto auctoritaem notarii infrascripti prout in eo laciis continetur et de quibus quadringentis florenis et aliis predictis facio vobis augmentum, sponsaliciu sive donacionem propter nupcias de centum triginta tribus florenis auri tribus solidis et VIII denariis dicte monete ad usum et consuetudinem dicte ville Berge. Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dederit et adquirere poterimus habeamus, teneamus et posideamus diebus omnibus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur set si me vobis premori contingerit sine tali prole quod absit habeatis vos et vestri dictum augmentum per me vobis factum cum infante et sine, cum uxori et sine ad vestras voluntates. Residuum vero dicte dotis mea remaneat et revertatur proximioribus meis aut illi vel illis cui vel quibus ego dimisero seu ordinavero verbis vel testamento iuro aliquo non obstante. Renuncians illis legibus seu iuribus dicentibus, donaciones factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri contra hec facienti.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Bertholomeue predicte que hec laudo et firmo..

Testes ut supra.

In Christi nomine, noverint universi quod ego Petrus Cortines, filius Petri Cortines, mercatoris, et Francisce eius uxor ville Berge, ex certa sciencia de consensu et voluntate dictorum parentum et aliorum amicorum meorum duco in uxorem vos Bartholomeuam

filiam Johannis Clari, quondam, et Margarite, quondam, eius uxor. Et in hoc tempore nupciarum nostrorum confiteor et recognosco vobis dicte Bartholomeue, uxori mea, a vobis habuisse et recepisse quadringentos florenos auri fini de Aragone et ponderis recti, vestes nupciales, duos lettos arreatos et alia assueta super quibus renuncio excepcioni peccunie non numerate et aliorum predictorum non habitatum et non receptorum et doli mali. Et propter hanc dotem per vos mei traditam facio vobis augmentum, sponsalium sive donacionem propter nupcias de bonis meis de ducentis florenis auri fini de Aragone. Et sic sunt in universo inter dotem per vos michi traditam in pecunia et augmentum per me vobis factum sexcenti floreni pro quibus sexcentis florenis inter dotem et augmentum et aliis predictis dicte vestre dotis obligo vobis et vestris omnia et singula bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt. Ita quod hec et alia bona que Deus dederit et acquirere poterimus habeamus, teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur. Set si me vobis premori contingerit sine tali prole quod absit habeatis vos et vestri dictam dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum cum infante et sine, cum marito et sine, ad vestras voluntates pro quibus dote et sponsalicio vestris teneatis vos et vestri omnia et singula bona mea ypothecata et hoc tantum et tamdiu donec proximiores michi aut ille vel illi qui michi successerint vobis aut vestris tradant et deliberent dicta vestri dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis supra factum dicto iuro non obstante fructus vero quos ex ipsis bonis meis perceperitis non computentur vobis in sortem solucionis ymmo habeatis eas ex meo proprio et plano dono et pro vestro firmo sponsalicio.

Renuncians legibus seu iuribus dicentibus fructus et eorum obligatarum in sortem valeant computari ac aciam donaciones factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri contra hec facienti.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis. Actum est hoc ut supra.

Sig+num Petri Cortines predicti qui hec laudo et firmo.

Sig+num Petri Cortines et Francische eius uxor, patris et matris dicti Petri qui predictis consentimus eaque laudamus et firmamus.

Testes ut supra.

Noverint universi quod nos Franciscus Clari et Petrus Clari, mercatoris ville Berge; ex certa sciencia ad dictatum et mandatum Bartholomeue, sororis mea dicti Francisci et nepotis mei dicti Petri sponseque vestri Petri Cortines mercator dicte ville et pro eadem constituimus nos principales paccatores et debitores vobis dicto Petro Cortines in illis quadringentis florenis auri fini de Aragone et recti ponderis, vestibus nupcialibus, duobus lettis arreatis et aliis assuetis, quas die presenti cum publico instrumento auctoritate notarii infrascripti confecto dicta Bertholomeua vobis in dotem suam constituit et aportara promisit prout in eo potest videre. Et licet vos dictus Petrus in instrumento dotalicio per vos die presenti eidem facto ab eadem confessus fueritis habuisse et recepisse predictam dotem et renunciatis excepcioni peccunie non numerate et aliarum dicte dotis non habitatum et non receptatum et doli mali cum revera certu sit et in veritate consistat vestris confessione et renunciacione in aliqui non obstantibus quod predicta dos per nos vobis debetur et solvi debet unde renunciando excepcioni peccunie et aliorum predictorum per nos vobis non debitatum dicta de causa et doli. Promittimus vobis et cui volueritis loco vestri solvere, tradere, deliberare per hos terminos et soluciones videlicet in die qua cum dicta Bartholomeua in faciem ecclesie sollempnizabitur matrimonium et bendicionem conjugalem accipietis trescentos florenos auri, vestes, lettos et alia predicta et a dicta die nupciarum ad unum annum tunc sequentem omne residuum dite dotis diebus adratatis et sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum. Et si pro hiis habendis dampnum aliquod suscinueritis vel misiones feceritis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere et emendare promittimus et convenimus incontimenti super quibus volumus et statuimus credi vobis et vestris, vestro et eorum solo et simplici verbo sine testes et iuro et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligamus quilibet nostrum vobis et vestris omnia et singula bona et iura nostra et cuiuslibet nostrum mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Renunciantes super hiis consuetudini Barchinone loquenti de duobus vel pluribus in solum se obligantibus et omni alii iuri et racioni contra hec facientibus.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, paciscimur, convenimus et promittimus

in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Francisci Clari. Sig+num Petri Clari predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes ut supra.

In Christi nomine, noverint universi quod nos Petrus Cortines, mercator, et Francisca, eius uxor, ville Berge; ex certa sciencia nunc tempore nupciarum vestri, Petri Cortines, filii nostri et Bertholomeue, filie Johannis Clari, quondam, mercator, et Margarite, quondam, eius uxor, dicte ville, quam de voluntate nostra et aliorum amicorum vestrorum ducitis in uxorem prout lex Christi precipit et in ecclesia Dei assuetum est hereditamus vos dictum filium nostrum et titulo hereditamenti tradimus et concedimus vobis dicto filio nostro videlicet ego Petrus Cortines, pater, de tota illa mea parte quam habeo cum Petro de Cascalls in tintoria dicte ville, et ego dicta Francisca, mater, de omnibus et singulis bonis et iuribus meis mobilibus et immobilibus, habitis et habendis ubique.

Hoc autem hereditamentum de predictis omnibus et singulis facimus vobis dicto filio nostro et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum sub pactis et condicionibus quod nos et quilibet nostrum supravivens alteri in presenti hereditamento sumus domini potentes et usufructuari de tota vita nostra ad obitum vestro et nostrum dictus usufructus vobis dicto filio nostro remaneat et remaneat et revertatur. Et salvo et retento michi dicte Francisce matris quod ego possumus facere ad meas franchas voluntates tam in vita quam in morte de quinquaginta libras monete barchinonense de terno. Volentes tamen et concedentes vobis dicto filio nostro quod super predictum hereditamentum possitis assecurare dicte Bartholomeue, uxori vestre, suam dotem et sponsalium.

Et pro huiusmodi vero hereditamento damus, cedimus et mandamus vobis et vestris omnia loca et iura mea omnesque vicesvocos et acciones nostras et nostrorum, reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque nobis et nostris pertinentis et pertinere debentes in predictis que vobis et vestris perpetuo

damus. Quibus iuribus et accionibus nostris possitis vos et vestri uti agere et experiri in iudicio et extraiudicium, agendo, defendendo, excipiendo, proponendo et replicando et omnia alia singula faciendo quecumque quem ad modum nos poteramus ante presens hereditamentum et possemus nunc et etiam postea quandocumque inducendo inde vos et vestros cum presenti publico instrumento in plenam et corporalem possessionem, pleno iure seu quasi.

Et promittimus et convenimus dictum hereditamentum seu donacionem non revocare racione ingratitude vel inopie aut alio quovis iure. Renunciantes illi legi seu iuri dicenti donacione propter ingratitude posse revocari et omnibus aliis iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel venire posset, salvis tamen nobis et cuilibet nostrum dictis retencionibus.

Et ego dictus Petrus Cortines, filius vestris, acceptans dictum hereditamentum cum omnibus illis quibus decet reverentia et honore a vobis dictus parentibus meis, convenio et promitto vobis eisdem parentibus meis predictas retenciones tenere et observare et contra eas non facere vel venire iure aliquo causa vel etiam racione sub obligatione omnium bonorum meorum habitorum et habendorum ubique. Renuncians omnibus iuribus et racionibus contra predicta facientibus. Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, paciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, nona die mensis januarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Petri Cortines. Sig+num Francisce, eius uxor predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Sig+num Petri Cortines filii predicti qui hec accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Johannes Nogerii, presbiter, et Petrus Clari, mercator ville Berge.

1422, gener, 9. Berga.

Joan Llobera, mercader de Lleida, ven un esclau a Francesc Pujol, mercader de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 67v.

Noverint universi quod ego Johannis Lobera, mercator civitatis Ilerde. Ex certa sciencia cum hoc presenti publico instrumento vendo et titulo pure et perfecte vendicionis trado et concedo vobis venerabilis Francisco Puyol, mercatoris ville Berge et vestris et quibus volueritis quendam servum meum captivum nigrum vocatum Jordi, de genere sarracenorum.

Hanc autem vendicionem de dicto servo meo sive captivo facio ego dictus Johannis Lobera vobis dicto Francisco Puyol et cui seu quibus volueritis pro sano et sincero iuxta usum et consuetudinem civitatis Barchinone, sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Extraendo ipsum de posse, iure et dominio mei et meorum, eundemque in posse, ius et dominium vestri et vestrorum imitto et transffero irrevocabiliter pleno iure ad habendum, tenendum, vendendum, alienandum et alias vestras voluntates faciendum, dando et redendo vobis et vestris omnia loca et iura mea omnesque vices voces rationes meas.

Quibus locis, iuribus et accionibus meis positus vos et vestri uti agere et experiri in iudicio et extra iudicium quem ad modum ego facere poteram ante presentem vendicionem et iurium cesionem inducendo de eodem cum presenti instrumento vos in plenam et corporalem possessionem pro precio vero presentis vendicionis confiteor a vobis me habuisse et recepisse quinquaginta octo libras monete barchinonense de terno unde renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali et omni alii iuri dono et remitto vobis et vestris, donacione pura, perfecta, simplici et irrevacabile intervivos siquid quid aut quantum hec vendicio valet aut valebit plus precio aut dicto renuncians quo ad hec legi me sine iuri quo invantur decepti in vendicionis ultra d imidiam iusti precii.

Et promitto et convenio dictam vendicionem facere, habere, tenere et posidere vobis et cui volueritis contra cunctas personas meis propriis sumptibus et expensis.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis et pro firma et legali eviccione predictorum et pro expensis fiendis circa eviccionem predictorum obligo vobis et vestris omnia et singula bona et iura mea,

mobilia et imobilia, habita et habenda ubique.

Renuncians quo ad hec omnibus et singulis iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset hec igitur orartis.

Actum est hoc Berge, nona die mensis januarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Johannis Lobera predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Johannis Ferrarii, presbiter, et Petrus de Condomines, mercator ville Berge.

145

1422, gener, 13. Berga.

Dot a donzelles per casar.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 68r.

Notum sit cunctis quod ego Petrus de Condomines, mercator ville Berge, heres et legitimus successor Jacobi Durandi, quondam, dicte ville, manumissorque subrogatus et distributor reddituum quos ipse Jacobi Durandi, quondam, dimisit puellis virginibus maritandis ex illis redditibus, amore deret pro ipsius anima, assigno vobis Johanni de Podio parrochie ecclesie de Vilada in adiutorium maritandi Caterinam filiam vestram, uxorem Petri filii Pauli Boxa, textor dicte ville Berge, ad proprias ipsius Caterine voluntates centum solidos monete barchinonense de terno.

Hanc autem assignacionem inde facte prius persolvantur antequam presens hec igitur facio, paciscor et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, XIII die mensis januarii anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Petri de Condominis predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Arnaldus Gilaberti presbiter et Andreas Jover, pintanerius ville Berge.

247

1422, gener, 16. Berga.

Pere Sala concedeix permís a Jaume Saig, prevere, per poder construir sobre la mitgera que separava les seves cases, situades al carrer del Corral.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 68r.

Noverint universi quod ego Petrus Sala, filius Johannis Sala, treginerii ville Berge, nunc vero habitator ville Celsone heredesque Guillelmi Sala, quondam, avi mei, ex certa sciencia de consensu et voluntate dicti patris mei, dono et concedo vobis discreto Jacobo Saig, presbitero dicte ville, licenciam et plenum posse quod positus ponere et hedificare super quendam tapiam sive miya que est inter vestrum hospicium et meum quod ego habeo, teneo et posideo in dicta villa Berge, in vico vocato del Corral, sub iure et dominio venerabilis et religiosii prepositi de Bergadano in monasterio Rivipulli ad census octo denariorum, quod hospicium terminatur ab una parte cum hospicio vestro dicti Jacobi Saig, ab alia parte cum hospicio Johannis Guarreta et ab alia parte cum hospicio Johannis Puyol, presbiteri. Hanc autem licenciam et concessionem ponendi et hedificandi super dictam tapiam sive miya facio vobis et vestris et quibus volueritis proprio sub pactis modis et formis infrascriptis sicut melius et utilius dici, fieri potets et intelligi ad omni vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum sub pactis et condicionibus quod vos seu vestri positus exire super dicto meo hospicio sex palmos alne panni linii dicte ville et ficare brochets super meum tabulatum et ego et mei successores in dicto hospicio non possimus ascendere dictum hospicium nec in eodem operarii in preiudicio dicti exitus per vos fiendi super dicto meo hospicio sine tamen alio preiudicio dicti mei hospicio, videlicet quod si propter vestrum exitum in meo tabulato tabule frangeretur seu aliter ob culpa vestri dictum tabulatum deterioraretur seu aliquod aliud preiudicium oriretur vos et vestri possidentes dictum vestrum hospicium haberetis stare michi et meis ad dictum preiudicium. Extrahendo predicta de posse iure et dominio michi et meorum eademque in posse vestri et vestrorum mitto et tranferro irrevocabiliter pleno iure inducendo inde vos et vestros et quos volueritis cum presenti de predictis in plenem et corporalem posesionem pleno iure seu quasu.

Et pro huiusmodi concessione docedo et mando vobis et vestris omnia loca et iura mea omnesque vices voces et acciones meas et meorum, reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque michi et meis pertinentes et pertinere debentes in predictos in quibus vobis et vestris dictam licenciam ponendi dono. Quibus iuribus et accionibus meis positus vos et vestri et quos volueritis uti agere et experiri in iudicio et extra iudicium quecumque et quem ad modum ego poteram ante presentem concessionem. Propio vero presentis concessionis confiteor me a vobis habuisse et recepisse tres florenos auri fini de Aragone.

Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate et doli mali ex certa sciencia donacionem pura, perfecta, simplici et irrevocabili inter vivos, dono et remitto vobis et vestris siquit quitquid aut quantum predicta plus modo valeant aut a modo valebunt precio antedicto.

Et sic promitto et convenio vobis et vestris per me et omnes meos heredes et successores predicta vobis et vestris semper facere, habere, tenere, licere et in pace perpetuo possidere contra cunctas personas.

Et sic pro predicis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis et pro firma et legali eviccionem predictorum et pro expensis fiendis circa eviccionem predictorum obligo vobis et vestris omnia et singula bona et iura mea, mobilia et imobilia, habita et habenda ubique. Renuncians super hiis omnibus et singulis iuribus et racionibus quibus contra prmdicta fieri vel veniri posset.

Et ad maiorem firmitatem omnium et singulorum predictorum iuro sponte per Dominum Deum et eius sancta quatuor evangelia, manibus meis corporaliter tacta predicta et singula attendere et complere, tenere et observare et in nullo contracere vel venire iure aliquo causa vel etiam racione.

Actum est hoc Berge XVI die mensis januarii, anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo secundo.

Sig+num Petri Sala predicti, qui hec laudo, firmo et iuro

Sig+num Johannis Sala, patri dicti Petri, qui predictis consencio eaque laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Johannis Bretons, presbiter, et Petrus Casals, mercator, ville Berge.

1422, gener, 27. Berga.

Capítols matrimoniales entre Lluç Ferrer i Bartomeua Quar.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 73r.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Francisca, uxor Petri Rovira, diserns ville Berge, volens et affectans quod vos Luchas, filius meus et Petri Ferrarii de Colpan, quondam, sutoris dicte ville, matrimonium contrahatis et ducatis in uxorem Bartholomeuam, filiam Jacobus Quarr, sutoris, et Constancie, eius uxor, dicte ville Berge. Idcirco contemplacione dicti matrimonii de consensu et voluntate dicti viri mei heredito vos dictum filium meum et dono et concedo vobis dicto filio meo pro parte hereditatis et legitime et pro omni et quocumque alio iuro vobis pertinenti in bonis et iuribus meis omne ius michi pertinens et expectans in bonis et iuribus dicti Petri Ferrarii, quondam, viri mei et patris vestris.

Hoc autem hereditamentum seu donacionem de dicto iure michi pertinente in bonis predicti patris vestri quondam facio vobis et vestris sicut melius et utilius dici fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum sub pactis et condicionibus infrascriptis.

Volens tamen et concedens vobis dicto filio meo quod super predictis de quibus vos heredito positus atque valeatis assecurare dicte Bertholomeue, uxori vestre, suam dotem et eidem facere augmentum sive sponsaliciu[m] propter nupcias iuxta vestram propriam voluntatem iure aliquo non obstante.

Renunciantes quo ad hec illis legibus seu iuribus dicentibus donaciones factas inter vivos propter inopiam vel ingratitude[m] posse revocari vel irritas fieri et omni alii iuri et racioni contra hec venientibus salvo tamen et retineo michi in presenti hereditamento casu inopie alter non quod posum habere in dicto hereditamento XV llibras monete barchinonense de terno.

Et in omni casu posum testari in et super predicto hereditamento de X llibras dicte monete.

Et sic sub pactis et condicionibus predictis convenio et promitto dictum hereditamentum et donacionem non revocare sub bonorum et iurium meorum, habitorum et habendorum

ubique obligatione.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, pasciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, XXVII die mensis januarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Francisce predicte que hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Petrus de Condominis, Petrus Vila, mercatoris, Johannes Vallonga, alias Oros, et Johannes Casas, sutores ville Berge.

Noverint universi quod nos Franciscus Belloch et Johannes Ferrarii de Colpan, presbiteri, ville Berge, ex certa sciencia nunc tempore nupciarum vestri Luce, filii Petri Ferrarii de Colpan, quondam, et Bertholomeue, filie Jacobi Quarr, çabaterii et Constancie eius uxor dicte ville quam de voluntate nostra ducturus estis in uxorem, damus vobis dicto Luche et titulo pure et perfecte donacionis tradimus vobis videlicet ego dictus Franciscus Belloch decem libras et ego Johannes Ferrarii octo libras monete barchinonense de terno. Quam quantitatem promittimus et convenimus dare et solvere aut cui volueritis per hos terminos et soluciones videlicet in die qua benedictionem conjugalem cum dicta Bartholomeua accipietis medietatem et aliam medietatem in illa die ad unum annum sine omni dilacione.

Et si pro hiis petendis et habendis dampnum aliquod suscinueritis vel misiones feceritis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere et emendare promittimus et convenimus incontinente super quibus credatur vobis et vestris et eorum solo et simplici verbo sine testes et iuro et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis et quilibet nostrum pro sua parte obligamus vobis et vestros omnia et singula bona et iura nostra mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Renunciantes super hiis omnibus et singulis iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Francisci Belloch. Sig+num Johannis Ferrarii de Colpan predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rey sunt ut supra.

In Christi nomine, noverint universi quod nos Jacobus Quarr, socular, et Constancia, eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia volentes et cupientes quod vos Bertholomeua, filia nostra, matrimonium contrahatis ac matrimoniali copula nubatis Luche, filio Petri Ferrarii de Colpan, quondam, sutoris, et Francisce eius uxor, viventis, dicte ville. Idcirco contemplacione dicti matrimonii dotamus et hereditamus vos dictam Bertholomeuam, filiam nostram, et damus et concedimus vobis dicte Bertholomeue filie nostre pro parte hereditate et legítima vestra paterna et materna et pro omni et quocumque alio iure vobis pertinenti et pertinere debenti in bonis et iuribus nostris et cuiuslibet nostrum viginti llibras monete barchinonense de terno et unum hospicium quod habemus, tenemus et posidemus in dicta villa ante fontem Berge cum suis honoribus et una taceam argenti et vestes nupciales de vervino cum suo arreamento.

Hoc autem hereditamentum seu donacionem de predictis facimus vobis dicte Bertholomeue, filie nostre, sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Volentes tamen et concedentes vobis dicte Bertholomeue filie nostre quod predicta que vobis damus et de quibus vos heredamus possitis atque valeatis tradere et aportare in dotem vestram dicto Luche cui nuptura estis et eidem facere augmentum, sponsaliciam sive donacionem propter nuptias de eisdem iuxtam vestram propiam voluntatem iure aliquo non obstante.

Renunciatis illis legibus seu iuribus dicentibus donaciones factas inter vivos propter ingratitudinem vel inopia posse revocari vel irritas fieri et omni alii iuri contra hec facienti.

Et predictum hereditamentum seu donacionem et omnia alia et singula supradicta rata, grata, valida atque firma semper habere, tenere et observare promittimus et convenimus et non contrafacere vel venire de iure vel de facto aliquo iure, causa vel etiam racione.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, pasciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum ut supra.

Sig+num Jacobus Quarr. Sig+num Constancie eius uxor predictorum qui hec laudamus,

concedimus et firmamus.

Testes ut supra.

Noverint universi quod ego Bertholomeua, filia Jacobus Quarr, çabaterii, et Constancie, eius uxor, ville Berge ex certa sciencia de consensu et voluntate dictorum parentum meorum et aliquorum aliorum amicorum meorum nubo matrimoniali copula vobis Luche, filio Petri Ferrarii de Colpan, quondam, et Francisce, eius uxor, viventis dicte ville Berge. Et in hoc tempore nupciarum nostrarum apporto, trado et constituo vobis in dotem meam et pro dote mea et nomine dotis mea viginti libras monete barchinonense de terno, unum hospicium constructum in dicta ville ante fontem Berge, unam taceam argenti et vestes nupciales de vervino cum earundem arreamento de quibus parentes mei me heredaverunt et donacionem michi fecerunt cum instrumento publico pesenti die confecto auctoritatem notarii infrascripti prout in eo continetur et de quibus viginti libras et aliis predictis facio vobis augmentum, sponsaliciam sive donacionem propter nupcias de VI libras sex solidis et VIII denariis dicte monete .

Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dederit et adquirere poterimus habeamus, teneamus et posideamus cunctis diebus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur. Set si me vobis premori contigerit sine tali prole quod absit habeatis vos et vestri dictum augmentum per me vobis factum cum infante et sine infante, cum uxori et sine uxori ad vestras voluntates. Residuum vero dicte dotis mee remaneat et revertatur proximioribus meis aut illi vel illis cui vel quibus ego dimisero vel ordinavero verbo testamento scriptis aut alter iuro aliquo non obstante. Renunciatis illis legibus seu iuribus dicentibus, donaciones factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri contra hec venienti.

Hec igitur et etc.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Bertholomeue predicte que hec concedo et firmo..

Testes ut supra.

In Christi nomine, noverint universi quod ego Luchas, filius Petri Ferrarii de Colpan, quondam, çabaterii ville Berge, ex certa sciencia de consensu et voluntate quorundam amicorum meorum duco in uxorem vos Bertholomeuam, filiam Jacobi Quarr, çabaterii, et Constancie, eius uxor, dicte ville et in hoc tempore nostrarum nupciarum confiteor me

a vobis habuisse et recepisse in dotem vestram pro dote vestra et nomine dotis vestre viginti libras monete barchinonense de terno, unum hospicium, unam taceam argenti et vestes nupciales panni de verví arreatas super quibus renuncio excepcioni peccunie et aliorum predictarum dicte vestre dotis non habitarum et non receptorum et doli. Et propter hanc dotem per vos michi traditam facio vobis augmentum, sponsaliciam sive donacionem propter nupcias de X libras dicte monete. Et sic sunt in universo inter dotem et augmentum per me vobis factum in peccunia XXX libras dicte monete pro quibus XXX libras inter dotem et augmentum in denariis et pro aliis predictis dicte vestre dotis obligo vobis et vestris omnia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sunt.

Ita quod hec alia bona que Deus nobis dederit et acquirere poterimus habeamus, teneamus et posideamus omnibus diebus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus simul procreande quiete remaneant et revertantur set si me vobis premori contigerit sine tali proli quod absit habeatis vos et vestri dictam dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum cum infante et sine infante et cum marito et sine marito ad vestras voluntates pro quibus dote et sponsalicio vestris teneatis vos et vestri omnia et singula bona mea ypotechata et hoc tantum et tamdiu donech proximiores michi aut ille vel illi qui michi successerint vos aut vestris tradant et deliberent dictas vestri dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis supra factum dicto iuro non obstante fructus vero quos es ipsis bonis meis perceperitis non computentur vobis in sortem solucionis ymmo habeatis eos ex meo proprio et plano dono et pro vestro firmo sponsalicio. Renunciatis legibus seu iuribus dicentibus fructus et eorum obligatarum in sortem valeant computari et etiam donacionis factas inter virum et uxor non valere et omni alii iuri contra hec facienti.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis. Actum est hoc ut supra.

Sig+num Luche predicti qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes ut supra.

Noverint universi quod nos Jacobus Quarr, socular, et Constancia eius uxor ville Berge, ex certa sciencia ad dictatum et mandatum Bartholomeue, filie nostre, sponseque vestri

Luche de Colpan, filii Petri Ferrarii de Colpan, quondam, secularis dicte ville et pro eadem constituimus nos principales peccatores et debitores vobis dicto Luche in illis viginti libras monete barchinonense de terno, uno hospicio, una tacea argenti et vestibus nupcialibus de vervino cum earum arreamento, quos hodie cum publico instrumento auctoritate notarii infrascripti confecto dicta Bartholomeua vos in dotem suam consentuit et aportare promisit prout in eo potest videre. Et licet vos dictus Luchas in instrumento dotalicio per vos die presenti eidem facto ab eadem confesus fueritis habuisse et recepisse predictam dotem et renunciaveritis excepcioni peccunie et aliarum predictarum dicte dotis non habitatum et non receptorum et doli. Cum re vera certum sit et in veritate consistat vestris confessione et renunciacione in aliquo non obstantibus quod predicta dos per nos vobis debetur et solvi debet unde renunciantes excepcioni peccunie et aliarum predictorum dicte dotis per nos vobis non debitarum dicta de causa et doli promittimus vobis aut cui volueritis loco vestri solvere, tradi et deliberare per hos terminos et soluciones videlicet in die qua cum dicta Bartholomeua in faciem ecclesie matrimonium sollempnizabitis et benedictionem conjugalem accipietis XV llibras dicte monete et dictos hospiciam, taceam argenti et vestes nupciales et ab illa die ad unum annum tunc sequentem restantes centum solidos dicte monete diebus adiatis et sine omni excusacione, dilacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum. Et si pro hiis petendis et habendis dapnum aliquod suscinueritis vel misiones feceritis totum vobis aut cui volueritis restituere et emendare promittimus et convenimus incontinenti super quibus voluimus et statuimus credi vobis et vestris, vestro et eorum solo et simplici verbo sine testes et iuro et alio probacionis genere minime requisito seu exacto. Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligamus vobis et vestris omnia et singula bona et iura nostra et cuiuslibet nostrum, mobilia et imobilia, habita et habenda ubique.

Renunciantes super hiis consuetudini Barchinone loquenti de duobus vel pluribus in solum se obligantibus et omni alii iuri et racioni contra hec facientibus.

Hec igitur ad omnia et singula supradicta facimus, pasciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Jacobus Quarr. Sig+num Constancie, eius uxor, predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes ut supra.

Notum sit cunctis quod ego Petrus de Condominis, mercator ville Berge, heresque et manumissor surrogatus Jacobi Durandi, quondam, dicte ville, assignator et distributor pensionum censualium anno quolibet dari iussarum puellis virginibus maritandis per dictum vestrum Jacobum Durandi, quondam, ex certa sciencia amore Dei et pro anima dicti defuncti assigno vobis Jacobo Quarr, çabaterio dicte ville, ad oppus maritandi Bertholomeua filiam vestram sponsam Luche Ferrarii de Colpan, çabaterio, centum solidos monete barchinonense de terno.

Hanc autem asignacionem predictorum centum solidorum facio vobis sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Retineo tamen in presenti asignacione que priores asigna dicto facio, paciscor et convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Petri de Condominis predicti qui hec laudo et firmo.

Testes ut supra.

148

1422, gener, 27. Berga.

Venda d'un hort amb un colomer, situat al carrer de les Canals de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 72r.

Noverint universi quod ego Johannes de les Canals, mercator ville Berge, non dolo vi vel metu set gratis et ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et successores presentes pariter et futuros cum presenti publico instrumento perpetuo valituro vendo et titulo pure et perfecte vendicionis trado et concedo vobis discreto Johanni Noguierii, presbitero, maiori dierum, dicte ville Berge et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo quendam ortum cum quodam columbario disrupto ibi constructo quem habeo et

posideo intus villam Berge vocatum Los Colomers de les Canals sub iure et dominio domini regis nullum censum ibi recipientis. Et terminatur predicta que vobis et vestris perpetuo vendo ab una parte cum orto Arnaldi Sala, quondam, et ab alia parte cum muro dicte ville, ab alia cum domo sive hospicio de les Canals et ab alia parte cum itinere publico quo itur a dicta villa versus ecclesiam Sancte Eulalie dicte ville.

Hanc autem vendicione de dicto orto seu ortis cum omnibus et singulis vinea, arboribus, introitibus, exibus, iuribus et pertinenciis suis facio vobis et vestris et quibus volueritis perpetuo sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Extrahendo predicta que vobis et vestris perpetuo vendo de posse, iure et dominio michi et meorum eademque in posse, ius et dominium vestri et vestrorum mitto et transfero irrevocabiliter pleno iure ad habendum, tenendum omnique tempore pacifice posidendum et ad faciendum inde omnes vestras et vestrorum perpetuo franchas voluntates. Pro huiusmodi vendicione do, cedo et mando vobis et vestris omnia loca et iura mea omnesque vices voces et acciones meas et meorum, reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque michi et meis pertinencia et pertinentes et pertinere debencia et debentes in predictis que vobis et vestris perpetuo vendo et contra quascumque personas et res racione et occasione eorum quibus iuribus et acciones meis predictis positus vos et vestri et quos volueritis uti agere et experiri in iudicio et extra iudicium agendo, defendendo, excipiendo, proponendo et replicando et omnia alia et singula faciendo quecumque et quem ad modum ego poteram ante presentem vendicionem et iurium cessionem et possem nunc et etiam postea quoscumque inducendo inde vos et vestros et quos volueritis de predictis que vobis et vestris perpetuo vendo cum presenti publico instrumento in plenam et corporalem posesionem pleno iure seu quasi, quam posesio nec apprehendere positus vestra propria auctoritate quoscumque volueritis sine licenciam michi et meorum.

Ego enim interim donech dictam posesionem apprehenderitis confiteor predicta pro vobis et nomine vestro precario tenere et posidere pro precio vero presentis vendicionis confiteor me a vobis habuisse et recepisse octo libras et XV solidos monete barchinonense de terno.

Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate non habite et non recepte et

doli mali et legi subvenienti deceptis in vendicionibus ultra dimidia iusti precii et omni alii iuri, ex certa sciencia dono et remitto vobis et vestris donacione pura et perfecta, simplici et irrevocabili intervivos siquit quitquid aut quantum hec modo valet aut a modo valebit plus precio antedicto. Et promitto et convenio per me et omnes meos heredes et successores predicta que vobis et vestris perpetuo vendo semper facere, habere, tenere, licere et in pace perpetuo possidere contra cunctas personas. Et sic predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis et pro firma et legali eviccione predictorum in qua volo me et meos teneri et observari et pro expensis fiendis circa eviccione predictorum obligo vobis et vestris omnia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renuncians super hiis omnibus et singulis iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice hec recipientis et legitime stipulatis.

Actum est hoc Berge, XXVII die mensis januarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Johannis de les Canals predicti qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt venerabilis Galcerandus de Ortigiis et discretus Michael Puyol, presbiter ville Berge.

149

1422, febrer, 4. Berga.

Dot a donzelles per casar.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 80r.

Noverint universi quod nos Guillelmus Raymundi de Granerio et Johannes Beloç, consules anno presenti ville Berge, distributores et assignatores pensionun censualium per Guillelmum Lupeti, quondam, dimisorum puellis virginibus maritandis. Attendentes Bernardum de Condominis, quondam, et Bernardum d'Olibes iuniorem, olim consules dicte ville assignasse Francisce, filie Bernardi Camps, sponse Guillielmi Raymundi, filii Johannis Vernet, ex dictis redditibus centum solidos monete barchinonense de terno quam assignacione fecerunt eidem ut predicatur in mense ianuari anni a Nativitate

Domini M CCCC XVIII in instrumento firmato in posse discreti Francisci Maçana, quondam, notarii publici tunc dicte ville. Attendens etiam dictum instrumentum prefate assignacionis non posse invenire, idcirco cum presenti publico instrumento assignamus ex dictis redditibus vobis dicto Bernardo Camps in adiutorium maritandi dictam Franciscam, filiam vestram, dictos centum solidos.

Hanc autem assignacionem de dictis centum solidos facimus vobis et dicte Francisce sicut melius dici fieri potest et intelligi ad vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum volentes quod asignaciones facte ex illo termino videlicet a mense iuanuarii anni predicti usque nunc non precedant isti set alie asignaciones antedictum terminum facte prius persolvatur quam ista.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, paciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legittime stipulantis.

Actum est hoc Berge IIII die mensis februarii, anno a Nativitate Domini milesimo quadringentesimo XXII.

Sig+num Guillelmi Raymundi de Granerio. Sig+num Johannis Beloç, consulariorum predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rey sunt Bernardus Saig et Berengarius Bretons, mercatores ville Berge.

150

1422, febrer, 4. Berga.

Galceran d'Ortignes allibera la seva esclava Magdalena.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 80r.

Noverint universi quod ego Galcerandus de Ortigiis, ville Berge. Ex certa sciencia cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro, absolvo et difinio vos Magdalenam, captivam meam et omnem prolem vestram nascituram et ab omni dominio et servitute michi et meorum vos et dictam prolem vestram nascituram et cum dictam eius prolem et posteritatem penitus eicio et extraho. Ita videlicet quod a modo vos et dicta prolis vestra positus ex inde facere omnia que quolibet persona franquia, quithia, libera et immunis

facere potest sine contradiccione et impedimento michi et meorum.

Hanc autem difinicionem et absolucionem facio vobis dicte Magdalene et cunctis proli vestri et omni posteritati sicut melius et utilius dici, fieri potest intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum sub pacto tamen et condicione quod vos dicta Magdalena teneamini servire dominam Constanciam, matrem meam, de tota vita sua, tam de die quam de nocte, in omnibus suis necessariis ad eius libitum voluntatis prout et quem ad modum tenebamini ante presentem franquedinem.

Et sic sub dictis retencionibus promito et convenio predictam non revocare immo ea semper habere rata, grata, valida atque firma sub obligacione omnium bonorum meorum habitorum et habendorum ubique.

Renuncians omnibus iuribus et racionibus contra predicta facientibus. Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, IIII die mensis februarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Galcerandi de Ortigiis, predicti qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretis Petrus Michaelis Verneda, presbiter, et Janfridus de Santa Maria, parator ville Berge.

151

1422, febrer, 6. Berga.

Dot a donzelles per casar.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 80v.

Notum sit cunctis quod nos Guillelmus Raymundi de Granerio et Petrus Vila consules anno presenti ville Berge, distributores et assignatores pensionun censualium per Guillelmum Lupeti, quondam, dimissorum puellis virginibus maritandis prout intus testamento lacius enarratur, ex certa sciencia cum presenti publico instrumento ex dictis redditibus seu censualium pensionibus assignamus vobis Francisce, filie Jacobi Cerchs, aratori dicte ville Berge, et Blanche, eius uxor, sponse sive uxori Anthoni Planes,

paratoris dicte ville, centum solidos monete barchinonense de terno in adiutorium maritandi.

Hanc autem assignacionem de dictis centum solidos facimus vobis dicte Francisce in adiutorium maritandi sicut melius dici fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Volentes quod asignaciones prius de predictas facte ante persolvantur quam presens.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, paciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legittime stipulantis.

Actum est hoc Berge sexta die mensis februarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII

Sig+num Guillelmi Raymundi de Granerio. Sig+num Petri Vila consulariorum predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rey sunt discretus Johannes Vernet, presbiteri, et Bernardus d'Olibes iunior, mercator, ville Berge.

152

1422, febrer, 6. Berga.

Dot a donzelles per casar.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 81r.

Notum sit cunctis quod ego Petrus de Condomines, mercator ville Berge, heresque et manumissor subrogatus Jacobi Durandi, quondam, dicte ville, assignator et distributor pensionum censualium anno quolibet dari iussarum puellis virginibus maritandis per dictum venerabilem Jacobum Durandi, quondam. Attendens Bernardum de Condominis, quondam, frater meum assignasse dum vivebat vobis Bernardo Camps adiutorium maritandi Franciscam, filiam vestram uxorem sive sponsam Guillelmi Raymundi, filii Johannis Vernet, parator dicte ville, ex dictis redditibus centum solidos monete barchinonense de terno.

Attendens etiam dictam assignacionem non posse invenire, idcirco ex certa sciencia cancellando dictam assignacionem per dictum quondam fratrem meum vobis factam

cum presenti publico instrumento asigno vobis dicto Bernardo Camps dicta ratione centum solidos ex dictis redditibus.

Hanc autem assignacionem de dictis centum solidis facio vobis dicto Bernardo Camps in adiutorium maritandi dictam Franciscam filiam vestram sicut melius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum commodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Retineo tamen quod priores assignaciones inde facte prius persolvatur antequam presens.

Actum ut supra.

Sig+num Petri de Condominis predicti qui hec nomine predicto laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Guillelmus d'Olost, mercator, et Raymundus Vernet, parator, ville Berge.

153

1422, febrer, 6. Berga.

Procurador del monestir de Pedralbes a Berga i Berguedà.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 56r.

Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Cantalops, mercator ville Berge, baiulus et procurator monasterii de Pedralbes in Berge et Berguitano, ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis discreto Bartholomeo Colell, presbitero, procuratori dicti monasterii quod solvistis et tradidistis michi et ego a vobis nomine dicti monasterii habui et recepi numerando ad omnes meas voluntates videlicet pro anno a Nativitate Domini M CCC XVIII et pro anno M CCCC VIII tam pro salariis meis quam pro aliis missionibus quinquaginta sex libras octo solidos et decem denarios monete barchinonense de terno ... Actum est hoc Berge, sexta die mensis februiarii, anno a nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Bernardi de Cantalops predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Michael Verneda, presbiter, et Petrus de Miquells, mercator, ville Berge.

1422, febrer, 9. Berga.

Censal que paga la vila de Berga a Pere Niubó.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 82r.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Niubo, mercerius ville Berge, ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis Matheo Borrelli, textori, bosserio anno presenti dicte ville, quod solvistis et tradistis michi et ego a vobis nomine dicte ville habui et recepi numerando ad meas voluntates illos viginti solidos duos denarios et obulum quos anno quolibet universitas dicte ville michi fecit censuales in festo sancte Margarite. Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali facio vobis et dicte universitati dicte ville de dictis XX solidis duobus denariis et obolo per vos michi solutis pro solucione festo sancte Margarite anni a Nativitate Domini M CCCC XXI bonum et perpetuum fine, pactum et apocha de ulterius non petendo.

Actum est hoc Berge, nona die mensis februarii, anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo XXII.

Sig+num Petri Niubo predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Johannes Vallonga, alias Oros, socular, et Raymundus Bretons, parator ville Berge.

1422, febrer, 10. Berga.

Bernat de la Palanca, de la parròquia de Pedret, renuncia als masos Soldevila i Planelles, degut que resultaven improductius i que des del temps de les grans mortalitats s'havien deshabitat.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 82v.

Noverint universi quod die decima mensis febrearii, anno a Nativitate Domini M CCCC vicesimo secundo, in presencia mei Johannis dels Arnaus, presbiteri, notarii publici ville Berge et in presencia etiam venerabili Guillelmi Reig, notarii publici Barchinone et Bernardi Vincencii, sagionis ville Berge, Bernardus de la Palanca, parroque Sancti

Quirici de Pedreto presonaliter constitutus in ville Berge coram venerabili Johannis Texera, locumtenente baiuli generalis Cathalonie presentavit dicto venerabili Johanni Texera locumtenente predicto quandam papiri cedulam tenoris sequentis:

Jo Bernat de la Palancha de parroquia de sent Quirze de Pedret, attenent mi possehia e tenie en la dite parroquia de Pedret dos masos la 1 dels quals es anomenat Soldevila e l'altre Planelles sots senyoria e alou del senyor rey, los quals son venguts a lexiu, herm e depopulatio dels temps de les mortalitats maiors ença los quals a mi son inutils e dapnosos per gran cens que fan al senyor e de aquells a mi no prove algun profit. E aquestes coses considerades e altres que considerar si poden, jo dit Bernat de la Palancha retabsolch e defanesch e remet a vos Johan Texera, procurador del honrat batle general de Cathalunya en nom del senyor rey ab tots drets e pertinencies dels dits masos pagant a vos tot e quant cens sie degut al senyor rey entro al die de vuy. E aquesta reddicio, difinicio e absolucio faç a vos en nom dessus dit dels dits masos e de cascu de ells axi com mils e pus profitosament pot esser dit ni entes. Extrahent aquells de mi e dels meus poders e aquelles en lo vostres e del senyor rey met e transport irrevocablement ab ple dret. Constituint lo dit senyor rey e vos en nom seu senyor e procurador axi com en cosa sua propia los quals masos lo dit senyor o vos en nom seu puchats stablir e vendre o alienar sens contradccio e expetxament de mi e dels meus .

Qua cedula dicto venerabili Johanni Texera presentata et per me dictum notarium subi de verbo ad verbum lecta dictus venerabili Johannes Texera locumtenens dixit hec verba vel similia jo pendre informacio si vos dit Bernat havets disminuïts ni deteriorats a colpa vestra los dits masos e aytant com la dite renunciacio de dret sie admettedora jo la admet e no en plus.

Et tunc dictus Bernardus Palancha tradidit instrumenta dictorum masorum meu notario predicta et infrascripto ad tradendum dicto venerabili locumtenentis baiuli generalis.

Postea vero XI die dicti mensis madii anno predicto dictus venerabilis Johannes Texera locumtenentis baiuli generalis in presencia testium predictorum dedit mei dicto notario respondendo predictae renunciacioni et difinicioni quandam papiri cedulam scriptam tenoris sequentis:

Diu lo dit loctinent del honorable batle general de Cathalunya que segons informacio summaria rebuda per ell lo dit Bernat de la Palancha e o sos predecessos en los dits

masos han diminuides moltes terres e propietats d'aquelles. Item los dits sos predecessors han cessat cultivar les dites terres per que los dits mases son retuts inutills e infructuosos a gran culpa i carrech dels posehidors e aquelles per que lo dit loctinent no admetent la difinició e remissio sino e entant com de dret e leys de la dita terra e sie stret e tengut demane e requer los dits masos esser ans de totes coses de les dites disminucions reintegrats. E esser feta la dita reintegracio lo dit loctinent pendra o manara esser presa informació sils dits masos son stats deteriorats e retuts inutills a culpa, negligencia o malesa dels dits posehidors e en pendre aquella haya haver temps com nos puxa fer ex arrupto. E fet aço lo dit loctinent es prest fer ço a que sie tingut iuxta les dites leys pagat lo cens e restituïdes les cartes e documents dels dits masos segons es tengut lo dit Bernat Palancha. E aquesta resposata requer lo dit loctinent esser continuada per vos en notari en la fi de la cedula a ell per aço presentada negades totes e sengles coses en aquella contengudes entant com facen o sien vistes fer contra lo senyor rey e sos drets en qualsevol manera.

Qua cedula mei dicto notario presentata dictus venerabilis locumtenens requisivit per me dictum notarium per predicta continuari in fine dicte renunciacionis per dictum Bernardum de la Palancha facere de dictis mansis et sibi dicto nomine fieri et tradi publicum instrumentum si et quod petitum fuerit per vos dictum notarium.

Que fuerunt acta diebus et anno predictis presente me notario et testibus predictis.

156

1422, febrer, 14. Berga.

Capítols matrimoniais entre Arnau Perarnau de Casseres i Eulàlia Puiglluça de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 84v.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Johannes de Casanova, presbiter, ville Berge, ex certa sciencia cupiens et affectans quod vos Eulalia filia Jacobi Puigluca, quondam, ypothecarius et Margarite, quondam, eius uxor, dicte ville, matrimonium contrahatis ac matrimoniali copula nubatis Arnaldo de Perarnaus, filio Petri de Perarnaus, habitatoris in barrio de Casserris. Idcirco contemplacionem dicti

265

matrimonium ut avunculus et coniuncta persona vestri doto et heredo vos dictam Eulalam et dono et concedo vobis dicte Eulalie pro parte hereditate et legitima vestra paterna et materna et supplementum eiusdem et pro omni et quocumque alio iuro vobis pertinenti et pertinere debenti in bonis et iuribus dictorum quondam parentum vestrorum quinquaginta libras monete barchinonense de terno et XXX libras dicte monete pro arreamentis ad usum et consuetudinen dicte ville Berge.

Hoc autem hereditamentum de predictis LXXX libras videlicet de quinquaginta libras pro dote et de XXX libras pro arreamentis facio vobis dicte Eulalie, nepoti mee, et vestris sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Volens tamen et concedens vobis dicte nepoti mee quod predicta que vobis dono et de quibus vos heredo possitis atque valeatis tradere et aportare in dotem vestram dicti Arnaldo de Perarnau cui nuptura estis et eidem facere augmentum tamen sponsalium sive donacione propter nupcias de eisdem iuxta vestram propriam voluntatem iure aliquo non obstante.

Renunciando illis legibus seu iuribus dicentibus donaciones factas inter vivos causa ingratitudinis vel alia posse revocari aut irritas fieri et omni alii iuri contra hec facienti.

Et predictum hereditamentum et donacionem et concessionem et omnia alia predicta grata, valida atque firma semper habere, tenere et observare promitto et non contrafacere vel venire de iure vel de facto aliqua racione vel causa.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, XIII die februarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Signum Johannis de Casanova predicti qui hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt venerabile Jacobus Borrelli, canonicus sedis urgellensem, Bernardus de Cantalops, mercator, Petrus Serradell, parator, ville Berge.

Notum sit cunctis quod ego Eulalia, filia Jacobi Puigluca, quondam, ypothecarius, et Margarite, quondam, eius uxor, ex certa sciencia et voluntate discreti Johannis de Casanova, presbiteri, avunculi mei et aliquorum aliorum amicorum meorum nubo matrimoniali copula vobis Arnaldo de Perarnaus, filio Petri de Perarnaus, habitatori in barrio de Casseris et in hoc tempore nupciarum nostram apporto, trado et constituo vobis

in dotem meam et pro dote mea et nomine dotis mea quinquaginta libras monete barchinonense de terno pro dote et triginta libras pro arreamentis de quibus dictus Johannes de Casanova, avunculus meus, me heredavit ac de eisdem donacionem michi fecit cum publico instrumento presenti die confecto auctoritate notarii infrascripti prout in eo continetur et de quibus quinquaginta libras dotis mea et aliis facio vobis augmentum, sponsaliciam seu donacionem propter nuptias de XVI libras XIII solidos IIII denaris dicte monete. Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dederit et adquirere poterimus habeamus, teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur set si me vobis premori contigerit sine tali prole quod absit habeatis vos dictum augmentum per me vobis factum cum infante et sine, cum uxor et sine ad vestras voluntates.

Residuum vero dicte dotis mea remaneat et revertatur proximioribus meis aut illi vel illis cui vel quibus ego dimisero seu ordinavero verbo vel testamento iure aliquo non obstante.

Renunciatis illis legibus seu iuribus dicentibus, donaciones factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri contra hec facienti.

Actum est hoc Berge ut supra.

Sig+num Eulalie predicte que hec laudo et firmo. Testes ut supra.

In Christi nomine, noverint universi quod ego Arnaldus, filius Petri de Pararnaus, habitatoris in barrio de Casseris, parrochie ecclesie sancti Pauli de Casseris, ex certa sciencia de consensum et voluntatem dicti patris mei et aliorum amicorum meorum duco in uxorem vos Eulalam, filiam Jacobi de Puigluca, quondam, ypothecarius, et Margarite, quondam, eius uxor, ville Berge.

Et hoc tempore nuptiarum nostrarum confiteor et recognosco vobis dicte Eulalie, uxor mea, a vobis habuisse et recepisse in dotem vestram et pro dote vestra et nomine dotis vestre quinquaginta libras monete barchinonense de terno et XXX libras dicte monete pro arreamentis ad usum et consuetudinem dicte ville Berge super quibus renuncio excepcioni dicte peccunie scilicet dictarum quinquaginta libras dicte dotis et dictarum triginta libras pro arreamento non numerate, non habite et non recepte et doli mali et propter hanc dotem per vos michi tradita facio vobis augmentum, sponsaliciam sive donacionem propter nuptias de bonis meis et viginti quinque libras dicte monete.

Et sic sunt in universo inter dotem, augmentum sive donacionem per me vobis factam LXX et quinque libras dicte monete pro quibus septuaginta quinque libras inter dotem et augmentum et pro dicto arreamento obligo vobis et vestris omnia et singula bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dedit et acquirere poterimus, habeamus, teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre ad obitum verum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur. Set si me vobis premori contigerit sine tali prole quod absit habeatis vos et vestri dictam dotem per vos michi traditam et arreamentum et augmentum per me vobis factum cum infante et sine et cum marito et sine ad vestras voluntates pro quibus dote et sponsalicio vestris teneatis vos et vestri omnia et singula bona mea ypotechata et hoc tantum et tamdiu donech proximiores michi aut ille vel illi qui michi succederint vobis aut vestris tradant et deliberent dictas vestri dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum dicto iure non obstante fructus vero quos ex ipsis bonis meis perceperistis non computentur vobis in sortem solucionis ymmo habeatis eos ex meo proprio et plano dono et pro vestro firmo sponsalicio renunciatis legibus seu iuribus dicentibus fructus et eorum obligatorum in sortem valeant computari et eciam donacionis factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri contra hec facienti.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientes et legitime stipulantis. Actum est hoc ut supra.

Sig+num Arnaldi de Perarnaus predicti qui hec concedo, laudo et firmo. Sig+num Petri de Perarnaus predicti qui predictis consencio eaque laudo et firmo.

Noverint universi quod ego Johannes de Casanova, presbiter, ville Berge, ex certa sciencia ad dictatum et mandatum Eulalie filie Jacobus de Puiglucha, quondam, ypothecarii et Margarite, quondam, eius uxor dicte ville, sponseque vestri Arnaldi de Perarnau, habitatoris in barrio de Casserris et pro eadem constituo me paccatorem et principalem debitorem vobis dicto Arnaldo de Perarnau in illis octuaginta libras monete barchinonense de terno videlicet quinquaginta pro dote et triginta pro arreamentis quas die presenti cum publico instrumento auctoritate notarii infrascripti confecto dicta Eulalia vobis in dotem suam constituit et aportare promisit prout in eo potest videri.

Et licet vos dictus Arnaldus in instrumento dotalicio per vos die presenti eidem facto ab eadem confessus fueritis habuisse et recepisse predictam dotem et renunciaveritis excepcioni peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli. Cum re vera certum sit et in veritate consistat vestris confesione et renunciacione in aliquo non obstantibus quod predicta dos per me vobis debetur et solvi debet.

Unde renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate et per me vobis non debite dicta de causa et doli promitto vobis vel vestris aut cui volueritis loco vestri solvere, tradere et deliberare per terminos et soluciones videlicet in primo venienti festo Pentecostem dictas XXX libras de dicto arreamento et in primo venienti festo Omnium Sanctorum viginti quinque libras et a dicto festo Omnium Sanctorum ad unum annum tunc sequentem restantes viginti quinque libras diebus adiatis, sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum.

Et super hiis habendis dampnum aliquod suscinueritis vel misiones feceritis totum vobis et cui volueritis reddere, restituere et emendare promitto et convenio incontinenti super quibus credatur vobis et vestris, vestro et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et ad omnia predicta attendenda dono vobis fideiutores videlicet discretum Anthonium Puig, presbiterum, et Johannem Guarreta, traginerium, dicte ville qui mecum et sine me vobis et vestris ad omnia et singula teneantur et obligetur.

Et nos dicti fideiutores gratis constituimus nos in predictis fideiutores qui dicto principali nostro et sine ad omnia et singula predicta teneamur et obligemur et prius possemus inde convenio quam dictus principali nostro. Renuncians iuri dicenti quod prius conveniant prius quod fideiutores et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis tam prius quam si cuiuslibet nostrum in solum et pro toto obligamus omnia bona nostra et cuiuslibet nostrum et immo habita et habenda ubique.

Renuncians omnibus iuribus et etc. Et ad maiorem firmitatem iuramus et etc.

Actum est ut supra.

Sig+num Johannis de Casanova, presbiter. Sig+num Anthonius Puig. Sig+num Johannis Garreta predictorum qui hec laudamus, firmamus et iuramus. Testes ut supra.

1422, febrer, 28. Berga.

Establiment d'una terra erma situada a l'horta de Lladó.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 99v.

Noverint universi quod nos Guillelmus Raymundi de Granerio, mercator ville Berge, et Petrus de Condomines, presbiter, nomine proprio et ut procuratores ad hec alia legitime constitutus ab Arnaldo de Condomines, fratri meo, filioque Petri de Condomines, quondam, dicte ville, ex certa sciencia per nos et omnes heredes et successores stabilimus et titulo stabilimenti tradimus et concedimus vobis Berengario Bretons, paratori dicte ville, et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo quoddam trocium sive patium terre heremi, constitutum et fundatum prope dictam villam Berge, in ortis vocatis Ladou, quod terminatur ab una parte, scilicet ab oriente, cum tiratorio sive tirador Francisci de Sancta Maria, ab alia parte, scilicet a meridie cum orto qui fuit magistri Mathei, ab oriente cum orto vestri dicti Berengarium, a parte vero circii cum orto d'en Comaposade ...

Quod fuit actum Berge, XXVII die februarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Guillelmi de Granerio. Sig+num Petri de Condomines, presbiteri, predictorum qui hec dictis nominibus laudamus et firmamus.

Sig+num Berengarii Bretons predicti qui hec accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Johannes Noguierii, presbiter, et Petrus Vila, parator, ville Berge.

1422, març, 2. Berga.

Venda d'una ribera situada al lloc anonemat Masenys.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 100r.

Noverint universi quod ego Galcerandus Forroyll, parator ville Berge heresque et legitimus successor Petri d'en Bosch, quondam, mercatoris dicte ville, ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et succesores et alios quoscumque presentes pariter et

futuros cum presenti publico instrumento perpetuo valituro et duraturo, vendo et titulo pure et perfecte vendicionis, per liberum et francum alodium, trado et concedo vobis discreto Johanni Noguerii, presbitero, maiori dierum dicte ville et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo quoddam trocium riberie quod dictus Petrus d'en Bosch, quondam, dum vivebat, habebat, tenebat et posidebat et ego ut heres predictus habeo, teneo et posideo in parrochia Berge, loco nominato et vocato Masenys per liberum et franchum alodium, quod terminatur ab una parte cum possessionibus Johannis Meler, mercatoris, ab alia vero parte cum fexiis de na Squirola, ab alia parte cum aqua de Metge discurrente a villa Berge (...) confiteor et recognosco me a vobis habuisse et recepisse triginta tres solidos monete barchinonense de terno (...)

Actum est hoc Berge, secunda die mensis marcii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Galcerandi Forroyll predicti qui hoc concedo, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discreti Franciscus Corts et Petrus Michaelis Verneda, presbiteri, ville Berge.

159

1422, març, 2. Berga.

Benefici de l'altar de Santa Maria de l'església parroquial de Santa Eulàlia.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 105v.

“Notum sit cunctis quod ego Petrus Guarrigosa, presbiter ville Berge, procurator ad hec et alia legitime constitutus a discreto Anthonio de Cerchs presbitero beneficiato beneficii instituti per dominam Romiam Scudera, quondam, in altari beate Marie constructo in ecclesia parrochiali sancte Eulalie ville Berge ...”.

160

1422, març, 4. Berga.

Capítols matrimonials entre Eulàlia Boixader (pagesa) i Joan de Matamala (paraire).

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 108r.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod nos Petrus Boxader, arator, et Elicsendis, eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia volentes et cupientes quod vos Eulalia, filia nostra, matrimonium contrahatis ac matrimoniali copula nubatis Johanni, filio Petri de Mathamala, quondam, paratoris, et Saure, eius uxor, viventis dicte ville.

Idcirco contemplacione dicti matrimoni dotamus vos et heredamus vos dictam Eulalam, filiam nostram, et damus et concedimus vobis pro parte hereditatis et legitima vestra paterna et materna et suplemento eiusdem et pro omni et quocumque alio iure vobis pertinenti in bonis et iuribus nostris et cuiuslibet nostrum triginta libras monete barchinonense de terno pro dote et viginti libras dicte monete pro vestitu nupciali et jogiis, unam taceam argenti et unam ollam cupri.

Hoc autem hereditamentum de dictis XXX libras pro dote vestra et de dictis XX libras pro vestitu nupciali et jogiis et de dictis tacea argenti et olla cupri facimus vobis dicte Eulalie, filie nostre, et vestris sicut melius et utilius dici fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum etiam intellectum.

Volentes tamen et concedentes vobis dicte Eulalie, filie nostre, quod predicta que vobis damus et de quibus vos heredamus possitis atque valeatis tradere et aportare in dotem vestram dicto Johanni de Mathamala cui nuptura estis et eidem facere augmentum, sponsalicium seu donacionem propter nupcias de eisdem iuxta vestram propriam voluntate iuro aliquo non obstante.

Renunciantes illis legibus seu iuribus dicentibus donaciones factas inter vivos causa ingratitudinis vel allia posse revocari vel irritas fieri et omni alii iuri contra hec facienti. Et predictum hereditamentum, donacionem et concessionem et omnia alia singula, grata, valida atque firma se et observare promittimus et non contra facere seu venire de iure vel de facto aliqua racione vel causa.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, pasciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, IIII die mensis marcii anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Petri Boxader. Sig+num Elicsendis, eius uxor predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes huius rey sunt Jacobus Bretons, parrochie Sancti Martini de Aviano et Raymundus Viveti, sartor ville Berge.

Noverint universi quod ego Eulalia, filia Petri Boxader, arator, et Elicsendis, eius uxor, ville Berge; ex certa sciencia de consensu et voluntate dictorum parentum meorum et aliquorum aliorum amicorum meorum nubo matrimoniali copula vobis Johanni de Mathamala, filio Petri de Mathamala, quondam, parator, et Saure, eius uxor viventis dicte ville.

Et in hoc tempore nupciarum nostrarum aporto, trado et constituo vobis in dotem meam et pro dote mea et nomine dotis mea XXX libras monete barchinonense de terno et et viginti libras pro vestitu nupciali et jogiis et unam taceam argenti et unam ollam cupri de quibus dicti parentes michi me heredarunt et michi donacionem fecerunt de eisdem cum publico instrumento presenti die confecto auctoritate notarii infrascripti pro ut in eo continetur.

Et de quibus XXX libras dotis et viginti libras pro vestitu et jogiis et aliis predictis facio vobis augmentum, sponsalium sive donacionem propter nupcias de X libras dicte monete. Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dederit et acquirere poterimus, habeamus, teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur. Set si me vobis premori contigerit sine tali prole quod absit habeatis vos et vestri dictum augmentum per me vobis factum cum infante et sine et cum uxoris et sine ad vestras voluntates. Residuum vero dicte dotis mea remaneat et revertatur proximioribus meis aut illi vel illis cui vel quibus ego dimisero seu ordinavero verbis vel testamento iuro aliquo non obstante.

Renuncians legibus seu iuribus dicentibus donaciones factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri et racioni contra hec facienti.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor et convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Eulalie predicte que hec concedo, laudo et firmo.

Testes predictis.

In Christi nomine. Noverint universi quod ego Johannes de Mathamala, filius Petri de

Mathamala, quondam, et Saure, eius uxor, viventis ville Berge; ex certa sciencia de consensu quorundam amicorum meorum duco in uxorem vos Eulaliam, filiam Petri Boxader, arator, et Elicsendis, eius uxor, dicte ville.

Et in hoc tempore nostrarum nupciarum confiteor et recognosco vobis dicte Eulalie, uxori mea, a vobis habuisse et recepisse in dotem vestram et pro dote vestra et nomine dotis vestre quinquaginta libras monete barchinonense de terno videlicet XXX libras pro dote et XX libras pro vestitu et jogiis, unam taceam argenti et unam ollam cupri super quibus renuncio excepcioni peccunie non numerate et aliarum predictarum dicte vestre dotis non habitatum et non receptatum et doli.

Et propter hanc dotem per vos michi traditam facio vobis augmentum, sponsaliciam sive donacionem propter nupcias de XV libras dicte monete.

Et sic sunt in universo inter dotem et augmentum quadraginta V libras in peccunia quibus pro quidem quadraginta quinque libras et aliis predictis dicte vostra dotis obligo vobis et vestris omnia et singula bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dederit et acquirere poterimus habeamus, teneamus et possideamus cunctis diebus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur. Set si me vobis premori contigerit sine tali prole quod absit habeatis vos et vestri dictam dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum cum infante et sine, cum marito et sine, ad vestras voluntates pro quibus dote et sponsalicio vestris teneatis vos et vestri omnia et singula bona mea ypothecata et hoc tantum et tamdiu donec proximiores michi aut ille vel illi qui michi successerint vobis aut vestris tradant et deliberent dictas vestri dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum dicto iuro non obstante fructus vero quos ex ipsis bonis meis perceperitis in sortem solucionis non computando ymmo habeatis eos ex meo proprio et plano dono et pro vestro firmo sponsalicio. Renunciatis legibus seu iuribus dicentibus fructus et eorum obligatarum in sortem valeant computari ac eciam donaciones factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri contra hec facienti.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge ut supra.

Sig+num Johannis Mathamala predicti qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes ut supra.

Notum sit cunctis quod nos Petrus Boxader, arator, et Elicsendis, eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia ad dictatum et mandatum Eulalie, filie nostre, sponseque vestri Johannis de Mathamala, filii Petri de Mathamala, eius uxor, viventis dicte ville Berge et pro eadem constituimus nos principales pacatores et debitores vobis dicto Johanni de Mathamala in illis quinquaginta libras monete barchinonense de terno, una tacea argenti et una olla cupri quas die presenti cum publico instrumento auctoritate notarii infrascripti confecto dicta Eulalia vobis in dotem suam constituit et aportare promisit prout in eo potest videre. Et licet vos dictus Johannis cum instrumento dotalicio die presenti eidem confecto ab eadem confessus fueritis habuisse et recepisse predictam dotem et renunciaveritis excepcioni peccunie non numerate et aliarum predictarum dicte dotis non receptarum et doli. Cum re vera certum sit et in veritate consistat vestris confesione et renunciacione in aliquo non obstantibus quod predicta dos per nos vobis debetur et solvi debet unde renunciando excepcioni dicte peccunie et aliarum per nos vobis non debitarum dicta de causa et doli promittimus vobis vel vestris aut cui volueritis loco vestri solvere, tradere et deliberare per hos terminos et soluciones videlicet in die qua benedictionem conjugalem in facie ecclesie accipietis XXXV libras dicte monete videlicet viginti libras pro dicto vestitu et jogiis et XV libras dotis et dictas taceam argenti et ollam cupri. Et ab illa die nupciarum ad tres annos sequentes septem libras et mediam dicte monete et ab eodem die ad duos annos sequentes restantes septem libras et mediam salve, quiethe et secure et sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirenda illi curie et dominacione ecclesiastice vel seculari coram qua malueritis nos et bona nostra et cuiuslibet nostrum pro predictis convenire.

Et si pro hiis habendis dapnum aliquod suscinueritis vel misiones feceritis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere et emendare promittimus et convenimus incontinenti super quibus misionibus, dampnis et omni alio interesse credatur vobis et vestris, vestro et eorum solo et simplici verbo sine testes et iuro et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligamus quilibet nostrum in solum omnia et singula bona et iura nostra et cuiuslibet nostrum, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Renunciantes super hiis consuetudini barchinonense loquenti de duobus vel pluribus in solum se obligantibus et epistole diviadriani et omni alii iuri et rationi quibus contra predictam fieri vel veniri posset.

Renuncio quo ad hec doti et sponsalicio meis et iuri ypotecharum mearum auxilio velleyani senatus consulti auctentice signa mulier et legi Iulie de fundo dotali in exatracto non alienando et omni alii iuri et rationi quibus possem me defendere.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, pasciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Petri Boxader. Sig+num Elicsendis, eius uxor predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Testes ut supra.

161

1422, març, 9. Berga.

Venda de dos muls.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 117v.

Notum sit cunctis quod ego Johannes Sala, traginerius ville Berge nunc vero habitator ville Celsone, ex certa sciencia confiteor et recognosco me debere vobis Salvatori Serra, traginerio ville Sorise, hiis presenti, triginta tres florenos auri fini de Aragone, racione duorum mulorum, unius pili de rate et alterius pili baix, quos a vobis emi, habui et recepi.

Et ideo renunciando excepcioni dictorum mulorum non emptorum, non habitorum et non receptorum et dicte peccunie non numerate et ex causa predicta vobis non debite et doli mali, convenio et promitto solvere vobis aut cui seu quibus volueritis dictis XXXIII florenos per hos terminos et solucionis videlicet in primo venienti festo Pentecoste

decem florenos et in primo venienti festo sancti Martini octo florenos et a primo venienti festo Pasche ad unum annum tunc sequentem octo florenos et restantes septem florenos a primo venienti festo sancto Bartholomei apostoli ad unum annum, diebus adratibus denarios sine pignere et sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et missioni vestri et vestrorum sub pena tercii acquirendi illi curie et dominacione ecclesiastice vel seculari coram coram (sic) que malueritis me et bona mea pro predictis convenire. Renunciando quo ad hec meo proprio foro et iurisdictioni et submittimus me bona mea foro, iurisdictioni et districti dicte curie. Et super hiis petendis et habendis vos aut vestri habueritis ire aut mittere nuncium seu procuratorem vestrum extra vestri seu vestrorum habitacionem promitto et convenio dare et solvere vobis aut dicto nuncio seu procuratori vestro qualibet die qua pro predictis oportuerit laborare eundo stando et redeundo pro vestro et eorum salario et labore diurno quinque solidos monete barchinonense de terno.

Et ultra hec omnes et singulas misiones et expensas que pro inde feceritis aut sustinueritis quoquomodo super quibus misionibus et expensis credatur vobis et vestris vestro et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vobis et vestris specialiter dictos mulos et alium meum mulum quem habet pili nigri quos dictos tres mulos confiteor pro vobis et nomine vestro precario tenere et possidere donec vobis fuerit integriter et plenarie satisfactum et volens quod per specialem obligacionem non derogetur generali nec per generalem speciali ymmo una per aliam validetur et corroboretur. Renunciando super hiis omnibus et singulis iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel venire posset. Et ad maiorem firmitatem iuris sponte per Dominum Deum et eius sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere et complere, tenere et observare et in nullo contrafacere vel venire iure aliquo, causa vel omnia racione.

Actum est hoc Berge, nona die mensis marcii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Johannis Sala predicti qui hec concedo, laudo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt Ugo de Ortigiis, notarius, et Petrus Nogerii, hostalerius, ville Berge.

1422, març, 17. Berga.

Margarita, vídua de Bernat de la Palanca, en qualitat d'administradora i tutora dels béns dels seus fills, renuncia a un bosc situat a la parròquia de Pedret.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 70v.

Notum sit cunctis quod ego Margarita, uxor Bernardi de la Palancha, quondam, parrochie ecclesie sancti Quirici de Padreto, diocesis urgellensem, domina potens et administratrix in bonis que fuerunt dicti quondam viri mei ac aciam tutrix pupillorum filiorum meorum et ipsius quondam viri mei, gratis et ex certa sciencia per me et meos nominibus predictis cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro renuncio et difinio vobis venerabili Arnaldo de Condominis ville Berge, hiis presenti, quoddam nemus quod pro vobis nominibus predictis teneo et posideo in dicta parroquia ad censum unius somate de pals terminatum et confrontatum ab omnibus partibus in posesionibus mansi de Pedreto vocatum lo Bosch de la Curta.

Hanc autem renunciacionem et difinicionem facio ego dicta Margarita nominibus quibus super de dicto nemor cum omnibus suis pertinenciis et iuribus vobis dicto Arnaldo de Condominis hiis presenti et acceptanti et vestris sicut melius et utilius dici fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Ita videlicet quod a modo sine contradiccione et impediemento mei et meorum dicto nomine possitis dictum nemus stabilire, vendere, alienare et alias omnimodas vestras voluntates facere.

Quem ego nominibus quibus super impono dictis pupillis et me et meis eorum nomine scilencium sempiternum.

Et promitto et convenio dictam renunciacionem et difinicionem semper habere ratam, gratam, validam atque firmam et contra eam non facere vel venire iure aliquo, causam vel etiam racione oferens solvere vobis censum debitum usque in hanc presenti die. Et predictis tenendis et observandis obligo nominibus quibus supra omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renuncians omnibus iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel venire posset.

Ad hec presens ego dictus Arnaldus de Condominis dictam renunciacionem et difinicionem a vobis dicta Margarita dictis nominibus accepto et de censu usque in hanc presentem diem teneo me pro contento.

Hec igitur supradicta facimus et firmamus nos dicte partes in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge XVII die mercii anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Margarite predicte que hec dictus nominibus concedo et firmo.

Sig+num Arnaldi de Condominis predicti qui hec accepto.

Testes huius rey sunt Raimundus Ugos, curritor, et Johannis Torr alias Guardamal, scriptor, ville Berge.

163

1422, abril, 25. Berga.

Alliberament d'una serva de la parròquia de Sant Ciprià de l'Abadia.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 91v.

Noverint universi quod ego Margarita, uxor honorabile Raymundi Berengarii de Pagaria, quondam, domicelli domiciliati in vicaria Bagiarum, habitatrix ville Berge, ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et succesores cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro absolvo et difinio et ab omni potestate, servitute et dominio mei et meorum, penitus extraho et eicio vos Sibiliam, filiam Petri ça Fabrega, parrochie Sancti Cipriani de l'Abadia, uxor Bartholomei Ros, parrochie Sancte Marie de Valcebre cum omni prole vestra nata et nascitura et cum omnibus bonis vestris, mobilibus et immobilibus, habitis et habendis ubique.

Ita videlicet quod a modo vos cum omni prole vestra possitis fovere vestrum domicilium ubicumque vobis placuerit et eligere quoscumque volueritis dictum seu dictos et omnia alia et singula facere sine contradiccione et impedimento mei et meorum quecumque et quem ad modum quilibet persona quithia, libera, redempta et francha facere potest.

Hanc autem absolucionem et difinicionem facio vobis et proli vestre et bonis et iuribus vestris perpetuo sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum

pro huiusmodi vero absolucione, difinicione et redempcione confiteor me a vobis habuisse et recepisse quatuor florenis auri fini de Aragone et recti ponderis unde renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali et in factum accioni facio vobis et bonis vestris de dictis quatuor florenis bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de ulterius non petendo.

Et sic promitto et convenio predictam absolucionem et difinicionem semper habere ratam, gratam, validam atque firmam et ipsam tenere et observare et contra ea non facere vel venire iure aliquo causa vel etiam racione sub obligacione omnium et singulorum bonorum et iurium meorum habitorum et habendorum ubique.

Renuncians super hiis omnibus et singulis iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge XXV die aprilis, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Margarite predicte que hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discreti Andreas Torrada, presbiter, et Petrus Mintrosa, clericus, ville Berge.

164

1422, abril, 25. Berga.

Bernat Goçart, mercader de Berga, reconeix haver rebut draps i vi en concepte de dot de la seva esposa Francisca.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 94r.

Sit omnibus notum quod ego Bernardus Goçart, mercator ville Berge, ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis Francisce uxori mea quod habui et recepi a vobis et pro dote vestra centum quatuordecim libras monete barchinonense de terno videlicet in XIII pannis lane crudis et in septem pannis lane paratis et in XII saumatis vini.

Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate et in modum predictum non habite et non recepte et doli mali facio vobis de dictus centum quatuordecim libras per vos michi modo predicto solutis bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de

ulterius non petendo sicut melius dici fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Actum est hoc Berge, XXV die mensis aprilis, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Bernardi Goçart predicti qui hec concedo et firmo.

Testes huius rey sunt Arnaldus Cerchs, mercator, et Matheus Borrelli, textor, ville Berge.

165

1422, abril, 26. Berga.

Capítols matrimoniais entre Bernat de Muntsospir (paraire) i Constança Torrent (pagesa).

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 92r.

In Christi nomine, noverint universi quod nos Jacobus Muntsuspir, parator, et Francisca, eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia volentes et affectantes quod vos Bernardus, filius noster matrimonium contrahatis et ducatis in uxorem Constanciam, filiam Marchi Torrent, aratoris, et Constancie eius uxor, dicte ville.

Idcirco contemplacione dicti matrimonii heredamus vos dictum filium nostrum et damus et concedimus vobis dicto filio nostro pro parte hereditate et legitima vestra paterna et materna et suplemento earundem et pro omni et quocumque alio iure vobis pertinenti in omnibus et singulis bonis et iuribus nostris et cuiuslibet nostrum triginta florenos auri fini de Aragone et recti ponderis.

Hoc autem hereditamentum et donacionem facimus vobis dicto filio nostro de dictis triginta florenis super omnibus et singulis bonis et iuribus meis et cuiuslibet nostrum sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Volentes et concedentes vobis quod super predictis que vobis damus et de quibus vos heredamus possitis atque valeatis assecurare dicte Constancie quam ducturus estis in uxorem dotem suam et eidem facere sponsaliciu sive augmentum propter nupcias iuxta vestram propiam voluntatem iure aliquo non obstante. Renunciantes quo ad hec illis

legibus seu iuribus dicentibus donaciones factas inter vivos causa ingratitudinis vel inopie aut allia posse revocari vel irritas fieri. Et omni alii iuri contra hec facienti. Et sic promittimus et convenimus predictam donacionem seu hereditamentum non revocare non revocare sub bonorum et iurium nostrorum habitorum et habendorum ubique obligatione.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, pasciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, XXVI die mensis aprilisi anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Jacobi de Muntsuspir. Sig+num Francisce, eius uxor predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rey sunt venerabilem Bernardus de Cantalops, Galcerandus de Ortigiis, mercatores, Raymundus d'Arles, Bartholomeus Benet, alias Guilo, basterius, et Guillelmus Vidal, fornerius, ville Berge.

In Christi nomine noverint universi quod nos Marchus Torrent, agricultor, et Constancia, eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia volentes et cupientes quod vos Constancia, filia nostra, matrimonium contrahatis ac matrimoniali copula nubatis Bernardo, filio Jacobi de Muntsuspir et Francisce eius uxor dicte ville.

Idcirco contemplacione dicti matrimonii dotamus et heredamus vos dictam Constanciam, filiam nostram, et damus et concedimus vobis dicte Constancie filie nostre pro parte hereditate legítima vestra paterna et materna et suplemento eiusdem pro omni et quocumque alio iure vobis pertinenti in bonis et iuribus nostris et cuiuslibet nostrum viginti llibras monete barchinonense de terno et octo alnes panni de vervino pro vestibus nupcialibus.

Hoc autem hereditamentum seu donacionem de predictis viginti libras et octo alnis panni de vervino facimus vobis dicte Constancie, filie nostre, et vestris sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Volentes tamen et concedentes vobis dicte Constancie, filie nostre, quod predicta que vobis damus et de quibus vos heredamus possitis atque valeatis tradere et apportare in

dotem vestram dicto Bernardo Muntsuspir cui nuptura estis et eidem facere augmentum, sponsalium sive donacionem propter nuptias de eisdem iuxta vestram propriam voluntatem iure aliquo non obstante.

Renunciatis illis legibus seu iuribus dicentibus donaciones factas inter vivos causa ingratitudinis aut alter posse revocari vel irritas fieri et omni alii iuri contra hec venientibus.

Et predictum hereditamentum, donacionem et concessionem et omnia alia et singula supradicta grata, valida atque firma semper habere, tenere et observare promittimus et non contrafacere seu venire de iure vel de facto aliqua ratione vel causa.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, paciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Marchi Torrent. Sig+num Constancie eius uxor predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt ut supra.

Noverint universi quod ego Constancia, filia Marchi Torrent, agricultor, et Constancie eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia de consensu et voluntate dictorum parentum et aliorum amicorum meorum nubo matrimoniali copula vobis Bernardo, filio Jacobi de Muntsuspir, et Francisce, eius uxor.

Et in hoc tempore nupciarum nostrarum aperto, trado et constituo vobis in dotem meam et pro dote mea et nomine dotis mea viginti libras monete barchinonense de terno et octo alnes panni de vervino pro vestibus nupcialibus de quibus dicti parentes michi me heredarunt ac de eisdem donacionem michi fecerunt cum publico instrumento presenti die confecto auctoritate notarii infrascripti pro ut in eo continetur.

Et de quibus viginti libras facio vobis augmentum, sponsalium sive donacionem propter nuptias de VI libras tredecim solidis et IIII denaris dicte monete. Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dederit et acquirere poterimus, habeamus, teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre et post obitum nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur. Set si me vobis premori contingerit sine tali prole quod ab sit habeatis vos et vestri dictum augmentum per me vobis factum

cum infante et sine et cum uxoris et sine ad vestras voluntates. Residuum vero dicte dotis mea remaneat et revertatur proximioribus meis aut illi vel illis cui seu quibus vel quibus ego dimisero seu ordinavero verbo, testamento scritis aut alter iuro aliquo non obstante.

Renunciando super hiis illis legibus seu iuribus dicentibus donationes factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri contra hec facienti.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Constancie predictae que hec concedo, laudo et firmo.

Testes ut supra.

In Christi nomine. Noverint universi quod ego Bernardus, filius Jacobi de Muntuspir et Francisce, eius uxor, ville Berge; ex certa sciencia de consensu et voluntate dictorum parentum meorum et aliorum amicorum meorum duco in uxorem vos Constanciam, filiam Marchi Torrents et Constancie eius uxor et in hoc tempore nuptiarum nostrarum confiteor et recognosco vobis dicte Constancie, uxori mea, a vobis habuisse et recepisse viginti libras monete barchinonense de terno et octo alnas panni de vervino pro vestibus nupcialibus super quibus renuncio excepcioni pecunie non numerate et aliorum predictorum dicte vestre dotis non habitatum et non receptorum et doli. et propter hanc dotem per vos michi traditam facio vobis augmentum, sponsalium sive donationem propter nuptias de decem libras dicte monete et sic sunt in universo inter dotem per vos michi traditam in pecunia et augmentum per me vobis factum triginta libras dicte monete pro quibus triginta libras inter dotem et augmentum et aliis predictis dicte vestre dotis obligo vobis et vestris omnia et singula bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique..

Ita quod hec et alia bona que Deus nobis dedit et adquirere poterimus, habeamus, teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre et post obitum vero nostrum proli ex nobis ambobus pariter procreande quiete remaneant et revertantur. Sed si me vobis premori contingerit sine tali prole quod absit habeatis vos et vestri dictam dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum cum infante et sine et cum marito et sine ad vestras voluntates pro quibus dote et sponsalio vestris teneatis vos et vestri omnia et singula bona mea ypotechata et hoc tantum et tamdiu donec proximiores michi aut ille vel illi qui michi succederint vobis aut vestris tradant aut deliberent dictas

vestri dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum aliquo iure non obstante fructus vero quos ex ipsis bonis meis perceperitis non computentur vobis in sortem solucionis ymmo habeatis eos ex meo proprio et plano dono et pro vestro firmo et bono sponsalicio renunciatis legibus seu iuribus dicentibus fructus et eorum obligatorum in sortem valeant computari et etiam donaciones factas inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri et racioni contra hec facienti.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientes et legitime stipulantis.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Bernardi de Muntsuspir predicti qui hec laudo, concedo et firmo

Sig+num Jacobi de Muntsuspir et Francisce eius uxor predictorum qui predictis consentimus eaque laudamus et firmamus.

Testes ut supra.

Noverint universi quod nos Marchus Torrent et Constancia, eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia ad dictatum et mandatum Constancie, filie nostre, sponseque vestri Bernardi, filii Jacobi de Muntsuspir et Francisce eius uxor dicte ville et pro eadem constituimus nos principales paccatores et debitores vobis dicto Bernardo de Muntsuspir in illis viginti libras monete barchinonense de terno et octo alnis panni de vervino pro vestibus nupcialibus quas die presenti cum publico instrumento auctoritate notarii infrascripti confecto dicta Cosntancia vobis in dotem suam constituit et aportare promisit prout in eo potest videre. Et licet vos dictus Bernardus in instrumento sponsalicii per vos eidem facto ab eadem confessus fueritis habuisse et recepisse predictam dotem et renunciaveritis excepcioni peccunie non numerate et aliorum dicte dotis non habitaram et non receptaram et doli. Cum re vera certum sit et in veritate consistat vestris confesione et renunciacione in aliquo non obstantibus quod predicta dos per nos vobis debetur et solvi debet unde renunciando excepcioni peccunie et aliorum per nos vobis non debitarum dicta de causa et doli promittimus vobis seu vestris aut cui volueritis loco vestri tradere et solvere predictam dotem per hos terminos et soluciones videlicet in die qua cum dicta Constancia in faciem ecclesie sollempnizabit matrimonium et benedictionem conjugalem cum eadem accipietis X llibras dicte monete et dictas octo alnes panni de vervino et ab illo die ad unum annum tunc sequentem centum solidos et

sit deinde in eodem termino centum solidos tantum et tamdiu donec dicta vos sit vobis aut vestris, integriter persoluta diebus adratatis sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum.

Et si pro hiis petendis et habendis dapnum aliquod suscinueritis vel misiones feceritis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere et emendare promittimus et convenimus incontinenti super quibus volumus et statuimus credi vobis et vestris, vestro et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligamus omnia et singula bona et iura nostra et cuiuslibet nostrum, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Renunciantes super hiis consuetudini barchinonense loquenti de duobus vel pluribus in solum se obligantibus et signanter ego dicta mulier.

Renuncio quo ad hec doti et sponsalicio meis et omnibus iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, pasciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Marchi Torrent. Sig+num Constancie, eius uxor predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes ut supra.

166

1422, maig, 21. Berga.

Vinya a Comabonal. Una de les afrontacions és Fontcaldes.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 127v.

Notum sit cunctis quod nos Guillelmus Salvat, parator, et Elicsendis, eius uxor, ville Berge, non dolo vi vel metu set gratis et ex certa sciencia per nos et omnes heredes et successores presentes pariter et futuros, cum hoc presenti publico instrumento, perpetuo valituro et duraturo, vendimus et titulo pure et perfecte vendicionis, tardimus et

concedimus vobis Bartholomeo de Capdevila, pintanerio dicte ville, et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo quandam vineam nostram quam habemus, tenemus et possidemus in parrochia Sancti Petri de Madrona, loco vocato et nominato a Comabonal, terminata ab una parte cum vinea Bartholomei de Comaposada, ab alia cum vinea Bertrandi Ripol, ab alia cum vinea Nicholay Puret, àlias Guilami, ab alia vero parte cum torrente de Fonscaldes....

Actum est hoc Berge, XXI die mensis madii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI.

Sig+num Guillelmi Salvat predicti qui hec laudo laudo, concedo et firmo. Sig+num Elicsendis eius uxor predicte que hec laudo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt Laurencius Martini, curritor, et Johannes Solerii, basterius, habitatoris ville Berge.

167

1422, maig, 27. Berga.

Imposició de la farina.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 96r.

Sit omnibus notum quod ego Franciscus Puyol, mercator ville Berge, ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis Raymundo Benet, alias Guilo, dicte ville, collectori impositionis farine ipsius ville Berge quod nomine universitatis dicte ville solvistis et tradidistis michi et ego a vobis dicto nomine habui et recepi ad meas franchas voluntates videlicet pro anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo XXI ex maiori quantitate quam dicta villa in quolibet anno facit diversis terminis viginti octo libras XI solidos et VIII denarios monete barchinonense de terno. Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali facio vobis et dicte universitate ville Berge de dictis XXVIII libras XI solidos et VIII denariis per vos michi solutis comprensis tamen in hiis illis X libras quas n'Esperandeu de Conominis dedit me super Bernardum del Holm, hostalerium ipsius ville bonum et perpetuum finen, pactum et apocham de ulterius non petendo.

Actum est hoc Berge, XXVIII die mensis madii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Francisci Puyol predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Guillelmus Arola, textor et Bertholomeus de Comaposade, traginerius ville Berge.

168

1422, maig, 29. Berga.

Venda de tres muls pel preu de 92 florins.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 96r.

Notum sit cunctis quod ego Bernardus del Holm, hostalerius ville Berge, ex certa sciencia vendo et titulo pure et perfecte vendicionis trado et concedo vobis Bertholomeo Romi, hostalerio ville Baguani et vestris et quibus volueritis, tres mulos quos habeo, videlicet unum de pilo sardi, alium de pilo castany, alium de pilo rubeo.

Hanc autem vendicionem de dictis tribus mulis facio vobis et quibus volueritis sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Extrahendos predictos mulos quos vobis vendo de posse, iure et dominio mei et meorum eosdemque in posse, ius et dominium vestri et vestrorum mitto et transfero irrevocabiliter pleno iure ad habendum, tenendum, vendendum, alienandum et ad faciendum inde omnes vestras et vestrorum perpetuo franchas voluntates sine contradiccione et impedimento mei et meorum et alterius cuiuscumque persone inducendo inde vos et quos volueritis de predictis tribus mulis in plenam et corporalem possessionem pleno iure pro precio vero presentis vendicionis confiteor et recognosco me a vobis habuisse et recepisse nonaginta duos florenos auri fini de Aragone et recti ponderis. Et recepte et doli mali et legi subvenienti deceptis in vendicionibus ultra dimidiam iusti precii facio vobis et bonis vestris de predictis nonaginta duobus florenis precio dictorum trium mulorum per vos michi solutis bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de ulterius non petendo et de non agendo aliquam questionem in iudicio vel extra, dando et remittendo ex certa sciencia vobis et vestris donacione pura, perfecta, simplici et irrevocabili inter vivos siquit quitquid aut quantum predicta que vobis vendo plus modo valent aut a modo valebunt precio antedicto.

Et sic promitto et convenio predicta que vobis vendo facere, habere, tenere et possidere contra cunctas personas sub obligatione omnium et singulorum bonorum et iurium meorum habitorum et habendorum ubique.

Renunciens super hiis omnibus et singulis iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset. Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor et convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge M CCCC XXII.

Sig+num Bernardi del Holm predicti qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discreti Bertholomeus Vila et Petrus Guarrigosa, presbiteri ville Berge.

169

1422, juny, 11. Berga.

Venda d'un mul.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 135r.

Notum sit cunctis quod nos Anthonius Pelicerii, traginerius, et Johannes eius filius ville Berge, ex certa sciencia confitemur et recognoscimus nos debere vobis Laurencio Gili, merctarori, habitatori Sedis Urgellensem viginti duos florenos auri Aragone et ponderis recti, racione unius muli pili sardi quem a vobis emimus, habuimus et recepimus unde renunciantes excepcioni dicte peccunie non numerate et ex causa predicta non debite et doli mali omni alii iuri, ex certa sciencia promittimus et convenimus dare et solvere dictos XXII florenos auri per hos terminos et soluciones videlicet in festo sancte Marie mensis augusti medietatem et aliam medietatem in festo natalis Domini proxime venientum salvos, franchos et quithios et sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirendi illi curie et dominacioni ecclesiastice vel seculari coram quam malueritis nos et quemlibet nostrum et bona nostra et cuiuslibet nostrum prp predictis convenire. Renunciantes super hiis nostro proprio foro et iurisdiccioni et submittimus nos et bona nostra foro, iurisdiccioni et districtui dicte curie. Quam curiam et eius eleccionem positis variare et muttare semel

et pluries et quotiescumque volueritis et unam dimittere et ad (...) et hoc tociens quociens volueritis.

Et si pro hiis petendis et habendis vos aut vestri habueritis ire aut mittere nuncium seu procuratorem vestrum extra vestri seu vestrorum habitationem promittimus et convenimus dare vobis aut dicto nuncio seu procuratori vestro qualibet die qua pro predictis oportuerit vos aut dictum nuncium seu procuratorem vestrum pro predictis laborare eundo stando et redendo pro vestro et eorum salario et laborare diurno tres solidos monete barchinonense de terno.

Et omnes et singulas alias misiones siquas pro predictis feceritis aut sustinueritis quoquomodo reddere, restituere et emendare promittimus et convenimus incontinenti super quibus credatur et etc.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligamus signanter et specialiter vobis dictum mulum per nos a vobis emptum quem confitemur pro vobis et nomine vestro precario tenere donec vobis in predictis fuerit plenarie satisfactum. Et generaliter omnia et singula alia bona et iura mea et cuiuslibet nostrum mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Volentes quod pro speciale obligationem non derogetur generali nec econverso ymmo una per alteram validetur.

Renunciantes iuri dicenti quod quamdiu potest creditor de re specialiter obligata sibi satisfacere manus ad alia non extendat et legi seu consuetudini barchinonense loquenti de duobus vel pluribus insolentibus si obligantibus et omni alii iuri et rationi quibus contra predicta fieri vel veniri posset. Et ut predicta omnia et singula maiori gaudeant firmitate iuramus sponte per et etc.

Actum est hoc Berge, XI die mensis iunii, anno a Nativitate Domini M CCCC vicesimo secundo.

Sig+num Anthonii Pellicerii et Johannis eius filius predictorum qui hec laudamus, firmamus et iuramus.

Testes huius rei sunt Berengarius Torr, alias Guardamal, textor et Johannes Pelos, parator, ville Berge.

1422, juliol, 7. Berga.

Compra d'una mula i d'un ase a un francès.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 136v.

Notum sit cunctis quod ego Bernardus de les Canals, mercerius ville Berge, ex certa sciencia confiteor et recognosco me debere vobis Gilii Defors del mas Guarner, regni Francie quindecim florenis auri fini Aragone et poderis recti racione unius mule pilii rubei et unius rocinni pilii nigri monocolori quos a vobis emi, habui et recepi unde renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate et ex causa predicta vobis non debite et doli promitto et convenio solvere vobis aut cui volueritis dictos XV florenos per hos terminos et soluciones videlicet in primo veniente festo sancti Martini medietatem et aliam medietatem in die Carniprivi Quadragesime proxime venientis salvos, franchos et quithios et sine omni dilacione, excusacioni et absque omni dampno et missione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirenda illi curie et dominacioni ecclesiastice vel seculari coram qua malueritis me et bona mea pro predictis convenirie Renuncians quo ad hec meo proprio foro et iurisdiccioni et submitto me et bona mea foro, iurisdiccioni et districtui dicte curie quam curiam et eius eleccionem possitis variare et mutare semel et pluries et quotiescumque volueritis.

Et si pro hiis petendis et habendis missiones feceritis aut dampna suscinueritis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere et emendare promitto et convenio incontinenti super quibus credatur vobis et vestris, vestro et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vobis et vestris signantur et specialiter dictam mula et dictum rocinum quos confiteor pro vobis et nomine vestro precario tenere et posidere donec vobis in predictis fuerit plenarie satisfactum.

Et generaler omnia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique volens quod pro specialem obligacionem non derogetur generali nec econverso ymmo una per alteram validetur et corroboretur.

Renuncians iuri dicenti quod quamdiu potest creditor de re specialiter obligata sibi

satisfacere manus et alia non extendat et omni alii iuri et rationi quibus contra predicta fieri vel veniri posset hec igitur et etc.

Actum est hoc Berge septima die julii anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Bernardi de les Canals predicti qui hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt Bertholomeus Benet, alias Guilo, basterius, et Petrus Boxader, arator, ville Berge.

171

1422, juliol, 18. Berga.

Venda d'una mula.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 143r.

Noverint universi quod nos Petrus Torr, alias Guardamal, arator, et Constancia eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia confitemur et recognoscimus nos debere vobis Bernardo de les Canals, mercerio dicte ville Berge, hiis presenti, octo florenos et medium auri fini Aragone et ponderis recti racione unius mule pili rubey quam a vobis emimus, habuimus et recepimus unde renunciantes excepcioni dicte mule non empte et dicte peccunie non numerate et ex causa predicta vobis non debite et doli mali promittimus et convenimus dictos VIII florenos et medium solvere vobis aut cui volueritis hinc ad festum sancti Martini confessoris proxime venientis salvoa, franchos et quithios et sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misionem vestri et vestrorum sub pena tercii acquirendi illi curie et dominacioni ecclesiastice vel seculari coram qua malueritis nos et quemlibet nostrum et bona mea et cuiuslibet nostrum pro predictis convenire. Renunciantes super hiis meo proprio foro et iurisdiccioni submittimus nos et bona nostra foro, iurisdiccioni et districtui dicte curie quam curiam et eius eleccione positis variare et mutare semel et pluries et quociescumque volueritis nos enim dictam curiam per vos et vestri eligendam tanquam iniudicium nostrum gratis acceptamus.

Et super hiis petendis et habendis dampnum aliquod sustinueritis vel misiones feceritis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere et emendare promittimus et convenimus incontinenti super quibus credatur vobis et vestris, vestro et eorum solo et simplici iuro

sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligamus vobis et vestris signanter et specialiter dictam mulam quam confitemu nomine vestro precario tenere et possidere donec vobis fuerit in predictis plenarie satisfactum.

Et generaliter omnia et singula bona et iura nostra et cuiuslibet nostrum mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Renunciantes super hiis epistole diviadriani et legi solidi et consuetudini barchinonense loquenti de duobus vel pluribus insolum se obligantibus et omni alii iuri et rationi quibus contra predicta fieri vel venire posset.

Et ego dicta mulier certificata de iuribus meis renuncio quo ad hec doti et sponsalicio meis et iuri ypothecatis mearum auxilio vellenavi senatus consulte autentice siqua mulier et legi iulie et omni alii iuri et rationi hiis obligantibus. Et ad maiorem firmitatem iuro sponte per Dominum Deum et eius Sancta IIII evangelia meis manibus corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere et complere, tenere et observare et in nullo contrafacere vel venire iuro aliquo causa vel etiam racione.

Actum est hoc Berge, XVIII die mensis iulii anno a Nativitate Domini M CCCC XX secundo.

Sig+num Petri Torr, alias Guardamal. Sig+num Constancie, eius uxor, iurantes predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt venerabile Jacobus Borrelli, presbiter, Johannes Pelos et Thomas de Nobarbats, paratores ville Berge.

172

1422, agost, 17. Berga.

Terra a Huguets, parròquia de sant Pere de Madrona.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 129v.

Notum sit cunctis quod ego Johannes Riera, mercator, oriundus ville Berge, civis civitatis Ceseraguste, non dolo vi vel metu inductus vel seductus nec errore lapsus

ymmo gratis et ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et successores presentes pariter et futuros cum hoc presenti publico instrumento, perpetuo valituro et duraturo, vendo et titulo pure et perfecte vendicionis trado et concedo vobis discreto Matheo de Padragals, presbitero dicte ville Berge, tanquam laico et private persone, hiis presenti, et vestris aut cui seu quibus volueritis perpetuo quoddam trocium terre, partim campum et partim vinee plantatum, cum quibusdam domibus eidem trocio terre contiguus constitutum et fundatum in parrochia sancti Petri de Madrona vocato a Uguets quodque trocium terre terminatur ab una parte cum possessionibus mansi de Padregals, ab alia parte cum possessionibus Johannis Pila, mercator dicte ville, ab alia vero parte cum possessione dicti mansi de Padragals vocata la Coma d'en Gosol ...

Actum est hoc Berge, XVII die mensis augusti, anno a Nativitate Domini M CCCC vicesimo secundo.

Sig+num Johannis Riera predicti qui hoc laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Johannes Ballisterii, presbiter, Jacobus Canals, parator, et Johannes Vallonga, alias Oros, sutor, ville Berge.

173

1422, setembre, 12. Berga.

Vinya i ribera al Coll de l'Esclarit, parròquia de Berga. Entre les afrontacions es citen els camins que porten als masos Coscollera i Portlill.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 138r.

Noverint universi quod nos Jaufridus de Sancta Maria, consiliarius ville Berge, Petrus Magister, presbiter, manumissores et exequutores ultimi testamenti discreti Berengarii Textoris, quondam, notarium dicte ville, Bernardus de Cantalops, mercator, et Matheus Torrent, arator dicte ville adiuncti in dicta marmissoria per honorabile consulum dicte ville, ex certa sciencia nomine quo supra vendimus et titulo pure et perfecte vendicionis tradimus et concedimus vobis Michaeli Rovira, aratori dicte ville Berge, hiis presenti, et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo quandam vineam et terram cum quibusdam domibus que in eadem sunt et quodam trocio riparie eidem vinee contiguo quam dictam

marmisoriam et nos eius nomine habemus, tenemus et possidemus in parrochia Berge, loco vocato et nominato al Col de Sclarit, sub iure et dominio serenissimi domini regis, nullum censum ibi recipientis, terminatam et confrontatam ab una parte cum vinea et terra Bernardi Coçart, paratoris, ab alia parte in itinere que itur ad mansum de la Coscollera, ab alia parte cum terra et posesione Bernardi Pererii et ab alia parte cum itinere mansi del Portolill ...

Actum est hoc Berge, XII mensis septembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII. Sig+num Jaufridi de Sancta Maria, consilarii. Sig+num Petri Mager, manumissorum. Sig+num Bernardi de Cantalops. Sig+num Mathei Torrent adiunctorum predictorum qui hec dicto nomine laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Arnaldus Salnerii, fusterius, et Bernardus, filius Petri de Miquels, mercator ville Berge.

174

1422, setembre, 27. Berga.

Dot a donzelles per casar.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 132r.

Notum sit cunctis quod ego Petrus de Condomines, mercator ville Berge, heres et manumissor subrogatus in manumissoria Jacobi Durandi, quondam, mercatoris dicte ville, assignator et distributor pensionum censualium per ipsum Jacobi Durandi, quondam, dimissis puellis de suo genere maritandis prout in testamento dicti defuncti potest videri ex dictis redditibus seu pensionibus censualium assigno vobis Johanne, filie Petri Textoris et Eulalie eius uxor, sponse sive uxor Johannis de Gatueres, ville libere Sancti Laurencii de Morunys centum solidos monete barchinonense de terno.

Hanc autem assignacionem de dictis centum solidos facio vobis dicte Johanne ad opus maritandi sicut melius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Volens tamen et expresse retinens quod assignaciones pridem de predictis facte prius persolvantur quam presens, hec igitur et etc.

Actum est hoc Berge, XXVII die mensis septembris anno a Nativitate Domini M CCCC

XXII.

Sig+num Petri de Condominis predicti qui hec dicto nomine laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Franciscus Corts, presbiter, et Johannes Texidor, mercator, ville Berge.

175

1422, octubre, 8. Berga.

Venda d'un mul.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 134v.

Noverint universi quod ego Raymundus Planella, traginerius vile Podii Ceritani, ex certa sciencia confiteor et recognosco me debere vobis Bernardo Riu, aratori ville Berge, hiis presenti, viginti quinque florenos auri fini Aragone et ponderis recti racione unius muli pili castany quem a vobis emi, habui et recepi. Et ideo renunciando excepcioni dicti muli non empti, non habiti et non recepti et dicte peccunie non numerate et ex causa predicta non debite et doli mali. Promitto et convenio solvere vobis seu cui volueritis dictos XXV florenos per hos terminos et soluciones videlicet prima die mensis decembris proxime venientis duodecim florenos et medium et restantes duodecim florenos et medium in primo venienti festo Pentecostem diebus ad ratis dictos sine pignere et sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et missione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirenda illi curie et dominacioni ecclesiastice vel seculari coram qua malueritis me et bona mea pro predictis conveniri. Renuncians quo ad hec meo proprio foro et iurisdiccioni et submittentes me et bona mea foro, iurisdiccioni et districtui dicte curie quam curiam et eius eleccione positus semel et pluries et quotiescumque volueritis variare et mutare ego enim dictam curiam tanquam in iudicium meum nunc pro tunc acceptis.

Et si pro hiis petendis et habendis vos aut vestri habueritis ire aut mittere nuncium seu procuratorem vestrum extra vestri seu vestrorum habitacionem promitto et convenio ex pacto inhito dare vobis aut dicto nuncio seu procuratori vestro qualibet die qua pro predictis oportverit vos aut dictum nuncium seu procuratori vestrum pro predictis

laborare eundo stando et redeundo pro vestro et eorum salario et laborare diurno quinque solidos monete barchinonense de terno.

Et ultra hec omnes et singulas misiones et expensas siquas pro predictis feceritis et sustinueritis super quibus credatur vobis et vestri, vestro et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu ex acto. Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vos et vestris signanter et specialiter dictum mulum quem confiteor pro vobis et nomine vestro precario tenere donech vobis fuerit in predictis plenarie satisfactum et generaliter omnia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Volens ex pacto inhito quod pro speciale obligacionem non derogetur generali nec econverso ymmo una per alteram validetur et corroboretur.

Renuncians legi seu iuri dicenti quod quamdiu potest creditor de re specialiter obligata sibi satisfacere manus ad alia non extendate et vestri alii iuri et racionibus quibus contra fueri vel veniri posset. Hec igitur omnia et singula supradicta facio et etc.

Actum est hoc Berge, VIII die mensis octobris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Raymundo Planella predicti qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Petrus Garrigosa, presbiter, Johannes Texidor, mercator, et Petrus Oros, alias Vallonga, sutor ville Berge.

176

1422, octubre, 16. Berga.

Declaració de béns d'Isabel d'Aguilar, sagristana i cantora del monestir de Santa Maria de Montbenet.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 141r.

Noverint universi quod die sextadecima mensis octobris, anno a Nativitate Domini M CCCC XX secundo, in presencia mei Johannis dels Arnaus, presbiteri notarii publici ville Berge et in presencia etiam venerabili Petri Gibert, ville Cardone, et fratris Petri Mathei, comendatoris monasterii sancte Marie Magdalenes dicte ville Berge, testium ad

hec vocatorum et assumptorum venerabile et religiose domina Margarita de Aviano, abbatissa monasterii sancte Marie Montis Benedicti prefate ville, Yolans de Torrentibus, priorissa et Ysabell de Aguilaro, sacristana et cantatrix dicti monasterii, omnes insimul congregatae in capitulo ipsius monasterii sonu campane, ut moris congregari in dicto monasterio pro actibus comunibus eiusdem monasterii, confesse fuerunt concorditer bona sequentia esse dicte domine Ysabelis de Aguilaro:

Et primo una cambra la qual la dita Ysabell sa obrada de sos propis béns, que est inter cameram dicte domine abatisse et cameram dicte priorisse.

una colga ab un matalaf e un travesser

un cobertor vermell ab senyal de Aguilar

un perell de vanoves

un perell de flaçades

un perell de lancols

un cofre

(...)

una caldera

una taçe

una paroleta

dos perell de lançols

dues taces d'argent daurades

una bromadora

un arquibanch

una bota

Que bona superius dicta erant in dicto monasterio de quibus omnibus sit dictis et pactis dicta domina Ysabell de Aguilaro pecit et requisivit sibi

177

1422, octubre, 16. Berga.

Margarida d'Avià, abadessa de Montbenet fa donació de determinats béns a Isabel d'Aguilar, sagristana i cantora del mateix monestir.

Notum sit cunctis quod ego Margarita de Aviano, Dei gratia abatissa monasterii sancte Marie Montis Benedicti, ville Berge.

Attendens vos domina Ysabell de Aguilario, sacristana et cantatrix dicti monasterii, mei fecisse multa et grata servicia et cotidie facere non cessatis.

Attendens etiam me esse vobis obligatam in aliquibus pecunie quantitibus, Idcirco in remuneracionem et satisfaccionem predictorum dono vobis dicte domine Ysabeli donacione pura, perfecta, simplici et irrevocabili intervivos et titulo pure et perfecte donacionis, trado et concedo vobis eidem domine Ysabeli res et bona sequencia, videlicet:

tres domos sive cases quas ego operavi seu operari feci, videlicet entradam, coquinam et cameram et unum meum breviarium ad usumfructum de tota vita vestra tantum.

Ex alia parte, dono vobis dicte domine Ysabeli donacione pura, perfecta, simplici et irrevocabili intervivos ad omnimodas vestras voluntates tam in vita quam post mortem res seu bona sequencia:

Et primo duas colgues

dos matalafs

dues vanoves

un perell de flacades

tres perells de lancols

un coffre

una caixa de noguer

un perell de copes d'argent daurades petgades

set culleres d'argent

una olla d'aram

una bacina

uns alambrichs

un arquibanch

una paella

dos asters de ferro

una caxa que es en la cuyna

una taula e dos banchs

un saltiri

Hanc autem donacionem de predictis rebus primo nominatis ad usufructum de tota vita vestra tantum et de aliis sequentibus ad omnimodas vestras voluntates facio ego, dicta Margarita de Aviano, abatissa, vobis dicte domine Ysabeli per modum et formam predictas sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Extraendo predicta que vobis et vestris dono ut predicti de posse, iure et dominio mei et meorum, eademque in posse ius et dominium vestri et vestrorum mitto et transfero irrevocabiliter pleno iure.

Et ex causa huiusmodi vendicionis dono, cedo et mando vobis et vestris omnia loca et iura mea omnesque vices voces et acciones meas et meorum, reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque mei et meis pertinencia et pertinentes et pertinere debencia et debentes in predictis que vobis dono et contra quascumque personas et res rationem et occasionem eorundem.

Quibus iuribus et accionibus meis predictis positus vos et vestri uti agere et experiri in iudicio vel extra iudicium agendo, defendendo, excipiendo, proponendo et replicando et omnia et singula faciendo quecumque et quem ad modum ego poteram ante presentem donacionem et iurium cessionem et possem nunc et etiam postea quocumque, inducendo inde vos et vestros cum presenti in plenam et corporalem posesionem pleno iure seu quasi.

Et promitto et convenio predictam donacionem semper habere ratam, gratam, validam atque firmam et contra eam non facere vel venire causa ingratitude vel propie autem alio iuro, aliqua causa vel etiam racione sub obligacione omnium et singulorum bonorum et iurium meorum habitorum et habendorum ubique. Renuncians omnibus iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri poset.

Actum est hoc Berge ut supra.

Sig+num Margarite de Aviano, abbatisse predicta, que hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rei sunt ut supra.

1422, octubre, 16. Berga.

Venda d'un mul per 25 florins. Part del pagament és fa amb sal.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 114r.

Noverint universi quod ego Petrus Çabater, alias Beluç, termini castri de Muntclar, Urgellense diocesis, ex certa sciencia confiteor et recognosco me debere vobis Petro Camprubí, fabro ville Berge, viginti quinque florenos auri fini de Aragone et ponderis recti racione unius muli pili nigri quem a vobis emi, habui et recepi.

Et ideo renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate et ex causa predicta vobis non debite et doli mali et omni alii iuri et racioni ex certa sciencia promitto et convenio solvere vobis aut cui volueritis per hunc videlicet modum et formam et per hos terminos scilicet quod quolibet septimana sequenti portabo vobis intus villam predictam Berge unum vragium salis et quod vos accipiatis medietatem precii dicte salis in solucionem et satisfaccionem dictorum viginti quinque florenorum precii dicti mulii et aliam medietatem precii dicte salis habeatis mei quolibet vragio solvere. Et si forte precium salis quam ego quolibet viagio portabo vobis quolibet septimana ut dictum esse non attingit sumam seu valorem viginti solidorum vos accipiatis et retineatis penes vos in solucionem dicti muli X solidos et omne residuum habeatis mei quolibet vragio dare et solvere.

Et teneamini dare et solvere pro quolibet pesali dicti salis quam vobis portabo unum solidum XI denarios et obulum et hoc tantum et tamdiu donech dicti viginti quinque floreni fuerint vobis aut cui volueritis integriter persoluti sub pena tercii acquirendi illi curia et donacioni ecclesiastice vel seculari coram qua malueritis me et bona mea pro predictis convenire. Renuncians super hiis meo proprio foro et iurisdiccioni et submitto mei et bona mea foro, iurisdiccioni et districti dicte curie. Et super hiis petendis et habendis vos aut vestri habueritis ire aut mittere nuncium seu procuratorem vestrum extra vestri seu vestrorum habitacionem promitto et convenio dare vobis aut dicto nuncio seu procuratori vestro qualibet die qua pro predictis oportuerit laborare eundo stando et redeundo pro vestro et eorum salario et labore diurno tres solidos monete barchinonense de terno. Et omnes alias et singulas misiones et expensis que pro

indefeceritis aut sustinueritis fecerit aut sustinuerit quoquomodo super quibus credatur vobis et vestri vestro et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu ex acto. Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vos et vestris specialiter dictum mulum quem confiteor pro vobis et nomine vestro precario tenere et possidere donech vobis fuerit in predictis integriter et plenarie satisfactum et generaliter omnia et singula bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renunciatis iuri dicenti quod quamdiu potest creditor dare sibi specialiter obligata satisfacere manus et alia non extendat et omni alii iuri racioni quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Actum est hoc Berge, XVI die octobris anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+um Petri Çabaterii predicti qui hoc convenio, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Anthonius Rovira, presbiter, et magister Johanni sartor ville Berge.

179

1422, octubre, 29. Berga.

Venda de dos bous pel preu de 40 florins i 9 sous.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 122r.

Notum sit cunctis quod ego Jacobus Ponç del Col d'Arles, parrochie ecclesie sancte Eulalie Berge, diocesis urgellense, ex certa sciencia confiteo et recognosco me debere vobis Guillelmus Salavert, castri de Gosol, dicte diocesis quatuordecim florenos auri fini de Aragone et novem solidos monete barchinonense de terno racione unius paris bovum pilii virmilei quos a vobis emi, habui et recepi. Et ideo renunciando excepcioni dicte pecunie non numerate et ex causa predicta vobis non debite et doli mali et omni alii iuri et racioni promitto et convenio solvere vobis aut cui volueritis dictos XIII florenos et novem solidos per hos terminos et soluciones videlicet in primo venienti festo Resurrectionis Domini XII florenos et omne residuum dicti debiti hinc ad festum Pentecostem proxime venientium sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirenda illi curie et dominacioni ecclesiastice vel seculari coram qua malueritis me et bona mea pro

predictis convenire facta tamen primitus per vos aut vestros decem dierum requisicione. Renunciatis quo ad hec meo proprio foro et iurisdictioni et submitto me et bona mea foro, iurisdictioni et districtui dicte curie. Quam curiam et eius electionem positus si volueritis semel et pluries et quotiescumque volueritis variare et mutare.

Et si pro hiis petendis et habendis vos aut vestri habueritis ire aut mittere nuncium seu procuratorem vestrum extra vestri seu vestrorum habitationem promitto et convenio dare vobis aut dicto nuncio seu procuratori vestro qualibet die qua pro predictis opportuerit laborare eundo, stando et redeundo pro vestro aut eorum salario et labore diurno III solidos monete barchinonense de terno.

Et ultra hec omnes et singulas alias misiones et expensas que pro inde feceritis et sustinueritis quoquomodo reddere, solvere et restituere promitto et convenio incontinenti super quibus credatur vobis et vestris, vestro et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probationis genere minime requisito seu exacto.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vobis et vestris specialiter dictos boves quos confiteor per vobis et nomine vestro precario tenere et possidere donec vobis fuerit in predictis plenarie et integritate satisfactum pariter et in penis salariis, misionibus et expensis inde comisis, factis et sustentis.

Et generaliter omnia alia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique volens quod per specialem obligationem non derogetur generali nec per generalem speciali ymmo una per alteram validetur et coroboretur.

Renunciatis legi sive iuri dicenti quod quamdiu potest creditor de re sibi specialiter obligata sibi satisfacere manus et alia non extendat.

Et omnibus feriis, mesium et vindemiarum et guidaticis nundinarum et omnibus et singulis iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Hec igitur omnia et singula supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hoc recipientis et legitime stipulantis.

Actum est Berge vicesima nona die mensis octobris, anno a Nativitate Domini M quadringentesimo vicesimo secundo.

Sig+num Jacobo Ponç predicti qui hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Petrus Michaelis Verneda, presbiter, et Bernardus

Dilmerii, ypothecarius, ville Berge.

180

1422, novembre, 7. Berga.

Reducció del preu d'un cens sobre una vinya situada a Estany Clar. Una de les seves afrontacions és el camí que porta de Berga a Ripoll.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 113v.

Noverint universi quod ego Fredericus de Condomines, ville Berge, heres et successor in hereditate et bonis que fuerunt domine Eulalie, quondam, uxoris Petri Riu, quondam, notarii dicte ville, tenentis et posidentis bona que fuerunt dicti quondam Petri Riu, viri sui, ypothecata pro suis dote et sponsalicio. Attendens vos Bernardum Riu, aratorem dicte ville, tenere et possidere quandam vineam in parrochia Berge, loco vocato a Stany Clar, sub iuro et dominio dicte hereditatis ad censum sex solidorum monete barchinonense de terno quolibet anno in festo sancti Andree Apostoli solvendum.

Attendens inquam dictam vineam heremam et incultam remanere propter sterilitatem terre et honus insupportabile dicti census VI solidorum.

Idcirco amore et precibus vestris, gratis et ex certa sciencia cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro per me et omnes meos heredes et successores in dicta hereditate reduco et torno vobis dicto Bernardo Riu et vestris perpetuo dictos sex solidos censuales ad duos solidos dicte monete quolibet anno in dicto festo sancti Andree solvendos pro dicta vinea constituta et fundata in dicto loco vocato de Stany Clar. Que vinea terminatur ab una parte cum itinere publico quo itur de villa Berge ad villam Rivipulli, ab alia parte cum possessionibus Johannis Pila et d'en Maçot, ab alia prte cum torrente vocato de la Restanyada et ab alia parte cum aqua sive rivo de Metge.

Actum est hoc Berge, septima die mensis novembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Frederici de Condominis predicti qui hec concedo, laudo et firmo. Sig+num Bernardi Riu predicti qui hec accepto eaque laudo et firmo. Testes huius rei sunt Laurencius Martini, curritor, et Johannes Maçana, scriptor, ville Berge.

1422, desembre, 30. Berga.

Beneficiats de l'església de sant Joan de Jerusalem de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 61r.

“Noverint universi quod nos Franciscus Belloch, Galcerandus de Sancta Maria, Bernardus Gotvins, Franciscus Comarossa, Bertholomeus Canal, Jacobus Saig, Guillelmus de Comarosa, Johannes Bretons, Johannes Mercer et Simon Clari, presbiteri, beneficiati in ecclesia sancti Johannis Iherosolimitani ville Berge. Attendentes bona vestri domine Blanche, uxori Bernardi de Torroella, quondam, paratoris et bona etiam dicti Bernardi, quondam, viri vestri fore nobis obligata. Idcirco gratis et ex certa sciencia per nos et omnes successores nostros difinimus, absolvimus et remittimus vobis dicte domine Blanche et vestris aut cui seu quibus volueritis omnem accionem, questionem, petitionem et demandam quam seu quas haberemus seu facere possemus super dictis bonis et iuribus vestris...”.

1423, gener, 19. Berga.

Dot a donzelles per casar.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 134v.

Notum sit cunctis quod ego Petrus Garreta, mercator ville Berge, manumissor subrogatus una cum discreto Johanne Nogerii iuniore, presbitero, in manumissoria Petri Ferrarii, quondam, mercatoris iamdicte ville. Attendens quod prefatus Petrus Ferrarii in suo ultimo testamento relinquit et largiri mandavit anno quolibet puellis virginibus de genere suo maritandis pensionem illius censualis que recipiebat et consueverat recepi annuatim dum humanis agebat super universitate dicte ville et eius singularibus.

Attendens etiam quod de pensione censualis aiusdem per Galcerandum Ferrer olim in dicta manumissoria manumissorem servaret facta assignacio, ut aseruit ideo Petrus Garrete, Olive uxori Cervaroni Sola, quondam, videlicet tempore quo dicta Oliva tunc puella contraxit matrimonium cum dicto Cervarone Sola. Et quia assignacio sibi facta ut

predicitur pro onere matrimonio subportando habere non potuit attentam reduccionem inde facta de predicto censuali per venerabiles consiliarios ville pretitulate et alter quia amissum fuit instrumentum dicte assignacionis et eius noticia non repeitur. Idcirco predicta Oliva instante et requirente eiusdem veluti de genere dicti Petri Ferrarii defuncti cum presenti publico instrumento, amore Dei, assigno LXXXIII solidos monete barchinonense de terno de pensione anni currentis nulla adjecta retencione habito respectu quod in dicto anno alie assignaciones non conpurunt.

Hanc autem assignacione de dictis LXXXIII solidis monete barchinonense pensionis dicti anni currentis facio ego dictus Petrus Garreta nomine quo supra dicte Olive sic melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne sui et suorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Ad hec ego Johannes Nogerii, presbiter, manumissor predicte assignacioni et omnibus et singulis in ea contentis consencio eamque ex causis premissis factam de mandato honorabilis viri domini Augustini de Insula in spiritualibus et temporalibus reverendissimi in Christo patris et domini domini Francisci miseracione divina urgellense episcopi vicarii generalis, laudo, approbo, ratifico et firmo et etiam quantis mea inter est ipsam assignacionem dicte domini Olive uti de genere dicti Petri Ferrarii, quondam, noviter facio, scilicet modis et formis quibus supra.

Quod fuit actum Berge XV die mensis iulii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII.

Sig+num Petri Garreta predicti qui hec dicto nomine concedo, laudo et firmo.

Sig+num Johannis Nogerii predicti qui hec dicto nomine de mandato dicti honorabilis vicarii ut predicitur concedo, laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Johannes Torr, alias Guardamal, scriptor, et Johannes Pont ville Berge.

Testes autem ad firmam dicti Johannis Nogerii qui predictis consentit eaque ut predicti laudavit et firmavit die XIII mensis januarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXIII sunt venerabile Galcerandus Gosol, presbiter, et Bernardus d'Olibes, mercator ville Berge.

1423, agost, 5. Berga.

Terra prop les Feixes dels Tiradors.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 125v.

“Notum sit cunctis quod ego Johannes Bargues, presbiter ville Berge, nunc habitator civitatis Barchinone, ex certa sciencia nomine meo proprio et ut procurator ad hec et alia constitutus a domina Francischa, uxori Bartholomei Bargues, quondam, iurisperiti, mater mea, ut patet in instrumento publico acto (en blanc), vendo et titulo pure et perfecte vendicionis trado et concedo vobis Petro Camprubis, fabro dicte ville Berge et vestris et quibus volueritis perpetuo instrumento tamen gracia redimendi mediante a octo annos quandam peciam terre campam quam habeo in parrochia Berge, loco vocato satis prope los Tiradors de les Fexes, sub iure et dominio et alodio ecclesie sancti Petri de Madrona, et terminatur ab una parte, scilicet a meridie in campo qui fuit Petri de Coscollera, ab alia scilicet cercii cum quodam orto qui fuit Johannis Xatmar, quondam, et partem cum orto Jacobo Boneta, fabri, et partem cum quadam fexia Raimundi Baster et cum tiratorio Bernardi de Condomines, quondam, parator, et partem cum quadam fexia Francisci Puyol, ab aliis vero partibus, scilice orientis et occidentis, in viis publicis ...”.

1423, setembre, 27. Berga.

Compra d'un ase.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 27, fol. 129r.

Notum sit cunctis quod ego Petrus de Sancto Petro, carnifex ville Berge, ex certa sciencia confiteor et recognosco me debere vobis Petro Noguera, pintanerio dicte ville, licet absentis tanquam presentis quadraginta septem solidos monete barchinonense de terno racione unius asini pilii de rata quem a frater Jacobo Closa emi, habui et recepi. Et ideo renunciando excepcioni dicti asini non empti et dicte peccunie non numerate et ex causa predicta vobis non debite et doli mali. Promitto et convenio solvere dictos XL septem solidos per hos terminos et soluciones videlicet die domenicam proxime venienti

undecim solidos et in festo Omnium Sanctorum proxime venienti XVI solidos et VI denarios et omne residuum dicte quantitatis per omnes festos Natalis Domini proxime venientis diebus adratu et sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et missione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirenda illi curie et dominacioni ecclesistice vel seculari coram qua malueritis me et bona mea pro predictis conveniri. Renunciatis quo ad hec meo proprio foro et iurisdictioni et legi si convenerit de iurisdictioni et districtui dicte curie.

Et si pro hiis petendis et habendis vos aut vestri dampnum aliquod sustineritis vel misiones feceritis totum vobis aut cui volueritis reddere, restituere, emendare, promitto et convenio in continenti super quibus misionibus, dampnis, racioni alio interesse credatur vobis et vestros, vestrorum et eorum solo et simplici iuro sine testes et alio probacionis genere minime requisito seu exacto et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo vos et vestris specialiter dictum asinum et generaler omnia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Renunciatis omnibus iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset. Hec igitur et etc.

Actum est hoc Berge, XXVII die mensis septembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXIII.

Sig+num Petri de Sancto Petro predicto qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Petrus Garrigosa, presbiter, et Petrus Puyol, basterius ville Berge.

APBerga. Notarials. Notaria de Joan dels Arnaus. Llibre Notarial 196

NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
185.	1427-12-30	1v	Dot a donzelles per maridar
186.	1428-1-2	1v	Dot a donzelles per maridar
187.	1428-1-2	2r	Redempció d'una vinya al Portolill
188.	1428-1-2	3r	Els consellers de la vila són també els administradors del baci dels pobres vergonyanys
189.	1428-1-2	5v	Reducció del cens d'una vinya situada a Comabonal, parròquia de Sant Pere de Madrona
190.	1428-1-2	6r	Reducció dels cens d'una vinya situada al Pla de Vilafelet. El cens es pel benefici de Santa Caterina
191.	1428-1-4	8r	Presentació d'un candidat a detentar el benefici instituit a l'altar de Sant Agustí. El candidat és Arnau Miquel de Palmerola, de 12 anys.
192.	1428-1-6	9v	Reducció dels cens d'una vinya, situada a Montsuspí, parròquia de Berga. El cens es paga al monestir de Pedralbes
193.	1428-1-12	10v	Reducció dels cens d'una vinya, situada a Portolill, parròquia de Berga. El cens es paga al monestir de Pedralbes
194.	1428-1-17	12v	Venda d'una casa prop la capella de la Trinitat
195.	1428-2-13	26v	Altar de Santa Tecla de l'església parroquial. Capella de Sant Andreu de les Fosses. Benefici de Sant Felip i Sant Jaume. Nomenament d'un beneficiat de 12 anys, Arnau Miquel de Palmerola, fill del noble Guillem Ramon de Palmerola.
196.	1428-3-23	34r	Consellers de Berga de l'any 1418
197.	1428-4-2	37r	Els consellers de l'any, també sagristans de l'església parroquial de Santa Eulàlia, redueixen un cens que la dita sagristia cobrava d'una terra anomenada la Coma de Malorques
198.	1428-4-3	42r	Els consellers de Berga, marmessors del testament de Berenguer Teixidor, juntament amb Bernat de Cantallops, administrador de dita marmessoria, estableixen un pati al carrer d'en Bover de Berga

APBerga. Notarials. Notaria de Joan dels Arnaus. Llibre Notarial 196

NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
199.	1428-5-3	23r	Venda d'un esclau
200.	1428-5-3	23v	Venda d'una esclava
201.	1428-5-27	39v	Joan d'Orriols, perit en lleis de la vila de Berga, nomena el seu fill i el seu gendre com a procuradors seus par tal que venguin una esclava de la seva propietat, de nom Caterina

1427, desembre, 30. Berga.

Dot a donzelles pobres. Pere de Coromines, Francesc Pujol i Joan Salvat, consellers de la vila en el present any i marmessors de Berenguer Teixidor, juntament amb Pere Cortina, administrador de dita marmessoria, concedeixen 100 sous barcelonesos a Eulalia, filla d'un paraire difunt, per raó de matrimoni.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 1v.

“Notum sit cunctis quod nos Petrus de Condominis, Franciscus Puyol et Johannes Salvat, anno presenti consilarii ville Berge, manumissores Berengarii Textoris, quondam, notarii dicte ville, et Petrus Cortines, minor dierum, administrator dicte marmessorie, ex certa sciencia dictis nominibus expensionibus censualium per dictum Berengarium, quondam, puellis de genere suo maritandis dimissorum in suo ultimo testamento assignamus vobis Eulalie, filie Marciani de Condeminis, quondam, paratoris dicte ville sponse sive uxori Berengari Clariana, hostalerii ville Celsone, licet absenti, ad opus maritandi centum solidos monete Barchinone de terno.

Hanc autem assignacionem de dictis centum solidos dicte monete facimus nos dicti manumissores et administrator vobis, dicte Eulalie, licet absenti, ad opus maritandi sicut melius dici, fieri, potest et intelligi ad omni vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Volentes tamen et retinentes expresse quod assignacionis ...”.

1428, gener, 2. Berga.

Dot a donzelles pobres. Pere de Coromines, Francesc Pujol i Joan Salvat, consellers de la vila i marmessors de Berenguer Teixidor, concedeixen 100 sous barcelonesos a Bartomeu Comelles, a raó del matrimoni de la seva filla Antònia.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 1v.

“...assignamus vobis Bertholomeo Comelles aratori dicte ville Berge hiis presenti, in adiutorium maritandi Anthoniam, filiam vestram et Johanne uxor vestre, sponseque sive uxorem Bernardi de la Closa parrochie ecclesie Sancti Vincencii de Castellario, diosesis

urgellense, centum solidos monete Barchinone de terno...”.

187

1428, gener, 2. Berga.

Pere de Coromines, Francesc Pujol i Joan Salvat, consellers de la vila i marmessors de Berenguer Teixidor, redimeixen el cens d'un tros de terra i vinya al Portolill, parròquia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 2r.

"Notum sit cunctis quod nos Petrus de Condominis, Janfridus de Sancta Maria, Franciscus Puyol et Johannis Salvat, anno presenti consilarii ville Berge manumissoresque Berengarii Textoris, quondam, notarii dicte ville. Attendentes et considerantes dictam marmisoriam habere, tenere et possidere quoddam trocium terre heremum constitutum et fundatum in parrochia Berge, loco vocato et nominato al Portolill, terminatum et afrontatum ab una parte cum posesionibus dicti mansi del Portolill, ab alia parte cum vinea seu posesione Guillelmi Petri de Sorribes, ab alia parte cum vinea Berengari Serra et ab alia parte cum vinea venerabili Jacobi Borrelli, quodque trocium terre tenetur sub iure et dominio libero et francho alodio serenissimi domini regis, ad censum medie saumate vini ad mensura Berguitani.

Attendentes etiam quod a dicto trocio terre nullum comodum prefate marmessorie advenit ymmo dapnum et interesse cum quolibet anno suo termino habeat et teneatur solvere dictum censum per curatibus monasterii de Pedralbes qui dictum censum nomine regis recipiunt.

...cum presenti publico instrumento renunciemus, absolvimus et difinimus ad imperpetuum vobis dicto Guillemo Petri Sorribes, mercatori dicte ville hiis presente cum nemo alter apparviter qui dictum trocium terre acceptare voluerit cum suo honore".

1428, gener, 2. Berga.

Els consellers de la vila són també els administradors del baci dels pobres vergonyants.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 3r.

"Noverint universi quod nos Petrus de Condominis, Jaufridus de Sancta Maria, Franciscus Puyol et Johannes Salvat, anno presente consilarii ville Berge, rectores et administradores bacini pauperum vericundancium dicte ville Berge ...".

1428, gener, 2. Berga.

Reducció del cens d'una vinya situada a Comabonal, parròquia de St. Pere de Madrona.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 5v.

"Noverint universi quod nos Petrus de Condominis, Jaufridus de Sancta Maria, Franciscus Puyol et Johannes Salvat, anno presente consilarii ville Berge, rectores et administradores bacini pauperum vericundancium dicte ville Berge

Attendentes vos Nicholau Puret alias Guilami tenere et possidere quandam vineam et terram pro dicto bacino in parrochia Sancti Petri de Madrona, loco vocato et nominato a Comabonal ad censum X solidorum anno quolibet in festo Sancti Miquelis mensis septembris, solvendorum dicto bacino. Que vinea terminatur ab una parte cum vinea Bartholomei Capdevila, ab alia parte cum via publica, ab alia parte cum vinea Bernardi Pelosa, ab alia parte cum via qua itur ad mansum de Bergafeyta.

Attendentes dictam vineam esse nimis a dicto censo honerata cum ipsa vinea sit parve valoris et infructuosa et pro maiori parte vitibus viduata.

Attendentes inquam utilius et comodius fore dicto bacino reduccionem facere infrascripta quam ipsam vineam inculta et herema remanere et pro consequens totum dictum censum amittere. Idcirco gratis et ex certa sciencia utilitatem dicti bacini prospicientes cum presenti publico instrumento perpetuo valituro et duraturo nomine quo supra reducimus et tornamus vobis dicto Nicholao Puret alias Guilani dictos X solidos de censu ad V solidos".

1428, gener, 2. Berga.

Reducció del cens d'una vinya situada al Pla de Vilafelet. La vinya paga cens al benefici de Santa Caterina de l'església parroquial de Santa Eulàlia.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 6r.

"Notum sit cunctis quod ego Jacobus Torrent, presbiter ville Berge, beneficiatus beneficii in altari Sancte Caterine in ecclesia parrochiali sancte Eulalie ville constructi. Attendens vos Paulum Guillelmi fusterium dicte ville Berge tenere et possidere quandam vineam et terra in parrochia Berge loco vocato et nominato al Pla de Vilafelet sub dominio vero et franco alodio dicti beneficii ad censum XVI solidorum monete barchinonensis de terno quolibet anno dicto beneficio certo termino solvendorum. Que vinea terminatur ab una parte cum vinea Fredericis Condominis, ab alia parte cum via publica qua itur a villa Berge et locum Gerundelle et ab alia parte cum vinea Petri Planas.

Attendens etiam dictam vineam esse nimis a dicto censo honerata cum ipsa vinea sit herema et inculta et pro maiori parte vitibus viduata .

Attendens inquam utilius et comodius fore dicto beneficio et michi et succeoribus meis in eodem reduccionem facere infrascripta quam ipsam vineam inculta et herema remanere et per consequens totum dictum censum amittere attenta distancia dicte vinee a villa predicta Berge. Idcirco utilitate dicti beneficii in quantum possum prospiciens ex certa sciencia auctoritate et decreto reverendi domini urgellensem episcopi seu eius honorabile in spiritualibus et temporalibus vicarii cum presenti publico instrumento reduco et torno vobis dicto Paulo Guillelmi hiis presenti et vestris successoribus in dicta vinea dictos XVI solidos ad undecim solidos dicte monete barchinonensis de terno de censu anno quolibet dicto beneficio et suo beneficiato termino asueto solvendos.

Hanc autem reduccionem de dictis XVI solidos ad undecim solidos dicte monete facio ego dictus Jacobus Torrent, beneficiatus qui supra et a per me et meos successores in dicto beneficio vobis dicto Paulo Guillelmi et vestris proprio sicut melius et utilius dici,

fieri, potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum sub tali tamen pacto et condicione quod infra tres annos primo a continue venturos plantetis de novo in dicta vinea tres tiras vinum et ipsam agricultetis, conrohetis et melioretis in bono condiretto teneans et non permitans eam in aliquo deterior...”.

191

1428, gener, 4. Berga.

Francisca, muller del mercader Pere Cortines, patrona del benefici instituit a l'altar de Sant Augustí de l'església parroquial de Berga, presenta per a aquest benefici Arnau Miquel de Palmerola.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 8r.

Notum sit cunctis quod ego Francisca, uxor Petri Cortines, maioris dierum, mercatoris ville Berge, patronaque beneficii instituti per Berengarium Textoris, quondam, notarium dicte ville, in altari sancti Agustini constructo in ecclesia parrochiali sancte Eulalie ipsius ville Berge, ex certa sciencia de consensu et voluntate dicti viri mei constituo, creo et ordino certum et specialem procuratorem meum vos discretum Franciscum de Comarossa, presbiterum dicte ville Berge, licet absentem ad actoritzandum si vobis videbitur seu actoritzari faciendum dictum beneficium per reverendum dominum episcopum urgellensem et ad presentandum per me et nomine meo dicto domino reverendo episcopo seu eius honorabile in spiritualibus et temporalibus vicario generali pro dicto beneficio obtinendo Arnaldum Michaelis, filium legitimum et naturalem venerabili Guillelmi Raimundi de Palmerola, domicelli, et Ysabelis, eius uxor, clericum tonsuratum.

Et ad suplicandum pro me et nomine meo eidem reverendo domino episcopo seu dicto eius honorabile vicario ut dictum Arnaldum Michaelis tanquam ydoneum et sufficientem et ut propincum in gradu parentelem dicti institutore ad dictum beneficium obtinendum admittat et de eodem ipsum investiat seu investiri faciat et de omnibus iuribus, redditibus et proventibus dicti beneficii sibi faciat integriter responderi. Et generaliter omnia et singula alia faciendum, procurandum, revertendum in et super predictis et

circa predicta quecumque ad hec utilia fuerit ac etiam opportuna et que in actorizacione et presentacione fieri requiratur et que ego facere possem personaler constitutus etiam si talia fuerint que mandatum exhigant speciale.

Et ad substituendum et si vobis visum fuerit destituendum alium vel alios procuratorem vel procuratores super predictis. Ego enim dicto nomine vobis et substituendis a vobis trado et comitto in et super predictis et circa predicta liberam et generalem administracionem cum plenaria potestate et promitto et convenio vobis et substituendis a vobis et notario infrascripto tanquam publice persone hec recipienti et legitime stipulanti me sempre habere ratum, gratum, validum atque firmum et tenere et observare omne et quitquid per vos vel substituendo a vobis in et super predictos actum gestum fuerit et procuratum et nullo tempore revocare sub bonorum et iurium meorum dicto nomine obligacione.

Actum est hoc Berge, IIII die mensis januarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Francisce predicte que hec dicto nomine laudo et firmo.

Sig+num Petri Cortines, viri dicte Francisce qui predictis consencio atque laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Petrus Cortines, minor dierum, ville Berge, et Johannes Aguilar, mercator, Sedis urgellensem.

192

1428, gener, 6. Berga.

Reducció del cens d'una terra situada a la parròquia de Berga, al lloc anomenat Montsospir. És propietat del monestir de Pedralbes.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 9v.

Notum sit cunctis quod ego Bartholomeus Collelli, presbiter, procurator monasterii de Petra Alba et ut supra.

Attendens vos Johannem Rovira, carnificem ville Berge, tenere et possidere quandam sortem et terram, constructam et fundatam in parrochia Berge, loco vocato a Muntsuspir

ad censum quatuor fustum cibate anno quolibet dicto monasterio certo termino solvendorum, que vinea terminatur ab una parte cum vinea Arnaldi de Cerchs, ab alia parte cum vinea Arnaldi de les Corts et ab alia parte cum possessione Berengarii Torr, alias Guardamal.

Attendens eciam dictam sortem et terram esse nimis a dicto censu honeratum cum sit exigui valoris et parve tenedonis. Attendentes in quam utilius et comodius fore dicto monasterio et suo conventui reductionem facere infrascriptam de dicto censu quam dictam sortem terre herema et inculta remanere et dictum censum et decimam expletorum inde crescentium quam dictum monasterium ibi pro maiori parte recipit amittero.

Idcirco sub pactis et condicionibus infrascriptis nomine quo supra cum presenti publico instrumento perpetuo valituro dicti monasterii in quantum possum prospiciens reducco vobis dicto Johanni Rovira et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo dictos quatuor fustos de civada ad duos fustos anno quolibet dicto monasterio termino asueto solvendos et tradendos...

Actum est hoc Berge, XII die mensis januarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Bartholomei Collelli, procuratore predicti que hec dicto nomine concedo et firmo.

Sig+num Johannis Rovira predicti qui hec accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Jacobus Trulls, presbiter, et Berengarius Torr, alias Guardamal, textor ville Berge.

193

1428, gener, 12. Berga.

Reducció del cens d'una vinya situada a la parròquia de Berga, al lloc anomenat Portolill. És propietat del monestir de Pedralbes.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 10v.

Notum sit cunctis quod ego Bartholomeus Collelli, presbiteri, procurator ad hec et alia

legitime constitutus et etc.

Attendens vos Guillelmum Petri Sorribes, mercator ville Berge, tenere et possidere quandam vineam et terram incultam et heremam in parrochia Berge, loco vocato et nominato al Portolill ad censum videlicet medie saumate vini anno quolibet dicto monasterio certo termino solvendi terminatam et confrontatam ab una parte cum posesionibus mansi del Portolill, ab alia parte cum aliis vestris terris et vineis et ab alia parte cum vinea Jacobi Borrelli et ab alia parte cum vinea Bernardi Serra.

Attendens eciam dictam vineam et terram esse nimis a dicto censu medie saumate vini honeratum cum sit herema et inculta.

Attendens eciam utilius et comodius fuisse et esse dicto monasterio et suis reductionem facere infrascripta quam ipsam vineam incultam et heremam remanere et per consequens nedum dictum censum seu eciam decimum asuetum quod dictum monasterio ibi recipit amittero.

Idcirco utilitatem dicti monasterii in quantum possumus prospiciens cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro et duraturo nomine quo supra ex certa sciencia reduco et torno vobis dicto Guillemo Petri Sorribes hiis presenti et vestris dictam mediam saumatam vini de censu ad quatuor medios quarterios vini termino asueto dicto monasterio solvendos.

Hanc autem reductionem de dicta media saumata vini ad dictos quatuor medios quarterios facio docto nomine vobis et vestris et cui seu quibus volueritis sicut melius et utilius dici fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis commodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum sub talibus tamen pacto et condicione quod hinc ad sex annos primos continue venturos plantetis de novo totam dictam vineam vel illud quod in eadem fuerit necesse plantare et conrohetis et melioretis et condirectam teneatis et non permitatis eam in aliquo deteriorari et detis et solvatis quolibet anno dicto monasterio et suis dictos quatuor medios quarterios vini termino asueto...

Actum est hoc Berge, XII die mensis januarii, anno a nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Bartholomeus Colelli procuratore predicti qui hec dicto nomine concedo, laudo et firmo.

Sig+num Guillelmi Petri Sorribes predicti qui hec accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discreti Petrus Garrigosa et Johannes Puyol, presbiteri ville Berge.

194

1428, gener, 17. Berga.

Venda d'una casa prop de la capella de la Trinitat.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 12v.

Sit omnibus notum quod nos Raymundus Grau, mulnerius, et Margarita, eius uxor, ville Berge non dolo vi vel metu set gratis et ex certa sciencia per nos et omnes nostros heredes et succesores vendimus et titulo pure et perfecte vendicionis tradimus et concedimus vobis Petro Soleri, textori panorum lane dicte ville Berge, hiis presenti et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo quoddam hospicium quod habemus, tenemus et posidemus in dicta ville Berge prope capellam sancte Trinitatis, sub iure et dominio libero et francho alodio domini regis ad censum unius paris gallinarum quolibet anno in festo Natalis Domini mesuratgiis sive als coços solvendarum. Quod hospicium terminatur ab una parte cum hospicio Petri Torr, alias Guardamal, ab alia parte cum hospicio domine Constancie, uxoris Guillelmi Raymundi des Bosch, quondam, ab aliis partibus in viis publicis...quindecim libras et XV solidos monete barchinonensis de terno...

Actum est hoc Berge, XVII die mensis januarii, anno a nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Raymundi Grau. Sig+num Margarite eius uxor iurantis predictorum qui hec laudamus, concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt discretus Petrus Johannis Sererols, presbiter, Johannes Rovira, faber, et Franciscus Roig, agricultor, ville Berge.

1428, febrer, 13. Berga.

Altar de santa Tecla de l'església parroquial de santa Eulàlia. Capella de Sant Andreu de les Fosses. Benefici de sant Felip i Sant Jaume. Nomenament d'un beneficiat de 12 anys, Arnau Miquel de Palmerola, fill del noble Guillem Ramon de Palmerola.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 26v.

Noverint universi quod die veneri, intitulata XIII mensis februarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII, in presencia mei Johannis dels Arnaus, presbiteri, notarii publici ville Berge, et in presencia eciam discretorum Francisci de Comarossa et Johannis Noguèrii, minoris dierum, presbiterorum dicte ville Berge, testium ad hec vocatorum et assumptorum Arnaldus Michaelis Palmerola, clericus simpliciter tonsuratus, filius venerabilis Guillelmi Raimundi de Palmerola, domicelli, et Ysabelis, eius uxor, constitutus personaliter in ecclesia parroquiali sancte Eulalie ville Berge, coram videlicet altari sancte Tecele, obtulit et presentavit honorabile Galcerando Gosol, archidiacono Celsone, in ecclesia urgellensem ibidem presenti, quandam literam pergameneam sigillo pendenti reverendi domini urgellensem episcopi, munitam ut prima facie videbatur sequuta huiusmodi seriey:

Franciscus, miseracione divina episcopus urgellensis, dilecto nobis in Christo Arnaldo Michaelis Palmerola, clericho simpliciter tonsurato, in etate XII annorum vel inde circa constituto, filio legitimo Guillelmi Raimundi Palmerola, domicelli, domicialiati in vicaria Berguitani, nostre diocesis, olimque beneficiato capelle beati Andree de les Fossas infra parroquiam ecclesia beati Petri de Madrona, officialatus Berge, iamdicte nostre diocesis constructe, salutis in Domino.

Quamquam iuvenis et tenere etatis existas moribus tamen et virtutis incipis insigniri obquod te attolli per meritis et merito inducimur ut tibi reddamur ad gratiam liberales beneficium igitur institutum et celebrari mandatum in ecclesia beate Eulalie ville Berge, videlicet in altari sancte Tecele, sub invocacione sanctorum apostolorum Philipi et Jacobi per quondam Arnaldum Fresch, priorem monasterii Sancti Jacobi de Frontiniano, nunc vaccans de iure et de facto per liberam resignacionem manibus in nostris et posse factam per Franciscum de Comarossa, presbiterum Berge, procuratorem legitimum ad hec et

subscripta constitutum a Petro Cortines, presbitero eiusdem beneficii novissimo posesore prout de sua potestate constat publico instrumento acto Berge XVI die mensis octobris anno M CCCC XXVII clausoque et subsignato per Johanne dels Arnaus, presbiterum notarium publicum ville Berge, auctoritate venerabili Bernardi Oltzina vicarii perpetui ecclesie sancte Eulalie eiusdem ville prout eius clausura denotat atque sigum causa tamen permutacionis et non alter initis et fere tractare inter se de capella beati Andree de les Fosses olim tua ex una parte et iamdictum Petrum Cortines de et cum beneficio huiusmodi olim suo ex altera.

Ex certis et iustis causis et racionibus coram nobis expositis reverenter prestito primitius per Johanne Verneti presbiterum perpetuum ecclesie parrochialis beati Michaelis civitatis nostre urgellensesis procuratorem ad hec a subscripta legitime constitutum cum publico instrumento acto Berge XXVI mensis januarii proxime lapsi clausoque et subsignato per iamdictum Johanne dels Arnaus, presbiterum et notarium in animam tuam ac per iamdictum Franciscum de Comarossa procuratorem fraudis, dolus simoniacha aut aliqua illicita pactio non intervenerunt.

Tibi tanquam benemerito absque inter alieni periudicio conferimus atque damus teque in eodem canonice instituimus et de dicto beneficio cum omnibus et singulis eiusdem iuribus et pertinentiis universis tibi providemus ac de eodem per nostri anuli tradicionem iamdictum Johanne Verneti procuratorem nomine et in personam tuam presencialiter investimus tuorum intuitu meritorum pro iuso quod interim donec ad sacerdotum promotus fueris ad quod te facias statutis a iure temporibus promoveri per ydoneum presbiterum eidem facias deserviri et tunc in ipso resideas et debita obsequia impendas iuxta ipsius exhigenciam facultatum et nobis et successoribus nostris sis semper bonus, obediens et fidelis Constituciones Provinciales et Sinodales ac mandata nostra et officialium nostrorum servando comodumque nostrum et ecclesie nostre urgellense procurando et dampna penitus evitando secundum manualementem obedienciam per te nobis prestandam. Et nihil ex proprietatibus dicti beneficii vendere seu alienare presumas virtute iuri per te in posse nostro prestandi corporalis absque nostri vel succesorum nostrorum licencia et expresso consensu.

Comittentes atque mandantes tenore presentis universis et singulis presbiteris, curatis et non curatis, per nostras civitatem et diocesis urgellensis universitatis ad quos presentes

pervenirent et cuilibet ipsorum quatenus te aut quem loco cui volueritis in plenam, realem et corporalem possessionem dicti beneficii inducant inductumque defendant ac faciant tibi aut cui loco tui volueris de omnibus et singulis eiusdem redditibus, fructibus, emolumentis, iuribus et obventionibus universis integrerresponderi contradictores et rebelles suqui forte fuerint auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam compestendo iniungentes tibi serie cum presenti quatis infra duorum mensium spacium poseuqm quartumdecimum tue etatis pergens annum conspectui nostro te presentes nobis reverenciam et obedienciam manuales facturus et pro indepnitatis dicti beneficii servanda solitum iurum prestiturus et alia facimus atque teneatis de consuetudine vel de iure in quorum omnium testimonium nos episcopus nemoratus presentes tibi fieri et nostri sigilli appensione iussimus .

Datis civitatis mea urgellensis, die nona mensis februarii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII. Vidit sacrista et vicarius.

Quaquidem litera dicto honorabile Galcerando de Gosol presentata per ipsum Galcerandum cum illis quibus decet reverencia et honore recepta tanquam filius obediencie inmisit eundem Arnaldum Michaelis Palmerola in corporalem possessionem de dicto beneficio in hunc modum quod accipiendo dictum Arnaldum Michaelis per manum dexteram inposuit manus eiusdem Arnaldi Michaelis super corporalia dicti altaris tradendo sibi vestimentum, calicem, missali et canatellas mittendo cordam cuiusdam squille que ibi est in manu sua qui Arnaldus Michaelis dictam squillam sonavit in signum vere posesionis sibi tradite de predictis necnon idem honorabili Galcerandus Gosol verbotenus mandavit universis et singulis personis cuiusvis status, condicionis aut preheminencie existant qui ad prestacionem aliquorum censuum seu reddituum dicto beneficio teneatur ut a modo de eisdem censibus seu redditibus dicto Arnaldo Michaelis Palmerola aut cui ipse volueri pareant, obediant et respondeant de quibus omnibus et singulis sue gestis et pactis. Idem Arnaldus Michaelis Palmerola petuit et requisivit sibi dicto nomine fieri et tradi publicum instrumentum ad habendum memoria in futurum per me dictum et infrascriptum notarium.

Que fuerunt acta die et anno predictis et presentibus me notario et testibus predictis.

1428, març, 23. Berga.

Consellers de Berga de l'any 1418.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 34r.

“Notum sit cunctis quod nos Jaufridus de Sancta Maria, Franciscus Puyol et Johannis Salvat, anno presenti consilarii ville Berge, manumissores Guillelmi Luppeti, quondam, prefate ville, distributores et asignatores pensionum censualium per dictum Guillelmum Luppeti, quondam, puellis maritandis de genere suo dimissarum pro ut in eius testamento aparet.

Attendants quod in anno quo fuerunt consilarii dicte ville Bernardus de Condominis, quondam, et Bernardus Serra, videlicet in anno a Nativitate Domini millesimo CCCC XVIII ...”.

1428, abril, 2. Berga.

Els consellers de l'any, també sagristans de l'església parroquial de Santa Eulàlia, redueixen un cens que dita sagristia cobrava d'una terra anomenada la Coma de Malorques.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 37r.

“Notum sit cunctis quod nos Petrus de Condominis, Jaufridus de Sancta Maria, Francisci Puyol et Johannes Salvat, anno presenti consilarii ville Berge, sacristani ecclesie parrochialis dicte ville. Attendentes vos Johannem de Sorribes, mercatorem dicte ville, tenere et possidere quandam terra vocatam la Coma de Malorques, constitutam in dicta parrochia Berge, terminata ab una parte cum terris et possessionibus Johannis Vilardaga, hostalerii, ab alia parte cum terris mansi de Colells, ab alia cum terris Jacobus Pont ...”.

1428, abril, 3. Berga.

Els consellers de Berga, marmessors del testament del difunt Berenguer Teixidor, i Bernat de Cantallops, administrador de dita marmessoria, estableixen un pati al carrer d'en Bover de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 42r.

Noverint universi quod nos Petrus de Condominis, Franciscus Puyol et Johannis Salvat, consiliarii anno presenti ville Berge manumissoresque ultimi testamenti Berengarii Textoris, quondam, notarii dicte ville, et Bernardus de Cantalops, mercator prefate ville, administrator ipsius manumissorie, ex certa sciencia nominibus quibus supra, cum presenti publico instrumento stabilimus et titulo stabilimenti concedimus vobis Guillelmo Salvat, paratori dicte ville Berge, presenti et acceptanti quoddam patium domus constitutus et fundatum in dicta villa Berge, in vico vocato d'en Bover, terminatum et confrontatum ab una parte cum hospicio Jacobi Carles, quondam, ab alia parte cum vestro hospicio et ab alia parte in via publica quod patium tenetur sub iure et dominio serenissimi domini regis, nullum censum ibi recipientis...

Actum est hoc Berge, tercia die mensis aprilis, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Petri de Condominis. Sig+num Francisci Puyol. Sig+num Johannis Salvat, consiliariorum. Sig+num Bernardi de Cantalops, administrator predictorum qui hec dictis niminibus laudamus et firmamus.

Sig+num Guillelmi Salvat predicti qui hec accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Guillelmus de Bellshoms et Johannes Gilaberti, paratores ville Berge.

1428, maig, 3. Berga.

Venda d'un esclau.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 23r.

Notum sit cunctis quod ego Franciscus Noguier, mercator ville Berge, ex certa sciencia vendo et titulo pure vendicionis trado vobis Johanni Riera mercatori oriundo dicte ville Berge civi sive vicino civitatis Cesaraguste hiis presenti et cui seu quibus volueritis quendam servum meum captivum nigrum, de genere serracenorum, vocatum Martinum, etatis viginti seu viginti unius annorum, parum plus vel minus.

Hanc autem vendicionem de dicto servo sive captivo vocato Martinum facio ego dictus Franciscus Noguier vobis dicto Johannis Riera presenti et cui volueritis per sanum et sincerum iuxta usum et consuetudine civitatis Barchinone sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum, extraendo dictum captivum de posse, iure et dominio mei et meorum eademque in posse, ius et dominium vestri et vestrorum mitto et transfero irrevocabiler pleno iure ad habendum, tenendum, vendendum, alienandum et ad faciendum inde omnes vestras franchas voluntates. Constituendo inde vos et quos volueritis in predicto servo quem vobis vendo dominium et procuracionem ut iurem vestram propriam vobis adquisitam titulo presenti vendicionis inducendo vos de eodem in pleno et corporalem possessionem pro precio vero presentis vendicionis. Confiteor et recognosco me a vobis habuisse et recepisse sexaginta octo libras monete barchinonensis de terno super quibus renuncio excepcioni peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali et legi qua deceptis ultra dimidia iusti precii subvenitur et omni alii iuri facio vobis et bonis vestris de dictis LXVIII libras dicte monete per vos mei solutis pro precio dicte vendicionis bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de soluto et de ulterius non petendo, dando et remittendo vobis et vestris donacionem pura et irrevocabiler intervivos siquid quidquid aut quantum hec vendicio modo valet aut a modo valebit plus precio antedicto.

Et promitto et convenio quod predictam vendicionem faciam vobis et vestris perpetuo habere, tenere et pacifice possidere contra cunctas personas. Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis obligo omnia et singula bona iura mea, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renunciando super hiis omnibus et singulis iuribus et rationibus contra predicta fieri vel veniri posset. Hec igitur omnia supradicta facio, paciscor, convenio et promitto in manu et posse

notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, tercia die madii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Francisci Nogerii predicti, qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Petrus Salau, sartor, ville Berge et Vicentius Grau, parrochie ecclesie sancti Martini de Coforp, diocesis urgellensem.

200

1428, maig, 3. Berga.

Venda d'una esclava.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 23v.

Notum sit cunctis quod ego Franciscus Nogerii, mercator ville Berge. Ex certa sciencia vendo et titulo pure vendicionis trado vobis Johanni Riera et etc, quandam captivam meam nigram, de genere serracenorum, vocatam Luciam, etatis XVIII annorum vel circumcirca.

Hanc autem vendicionem de dicta serva sive captiva, vocata Luciam, facio ego dictus Franciscus Nogerii vobis dicto Johanni Riera et cui volueritis per sanam et scienceram iuxta usum et consuetudinem civitatis Barchinone sicut melius et utilius et etc., extrahendo et etc., eandem constituendo inde et etc, inducendo et etc., pro precio vero presentis vendicionis confiteor me a vobis habuisse et recepissa quinquaginta sex libras monete barchinonensis de terno super quibus renuncians et etc., dando et etc., et promitto et convenio et etc..

Et sic pro predictis et etc., renuncians et etc., hec igitur et etc.

Actum est hoc ut supra. Signum ut supra. Testes ut supra.

201

1428, maig, 27. Berga.

Joan d'Orriols, perit en lleis de la vila de Berga, nomena el seu fill i el seu gendre procuradors seus per tal que aquests venguin una esclava seva, de nom Caterina.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 196, fol. 39v.

Notum sit cunctis quod ego Johannes d'Orriols, iurisperitus ville Berge, ex certa sciencia cum presenti publico instrumento constituo procuratores meos certos et speciales vos Guillemi Petri Sorribes, generum, et Petrum d'Orriols filium meos dicte ville Berge habitatores licet absentis et quemlibet vestrum insolom ita videlicet quod condicio primitus occupantis potior non existat nec processus unius processum alterius impediat set quod per unum vestrum inceptum fueirt per alium mediari valeat prosequi et finiri ad vendendum seu alienandum pro me et nomine meo quandam servam meam captivam, de genere tartrorum, vocatam Caterinam, in etatem triginta annorum vel inde circa, constitutam cum curritore vel sine curritore et pro illo precio seu preciiis et illi persone vel personis quibus vobis seu alteri vestrum placuerit et videbitur expedire.

Et de dicta vendicione fienda de dicta captiva per vos seu alterum vestrum instrumentum vendicionis faciendum et firmandum cum illis guirenciis eviccionibus insimilibus fieri necessariis et opportunis et pro eisdem guirenciis et eviccionibus bona mea omnia et singula obligandum dictam captivam et posse uiro et dominio mei et meorum extraendum.

Eandem quod in posse ius et dominium emptoris seu emptorum tradendum locha et iura mea cedendum et dandum corporalem possessionem de eadem emptori seu emptoribus tradendum dominos et procuratores constituendum et me et meos de eadem spoliendum et omnia et singula faciendum que incontrarii empti et venditi fieri requirantur precium dicte captive petendum, habendum et recipiendum et de habitis et receptis apocham et apochas, finis, difinicionis, remissiones et cessiones cum clausulis et renunciacionibus et aliis inde necessariis et quolibet modo opportunis faciendum et firmandum.

Et generaliter omnia et singula faciendum, procurandum et exercendum in et super predictis et circa predicta quecumque ad hec utilia fuerint ac eciam opportuna et que ego facere possem personaler constitutus eciam si talia fuerint que mandatum exigant speciale.

Ego enim vobis et cuilibet vestrum trado et comitto in et super predictis et circa predicta et dependentibus seu emergentibus ex eisdem liberam et generalem administracionem cum plenaria potestate et promitto et convenio vobis et cuilibet vestrum nec non et notario infrascripto tanquam publice persone hec recipientis et legittime stipulantis me

iudicio iusti et iudicatum et semper habere ratum, gratum, validum atque firmum et tenere et observare omne id et quicquid per vos seu alterum vestrum in et super predictis et circa predicta actum gestum fuerit et procuratum et nullo tempore revocare sub bonorum et iurium meorum omnium habitorum et habendorum ubique obligatione.

Actum est hoc Berge, XVII die mensis maii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Signum Johannis d'Orriols, predicti qui hec concedo, laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Johannes Ballistarii presbiteri et Guillelmus Sala, scriptor.

APBerga. Notarials. Notaria de Joan dels Arnaus. Llibre Notarial 206			
NUM.	DATA	FOLI	DOCUMENT
202.	1428-4-3	2v	Els consellers de l'any de Berga confirmen el dot de 100 sous a Francisca, filla de Guillem Ramon ça Muga, per raó de casament.
203.	1428-4-20	5r	Establiment d'un molí a la riera de Metge, fet per la Comunitat de preveres a Lluís de Santa Maria, paraire de Berga.
204.	1428-5-17	14v	Venda d'un censal a les llànties de Santa Maria i Sant Miquel de l'església de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem de Berga.
205.	1428-5-20	16r	Consellers de Berga de l'any 1428.
206.	1428-6-25	20v	Guillem del Castell, "magister in artibus et in medicina".
207.	1428-6-24	22v	Venda d'un femer situat a les Feixes.
208.	1428-7-2	23r	Benefici de l'altar de sant Pere a l'església parroquial de santa Eulàlia. Horts al Pujolet de Lasties. Camí que porta a Sales. Venda feta per Llorenç Martí, corredor públic de la vila de Berga.
209.	1428-7-2	25v	Venda d'una ribera a Gorthnofre.
210.	1428-7-18	27r	Casa al carrer del Pujol de Lasties
211.	1428-8-6	27v	Joan Bach, mercader de Barcelona, ven un esclau rus, de nom Esteve i d'uns 22 anys, a Vicenç Salvador, mercader de Barcelona, per actualment resident a Berga. El preu són 70 lliures.
212.	1428-8-21	28v	Consellers de Berga de l'any 1428.
213.	1428-8-23	28r	Administradors de la confraria dels sants Cristòfol i Esteve. Són dos sabaters i dos mercers.
214.	1428-8-27	29v	Possessions de la confraria dels sants Cristòfol i Esteve a Avià. S'esmenten oliveres.

APBerga. Notarials. Notaria de Joan dels Arnaus. Llibre Notarial 206			
NUM.	DATA	FOLI	DOCUMENT
215.	1428-8-29	30r	Capítols matrimonials de Pere de Torrentpregon (de la parròquia de santa Maria d'Olvan) i Joana, filla de Pere Torr, forner de Berga. Els pares de Joana imposen certes restriccions
216.	1428-9-7	32r	Beneficiats de l'església de Sant Joan de Jerusalem de Berga. Mas de la Coma a la Valldan
217.	1428-9-20	2r	Benefici de santa Caterina. Església parroquial de Santa Eulàlia.
218.	1428-9-29	39r	Venda de dos trossos de terra. Entre les afrontacions hi figura la vinya de la capella de Santa Maria de Queralt

1428, abril, 3. Berga.

Dot a donzelles per casar. Els consellers de l'any de Berga confirmen el dot de 100 sous a Francisca, filla de Guillem Ramon ça Muga, per raó de casament.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 2v.

Notum sit cunctis quod nos Petrus de Condominis, Janfridus de Santa Maria, Franciscus Puyol et Johannes Salvat, anno presenti consilarii ville Berge, distributores et assignatores pensionum censualium per discretum Guillelmum Lupeti, quondam, puellis maritandis dimissorum.

Attendentis quod XVIII die marcii, anno a Nativitate Domini M CCCC XVIII per honorabiles Berengarium ça Clusa, Johannis Pererii, quondam, Petrum de Cascals et Bertrandum Saig, viventis, eo tunc consiliarios dicte ville, fuerunt exdictis pensionibus assignati centum solidi monete barchinonensis de terno Francisce, filie Guillelmi Raimundi ça Muga, tunc uxori Francisci Cort Popule de Lilieto ad oppus maritandi cum publico instrumento recepto per discretum Francisco Maçana, quondam, notarium publicum dicte ville.

Attendentis etiam quod dictum instrumentum pretacte assignacionis propter mortem dicti notarii inveniri non potuit pro ut nos sumus medio iuro et aliter veridice informati, idcirco neminem volentes in suo iure defraudari, ex certa sciencia cum presenti publico instrumento nunc pro tunc assignamus ex dictis pensionibus dicte Francisce, filie dicti Guillelmi Raimundi ça Muga, centum solidos facimus dicto nomine eidem Francisce sicut melius et utilius dici, fieri potest et intelligi ad omnem vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum. Volentes tamen quod assignaciones facte ante dicta diem decimam octavam marcii dicti anni M CCCC XVIII prius persolvantur quam presens relique vero minime hoc igitur et etc.

Actum est hoc Berge, tercia die mensis aprilis, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII

Sig+num Petri de Condominis. Sig+num Janfridi de Santa Maria. Sig+num Francisci Puyol. Sig+num Johannis Salvat, consiliarorum predictorum qui hec dicto concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt venerabilis Galcerandus Gosol, officialis, et Guillelmus Petri de Sorribes, mercator ville Berge.

203

1428, abril, 20. Berga.

Establiment d'un moli a la riera de Metge, fet per la Comunitat de preveres a Lluís de Santa Maria, paraire de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 5r.

Notum sit cunctis quod nos Johanes Nogerii, maior dierum, procurator, Johannes Mercerii, Andreas Torrada, Johannes Bretons et Simon Clari, presbiteri, anno presenti iurati Comunitatis presbiterorum ville Berge.

Attendentes dictam comunitatem presbiterorum tenere et possidere per liberum et franchum alodium quendam molendinum in parrochia Berge, in aqua de Metge, vocatum lo moli de la Bana, inter molendinum Johannis de Condomines et molendinum Johannis Vernet, terminatur et confrontatum ab una parte cum dicto molendino Johannis de Condomines, ab alia parte cum rego quo aqua tendit ad dictum molendinum d'en Vernet et ab alia cum terris que fuerunt d'en Gramoneda, quondam, dicte ville Berge.

Attendentes etiam utilius et comodiosa fore dicte comunitati presbiterorum ipsum molendinum ad aliquem annuatim censum stabilire quam dirumptum remanere, idcirco utilitatem dicte comunitatis in quantum possimus prospicientes cum hoc presenti publico instrumento stabilimus et titulo stabilimenti tradimus dictum molendinum cum omnibus et singulis eiusdem molendini domibus parretibus, janiis, terris, ortis, aquis, aqueductibus, reguis, ademprivis, iuribus et pertinenciis suis vobis Lodovico de Santa Maria, alias Avià, paratori dicte ville Berge, hiis presenti, et acceptandi et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo, hoc autem stabilimentum de dicto molendino cum omnibus et singulis eius de molendini iuribus et pertinenciis facimus nos dicti procurator et iurati nomine dicte comunitatis presbiterorum vobis dicto Lodovico de Santa Maria, alias Avià, et vestris et cui seu quibus volueritis proprio sicut melius et utilius dici fieri potest et intelligi ad omnem utilitatem et bonum intellectum, extraendo dictum

molendinum sub pactis et condicionibus infrascriptis de posse, iure et dominio nostri et nostrorum dicto nomine eundemque in posse, ius et dominium vestri et vestrorum mittimus et transferimus irrevocabiler pleno iure ad habendum, tenendum, vendendum, alienandum et ad faciendum inde omnes vestras et vestrorum franchas voluntates sine contradiccione et impedimento mei et meorum dicto nomine et alterius cuiuscumque persone. Et ex causa huiusmodi stabilimenti damus, cedimus et mandamus dicto nomine vobis et vestris omnia loca et iura mea omnes quod vices voces et acciones nostras et nostrorum prefato nomine reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias at alias quascumque dicte comunitati presbiterorum pertinentia et pertinentes et pertinere debentia et debentes in predictis que vobis et vestris dicto nomine perpetuo stabilimus et contra quascumque personas et res et accione et occasione eorundem. Quibus iuribus et accionibus positus vos et vestri et quos volueritis uti agere et experiri in iudicio et extra iudicium agendo, defendendo, excipiendo, proponendo et replicando et omnia et singula faciendo quecumque et quem ad modum nos dicto nomine facere poteramus ante presens stabilimentum et possemus nunc et etiam postea quocumque. Sub talibus tamen pactis et condicionibus pro vos et vestri successores in dicto molendino teneatis ipsum molendinum cum dictis suis iuribus et pertinentiis sub iure et dominio libero et franco alodio dicte comunitatis presbiterorum et teneatis et teneant imperam et imperos per ipsam comunitatem presbiterorum seu eius nomine fiendas ipsumque molendinum faciatis ire et in bono condirecto tenere et non permitatis eum in aliquo deteriorari et solvatis et solvantis dicti vestri successores quolibet anno, in festo sancti Michaelis mensis septembris, pro censu dicti stabilimenti dicte comunitate presbiterorum VI solidos et tres denarios monete barchinonense de terno, et teneamini solvere vos et vestri successores census et omnia alia honera asueta ad que dictus molendinus teneatur et obligatus existat. Et sic sub dictis pactis et condicionibus inducimus nomine quo supra de dicto stabilimento cum presenti publico instrumento in plenam et corporalem posesionem pleno iure seu quasi quam posesionem apprehendere positus vestra propria auctoritate et quocumque volueritis nos enim interim dicto nomine donec dictam posesionem apprehenderitis confitemur predicta pro vobis et nomine vestro precario possidere scientes illud possidere cuius nomine possidetur. Et promittimus et convenimus dictum stabilimentum vobis et vestris facere, habere et

tenere et in pace perpetuo possidere contra cunctas personas.

Et sic pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis, complendis et observandis et pro firma et legali eviccionem predictorum obligamus nomine quo supra omnia et singula bona et iura dicte comunitatis presbiterorum, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renunciantes dicto nomine omnibus et singulis iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Ad hec presens ego dictus Lodovicus de Santa Maria, alias Avià, et acceptans presens stabilimentum a vobis dictis venerabile procurator et iuratis promitto et convenio per me et meos successores in dicto stabilimento dictum molendinum facere ire et in bono condirecto tenere et non permittere in aliquo deteriorari ac etiam tenere sub iure et dominio libero et franco alodio dicte comunitatis presbiterorum et tenere emperam et emperas per ipsam comunitatem presbiterorum fiendas et solvere quolibet anno in dicto termino dicte comunitati presbiterorum pro censu presentis stabilimenti dictos sex solidos et tres denarios barchinonenses et omnes alios census et honera siqui sive solvere illi seu illis persone vel personis cui seu quibus pertineat ad que dictus molendinus teneatur sive obligatus existat et omnes dictas condiciones tenere et observare sub obligatione dicti stabilimenti et omnium bonorum meorum habitorum et habendorum ubique. Renuncians omnibus et singulis iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset. Volentes nos dicte partes quod de hiis et presenti nota fiant duo publica instrumenta quorum unum utique nostrum dictatum precium tradatur per notarium infrascriptum.

Actum est hoc Berge, vicesima die mensis aprilis anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Johannis Nogerii procurator. Sig+num Johannis Mercerii. Sig+num Andree Torrada. Sig+num Johannis Bretons. Sig+num Simonis Clari iuratorum predictorum, qui hec dicto nomine concedimus, laudamus et firmamus.

Sig+num Lodovici de Santa Maria, alias Avià, qui hec accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Arnaldus de Condominis, mercator, et Johannes Vidal, arator, ville Berge.

1428, maig, 17. Berga.

Venda d'un censal a les llànties de Santa Maria i Sant Miquel de l'església de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 14v.

Notum sit cunctis quod ego Petrus Clari, textor ville Berge, per me et omnes meos heredes et succesores cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro, instrumento tamen gracia redimendi ad imperpetuum mediante vendo et titulo pure et perfecte vendicionis trado et concedo lampadibus beate Marie et sancti Michaelis, ecclesie hospitalis sancti Johannis Iherosolomitani dicte ville Berge et vobis discreto Francisco Comarossa, presbitero dicte ville hiis presenti, administratori dictarum lampadarum et vestri et cui seu quibus volueritis dicto nomine ad opus videlicet dictarum lampadarum duos solidos monete barchinonense de terno censuales annuales rendales et perpetuales vulgariter nominatos de censuali mortuo ...

Actum est hoc Berge, XVIII die mensis madii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII

Sig+num Petri Clari. Sig+num Elicsendis, eius uxor predictorum predicti qui hec laudamus et iuramus.

Testes huius rei sunt Johannes Torradas, maior dierum, et Johannes Carreus, textores ville Berge.

1428, maig, 20. Berga.

Consellers de Berga de l'any 1428.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 16r.

“Notum sit cunctis quod nos Guillelmus Petri Sorribes, Johannes de les Canals et Lodovicus d'Olibes, consialiarii anno presenti ville Berge ...”.

1428, juny, 25. Berga.

Guillem del Castell, mestre “in artibus et in medicina”.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 20v.

“Noverint universi quod ego Margarita, uxor Guillelmi dez Castell, quondam, magister in artibus et in medicina ville Berge ...”.

1428, juny, 24. Berga.

Venda d'un femer situat a les Feixes, parròquia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 22v.

Sit omnibus notum quod ego Guillelmus d'Olost, mercator ville Berge, ex certa sciencia confiteor et recognoscho vobis venerabilis Jacobo Borrelli, canonico sedis urgellensis, hiis presentis, quod solvistis et tradidistis michi et ego a vos habui et recepi numerando ad meas voluntates omnes illos XVI solidos et VI denarios monete barchinonense de terno pro quibus seu quorum precio vendidi vobis et vestris quandam bassiam sive femer constitutam in parrochia Berge, loco vocato a les Feixes, sub dominio ecclesie sancti Petri de Madrona, nullum censum ibi recipientis prout de dicta vendicione patet instrumento publico acto Berge die et anno infrascriptis et clauso per notarii infrascriptum unde renunciando excepcioni dicte pecunie non numerate non habite et non recepte et doli mali facio vobis et bonis vestris de dictis XVI solidis et VI denariis per vos michi solutis pro precio dicte vendicionis bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de soluto et de ulterius non petendo.

Actum est hoc Berge, XXIII die mensis iunii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Guillelmi d'Olost predicti qui hec concedo et firmo.

Testes huius rey sunt discretus Petrus Guardiola, presbiter, et Matheus Borrelli, mercator, ville Berge.

1428, juliol, 2. Berga.

Benefici de l'altar de sant Pere a l'església parroquial de santa Eulàlia. Horts al Pujolet de Lasties. Camí que porta a Sales. Venda feta per Llorenç Martí, corredor públic de la vila de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 23r.

Notum sit cunctis quod ego Johannes Noguerrii, presbiter, minor dierum, ville Berge, beneficiatus beneficii instituti per Petrum Ferrarii, quondam, in altari Sancti Petri instituto in parrochiali ecclesia sancte Eulalie dicte ville.

Attendens dictum beneficio et me eius nomine tenere et possidere bona dicti defuncti institutoria predicti et signanter quosdam ortos constitutos et fundatos in parrochia Berge, loco vocato et nominato iuxta Podiolum de Lascies, terminatos ab una parte cum orto discreti Johannis Bretons, presbiteri, ab alia cum area Guillelmi de Belhoms, ab alia parte cum orto Petri Noguera et ab alia parte cum via qua itur a Sales, et tenetur sub iure et dominio libero et francho alodio venerabilum Galcerandi de Ortigiis, habitatoris dicte ville Berge, nullum censum ibi recipiens et domine Elienoris uxore honorabile Alamani de Tort, militis, habitatoris in barrio de Casserris, ad censum unius paris gallinarum quolibet anno in festo Natalis Domini dicte Elienori et suis solvendorum.

Attendens eciam utilius et comodocius fuisse et esse michi et dicto beneficio dictos ortos vendere seu alienare et precium in commodum dici beneficii convertere quam presens se retinere. Idcirco utilitatem dicti beneficii in quantum possum prospiciendo cum hoc presenti publico instrumento mediante Laurencio Martini, curritore publico dicta ville qui dictos ortos palam et publice per dictam villam Berge ut moris est in similibus subsavit pro ipse curritor retulit et fidem fecit...

Actum est hoc Berge, secunda die mensis iulii, anno a nativitate Domini M CCCC XX octavo.

Sig+num Johannis Noguerrii predicti qui hec dicto nomine concedo, laudo et firmo.

Sig+num Laurencii Martini, curritoris predicti qui dictos ortos per dictam villam ut moris publice substavi et dicto emptori de voluntate venditore tanquam plus danti et offerenti tradidi.

Testes huius rei sunt discretus Andreas Torrada, presbiter, Miquaell Gilaberti, parator, ville Berge et Bernardus Salamulnera, loci Gerundelle.

209

1428, juliol, 2. Berga.

Venda d'una ribera a Gorthnofre.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 25v.

Sit omnibus notum quod ego Guillelmus d'Olost, mercator ville Berge, ex certa sciencia confiteo et recognosco vobis Petro Roig, textori dicte ville Berge, hiis presenti, quod solvistis michi et ego a vobis habui et recepi ad meas voluntates omnes illos XLVIII solidos VI denarios monete barchinonense de terno pro quibus seu quorum precio vendidi vobis et vestris quandam ripariam et terram constitutam in parroquia Berge, loco vocato a Gorthnofre, sub dominio presbiterorum in comuni ad censum uni solidorum barchinonense prout de dicta vendicione patet instrumento publico acto die et anno infrascriptis et clauso per notarium infrascriptum. Unde renunciando excepcioni dicte pecunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali facio vobis et bonis vestris de dictis XLVIII solidos VI denariis per vos michi solutis pro precio dicte vendicionis bonum et perpetuum finem, pactum et apocham de soluto et de ulterius non petendo. Actum est hoc supra.

210

1428, juliol, 18. Berga.

Casa al carrer del Pujol de Lasties.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 22r.

Notum sit cunctis quod ego Elicsendis uxor Michaelis Vilafreda, quondam, textor ville Berge. Attendens me tenere et possidere quoddam hospicium in dicta villa Berge, in vico del Puyol de Lasties inferiori, terminatum ab una parte cum hospicio discreti Arnaldi Mulneri, presbiteri, ab alia parte cum domo Mathei de Solanelles, ab alia parte cum

muro dicte ville Berge et ab alia parte cum dicta via publica sub iuro et dominio venerabile domine Elienoris, uxoris honorabile Alamanni de Tort, militis domiciliati in bario de Casserris ad censum X solidorum monete barchinonense de terno ...

Actum est hoc Berge, XVIII die mensis iulii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Elicsendis predicte que hec concedo, firmo et iuro.

Sig+num Guillelmi Alavich predicti qui hec, dicto nomine, accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rey sunt Johannes Mellerii, mercator, et Johannes Salvat, parator, ville Berge.

211

1428, agost, 6. Berga.

Joan Bach, mercader de Barcelona, ven un esclau rus, de nom Esteve i d'uns 22 anys, a Vicenç Salvador, mercader de Barcelona, actualment resident a Berga. El preu són 70 lliures.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 27v.

Notum sit cunctis quod ego Johannes Bach, mercator, civis Barchinone. Ex certa sciencia cum hoc publico instrumento vendo et titulo vendicionis trado et concedo vobis venerabile Vincencio Salvador, mercatori, civi dicte civitatis nunc vero habitatori ville Berge, hiis presenti, quendam servum meum captivum vocatum Stephanum, de genere russionum, in etatem viginti duorum annorum vel inde circa constitutum. Hanc autem vendicionem de de dicto servo sive captivo bono, sano et scincero iuxum usum et consuetudinem dicte civitatis Barchinone facio ego dictus Johannes Bach vobis dicto Vincencio Salvador et cui seu quibus volueritis sicut melius dici, fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum, extraendo dictum servum sive captivum de posse, iure et dominium vestri et vestrorum, mitto et transfero irrevocabiler pleno iuris ad habendum, tenendum, posidendum, vendendum aut alter alienandum et ad faciendum inde vestre liberum

voluntatis sine contradiccione et impedimento mei et meorum et alterius cuiuscumque persone, constituendo vos in predicto servo sive captivo dominium et procuracione iure vestram propriam vobis adquisitam titulo presentis vendicionis.

Et cedo et mando vobis et vestris omnia loca et iura mea omneque vices voces et acciones meas quibus iuribus et accionibus meis positis uti agere et experiri quem ad modum ego poteram ante presentem vendicionem inducendo vos de eodem in plenam posesionem cum presenti instrumento et per tradicionem quam modo facio vobis de eodem servo sive captivo pro precio vero presentis vendicionis confiteor et recognosco me a vobis habuisse et recepisse LXX libras monete barchinonense de terno unde renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non(habite et non recepte et doli mali et legi qua deceptis ultra dimidia iusti precii subvenitur et omni alii iuri.

Et ex certa sciencia dono et remitto vobis et vestris donacione pura, perfecta, simplici et irrevocabiliter inter vivos siquid quitquid aut quantum hec vendicione modo valet aut a modo valebit plus precio antedicto. Et promitto et convenio predictam vendicionem facere, habere, tenere et pacifice possidere vobis et vestris contra cunctas personas meis propriis sumptibus et expensis. Et pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis, tenendis et observandis et pro firma et legali eviccione predictorum, obligo vobis et vestris omnia et singula bona et iura mea, mobilia et imobilia, habita et habenda ubique. Renuncians omnibus iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Actum est hoc Berge, VI die mensis augusti, anno a Nativitate Domini M CCCC XXVIII

Sig+num Johannis Bach predicti qui hec concedo et firmo.

Testes huius rei sunt venerabile Bernardus d'Olibes, Lodovicus d'Olibes et Guillelmus Raimundi Vernet, mercatores ville Berge.

Sit omnibus notum quod ego Johannis Bach, mercator civis Barchinone. Ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis Vincencio Salvador, mercatori et etc. quod solvistis mei et ego a vobis habui ad meas voluntates omnes illas LXX llibras monete barchinonense de terno pro quibus seu precio quorum vendidi vobis quendam servum meum captivum, de genere russorum, vocatum Steva, prout de dicta vendicione patet instrumento publico acto Berge, die et anno infrascriptis, et clauso per notarii infrascriptum, unde renunciando et etc., facio apocham et etc. Testes predictis.

1428, agost, 21. Berga.

Consellers de Berga de l'any 1428.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 28v.

“Noverint universi quod nos Bernardus de Cantalops, Johannes de les Canals et Ludovicus d'Olibes, consiliarii anno presenti ville Berge ...”.

1428, agost, 23. Berga.

Administradors de la confraria dels sants Cristòfol i Esteve. Són dos sabaters i dos mercers.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 28v.

“Noverint universi quod nos Petrus Cases, Nicholaus Puret, alias Guilami, sutores, Petrus Garreta et Petrus Coçart, mercerii, ville Berge, anno presenti administratores confratrie sanctorum Christofori et Stephani dicte ville Berge et Johannes Casanova, presbiter, beneficiatus sancti Stephani...”.

1428, agost, 27. Berga.

Possessions de la confraria dels sants Cristòfol i Esteve a Avià. S' hi esmenten oliveres.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 29v.

“Notum sit cunctis quod nos Petrus Cases, Nicholaus Puret et etc. Attendentes dictam confratriam tenere et posidere tres feixas terre contiguas heremas in parrochia de Aviano, loco vocato et nominato a Alberts, terminatas ab una parte cum via publica, ab alia parte cum vinea Jaufridi de Sancta Maria et ab alia parte cum vinea Laurencii Maçana. Et eciam quasdam domos licet dirruptas vocatas de la Jovera cum patio dictorum domorum contiguo eisdem domibus cum quibusdam olivariis constitutas in

predicta parrochia de Aviano. Et quendam ortum constitutum ante dictam domum sive masiam de la Jovera, terminatum ab una parte cum dicta vinea Jaufridi de Sancta Maria, ab alia parte cum vinea Petri de Sancta Cruce et cum possessionibus de Noet...”.

215

1428, agost, 29. Berga.

Capítols matrimoniales de Pere de Torrentpregon (de la parròquia de santa Maria d'Olvan) i Joana, filla de Pere Torr, forner de Berga. Els pares de Joana imposen certes restriccions.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 30r.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod nos Petrus Torr, alias Tapio, fornerius, et Blanca, eius uxor, ville Berge, cupientes et affectantes quod vos Johanna filia nostra matrimoniali copula nubatis Petro de Torrentpregon, filio Francisci de Torrentpregon, quondam, et Francisce, eius uxor, viventis, parrochie ecclesie sancte Marie de Olvan Urgellensem diocesis. Idcirco contemplacione dicti matrimonii heredamus vos dictam Johannam, filiam nostram, et de omnibus et singulis bonis et iuribus nostris tam mobilibus quam immobilibus hoc autem hereditamentum de dictis omnibus et singulis bonis et iuribus nostris facimus nos dicto coniuges vobis dicte Johanne, filie nostre, et vestris sub pactis et condicionibus infrascriptis sicut melius et utilius dici fieri potest et intelligi ad omne vestri et vestrorum et quorum volueritis comodum salvamentum, utilitatem et bonum intellectum.

Extrahentes predicta que vobis damus et de quibus vos heredamus de posse iure et dominio nostri et nostrorum eademque in posse ius et dominium vestri et vestrorum mittimus et transfferimus irrevocabiliter pleno iure.

Et ex causa huiusmodi hereditamenti damus, cedimus et mandamus vobis et vestris omnia loca et iura nostra omnesque vices voces et acciones nostras et nostrorum, reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et alias quascumque nobis et nostris pertinencia et pertinentes et pertinere debencia et debentes in predictis de quibus vos heredamus et contra quascumque personas et res et accione et occasione

eorundem quibus iuribus et accionibus nostris predictis positis vos et vestri et quos volueritis uti agere et experiri in iudicio et extra iudicium agendo, defendendo, tenendo, posidendo et omnia et singula faciendo quecumque et quem ad modum a vos facere posemus ante presens hereditamentum et posemus nunc et eciam postea quoscumque sub talibus tamen pactis et retencionibus quod nos dicti conjuges et quilibet nostrum supravivens alteri sumus in presenti hereditamento domini potentes et administratores et habeamus provisionem in dicto hereditamento in cibo, potu, vestitu et calciatu et aliis nostre persone necessariis et salvo eciam quod casu quo Margarita, filia nostra, veniat ad etatem maritandi quod dotetur de XX libras monete barchinonense de terno ex illis XL libras quas ego dicta Blanca habeo de dote mea in et super dicto hereditamento et dotetur eciam de X libras barchinonenses aut de illo hospicio quod habemus in vico de Pinçania et hoc sit in eleccione vestra aut dettis ei dictas X libras aut dictum hospicium de Pinçania. Et casu quo dicta Margarita non veniat ad etatem maritandi predicta omnia remaneant vobis dicte filie nostre et vestris. Et salvo eciam nobis et cuilibet nostrum quod posumus testari super dicto hereditamento de XX libras monete predictae videlicet quilibet nostrum de X libras. Set si forte nos ambo decederemus in uno anno quod eo tunc non teneamini solvere integriter dictas XX libras de quibus testamentum fecerimus nisi tantum modo in dicto anno X libras et in sequenti anno testantes alias X libras pro animabus nostris equis partibus iuxta seriem testamentorum fiendorum distribuendas. Et sic sub dictis pactis et condicionibus inducimus vos dictam Johannam, filiam nostram, de dicto hereditamento in plenam et corporalem posesionem, pleno iure seu quasi.

Et promittimus et convenimus dictam donacione, sive hereditamentum semper habere ratam, gratam, validam atque firmam et contra eam non facere vel venire iure aliquo causa vel eciam racionem sub obligacione omnium bonorum et iurium habitorum et habendorum ubique. Renunciantes super hiis iuri dicenti donacionem propter ingratitudinem vel inopiam posse revocari et omni alii iuri et racioni quibus contra predicta fieri vel veniri poset.

Ad hec presens ego dicta Johanna et acceptans a vobis venerabiles parentibus meis dictum hereditamentum sive donacione cum illis quibus decet graciaram accionibus promitto et convenio omnes et singulas retenciones et condiciones per vos superius

factas et expecificatas tenere et observare et non contrafacere vel venire iure aliquo vel racione sub obligacione dicti hereditamenti et omnium bonorum et iurium meorum habitorum et habendorum ubique.

Renuncians quo ad hec beneficio maioris etatis et omnibus aliis iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri posset. Volentes nos dicte partis quod de hiis et presenti nota fiat duo publica instrumenta quorum unum utique vestrum dictarum parentium tradatur per notarium infrascriptum.

Hec igitur omnia et singula supradicta facimus, paciscimur, convenimus et promittimus in manu et posse notarii infrascripti tanquam publice persone hec recipientis et legitime stipulantis.

Actum est hoc Berge, XXVIII die mensis augusti anno a nativitate Domini M CCCC XXVIII.

Sig+num Petri Torr. Sig+num Blanche eius uxor predictorum qui hec concedimus, laudamus et firmamus.

Sig+num Johanne predicte que hec accepto eaque laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Bernardus Cardona, presbiter, et Petrus Dilmerii, ymaginator, ville Berge

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Petrus Torrentpregon, filius Francisci de Torrentpregon, quondam, et Francisce, eius uxor, vinentis, parrochie ecclesie sancte Marie de Olvan, diocesis Urgellense, ex certa sciencia de consilio et voluntate Anthoni de Torrentpregon, fratris mei et aliquorum aliorum amicorum meorum, duco in uxorem per verba de presenti vos Johannam, filia Petri Torr, alias Tapio, fornerius et Blanche, eius uxor, ville Berge. Et nunc tempore nostrarum nuptiarum trado, constituo et apporto vobis in dotem meam et nomine dotis mea XXV libras monete barchinonense de terno de quibusquidem XXV libras dicte dotis mea facio vobis dicte Johanne, uxori mea, augmentum, sponsalicium sive donacionem propter nupcias de X libras dicte monete. Quas eciam XXV libras dicte dotis mea una cum aliis bonis et iuribus que Deus nobis dederit et acquirere poterimus insimul habeamus, teneamus et possideamus omnibus diebus vite nostre post obitum vero nostrum remaneant et revertantur predicta proli nostre ex nobis ambobus simul genite et procreate et cuncte eorum posteritati.

Set si me vobis premori contingerit habeatis vos et vestri dictum augmentum per me vobis factum dictorum X llibrarum cum infante et sine et cum marito et sine ad vestras voluntates iure aliquo non obstante.

Renunciatis super hiis iuri dicenti donacionem factam inter virum et uxorem non valere et omni alii iuri et rationi quibus contra predicta fieri vel veniri posset.

Et ad maiorem firmitatem predictorum iuro sponte per Dominum Deum et eius sancta Quatuor Evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere et complere, tenere et observare et in nullo contrafacere vel venire iuro aliquo, causa vel etiam rationem.

Actum est hoc Berge ut supra.

Signum Petri de Torrentpregon predicti qui hec laudo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt ut supra.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Johanna, filia et heredes Petri Torr, alias Tapio, fornerius, et Blanche, eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia de consilio et voluntate et voluntate (sic) dictorum parentum et aliorum amicorum meorum nubo matrimoniali copula vobis Petro de Torrentpregon, filio Francisci de Torrentpregon, quondam, et Francisce, eius uxor, viventis parrochie ecclesie sancte Marie de Olvan, Urgellense diocesis, et nunc tempore nostrarum nupciarum confiteor et recognosco me a vobis habuisse et recepisse in dotem vestram et nomine dotis vestre et pro dote vestra XXV libras monete barchinonense de terno, unde renunciando exceptioni dicte pecunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali, facio vobis augmentum, sponsalium sive donacionem propter nuptias de sex libras dicte monete et sic sunt in universo inter dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum XXXI libras dicte monete pro quibus pecunie quantitibus habendis, tenendis et si casus evenerit recuperandis obligo vobis et vestris omnia et singula bona iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique et hereditamentum per dictos parentes meos hodie michi factum.

Ita videlicet quod dictam dotem vestram et alia bona que Deus nobis dederit et acquirere poterimus insimul habeamus, teneamus et possideamus diebus omnibus vite nostre post obitum vero nostrum remaneant et revertantur predicta proli ex nobis ambobus simul genite et procreate et cuncte eorum posteritati.

Set si me vobis premori contingerit sine tali prole quod absit habeatis vobis et vestri dictam dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum cum uxore et sine uxore, ad vestras voluntates iuro aliquo. Non obstante et casu quo vos dictus Petrus per mortem meam habere de dictis bonis et hereditamento meis non habentibus infantibus, venientibus ad etatem XII vel XIII annorum ultra dictam vestram dotem per vos michi traditam et augmentum per me vobis factum, habeatis super bonis meis quia sic fuit in pactum deductum inter nos viginti libras dicte monete quas viginti libras in fine dictorum XII annorum vel XIII annorum in casu dicte mortis mea sine infantibus positus habere ultra dictam vestram dotem in bonis meis. Set si dictus casus evenerit quod absit ante dictos XII vel XIII annos non possitis petere nec exigere ex dictis XX libras nisi illud quod vobis pertinuerit in eisdem pro rata temporis usque in illud diem in quam dictus casus evenerit et completis dictis XII vel XIII annis in dicto matrimonio quamvis ex inde dictus casus sequeretur non possitis petere seu exigere dictas XX libras nec parte aliquam in eisdem nisi tantum modo vestram dotem et sponsalium ut superius dictum est cum ita sit inter nos in pactum deductum.

Et casu quo vos obieritis sine dicta prole vestri succesores habeant et teneant dicta bona hypothecata pro dicta dote vestra tantum et tamdiu fructus in sortem solutionis minime computando donec ego seu succesores mei solverint et restituerint eisdem dictam vestram dotem.

Et sic propredictis omnibus et singulis firmiter accedis, concedis, complendis et observandis obligo omnia et singula bona et iura mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique.

Renunciando super hiis iuri dicenti fructus et eorum obligatarum in sortem valeant computari et omnibus aliis iuribus et rationibus quibus contra predicta fieri vel venire posset iurans sponte per dominum Deum et eius sancta IIII evangelia, meis manibus corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere, tenere et observare et in nullo contrafacere vel venire iure aliquo, causa vel etiam ratione.

Actum est hoc ut supra.

Signum Johanne predicte que hec laudo, firmo et iuro.

Testes ut supra.

Notum sit cunctis quod ego Petrus de Torrentregon, parrochie ecclesie sancte Marie de

Olvan, diocesis urgellensis, ex certa sciencia licet vos Johanna, filia Petri Torr, alias Tapio, et Blanche, eius uxor, ville Berge, uxor mea confesa fueritis in instrumento sponsalicio per vos michi hodie facti a me habuisse XXV libras monete barchinonense de terno pro dote mea et renunciaveritis excepcioni peccunie non numerate et non recepte. Est tamen verum et in veritate consistit vestris confesione et renunciacione in aliquo non obstantibus quod dicta dotis vobis debetur et solvi debet, promitto et convenio solvere dictas XXV libras vobis aut cui volueritis per hos terminos et soluciones videlicet in dia nupciarum nostrarum XII libras et X solidos dicte monete, et restantes XII libras et X solidos a die presenti ad duos annos sequentes salvos, franchos et quithios et sine omni dilacione, excusacione et absque omni dampno et misione vestri et vestrorum sub pena tercii acquirenda illi curie et donimacioni ecclesiastice vel seculari coram qua malueritis me et bona mea propredictis convenire.

Et si pro hiis petendis misiones feceritis totum vobis et etc. super quibus et etc..

Et de omnia predicta tenendo et observando dono vobis fideiutores qui mecum et sine me ad predicta teneatur videlicet discretum fratrem Franciscum Belloch, de ordinis sancti Johannis Iherosolomitani ville Berge, et Anthonium Torrentpregon, fratrem meum dicte parrochie de Olvan.

Et nos dicti fideiutores gratis constituimus nos in predictis fideiutores qui cum dicto principali nostro et sine ipso ad omnia et singula predicta teneamur et obligemur.

Renunciantes legi seu iuri dicenti quod prius convenientur principales quam fideiutores et sic propredictis omnibus et singulis firmiter attendis, complendis et observandis tam principali quam fideiutores obligamus quilibet nostrum insolum et pro toto omnia et singula bona nostra et cuiuslibet nostram mobiliam et immobilia, habita et habenda ubique.

Renunciantes super hiis epistole domini Adriani et legi solidi et nostro proprio foro et iurisdictioni et nove constitutioni loquenti de duobus et eis et omnibus iuribus et racionibus quibus contra predicta fieri vel veniri poset.

Actum est hoc ut supra.

Sig+num Petrus Torrentpregon, principalis.

Sig+num fratris Francisci Belloch et Anthoni Torrentpregon, fideiussorum predictorum qui hec laudamus et firmamus.

1428, setembre, 7. Berga.

Beneficiats de l'església de Sant Joan de Jerusalem de Berga. Mas de la Coma a la Vall dan.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 32r.

“Notum sit cunctis quod nos Jacobus Saig, Bernardus Gotvins, Bartholomeus Canal, Galcerandus de Santa Maria, Johannis Mercerii, Andreas Torrada, Joahannes Bretons, Simon Clari et Narcisus Guardiola, presbiteri ville Berge, beneficiati in ecclesia sancti Johannis Iherosolimitani dicte ville. Attendentes vos dicte dominam Blancham de la Coma de la Valdan, parrochie ecclesie sancti Petri de Madrona, diocesis urgellense, tenere et possidere quandam vineam et terram sub iuro et dominio nostro in dicta parrochia sancti Petri de Madrona ad censum VII solidorum monete barchinonense de terno anno quolibet certo termino solvendorum que vinea terminatur ab una parte cum vinea et terra Arnaldi Lugana, quondam, ab alia parte in quadam carraria que est inter dictam vineam et vineam Mathei ça Plana et ab alia parte in possessionibus dicti mansi de la Coma (...) cum presenti publico instrumento reducimus et tornamus vobis dicte domine Blanche de la Coma et successoribus vestris in dicte vine dictos septem solidos dicte monete ad quatuor solidos prefatte monete ...”.

1428, setembre, 20. Berga.

Benefici de l'altar de Santa Caterina. Església parroquial de Santa Eulàlia.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 2r.

Sit omnibus notum quod ego Petrus Coscollera, presbiter, beneficiatus beneficii instituti per venerabile Berengarium Torrent, quondam, ville Berge, diocesis urgellensis, in altari sancte Caterine constructo in ecclesia parrochiali sancte Eulalie dicte ville Berge.

Ex certa sciencia confiteor et recognosco vobis venerabilis paeribus et proceribus ville

Camarasie dicte diocesis, licet absentibus, quod solvistis et tradistis mei et ego dicto nomine a vobis habui et recepi videlicet per manus venerabile Berengarii de Casanova, nunc baiuli et subvicarii dicte ville Berge omnes illas XVII llibras X solidos monete jaccensem quas universitas dicte ville Camarasie et singularis eiusdem una cum aliis locis mei dicto nomine faciunt censuales in festo sancti Johannis mensis iunii, unde renunciando excepcioni dicte peccunie non numerate, non habite et non recepte et doli mali, facio nomine quo supra vobis et dicte universitati de dictis XVII libras et X solidis per vos mei dicto nomine solutis per manus dicti Berengarii de Casanova et hoc pro solutione festi sancti Johannis mensis iuni proxime preteriti bonum et perpetuum finem pactum et apocham de soluto et de ulterius non petendo.

Actum est hoc Berge XX die mensis septembris, anno a Nativitate Domini M CCC XXVIII.

Sig+num Petri de Coscollera, beneficiati predicti qui hec dicto nomine laudo et firmo.

Testes huius rei sunt discretus Johannes Nogerii, presbiter iunior, et Arnaldus de Condomines, mercator, ville Berge.

218

1428, setembre, 29. Berga.

Venda de dos trossos de terra. Entre les afrontacions hi figura la vinya de la capella de Santa Maria de Queralt.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 206, fol. 39r.

“Notum sit cunctis quod ego Johannes Canamar, pelicerius ville Berge, ex certa sciencia per me et omnes meos heredes et successores presentes pariter et futuros cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro et duraturo, vendo et titulo pure et perfecte vendicionis trado et concedo vobis Johanni Riera, sutori dicte ville Berge, hiis presenti, et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo duo trocia terre mea contigua quorum unum fuit Guillelmi Sagars, quondam, et alterum fuit d'en Torava, situata et fundata in parrochia sancti Petri de Madrona, loco vocato a la Valdan, que trocia terre tenetur sub iure et dominio libero et francho alodio venerabile Jaufridi Raimundi de Aviano, domicelli, parrochie sancti Martini de Aviano, et afrontatur ab una parte cum vinea capelle sancte Marie de Queralto, ab alia parte cum itinere quo itur ad mansum de

la Tosa, ab alia parte cum quodam timonerio mansi de Padregals et partim cum duabus
fexiis terre et vinee Petri Fornels, quondam, et cum quadam vinea et terra Johannis Eres,
coloni. Et trocium predictum quod fuit d'en Sagars terminatur ab una parte cum vinea
heredis Francisci Maçana, quondam, que fuit d'en Traver, ab alia parte cum quadam
vinea d'en Vilaformiu et cum quadam vinea dicti Johannis Eres et cum quodam
timonerio d'en Lene, quondam... XVI florenus et medieum auri fini Aragone...”.

APBerga. Notarials. Notaria de Joan Aymar. Llibre Notarial 34			
NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
219.	1428-12-23	27r	Per sentència judicial de la Cúria de Berga els germans Lluís, Jofre i Rafael de Santa Maria reben 27,5 lliures de Joan de Santa Maria, carnisser. Per pagar-les Joan ven una casa al carrer de l'Om de Berga.
220.	1428-12-23	29r	Jofre de Santa Maria, en nom propi i dels seus germans, rep la possessió de la casa de Joan de Santa Maria.
221.	1429-1-25	1r	Els consellers de Berga, en qualitat d'executors dels testament de Guillem Llobet, assignen 100 sous barcelonesos a Caterina Maçana (dot a donzelles pobres).
222.	1429-1-28	2v	Pere Garrigosa ven a Joan Canamar, pelleter o blanquer de Berga, un camp amb ribera inclosa, situat en el lloc de Salas.
223.	1429-2-2	3v	Pau Boix i la seva família venen un censal sobre una terra i una ribera, situades a Colpan.
224.	1429-2-29	7v	Els administradors de la Confraria de Sant Cristòfol concedeixen a Joan Riera una terra erma dins el terme de Sant Pere de Madrona.
225.	1429-2-28	1r	Els consellers de Berga, en qualitat d'executors dels testament de Guillem Llobet, assignen 100 sous barcelonesos a Joana Roqueta (dot a donzelles pobres).
226.	1429-3-10	18r	Venda d'una vinya a Fontollera.
227.	1429-3-18	19r	Capítols matrimonials de Margarida Maçot i Arnau Garrigosa (ferrer).
228.	1429-7-22	24r	Confirmació de la venda d'un hort situat al lloc de Salas
229.	1430-1-3	47v	Venda d'una casa al Collet de la Plaça. Domini i alou del rei i de la capella de Sant Pere de Caors.
230.	1430-1-4	48v	Presa de possessió de la casa venuda.
231.	1430-3-2	50r	Venda d'un censal mort sobre una casa situada a la plaça.

APBerga. Notarials. Notaria de Joan Aymar. Llibre Notarial 34

NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
232.	1430-3-7	43v	Carrer de la Font.
233.	1430-3-9	36r	Vinya al lloc anomenat Sots lo Puyol de Maseyns.
234.	1430-3-28	53r	Venda d'una vinya amb una ribera al loc de la Fàbrega.
235.	1430-5-22	49r	Venda d'una vinya al lloc de Sellers.
236.	1430-7-?	42r	Negocis de mercaders catalans amb mercaders italians.
237.	1430-11-7	40v	Venda d'una casa al carrer d'en Nicolau Torrent.
238.	1430	31r	Societat mercantil.
239.	1431-9-26	74v	Venda d'una casa i una vinya al lloc de lo Molar.
240.	1431-12-14	78r	Donació de béns (escrivania de Berga; vinya als Abreuradors; parament de la llar).

1428, desembre, 23. Berga.

Per sentència judicial de la Cúria de Berga, Lluís, Jofre i Rafael de Santa Maria, fills de Pere de Santa Maria, notari de Berga ja difunt, reben 27,5 lliures barceloneses del carnisser Joan de Santa Maria. Per pagar-les, es vendrà a l'encant públic la casa que dit Joan tenia al carrer de l'Om de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 27r.

“Noverint universi quod nos Berengarius de Casanova baiulis dicte ville et subvicarius Berge et Berguitani pro serenissimo domino rege.

Attendentes et considerantes quod dudum super quadam causa seu questione que in consistorio curie nostre vertebatur inter Ludovicum de Santa Maria, alias Avia, Raphaelem et Jaufridum, fratres dicti Ludovici, omnes filios legitimos et naturales discreti Petri de Santa Maria, quondam, notarii dicte ville, ex una parte, et Johannes de Santa Maria, alias Avia, carnificem, ex parte alia, causis et racionibus in processu inde actitato in dicta curia contentis et explicatis nostram diffinitivam sentenciam tulimus cum sua condemnavimus dictum Johannes ad dandum et solvendum dictis Ludovico, Jaufrido et Raphaeli de Santa Maria, alias Avia, viginti septem libras cum dimidia barchinonenses prout in dicta sentencia per nos de consilio venerabilis Johannis d'Orriols, iurisperiti, assidentis nostri quintadecima die mensis junii anni presentis et infrascriptis latissime est contentum et cum parum prodesset sentencias fieri nisi exequioni debite manderentur. Protanto exequentes dictam sentenciam que in rem transsivit iudicatam pro satisfaciendo et solvendo predictam peccunie quantitate defficientibus bonis mobilibus ipsius Johannis fecimus exponi venale in enquantu publico per Petrum Gordiola preconem publicum et curritorem iuratum ipsius quoddam hospicium quod dictus Johannes de Santa Maria, alias Avia, habet et possidet in vico vocato del Om eiusdem ville. Et tenetur dictum hospicium sub dominio et alodio serenissimi domini regis. Prout terminatur ex una parte cum hospicio discreti Anthonii Rovira presbiteri, ex alia parte cum hospicio discretis Johannis Noger presbiteri mayoris dierum ville prefate et ex alia parte cum vico predicto....”.

1428, desembre, 23. Berga.

En presència del notari de Tristany de Muntpesat, nunci jurat de la cúria de la vila de Berga, Jofre de Santa Maria, en nom seu i dels seus germans, rep la possessió de la casa de Joan de Santa Maria.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 29r.

"Noverint universi quod in presencia mei notarii publici et testium infrascriptorum ad hec vocatorum et specialiter assumptorum Tristannius de Muntpesat, nuncius iuratus curie baiulie ville Berge et vicarie Berge et Berguitani de mandato honorabilis Berengarii de Casanova baiuli et subvicarii dictorum baiulie et vicarie pro serenissimo domino rege misit et induxit in plenam veram, realem et corporalem possessionem iuris et facti seu quasi Janfridum de Santa Maria alias Avia eiusdem ville, videlicet de quodam hospicio quod Johannis de Santa Maria, alias Avia, habebat et possidebat in vico vocato del Om dicte ville, quodquidem hospicium idem honorabilis baiulus et subvicarius per exequcionem et alter exigente iusticia vendibit in enquantu publico ville Berge quod emit dictus Janfridus nomine suo proprio et etiam nomine Ludovici et Raphaelis de Santa Maria eius fratrum. Et tenetur ac affrontatur hospicium predictum prout in instrumento dicte vendicionis paulo ante presens die presenti confecto et per nos infrascriptorum recepto hec et alia laciis explicantur.

Ita videlicet et per hunc modum quia in prenominatus Tristannius de Muntpesat accepit per manum dictum Janfridum et ipsum introduxit intus dictum hospicium et postea foras exivit dicto Janfrido interius remanente claudente et aperiente januam hospicii predicti in signum vere et sibi tradite ac per enmendavit possessionis de hospicio iamdicto....".

1429, gener, 25. Berga.

Dot a donzelles per casar. Els consellers de la Universitat de Berga, en qualitat d'executors del testament de Guillem Llobet, assignen 100 sous barcelonesos a Caterina Maçana com a dot.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 1r.

Noverint universi quod nos Bernardus de Cantalops senior, Guillelmus Petri de Sorribes et Ludovicus d'Olibes, anni presentis consiliarii universitatis ville Berge unacum venerabilis Johannis de les Canals pro nunc absentis a dicta villa, assignatores et distributores pensionum censualium venerabilis Guillelmi Luppeti, quondam, iurisperiti ipsius ville quas idem deffinitus in suo ultimo testamento dari mandavit anno quolibet puellis virginibus maritandis. Ex certa sciencia amore Dei et pro anima dicti deffuncti assignamus vobis Caterine puelle filie Laurencii Maçana dicte ville sponseque Andree Pitho in adiutorium solvendi dotem per vos dicto viro vestro constitutam seu dari provissam centum solidos barchonensis de dictis pensionibus. Hanc itaque assignacionem vobis facimus de predictis centum solidos per via de causa sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum etiam intellectum. Nobis tamen in presenti assignacione expresse retinentes quod priores assignaciones prius persolvantur ante quam presens.

Actum est hoc Berge vicesima quinta die mensis januarii anno a nativitate Domini millesimo CCCC vicesimo nono.

Sig+num Bernardi de Cantalops, Guillelmi Petri Sorribes et Ludovici d'Olibes predictorum, qui hec dictus nominibus laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt venerabilis Galcerandus de Ortigiis et Petrus Cortinas iunior, habitatores ville Berge.

222

1429, gener, 28. Berga.

Pere Garrigosa, prevere i habitant de Berga, ven a Joan Canamar, pelleter de Berga una terra a la parròquia de Berga, al lloc anomenat Salas. També li ven el que hi ha plantat en aquesta terra.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 2v.

" ... trocium terre et campum ... cum ripparia ...habeo, teneo et possideo ...in parrochia Berge in loco vocato a Salas, sub dominio et alodio venerabile comunitate presbiterorum ipsius ville. Et affrontatur seu terminatur ab una parte cum via publica qua tenditur apud

355

civitatem Barchinone, ex alia parte cum vinea Johannis Merolla cerdonis, ex alia parte cum quadam vinea et terra Petri Roig textoris, ex alia parte cum vinea et terra Johannis Figuera paratoris et ex alia parte cum quodam trocio terre et vinee discreti Andree Pinyana, rectoris parrochie de Capolato et versus dictam rippariam terminatur ex una parte cum quadam ripparia Petri de Cascallis et ex alia parte cum vinea et terra Jacobi Boneta, fabri ville antedictae. Vendo et concedo vobis dicto Johanni Canamar expletum pro nunc existens in dicto campo...Pretium autem campi predicti et ripparie est sexdecim florenorum et pretium expleti iamdicti est aliorum sexdecim florenorum auri Aragonie rem ponderis...".

223

1429, febrer, 2. Berga.

Pau Boix, teixidor juntament amb sa muller, Sibil.la, Pere Boix, llur fill i Caterina, la muller d'aquest, tots habitants de Berga, venen als marmessors del difunt Bernat Perer, un censal mort sobre una vinya situada a la parròquia de Berga, al lloc anomenat Colpan.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 3v.

“... vinea et terra cum ripparia et cum quodam torrente et quadam fexia terre ... in parrochia Berge, in loco nominato a Colpan, sub dominio et alodio illustrissimi domini regis, prout affrontatur ab una parte cum vinea et terra Francisci Noguer, ex alia parte cum quadam vinea Petri Rodonella, ex alia parte cum quadam vinea Johannis Ferrarii de Colpan coloni, ex alia parte cum quadam vinea et terra Francisci Ferrer et ex alia parte cum quodam torrent et ripparia vestri dicti Bernardi Saig...".

224

1429, febrer, 29. Berga.

Pere Cases, Nicolau Poret i Bernat Coçart, administradors de la Confraria de Sant Cristòfol de la vila de Berga, concedeixen a Joan Riera, sabater, una terra erma dins el

terme de Sant Pere de Madrona en alou de dita confraria pel preu de 8 sous anuals.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 7v.

"Noverint universi quod nos Petrus Cases, Nicholaus Poret, alias Guillami, et Bernardus Coçart administratores confratrie sancti Cristoffori ville Berge.

Attendentes et considerantes dictam confratriam habere et tenere sub eius directo dominio et alodio quoddam trocium terre heremum situatum in parrochia Sancti Petri de Madrona subtus mansum videlicet vocatum de la Coma de la Vallan, et affrontatur ipsum trocium terre ab una parte cum vinea et terra Johannis Texidor, ex alia parte cum vinea et terra Bernardi Dilmer, ex alia parte cum vinea Guillelmi Perer et ex alia parte cum via publica qua tenditur ad dictum mansum de la Coma.

Attendentes etiam antedictum trocium terre a multo tempore citra heremum et exterilem remansisse de quo dicta confratria nullum comodum habebat.

Considerantes ulterius ad nostri instanciam et requisicionem quandam preconizacionem factam fuisse de mandato venerabile baiuli ville Berge per dictam villam et eius loca solita voce preconis cum qua fuit notificatum universis et singulis personis pretendentibus habere ius accionem, petitionem seu demandam in dicto trocio terre...".

225

1429, febrer, 28. Berga.

Dot a donzelles per casar. Els consellers de la Universitat de Berga, en qualitat d'executors del testament de Guillem Llobet, assignen 100 sous barcelonesos a Joana Roqueta, com a dot.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 1r.

Noverint universi quod nos Guillelmus Petri de Sorribes, Johannis de les Canals et Ludovicus d'Olibes, anni presentis consilarii universitatis ville Berge unacum venerabilis Bernardo de Cantalops a dicta villa nunc absente, assignatores et distributores pensionum censualium venerabilis Guillelmi Luppeti, quondam, iurisperiti et per ipsum Guillelmum in suo ultimo testamento dari iussarum anno quolibet puellis virginibus maritandis. Ex certa sciencia amore Dei et pro anima dicti deffuncti vobis

Johane puelle filie Petri Roqueta coloni ipsius ville sponseque Petri Prat de Noeto parrochie Sancti Martini de Aviano assignamus in adiutorium maritandi et solvendi dotem vestram dicto sponso et viro vestro constitutam centum solidos barchinonensis de predictis pensionibus censualium. Hanc autem assignacionem vobis facimus sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum etiam intellectum. Retinemus tamen nobis in presenti assignacione quod priores assignaciones prius persolvantur ante quam presens.

Quod fuit actum Berge vicesima octava die mensis febroarii anno a nativitate Domini millesimo CCCC vicesimo nono.

Sig+num Guillelmi Petri Sorribes, Johannis de les Canals et Ludovici d'Olibes consiliariorum predictorum, qui hec dictus nominibus laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt Petrus de Condominis mercator, Bernardus Riera sartor et Bernardus Palos textor, habitatores ville Berge.

226

1429, març, 10. Berga.

Galceran d'Ortignes ven a Joan dels Arnaus, prevere de Berga, una vinya situada a Fontollera.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 18r.

"...vineam et terram ...agebat, tenebat et possidebat in parrochia Berge, in loco vocato a Font Ollera, sub dominio et alodio serenissimi domini regis ... terminatur seu affrontatur ex una parte cum vinea et terra Johannis de Condominis partim et partim cum quadam pecia terre Bernardi Riu et ex aliis partibus cum vineis et terris Raimundi d'Arles ... pro precio 91 solidos barchinone...".

227

1429, març, 18. Berga.

Capítols matrimoniales entre Margarida Maçot i Arnau Garrigosa.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 19r.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Raimundus Maçot, filius Bartholomei Maçot quondam, paratoris pannorum ville Berge. Gratis et ex certa sciencia volens, cupiens et affectans quod vos Margarita, filia mea et domine Ffrancisce, uxoris mea, matrimonium contrahatis et matrimoniali copula nubatis Arnaldo Garrigosa, filio Petri Garrigosa, fabritoris, et domine Bartholomeue eius uxor, habitatorum dicte ville. Et in hoc tempore vestrarum nuptiarum ac contemplacione dicti matrimonii heredo vos dictam Margaritam, filiam meam, et dono et concedo vobis donacione pura, firmissima et irrevocabili inter vivos scilicet pro parte hereditate et legitima vestra paterna et materna et eiusdem et pro omni alio iure vobis pertinenti et pertinere debenti quomodolibet in bonis paternis et maternis quinquaginta quinque libras barchinonenses valentes centum florenos auri Aragonie rem ponderis. Etiamque dono et concedo vobis dicte filie mee decem alnas panni de verni illius coloris quem volueritis vel tot quot sit necessarium ad oppus vestium vestrarum nupcialium vel pretium dicti panni de verni. Et nichilominus dono vobis unam taceam argenti et unum garzofilarium sive coffre et etiam unum lettum pannorum cum suo apparatu prout in similibus in dicta villa dari est assuetum. Hanc autem donacionem, hereditamentum et concessionem de predictis facio vobis et vestris sicut melius, utilius et firmiter dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum, sanum et sincerum intellectum. Volens et expresse consentiens vobis iamdicte filie mee quod premissa que vobis dono et de quibus vos heredo constituatis et apportetis dicti Arnaldo cui nuptura estis in dotem vestram et nomine dotis vestre sibique de predictis centum florenis augmentum et sponsaliciam sive donacionem propter nupcias facere ad usum et consuetudinem ville Berge et alter de huiusmodi hereditamento et donacione facere et disponere possitis ad omnimodas vestras voluntates iure aliquo non obstante et omni excepcione ac contradiccione postponitis atque remotis. Ego enim predictam donacionem, hereditamentum et concessionem aliaque omnia et singula supradicta prout superius dicta et explicata existunt rata, grata atque firma semper habere, tenere et observare promitto et nullatis contrafacere vel venire de iure vel de facto directe seu indirecte tacite vel expresse aut ea renovare causa inopie vel ingratitude aut alter quocumque iure titulo racione vel causa. Quinimo plenarie certificatus de premissis per notarium infrascriptum remito super hiis deliberate et consulte legionibus seu iuribus dicentibus donaciones inter vivos

factas causa ingratitude vel alter revocari posse seu irritas fieri et omni alteri iuri, usui, usaticho et constitutioni contra premissa vel eorum aliqua repugnantibus quovis modo, et ... Siquis caucionibus sponte iurans per Dominum Deum et eius sancta Quatuor Evangelia manu mea corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere, tenere, servare firmiter et complere et in aliquo non contraffacere vel venire aliquo iure titulo sive modo.

Hec igitur que dicta sunt facio paciscor promitto, iuro et stipulor ego Raymundus Maçot prefatic in manu et posse notari publici infrascripti tanquam publice persone predicta a me pro vobis et etiam pro omnibus ilis quorum interesse possit legitimum stipulantis et recipientis unde ego dicta Margarita presentem donacionem, hereditamentum et concessionem a vobis antedicto Raymundo Maçot pater meo carissimo accepto et eidem expresse consencio cum multiplici graciaram accionem.

Quod fuit actum Berge decima octava die mensis marcii, anno a Nativitatis Domini Millesimo Quadringentesimo Vicesimo Nono.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Petrus Garrigosa, fabritor, habitator ville Berge. Gratis et ex certa sciencia volens, cupiens et affectans quod vos Arnaldus Garrigosa, filius meus et domine Bartholomeue, uxoris mea, matrimonium contrahastis et in uxorem ducatis Margaritam, filiam Raimundi Maçot, filii Bartholomei Maçot, quondam, paratoris pannorum et domine Ffrancisce, eius uxoris, habitatorum eiusdem ville. Et in hoc tempore vestrarum nupciarum et alter contemplacione dicti matrimonii heredo vos dictum filium meum et dono ac concedo vobis donacione pura, firmissima et irrevocabili inter vivos scilicet pro parte hereditate et legitima vestra paterna et materna et pro omni alio iure vobis pertinenti et pertinere debenti quomodolibet in bonis paternis et maternis quoddam hospitium meum quod habeo, teneo et possideo in dicta villa subtus vicum Sante Trinitate et tenetur sub dominio et alodio illustrissimi domini regis prout terminatur seu affrontatur ex una parte cum hospicio Johannis Maler et ex alia parte cum quodam hospicio Johannis Pila mercatoris iamdicte ville. Etiamque dono et concedo vobis dicto filio meo ex causa predicta casu quo insimul habitare et concordare non possumus omnes adzimas tam de vaxela quam de aliis necessarias in una domo ad cognicionem si casus occurrerit Berengarii de Casanova et Johannis Pila, mercatorum ipsius ville. Eo quia in capitulis nupcialibus super dicto

vestro matrimonio conditis ita sint convenimus et expresse concordamus. Hanc autem donacionem, hereditamentum et concessionem facio vobis et vestris de predictis sicut melius, utilius et firmiter dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum eciam intellectum. Inducens namque vos et vestros in plenam vestram realem et corporalem possessionem iuris et facti seu quasi de predicto hospicio et de aliis supradictis eorumque iurium et pertinenciarum....

In Dei nomine, amen. Noverint universi quod ego Margarita, filia Raymundi Maçot filii Bartholomei Maçot, quondam, paratoris pannorum et domine Ffrancisce uxor eius, habitatorum ville Berge. Gratis et ex certa sciencia, de consensu, consilio et voluntatis dicti patris mei et quorundam aliorum amichorum meorum nubo matrimoniali copula vobis Arnaldo Garrigosa, filio Petri Garrigosa, fabritoris, et domine Bartholomeue eius uxor eisdem ville. Et in hoc tempore nostrarum nupciarum, apporto, trado et constituo vobis in dotem meam et nomine dotis mee ac eciam pro dote mea quinquaginta quinque llibre barchinone valentes centum florenos auri Aragone rem ponderis. Necnon eciam decem alnas panni lane de verni vel tot quot fuerit necessarium ad oppus vestium mearum nupcialium vel precium dicti panni et nichilominus unam taceam argenti et unum garzofilatium sive coffre et eciam unum lettum pannorum cum suo apparatu prout insimilibus in dicta villa dari est assuetum de quibus omnibus supradictis dictus pater meus certis iuribus et sub certa forma die presenti me dedavit michique donacionem fecit cum publico instrumento ante presentes confecto in dicta villa et per notarium infrascriptum recepto prout in eo latius continetur ex quibusquidem quinquaginta quinque llibris dotis mea supraditte facio vobis augmentum et sponsaliciam sive donacionem propter nupcias de decem octo llibris sex solidos et octo denariis barchinone. Itaque hec et alia bona que Deus nobis dederit et acquirere poterimus....

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Arnaldus Garrigosa, filius Petri Garrigosa, fabritoris, et domine Bartholomeue, eius uxoris, habitatorum ville Berge. Gratis et ex certa sciencia de consensu, consilio et voluntatis dictorum parentum meorum et quorundam aliorum amichorum meorum duco in uxorem vos Margaritam, filiam Raymundi Maçot, paratoris pannorum, filii Bartholomei Maçot, quondam, et domine Ffrancisce eius uxoris, dicte ville. Et in hoc tempore nupciarum nostrarum,

confiteor et recognosco vobis iamdicte Margarite mei a vobis habuisse et recepisse in dotem vestram, nomine dotis vestre et pro dote vestra quinquaginta quinque llibris barchinonenses valentes centum florenos auri Aragone rem ponderis. Necnon eciam decem alnas panni lane de verni vel tot quot fuerit necessarium ad oppus vestium vestrarum nupcialium vel precium dicti panni. Et nichilominus confiteor me a vobis habuisse et recepisse pro jocalibus vestris unam taceam argenti et unum garzofilatium sive coffre. Et eciam unum lettum pannorum cum suo apparatu prout in similibus in dicta villa dari est assuetum de quibus omnibus supradictis dictus pater vester certis iuribus et sub certa forma die presenti vos heredavit vobisque donacionem fecit cum publico instrumento antre presentes confecto in dicta villa et pro notarium infrascriptum recepto prout in eo diffugnis explicatur. Et quibusquidem quinquaginta quinque llibris dotis vestre supradicte facio vobis augmentum et sponsaliciam sive donacionem propter nupcias de viginti due llibre cum dimidia ultra jocalia predicta....

Noverint universi quod ego Raymundus Maçot, parator pannorum ville Berge filiaque Bartholomei Maçot, quondam, ipsius ville. Gratis et ex certa sciencia ad dictum et mandatum Margarite filie mee uxorque vestri Arnaldi Garrigosa, filii Petri Garrigosa, fabritoris, et domine Bartholomeue eius uxoris, habitatorum eiusdem ville et pro eadem Margarita constituo me debitorem et principalem peccatorem vobis dicto Arnaldo Garrigosa in illis quinquaginta quinque llibris barchinone valentibus centum florenos auri Aragone recti ponderis quas die presenti dicta Margarite vobis constituit in dotem et nomine dotis ac eciam pro dote sua et in illis decem alnis panni lane de verni vel tot quot fuerit necessarium ad oppus vestium nupcialium ipsius Margarite vel in precio dicti panni et nichilominus in una tacea argenti et uno garzofilacio sive coffre et uno letto pannorum cum suo apparatu ut in similibus dari est assuetum in dicta villa que omnia supradicta ultra dictam dotem dicta Margarita vobis tradidit et constituit pro jocalibus suis prout per instrumenta nupcialia inde facta inter vos et dictam Margaritam auctoritate notarii infrascripti scilicet die et anno infrascriptis hec et alia latissime explicantur. Et licet vos dictis Arnaldus in instrumento recognicionis per vos facte eidem Margarite de dote supradicta confessus fueritis ab ipsa dictas quiquaginta quique llibris sive dictos centum florenos et alia predicta, habuisse et recepisse et renunciaveritis excepcioni peccunie non numerate, non habite et non recepte cum revera certum sit et in veritate

consistat vestris confessione et renunciacione in aliquo non obstantibus quod predicti centum florenos et alia supradicta ad huc vobis debentur et per me vobis solvi debent unde renunciando excepcioni peccunie predictae per me vobis previa de causa non debite et doli mali et in factum accioni et omni alteri iuri rationi consuetudini et constitutioni contra hec repugnantibus quovis modo convenio et per expressum pactum, bona fide promito solvere, tradere et deliberare vobis dicto Arnaldo Garrigosa aut qui seu quibus volueritis dictos centum florenos sive dictas quinquaginta quinque llibris et alia antedicta per modum sequentem videlicet in dia que sollempnizabitur matrimonium in facie sancte matris ecclesie inter vos et ipsam Margaritam quinquaginta florenos et eciam unan taceam argenti et unum garzofilacium sive coffre et decem alnas panni de verni vel tot quot fuerit necessarium ad oppus vestium nupcialium dicte Margarite aut precium dicti panni. Necnon ex alia parte dictum lettum pannorum cum suo apparatu ut est dictum. Et de die illa qua sollempnizabitur ipsum matrimonium ad unum annum tunch proximum venturum et inmediate sequentem residuos quinquaginta florenos cum vos dictus Arnaldus in ultima solucione dicte dotis habeatis et teneatis recipere in comptum centum solidos que michi assignari debent de manumissoria venerabilis Guillelmi Luppeti quondam in adiutorium solvendi dotem predictam quosquidem centum solidos teneamini expectare quousque venerit solucio eorundem....

Quod fuit actum Berge decima octava die mensis marcii anno a Nativitatis domini Millesimo Quadringentesimo vicesimo nono.

Testes huius rei sunt veneralibe Berengarius de Casanova, Johannes Pila, Johannis de Balos, Petrus Serradell, mercatores, et Christoforus Dardaylló, habitatores ville Berge.

228

1429, juliol, 22. Berga.

Francisca, muller de Pere Cortines, mercader de Berga, confirma la venda d'un hort que havia fet l'any 1418 a Joan de Casanova, prevere de la mateixa vila.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 24r.

"Noverint universi quod ego Francischa uxor Petri Cortines, mercatoris ville Berge.

363

Attendens et considerans dudum scilicet duodecima mensis marcii anni nativitate Domini millesimo quadringentesimo decimo octavo vendidisse et concessisse ad imperpetuum vobis discreto Johanni de Casanova, presbitero ipsius ville, precio triginta duorum florenorum auri Aragone recti ponderis, quendam ortum quem dictus vir meus habebat et possidebat in orta vocata de Salas, sub dominio et alodio serenissimi domini regis, prout affrontatur seu terminatur dictus ortus ex una parte cum orto Petri Dilmer, lapicide, ex alia parte cum ripparia Petri Ferrarii, quondam, et ex alia parte cum via qua tenditur a Salas...".

229

1430, gener, 3. Berga.

Narcís Gordiola, prevere de Berga, fill i hereu universal de Pere Gordiola, difunt, pregoner públic de la vila de Berga, per pagar el llegat del seu pare, ven una casa a Francesc Puyol, mercader, Mateu Borrell i Ramon Benet, alias Guilló (socis en la botiga que tenen a Berga).

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 47r.

"Noverint universi quod ego Narcisus Gordiola, presbiter, habitator ville Berge, filius et heredes universalis Petri Gordiola, quondam, preconis publici dicte ville. Prout de predicta mea herencia clare constat per testamentum dicti patris mei quod fecit et ordinavit in dicta villa scilicet in posse notarii infrascripti prima die mensis aprilis anni proximum preteriti ut in dicto testamento... gratis et ex certa sciencia vendo ... vobis venerabilis Francisco Puyol, mercatori, Matheo Borrell et Raymundo Benet alter Guilló sociis in simul in botiga quam pro nunc tenetis in dicta villa presentibus... quoddam hospicium cum quibusdam domibus eidem contiguis... in villa Berge satis prope locum vocatum lo Collet de la Plaça quibusdam quodquidem hospicium et domus predictae tenetur partim sub dominio et alodio serenissimi domini regis et partim sub dominio et alodio capelle Sancti Petri de Cahorç prout terminantur seu affrontantur ex una parte cum via publica, ex alia parte cum hospicio Nicholay Poret alias Guillemi sutoris, ex alia parte cum quibusdam domibus venerabili Galcerandi de Gosol, canonici Urgellensem et

ex alia parte cum hospicio dicti venerabili Galcerandi de Gosol et cum capella predicta ...".

230

1430, gener, 4. Berga.

Narcís Gordiola dóna possessió de la casa que ha venut.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 48v.

"... Ita videlicet et per hunc modum quia sepedictus Narcisius Gordiola accepit ipsum Raymundum per manum et introduxit eius intus dictum hospicyum et postea confestim foras exivit tradendo sibi claves hospicii et domorum predictarum dictoque Raymundo interius remanende claudente quoque et apperiente januas hospicii memorati in signum sibi tradite et per eum adapte possessionis de predictis quamquidem possessionem antedictus Raymundus vice sui et dictorum suorum consociorum corpore et animo nancisci affectans grattanter adeptus fuit per modum predictum ...".

231

1430, març, 2. Berga.

Joan Maler, mercader de Berga, Eulàlia, sa muller i Margarida, vídua de Jaume Maler, venen a Pere Teixidor, paraire de la mateixa vila, un censal mort sobre una casa situada a la plaça de Berga. El document esmenta el palau reial de Berga i les Tinyeries.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 50r

"... hospitium quod ego dictus Johannis Maler teneo et possideo in platea ville Berge, sub dominio et alodio serenissimi domini regis, et terminatur seu affrontatur ex una parte cum hospicio heredum discreti Petri de Santa Maria, difunt, notarii publici dicte ville, ex alia parte cum hospicio Bartholomei Benet alias Guillo hospite, ex alia parte cum dicta platea et a parte inferiori cum via publica que tenditur a les Tinyries (...). Et ultra premissa si forte quod absit annuatim termino supradicto non exsolverimus vobis

365

prenominato emptori et vestris ac quibus volueritis iamdictum censuale una cum penis salariis, dampnibus, sumptibus interesse et expensis et etiam totum et quitquid et quantum ratione dicti censualis deberentur convenimus et bona fide promittimus ex pacto predicto et dicta stipulacione premissa quod infra spacium trium dierum postquam ego dictus Johannes Maler fuero requisitus personaler vel in habitacione mea, verbo vel scripte, per vos aut successores vestros in hiis vel per vestrum et notarium, nuncium aut procuratorem confectim et absque ulla dilacione et contradiccione aliqua intrabo personaliter intus palacium regium eiusdem ville et ibi hostagium personale tenebo pro predictis. Ita quod abinde scilicet extra dictum palacium non exiam seu recedam meis propriis pedibus vel alienis aut aliquo arte, ingenio, fraude vel maximacione sine licencia et permissu vestri et vestrorum in hiis successorum prius petitis et obtentis donech et quousque vobis dicto emptori et vestris...".

232

1430, març, 7. Berga.

Problemes entre Ramon Brotons, fill de Francesc Brotons, mercader de Berga i el seu sogre, Berenguer Boquer, a raó del dot d'Eulàlia Boquer, muller del primer.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 43v.

"...quoddam hospicium ... in vico de la Font...".

233

1430, març, 9. Berga.

Fra Joan Fuster, fra Joan Noguera i fra Francesc Oliba, guardià, lector i vicari respectivament del convent de Sant Francesc de Berga donen a Miquel Oller, tintorer de Berga i a la seva muller Caterina, 14 lliures barceloneses. Els les han de donar en compliment d'una sentència motivada per la reclamació de part dels béns que Oliva, muller de Jaume de Calvinça, abans muller de Berenguer Esquirol i parenta de Miquel Oller, havia deixat en testament als franciscans. En no disposar d'aquestes 14 lliures,

els franciscans venen a l'encant públic una vinya i una terra, a la parròquia de Berga, en el lloc anomenat Sots lo Puyol de Maseyns.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 36r.

"Noverint universi quod nos frater Johannes Fuster, guardianus, frater Johannis Nogra, lector, et frater Franciscus Oliba, vicarius, omnis conventuales monesterii fratrum minorum ordinis Sancti Francisci ville Berge, convocati et congregati in domo capituli iamdicti monesterii predicti quod negociis ipsum monesterio et iura eiusdem tangentibus et qualitercumque concernientibus in dicto capitulo convocari et congregari.

Et attendentes ac considerantes et etiam debita meditatione pensantes dominam Olivam uxorem Jacobi de Calvinça, parrochie Sancti Martini de Aviano que primo fuit uxor Berengarii Squirol, quondam, ville iamdicte ob honorem et reverenciam omnipotente Dei et beate Marie eius gloriose genitricis et beati Francisci predicti versus quem maximam gerebo affectionem et etiam in remissionem preteritorum suorum dudum donacionem fecisse de bonis suis dicto monesterio post tamen eius obitum ut latencius in dicta donacionem continetur ad quam nos referimus.

Attendentes etiam quod demum facta dicta donacione Michael Ollera et Caterina, eius uxor, ipsius ville suam, dirixerunt petitionem seu demandam contra bona predicta et etiam adversus seu contra dictum monesterium asserentes quod terris et iustis titulis atque causis et rationibus legitimis dicta bona pertinebant eisdem et non ad dictum monesterium iure dicte donacionis nec alia et quod dicta domina Oliva in periudicium iurium pertinentium dictis Michaeli et Caterine eius uxori in dictis bonis non poterat ipsa bona largire seu de ipsis donacionem facere alicui in tantum quod per via de causa lis et controversia revera mota et suscitata fuit in iudicio et extra inter dictos conjuges ex una et monesterium predictum partibus ex alia super quoquidem littigio plura dampna passus fuit dictum monesterium et multas missiones et expensas fecit pro ducendo dictam littem et faceret ac suscineret fortius in futurum si voluisset videre finem litoris et controversie predictae. Attendentes insuper quod eventus litoris dubius est, ideo mediantibus et tractantibus quibusdam notabilibus personis zelantibus et procurantibus comodum et utilitatem dicti monesterii et eius dampna pro viribus evitantibus causa propulsandi anfractus litoris et pretendi labores et expensis per utramque dictarum precium fuit certo

modo firmatum compromissum super predictis in quoquidem compromisso electi fuerunt arbitri et arbitratores et amicabile compositores honorabilis Ludovicus de Castro, in legibus licenciatus, et Bernardus d'Olibes, mercator dicte ville Berge qui postmodum viso et recognito processu ducto inter dictas partes super litte predicta et etiam auditis ad plenum iuribus et racionibus utriusque parte adiudicarunt dictis Michaeli Ollera et eius uxor racione littis predicte quatuordecim llibras barchinonenses solvendas eisdem per dictum monesterium seu per eius conventum pro bonis de quibus eidem monesterio per dictam dominam Olivian extitit facta donacio ut super dictum est. Et cum dictas quatuordecim llibras iamdictis coniugibus fuit per dictos honorabiles arbitros arbitratores et amicabile compositores impositum scilentium et calamentum perpetuum super iuribus que pretendebant habere in dictis bonis et etiam super litte predicta prout in eorum sententia arbitrari diffusius explicatur.

Attendentes nichilominus et eciam considerantes quod dictum monesterium nec conventus ipsius non habent nec habere possunt ad presens peccunias aliquas de quibus solvere possant dictas quatuordecim llibras quas tradere et deliberare tenentur antedictis Michaeli et eius uxori iuxta formam et tenorem predicte arbitralis sentencie ymmo pro solvendo easdem expedit defficientibus aliis bonis vendicionem facere infrascriptam. Protanto nos dicti frater Johannes Fuster, gordianus, frater Johannes Noguera, lector, et frater Ffranciscus Oliba in dicto capitulo convocati et congregati nedum semel sed eciam bis et ter hac de causa conventumque representantes pro huiusmodi vendicione fienda et habitis inter nos diversis tractatibus, colloquiis et parlamentis utcum facere dictam vendicionem cederet ad dampnum vel ad comodum nostrum et dicti nostri monesterii in tantum quod noverimus et arbitramur cetero utilius esse dicto monesterio vendere subscriptam vineam et terram quam illam penes se retinere habito respectu quod dicta vinea et terra efficitur exteriles et deffectu culture devenit iam quasi ad diminucionem quam vineam dictum monesterium reperare nequid sine magno dispendio cui suplere non posset considerata sua magna indigencia. Nosque affectantes comodum nostrum et ipsius monesterii perquirere pro posse et omne dampnum utiliter evitare omnes insimul concordantes et nostrum nemine discrepante habita super hiis plenaria deliberacione in dicto capitulo et extra deliberate et consulte ex causis premissis et aliis animum nostrum inducentibus racionabiler ad infrascripta peragenda. Et nichilominus pro succurrendo

necessitatibus dicti monesterii fecimus exponi venalem in enquanto publico ville Berge per Laurencium Marti preconem publicum dicte ville quaddam vineam et terram cum quadam ripparia sibi contigua que fuit prefati Berengarii Squirol mediante albarano tenoris sequentis: Qui diu en una vinya e terra ab una ribera en aquella contigua qui era den Berenguer Squirol, difunt, situada en la parròquia de Berga, al loch appellat sots lo puyol de Maseyns. Ere en part sots senyoria e alou del beneffici de Sant Marti instituit en la sgleya parroquial de Santa Eulalia de la vila de Berga. E en part sots senyoria e alou del hereu de la casa de Salas, e en part sots senyoria e alou daquis pertanga. E affronta duna part ab la vinya den Johan Maler, daltre part ab lo camp den Francesc Puyol, daltre part ab layga qui avalla de Salas e ab lo camp den Matheu Noguer; fa de cens cascun ayn a la festa de Nadal al dit beneffici o al benefficiat de aquella sis diners e a la dita casa de Salas miya gallina. Tot hom hi diga qui dir hi vulla que aquella la haura qui mes hi dara.

Gratis et ex certis nostris scienciis confitemur et recognoscimus vobis Petro de Camprubi fabro dicte ville presenti et vestris quod solvistis, tradistis et deliberastis de nostris voluntate pariter et assensu venerabile Bernardo d'Olibes et Petro Vila, mercatoribus ipsius ville, ut procuratoribus dicti nostri monesterii illas viginti quatuor libras barchinonenses quarum precio seu pro quibus vendidimus vobis et vestris ad imperpetuum quandam vineam et terram cum ripparia eidem contigua quam dictum monesterium habebat, tenebat et possidebat in parrochia Berge in loco vocato Sots lo Puyol de Maseyns...".

234

1430, març, 28. Berga.

Antoni Palicer, mulater de Berga, ven per 14 florins a Antoni Roig, teixidor de la mateixa vila una vinya a La Fàbrega.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 53r.

"... vineam meam sive mayol cum ripparia eidem contigua que omnia supradicta habeo, teneo et possideo in parrochia Berge, in loco vocato a la Fabrega, sub dominio et alodio benefficii Sante Marie constructi in ecclesia parrochiali beate Eulalie, prout affrontatur

369

ex una parte cum via publica qua tenditur de villa Berge ad civitatem Barchinone, ex alia parte cum vinea Johannis Riera, sartoris, et ex alia parte cum vinea Francisci Clot iamdicte ville ...".

235

1430, maig, 22. Berga.

Bartomeu Benet, alias Guillo, baster de Berga, ven a Pere Blanch, també de Berga, una vinya situada a la parròquia de Berga, al lloc anomenat Sellarers.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 49r.

"...vineam et terram meam ... in parrochia Berge, in loco vocato a Sellarers et tenetur sub dominio et alodio prepositure Berge et Berguitani in monasterio Rivipulli prout terminatur seu affrontatur ex una parte cum via publica qua tenditur ad domum de Noeto, ex alia parte cumquodam thimonerio qui esse solebat den Clot et ex alia parte cum terris et pertinenciis dicte domus de Noeto...".

236

1430, juliol, 1. Berga.

Negocis de mercaders catalans amb mercaders italians.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 42r.

Noverint universi quod ego Johannes de Luppria iunior, mercator civis Barchinone, laudando, approbando et confirmando aliam procuracionem per me vobis venerabili Johanni Claris, mercatori civi Barchinone, iamfactam et totum id quitquid et quantum per vos virtute eiusdem procuracionis iam actum extitit sive gestum ac etiam procuratum nunc de novo cum presenti publico instrumento ubique valituro, constituo et ordino vos eundem venerabilem Johannem Claris licet absentem tanquam presentem procuratorem meum certum et specialem videlicet ad laudandum, approbandum, ratificandum et confirmandum venerabili Appollonio do Donino mercatori florentino at civi civitatis Florencie vendicionem quam venerabilis Leonardus de Doni mercator civis Barchinone

ut tutor Petri Mathei pupilli et curator Leonardi adulti qui ambo dicti pupillus et adultus sunt fratres filiique ac heredes universales venerabilis Anthoni Colom alter cognominati Cutxello, quondam, civis Barchinone qui tempore quo humanis agebat erat dominus et patronus navis subscribe cuius ego sum personerius pro duabus sexdenis et media integriter comuniter et proindiviso factis de tota ipsa navi et omnibus suis exarciis, corrediis, fornimentis et apparatusibus suis contentis et specificatis in quodam inventario inde facto cum quo vendicio superius tacta et inferius lacius declarata fuit facta.

Et etiam nomine proprio ipsius Leonardi ço qui est personerius dicte navis subscribe pro una sexdena et media et Anthonius Reyha mercator civis Barchinone qui dicto tempore quo dictus Anthonius Colom in humanis agebat erat prout etiam nunc est scriptor dicte navis ut procurator aliquorum personeriorum eiusdem navis fecerunt de tota illa navi quam ut predicatur dictus Anthonius Colom dicto tempore quo in humanis vivebat preconitzabat queque navis est bayonesia et duarum cohoptarum et unius themonis et vocatur Sancte Marie et Sancti Johannis et est nunc in Portu Pinu insule Maioricarum quam vendicionem predictus Leonardus de Doni et Anthonius Reyha nominibus predictis fecerunt precio octingentarum librarum Barchinonensis de terno cum instrumento publico inde acto in posse Johannis Nathalis notarii predicti Barchinone sub diversas lezlundariis quorum primum fuit sexta diei madii proximo lapsi et omnis et singula in dicto vendicionis instrumento contenta et eisdem vendicioni et omnibus et singulis in eodem instrumento inde facto contentis expresse conficiendum item ad petendum, exigendum et recipiendum partem seu quantitatem ratione dictarum mearum duorum sexdenarum et medie sine prorata earum mei pertinentem et seu habere contingentem et apocham vel apochas atque fines absoluciones, diffiniciones et remissiones speciales et generales ac etiam quocumque titulo sive causa cessiones faciendum et firmandum item super eviccione in omni casu per dictum Leonardum nomine tutorio et curatorio predicto dicto Appollonio et suis in dicto vendicionis instrumento de seu pro dicta nave et omnibus et singulis in ipsa vendicione comprehensis facta pro qua eviccione et aliis omnibus et singulis contentis in dicto instrumento complendis et attendendis, tenendis et immo observandis ipse Leonardus nomine tutorio et curatorio prelibatis obligavit dicto Appollonio et suis omnia bona que fuerunt predicti Anthoni Colom, alter cognominati Cutxello, mobilia et imobilia, habita et habenda. Et

inde quodcumque instrumentum indemnitate ac alia quecumque instrumentis que vos facere volueritis dicto Leonardo de Doni et vel dictis pupillo et adulto et suis et seu dicto Appollonio et suis racione dictarum mearum duorum sexdenarum et medie et vel pro dicta obligatione ac aliis omnibus et singulis in prelibato vendicionis instrumento contentis eisdem Leonardo nomine tutorio et curatorio predictis et dictis pupillo et adulto et suis et vel dicto Appollonio et suis pro contractibus tamen factis negociis, culpis et obligationibus meis propriis et non aliter nec in plus nomine meo faciendum et firmandum sub et cum illis pactis, paccionibus, promissionibus, stipulacionibus, obligationibus bonorum meorum pro dictis tamen factis negociis, culpis et obligationibus meis propriis et non aliter nec in plus ut est dictum et quibuscumque renunciacionibus iuramento quod in animam meam prestare possitis et aliis causulis et cautelis quas volueritis roborata et vallata faciendum et libere alie exercendum in et super predictis et circa ea et super dependentibus seu emergentibus ex eis et eis adherentibus et connexis queque ego facere possem si personaliter interesssem.

Ego enim dono et comitto vobis dicto procuratori meo in et super predictis et circa plenarie vices meas cum plenissima facultate. Promittentes in super vobis necnon et notario infrascripto ut publice persone pro vobis et pro aliis etiam personis omnibus quarum interest et intererit recipienti et legitimum stipulanti me semper habere ratum, gratum et firmum quicquid per vos dictum procuratorem in et super predictis et circa predicta procuratum et actum fuerit sine gestum et nullo tempore revocare sub bonorum meorum presentem et futurorum omnium ypotheca et obligatione et sub omni utriusque iuris renunciacione qualibet (...) et cautela.

Quod fuit actum Berge, prima die mensis julii, anno a nativitate Domini millesimo CCCC XXX.

Sig+num Johannis de Lobera predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Anthonius Bernardi oriundi ville Berge et venerabile Petrus de Pila civis dicte civitate Barchinone nunc habitatoris ipsius ville.

1430, novembre, 7. Berga.

Venda d'una casa al carrer d'en Nicolau Torrent.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 40v.

Noverint universi quod ego Johannis Pila habitator ville Berge, locuntenente in dicta villa et eius vicaria honorabilis viri domini Galcerandi de Requesen milite domini regis consiliarii et pro dominio baiuli generalis Cathalonie prout de predicta locumtenencia clare liqued per quandam patentem papiri litteram dicti honorabilis baiuli generalis sigilloque sui officii integro sigillatam ut prima sane videbatur cuiusquidem littere data fuit Valencie die XVI mensis septembris anno presenti et infrascripto:

Considerans et attendens Ludovicum de Condominis mercatorem oriundum dicte ville, nunc vero habitatorem in parrochia Sancte Eulalie de Puni, baiulie Pulcrinisus, vendidisse et concessisse ad imperpetuum vos Petro de Camprubi hostalerio eiusdem ville et vestris ac quibus velitis quandam domum sive quoddam hospitium quam seu quod habebat et possidebat in vico vulgariter nuncupato den Nicholau Torrent prout terminatur ab una parte cum hospicio dicti Nicholau Torrent, ex alia parte cum hospicio quod esse solebat Petri Mas boterii, quondam, ipsius ville, ex alia parte cum via publica et ex alia parte cum hospicio vestri dicti emptoris et tenetur sub dominio et alodio dicti domini regis quanquidem vendicionem vobis fecit precio videlicet quatuordecim libras et sex solidos barchinonenses prout in instrumento predictae vendicionis confecto in dicta parrochia de Puni, die XXIII aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCCC vicesimo octavo receptoque et clauso per discretum Johannem Astanar, auctoritate venerabile consulum Pulcrivisus notarii publici latius videtur contineri.

Attendens ulterius quod in instrumento dicte vendicionis licet clauso nondum ponita fuit firma domini regis, pro tanto vobis dicto Petro de Camprubi instantis et cum maxima instancia requirente, ex certa sciencia nomine antedicto dictam vendicionem et contenta in ea. Cum presenti publico instrumento ubilibet valituro pro dominio laudo et firmo et de tercio et laudimio ex et pro dicta vendicione competenti finiter habiti a vobis predicto Petro de Camprubi emptore inter tercium et retrodecimum triginta duo solidi et novem denarii de quibus ego antedictus locumtenentis ad partem domini regis realiter

medietatem recepi aliam vero medietatem recepit Raymundus Brotons emptor sive arrendator censuum et redditum bladi, vini, denariorum et gallinarum cum medietate foriscapiorum a monesterio de Pedralbes. Quibus omnibus et singulis supradictis consensuens ego iamdictus Raymundus Brotons fateor me ut arrendatorem prefatum habuisse et recepisse medietatem predictorum triginta duorum florenorum et novem denariorum, salvo tamen in omnibus et per omnia iure dominio et alodio dicti domini regis sibi in predicto hospicio pertinente.

Actum est hoc Berge VII die mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo CCCC tricesimo.

Sig+num Johannis Pila, locumtenentis predicti qui hec laudo et firmo pro dominio.

Sig+num Raymundi Brotons emptoris seu arrendatoris iamdicti qui premissis consentio eaque laudo et firmo.

Testis huius rei sunt discreti Bernardus de Cerchs et Johannis Brotons presbiteri, habitatores ville Berge.

238

1430. Berga.

Societat mercantil.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 31r.

Noverint universi quod nos Petrus de Cascalls, mayor dierum, mercator, Ludovicus d'Olibes, mercator, nomine meo proprio et tamquam heredes universalis venerabili Bernardi d'Olibes, quondam, fratris mei cum eius ultimo testamento acto Berga, quarta die mensis septembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo tricesimo clausoque per discretum Johannem dels Arnaus, presbiterum, notarium publicum ville Berge pro ut in eo latius continetur. Necnon Sperans in Deo de Condominis, mercator, et Petrus de Granerio, mercator, filius et heredes universalis venerabili Guillelmi Raymundi de Granerio, quondam, mercatoris ipsius ville ut de predicta mea herencia clare liget per ultimum testamentum dicti patris mei quod actum fuit in dicta villa vicesima quinta die mensis junii anno a nativitate Domini millesimo CCCC vicesimo

374

septimo et clauso per eundem notario pro ut in eo serius explicatur.

Attendentes et considerantes dudum facta, inhita et concordata ac etiam firmata fuisse quodam societate inter dictos venerabiles Guillelmum Raymundi de Granerio et Bernardum d'Olibes dum in humanis agebant et nos prenominatos Petrum de Cascallis, Ludovicum d'Olibes et Sperantem in Deo de Condominis ex una parte et venerabilis Johannes Bach mercatorem civem Barchinone parte ex alia, super arte mercantili diversarum rerum mercium et mercimoniarum et tam in insula Sicilie et in civitatis Barchinone quam etiam in villa Berge et alibi et citra et ultra mare duratura per certum tempus jam elapsam, pro ut in capitulis et instrumento ipsius societate adque nos refferimus latius exaratur.

Attendentes etiam quod societas ipsa finita et extincta per lapsum sui temporis et ex quo non fuit ulterius confirmata venit inter socios dividenda circa cuius divisionem nec ad infrascripta peragenda omnes insimul non possumus ad presens quomodolibet personaliter intendere seu vacare. Scilicet confidentes plenarie de industria, legalitate et bona administratione vestrorum venerabile Ludovici d'Olibes et Sperantis in Deo de Condominis consociorum nostrorum predictorum, pro tanto ex certa sciencia facimus, constituimus, creamus et ordinamus vos iamdictos Ludovicum et Sperantem in Deo de Condominis presentes et subscriptorum onus suscipientes et acceptantes procuratores nostros et cuilibet nostrum certos, veros, legitimos et speciales atque indubitatos. Ita quod occupante condicio potior non existat. Scilicet id quod per unum vestrum inceptum fuerit per alium mediari valeat prosequi et finiri et totaliter ad effectum de dicti videlicet ad petendum, exigendum, recipiendum, recuperandum et habendum pro nobis in nomine nostro insolidum a dicto Johanne Bach et ab aliis etiam quibuscumque personis que coniunctim vel divisim aliquid de predicta societate ubilibet temerint, rexerint seu quocumque modo administraverint omnes et singulas pecunie quantitates res merces mercaturas instrumenta libros, scripturas publicas et privatas et alia bona cuiuscumque sint generis vel speciei et quolibet nomine nuncupentur dictam societatem concernentes et concernentia et que nobis generaliter ac particulariter quovis modo fuerint reffundenda, tornanda et restituenda. Ipsaque instrumenta et scripturas cancellandum et annullandum sive cancellari et annullari petendum, faciendum et consentiendum. Et demum compota et rationem aprenominato Johanne Bach et ab aliis personis que ad hec

teneantur de gestis et administratis pro nobis et pro societate predicta audiendum, recognoscendum et examinandum et ea medio iuramento averari faciendum dictaque compota laudandum et appellandum ac si vobis videbitur impugnandum et contradicendum. Et ad gestorum veritatem reduti faciendum et tornandum reliqua rationum petendum et recipiendum. Errorem cautuli allegandum et iuri dicenti quod propter cautuli errorem compota retractantur renunciandum. Et consimili modo eidem Johanni vel cui voluerit de transmissis per eum nobis vel altri nostrum ac de datis, habitis et receptis gestisque et administratis per nos coniunctim vel divisim et pro societate predicta compota dandum verificandum et ea medio iuramento averandum. Quosque totum quicquid et quantum per nos seu alterum nostrum restitui ac reffundi debeat facta adinvicem examinatione et dicisione compotorum predictorum tradendum, tornandum et restituendum pro nobis et nomine nostro. Ceterum super predictis et infrascriptis componendum, transigendum, paciscendum et stipulandum. Et in arbitrum vel arbitros arbitratorem vel arbitratore et amicabile compositores cum pena vel sine compromitendum pigneraque tornandum et manulevandum et pro tornandis et manulevandis ipsis pigneribus omnia bona nostra obligandum et alia que in arbitrio requirantur faciendum quid ultra de receptis et recipiendis in et pro dicta societate iamdicto Johanni Bach et aliis quibus intersit apochas, cessiones necnon fines, absoluciones et diffiniciones compotorum et alias quascumque cum et sub illis pactis, paccionibus, stipulacionibus, iuramentis et obligacionibus ac clausulis et cautelis necessariis et opportunis et prout requirit qualitas et occurrancia cuiuslibet contractus, pactumque firmissimum de ulterius non petendo faciendum et firmandum pro nobis et cuiuslibet nostrum insolidum.

239

1431, setembre, 26. Berga.

Joan Molar, de Berga ven per 100 florins (55 lliures barceloneses) a Francesc d'Ardayllo, prevere de dita vila, una casa amb una vinya, anomenada lo Molar, situada la parròquia de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 74v.

"...domum meam cum quadam vinea et terra eidem contigua vocatam lo Molar ... habebam, tenebam et possidebam in parrochia Berge, sub dominio et alodio illustrissimi domini regis prout affrontatur ex una parte cum via publica qua tenditur ad partes Ausonie, ex alia parte cum itinere de Colpan quo tenditur a Vahell, ex alia parte cum itinere de Colpan quo tenditur ad domum den Coplat, ex alia parte cum vinea Raymundi Benet alias Guillo, ex alia parte cum vinea et terra Michaelis Gilabert et ex alia parte videlicet supradictam domum cum quibusdam vineis et terris Johannis Ferrer de Colpan, ex alia parte cum vinea et terra Francisci Ferrer et ex alia parte cum quadam vinea et terra Luche Ferrarii, sutoris dicte ville ...".

240

1431, desembre, 14. Berga.

Joan d'Orriols, perit en lleis, de Berga, dona al seu fill Pere, una sèrie de béns per raó del seu matrimoni amb Violant, filla de Miquel Gilabert (paraire) i Sança, també de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 34, fol. 78r.

"... dono ac concedo vobis donacione firmissima et irrevocabili inter vivos ... scribaniam meam officialatus dicte ville cum omnibus emolumentis et aliis iuribus universis predictae scribanie ... Etiamque dono et concedo vobis predicta de causa et racione medietatem illius vinee quam habeo et possideo in parrochia Berge, loco vocato als Abeuradors per liberum et franchum alodium quequidem vinea volo quod medium per medium dividatur ad cognitionem duorum proborum hominum quorum unus pro parte mea et alter pro parte vestra eligatur...

Vol que visquin i treballin junts: "dum tamen cohabitemus insimul in domo mea et laboremus adinvicem diligenter pro comodo et utilitate dicte domus..."

Però si es barallen: "...Et si forte quod absit discordia seu divisio insurgere contigerit inter nos sich quod paciffice insimul habitare non possemus tali casu dono vobis staticham et habitacionem in hospicio quod fuit Petri Garreta, quondam, avi vestri. Et nichilominus dabo et dare promitto vobis duas ollas cupri, unam calderam et una

conquam araminis, unum pelium sive baci de lauto, duo garzoffilaria et vasa vinaria...".

APBerga. Notarials. Notaria de Joan Aymar. Llibre Notarial 35

NUM	DATA	FOLI	DOCUMENT
241.	1437-2-22	7v	Inventari dels béns citats en els capítols matrimonials de Bernat de Graner i Elionor de Cascalls
242.	1437-3-13	7r	Reducció d'un cens propietat del bací dels pobres vergonyants
243.	1437-8-24	1r	Capella de Sant Joan Evangelista de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga. Reconeixement de tenir en benefici el mas i el molí d'en Corts de Sanavastre (Cerdanya)
244.	1437-10-19	12r	Venda del castell de Fígols pel preu de 300 florins
245.	1438-10-23	48r	Francesc Pujol dota el seu fill en ocasió del seu matrimoni
246.	1438-5-24	32r	Venda d'una vinya situada al Coll de Muntsospir
247.	1438-5-24	32r	Presca de possessió de la vinya venuda el mateix dia.
248.	1438-5-27	26v	El rector d'Espinalbet fa diverses donacions al seu fill per raó del seu matrimoni
249.	1438-8-12	35r	Venda d'una casa situada prop el portal d'en Coscollera
250.	1438-9-23	38r	Venda d'una vinya a la Roca de la Pila
251.	1438-10-5	31r	Donació d'una casa al carrer Major de Berga, sobre la capella del Cos de Crist
252.	1438-10-5	41r	Repartiment de béns entre els germans Orriols, hereus dels Garreta
253.	1438-10-24	39v	Vinya al Mercadal
254.	1438-11-10	39r	Concessió de l'escrivania de Berga
255.	1438-11-17	59r	Litigi per una casa situada a la plaça de Berga
256.	1438-12-20	22v	Venda d'una casa al carrer de la Trinitat. Un dels seus límits és el carrer Major

1437, febrer, 22. Berga.

Inventari de béns citat als capítols matrimonials de Bernat de Graner i Elionor de Cascalls.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 7v.

"... un alberch al carrer del Corral Sobirà ab un ort o axida qui es detras lo dit alberch..
 Affronta lo dit alberch d'una part amb la carrera publica, d'altra part ab l'alberch qui fou del honorable en Guillem de Pagera, difunt, donzell de la dita vila, d'altre part ab l'alberch d'en Mir, difunt. E la axida e ort affronta ab la carrera publica qui va a les Tineries en lo qual alberch foren trobades les coses següents, co es assabre:

En la entrada del dit alberch:

uns armaris grans

una caxa gran de tenir blat

una pastera sotil

un banch

Item apres en l'obrador de pintanar:

un perol de tint qui es miger entre la heretat del dit Pere de Cascalls e en Pere Cortines, segons dix la dita madona Sibila

Item un quintal e mig de lana blanca levada de muntanya

Item unes balançes de pesar lana ab los alamuts de ferr e ab les copas de paylla

Item una sacheta de tenir lana.

En lo celler:

Primo una tina qui pot tenir entorn XXX somades de vi
 un follador.

II tonas qui cascuna tenen entorn XIII somades de vi
 un vaxell de sis somades

un altre vaxell qui te X somades

un vaxell qui te cinch somades de vi

duas botas de messio de casa venals VIII somades de vi
duas botas de fust qui cascuna pot tenir entorn de XXX migs corters e l'altre VIII migs
corters de vi poch mes o menys
una algera qui pot tenir entorn VI o VII migs corters de v
tres pereylls de portadores
II ambius, hu gran e altre poch
dos banchs ab que hom puyt a la folladora.

En lo obrador del blat:

una armaris patits
un barral gran de vidra ab la cuberta de paylla
una soga d'espart nova
unes tanaylles de cardasses
cinch pereylls de pintes de dona de pintanar lana
uns alamuts grans
una braçola
una alfabra gran
sis sachas migenceres de tenir lana
dos sachs de tenir blat
una cassa sotil
un aspi de aspiar lana
una mesura de fust appellada miya cortera
una mesura de fust appellada asmina.

En l'estable:

Primo un tenidor de tenir selles
sis cercles de fer de perol de tinyria migers segons dix la dita madona Sibila entre la dita
heretat e en Pere de Cortines
uns argans
tres fuylls novas de pa.

En la sala:

Primo una taula ab sos capitells

dos banchs.

una cadira.

un arquibanch hon eren les coses següents, ço es assabre, un pereyll de lançols de li bons de duas telas e miya grans. Item un altre pereyll de lancols grans de li de tres telas migencers...”.

242

1437, març, 13. Berga.

Lluís d'Ortignes, Pere de Coromines, Pere Teixidor i Guillem Ramon Vernet, consellers de la vila de l'any 1437 i administradors del bací dels pobres vergonyants, redueixen de 4 a 2 els sous que Andreu Comte pagava de cens el dia de Nadal per l'hort que tenia en el lloc de Salas, en alou de dit bací. Actua de testimoni Bartomeu Vila, vicari perpetu de Sant Pere de Madrona.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 7v.

"Noverint universi quod nos Ludovicus de Ortigiis, Petrus de Condominis, Petrus Texidor et Guillelmus Raymundi Vernet consiliarii anni presentis universitate ville Berge administratoresque bacini pauperum vercundancium dicte ville. Attendentes et considerantes quod vos Andreas Comte, filius et heredes universalis Bernardi Comte, quondam, textoris pannorum dicte ville, habetis, tenetis et possidetis in parrochia Berge loco vocato a Salas, sub dominio et alodio dicti bacini pauperorum vercundancium quedam ortum qui terminatur seu affrontatur ex una parte cum quadam orto heredis Petri Clari mercatoris, quondam, ex alia prte cum orto discreti Johannis Brotons presbiteri, ex alia parte cum via publica et ex alia parte cum orto Sperantis in Deo de Condominis...".

243

1437, agost, 24. Berga.

Andreu de les Corts, de la parròquia de Sant Iscle de Sanavastre (Cerdanya), reconeix

382

tenir en benefici de la capella de Sant Joan Evangelista de l'església parroquial de Berga, el mas i el molí d'en Corts de Sanavastre.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 1r.

"Noverint universi quod ego Andreas de les Corts, habitator in parrochia Sancti Aciscli de Sanavastre, terre Ceritanie. Gratis ex certa sciencia atque spontanea voluntate volens sequi vestigia predecessorum meorum confiteor et in veritatis recognoscho vobis venerabilis discreto Galcerando de Santa Maria, presbitero ville Berge, beneficiato in capella Sancti Johannis Evangeliste constructa in ecclesia parrochiali beate Eulalie dicte ville quod ego teneo et tenere debeo, pro beneficio Sancti Johannis predicti et pro vobis ut beneficiato eiusdem et successoribus vestris in dicto beneficio, mansum vocatum den Corts, situatum in dicta parrochia, et molendinum eiusdem mansi cum tribus rotis et cum omni eius exercicio ...".

244

1437, octubre, 19. Berga.

Joan de Paguera, donzell, fill de Ramon Berenguer de Paguera, domiciliat a Manresa, ven a Lluís d'Olibes, mercader de Berga, el castell de Figols per 300 florins.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 12r.

245

1437, octubre, 23. Berga.

Francesc Pujol, mercader de la vila de Berga dota el seu fill Joan Pujol en ocasió del seu matrimoni amb Joana Clari, filla del difunt Pere Clari, mercader de la vila.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 48v.

"...Franciscus Puyol, mercator ville Berge ...dono et concedo vobis (Johannis Puyol) donacione firmissima et irrevocabili quadringentos florenos auri Aragone recti ponderis quas vobis constituo et assigno tam super botiga mercerie quam etiam super omnibus aliis bonis meis mobilibus et sedentibus et illos promito dare et scribere in dicta botiga et eius societate die qua nuptie facere et sollempnizare fuerunt... et ultra premissa dono et

concedo vobis racione dicti matrimoni quasdam domus que fuerit venerabile Guillelmi Puyol, quondam, proavi vestri situatis in vico vocato del Call Nou cum sua vaxella et bascola. Et terminatur cum hospicio vocato den Xull. Et nichilominus dono vobis adzinas necessarias vestre domus. Necnon unum lettum apparatus, duas copas argenti, ollas cupri et illas adzinas que pertineant vestro jovari quequidem adzine scribi et designari habeant dicte die nuptiarum...Preterea dono et concedo vobis iamdicto filio meo et vestris ex causa predicta campum meum qui terminatur seu affrontatur cum campo den Orriols et etiam campum de Vehell ab lo clos et dono vobis quadam ortum de illis duobus quas habeo satis prope murum dicte ville ...".

246

1438, maig, 24. Berga.

Bernat d'Ardailó ven a Bartomeu Traver, de la parròquia de Vilosiu, la terra i la vinya que havia heretat del seu germà Joan, situada al coll de Muntsospir.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 32r.

"... vineam et terram que esse solebat Johannis Olzina, quondam, situatam in parrochia Berge, loco vocato al Coll de Muntsospir. Et tenetur sub dominio et alodio domini regis. Prout affrontatur ex parte superiori cum quadam vinea Bartholomei Guillo et ex una latere cum quadam vinea que fuit Johannis Coplat tinturerii, ex alio latere cum itinere quo tenditur ad collem de Muntsospir et a parte inferiori cum vinea et terra discreti Johannis Noguier, presbiter iamdicte ville ...".

247

1438, maig, 24. Berga.

Bernat d'Ardailó, en presència de diversos testimonis, trasmet la possessió de la vinya que havia venut a Bartomeu Traver.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 32r.

"Noverint universi quod in presencia mei Johannis Aymar notarii publici infrascripti et

in presencia etiam honorabile Petri Serradell, consiliari anni presentis et Bernardi Palos, textoris pannorum ville Berge, testium ad hec vocatorum et specialiter assumptorem Bernardus Dardayllo, filius et heredes universalis Petri Johannis Dardayllo, quondam, mulionis dicte ville, heredis ab intestato Johannis Dardayllo, quondam, filii sui fratrisque mei. Gratis et ex certa sciencia misit et induxit in plenam, veram, realem et corporalem possessionem iuris et facti seu quasi Bartholomeum Traver, mayorem dierum, parrochie Sante Marie de Vilosil de quadam vinea et terra per dictum Bernardum Dardayllo eidem Bartholomeo vindita, situata in parrochia Berge, loco vocato al Coll de Muntsospir et tenetur ac affrontatur prout in instrumento dicte vendicionis presenti die confecto et per notarium infrascriptorum recepto lacius continetur. Ita videlicet et per hunc modum quia idem Bernardus elevavit de caperite suo quaddam birretum et illum tradidit in manibus dicti Bartholomey Traver in signum vere et tradite ac per eum adeptae possessionis de predicta vinea et terra...".

248

1438, maig, 27. Berga.

Pere Gordiola, prevere, rector de la parròquia de Sant Vicenç d'Espinalbet, habitant de Berga, casa el seu fill Dionis amb Joana Timonosa i per raó d'aquest matrimoni el dota amb diverses propietats.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 26v.

"Noverint universi quod ego Petrus Gordiola, presbiter, rector ecclesie Santi Vincencii de Espinalbeto, habitator ville Berge, valens, cupiens et affectans quod vos Dionisius Gordiola, filius mei, matrimoniali cupula nubarum et in uxorem ducatis Johanna filiam Petri Thimonosa paratoris vivens et domina Anthonie, quondam, eius uxor, dicte ville et in hoc tempore vestrarum nuptiarum et contemplacione dicti matrimoni heredo vos dictum Dionisium, filium meum, et dono et concedo vobis et vestris donacione firmissima et irrevocabili inter vivos quaddam trocium terre et vinee mayol quod teneo et possideo in parrochia Berge, loco vocato a Salas, suis terminibus seu affrontacionibus confrontatum. Eciamque dono et concedo vobis dicto filio meo quaddam hospicium meum situatum in vico de Pinçania quodquidem hospicium, vocatur d'en Bonanat,

385

quodque terminatur seu affrontatur ex una parte cum aliquo hospicio meo, ex alia parte cum hospicio Petri Cascalls, textoris pannorum et a parte ante cum dicto vico de Pinçania ...".

249

1438, agost, 12. Berga.

Joan Batlle, mercader de Ripoll, fill i hereu de Sibil.la de Coscollera, difunta, de Berga, ven a Pere Serradell, mercader de Berga una casa situada prop del portal d'en Coscollera.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 35r.

"... hospitium quod habeo, teneo et possideo in eadem villa satis propter portale vocatum d'en Coscuyllera et tenetur sub directo dominio et alodio ecclesie Sancti Petri de Madrona prout terminatur seu affrontatur ex una parte dictum hospiciu cum muro predictae ville Berge et ex duabus partibus in via publica ...".

També li ven un hort:

"... ortum de parietibus clausum in circuhito quem ut heredes prefatus habeo et possideo extra et satis propter dictum portale quiquidem ortus habet rechum sive rech per quoddam foramen muri predicti quod foramen est ad latus dicti portalis et a dicto foramine cum canalibus recipit aquam ad regandum. Et prefatus ortus seu eius emptor vel possessor alicui non tenetur dare dictam aquam nisi dum taxat sibi ipsi. Et tenetur inde ortus sub dominio et alodio dicte ecclesie prout terminatur seu affrontatur ex una parte cum valle dicti muri, ex alia parte cum via publica qua tendit a les Fexes, ex alia parte cum orto venerabili Bernardi de Cantalops iurisperiti et ex alia parte scilicet or parte retro cum quodam orto Bernardi Dolvan ypotecharii ville Berge ...".

250

1438, setembre, 23. Berga.

Pere Ramat d'Avià, hereu d'Arnau Ramat, agricultor de Berga, ven a Joan Canamar,

386

pelleter de Berga una vinya situada a la Roca de la Pila.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 38v.

"...quandam vineam et terram quam iure hereditario predicto habeo, teneo et possideo in parrochia Sancti Petri de Madrona, in loco vocato a la Rocha de la Pila. Et tenetur sub dominio et alodio multum honorabilis domini Jaufridi de Ortigiis, serenissimi domini regis consilarii eiusque cancellariam regentis, heredes universalis venerabilis Galcerandi de Ortigiis, quondam, habitatoris eiusdem ville prout terminatur seu affrontatur ex una parte dicta vinea et terra cum vinea Petri Texidor, ex alia parte cum vinea Anthoni de Vilaformiu, ex alia parte cum quodam campo heredis Petri de Cascaylls, quondam, et ex alia parte cum quodam trocio terre Bernardi Vila, fusterii, quod fuit Andree Coll, coloni et a parte superiori cum via publica...".

Signa com a testimoni: venerabile Raymundo Fresch, domino castris de Blancafort.

El mateix dia es fa la transmissió de la propietat:

"Noverint universi quod in presencia mei Johannis Aymar, notarii publici infrascripti, et in presencia etiam Raymundi Darles, Johannis Vallonga alias Oros sutoris et Christoffori Guillo filii Raymundi Guillo botigerii ville Berge testium ad hec vocatorum et specialiter assumptorum Petrus Ramat habitator in sacrania Sancti Martini de Aviano... Ita videlicet et per hunc modum quia dictus Petrus Ramat elevavit de capite suo quoddam caputium quod portabat et illud traditi in manibus ipsius Johannis de Canamar in signum possessionem antedictus Johannis Canamar gratanter adeptus fuit modo predicto...".

251

1438, octubre, 5. Berga.

Francesc Orriols, escrivà de Vic, dona al seu oncle Pere Orriols, resident a Berga, la casa que tenia al carrer Major, sobre la capella del Cos de Crist. La casa havia estat propietat del mercader Jaume de Peguera, ja difunt. Lluís Orriols, germà de Francesc ratifica aquesta donació.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 31r.

"... in vico majori dicte ville scilicet supra capellam Corporis Christi, prout terminatur seu affrontatur ex una parte cum hospicio Johannis Riera sutoris, ex alia parte cum hospicio d'en Fornells et cum dicta capella et ex alia parte cum via publica ...".

252

1438, octubre, 5. Berga.

Joan i Pere d'Orriols es parteixen els béns heretats del seu pare Joan d'Orriols, difunt, perit en lleis de la vila de Berga. La muller de Joan d'Orriols era Clara, filla del mercader Pere Garreta, també difunta.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 41r.

"En nom de Déu sia e de la gloriosa Verge madona Santa Maria, mare sua, amen.

Com sia certa cosa notoria e manifesta que lo honorable mossen Johan d'Orriols iurista, quondam, de la vila de Berga en son darrer testament, lo qual ha fet en poder del notari devall scrit, haya instituits hereus seus universals per equals parts los venerables en Johan d'Orriols e en Pere d'Orriols, fills seus e de madona Clara, quondam, darrera muller sua, filla den Pere Garreta, quondam, mercader de la dita vila. Per ço los dits Johan e Pere d'Orriols amigablement e concordable affi que entre ells per avant questio nos pusque seguir per raho dels béns de la heretat de llur pare ne de llur mare ne encara del dit Pere Garreta, avi llur ab intestat, deffinit sens empero preiudici e derogatio de les substitutions e vinclas posades e contenguts en lo testament del dit mossen Johan ans aquells e aquelles en llur força e valor romanents protehexen ara de present affer pertinent e divisio dels béns e heretats de llur pare e mare e avi dessusdit per capitols declarada en la forma e manera següents.

Primerament es stat convengut entre ells que lo dit Johan d'Orriols haya per sa part la scrivania del batle de la vila de Berga, la qual scrivania te per lo senyor rey, ab tots sos drets e pertinencias a cens quescun ayn de XX solidos e la qual lo dit mossen Joan d'Orriols, quondam, mentre vivia havia e possehia per raho de propia compra per lo dit mossen Johan de aquells scrivania feta den Arnau de Carbasí, quondam, iurista de la dita vila.

Item haya lo dit Johan, per la dita sa part tots los libres, los quals lo dit mossen Johan, quondam, havia, tenia e possehia, axi de dret com altres qualsevol entegrament.

E mes haya lo dit Johan per sa part tot aquell alberch ab tots sos drets e pertinencias lo qual en Pere Garreta, quondam, avi llur, per certa e legítima successio den Francesc Garreta, quondam, frare del dit Pere, havia e possehia en lo carrer Mayor de la dita vila, en lo qual alberch lo dit mossen Joan d'Orriols, quondam, ha finit sos dies. Axi com affronta duna part en lo dit carrer Mayor e daltre part en lo carrer del Corral.

Encara haye mes lo dit Johan d'Orriols per la dita sa part, tot lo iuspatronat o dret de presentar lo qual lo dit Pere Garreta, quondam, avia dels dits frares, axi com a succehint lo dit Francesc Garreta, difunt, frare seu havia e a ell se pertanyia en los beniffets instituits en la capella de Queralt, la qual capella lo dit Francesc Garreta, quondam, funda e construhí en la muntanya o rocha de Queralt dins la parròquia de Sant Pere de Madrona ensemps ab tots drets, rendes e pertinencias e qualsevol emoluments del dit iuspatronat.

Item haya lo dit Johan d'Orriols per sa part tota aquella fexa e ort ab drets e pertinencias suas lo qual lo dit mossen Johan d'Orriols, quondam, pare llur havia, tenia e possehia en la orta de Salagosa, axi com affronta de una part ab lo carrer publich e daltre part ab lo camp den Pagera e daltre part ab una fexa den P. de Miquels e daltre part ab lort den Francesc Roig. E ten se sots senyoria del monestir de Ripoll.

Item es stat encara convengut entre ells que lo dit Johan d'Orriols haya un ort patit lo qual lo dit mossen Johan d'Orriols, quondam, havia e possehia en lo loch appellat dels Molins. E que lo dit Pere d'Orriols haye un altre ort lo qual lo dit Pere Garreta, avi llur, havia e possehia en lo loch appellat de Lado.

Item es stat convengut entre los dits Pere e Johan d'Orriols, frares, que lo dit Pere d'Orriols haya per sa part aquells dos masos la hu appellat mas den Oro e laltre appellat den Rochavert, situats en la parròquia de Santa Cilia de Figols, ab terres, honors e possessions, homens, fembres e remençes de aquelles intestias, exorquias, cugucias, arsius e tots mals usos, censos, delmes, terces, lohismes, foriscapis e altres drets e pertinencias llurs en e per la forma que lo dit mossen Johan d'Orriols, quondam, mentre vivia aquelles havia e possehia en fin franch alou dins la dita parròquia de santa Cilia de Figols.

Item haya lo dit Pere d'Orriols per la dita sa part tot aquell censal de XXVIII sous annuals, lo qual en Bernat de Niubo, de la parròquia de Sant Paul de Casserres, e sos hereus fahien e prestaven al dit mossen Johan d'Orriols, quondam, mentre vivia. e encara fan e presten e fer e prestar son tenguts quescun ayn en cert terme als hereus e succehidors del dit mossen Johan, quondam.

Mes avant es stat convengut que lo dit Pere d'Orriols haye per sa part tot aquell alberch ab drets e pertinencias suas lo qual lo dit Pere Garreta, quondam, avi llur, havia e possehia mentre vivia en lo demunt dit carrer mayor e tense sots senyoria e franch alou de la sgleya de Sant Pere de Madrona. Axi com affronta de una part en lo dit carrer, e daltre part en lo carrer del Corral e daltre part en lo alberch den Johan Riera, çabater, e daltre part ab lo alberch den Merolla.

Mes haye lo dit Pere d'Orriols per sa part aquells quatre patis o trossos de terra en los quals ha o solia haver tiradors contigus ab los censos qui per aquelles se fan e ab tots altres drets e pertinencias llurs, los quals patis o tiradors lo dit Pere Garreta, quondam, havia, tenia e possehia en lo loch appellat de Lado, axi com affrontan tots los dits quatre patis o tiradors de una part ab lo cami qui va a Lado e daltre part ab los orts den Cases, den Torrades e de na Niubo e daltre part ab lort den Salau, dels quals patis o tiradors te vuy la u en Joffre de Santamaria a çens quescun ayn de III sous VI diners, e altre en Johan Salvat a çens quescun ayn de III sous, e los altres dos patis son e stan vuy herms e incultivats e tenen se los dits quatre patis de tiradors sots senyoriu e alou del monestir de Santa Maria de Muntbenet de la dita vila.

Encara mes haye lo dit Pere d'Orriols per sa part aquell mig quarter doli lo qual lo dit Pere Garreta, quondam, avi llur, havia e rebia mentre vivia en e sobre lo mas de Sant Quenti de parròquia de Muntclar quescun ayn en cert terme.

Item haye lo dit Pere d'Orriols per sa part la meytat de aquella vinya la qual lo dit mossen Johan d'Orriols, quondam, pare llur, mentre vivia havia, tenia e possehia en fin franch alou en lo loch appellat dels Abeuradors, axi com affronta de una part ab lo cami publich qui va de Berga a Cardona, e daltre part ab lo cami qui va de Berga a Bergafeyta, e daltre part ab la vinya den Ramon Noger, e daltre part ab la vinya den Pere Grahell e den Francesc Garreta, sastre. Com laltre meytat de la dita vinya hagues ja donada lo dit mossen Johan al dit Pere en temps de nuptias.

Item es convingut entre ells que lo dit Johan d'Orriols do e pach e dar e pagar sia tengut de sos béns propis ultra les coses demunt dites al dit Pere d'Orriols, frare seu, sens tota dilacio, excepcio, deduccio e disfugi ne compensacio e sens dans, messions ne despeses del dit Pere ne dels seus encontinent que ell ne sera request cinquanta florins dor d'Aragó e de dret pes valent quescun XI sous barchinonenses e aço per tornes e en loch de tornes a les coses per lo dit Pere rehebudes e en aquell destriades.

Item mes los dits Johan e Pere d'Orriols ab lo present capitol confessen e regonexen la u a laltre vitissim que han feta divisio e se han partits per equals parts tots los béns mobles e tota la vexella axi de la heretat del dit mossen Johan d'Orriols, quondam, pare llur, com encara de les heretats de la dita llur mare e del dit Pere Garreta, avi llur..."

253

1438, octubre, 24. Berga.

Margarida, filla de Salvador Colomer, tintorer de Berga, i vídua de Pere Puyol, baster, es casa en segones núpcies amb Pere Radonella i aporta al matrimoni una vinya situada al Mercadal.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 39v.

"... vineam et terram meam situatam in parrochia Berge, in loco vocato al Mercadal que terminatur seu affrontatur ex una parte cum vinea discreti Bartholomei Vila, ex alia parte cum vinea discreti Narcissi Gordiola, presbiteros, ex alia parte cum vinea monesterii beate Marie Magdalenes et ex alia parte cum quadam vinea et terra Bartholomei de Vilafromiu parrochie Sancti Petri de Madrona que solebat esse den Cortinas, quondam, dicte ville..."

254

1438, novembre, 10. Berga.

Concessió del domini útil de l'escrivania de Berga a Joan Orriols.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 39r.

Sit omnibus notum quod ego Johannis Pila, locutenentis in villa et vicaria Berge et Berguitani, multum honorabilis et providi viri domini Galcerandi de Requesen militis serenissimi domini regis consilarii et pro eodem domino baiuli generalis Cathalonie.

Gratis et ex certa sciencia confiteor et recognoscho vobis Johanni Orriols mercatori dicte ville dominio utili scribanie baiulie ipsius ville quod est per vos michi plenarie et integriter satisfactum ad meam voluntate usque in hunc presentem diem de toto censum qui debebatur huc usque per vos domino regi vel michi eius nomine racione seu occasione dicte scribanie pro qua facte et facere tenemini eisdem domino regi pro quo ipsa scribania tenetur in feudum viginti solidos barchinonensis solvendo annuatim in festo Nathalis Domini. Et quia de predictis a vobis fateor esse contentum. Unde renunciando exceptioni dicte satisfaccionis non facte et doli mali et infactum accioni et omni alter iuri racioni et consuetudini contra hec repugnantibus quovis modo facio inde vobis et vestris de predicto censu debito et solvi cessato usque in hunc presentem diem ut est dictum huius modi apocham in testimonium premissorum et etiam bonum et perpetuum finem et pactum firmissimum de ulterius non petendo et de non agendo in iudicio vel extra vallatum stipulacione sollempni.

Quod fuit actum Berge decima die mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo trigesimo octavo.

Sig+num Johannis Pila, locutenentis baiuli generalis predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt honorabilis Petrus Serradell et Narcissus Saig anni presentis consilarii universitatis ville Berge.

255

1438, novembre, 17. Berga.

Litigi entre la comunitat de preveres de Berga i Joan de Vilardaguet per una casa de la plaça de Berga.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 59r.

In Dei nomine, amen. Noverint universi quod cum questionum et littium manare moneretur et duceretur inter venerabile comunitatem presbiterorum ville Berge ex una

parte et Johannem de Vilardaguet hostalerium dicte ville ex parte alia racione seu pretextu exequcionis cuiusdam hospitiū quod fuit Guillelmi de Brocha, quondam, situati in platea ipsius ville scilicet ad latus hospicii predicti Johannis de Vilardaguet in processu cuiusquidem exequcionis dicta comunitas se opposuit asserens quod pro quodam legato octuaginta llibras facto eidem comunitati per dominam Sibiliam uxorem prefati Guillelmi de Brocha dictum hospiciū est sibi obligatum (...) venerabile et discretum Jacobum Saig, presbiterum, et Ffranciscum Clari, mercatorem ville Berge, tanquam in eorum arbitros arbitratores et amicabile componitores (...)

En nom de Déu sia e de la humil Verge Madona Santa Maria, amen. Hon nosaltres en Jacme Saig, prevera, e en Ffrancesch Clari, mercader, de la vila de Berga arbitras arbitradors e amigables composadors comunament e concordable elets per los venerables jurats de la Comunitat del preveras d'una part e per en Johan de Vilardaguet, hostaler de la dita vila, de la part altre, sobre lo plet o questio quis manave entre les dites parts per l'alberch qui fou d'en Guillem de Brocha, quondam, situat en la plaça de la dita vila o lo preu de aquell lo qual pretenen e afferman los dits jurats que es obligat a la dita comunitat per una lexa que li feu la dona na Sibilia, quondam, muller del dit Guillem de Brocha de LXXX lliures, segons en lo seu testament es contengut e per un obit o aniversari de la dita Sibilia. E lo dit Johan de Vilardaguet affermant lo contrari ha dit e proposat que als preveras en comu de la dita vila per la dessus dita lexa ni per lo dit obit o aniversari de la dita Sibilia ni en altra manera no pertayn dret en lo dit alberch ne preu de aquell (...) Primerament pronunciam, sentenciam e arbitram que de aquells cinquanta florins per preu dels quals lo dit alberch en l'enquant publich es stat venut al dit Joan de Vilardaguet, lo dit Johan haye a donar e pagar realment e de fet a la dita comunitat o als jurats en nom de aquella XIII lliures barceloneses pagadores d'aci a la festa de Sant Johan de juny primervinent en asmena e satisfaccio del dret que pretenien haver en lo dit alberch o preu de aquell. Item mes pronunciam e declaram que lo dit Johan de Vilardaguet e sa muller hayen assegurar als dits jurats o a la dita comunitat les dites XIII lliures de pagarli aquelles en la dita festa de Sant Johan sots pena de terç. (...) Item pronunciam e declaram que les dites parts hayen a dar a cascu de nosaltres dits arbitres per nostres trebayllsun pereyll de gallines pagadores en la festa de Nadal propervinent e al notari de la dita sentencia lo salari qui lin pertanga per Constitucio de

Cathalunya (...).

256

1438, desembre, 20 . Berga.

Joan de Sorribes i la seva muller Caterina, en compliment d'una sentència arbitral, venen a Lluís de Sorribes, una casa situada al carrer de la Trinitat. Una de les afrontacions és el carrer Major.

APBerga, Joan dels Arnaus, Llibre Notarial 35, fol. 22v.

"... hospitium quod tenemus et possidemus in vico Trinitatis sub dominio et alodio serenissimi domini regis et a parte inferiori habet exitam in vico Maiori, prout terminatur seu affrontatur ex uno latere cum hospicio Johannis Maler, ex alio latere cum hospicio Anthoni de Cerchs, a parte inferiori cum dicto vico Maiori et a parte ante cum dicto vico Trinitatis et habemus facere vobis dictam vendicionem precio viginti librarum prout in dicta arbitrari sententia lacius est contentum..."

APBerga. Notarials. Notaria de Joan Aymar. Llibre Notarial 251					
NUM	NUM. TEST.	DATA	TESTADOR	FOLI	INV.
257.	1	1421-1-2	Pere Serra, prevere	17r	NO
258.	2	1421-4-13	Guillem Guitard, escriptor del rei	2r	NO
259.	13	1429-4-1	Pere Guardiola	3r	NO
260.	14	1429-4-10	Ramon Vahell, mercader	4r	NO
261.	14bis1	1429-4-10	Codicil de Ramon Vahell	4r	NO
262.	14bis2	1429-4-15	Codicil de Ramon Vahell	5r	NO
263.	15	1430-7-16	Joan dels Arnau, notari i rector de Sta. Eugènia de Relat	24r	NO
264.	16	1430-8-15	Violant, muller mercader Pere de Graner	6r	NO
265.	17	1430-8-17	Pere Dilmer, pintor i mestre de cases	8r	NO
266.	18	1430-8-28	Antoni Lugana, sabater	5v	NO
267.	19	1431-8-9	Maria, vídua de Pere Guardiola	9r	NO
268.	20	1433-5-22	Bartomeu Benet, baster	10v	NO
269.	21	1433-8-21	Beatriu, vídua del mercader Guillem Ramon de Graner	13r	NO
270.	22	1433-9-25	Margarida, vídua d'Antoni de Torrentfernós	12r	SI
271.	4INV	1433-9-30	Inventari dels béns de Margarida, vídua d'Antoni de Torrentfernós	14r	
272.	23	1433-10-8	Joan de Santpere, sedasser	10r	NO
273.	24	1434-1-4	Romia, muller de Mateu Noguer, mercader	29v	NO
274.	25	1434-1-4	Mateu Noguer, mercader	14v	NO
275.	26	1434-1-18	Pere de Santacreu	16r	NO

APBerga. Notarials. Notaria de Joan Aymar. Llibre Notarial 251					
NUM	NUM. TEST.	DATA	TESTADOR	FOLI	INV.
276.	27	1434-9-2	Sibila, muller d'Arnau Ramat	17v	NO
277.	28	1435-1-5	Constança, vídua d'Arnau Perpinyà, mercer	19v	NO
278.	5INV	1435-12-18	Inventari dels béns de Joan Noguer	25v	SI
279.	29	1437-1-4	Bernat de Cercs, prevere i perit en lleis	22v	NO
280.	30	1437-1-18	Bartomeua, muller de Pere Garrigosa (ferrer)	100r	NO
281.	31	1437-5-3	Eulàlia, muller de Pere Teixidor	21v	NO
282.	32	1438-4-1	Galceran de Santamaria, prevere	36v	NO
283.	33	1438-6-1	Joan Orriols, perit en lleis	33v	SI
284.	6INV	1438-6-6	Inventari dels béns de Joan Orriols	35r	
285.	34	1439-1-3	Miquel Oller, tintorer	26r	SI
286.	7INV	1439-1-14	Inventari dels béns de Miquel Oller	27r	
287.	35	1439-1-3	Beatriu, vídua de Pere Cases, paraire	46v	NO
288.	36	1439-2-7	Saureta, muller de Pere Planas, paraire	33r	NO
289.	37	1439-11-11	Violant, muller de Jaume Jonera	20v	NO
290.	38	1441-3-11	Pere de Miquels, mercader	37r	SI
291.	8INV	1441-4-4	Inventari dels béns de Pere de Miquels, mercader	44r	
292.	39	1441-8-10	Ponç Faig, pastor	40r	NO
293.	2DT	1441-8-10	Declaració de deutes i deutors de Ponç Faig	39r	
294.	9INV	1441-9-18	Inventari dels béns de Jofre Cardona	47r	SI
295.	40	1441-10-15	Tomàs de Fohivas, d'Olvan	41v	NO
296.	3DT	1441-10-15	Declaració de deutes i deutors de Tomàs de Fohivas	43r	
297.	41	1441-12-2	Maria, vídua de Berenguer de	46r	NO

APBerga. Notarials. Notaria de Joan Aymar. Llibre Notarial 251					
NUM	NUM. TEST.	DATA	TESTADOR	FOLI	INV.
			Casanova, moler.		
298.	42	1442-4-14	Eulàlia, muller de Pere Serradell	69v	NO
299.	43	1442-10-2	Violant, muller de Bernat Dilmer, apotecari	60v	NO
300.	44	1443-10-8	Pere de Camprubí.	61v	NO
301.	44 bis	1443-10-12	Codicil de Pere de Camprubí	65r	
302.	45	1444-4-3	Sibil·la, vídua de Guillem Noguera, arquer	65v	SI
303.	10INV	1444-4-22	Inventari dels béns de Sibíla, vídua de Guillem Noguera, arquer	67r	
304.	46	1447-1-5	Caterina, vídua d'Huguet d'Ortigues, notari	68r	NO
305.	47	1447-12-9	Elionor, vídua de Guillem Guitard, escriptor i notari reial.	92r	NO
306.	47 bis	1451-1-18	Codicil d'Elionor, vídua de Guillem Guitard	93v	
307.	48	1447-12-11	Guillem Pere de la Pila	75r	NO
308.	49	1448-12-11	Ramon Puig	71r	SI
309.	11INV	1448-12-13	Inventari dels béns de Ramon Puig	72v	
310.	50	1450-1-15	Joan Çavall, cirugià	76r	NO
311.	51	1451-1-18	Francesc d'Ardalló, prevere	89v	NO
312.	52	1451-3-1	Jaume Quar, sabater	77r	NO
313.	53	1451-8-15	Sperandéu de Coromines, mercader	78r	NO
314.	54	1452-3-1	Clara, vídua de Pere de Miquels	80r	NO
315.	55	1452-7-6	Joan Mercer, prevere	90r	NO

APBerga. Notarials. Notaria de Joan Aymar. Llibre Notarial 251					
NUM	NUM. TEST.	DATA	TESTADOR	FOLI	INV.
316.	56	1452-8-30	Arnau Gilabert, prevere	99v	NO
317.	57	1452-9-8	Maties Serra, paraire	82r	SI
318.	12INV	1452-9-14	Inventari dels béns de Maties Serra, paraire	105v	
319.	58	1452-9-9	Agustina, muller del mercader Joan Riera	86v	NO
320.	59	1453-4-1	Mateu Borrell, mercader	86r	NO
321.	60	1453-5-29	Beatriu, vídua de Bernat de Cantallops, perit en lleis	87v	NO
322.	61	1453-7-12	Ramon Fuster, mestre de cases	84r	SI
323.	13INV	1453-7-14	Inventari dels béns de Ramon Fuster, mestre de cases	85r	
324.	62	1454-6-7	Francisca, vídua de Pere de Camprubí, ferrer	91r	NO
325.	63	1454-7-22	Miquela, vídua d'Antoni Roig	107v	NO
326.	64	1455-3-19	Clara, vídua de Pere Coromines, mercader	96v	NO
327.	65	1455-7-12	Miquel Gilabert, paraire	95r	NO
328.	66	1455-7-13	Margarida, muller de Pere Radonella	97v	NO
329.	67	1455-12-30	Bernat Dilmer, apotecari	94r	NO
330.	68	1456-5-24	Magdalena, vídua de Pere Om, mercader de Cardona	98r	NO
331.	69	1457-8-9	Francesc Fresch	102r	NO
332.	70	1457-8-24	Joan Torrades, teixidor de draps	102v	NO
333.	71	1457-8-30	Pere Boixader, rector de Llinars	103v	NO
334.	72	1458-8-23	Pere Radonella, teixidor de draps	104r	NO

Testament número 1

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Fol. 17r.**

b.- Data de redacció: **2 gener 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1- marmessors : **Bernat Ferriols (pagès, germà), Pere Çescomes (de la Pobra de Lillet).**

c.2.- testimonis: **Pere Merolla (carnisser), Joan Coplat (tintorer), Berenguer Bonet (paraire), Pere Torrent (teixidor), Joan de Vilardaguet (blanquer), Joan Carreus, Joan Brotons (sabater), Joan Aymar (notari)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Pere Serra**

b.- Estat civil: **prevere**

c.- Ofici: **prevere**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **greu malaltia "*gravi egretudinem detentus et corpus meus in extremitate labore!*".**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga: "*in tumulo meo*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

* **confraria de Santa Maria: 10 sous (n'és confrare)**

* **confraria St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria dels Sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere**

*** Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere**

*** monestir de framenors: 12 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 10 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 10 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** Al bisbe d'Urgell: 2 florins d'or d'Aragó**

*** A l'oficial del bisbe d'Urgell a Berga i al Berguedà: mig florí d'or d'Aragó**

b.- Família

*** Elisenda (cunyada, muller de Bernat Ferriols): els seus vestits i joies**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** A cada marmessor: 5 sous**

*** A la supervisora testamentària: 5 sous**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** El testador nomena Elisenda (cunyada, muller de Bernat Ferriols) com a supervisora testamentària**

Testament número 2

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 2r.**

b.- Data de redacció: **13 abril 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1- marmessors: **Comanador del monestir de Santa Magdalena, Elionor (muller) i Bernat d'Om (parent) de Berga. Si Elionor i Bernat morissin, el testador nomena marmessors els consellers de la vila de Berga.**

c.2.- testimonis: **Joan Mercer (prevere), Pere Garrigosa (prevere), Pere Garrigosa (espaser), Berenguer Tor (mestria Gardamal, teixidor), Bartomeu Benet, Joan Pasquet, Armand Viver de Berga i Joan Aymar (notari)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Guillem Guitard**

b.- Estat civil: **casat (Elionor)**

c.- Ofici: **Escriptor reial**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **"sanus mente et corpore"**.

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga: "in tumulo in quo filii mei mortui sunt sepulti"**.

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **25 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Francesquina (filla)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

- * Que 12 pobres vestits amb robes comunes blanques portin el seu cos a la tomba
- * Deixa 11 lliures 6 sous i 8 diners (pensió anual d'un censal mort que pagava la Universitat de la vila de Cervera, el primer dia de febrer) per:
- * Aniversari el dia de la seva defunció a l'església parroquial de Berga: 15 sous
- * Per als pobres de Berga el dia de l'aniversari: 4 sous
- * Aniversari el dia de la seva defunció a l'església parroquial de Cervera: 15 sous
- * Per als pobres de Cervera el dia de l'aniversari: 4 sous
- * Per una pitança al convent de Santa Magdalena de Berga, el dia de l'aniversari: 8 sous
- * Per als pobres de Berga el dia de l'aniversari: 2 sous
- * Per una pitança al convent de framenors de Cervera , el dia de l'aniversari: 8 sous
- * Per als pobres de Cervera el dia de l'aniversari: 2 sous
- * Per una pitança al convent de predicadors de Cervera , el dia de l'aniversari: 8 sous
- * Per als pobres de Cervera el dia de l'aniversari: 2 sous
- * En el dia de l'aniversari, els preveres i els frares mencionats han d'oficiar misses solemnes per l'ànima del testador.
- * A cada bací de Berga: 6 diners
- * Noies per a maridar: 100 sous
- * Resta de diners de la pensió del censal: s'han de gastar en almoines
- * També ordena que quan el censal s'hagi lluit, els marmessors es preocupin de destinar diners per al compliment d'aquestes voluntats del testador comprant un altre censal.

b.- Família

- * Constança (germana, vídua de Bonaventura Boxó de Berga): 10 sous
- * Beatriu (neboda, filla de Constança): 10 sous
- * A cada fill i filla de Beatriu (neboda): 10 sous
- * Elisenda (germana, muller de Joan Cerquos de Bagà): 10 sous
- * A cada fill i filla d'Elisenda i de Joan : 10 sous

*** Elionor (muller): li confirma el dot i l'escreix. La nomena "*domina potens*" i usufructuària de tots els béns del testador. Per l'any de dol li deixa 100 sous. Li deixa les robes i les joies. Li deixa un tros de terra amb una ribera anomenat "lo Quarter". Totes aquestes deixes són a condició que no es torni a casar i visqui casta i honesta. També mana que de la pensió anual que cobra d'un censal mort sobre la universitat de la vila de Cervera (11 lliures 6 sous 8 diners) serveixi per pagar les necessitats d'Elionor, si es dona el cas.**

*** Joan Galceran (net, fill del difunt Lluís de Graner i de Joana): 10 lliures**

*** Francesquina (filla): hereva universal. Si Francesquina mor, l'herència ha de passar a Joan Galceran, i si aquest mor, el testador institueix hereus els pobres.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 20 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** Redacta un codicil. Llibre notarial 27**

Testament número 13

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 3r.**

b.- Data de redacció: **4 gener 1429**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bartomeu Vila (prevere) i Ramon Bonet, àlias Guilló, ambdós de Berga**

c.2.- testimonis: **Miquel Pujol (prevere), Pere Cortines (júnior), Narcís Saig i Pere Camprubí (ferrers), Antoni Lugana (júnior), Arnau Garrigosa (espaser), Antoni Ballús i Joan Vicenç Camps (barber) tots de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Pere Guardiola**

b.- Estat civil: **casat (Maria)**

c.- Ofici: **corredor d'orella**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **greu malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **15 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Narcís Guardiola (prevere, fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

*** confraria de Santa Maria: 10 sous (n'és confrare)**

*** confraria St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita**

per tots els preveres de la vila) : l'acostumat

* Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila) : l'acostumat

* monestir de framenors: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Montbenet: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* Església de Queralt: 10 sous (per a obres)

* Església parroquial de Sta. Eulàlia: 5 sous (per a obres)

* Església del monestir de framenors: 5 sous (per a obres)

* Església del monestir de Sta. Magdalena: 5 sous (per a obres)

b.- Família

* Oliva (filla, casada amb Pere Andreu Merolla, teixidor), com a legítima: 5 sous

* Pere (net, fill d'Oliva i de Pere Andreu): 5 sous

* Clarona i Bartomeua (netes, filles d'Oliva i de Pere Andreu): 50 sous a cadascuna com a dot pel matrimoni. Si una d'elles mor abans de casar-se que l'altra es quedi amb els 50 sous de la difunta. Si moren totes dues abans de casar-se que els 100 sous se'ls reparteixin els fills de Bernat Serra de Vilada. Si aquest no té fills que es gastin en misses

* Eulàlia i Margarida (besnétes, filles de Ramon Brotons): 5 sous a cadascuna

* Pere Guardiola (fill, prevere, rector d'Espinalbet), com a legítima: 10 sous; per donació paterna: 30 lliures que el testador s'havia reservat i que ara dona al fill. L'hereu les ha de pagar en el termini de tres anys des de la mort del testador

* Maria (muller): reconeixement del dot i de l'escreix; un llit amb el seu parament (*unam colgam, unam vanovam, tres lodices, unum travesserum, unum par linteaminum*), uns paternostres d'ambre i un cofre petit; l'hereu ha de donar-li una habitació per a viure i l'ha de mantenir en roba, calçat i menjar "*prout bonus filius tenetur sue matri....*"

*** Narcís Guardiola (fill, prevere): hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 10 sous**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants: **Figura mort el 9 d'agost de 1431, al testament de la seva vídua**

Testament número 14

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 4r.**

b.- Data de redacció: **10 abril 1429**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Corts (cosí per línia materna, barber), Antoni Cercs (nebot, paraire)**

c.2.- testimonis: **Galceran de Gósol (oficial eclesiàstic de Berga i Berguedà), Bernat de Cantallops (perit en lleis), Huguet d'Ortigues (notari), Joan Riera (mercader), Francesc Noguer, Ramon Noguer, Joan de Sorribes (júnior), tots de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Ramon Vahell (àlies Baster)**

b.- Estat civil: **casat (Isabel)**

c.- Ofici: **mercader**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga: "*quam sepulturam michi honoriffice fieri volo*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Angelina (filla, muller de Joan de les Canals)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

* **confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare). Si no l'admeten que la confraria no rebí el llegat.**

* **confraria St. Esperit: 10 sous (n'és confrare). Les va prometre en ingressar-hi**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare). Si no l'admeten que la confraria no rebi el llegat.
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 8 diners a cada prevere
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere
- * Als preveres que acompanyaran el cos del difunt de casa seva a la tomba: 4 diners
- * monestir de framenors: 7 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Extremunció feta per 6 preveres : 12 diners a cada prevere

b.- Família

- * Isabel (muller): li reconeix el dot i l'escreix (del dot encara li manquen cobrar 45 lliures i per aquest deute té en penyora la casa anomenada d'en Forroyll, situada al carrer Major de Berga); li llega una habitació i el llit on actualment dorm el difunt, amb tot el seu parament (tant si és manté vídua com si es torna a casar); una vinya a Montsospir (tant si es manté vídua com si es torna a casar). També li llega les robes i joies.
- * Angelina (filla, muller de Joan de les Canals): hereva universal Si Angelina mor sense hereus que l'herència del testador passi a Antoni Cercs, nebot i marmessor i si aquest mor que passi a Pere Corts, cosí per línia materna, marmessor

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Marmessors: 10 sous
- * Pere Corts (marmessor): *“unam gramasiam pani novi de bruneta”*.
- * Elisenda (muller de Pere Garreta, mercader): *“unum clamidem sive mantellum panni novi de baquinat sive de morat”*.

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 14bis1

Codicil

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 4r.**

b.- Data de redacció: **10 abril 1429**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors

c.2.- testimonis: **Galceran de Gósol (oficial eclesiàstic de Berga i Berguedà), Antoni Rovira (prevere), Bernat Salvat, Pere Bach (mercader), Pere Tor, júnior, àlias Gardamal.**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Ramon Vahell (àlias Baster)**

b.- Estat civil: **casat (Isabel)**

c.- Ofici: **mercader**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia "*corpore languens...*"**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga.**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

*** Deixa 14 florins a gastar en causes pies en compliment del vot que havia fet de**

visitar l'altar de Sant Jaume de Galícia si guanyava el plet que tenia amb Bernat de l'Om, Francesc Pujol i els seus socis.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 14bis2

Codicil

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 5r.**

b.- Data de redacció: **15 abril 1429**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors

c.2.- testimonis: **Joan Pila i Pere Teixidor (mercaders), Joan Canamar (pelleter), Marc Torrent (pagès) i Damià de Foncestar (sabater) tots de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Ramon Vahell (àlies Baster)**

b.- Estat civil: **casat (Isabel)**

c.- Ofici: **mercader**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia "infirmitate gravatus"**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga.**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

b.- Família

*** Confirma les donacions a la seva muller Isabel però en canvia les condicions.**

Isabel ha de mantenir-se vídua per gaudir de l'herència

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 15

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 24r.**

b.- Data de redacció: **16 juliol 1430**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors : **Guillem de Camatosa (prevere), Bernat Gotvins (prevere), Ramon Benet (àlies Guilló, botiguer) de Berga, Jaume dels Arnaus (germà)**

c.2.- testimonis: **Bernat de Cantalops, sènior (mercader), Francesc Pujol (mercader), Jofre de Santa Maria (paraire), Pere Salau (sastre), Llorenç Soldevila (fuster), Bartomeu Vila (prevere), Pere Miquel Verneda (prevere), Narcís Gordiola (prevere) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Joan dels Arnaus**

b.- Estat civil: **prevere**

c.- Ofici: **Notari de Berga i rector de Sta. Eugènia de Relat. Beneficiat de Sta. Eulàlia**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "quam sepulturam michi fieri volo honoriffice prout ordo sacerdotalis postulat et requirit".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **20 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

- * Extremunció feta per tots els preveres i religiosos de la vila: 12 diners a cadascun dels qui intervinguin**
- * confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)**
- * confraria del St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)**
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)**
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * monestir de framenors: 8 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran a les misses del cap d'any que es diran a l'església parroquial: un diner**
- * Bací dels pobres vergonyants: 3 sous**
- * Bací de les obres de l'església de santa Eulàlia: 3 sous**
- * Bací de la candela de santa Maria: 3 sous**
- * Bací del Cos de Crist: 3 sous**
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers: 3 sous**
- * rectoria de Santa Eugènia de Relat: les adzines que té en aquesta rectoria**
- * Al bisbe d'Urgell: 2 auris o florins d'Aragó**
- * A l'oficial del bisbe d'Urgell: mig florí**
- * Altar de sant Esteve de l'església parroquial de Berga: 11 sous (per a ornaments)**

b.- Família

- * Jaume dels Arnaus (germà): 10 lliures i tot el que li deuen al Lluçanès (per casar la seva filla Constança) i tot el que li devia el mateix Jaume.**

* A cada germà i germana: 50 sous

* A cada nebot o neboda: 20 sous

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* marmessors: 50 sous a cadascun d'ells

* Bernat Sala: "*totum spletum panis et vini*" que hi ha a les vinyes de n'Honrats e de na Bastera, vinyes de les que Bernat havia de pagar el lloguer.

* Bernat Sala: 10 lliures per casar la seva filla Beatriu (si mor sense casar-se han de revertir a l'hereu del testador)

* Eulàlia (filla de mestre Joan, sastre de Berga, i de la seva esposa Beatriu, difunta): 15 lliures (per casar-se. Si mor abans han de revertir a l'hereu universal del testador)

* A mestre Joan, sastre de Berga: tot el que aquest li devia.

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

* reconeix que Ramon Benet, àlias Guilló, té la meitat dels guanys dels òbits arrendats pel testador de la comunitat de preveres de l'any 1429. ("*habet medietatem in lucro fiendo in obitibus per me arrendatis de clero in comuni in anno a Nativitate domini millesimo CCCC vicesimo nono*").

b.- Observacions i notes importants

* Que mestre Joan sastre torni als marmessors del testador: "*quandam taceam argenti et unam corrigiam argenti quas a me dictus tenet in comanda*".

* Els marmessors han de vendre els seus béns a l'encant públic i fer-ne dir misses a l'altar de sant Esteve de l'església parroquial.

* Va morir el dimecres 23 de juliol de l'any XXXVIII, segons nota al peu del testament. La mateix nota també informa que el notari Joan Maçana va fer l'inventari dels seus béns.

Testament número 16

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 6r.**b.- Data de redacció: **15 agost 1430**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere de Coromines (oncle matern, mercader), Bernat d'Olibes (mercader), Pere de Graner (marit)**c.2.- testimonis: **Francesc Corts (prevere), Miquel Gilabert (jussà, paraire), Miquel Gilabert (sobirà, paraire), Pere Clari (paraire), Joan Carbó (barber), Ramon d'Arles (pagès), Arnau Garrigosa (espaser), Joan Garrigosa (apotecari) Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Violant**b.- Estat civil: **casada (Pere de Graner, mercader)**c.- Ofici: **(no consta)**d.- Procedència o residència: **Berga**e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia greu**f.- Lloc on vol la sepultura: **Monestir de framenors de Berga: "*Cum habitum beati Francisci. .. quanquidem sepulturam fieri volo honorabiler prout decet personam meam...*".**g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **25 lliures**h.- Hereu/va universal: **Violant (mare)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)*** **confraria del St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

- * **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * **Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * **monestir de framenors: 10 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **Extremunció feta per tots els preveres de la vila : 12 diners a cada prevere**

b.- Família

- * **Pere de Graner (marit): robes i jocalia**
- * **Violant (mare): hereva universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 17

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 8r.**

b.- Data de redacció: **17 agost 1430**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bernat Gotvins (prevere), Pere Dilmer (nebot, Canonge de Lluçà), Bernat de Sant Martí (paraire)**

c.2.- testimonis: **Bernat de Cantallops (perit en lleis), Ramon Benet, àlia Guilló, Berenguer Donat de Salas (moliner), Jaume Boneta (ferrer), Pere Mateu Esteve, Jaume Cardona (mulater), Arnau Baretges i Tristany de Muntpesat tots de Berga.**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Pere Dilmer**

b.- Estat civil: **casat (Constança)**

c.- Ofici: **mestre de cases i pintor**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **"sanis per Dei gratiam mente et corpore"**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "In tumulo meo".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **30 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu, la seva ànima i els pobres**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

* **confraria St. Esperit: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

* **6 pobres que portin el cos a la tomba: 2 alnes de roba de llana, del color que**

vulguin els marmessors

- * 8 brandons per acompanyar el cos i cremar damunt la tomba: 5 sous per cada brandó**
- * A cada prevere o religiós que acompanyi el cos del difunt de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 6 diners**
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere**
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere**
- * monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * monestir de Santa Magdalena: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * Al frare o predicador que farà la commemoració mentre el cos del difunt estigui a l'església: 3 sous**
- * Vol que es faci una creu de pedra al pla de Muntarrot, al camí general, a la part de dalt d'una vinya propietat del testador. La creu ja està començada. Deixa el necessari per acabar-la**
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 12 diners**
- * Candela del Santíssim Cos de Xt. en l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners**
- * Candela de santa Maria de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners**
- * Església de Queralt: 12 diners (per a obres): 12 diners**
- * Església dels framenors: 12 diners (per a obres)**
- * Un Trentenari a celebrar per Mn. Bernat de Gotvins: 33 sous**
- * Un Trentenari a celebrar per Mn. Pere Dilmer: 33 sous**
- * Extremunció feta per tots els preveres de la vila : 12 diners a cada prevere**
- * Ofertori de pa, vi i llum durant un any (l'ha de fer la seva muller): el necessari. A la dona que ajudarà a fer l'ofertori a la vídua: un sester de forment**

* Una missa diària a la capella de Queralt, oficiada pel beneficiat major de dita capella: 12 diners per cada missa. Per pagar-les els marmessors han de vendre, una vegada mort el testador i la seva muller, una casa situada prop la torre anomenada de Cascaylls

b.- Família

* Fills de Bernat Dilmer, apotecari de Berga (cosí germà). Les filles han de resar per l'ànima del difunt: 11 sous a cadascun

* Constança (muller): li reconeix 40 lliures i altres béns pactats en un document signat el 3 de maig de 1424); *“duos bacins, duo paria lintheaminum panni de lino et unum par panni de lana, unum lodicem de melioribus, duas ollas cupri, unum mortar cupri modicum cum sua manu, vanovam mayorem, quasdam mapas, unam tovayllolam operatam de siritho rubeo et unum par de tovayllons de melioribus, unum carratell et unam botam modicam fusti et unam botam de tribus saumatis, omnes adzinas de operando lanam, unum sedaç, omnes adzinas pastandi panem, unam tabulam que est in aula sive comestorio hospicii mei in quo nunc cohabito”*.

Un follador i un hort, situat a la "Torra de Cascaylls"

Una casa, situada a la plaça de Berga, al costat de la casa de Bernat de Cantallops (mercader) i que havia estat propietat de Bernat Sala, ferrer

Una habitació a la casa que actualment habiten, situada fora el portal anomenat d'en Maya.

Provisions per l'any de dol: *“tres saumatas vini, quatuor sestaria frumenti et medium bachonem carnis salse”*.

* Pere Dilmer (nebot): *“unum opitogium sive manto, unum capucium et unas caligas de melioribus”*.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* Pobres indigents: hereus universals. Una vegada mort el testador i la seva muller, els seus béns han de ser venuts a l'encant públic i repartits entre els pobres.

* Marmessors: 22 sous (a cadascun)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 18

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 5v.**

b.- Data de redacció: **28 agost 1430**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Francesc Clari (paraire) i Joan Riera (sabater), cosins germans del testador**

c.2.- testimonis: **Jaume Espaser (prevere), Pere Cases (sabater), Ramon Benet àlies Guilló, Guillem de Pareres (barber), Antoni Cercs (paraire), Pere Garrigosa (espaser), Antoni Brotons (sabater) i Rafael de Santa Maria, àlies Avià tots de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Antoni Lugana (fill de Francesc Lugana, sabater)**

b.- Estat civil: **solter?**

c.- Ofici: **sabater**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Blanqueta (mare)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

*** confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria del St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria dels Sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila) : l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Extremunció feta per 8 preveres : 12 diners a cada prevere
- * Església de Queralt, construïda dins el terme de la parròquia de St. Pere de Madrona: 12 diners (per a obres)
- * Església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners (per a obres)
- * Candela de santa Maria de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila. 12 diners
- * Bací dels pobres vergonyants: 12 diners

b.- Família

- * **Blanqueta (mare): hereva universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Marmessors: 5 sous (a cada un)**

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, promences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 19

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 9r.**

b.- Data de redacció: **9 agost 1431**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bartomeu Vila (prevere), Ramon Benet, àlias Guilló (botiguer), ambdós de Berga**

c.2.- testimonis: **Joan Ollera (prevere), Pere Teixidor (paraire), Bernat de la Pila (paraire), Pere Caselles (teixidor), Pere Salau (sastre), Guillem de Muntsospir (sastre), Bernat de Gósol i Arnau Baretges habitants de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Maria**

b.- Estat civil: **vídua (de Pere Guardiola)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i llarga malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "In tumulo ubi sepulti existunt parentes mei".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **20 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Narcís Guardiola (prevere, fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

*** confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria del St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita**

per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere per cada missa

*** Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere per cada missa**

*** Missa general per l'ànima dels seus parents a l'església parroquial: 12 diners a cada prevere assistent**

*** A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any a l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 1 diner**

*** monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** Extremunció feta per 10 preveres : 12 diners a cada prevere**

*** Església de Queralt: 10 sous (per a obres)**

b.- Família

*** Pere Guardiola (fill): 50 sous**

*** Oliva (filla, muller de Pere Andreu Merolla, teixidor de draps de llana): 10 sous**

*** Bartomeua (nèta, filla de Pere Andreu i d'Oliva): “*uns paternostres d'ambre*” (els ha de rebre el dia del seu casament i no els pot vendre ni empenyorar).**

*** Narcís Guardiola (prevere, fill): hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 10 sous**

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 20

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 10v.**

b.- Data de redacció: **22 maig 1433**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Galceran de Gósol (prevere, batxiller en decrets), Joan Ballester (prevere), Ramon Benet, àlias Guilló (germà, botiguer) habitants de Berga**

c.2.- testimonis: **Francesc Pujol (mercader), Joan Garreta sènior (mulater), Pere Coçart, júnior (paraire de draps de llana), Bernat de Codinalonga, Pere Tor, àlias Guardamal júnior, Jofre de Santamaria àlias Avià habitants de Berga i Bartomeu Vila (mercader de Ripoll)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Bartomeu Benet (àlias Guilló)**

b.- Estat civil: **casat (Francisca)**

c.- Ofici: **baster i hostaler**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "*In tumulo ubi filii mei sepulti existunt honoriffice prout decet personam meam*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **12 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Bartomeu (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

- * **confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * **Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * **Missa general per l'ànima dels seus parents a l'església parroquial: l'acostumat**
- * **A cada prevere, religiós o religiosa que acompanyaran el cos del difunt de casa a la tomba: 3 diners**
- * **monestir de framenors: 6 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **monestir de Montbenet: 6 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **Extremunció feta per 12 preveres : l'acostumat**
- * **Església de Queralt: 12 diners (per a obres)**
- * **Església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners (per a obres)**
- * **Candela de santa Maria de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners**
- * **Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila. 12 diners**
- * **Bací de la candela del cos de Xt. de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners**
- * **Bací dels pobres vergonyants: 12 diners**
- * **Santa Maria de Montserrat: 12 diners (per a obres)**

b.- Família

- * **Francisca (muller): 40 lliures (segons s'estipulava en els capítols matrimonials), 10 lliures**
- * **Joan (germà): 100 sous. Pot continuar fent estada a la casa del testador**
- * **Joan (fill): 15 lliures (legítima). Si mor jove, de les 15 lliures del llegat només**

podrà disposar en testament de 100 sous, la resta han de revertir en el seu germà Galceran. I si Galceran també mor han de revertir a l'hereu del testador

*** Galceran (fill): 15 lliures (legítima). Si mor jove, de les 15 lliures del llegat només podrà disposar en testament de 100 sous, la resta han de revertir en el seu germà Joan . I si Joan també mor han de revertir a l'hereu del testador**

*** Beatriu (filla): 25 lliures (legítima. Com a dot matrimonial). Si Beatriu mor les 25 lliures (excepte 100 sous dels que pot disposar lliurement) han de revertir en l'hereu del testador**

*** Bartomeu (fill): hereu universal. Si mor sense hereus, l'herència ha de passar a Joan. Si Joan mor sense hereus, l'herència ha de passar a Galceran. Si Galceran mor sense hereus, l'herència ha de passar a Beatriu. Si Beatriu mor sense hereus, l'herència ha de passar a Ramon Benet, àlias Guilló (germà)**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

*** Nomena tutors dels seus fills a Francisca (muller), Ramon Benet mestria Guilló (germà) i Oliva (germana, muller de Joan Garreta, sènior).**

b.- Observacions i notes importants

Testament número 21

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 13r.**

b.- Data de redacció: **21 agost 1433**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joan Vernet (oncle-avi), Lluís d'Olibes (germà) habitants de Berga**

c.2.- testimonis: **Pere Serradell (mercader), Pere Corts (barber), Ramon Brotons, Pere Orriols, Joan Garrigosa (apotecari), Bernat Cardona (sabater), Arnau Garrigosa (espaser) habitants de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Beatriu**

b.- Estat civil: **vídua (de Guillem Ramon de Graner, mercader)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Monestir de framenors de Berga: "cum habitu beati Ffrancisci... in tumulo ubi domina mater mea sepulta existit... quam sepulturam honoriffice prout decet personam meam michi fieri mando".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **30 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Pere de Graner (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

*** confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * monestir de framenors: 10 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Extremunció feta per tots els preveres de la vila : 12 diners a cada prevere
- * Església de Queralt: 12 diners (per a obres)
- * Església parroquial de Sta. Eulàlia: 5 sous (per a obres)
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 5 sous
- * Bací de la candela del cos de Xt. de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 5 sous
- * Bací dels pobres vergonyants: 5 sous
- * Tres Trentenaris de Sant Amador: l'acostumat. Un Trentenari s'ha d'oficiar íntegrament el dia de l'enterrament per tots els preveres de la vila ; els dos restants han de ser oficiats per Mn.. Joan Vernet i per Pere Vernet (cosins germans)

b.- Família

- * Joan Vernet (oncle matern): *“unam gramasiam et unum capucium panni novi de molada”*.
- * Francisca (tia, muller de Bernat Coçart, carnisser): *“unum mantellum panni lane nigri coloris folratum de vayrs”*.
- * Ramon Vernet (cosí per línia materna): *“unam gramasiam et unum capucium panni novi de molada”*.
- * Jofre de Santamaria, àlias Avià (cosí per línia materna): *“unam gramasiam et unum capucium panni novi de molada”*.

- * Rafael de Santamaria, àlies Avià (cosí per línia materna): “*unam gramasiam et unum capucium panni novi de molada*”; 10 lliures de participació en la societat formada per l'hereu universal i per Lluís d'Olibes (germà de la testadora)
- * Pere (fill de Lluís de Santamaria, cosí per línia materna): “*unam gramasiam et unum capucium panni novi de molada*”.
- * Joana (cunyada, muller de Lluís d'Òlibes): “*quosdam paternostros meos de coral*”.
- * Joanet (net, fill de Pere de Graner): 10 lliures
- * Bernat (fill): 65 lliures de participació en la societat formada per Lluís de Santamaria i Lluís d'Òlibes (legítima)
- * Huguet (fill): 65 lliures de participació en la societat formada per Lluís de Santamaria i Lluís d'Òlibes (legítima). Si mor abans de complir els 14 anys, les 65 lliures s'han de repartir entre els seus germans Bernat i Pere
- * Pere (fill): hereu universal

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Marmessors: 20 sous a cadascun d'ells
- * Beatriu (muller d'Antoni Cercs, paraire): “*unam tunicham meam viridi coloris et unum gramayo de illis duobus quos habeo*”.
- * Constança (vídua d'Arnau Puig): “*unam tunicham meam novam panni nigri coloris*”.

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 22

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 12r.**

b.- Data de redacció: **25 setembre 1433**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Jaume Torrent (prevere), Ramon Benet, àlias Guilló (botiguer) de Berga**

c.2.- testimonis: **Jaume Borrell (canonge d'Urgell), Antoni Rovira (prevere), Joan Oromir (prevere), Ramon Oromir (teixidor), Joan de Coromines (paraire), Bernat Gósol, Antoni de Cercs (paraire de draps de llana), Bernat Cardona (prevere) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Margarida**

b.- Estat civil: **vídua (d'Antoni de Torrenfernòs)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **7 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Guillem Erola (cosí per línia materna)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria del St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

* Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la comunitat): l'acostumat

* Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la comunitat): l'acostumat

* monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 5 sous

b.- Família

* Constança (muller de Guillem Erola, teixidor, cosí germà): *unum gramayo meum meliorem panni lane nigri coloris*

* Guillem Erola (cosí per línia materna): hereu universal

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* Marmessors: 10 sous a cadascun

* Antònia (muller de Guillem Vidal, forner de Berga): *“unum clamidem sive mantellum meum panni lane nigri coloris et quod absolvat supra tumulum meum qualibet die per totum annum a die mortis mee in antea continue computandum alter careat dicto legato”*.

* Pere Vidal (fill de Guillem Vidal i d'Antònia): *“unum coffret meum”*.

* A la muller de Pere Boixader, sènior, (pagès): *“alium gramayo meum dicti panni lane nigri coloris”*.

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

* Pere Tor, àlies Guardamal júnior, fill i hereu del difunt Bartomeu Tor, li deu 6

florins d'or d'Aragó (que valen 66 sous barcelonesos) per raó del cens d'una casa que Bartomeu Tor, pare de Pere i ja difunt, havia comprat a la testadora.

*** Joan Salvat (paraire), li deu 16 sous i mig per raó de draps que havia comprat a la testadora**

*** Blanquina (vídua de Bernat de Coromines, paraire) per raó de draps que, en nom seu, la testadora li havia venut: 12 diners "*rationis pannis per me sibi venditi.*"**

*** Margarida (vídua de Pere Caselles i mare de Bernat Riu), li deu 10 diners**

*** Antoni de Cercs (paraire de draps), li deu 16 diners pel lloguer d'un estable**

*** La testadora deu a Francisca (muller de Pere de Camprubí, ferrer), 4 sous. Són el que li queda per pagar d'un sester de forment.**

b.- Observacions i notes importants

*** Consta difunta el 30 de setembre de 1433 (Inventari de béns. APBerga. Llibre Notarial 251, Foli 14r)**

4INV.- INVENTARI DELS BENS DE MARGARIDA, VÍDUA D'ANTONI DE
TORRENTFERNÓS

30 setembre 1433

APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 14r.

Guillem Erola, hereu universal de Margarida, vídua d'Antoni de Torrentfernós, fa inventari dels béns de la difunta.

" quoddam hospicium... in vico vocato del Forn Sobirà,prout terminatur ex una parte cum patio capelle Sancte et Individue Trinitatis, ex alia parte cum via publica et ex alia parte cum hospicio quod esse solebat Bernardi Serra, quondam...

In introhitu

una folladora on ha tres sestera e asmina de mascura
 un vaxell forrat de roura a cascun cap qui pot tenir 5 somades de vi
 una caixa ab son cubertor meyns de clau
 una tahut meyns de cubertor
 una caixa sotil meyns de cubertor
 una taula sotil
 dos covols de cana
 unas cardes oldanas
 una caldereta d'aram
 una mesura appellada miya cortera de fust
 un cabaç
 un cubertor de caixa
 un coster
 tres cabirons
 un taulell de pastar

In comestorio

duas taulas

una bancha
un lumaner de fust
tres cerclas de ferr de ferrada
dos torns de filar, la hu ab puha e l'altre meyns de puha
quatre taylladors de fust
tres gavalдалas de fust
nou ascudelles de terra
un greal de terra
una caxa sotil
uns tacers ab unas taces de vidra
unes tovaylles e uns tovayllons
una caxeta sotil
una polera sotil

In camera sequenti

un arquibanch

In coquina

un ascon e una bancha foradada
un banchal bo, a manera d'arquibanch ab son pan
una caxeta on ponen les gallinas
un orinal ab son astoig
un tayllador de fust
mig segi de porc, en l'armari de la paret
una gentil capçana de tenir ollas, en l'armari de la paret
un banch ab tres petges
un covolet e una cassa patita d'aram sotil

In camera ubi jacebat dicta defuncta:

una colga ab paylla
dos travassers

un pareyll de lançols
una flaçadeta sotil de lana blanca
un astrayll ab listes grogues, verdas e vermeylles
un coxinet sotil
un banch
duas tahuts, la una ab cubertor e l'altre meyns de cubertor
una pastera de pastar cubertada ab sa asqualeta e ab mig cabaçet de farina
una granareta de pastera
una asperla de pastera
un banch e una taula
una pastera sens cubertor
dos paners de vergues cubertats
un panaret de vergues
un canter de terra
una peroleta e una tasseta bon d'aram de ferrada
un boix de fust
un saler de fust
un pitxer de terra
una greala e un grealet de terra
un morter de pedra
duas ampoletas de vidra
dos sedaços
una padalleta pocha
una cota de dona
duas gonelles sotils de drap negra
un arquibanc ab una candalereta
un aspill de lautó
una cuyllera de lautó
dos ganivets
duas capsetas
un morteret patit de fust

una gavadala patita de fust
dos setrils de tenir oli dins una caxota sotil
unas tasoires
una alena
una altra caxota sotil ab scripturas de pocha valor
un arqibanch ab una alna de drap de canamiç
un coffret patit ab sa clau”.

Testament número 23

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 10r.**

b.- Data de redacció: **8 octubre 1433**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Jaume Trulls (prevere), Ramon Benet, àlias Guilló (botiguer)**

c.2.- testimonis: **Lluís de Puig (batlle de Berga), Bernat de Muntsospir (sabater), Joan Salvat (paraire), Pere de Vilariquer, Simó Clari (prevere), Francesc Cardona (mulater), Ramon Maçot júnior i Ramon Oromir (teixidor de draps) habitants de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Joan de Santpere**

b.- Estat civil: **vidu?**

c.- Ofici: **sedasser**

d.- Procedència o residència: **de Puiglorenc, *indicature Leuragnesii, regne Francie.***

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **1 florí i mig d'or d'Aragó i 17 diners, tres anells de plata, trenta teles de sedàs, les eines del seu ofici (martell, tisores i mig miler de tatxes), 14 sous i 7 diners que li deu Bernat Rabaça (hostaler de Calaf), 9 sous i 7 diners que li deu Arnau Joval de Solsona.**

h.- Hereu/va universal: **Joan i Pere (fills)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

b.- Família:

*** Joan i Pere (fills): hereus universals**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 24

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 29v.**

b.- Data de redacció: **4 gener 1434**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Arnau Gilabert (prevere, germà), Miquel Gilabert (paraire, germà), Antoni Noguer (fill), Arnau Noguer (fill), Lluís de Santamaria, àlias Avià (gendre), Ramon Brotons (gendre) habitants de Berga**

c.2.- testimonis: **Pere Riu (paraire), Joan Figuera (paraire), Mateu de Solanelles (fuster), Joan Garreta júnior, Jaume Torragaça (sastre), Rafael de Santamaria àlias Avià, Andreu Comte (teixidor de draps) habitants de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Romia**

b.- Estat civil: casada: **(Mateu Noguer, mercader)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **"sana per Christi graciam"**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església de Sant Joan de Jerusalem de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **20 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Antoni (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** confraria de Santa Maria: 8 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 8 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 8 sous (vol ser-ne confrare)
- * Extremunció feta per tots els preveres de la vila : l'acostumat
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església de Sant Joan (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església de St. Joan (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere
- * monestir de framenors: 5 sous i mig cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Església dels framenors: 12 diners (per a obres)
- * Església de Queralt: 12 diners (per a obres)
- * A cada bací de la vila: 12 diners
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'església de Sant Joan l'endemà de la defunció i pel cap d'any: 1 diner
- * Església de la Quar: 12 diners (per a obres)
- * Església de la Guàrdia: 12 diners (per a obres)
- * A cada eremita que visqui a l'eremitori de Queralt quan la testadora mori: 12 diners

b.- Família

- * Arnau (fill): 10 lliures. Les hi ha de pagar l'hereu universal de la testadora en els dos anys següents a la seva mort, a raó de 100 sous anuals
- * Isabel (filla, muller de Lluís de Santamaria, àlias Avià): 5 sous (legítima)
- * Francisca (filla): 5 sous (legítima)
- * Elionor (filla, muller de Ramon Brotons): 5 sous (legítima)
- * Pere (nét, fill de Lluís de Santamaria i d'Isabel): 5 sous
- * Lluís (nét, fill de Lluís de Santamaria i d'Isabel): 5 sous
- * Damià (nét, fill de Lluís de Santamaria i d'Isabel): 5 sous

*** Beatriu (néta, filla de Lluís de Santamaria i d'Isabel): 5 sous**

*** Joanet (nét, fill de Ramon Brotons i d'Elionor): 5 sous**

*** Antoni (fill): hereu universal. La testadora esmenta en concret que li llega el delme de Montclar.**

Si mor sense hereus l'herència ha de passar a Arnau. Si mor Arnau l'herència ha de passar a Isabel. Si Isabel mor l'herència ha de passar a Francisca. Si Francisca mor l'herència ha de passar a Elionor. Si Elionor mor, l'herència ha de passar, a parts iguals, als fills de Lluís de Santamaria i d'Isabel. En aquest cas, els fills de Lluís de Santamaria i d'Isabel hauran de donar 50 lliures als fills de Ramon Brotons i d'Elionor i 50 més als fills de Francisca (si en tenen).

Els hereus no es poden vendre ni empenyorar el delme de Montclar. Si ho fan, la testadora vol que la meitat del preu de la venda es doni a la confraria del sants Celdoni i Ermeter de Cardona.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants:

Testament número 25

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 14v.**

b.- Data de redacció: **4 gener 1434**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Arnau Gilabert (prevere, cunyat), Miquel Gilabert (paraire, cunyat), Antoni Noguer (fill), Arnau Noguer (fill), Lluís de Santamaria, àlias Avià (gendre), Ramon Brotons (gendre) habitants de Berga**

c.2.- testimonis: **Pere Riu (paraire), Joan Figuera (paraire), Mateu de Solanelles (fuster), Joan Garreta júnior, Jaume Torragaça (sastre), Rafael de Santamaria àlias Avià, Andreu Comte (teixidor de draps) habitants de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Mateu Noguer**

b.- Estat civil: **casat (Romia)**

c.- Ofici: **mercader**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església de Sant Joan de Jerusalem de Berga: " *quam sepulturam michi fieri volo honoriffice prout decet personam meam scilicet in tumulo meo ibidem constructo*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **20 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Arnau (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** confraria de Santa Maria: 8 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria St. Esperit: 8 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 8 sous (vol ser-ne confrare)
- * A cada prevere, religiós o religiosa que acompanyi el cos del difunt de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 4 diners
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la comunitat): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la comunitat): l'acostumat
- * monestir de framenors: 5 sous i mig cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous i mig cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Església dels framenors: 12 diners (per a obres)
- * Església de Queralt: 12 diners (per a obres)
- * A cada bací de la vila: 12 diners
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any: 1 diner
- * Extremunció feta per tots els preveres de la vila : 12 diners a cada prevere
- * Església de la Quar: 12 diners
- * Església de la Guàrdia: 12 diners
- * A cada eremita que visqui a l'eremitori de Queralt quan el testador mori: 12 diners

b.- Família

- * Antoni (fill): Una casa al carrer Major de Berga (*“hospicium meum quod habeo in vico maiori iamdicte ville cum medietate bascule que est in dicto hospicio”*); El mas anomenat del Pou o casa del Noguer, situat a la parròquia de St. Martí d'Avià. (legítima)

Condicions:

Ha de pagar la meitat del dot de les seves germanes i d'altres deutes del testador. Si mor sense hereus aquests béns han de revertir a l'hereu universal del testador. No pot vendre aquests béns llegats, només viure de l'usdefruit.

*** Isabel (filla, muller de Lluís de Santamaria, àlies Avià): 5 sous (legítima)**

*** Francisca (filla): 5 sous (legítima)**

*** Elionor (filla, muller de Ramon Brotons): 5 sous (legítima)**

*** Pere (nét, fill de Lluís de Santamaria i d'Isabel): 5 sous**

*** Lluís (nét, fill de Lluís de Santamaria i d'Isabel): 5 sous**

*** Damià (nét, fill de Lluís de Santamaria i d'Isabel): 5 sous**

*** Beatriu (néta, filla de Lluís de Santamaria i d'Isabel): 5 sous**

*** Joanet (nét, fill de Ramon Brotons i d'Elionor): 5 sous**

*** Romia (muller): li reconeix el dot i l'escreix; la nomena "*domina potents*" i usufructuària dels seus béns**

*** Arnau: hereu universal. Si mor sense hereus l'herència ha de passar a Antoni. Si mor Antoni l'herència ha de passar a Isabel. Si Isabel mor, l'herència ha de passar a Francisca. Si Francisca mor l'herència ha de passar a Elionor. Si Elionor mor, l'herència ha de passar al parent més pròxim de la família, amb la condició que prengui el cognom Noguer.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 26

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 16r.**

b.- Data de redacció: **18 gener 1434**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Andreu Pinyana (prevere, cunyat), Joan Pila (mercader, cunyat) habitants de Berga**

c.2.- testimonis: **Guillem dez Pujol (donzell, que viu al castell de Viver, vegueria de Berguedà), Ramon Noguer (mercader), Francesc Noguer (mercader), Bernat Saig (mercader), Guillem de Pereres (cirurgià), Marc Torrent (pagès), Pere Ramon Merola (sastre) habitants de Berga, Joan Gavarros (viu amb Guillem dez Pujol)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Pere de Santacreu**

b.- Estat civil: **casat (Saura)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Cristòfol (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 5 preveres : 12 diners a cada prevere**

- * confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la comunitat): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la comunitat): l'acostumat
- * monestir de framenors: 10 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Bací de la candela del cos de Crist de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners
- * A cada altre bací de la vila: 6 diners

b.- Família

* Saureta (muller): li reconeix el dot i l'escreix i li dona les robes; la nomena "*domina potents*" i usufructuària i li permet residir a la casa del testador amb l'hereu universal i viure dels béns del testador i del seu treball. L'hereu universal (fill), ha de tractar-la bé: "*eam venerare teneatur et sibi obedire in omnibus et per omnia tanquam bonus filius obedire tenetur sue matri*". En cas de barallar-se amb l'hereu li llega la casa i l'usdefruit d'una vinya anomenada Maseyns.

Tot això a condició que visqui casta.

* Celdonia (filla): 50 lliures (legítima). Són el seu dot i les hi ha de pagar l'hereu universal quan es casi, juntament amb les coses materials, segons és costum a Berga.

Si mor abans de casar-se que les 50 lliures tornin a l'hereu universal, però si mor podent fer testament, pot disposar de 10 lliures.

* Cristòfol (fill): hereu universal. Si mor sense hereus, l'herència ha de passar a

Celdonia. Si Celdonia mor l'herència ha de passar a Clara (germana, muller de Joan Pila). En aquest cas, si Saureta encara visqués, Clara li hauria de donar 25 lliures. Si Clara mor, que es venguin els béns del testador a l'encant públic i que es destinin a misses a oficiar pels preveres de la comunitat a l'església parroquial de santa Eulàlia.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 10 sous (a cadascú)**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

*** Nomena tutors dels seus fills a Saureta (muller) i Joan Pila (cunyat)**

b.- Observacions i notes importants

Testament número 27

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 17v.**

b.- Data de redacció: **2 setembre 1434**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bernat Gotvins (prevere), Francesc Corts (prevere), Bernat de Codinalonga de Berga**

c.2.- testimonis: **Pere Bach (botiguer), Pere Orriols, Pere Thimonosa (paraire), Pere Corts (teixidor de draps), Bartomeu Puig (paraire), Ramon Font (arquer), Jaume Torradas, Joan Aymar (notari) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Sibil.la**

b.- Estat civil: **casada (Arnau Ramat, pagès)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "*In tumulo ubi filii mei et avus meus sepulti existint*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **14 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Arnau Ramat (marit)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta per 4 preveres : l'acostumat**

* **confraria de Santa Maria: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria St. Esperit: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

* **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita**

per tots els preveres de la comunitat): l'acostumat

*** Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la comunitat): l'acostumat.**

*** monestir de framenors: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 3 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 3 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** Dos Trentenaris: l'acostumat. Un per l'ànima de la testadora i l'altre per a l'ànima de Jaume ça Ingla, canonge de Vic (oncle-avi). Un ha de ser oficiat per Bernat de Gotvins i l'altre per Francesc Corts.**

b.- Família

*** Llorenç Aramus (armer, nebot): 5 sous**

*** Arnau Ramat (marit): hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 10 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 28

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 19v.**

b.- Data de redacció: **5 gener 1435**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Galceran de Gósol (prevere, batxiller en decrets i procurador de la comunitat), Pere de Camprubí (ferrer) de Berga**

c.2.- testimonis: **Joan Pila (conseller), Jaume Trulls (prevere), Joan Brotons (prevere), Guillem Pere de Sorribes (paraire), Antoni Noguer (paraire), Joan de Santlleir (paraire), Joan Gilabert (paraire), Pere Noguer júnior, Joan Aymar (notari) habitants de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Constança**

b.- Estat civil: **vídua (d'Arnau Perpinyà, mercer)**

c.- Ofici: **(no consta).**

d.- Procedència o residència. **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "*In tumulo ubi Anthonius Ledó, pater meus, et domina mater mea sepulti et tumulati existunt*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **80 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta per tots els preveres de la vila : 12 diners a cada prevere**

* **A cada prevere, religiós o religiosa que acompanyi el cos del difunt de la casa a la**

- tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 4 diners
- * confraria de Santa Maria: 5 sous (n'és confrare)
 - * confraria St. Esperit: 5 sous (n'és confrare)
 - * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (n'és confrare)
 - * Al frare o predicador que farà la commemoració mentre el cos del difunt estigui a l'església: 2 sous
 - * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per preveres de la vila): 12 diners
 - * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per preveres de la vila): 12 diners
 - * A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any: "*una placentulam sive fogaçam panis valoris unum denarium*". Deixa blat bo per fer aquest pa.
 - * monestir de framenors: 8 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
 - * monestir de Santa Magdalena: 5 sous i mig cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
 - * monestir de Montbenet: 3 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
 - * 12 brandons per acompanyar el cos i cremar sobre la seva tomba
 - * 2 brandons que han de cremar un al cap i l'altre als peus mentre el cos de la difunta estigui exposat a casa
 - * Candela del Santíssim Cos de Xt. en l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 10 sous
 - * Ofertori de pa, vi i llum (amb candeles "*pugesalibus*") durant un any : 5 corteres froment i mig corter de vi. L'ofertori l'ha de fer el vicari perpetu de Santa Eulàlia o el regent de la vicaria de dita església.
 - * una capa processional per l'església de Santa Eulàlia d'un es 40 lliures: "*in quaquidem capa retro sint depicta cum filo auri et argenti tria signa scilicet, unum signum de Ledoner, aliud signum de Perpinya et aliud de Malgraner et quod signum del Ledoner depictetur et sit ponitum in medio aliorum duorum signorum. Et pari modo retro in sumitate ipsius cape proffesionalis videlicet, supra dicta tria signa cum*

filo auri et argenti depictentur due ymagines quarum una sit beatissime Dei genitricis et altera beate Eulalie virginis, patrone dicte ville, quequidem capa deserviet ad honorem et exaltacionem tocius curie celestis supernorum in altari maiori ipsius ecclesie omnibus festivitibus anni et etiam in altari beate Marie in omnibus suis vigiliis in remissionem peccatorum meorum et quod custodia regimine et administracio eiusdem cape sit dicte venerabile comunitatis presbiterorum".

*** Una missa diària a l'església de Santa Eulàlia: 12 diners al prevere que la digui. Per pagar-les els marmessors han de vendre tots els seus béns a l'encant públic.**

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 15 sous a cadascú**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

5INV.- INVENTARI DELS BÉNS DE JOAN NOGUER, MOR A TORTOSA SENSE
TESTAR.

18 desembre 1435

APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 25v.

“Un alberch al carrer de les Canals, prop de l'alberch appellat de Conomines. Afronta d'una part ab l'alberch d'en Ramon d'Arles, d'altre ab la liça qui es entre lo dit alberch d'en Joan Noguier e l'alberch d'en Francesc Clot, d'altre part ab la carrera publica e a la part de detras ab lo carrer del Call de Foix.

Celler:

una tina asgavellada de roure ab amb el fons de pi, de 14 somades

un follador de roure fonat de pi, de sis somades

un vaxell fonat de pi, de 5 somades

una boteta de roure fonada de pi, de 24 mig corters de vi

un vaxell descerclat fonat de roure, de 8 somades

un vaxell de 4 somades, buit

una tona buida fonada de roure, de 10 somades

un vaxell asgavelat fonat de pi, de 2 somades

17 cabirons

2 portadores

tres axadas

un podayll

nou cercles de tina podrits

50 teules e 2 portes sotils

una lança sutil

10 quintals de paylla

50 teules

dos canters de terra

2 arçons de bast

un banch sotil ab tres petges
una biga sotil ab una pocha de fusta de pocha valor
una bancha foradada
una carabaça vinadera
un covol sotil de cana
dos cabirons
unes arpes de fer
una escala de 10 escalons
unambut sotil meyns de canó

Cuina

una taula petyada bona
un arquibanch
uns ampulers
un ascudeller
una tahut
20 teulas
un covol ab encartament
una algerra de tenir oli
una panera gran cubertada
una carabaça oliera

Entrada

un arquibanch
una riscla de torn trenchada
una caxa sotil ab una asquella de mul
una tribanella
un fer de lança

Item en lo alberch d'En Arnau de Cerchs hon lo dit Johan Noguier havia mudat son domicili foren trobats:

una pastera
un banchal
un arquibanch
una colga
dos covols de portar peix
una flaçada blanca ab listes burelles tota asquinzada
una lança sotil
una candalera sotil
un martell
unas tanaylles ab un poch de ferrament
una caldereta
una sistella
un paner
set ascudelles de fust
vuit taylladors de fust
un sedaç de serras
una ferrada
dos morters de pedra i un de fust
un torn
unes cordes
duas posts de portar pasta
una podadora
tres falçs de segar
una destraleta petita
uns clamasclas
duas cervalleras antigues
un aster patit de fer
una mesura appellada miya punyera
un cresol de fer
una rasora de raura pa
un forroyll

una padella sotil

Una vinya al Col d'Arles, parròquia de Berga. Afronta d'una part ab les vinyes d'en Colpan, d'altre part ab la carrera qui va a Vahell e a totes les altres parts ab les terres e possessions d'en Colpan.

Una altra vinya a Fonoyllosa, parròquia de Berga. Afronta d'una part ab una vinya que era de na Piquera, d'altre ab un thimoner d'en Merolla, teixidor.

Una vinya a Treconelles, parròquia de St. Pere de Madrona. Afronta d'una part ab lo camí general que va de Berga a Pedregals, d'altre ab la vinya d'en Camps forner, e d'altre en la Call de Boquets.

Una vinya, apellada del Colomer, parròquia de Berga, prop lo fossar dels jueus. Afronta d'una part ab una vinya de mossen Matheu de Padragals, prevere, d'altre part ab lo Camp de Sant Anthoni lo qual té e posseheix mossen Jacme Saig, prevere, e d'altre part ab lo camí qui va a Bergafeyta.

Una fexa de terra, al Coll d'Esclarit, parròquia de Berga.

Un bosch al terme de Merolla.

Un altre bosch a la parròquia de Berga.

Un censal de 60 sous anuals de pensió”.

Testament número 29

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 22v.**

b.- Data de redacció: **4 gener 1437**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Guillem de Camathosa (prevere), Francesc de Comarossa (prevere), Pere Bach (mercader), Antoni Comelles (fill de Bartomeu Comelles, agricultor, i de Joana).**

c.2.- testimonis: **Pere de Coromines (conseller de l'any), Antoni Rovira (prevere), Joan Noguera, júnior (prevere), Antoni de Cercs (paraire), Guillem Vidal (forner), Ramon Oromir (teixidor de draps), Joan Gilabert (paraire), Joan Aymar (notari)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Bernat de Cercs**

b.- Estat civil: **prevere**

c.- Ofici: **prevere i perit en lleis**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "*Quam sepulturam michi fieri volo honoriffice prout deçet personam meam et ordo sacerdotalis postulat et requirit*". Quan es pugui vol que els seus ossos siguin traslladats a la tomba dels preveres**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **Tots els seus llibres de dret (Decretales, Sextum, Clemencias, Casus Bernardi Rotfridum i altres) i el seu Breviari.**

h.- Hereu/va universal: **Antoni Comelles**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

Extremunció feta per tots els preveres i religiosos de la vila : 12 diners a cada prevere o religiós que hi prendrà part.

*** A cada prevere, religiós o religiosa que acompanyi el cos del difunt de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 8 diners**

*** confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia : l'acostumat**

*** Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia : l'acostumat**

*** monestir de framenors: 8 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** Església de Santa Eulàlia: 2 sous (per a obres)**

*** Església dels framenors: 5 sous (per a obres)**

*** Candela del Santíssim Cos de Xt. en l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners**

*** Candela de santa Maria de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners**

*** Llum que acompanya el viàtic pels carrers: 3 sous**

*** Bacins de la vila : 12 diners a cadascun**

*** Rentat, vestit i enterrament del cos per 3 preveres (a triar pels marmessors): 12 diners a cada prevere**

*** Al bisbe d'Urgell: 2 auris o florins d'or d'Aragó**

*** A l'oficial del bisbe d'Urgell a Berga i al Berguedà: mig auri, o sigui 5 sous i mig**

*** Missa general el dia del trasllat dels ossos del difunt a la tomba dels preveres a**

l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 8 diners a cada prevere

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors i supervisor: 11 sous a cadascun**

*** Pere Bach: li deixa un llibre anomenat "*De vicis et de virtuts*".**

*** Si Joan Bach vol els llibres que el testador deixa per ser venuts i amb els diners pagar l'enterrament, que pagui 30 florins d'or**

*** Bartomeu Comellas: El nomena "*dominus potents*" i usufructuari. Ha de viure en castedat. En aquest cas pot quedar-se a la casa del testador i viure amb l'hereu i la seva família. Dels béns del testador li deixa 100 sous.**

*** Antoni Comellas (fill de Bartomeu): hereu universal. No pot vendre ni empenyorar els béns legats, a excepció d'una quarta part, però el testador li dóna permís per hipotecar tots els béns per raó de matrimoni (assegurar el dot i l'escreix de la seva muller)**

Si Antoni mor sense hereus, l'herència ha de passar a Joan i Pere Bach, a parts iguals.

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** El testador nomena Joan Bach (mercader de Barcelona) supervisor testamentari.**

Testament número 30

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 100r.**

b.- Data de redacció: **18 gener 1437**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Garrigosa (marit), Mateu Borrell (mercader)**

c.2.- testimonis: **Jaume Saig (prevere), Joan Brotons (prevere), Arnau Gilabert (prevere), Simó Clari (prevere), Guillem Teixidor (prevere), Jaume Torrades, Bernat Fortuny (fabricant de pintes), Llorenç Merola (paraire) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Bartomeua**

b.- Estat civil: **casada (Pere Garrigosa, ferrer)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **15 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Francesc Garrigosa (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta per 6 preveres de la vila: 12 diners a cada prevere**

* **confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

* **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita**

pels preveres de la comunitat): l'acostumat

* Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta.

Eulàlia (dita pels preveres de la comunitat): l'acostumat

* monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 2 sous

* Candela del Santíssim Cos de Xt. en l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners

* Candela de santa Maria de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners

* Tres Trentenaris de Sant Amador: 33 sous per cada Trentenari; Un ha de ser per l'ànima de la testadora i per la dels seus parents, l'altre per l'ànima de Blanqueta (germana de la testadora i muller de Francesc d'Òlibes, paraire) i l'altre per l'ànima de Berenguer de Viladomat (prevere). Han de ser oficiats pels preveres de la comunitat en els dos anys següents a la mort de la testadora.

* Bací dels pobres vergonyants: 12 diners

* Bací de les ànimes del purgatori: 12 diners

* Església de Santa Eulàlia: 12 diners (per a obres)

b.- Família

* Pere Garrigosa (fill, prevere): 20 sous (legítima)

* Arnau Garrigosa (fill): 20 sous (legítima)

* Joan (fill, apotecari): 20 sous (legítima)

* Elisenda (filla, muller de Joan Garreta júnior): 20 sous (legítima); *“unum mantellum et unam tunicham rubey coloris panni lane de Malines omnesque alias vestes quas habeo tempore finis mei”*.

* A cada fill i filla de Joan Garrigosa: 5 sous

* A cada fill i filla d'Arnau Garrigosa: 5 sous

- * Francisca (néta, filla d'Elisenda i de Joan Garreta): *“unum garzoffilatum sive coffre, unam vanovam primam et quasdam mapas meas”*.
- * Bartomeua (néta, filla d'Elisenda i de Joan Garreta, muller de Nicolau Brotons d'Avià): 5 sous
- * Eulàlia (néta, filla d'Elisenda i de Joan Garreta): 5 sous
- * Antoni Garreta (nét, fill d'Elisenda i de Joan Garreta): 5 sous
- * Joan Garreta (nét, fill d'Elisenda i de Joan Garreta): 5 sous
- * Altres fills i filles d'Elisenda i de Joan Garreta que haguessin nascut a la mort de la testadora: 5 sous
- * Huguet de Brotons (besnét, fill de Bartomeua i de Nicolau de Brotons): 3 sous
- * Francesc Garrigosa: hereu universal. Amb la condició que ha de mantenir el seu pare, Pere Garrigosa, en totes les seves necessitats fins a la seva mort.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Marmessors: 5 sous a cadascun

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 31

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 21v.**

b.- Data de redacció: **3 maig 1437**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Teixidor (marit), Joan Ferrer de Colpan (prevere, cosí), Francesc Ferrer (prevere, cosí)**

c.2.- testimonis: **Bartomeu Vila (prevere), Francesc Corts (prevere), Pere Guardiola (prevere), Joan Salner, Pere Clari, Joan de Torreblanca (teixidor) de Berga i Pere de Solanelles de la parròquia de St. Andreu de Fernés, comtat de Cardona**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Eulàlia**

b.- Estat civil: **casada (Pere Teixidor, paraire i mercader)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "in tumulo ubi sepulti existent filii mei".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Joana i Eulàlia (filles, a parts iguals)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **confraria de Santa Maria: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria St. Esperit: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

*** Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia: l'acostumat**

*** Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia: l'acostumat**

*** monestir de framenors: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** A cada bací de la vila: 12 diners**

b.- Família

*** Néts i nétes (fills de Joana i de Joan Gatuères de Sant Llorenç de Morunys): 5 sous a cadascun.**

*** Marquesa (néta, filla d'Eulàlia i de Maties Serra, paraire, de Berga): 5 sous**

*** Joana i Eulàlia (filles): Hereves universals**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 32

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 36v.**

b.- Data de redacció: **1 abril 1438**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Antoni Rovira (prevere), Miquel Pujol (prevere), Jofre de Santamaria (paraire, germà) de Berga**

c.2.- testimonis: **Jaume Trulls (prevere), Pere Guardiola (prevere), Antoni Comelles, Arnau Noguer, Rafael de Santamaria, Bartomeu Puig, Gabriel Pallicer, Antoni Vallonga àlias Oros de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Galceran de Santamaria**

b.- Estat civil: **prevere**

c.- Ofici: **Beneficiat de l'altar de St. Tomàs (Església de St. Joan de Jerusalem de Berga).**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Església de Sant Joan de Jerusalem de Berga: "*in pede altaris capelle beati Thome apostoli constructi in ecclesia Sancti Johannis Iherosolomitani*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Jofre de Santamaria (germà)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** confraria de Santa Maria: 10 sous (n'és confrare)**

*** confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església de St. Joan (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església de St. Joan (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * monestir de framenors: 8 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Església de Queralt: 10 sous (per a obres)
- * Església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners (per a obres)
- * Església del monestir de framenors: 12 diners (per a obres)
- * Candela de santa Maria de l'església de Sant Joan: 12 diners
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 12 diners
- * Candela del Santíssim Cos de Xt. en l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners
- * Bací dels pobres vergonyants: 12 diners
- * Bisbe d'Urgell: dos auris, o sigui, dos florins d'or d'Aragó

b.- Família

- * Eulàlia (neboda, filla de Jofre de Santamaria): li llega les 34 lliures que li deuen els hereus de Galceran d'Ortigues, en concepte del benefici de Sant Miquel de l'església de Sant Joan de Berga.
- * Jofre de Santamaria (germà): hereu universal

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Marmessors: 5 sous a cadascun

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

*** Els hereus de Galceran d'Ortigués, difunt, que havia sigut lloctinent i batlle general de Berga i Berguedà, li deuen 34 lliures del benefici de Sant Miquel de l'església de Sant Joan de Berga**

b.- Observacions i notes importants

Testament número 33

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 33v**

b.- Data de redacció: **1 juny 1438**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Orriols (prevere, rector d'Olvan, cosí germà), Joan Orriols (fill), Pere Orriols (fill), de Berga, Francesc Orriols (net, fill de Lluís Orriols, difunt, fill del primer matrimoni del testador) de Vic**

c.2.- testimonis: **Jaume Canals (paraire), Ramon Pallicer (fabricant de pintes), Joan Brotons (sabater), Joan Ballús (sastre), Pere Soler júnior (teixidor), Jaume Quar (sabater), Bernat de la Pila (paraire) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Joan Orriols**

b.- Estat civil: **vidu dues vegades (primera muller: ? ; segona muller: Clara)**

c.- Ofici: **perit en lleis**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Monestir de framenors de Berga: "*In tumulo ubi uxores mee et filii mei sepulti existint. Cum habitu beati Francisci... quam sepulturam michi fieri volo honoriffice prout decet personam meam*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **35 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Joan i Pere (fills)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció per tots els preveres de la vila: : 12 diners**

* **confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere
- * monestir de framenors: 10 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * A cada prevere, religiós, religiosa o diaca que acompanyi el cos del difunt de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 6 diners
- * A fra Guillem Sanç (llicenciat en Sagrada Escripura, del convent de Berga) : 5 sous. El testador vol que faci la commemoració mentre el seu cos estigui a l'església. Si en el moment de la defunció, fra Guillem ja no visqués al convent de Berga que els marmessors triïn un altre predicador.
- * Un Trentenari de Sant Amador a l'església dels framenors el dia de l'enterrament: 3 florins d'or d'Aragó
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran, a l'església de Sant Francesc, a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any: "*una placentulam panis*"; Deixa 10 sesters de blat per fer aquest pa.
- * A cada bací de la vila : dos sous
- * Església dels framenors: 10 sous (per a obres)

b.- Família

- * Francesc (nét, fill de Lluís d'Orriols, difunt): 50 sous (legítima)
- * Lluís (nét, fill de Lluís d'Orriols, difunt): 50 sous (legítima)
- * Blanquina (filla, muller de Jaume de Niubó, perit en lleis): 10 sous (legítima)
- * Néts (fills i filles de Blanquina i de Jaume de Niubó): 5 sous a cadascú

*** Angelina (filla de la primera dona, muller de Guillem Pere de Sorribes): 10 sous (legítima)**

*** Néts (fills i filles d'Angelina i de Guillem Pere de Sorribes): 5 sous a cadascú**

*** Néts (fills de Joan Orriols): 5 sous a cadascú**

*** Néts (fills de Pere Orriols): 5 sous a cadascú**

*** Joan i Pere Orriols (fills de la segona dona): hereus universals. Si morissin sense hereus, l'herència ha de passar a Francesc i Lluís (néts). Si aquests morissin sense hereus, l'herència ha de passar a Blanquina i Angelina (filles).**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 2 florins d'or d'Aragó a cadascú**

*** Allibera a la seva esclava Caterina (tàrtara) amb la condició que ha de servir a Joan i Pere Orriols (fills) durant tres anys. Durant aquests tres anys els hereus del testador li han de procurar menjar, vestit i calçat.**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

6INV.- INVENTARI DELS BENS DE JOAN ORRIOLS

5 juny 1438. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 35r.

“Un alberch al carrer Mayor.

Intrada

una biga

una caixa sotil

una mesura appellada asmina de fust

celler

una thina qui pot colar entorn LXXX somades

un vaxell qui pot tenir entorn XVIII somades, fonat de pi

un vaxell qui pot tenir VII o VIII somades, fonat de pi

un vaxell qui pot tenir X somades, fonat de roure

un vaxell qui pot tenir V o VI somades, fonat de roure

un follador sotil

In aula sive comestorio

duas clotxas de drap negre

duas cotas

dos caperons de dit drap

un jupó de fustaní blanch sotil

unas calsas de drap blau migençeres

uns armaris grans ab moltas scripturas

duas taulas, cascuna ab sos capitells

dos banchs

uns ampolers gentils e bons e en cascun cap de aquells ha son armari de fust

una cadira blagadissa

una tauleta pocha

un llibre de paper escrit appellat Calic, compost sobre la materia de Pau e de Treva, ab les cubertas de posts

un raportatori gros de paper de dret canonich ab les cubertas angrutades, de pocha valor
un llibre de paper ab les cubertas de pergami, appellat Formulari de Art de Notaria
unes Constitucions scrites en pergami, ab les cubertas de posts antigues hon son los Usatges de Barchelona en lo principi.

un libre de dret civil appellat Codi, de pocha valor, escrit en pergami ab les cubertes de posts.

unas altres Decretals sotils, ascrites en pergami ab les cubertes de posts

un libre de paper ab les cubertas angrutades hon son les Pracmaticas antigues ab algunas altres obras.

un libre de dret ascrit en pergami meyns de cubertas appellat Suma de fra Monalt.

un libre de dret ascrit en pergami ab les cubertas de posts qui comença "*In nomine Domini. Amen. Quoniam natura rerum et etc.*" et finit "*appellacione*".

unes Decretals patites ascrits en pergami sen se gloses, ab les cubertes de posts vermeylles.

un libre ascrit en pergami ab les cubertas de pergami appellat Suma de Masi super titulis Decretalium.

un libre ascrit en pergami ab les cubertas aluda verda angrutades appellat "*Libellus Iudiciarius quem ad mutacionem maiorum*" et feneix "*adversum*".

un libre de pergami meyns de cubertas hon ha diverses obras, comença la rubrica de vermeylló "*Incipit Summa de Masi super titulis decretalium*" et feneix "*in illa nuper*"

uns Usatges de Barchinona ascrits en pergami meyns de cubertas.

XXII cartapassos e repertoris de dret de pocha valor, scrits en paper.

Cuyna

una padella de fer

unes grahelles de fer

un cresol

unas levas de fer

duas ollas de coure, una gran e altre pocha

una caldera patita
uns capsfoguers
uns clamasclas
un morter de coure ab sa ma
dos bacins sotils
una ferrada
un ast de fer trenchat
uns ferros patits de cuynar
una loça sotil de fer
una taula ab sos capitells
dos schons
un tayllador gran
una coltellera ab una ganiveta
una pastera
una caixa de tenir farina
uns armaris de fust sotils

Cambre

una colga plena de paylla
un matalaff ab listes blanchas e blavas
un travasser listat de blanch e de blau
una flaçada de borra ab listes blanches e blavas
un pereyll de lançols
duas vanovas blanchas, la una bona, l'altre sotil
dos coffres de obra de València
un coffre ferrat ab lo sobrepan trenchat
dos arquibanchs
una caxeta patita hon havie set florins en or
una borsa ab sis diners
una folradura de pell negre sotil
dos coxins obrats de seda de la antiguor sotils

un coxi sotil blanch
uns tovayllons bons ab listes blavas
un bací de lautó
un canalobre de fer gran

En la cambre hon jau l'esclava

una colga plena de paylla
un matalaff tot asquinçat
un troç de cossera sotil
un veyrat cominal
una flaçada de borra sotil blancha ab listes verdes
dos traverssers sotils

Una esclava

l'escrivania del batlle. En feu del senyor rei”.

Testament número 34

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 26r.**

b.- Data de redacció: **3 gener 1439**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joan Ballester (prevere), Lluís de Coromines (mercader), Caterina (muller)**

c.2.- testimonis: **Fra Francesc Belloch (beneficiat major de l'església de Sant Joan de Jerusalem), Joan Poses (teixidor), Rafael de Santamaria àlias Avià (botiguer), Joan Canamar (fabricant de capes), Pere Noguer júnior (paraire), Joan Eres (pagès), Antoni Torrades i Bernat de Codinalonga de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Miquel Oller**

b.- Estat civil: **casat (Caterina)**

c.- Ofici: **tintorer**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Caterina (muller)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 6 preveres de la vila: l'acostumat**

*** confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Bací dels pobres vergonyants: 12 diners
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 12 diners
- * Candela del Santíssim Cos de Xt. en l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners
- * Candela de santa Maria de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners
- * Bací de la redempció de captius: 12 diners
- * Bací de les ànimes del purgatori: 12 diners

b.- Família

- * Mariana (filla de Tomàs de Nobarbats, cosí germà, difunt, paraire): 100 sous pel seu casament. Si mor abans de casar-se que els 100 sous retornin a l'hereva.
- * Caterina (muller): Hereva universal.
Li reconeix 15 lliures del dot; li dona les seves robes i joies; stança a la casa del testador. La nomena usufructuària de tots els béns del testador. Tot això mentre visqui en castedat.
Quan Caterina mori tots els béns del testador han de ser venuts a l'encant públic, invertir els diners i donar els rèdits a donzelles per maridar o a causes pies.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 10 sous a cadascú**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

7INV.- INVENTARI DELS BENS DE MIQUEL OLLER

14 gener 1439. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 27v

“Un alberch en lo carrer dels Menorets

Entrada

un paves petit

un croch de parar ballestes sotil

una ballesta de fust ab ligades

un dayll d'armas

una post sotil de tenir matrassos

un banch petit

un follador

una tineta pocha qui es stada tona, qui pot colar entorn VII somades

una ascala lavadissa de quatre grahons

tres portadores, una de les quals ha tres cercles de fer

un vaxallet patit fonat de roure, de X o XII migs corters de vi, buyt

un barralet petit de tenir vi blanch, ple de 3 o 4 migs corters

un banch de fuster

un vaxell de sis somades i té 4 somades de vi mescladís, fonat de roure

un vaxell de set somades e hay un poch de vi veyll al sol devall, fonat de roure

un vaxell fonat de roure, de quatre somades, ple de bon vi

unambut petit de fust de liurar vi

un pitxell de terra migencer

sis axades e un exertel

unes arpas de fer

dues destrals migenceras

una pala de fer

una papiola de fer sotil

una caxa de noguer (és de na Bulfilleres)

una axada e un cavech (són d'en Cellarers. En penyora per tres o quatre sous)
dues lançes
dos darts
dues tayllabarzes

Obrador, al costat del celler

una càrrega de lana blanca lavada
una cella de rossí
una brida de rossí
una tahut sotil
una spasa sotil
un calastro petit ab unes copes de paylla
una tahut gran ab son cobertor hon ha tres sesters de froment
12 gelnas canalitzades
una post sotil
duas sachas de trelliç bonas
tres portas de pi
una biga curta
un covol de vergues
un sach sotil
un lançol de canamaç sotil
una bancha sotil
una cassola de pintanar

En lo puyant de l'escala

una pastera cubertada ab sos petges
dos sedassos bons
una rasora de pastera
un taulellet petit de pastar
una portadora sotil
un respall de era

una caixa farinera de dos calaxos, on pot haver un sester de farina
un drap de forn
un cabaç gran

En la paret

dos mandrets sotils
quatre falçs sotils
una serra migencera
un astil tot de ferro
un coltell serrador
una matrassera
una aspasa
un broquer sotil
una cervellera sotil
un cercle petit de ferro
un astrayll ab listes de diverses colors
una flaçada de lana d'Aragó sotil
un troç de sacha de trelliç

En l'aixida

tres gallinas i un poll

En la cambra apres del puyant

una caixa gran de noguer on havia un banchal ab listes grogues e vermeylles (era de la mare de Joan Riera, mercader. Està en penyora per 8 sous)
un cubertor de llit ab obratge de roses e de diverses colors
una sogà nova de canam
vuit astas de passadors sotils
tres matrassos
dues tribanellas migenceras
vuitanta claus mayals

tres reylles de portas de finestres
un martell sotil meyns de manach
una ascarpa sotil
tres corbelles de varemar
un sach de canam
un drap de forn
un canistra gran de vergues blanchas
un astoig d'orinal
una sacha de canamiç
sis sachs de canamiç
una cabaça gran de portar arengades
una braçola
una colga
una flaçada de borra blanca bona ab listes blavas
una altre flaçada de borra blanca sotil
un travasser ple de borrayllons
una bancha pocha
sinc fuylls e quatre aspigons sotils

En la cambra mayor, apres un banch sotil

una caxa de polanch sotil on eren les coses següents:
un lavacap de drap de canam
una clotxa de ferret scur nova
un gramayó de dona del drap mateix
un caperó sotil negra
una clotxa de ferret scur mig oldana
una gonella vermeylla de dona
un troç de cuberta de travasser sotil
una colga petita
un lançol de duas teles, bo
dos coxins, la hu tot blanch e l'altre obrat de seda

una cota de dona scura sotil
una flaçada blanca de borra ab listes verdes, bona
un caperó negra sotil
un jupó de drap scur sotil
una flaçada de borra blanca e blava mig usada
una aljuba de dona de drap scur sotil
una cota d'om de drap scur sotil
un travesser ple de borrayllons ab listas blanchas e blavas
una colga gran plena de paylla
una flaçada blanca ab listes burelles sotil
un matalaff ab la cuberta de canamís
un travasser ple de ploma
una flaçada sotil d'Aragó ab listes blanchas e vermeylles
una flaçada d'Aragó qui sta en la paret ab listes vermeylles, grogas e burelles
unes alas de fust
una botxacha de cuberta de travasser
un lançol bo de duas telas
un jupó blau
unas calsas d'om scures sotils
una gonella verda de dona
un corter de carn salada
mig fil de pater nostres de lambra
un lançol sotil
un canalobre de paret
unas rasores migenceras
unas calsas blavas d'om migenceras
duas bragues
unes altres calsas blavas d'om sotils
duas huylleres ab son astoig
unes colzeres ab son tinter de bona
tres ampoletes patites de tenir aygua ardent

una aspociadora de fer
un martellet de fer de fer capçanas
un libret petit de paper fet o compilat per fra Ancelm
tres falçs sotils
un capell de sol de vallut vermeyll agut

un arquibanch de pi bo hon son les coses següents:

una tovayllola de li hon sta embolchada una corroya d'argent daurada ab parge de seda
negre ampla ab sis cuylleres d'argent (son d'en Pere Orriols. En penyora per 9 lliures)
una cota nova de drap scur d'om, folrada de pell blanca
una aliuba de dona de drap scur nova
un alberyó d'infanta de drap scur ab trepas vermeylles
una fopa de dona de drap scur ab las managuas e collar folrades de saya negre
tres trossos de drap de verví vermeyll qui son stats tayllats de mantell
un lançol de quatre telas bo
un lançol de tres teles bo
un lançol de quatre teles bo
un mantell de dona de verví vermeyll
un libre de comptes sobre lo tint qui era de Isarno Bonet
un libret de paper figurat de pocha valor
una gaspa d'argent sotil
un pan de lautó petit meyns de clau

un coffre ferrat on hi havia:

una vanova blanca de quatre teles
una vanova blanca
un lançol bo de tres teles (en penyora de Berenguer Palos per 18 sous)
unes bones tovaylles blanchas

un banchal qui es al costat del lit mayor:

unas bonas tovaylles grans ab listes blavas

uns tovayllons blancs
dos rests de paternostres de lambra
duas lliuras de fil doras damies, poch mes o meyns
tres palms de drap de canamiç nou
un punyal ab sa bahina e ab son ganivet tot nou
un borsich doble
una capsa
un pot de terra vert gran
en un sach dels demunt inventariats foren meses les scriptures qui son stades trobades en lo dit arquibanch e lo dit sach es stat segellat. Les scriptures no son encara designades en lo dit inventari

un coffret patit encunyat e ferrat:

un troç de paper hon es continuat lo compte d'açó qui es stat pagat ni resta a pagar al dit Miquel Oller de aquelles 17 lliuras 16 sous qui eren degudes per alguns de aquells qui han comprat lo casal del tint qui era de Iserno Bonet
una ascudella d'argent (de Lluís d'Ortigues. En penyora per 3 florins)
duas copas d'argent daurades ab peus. Pesen 18 onzes
quatre cuylleres d'argent, a la una de les quals fals la meytat de la cuha. Pesen una onza e 3 quarts e mig
cinch florins en or e dos florins en menuts
una taça d'argent blanch (d'en Guillem Ramon Noguera. En penyora per 36 sous 6 diners i per 15 sous)
una taça d'argent blanca. Pesa cinch onzes e 3 quarts e mig

Menyador

una flaçada blanca de entrepel ab listes verdas
un farcet blau
un cabaç patit
una caxa patit a sotil hon ha un martellet petit de fer
una taula e un banch

una caxa sotil
unes cardes de dona
un forroyllat
unas rasoires sotils
unes tovaylles
vuir reyllles de portes de finestres
un sach de cartas
una cabaça e un cabaç

un banchal hon son les coses següents:

unes tovaylles blanchas migenceras
una camisa d'om
quatre axugamans sotils
un troç de drap negra de cota oldana
un axugamans bo
unes tovaylles blanchas sotils
sis grealets pochhs de terra
unas balanças de pesar florins ab son astoig de fust e ab pes de 35 florins, ab ses taras
dos greals de terra
una carabaça de vidre
un barralet de vidra
uns gants
dos cresols de ferro

un arquibanch o caxa sotil hon ha:

una carabaça oliera
una satrilla oliera
un martellet patit de fer
un coltell meyns de fonra

un coffret patit forrat ab algunes collacions quey ha de beneficis

un torn de filar ab son compliment

un banchal sotil

un ampoler hon ha cinch ampolas e dos brochals de vidra

unas horas de pergami hon es la Missa Secha de la Verge Maria ab d'altres bonas orations

una pitxereta pocha d'estany

un cabaçet patit ab forrament

un gran troç de carn salada

uns tovayllons

un panistre e una sistella

dos axugamans

tres sistelles

Cuyna

unes levas

una loça de fer

una rasora de raura

dos canalobrets sotils

sis grealetas de terra patitas

una senaylla pocha ab un razor sotil

una asmoladora

una tauleta patita ab sos capitells

una caxeta

un banch patit

una padella de fer

quatre asts de fer e uns ferros de cuynar

un capolador

una asbromadora

dues cubertores de fer

una bacina de lautó

un baci patit

una cassola d'aram patita
unes levas
un boix de picar sal
una perola d'aram asclaffada
un capolador
tres ollas de coura migenceras
una padella de fer foradada
una cassa d'aram bona
una caldera migencera foradada
tres taylladors de fust migencers de tayllar
onze taylladors e dues trulles, tot de fust
dos boys patits de fust e un astornell de fust
duas libreletas de terra
una bona caldera d'aram migencera
un bací gran de lautó (d'en Ramon Maçot. En penyora per 5 o 6 sous)
un coltell ab sa bahina
una bacina gran de lautó
unes tovaylles sotils
uns axugamans sotils
duas perolas d'aram
una caldereta patita
una cassa d'aram e una ferrada d'on es la dita cassa
un morter de coure ab sa ma de coure
dos morters de pedra
un morter de terra
un pitxer de terra vert patit
un pitxer de terra blanch
una caixa sotil
uns axugamans sotils

Un alberch, prop del monestir de les monges. El té llogat "*el mestra de les scolas appellat Johan Torres per tres florins*".

una post de pi grossa

una caxa sotil

una tineta pocha qui pot colar set o vuit somades

un vaxell assegut sotil

trenta teules

uns ampolers sotils

dos pavesos sotils

una tahut sotil

un ascon

tres fuylls de post

un alberch ab sa eixida d'ort, en lo carrer del Corral Josa

nou cabirons de pi prims

tres bigues veylles curtas de polanch

un quintal de pedra ab son anell

tres quintals de paylla

un vaxell patit sotil

tres dotzenes e quatre fuylls costerenyes

Una vinya i ribera, a la parròquia de Berga, a Vallaura.

Una altra vinya, a la Call de Boquets, parròquia de Berga

Un hort a Salas, parròquia de Berga

Unes cuyrasses antigues ab la cuberta de cordovà negra

una olla trenchada de coure migencera

Lluis de Coromines li deu 3 florins

Pere de Capdevila li deu 5 florins (són part del preu del breviari que comprà a Miquel Oller)".

Testament número 35

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 46v.**

b.- Data de redacció: **3 gener 1439**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bernat Portell (lector i conventual del monestir de framenors de Berga), Lluís d'Ortigues (cosí), Antònia (muller de Lluís d'Ortigues, cosina) de Berga**

c.2.- testimonis: **Francesc Corts (prevere), Pere Corts (teixidor de draps), Joan Puig (de Casserres), Joan Jonera, Pere Clari, Bernat Riera (sastre), Andreu Comte (teixidor) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Beatriu**

b.- Estat civil: **vídua (Pere Cases, paraire)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Església de Sant Joan de Jerusalem de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Lluís d'Ortigues (cosí)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

* **confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

* **Missa general l'endemà de la defunció a l'església de Sant Joan : l'acostumat**

*** Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església de Sant Joan : l'acostumat**

*** monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** Un Trentenari de Sant Amador: 3 florins d'or d'Aragó. A celebrar per fra Bernat Portell al monestir de framenors abans que es compleixi un any de la defunció de la testadora.**

b.- Família

*** Guillem Ramon de Santamaria (nebot, fill de Guillem Ramon de Santamaria, germà, difunt) : 5 sous**

*** Lluís d'Ortigues (cosí): hereu universal. És el benefactor de la testadora i l'ha de socórrer en la seva extrema necessitat.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 36

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 33r.**

b.- Data de redacció: **7 febrer 1439**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Planas (marit), fra Miquel Planes (monjo cambrer del monestir de la Portella, fill), Ramon Planes (fill)**

c.2.- testimonis: **Antoni Noguer, Jofre de Santamaria, àlies Avià, Salvador Colomer (tintorer), Maties Serra (paraire), Bernat de Balos (paraire), Pere Timonosa (fabricant de pintes) de Berga, Pere Serradell júnior (fill d'Arnau Serradell, difunt, de Tàrrega) tots habitants de Berga.**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Saureta**

b.- Estat civil: **casada (Pere Planas, paraire)**

c.- Ofici(**no consta**):

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **50 sous**

h.- Hereu/va universal: **Ramon Planes (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Església de la Guàrdia: 5 sous (“*amore Dei*”)**

*** Església de Queralt: 12 diners**

*** Església de Santa Eulàlia: 12 diners (amore Dei, per a obres)**

b.- Família

*** fra Miquel Planes (fill): 5 sous (legítima)**

*** Clara (filla, vídua de Guillem Pinosa de Bagà): 5 sous (legítima)**

*** Néts (fills i filles de Ramon Planas): 12 diners (a cadascun)**

*** Francesc (nét, fill de Clara i de Guillem Pinosa): 12 diners**

*** Joan : (nét, fill de Clara i de Guillem Pinosa): 12 diners**

*** Antoni: (nét, fill de Clara i de Guillem Pinosa): 12 diners**

*** Antònia: (néta, filla de Clara i de Guillem Pinosa): 12 diners**

*** Ramon Planes (fill): hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 37

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli**

20v.

b.- Data de redacció: **11 novembre 1439**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Jaume Jonera (marit), Pere Bach (botiguer), Pere Noguera (moliner) de Berga**

c.2.- testimonis: **Joan Brotons (prevere), Joan Matamala, Jaume Canals, Berenguer Clari, Francesc Llobet (mulater), Andreu de Puigsoriguer, Francesc Clari sènior de Berga, Bernat Becsec de la Portella, ara habitant de Berga.**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Violant (filla de Guillem Vilar difunt)**

b.- Estat civil: **casada (Jaume Jonera)**

c.- Ofici

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Jaume Jonera (marit)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta per 6 preveres de la vila, inclosos els curats: l'acostumat**

* **confraria de Santa Maria: l'arbitri dels marmessors**

* **confraria St. Esperit: l'arbitri dels marmessors**

* **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: l'arbitri dels marmessors**

- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita pels preveres de la comunitat): l'arbitri dels marmessors
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita pels preveres de la comunitat): l'arbitri dels marmessors
- * monestir de framenors: a l'arbitri dels marmessors (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: a l'arbitri dels marmessors (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: a l'arbitri dels marmessors (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * A cada bací de la vila: 12 diners
- * Una missa general abans d'un any de la defunció de la testadora: a l'arbitri dels marmessors

b.- Família

- * Bernat Cardona (nebot): 10 sous
- * Fills de Joan Pallicer (nebot, mulater): una casa al carrer del Corral (havia estat del seu pare Guillem Vilar, difunt) i una vinya a la Valldan. Els la deixa a parts iguals.
- * Jaume Jonera (marit): hereu universal

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Marmessors: 5 sous a cadascú

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants.

Testament número 38

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 37r.**

b.- Data de redacció: **11 març 1441**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Arnau de Miquels (mercader de Tàrrega, germà), Clara (muller del testador), Pere Miquel Verneda (prevere de Berga, cosí)**

c.2.- testimonis: **Pere Guardiola (prevere), Pere Teixidor (paraire), Pere Caselles (teixidor de draps), Francesc Salau (sastre), Bernat Coçart (carnisser), Bernat de les Canals, Cristòfol Torrades de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Pere de Miquels**

b.- Estat civil: **casat (Clara)**

c.- Ofici: **mercader**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Beatriu (néta, filla de Bernat de Miquels, fill ja difunt)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta per 10 preveres : 12 diners a cadascun**

* **confraria de Santa Maria: 8 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria St. Esperit: 8 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 8 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (tots els preveres i rectors): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (oficiada per tots els preveres i rectors) : l'acostumat
- * monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

b.- Família

- * Clara (muller): li reconeix el dot, l'escreix o augment; la nomena "*domina potens*" i usufructuària de tots els béns del testador, a condició que visqui en castedat; li dona tota les seves robes i joies.
- * Beatriu (néta, filla de Bernat de Miquels, difunt, i de Isabel): hereva universal. Si Beatriu morís, l'herència hauria de passar a Arnau de Miquels (germà). Si Arnau morís, l'herència hauria de passar a Caterina (neboda del testador, filla d'Arnau de Miquels).

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Marmessors: 5 sous cadascun

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

- * Consta ja mort el 4 d'abril de 1441

- Nomena tutors de la seva néta Beatriu a Clara (muller), Jofre Ramon d'Avià (donzell), Bernat de Cantallops (perit en lleis) i Bernat Verneda, habitants de Berga.

8INV.- INVENTARI DELS BENS DE PERE DE MIQUELS

4 abril 1441. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 44r.

“Un alberch en lo carrer de Pinçania, ab un ort e colomer qui es detras de dit alberch. En alou del senyor rei.

Intrada

dos banchs

una bona tahut gran ab son cobertor

una tahut migencera

una caxa sotil hon se descarrega la varema quis met en la tina

una ascala lavadissa de deu scalons

una caxa gran meyns de cubertor qui es sots l'escaler

una tina qui cola entorn trenta somades de vi

un follador

Celler

una tina qui cola entorn set o vuit somades de vi

un vaxell buyt qui te onze o dotze somades

un vaxell qui te entorn quatre somades, hon pot haver dues somades e miya de vi de despesa

dos vaxells buyts qui cascun dells pot tenir set somades

un vaxell buyt qui te XXXX migs corters

uns pipa de terra buyda qui te entorn tres migs corters de vi

una pipa de terra qui te sinch o sis migs corters, plena de vi blanch

una portadora

un banch

una caxa sotil ab dos calaxos

una premsa sotil

duas bigues

una piqua de pedra qui pot tenir sis o set migs corters d'oli buyda ab son cubertor

En lo puyant

uns lançers antichs qui stan en la paret

quatre lançers sotils

un exertell

un cabaç sotil

un cresol de fer

una caldera foradada

duas sistellas grans

un torn de filar

una axada e un exertell

una pastera petyada ab son cubertor

una tahut farinera

un sedaç ab una asqualeta de pastera

una porta

En lo pati de l'ort

una taula sotil

un covol

En la cuyna

duas çetres antigues de lautó

una cassola d'aram

una rasora de raure

un cabas patit

un morteret de coure patit ab sa ma de coura

unas levas de fer

dos covols sotils

una taula e un banch

una sistella de canas
duas ferradas
una cassa de ferrada d'aram
unambut migencer
una tramostera de terra
un morter de pedra
uns ampolers de fust
un saler de fust
uns clamasques
dos cresols de fer
dos asts patits de fer
uns fers de cuynar
una olla de coura migencera
cinc greals de terra
tres taylladors grans e cinc patits de fust
quatre scudelles de terra
una carabassa de tenir vi
un brochal de vidra

En la sala o menyador

un coffre ferrat qui es tenchat ab clau (És de dona Clara, sa muller). En lo dit coffre foren trobades:

quatre cubertas de coxins, duas ab veta negra e duas ab veta morada de drap prim
dos pareylls de lançols prims
quatra tovaylloles blanchas de drap prim de li, tres ab los caps rendats e la una meyns de randa
duas vanovas primas
dues tovaylloles
dos veyrats

un aspi de aspiar lana

un covol
un cabaç patit
unes balanças ab son calastro de fer
un torn de filar
una taula e dos banchs
dos canalobres de fer
duas ampolas grans e un barral de vidre
un lavamans d'estany
una cetra de lautó
una çervallera rodona antiga
un broquer sotil
una servidora de terra
tres ventaylls
una tahut
un cresol de fer
una balesta de fust roclonera sotil

En la cambre

una caixa de noguer bona e gentil meyns de clau ab sos capitells
un banchal en lo qual ha una cota scura
un libre de comptes
una colga de posts plena de paylla
un matalaff e un travasser tot sotil
una altre colga plena de paylla
un matalaff sotil
un sach burrell folrat de drap
una cortina de lit blava
un arquibanch en lo qual ha un cot de florentí blau ab una manteta del dit drap folrat de
vayrs
un arquibanch dins lo qual ha un mantell blau de Malinas e un mantell scur
una cota scura e un mantell de colea

una cota vert scur
dos cabassos e una spasa sotil

Altre cambre

una colga plena de paylla
un matalaff sotil
un travasser
un lançol
una cortina blava de lit
una flaçada blanca sotil
un troç de vanova sotil
unambut poch sotil
un mig coffre pintat
una bona cossera
un travasser
una caixa de noguer
una cortina sotil
una algerra de tenir oli
una ballesta de fust
una bona flaçada de lana tota blanca

Porxo

uns ordidors
uns canallers ab son arreu
una taça pocha rodona d'argent
una cuyllera d'argent ab la cuha tortoyllada
dos cubertors migencers de drap blau de lit
dos banchals de diverses colors

Una vinya a Padregals, parròquia de St. Pere de Madrona. Senyoria i alou de St. Pere de Madrona.

Un camp, prop de la creu d'en Hollers a Berga, affronta d'altre part ab la carrera publica qui va a Cardona. Senyoria e alou de Santa Eulàlia.

Un camp a la Valldan, parròquia de St. Pere de Madrona. Senyoria i alou de St. Pere de Madrona”.

Testament número 39

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 40r.**

b.- Data de redacció: **10 agost 1441**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pare guardià del monestir de framenors de Berga, Comanador del monestir de Santa Magdalena de Berga, Pere de Camprubí**

c.2.- testimonis: **Joan Molar (sotsveguer de Berga i Berguedà), Bernat de Santmartí, Pere Canals, Miquel Gilabert (fill del difunt Pere Gilabert), Joan de Codinalonga, Pere de Vilariquer i Pere Rovira habitants de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Ponç Faig**

b.- Estat civil: **solter?**

c.- Ofici: **pastor**

d.- Procedència o residència: **Parròquia de Sant Martí de Puigbó (Abadiat de Ripoll)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Monestir de framenors de Berga: "in claustro monasterio fratrum minorum, cum habito beati Francisci".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **80 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta per tots els preveres de la vila : 12 diners a cada prevere**

* **confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * A cada prevere o religiós que acompanyi el cos del difunt de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 6 diners
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere
- * monestir de framenors: 10 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 8 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Dos Trentenaris a celebrar al monestir de framenors: 66 sous
- * Un Trentenari a celebrar al monestir de Santa Magdalena: 33 sous
- * Un Trentenari a celebrar a l'església parroquial de Santa Eulàlia: 33 sous
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 10 sous
- * Bací de les sagrades misses o de les ànimes del purgatori: 5 sous
- * Bací per la redempció de captius: 5 sous
- * Als altres bacins de la vila: 12 diners a cadascun
- * Església dels framenors: 20 sous (per a obres)
- * A l'església de Sant Miquel Arcàngel de Peguera, que ara s'ha edificat: 11 sous
- * Comunitat de preveres de Berga: 15 lliures (s'han d'invertir i gastar els interessos). A condició que cada any celebrin un aniversari per l'ànima del testador
- * Església de Santa Maria de Montserrat: 11 sous
- * Eremita de Queralt: 10 sous, a condició que oficiï 10 misses per l'ànima del testador
- * Sagristia del monestir de framenors de Berga: 30 lliures: "*de quibus per dictos manumissores meos emantur redditus in bono loco, tuto et securo ad opus ornamentorum et aliorum fornimentorum dicte sacristie necessariorum ad raconem 12 denariorum pro libra*". A condició que han d'oficiar misses cada any el dia de

l'aniversari de la defunció del testador. Aquestes 30 lliures han de pagar-se d'un deute de 90 florins, 2 sous i 6 diners de Guillem Ramon de Palmerola

*** Llum de l'església de Santa Magdalena: Resta del deute. "*et quod emanatur redditus per dictos manumissores meos ad oppus dicte luminarie in bono loco, tuto et securo*". A condició que han d'oficiar misses cada any el dia de l'aniversari de la defunció del testador**

*** Hospital de la Santa Creu de Barcelona: 137 florins (*amore Dei* i remissió dels pecats). Aquesta quantitat li deu Guillem Font (de la Pobla de Lillet) que va vendre xais en nom del testador a Jaume Lastias, carnisser de Barcelona**

b.- Família

*** Margarida (fillola, muller d'en Corbarola, de Sant Esteve de Vilaspirans, terme de la Guàrdia): 11 sous**

*** Joan Faig (germà): 100 florins. Aquesta quantitat li deu el seu germà; o sigui, li perdona el deute**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 50 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

2DT.- DECLARACIÓ DE DEUTES I DEUDORS DE PONÇ FAIG, PASTOR

10 agost 1441. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 39r.

Ponç Faig, pastor, de la parròquia de Sant Martí de Puigbó, abadiat de Ripoll, hospedat a casa d'en Pere de Camprubí, ferrer i hostaler de Berga, malalt "*et quasi un articulo mortis constitutus*", davant del notari i de testimonis, declara que li deuen:

Arnau Ponç i Bernat Ponç de Paguera de la parròquia de Sant Mateu de Fumanya, vicaria de Berguedà	75 florins 4 sous 3 diners
Arnau Ponç, per raó de llana	45 sous barc.
Arnau Ponç i Bernat Ponç	Tenen 15 xais de Ponç Faig
Bernat Catlà de Paguera	15 florins
Bernat de Puelles, de St. Mateu de Fumanya	9 florins
Martí Pericho de Puelles, de Paguera	7 florins 6 sous 4 diners
En Solsona del Munt (per xais que cada any Ponç Faig li venia per Pasqua)	7 florins
Pere Lascias, carnisser, ara habitant a Cardona	6 florins
N'Amalrich de Vilasecha, de Palmerola	13, 5 florins
En Muntades, de la parròquia de Soneylles	8 florins
En Soneylles, de la parròquia de Soneylles	5 florins
En Colomer, de Vilosiu	2 florins
En Traver, de Vilosiu	1 florí
En Roqueta, de Ripoll	5 florins
Guillem Ramon de Palmerola, del castell de Palmerola	16,5 florins
Guillem Ramon de Palmerola, té 73 florins i 8 sous propietat del pastor i que va cobrar, en qualitat de procurador, de Pere Ramon de la Rocha de Gavarret	
En Colvilla, de Castellar den Huc	12 florins
Antoni Prat, rector dels Pens (Alpens)	9 florins
En Molinou, gendre d'en Aspra de Planoles	5 florins
Pere Muga, de la Pobla de Lillet (per la custòdia	

d'uns xais durant una hivernada)	14 florins
En Sobirats, de la Pobla de Lillet	4 florins
Pere Merolla, notari de la Pobla de Lillet	2 florins
En Borrada de Toses i Ermengol de St Boi de Lluçanès	60 lliures
Guillem Font, de la Pobla (per raó de xais que aquest havia venut a Jaume Lascias, carnisser de Barcelona, i que eren del pastor)	137 florins

Signen com a testimonis: Simó Clari, prevere, Pere de Camprubí, ferrer, Mateu Borrel, mercader i Berenguer de Torrentbó, d'Avià.

9INV.- INVENTARI DELS BÉNS DE JOFRE CARDONA

18 setembre 1441. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 47r.

In Dei nomine. Amen. Noverint universi quod die lune intitulata decimaoctava mensis septembris, anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo primo, in presencia mei Johannis Aymar, notarii publici infrascripti et in presencia etiam venerabile Bernardi de Cantalops, iurisperiti, Johannis de Torreblanca iunioris, Gabriellis Pallicerii, textorum pannorum, et Anthoni Lugana, sutoris, ville Berge, testium ad hec vocatorum et specialiter assumptorum honorabile Johannis d'Aguilar, habitator ville Cardone, procurator ad infrascripta et ad plura alia legitime constitutus per dominam Elionorem eius filiam que fuit uxor honorabili Jaufridi Cardona, quondam, mediante instrumento publico dicte procuracionis acto in dicta villa Cardone, decimaseptima die septembris anno predicto clausoque per discretum Bartholomeum de Vallebrera, auctoritate regia notarii publicum per totam terram et dominacionem illustrissimi domini regis Aragonum in quasquidem procuracione iamdicta domina Elienor prefato procuratori suo plenissimam consule potestatem procuratores unum vel plures substituendi et eos destituendi et revocandi prout in predicto instrumento latissime est contentum nomine antedicto, constitutus personaliter in quodam hospicio situato in vico vocato del Corral dicte ville Berge ubi dictus Jaufridus dum in humanis agebat cum dicta sua uxore suum fonebat domicilium.

Et attendens quod tempore mortis ipsius Jaufridi Cardona dicta domina Elionor erat valitudinaria et in letto jacebat infirma racione cuiusdam glandule qua detinebatur graviter oppressa in tantum quod deffectu medicorum et medicinarum et alter propter mortalitates que vigeat in villa predicta ad ordinacionem dicti sui patris et aliorum amichorum suorum et ut citius curaretur ab infirmitate predicta de dicta villa Berge fuit transducta ad villam Cardone mortem viri sui penitus ignorando ut asserevit dictus procurator.

Nunc vero ex quo de dicta morte certifficata fuit habito respectu quod mulieres de bonis virorum tenentur ad inventarii confeccionem iuxta laudabilem constitucionem Perpiniანი editam per serenissimum dominum Petrum, regem Aragonum, inclite recordacionis,

volen uti benefificio dicte constitutionis pro conservacione dotis et sponsaliciis et aliorum iurum eiusdem domine Elienoris sibi pertinentium quovis modo in bonis dicti sui viri et absque lesione et periudicio ipsorum et ne bona ac alia iura existencia in facultatibus memorati Jaufridi alignatis perdi seu occultari valeant sed potius de eisdem ratio reddi et haberi valeat in futurum et pro tanto.

Ideo Johannis d'Aguilar nomine et auctoritate dicte procuracionis et vigore potestate sibi concesse per dictam dominam Elienorem, filiam suam, die et anno quibus supra de bonis et iuribus eiusdem Jaufridi qui dudum decessit XXIII mensis augusti proximum preteriti infra tempus debitum et a iure per missum inventarium incepit et facere procuravit in modum qui sequitur:

Et primo **en lo stable** del dit alberch hon lo dit Joffre Cardona mentre vivia fehia son domicili, foren trobades les coses sequents, ço es a sabre:

un fre antich de mul sens ses regnas

una mesura de fust nova appellada miya cortera de mesurar civada

un garbell

un cabaçet nou

una axada

una tahut per tenir civada

X trossos de cabirons veylls

un aspigó per piyar la porta del dit stable

En lo menyador:

un banch

una stora en la paret

un cabaçet ab un poch de sal

un spigó

En la cambre apres:

un lit de posts ab una marfaga plena de paylla

un banchal de lit

una stora de peus

En la cambre apres:

una colga plena de paylla

un matalaff nou ab listes blanchas e blavas

un travasser ab listes blanchas e blavas nou plen de ploma

un ascabeig de fust pintat

una barra prima de fust

un siti de cabàs

una lencha larga de cuberta de matalaff

un troç de drap de canamís

una gonella blancha de la borda qui mori

un pordomas sotil de burell de la dita borda

tres gonalletes burelles de la dita borda

un papafigo de drap negra

En la cuyna:

una bona taula blagadissa

un banch

dos senyaladors de senyellar pa

un pages per tenir cresols

una capçana bona de tenir caldera

quatre olles de terra, tres pochass e una migencera

un setril de terra de tenir oli

un altre setril de vidra per tenir oli

una cassola de terra

un morter de fust

un cantir de terra

dos taylladors pochass de fust

quatre scudelles de fust

duas scudelles de terra

una olleta patita de terra
una pastera sotil
un cantir gran trenchat de tenir çendre
una capçaneta pocha bona
un troç de porta sotil
un asperó antich desgarnit
una caxeta sotil
una senaylla de portar carn
entorn miya lliura de lart

En la cambre apres

un lit de posts ab una marfaga bona plena de paylla
una bona caixa de tenir arnes
un torn de filar
una çetra ab la bora trencada de terra de obra de València
una servidora alter berenguera de terra oschada
una canada nova de fust patita
dos asquabeigs de fust antichs pintats
un siti de bova sotil
duas ampolas
dos brochals de vidra
duas olles de terra
una pastera cubertrada ab sos petges
una rasora de raura fromatge
una rasora de pastera
quatre plats de terra, obra de València
nou scudelles de terra, obra de València
duas grealas e un greal de terra de la dita obra de València
un tayllador de fust
un boix de fust
una granereta de pastera

una loça de fer
un calastro patit de fer
un corbeyllo patit de vergues hon ha un perell de cardas
un troç de podayll
un anap de fust
duas sistelles sotils
una trulla de fust
un grealet d'estany
un troç de post
un covolet de canas
dos taylladors de fust
un greal de terra
un astornell de fust
una caxa gentil ab son pany
un cabaç patit
una olla de terra
una pocha de legum
un covol de canas hon ha XXI cartas veylles
un cabaç antich de poca valor hon ha algunes letras privadas
un covol gran de canas hon ha una cota de camalí de la dita borda, una gonella blava e
duas camises de la dita borda, una sotil altre migencera
un taulell de portar pa

En la casa de la lenya

una sort de fusta veylla per acremar

Al celler

un barral de vidre

Et hec bona que superius designantur et non alia inventa fuerunt in hospicio ubi prefatus
Jaufridus Cardona suam faciebat habitacionem dum in humanis agebat.

Sed demum die martis que computabatur decima mensis octobris anno predicto dictus honorabile Johannes d'Aguilar, nomine quo supra accessit personaliter una mecum dicto notario et testibus infrascriptis ad domum seu hospicium quod fuit venerabilis Petri de Cascaylls, quondam, in quo nunc moratur Bernardus de Granerio, mercator ville Berge, et ibi de bonis et rebus que sunt de facultatibus ipsius Jaufridi et quas et que antedictus Jaufridus in vita sua portavit in predicto hospicio ut asservit dictus Bernardus de Granerio ad inventariandum dicta bona que per dictum Bernardum administrata fuerunt seu illa continuando in presenti inventario pro conservacione dotis et sponsalicio et illorum iurium predictae domine Elienoris processit in hunc modum:

Primo un sach de canamiç nou en lo qual fonch trobat l'encartament quis segueix, ço es a sabre:

una carta hon se conte que a instancia dels honorables en Johan Çalou e den Pere de Conomines de la vila de Berga fou feta una crida de part del honorable en Pere dez Cavall, loctinent del honorable en Guillem Marques, ladonchs sotveguer en Bergadà, ab la qual crida fou notificat que tota persona qui fos o entanes esser hereter o deffenedor del mas de Giberts de la parroquia de Ffumanya lo qual es alou propi del dit Johan Çalou e del mas d'en Paschal dez Puyol de la parroquia de sant Andreu de Cerchs lo qual es per iudicis entre lo dit Pere de Conomines e madona Margalida, muller de l'honorable en Ramon de Bages, segons que en la dita carta feta en la parroquia de sant Marti d'Avià a XVII de juny ayn Mil CCC LXXVI e closa per lo discret en Guillem Scuder de la vila de Berga per auctoritat real notari publich per tot lo Principat de Cathalunya largament es contengut.

Item una carta hon se conte com en Pere de Giberts de la parroquia de sant Matheu de Ffumanya se regonague home propi d'en Guillem Ramon de l'Alou e le presta homenatge de propietat segons que en la dita carta largament es contengut, la qual fou feta en la parroquia de sant Matheu de Ffumanya a XI de les kalendas de daembre any M CCC XXXVII e closa per lo distret en Pere Muntaner habitador de la dita vila per auctoritat real notari publich per tot lo Principat de Cathalunya.

Item una carta hon se conte que entre en Pere Gibert, fill de'n Pere Gibert, quondam, de Fumanya, en altre manera appellat Pere Johan e en Guillem de l'Alou fou feta certa avinença que lo dit Pere Gibert hagues affer residencia en certa forma al mas de Giberts segons largament es contengut en la dita carta qui fou feta a XXVII d'agost any M CCCLVI, closa per lo discret n'Huguet d'Ortigues, ladonchs notari publich de la dita vila.

Item una carta hon es contengut que en Guillem Ramon de l'Alou crea batle en Pere Gibert de Fumanya home seu segons largament es mencionat en la dita carta qui fou feta en la parroquia de Fumanya a XI de les kalendes de desembre ayn M CCC XXXVII closa per en Pere Muntaner notari dessusdit

Item una carta hon se conte que en Bertholomeu de l'Alou stabli an Ramon Gibert e a na Guillema, muller sua, de la parroquia de sant Julià de Balcebre tot lo mas que lo dit Bertholomeu havia en la parroquia de Fumanya sots senyoria del senyor del castell de Figols.

Item aquella peça de terra ab ses entrades e exides la qual havia comprada d'en Terradas sots senyoria del senyor del dit castell de Figols.

Item un troç de terra que lo dit Bertholomeu havia comprat de na Brunissen Vinya sots senyoria del senyor de dit castell de Figols, segons largament es contengut en la dita carta qui fou feta a V de les kalendes de juyñ ayn M CCXCIII, closa per lo discret en Bernat de Ponts, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta intitulada capbreu de les rendes que en Guillem Ramon de l'Alou prenia a Fumanya a III de idus de janer ayn M CCC XXXV e closa per lo discret en Pere Junccar de Berga, per auctoritat real notari per tota Cathalunya segons en la dita carta largament es contengut.

Item una altra carta qui comença In Christi nomine, amen. Noverint universi quantum Guillelmus Petri de Alodio, quondam, ville Berge in suo ultimo testamento et etc.. Fou feta la dita carta a Berga a VIII de fabrer ayn M CCC XCI e closa per lo discret en

Bernat Oltzina vicari et notari de la dita vila segons largament es contengut.

Item una carta hon se conte que lo honorable en Ramon dez Vilar e na Berenguera, muller sua, e Berenguer de Figols, fill llur, e na Blancha, muller de aquell, veneren an Bartholomeu de l'Alou de Berga la part que havien en los masos de Sanctas Puelles e de la Terrada e de Ahomar e de'n Vinya e en lo mas d'en Graner e en tots los altres masos qui havien a Fumanya la qual venda li feren per preu de mil DC solidos barcelonesos. Fou feta la dita carta a VII de idus de agost ayn mil CCC XII e closa per lo discret en Bernat de Ponts notari dessusdit.

Item una altre carta hon se conte que en Bertholomeu Vinya de la parroquia de Fumanya migençant segrament regonague que com alguna bestia bovina mor o la matan en los masos de Fumanya e en las terres e possessions de aquelles ha o devia haver en Guillem Ramon de l'Alou una spatla e que axi era en consuetud segons largament es mencionat en la dita carta feta en la dita parroquia de Fumanya a XI de les kalendas de daembre ayn mil CCC XXXVII e closa per lo discret en Pere Muntaner notari ja demunt dit.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Bartholomeus de Alodio de Berga confiteor et recognoscho vobis Raymundo de Vilario militi et etc. Fou feta la dita carta a VIII de idus de agost ayn M CCCXII e closa per lo discret en Bernat de Ponts notari publich de Berga segons en la dita carta largament es contengut.

Item una carta hon se conte que en Pere Vinya de la parroquia de Fumanya confessa esser hom propi per indivis d'en Guillem Ramon de l'Alou e del venerable en Ramon de Paguera. Fou feta la dita carta lo primer dia d'agost ayn M CCC LI e closa per lo discret en Pere Çabater notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod ego Raymundus Torner de Fumanya et Berengaria uxor eius et etc. Fou feta la dita carta a X de les kalendas de daembre ayn mil CCC XXXI e closa per en Ramon del Solà, rector et notari de Sanct Julià de Balçebre.

Item una carta hon se conte que en Guillem Ahomar, fill d'en Guillem Ahomar, de la parroquia de Fumanya confesa e reconague esser home propi d'en Guillem de l'Alou e d'en Ramon de Paguera. Fou feta la dita carta a IIII de les kalendas d'agost ayn mil CCC XLVIII e closa per lo discret en Pere Çabater notari de la vila de Berga segons en aquella largament es contengut.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Bartholomeus d'Alodio de Berga confiteor et recognoscho etc. Fou feta la dita carta a V de les kalendas de noembre ayn M CC XCVII e closa per lo discret en Bernat de Ponts, notari publich de Berga.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod nos Raymundus de Vilario miles et Berengario de Figols et etc. Fou feta la dita carta a IIII de idus d'agost ayn mil CCC XII e closa per lo dit en Bernat de Ponts segons en aquella largament es contengut.

Item una carta hon se conte que na Berenguera, filla d'en Bernat de Puellas, de la parroquia de Fumanya confessa esse fembre propia d'en Guillem de l'Alou. Fou feta la dita carta a XIII dies de daembre ayn M CCC LII e closa per lo discret en Pere Oltzina notari publich de Berga.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Petrus Gibert parrochie de Fumanya etc. Fou feta la dita carta a VIII de les kalendas de juyn ayn mil CCCXVIII e closa per lo discret en Pere de Speluncha rector et notari de Fumanya.

Item una carta hon se conte que en Bartholomeu de l'Alou de Berga per potestat a ell donada per en Ramon de Vilar cavaller e per en Berenguer de Figols, fill seu, stabli an Pere Gibert de la parroquia de Fumanya un troç de terra qui es en la dita parroquia al loch appellat lo Solà de Palomera, sots lo coll de (queda tallat).

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod nos Bernardus de Portella tenenslocum Geraldi Petri d'Olvan et etc. Fou feta la dita carta a XV de les kalendes de

noembre ayn mil

CCLXII e closa per lo discret en Bernat de Camp de Parets scriva publich de Berga segons que en la dita carta largament es contengut.

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod ego Galcerandus Petri d'Olvan miles etc. Fou feta la dita carta a XV de les kalendes de fabrer ayn mil CC LV e closa per lo discret en Ramon de Coll, notari publich de Berga.

Item una carta partida per a. b. c. qui comença Noverint universi quantum inter me Bartholomeus d'Alodio tutorem testamentarium Raymundi filii et heredis universalis Johannis de Cascallis et etc. Fou feta la dita carta en lo mas del Puig d'Albiols a XVI de les kalendas de daembre ayn mil CCCXXVIII e closa per lo discret en Pere Andreu habitador de Berga, per auctoritat real notari publich per tota Cathalunya.

Item una carta hon se conte que en Pere de Santacreu e na Francescha, mare sua, de la vila de Berga vaneren an Guillem de l'Alou de la dita vila XI sous III maylles barceloneses e III argents de carn salada, III gallines e un pareyll de polls que prenian cascun ayn de çens en lo mas d'en Rovira de Tapies de la parroquia de la Vaneres per preu de XX lliures barceloneses etc. Fou feta la dita carta a XV de juny ayn mil CCCLVIII e closa per lo discret n'Huguet d'Ortigues notari ja dessusdit segons en la dita carta largament es contengut.

Item una carta hon se conte que lo demunt dit Joffre Cardona, quondam, mentre vivia regonague al molt noble mossen Bernat Galceran de Pinós vezcomte d'Ylla e de Canet, los masos e les rendes, censos e altres drets que tenia en feu per lo dit noble en la baronia de la Portella. E lo dit noble vezcomte de aquells envesti lo dit Joffre Cardona segons appar en la dita carta partida per a. b. c. qui fou feta en la plaça de la parra del castell de Bagà a XVII de juny ayn mil CCCXXX e closa per lo discret n'Anthoni d'Artigaveylla notari publich de la vila de Bagà.

Item una carta qui comença Notum sit cunctis quod ego Raymundus Minoves de

parrochie sancte Marie d'Olvan et etc. Fou feta la dita carta a VII de les kalendes de maig ayn M CCLXV e closa per lo discret en Ramon de Pi, notari publich de Berga segons en aquella largament es contengut.

Item una carta qui comença Notum sit cunctis quod ego Geraldus Petri d'Olvan miles et etc... Fou feta la dita carta a VI ydus de daembre ayn mil CCLVIII e closa per lo discret en Ramon de Collo, notari publich de Berga segons en la dita carta largament se conte.

Item una carta intitulada capbreu de tota la batlia de la Quarr sense alguna closura.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Bernardus de Codinis et etc. Fou feta la dita carta a X de les kalendes de març ayn mil CCCX e closa per lo discret en Bernat de Ponts, notari dessusdit.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod nos Maria Tapias et Petrus, filius eius, parrochie de la Vaneras et etc. Fou feta la dita carta a XII de les kalendes de janer ayn M CCC XXVII e closa per lo discret en Bernat de Serracall, regent la sgleya e scrivania de la parroquia d'Olvan.

Item una carta qui comença ego Guillelmus de Segas, parrochie sancti Andree de Segas et etc. Fou feta la dita carta a V del mes de juliol ayn M CCC XXVIII e closa per lo dit Bernat de Serracall.

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod ego Raymundus de Minoves et Raymunda uxor eius anubo insimul et etc. Fou feta la dita carta a III dies del mes de juliol ayn M CC LXXII e closa per lo discret en Pere de Minoves, rector de la sgleya d'Olvan.

Item una carta qui comença Sit notum cunctis quod ego Guillelmus Marsech, parrochie sancti Martini de la Vaneras et etc. Fou feta la dita carta a VI ydus de juliol ayn mil

CCCV e closa per lo discret en Bernat de Ponts, notari dessusdit.

Item una carta qui comença Noverint universi quod nos Guillelmus Morera et Maria, uxor eius et etc. Fou feta la dita carta a les kalendes de març any M CC LXXXI e closa per lo dit Bernat de Ponts segons que en la dita carta largament es contengut.

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod ego Guillelmus de Rochavert, miles, et etc. Fou feta la dita carta a XVII de les kalendes de noembre any M CC LXXXII e closa per lo discret en Pere Julià, notari publich de Berga.

Item una carta qui comença Noverint universi quod die jovis intitulata XI kalendas noembre ayn mil CCC XXVII e closa per lo demunt dit Bernat de Serracall.

Item una carta hon se conte que en Bernat de Muntsent, de la parroquia de Sanct Marti de la Vaneras, presta homanatge de propietat an Guillem de l'Alou etc. Fou feta la dita carta a XXVI dies d'agost ayn mil CCCLIII e closa per lo discret en Pere Scuder, per auctoritat real notari publich per tota Cathalunya.

Item una carta qui comença Anno Domini millesimo CC LXXXVIII, VIII kalendas augusti Bernardus de Muntsent iuratus et etc. la qual carta no es closa.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Jacobus Rovira, parrochie sancti Martini de la Vaneras et etc. Fou feta la dita carta a VII de les kalendes de maig ayn M CCC XLII e closa per lo discret en Berenguer de Prixana, notari publich de Berga.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Petrus Marsesch, de la parroquia de sancti Martini de la Vaneras et etc. Fou feta la dita carta a VII de les kalenaes de maig ayn M CCC XLII e closa per lo dit Berenguer de Prixana.

Item una carta qui conte que en Bernat de Gotsenes, fill d'en Bernat de Gotsenes, quondam, de la parroquia d'Olvan, feu homenatge de propietat an Guillem de l'Alou.

Fou feta la dita carta en la dita parroquia a XXVI die d'agost ayn mil CCCLIII e closa per lo dit en Pere Scuder, per auctoritat real notari publich per tota Cathalunya.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Bernardus de Podio et etc. Fou feta la dita carta a XVI de les kalendes de noembre ayn mil CCCXLI e closa per lo discret en Berenguer de Prixana, notari dessusdit.

Item una carta qui comença Notum sit cunctis quod ego Petrus de Caturcio et etc. Fou feta la dita carta a X de les kalendes d'agost ayn M CCLVIII e closa per lo discret en Ramon de Collo, notari publich de Berga, segons en aquella largament es contengut.

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod ego Arnaldus de Podio, parrochie sancti Martini de la Vaneras. Fou feta la dita carta a VIII de les kalendes de setembre ayn M CC LXVIII e closa per lo discret en Pere de Minoves rector de la dita sgleya d'Olvan.

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod nos Petrus de Berga per nos et nostros solvimus etc. Fou feta la dita carta a idus de juliol ayn M CC XLIII e closa per lo discret en Ramon de Pi, notari publich de Berga.

Item la carta del testament d'en Guillem de l'Alou de la vila de Berga lo qual fou fet a VII dies d'abril ayn mil CCC LXIII e closa per lo discret en Pere Oltzina, notari publich de la dita vila.

Item una carta qui comença Pateat universis quod anno a nativitate Domini M CCC LXXXI die mercurii XXIII januarii coram honorabile Petro dez Cavall locutenente baiuli Berge et etc. Fou closa la dita carta per lo discret en Guillem Scuder, regent la scrivania de la cort de la batlia de la vila de Berga segons que en la dita carta largament es contengut.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Guillelmus de Pagaria, filius

venerabili Bernardi de Pagaria, militis, etc. Fou feta la dita carta en la ciutat de Vich lo primer dia de les kalendes de maig ayn M CCC XXXVIII e closa per lo discret en Pere Muntaner, notari ja demunt mencionat.

Item una carta qui comença Hoc est translatum ab originali fideliter sumptum cuius series sich habetur: Notum sit omnibus quod ego Petrus de Caturçio confiteor et etc. Fou feta la dita cart a V de les kalendes de setembre ayn M CC LXXVII e closa per lo demunt dit Pere de Minoves, rector d'Olvan.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Guillelmus de Selvarodona et etc. Fou feta la dita carta a VII dies de fabrer ayn M CCCLXXXI e closa per lo discret en Berenguer Texidor, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Jaufridus Cardona, oriundus ville Cardone nunc vero habitator ville Berge et etc. Fou feta la dita carta en lo monestir de la Portella a XXVIII dies del mes de juyñ ayn M CCCC XXXVIII e closa per en Johan Aymar per auctoritat real notari publich per tota la senyoria del senyor rey d'Aragó.

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod nos Bernardus de la Portella per nos et omnes nostros presentes et futuros bona et libera voluntate et etc. Fou feta la dita carta a V de les kalendas de setembre ayn M CC LXXVII e closa per lo dit Pere de Minoves, segons en aquella largament es contengut.

Item una carta qui comença Noverint universi quod nos Arnaldus de Podio, Petrus Rovira, Petrus Ramat, parrochie sancti Martini de la Vaneras, et Petrus de Podio, parrochie sancte Eulalie de Berga et etc. Fou feta la dita carta a XII de les kalendes de daembre ayn M CCC XXIII e closa per lo discret en Guillelmum de Padrinya notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod nos Petrus de Caturçio per nos et

omnes presentes et posteros et etc. Fou feta la dita carta a dos del mes de febrer ayn mil CC LXIII e closa per lo discret en Ramon de Camp de Parets, scriva publich de Berga.

Item una carta qui comença Noverint universi quod in presencia mei notarium et testium infrascriptorum Petrus de Sancta Cruce et Francischa mater eius. Fou feta la dita carta a XV dies del mes de juyne ayn M CCC LVIII e closa per lo discret en Berenguer de Prixana notari dessusdit.

Item una carta qui comença Notum sit omnibus quod ego Sardana, filia quondam Berengarium de Podio d'Olvan et etc. Fou feta la dita carta a XVIII de les kalendes (en blanc) ayn M CCLXIII e closa per lo discret Ramon de Camp de Parets.

Item una carta qui comença Pateat cunctis quod ego Berengarius donator etc. Fou feta la dita carta a VI de nonas de març ayn XIII regnant Loys rey pus jova.

Item una carta qui comença Notum sit cunctis quod ego Galcerandus d'Olvan et uxor sua Beatrix et etc. Fou feta la dita carta a IIII de nonas de janer ayn de Christ M CXCII.

Item una carta hon es contengut com en Miquel Rovira, traginer de Berga, confessada deure al dit Joffre Cardona XLV florins per raho d'un mul pagadors per certas pagas contengudas en la dita carta la qual fou feta a Berga lo primer dia de setembre ayn M CCCC XL e closa per en Johan Aymar, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Ludovicus de Ortigiis, mercator ville Berge et etc. Fou feta la dita carta a XVII dies del mes de maig ayn M CCC XCVII e closa per lo discret en Pere de Sancta Maria, notari publich de la dita vila de Berga segons en aquella largament es contengut.

Item un trelat autentic scrit en pergami d'una clausula contenguda e posada en lo testament de l'honorable en Pere de Cascaylls, quondam, de la vila de Berga, lo qual feu lo dit Pere de Cascaylls en poder del discret en Bernat de Cerchs, notari publich de la

dita vila, a VII de febrer any M CCCC XXXI la qual clausula comença: Preterea volo et mando quod casu quo dicti filii mei, quod Deus avertat, decederunt absque prole legitima et etc.

Et ad hec que inventariata fuerunt predicta die martis computata decima mensis octobris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo primo iamdicto intervenerunt pro testibus dictus venerabile Bernardus de Cantalops, iurisperitus, et prefatus Bernardus de Granerio, mercator dicte ville.

Post modum vero die mercurii que intitulabatur undecima mensis et anni proximo dictorum predictus honorabile Johannes d'Aguilar, nomine antedicto, presentibus me notario et testibus infrascriptis continuabit huiusmodi inventarium in domo seu hospicio predicto ubi moratur idem Bernardus de Granerio in modum sequentis:

Primo una carta qui comença Noverint universi quod die jovis intitulata decimo kalendas octobris anno Domini M CCC XXVII in presencia mei scriptoris et testium infrascriptorum Bernardus de Gotsenis requisitus per Bertholomeum de Alodio et etc. e fou closa per en Bernat de Serracall, rector ja dessusdit.

Item una carta qui comença Noverint universi quod die intitulata VIII idus julii anno Domini M CCC XXXVI circa horam completam in presencia mei Perichoni Muntaneri scriptoris iurati et etc. E fou closa per lo discret en Johan de Soler notari publich de la vila de Berga, segons en la dita carta es contengut.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Guillelmus Raimundi de Alodio, filius et heredes universalis Bartholomei de Alodio de Berga etc. Fou feta la dita carta a VI de idus de setembre any mil CCC XL e closa per lo discret en Pere de Comelles, rector et notari publich de la sgleya de sanct Matheu de Fumanya.

Item una carta hon es contengut lo inventari fet dels béns del pare e de la mare del dit Joffre Cardona, quondam, lo qual inventari feren los honorables en Francesch Cardona e

en Pere de Casçaylls com a tudors e curadors del dit Joffre Cardona, lo qual fou fet a Berga a X dies de janer ayn M CCCCXII e closa per lo discret en Guillem Boxo per auctoritat real notari publich per tota Cathalunya.

Item una carta qui comença Hoc est translatum ab originali fideliter sumptum cuius tenor talis est: Notum sit cunctis quod ego Petrus de Caturcio et etc. Fou feta a IIII de idus de agost ayn M CC LXXVIII e fou closa la dita carta insertada en lo dit trelat per lo discret en Ramon Lobet, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Berengarius de Figols, domicellus, ex certa sciencia et etc. Fou feta an les kalendes de setembre ayn M CCCXII e closa per lo discret en Bernat de Ponts, notari demunt mencionat.

Item una carta de apocha qui comença Notum sit omnibus quod nos dominus Bernardus de Portella confitemur et in veritate recognoscimus et etc. Fou feta la dita carta a V de idus de daembre ayn M CC LXII e closa per lo discret en Ramon de Camp de Parets, notari publich de Berga.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Raymundus de Vilario, miles, ex certa sciencia facio, constituo et ordino vos Berengarium de Figols, filium meum, et etc. Fou feta la dita carta en les kalendas de setembre ayn M CCCXII e closa per lo discret en Bernat de Ponts notari demunt dit.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Guillelmus Graner, parrochie sancti Mathey de Fumanya. Fou feta la dita carta en la dita parroquia a III de idus d'agost ayn M CCC XXXIII e closa per lo discret en Pere Junccar per auctoritat real notari publich per tota Cathalunya.

Item una carta qui comença Noverint universi quod die lune XXVIII novembre anno Domini M CCC XC in villa Berge coram venerabile Petro Tomich, procurator generali in honoribus de Pinosio et etc. E fou closa per lo discret n'Arnau Balaguer, notari

publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Petrus de Querio qui intravi mansum Bartholomey de Querio, parrochie sancti Mathey de Fumanya et etc. Fou feta la dita carta a X de les kalendes de daembre ayn mil CCC XXXVII e closa per lo discret en Pere Muntaner, notari dessusdit.

Item una carta partida per a. b. c. qui comença Notum sit omnibus quod ego Bernardus de Figols, domicellus, filius Bernardi de Figols, milites, quondam. Gratis et etc. Fou feta la dita carta a V de idus de abril ayn M CCC XIII e closa per lo discret en Guillem Cog, notari publich de Puigcerdà.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Bertholomeus de Alodio de Berga. Gratis et ex certa sciencia et etc. Fou feta la dita carta a XV de les kalendes de juny M CC XCIII e closa per en Bernat de Ponts, notari dessusdit.

Item una carta qui comença Noverint Universi quod ego Petrus de Podio, parrochie Berge et etc. Fou feta la dita carta a XXVIII dies de juliol ayn mil CCCLIII e closa per lo discret en Pere Oltzina notari publich de la vila de Berga.

Item una carta partida per a. b. c. qui comença Sit notum cunctis quod ego Berengarius çà Ribera parrochie Berge. Fou feta la dita carta a XII de les kalendes d'abril ayn M CCC XI e closa per en Bernat de Ponts notari dessusdit.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Jacobus de Podio filius quondam Petri de Podio de Vallmalera et Elicsendis uxor eius et etc. Fou feta la dita carta lo primer dia de les kalendes de febrer ayn M CCC XXXVIII e closa per lo discret en Pere Andreu, notari publich de la vila de Berga segons en aquella largament es contengut.

Item una carta qui comença Noverint universi quod die lune XXVIII novembre anno

Domini M CCC XC in villa Berge coram venerabile Petro Tomich, procurator generali in honoribus de Pinosio et etc. E fou closa per lo discret n'Arnau Balaguer, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Petrus de Querio qui intravi mansum Bartholomey de Querio, parrochie sancti Mathey de Fumanya et etc. Fou feta la dita carta a X de les kalendes de daembre ayn mil CCC XXXVII e closa per lo discret en Pere Muntaner, notari dessusdit.

Item una carta partida per a. b. c. qui comença Notum sit omnibus quod ego Bernardus de Figols, domicellus, filius Bernardi de Figols, milites, quondam. Gratis et etc. Fou feta la dita carta a V de idus de abril ayn M CCC XIII e closa per lo discret en Guillem Cog, notari publich de Puigcerdà.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Bertholomeus de Alodio de Berga. Gratis et ex certa sciencia et etc. Fou feta la dita carta a XV de les kalendes de juny M CC XCIII e closa per en Bernat de Ponts, notari dessusdit.

Item una carta qui comença Noverint Universi quod ego Petrus de Podio, parrochie Berge et etc. Fou feta la dita carta a XXVIII dies de juliol ayn mil CCCLIII e closa per lo discret en Pere Oltzina notari publich de la vila de Berga.

Item una carta partida per a. b. c. qui comença Sit notum cunctis quod ego Berengarius çà Ribera parrochie Berge. Fou feta la dita carta a XII de les kalendes d'abril ayn M CCC XI e closa per en Bernat de Ponts notari dessusdit.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Jacobus de Podio filius quondam Petri de Podio de Vallmalera et Elicsendis uxor eius et etc. Fou feta la dita carta lo primer dia de les kalendes de fabrer ayn M CCC XXXVIII e closa per lo discret en Pere Andreu, notari publich de la vila de Berga segons en aquella largament es contengut.

Item una carta qui comença Noverint universi quod cum nos Petrus çà Costa baiulus generalis et Guillelmus de Turribus iurisperitus consilarii domini regis ac suorum feudorum Cathalonie procuratores et etc. Fou feta la dita carta en la vila de Berga a XXIII dies de octubre ayn M CCCLIII e closa per lo discret en Guillem Ledó, ciudadà de Barcelona, per auctoritat real notari publich per tota la terra e senyoria del senyor rey d'Aragó.

Item una carta qui comença Sit notum cunctis quod ego Raymundus de Pinyana manumissor unicus et exequitor testamenti Petri de Caturcio, quondam, etc. Fou feta la dita carta a VI de les kalendes de setembre ayn M CCC VIII e closa per en Bernat de Ponts notari dessusdit.

Item una carta de compromís qui comença Noverint universi quod nos Petrus Ferrarii mercator ville Berge ex una parte et Ludovicus d'Ortigiis mercator eiusdem ville ex parte altera, etc. Fou feta la dita carta a Berga a XV dies de noembre ayn M CCC XCVIII e closa per lo discret en Pere de Sancta Maria, notari publich de la vila de Berga sobre lo qual compromís se dona sentencia a VI de janer ayn M CCC LXXXXVIII.

Item una carta qui comença In Dei nomine. Noverint universi quod ego Johannis Ferrer ville Berge nunc vero habitator in ville sancte Columbe de Queralto. Attendens quam plurima, grata placita et accepta servicia per vos venerabile Jaufridum Cardona habitatorem in dicta villa Berge carissimum nepotem meum sive nabot etc. Fou feta la dita carta a Cervera a VII dies de noembre ayn M CCCC XXXIII e closa per lo discret en Jacme Galter de la vila de Cervera per auctoritat real notari publich segons que en la dita carta largament es contengut.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Bartholomeus Ahomar et uxor mea Astruga etc. Fou feta la dita carta a XVIII de les kalendes de fabrer ayn M CCC XVIII e closa per en Pere Saltó notari publich de Terrers.

Item una carta qui comença Noverint universi quod nos Raymundus de Vilario, miles, et Berengarius de Figols, domicellus, eius filius et domina Blanca uxor eiusdem Berengarium, de parroquia sancti Martini d'Albars et etc. Fou feta la dita carta en la casa del Vilar de Luçà a X de les kalendes de juliol ayn M CCCXVIII e closa per lo discret en Guillem d'Olost notari demunt dit.

Item una carta qui comença Pateat universis quod anno Domini M CCC LXIII die novembre pervenit ad audienciam venerabile Guillelmi de Gibergues, oficiali Berge et Berguitani pro reverendo domino urgellensem episcopo et etc. E fou closa la dita carta per lo discret en Berenguer de Prixana, notari publich de la cort del officialat de Berga e de Berguedà.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Johannes de Alodio, habitator ville Berge patronus cuiusdam presbiteratus instituti per Bartholomeum de Alodio, quondam, avum meum, in altari sive capella beate Marie constructe in ecclesia parrochiali eiusdem ville et etc. Fou feta la dita carta a dos dies de noembre ayn M CCC LXXIII e closa per lo discret en Pere dez Cavall notari de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Raymundus de Thimoneras, parrochie sancti Martini de la Vaneras et etc. Fou feta la dita carta a Berga a XXVIII d'agost ayn mil CCC LXXX e closa per lo discret en Francesch Scuder, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta de appellacio qui comença Noverint universi quod die martis hora post vesperos intitulata VII mensis madii anno a nativitate Domini M CCCC XXVI e closa per lo discret en Johan dels Arnaus, notari publich de la dita vila.

Item un albarà scrit en paper hon se conte que don Jacme de Cardona confessa deure al dit Joffre Cardona XLV florins de rahó de prestat lo qual albarà prima fas appar, segons se diu, esser scrit en la propria mà del dit don Jacme de Cardona, los quals li ha promes de pagar per totes les festes de Pascha lavons prop venidores e fou fet lo dit albarà en

Leyda a XXVII de noembre ayn mil CCCC XXXVI.

Item un altre albarà hon se conte que lo dit don Jacme de Cardona atorga al dit Joffre e jura que abans que ell partís de Barchinona li daria X lliuras o a qui ell volria. E mes donaria an Johan Font sis florins lo qual albarà appar esser scrit, segons se diu, de mà propria del dit don Jacme de Cardona en Barchinona a VIII de noembre ayn M CCCC XXXVII.

Item un altre albarà hon es contengut que en Johan de Paguera, donzell, de la vila de Berga, confessa deure al dit Joffre Cardona XV florins per rahó de prestec e aquelles li promes de pagar ab segrament en la festa de Nadal ladonchs prop venidor, lo qual albarà appar esser scrit prima fas per ma, segons se diu, d'en Johan Soler de la vila de Celsona a XV d'abril ayn M CCCC XXXVI.

Item un libret patit de paper hon ha LXXII cartas e en algunes de aquelles es feta menció dels censos e rendes que prenia lo dit Joffre Cardona. Item en lo dit libret havia mig fuyll de paper hon es lo compte qui era entre lo dit Joffre Cardona e en Johan Barber d'açó que lo dit Joffre li ha prestat e lo dit Johan li ha pagat lo qual compte es scrit de mà d'en Bernat del Graner. Item mes ha en lo dit libret mig fuyll de paper hon es lo compte d'açó que lo dit Joffre Cardona ha mes en la obra del alberch que la muller d'en Bertran Saig havia logat al dit Joffre Cardona e la jornada que li loga lo dit alberch es continuada en lo dit compte.

Item un carner de drap de canamiç hon son los albarans ab los librets dessusdits.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Arnaldus çà Erola, parrochie sancti Martini de la Vaneras et etc. Fou feta la dita carta en la parrochia de sancta Maria d'Olvan a XXVI dies d'agost ayn mil CCC LIII e closa per lo discret en Pere Scuder, habitador de la vila de Berga, per auctoritat real notari publich per tota Cathalunya.

Item un mig coffret patit pintat qui era trenchat ab clau e, per tant, com nos trobave la dita clau fou ubert ab tenaylles en lo qual mig coffret foren trobades les coses següents, ço es a saber:

VII coll de li

III caps de li

III manilles de vidra

entorn II onzes de perfums comuns de València

X panets de perfums

entorn de dos quarts de fil blanch asbuyllat

entorn una cana de veta blanca de fil

una pinta de vori

unes tresses de cabeylls

unas polseras

XIX analetes d'argent sobredaurades

III caps de cotó

I collet de li

un coll gran de cotó

VI caps de vels cruus

un collet cruu

III colls de vels cruus

entorn mig palm de Cambray grosser

un corset ab les deventeres de seda ab la veta morada e lo cordonet groch

V claus de caxas

II gandaylles de seda verda ab la trena d'or

un troç de cana hon ha plagat entorn un doner de seda violada

Un cofre gran de obre de València, pintat de carmasí, ab sa clau, en lo qual eren les coses quis seguexen:

Primo una gonella de dona de florentí vert, folrada de tela blanca ab la porta pisa de vayrs

un pordomas de vert scur de dona trepat hon ha XVI analletes d'argent sobredaurades ab

cordó d'or e de seda
un altre pordomas trepat de drap d'angles
uns manquins de valut negra folrats de tela negra
una fopa de bistro furell scur folrada de marts fins a la sinta ab les manegues doblagades
folrades de marts ambolicada en un lançol e ha en la dita fopa duas dotzenas de analletes
d'argent sobredaurades
un pordomas del dit drap ab portas pises e ab perfil de marts
una fopa de dona de bistro color argentat folrada de tela negra ab les managues folrades
de valut negre doblagades ab lo collar folrat de valut en la qual fopa ha tres dotzenas de
analletes sobredaurades
un pordomas de valut negra folrat de florentí violat hon ha XXVIII anelletes d'argent
sobredaurades ab los cordonets de fil d'or
unes tovaylles de cotonina blanclas ab los caps o brots de seda vermeylla, blava e groga
ab ocells e ab altres obratges
un sequet de drap de li hon ha VII bragues e una camisa d'om nova
una porta pisa trepada de angoxat de drap de la terra
un coxi ab la cuberta de drap de seda blanca d'Almaria ab barras listades de blanch e de
vert e de negra e de vermeyll
un troç de cota negra oldana sens se managues
un troç de drap burell scur qui ha mig palm d'ampla e entorn una cana e miya de lonch,
poc mes o meyns
un astoig pintat hon ha tres botxagues ab senyal de card
una almuça de morat de portar al cap
un capdell de fil blanch hon ha entorn duas onzes
dos troços de drap d'olmeta hon pot haver entorn dos palms e mig, poc mes o meyns
duas managues scures oldanas
altres duas managues de burell de frisó oldanas
un troç de canamiç hon pot haver entorn dos palms de drap
uns punyets de la color del dit drap de bristo argentat qui son tots descusits e han ja
servit
un collar gitat de valut negra de cota de dona

Un mig coffre mayor de obra de València en lo qual son les coses e yoyes següents, ço es assabre:

un collar de dona d'argent sobredaurat hon ha XIII pendants ab son astoig
un rest de paternostres de gayeta hon ha XXXVIII paternostres d'argent sobredaurats qui stan dins una capça embolquats en un troç de drap de li e han LXIX paternostres de gayeta
un collaret doble de paternostres de gayeta
un collaret de paternostres menuts de vidra blau
un macapa patit hon ha un collaret doble de paternostres de gayeta hon ha XXIX grans de gayeta
una capça cayrada hon ha una bella gandaylla d'or
una bella trena d'or ab fuylletes daurades
un bell sobrecap de seda ab fuylletes daurades brodat
un corset de tela de Cambrai brodat de fil d'or ab fuylletes daurades
una capça gran hon ha dos collarets e una alfarda de li e quatre sobrecaps de vels de seda

Un coffret patit daurat ab senyals d'aguiles hon son les coses següents, ço es assabre:

una correa de dona ab pargeras de seda negra hon ha VIII civelles e IIII barras travasseres e XXXII platons e IIII caps, tot d'argent sobredaurat, embolchada en un troç de drap de li
un macapa patit hon ha unes rachades d'argent sobredaurades
quatre papers hon ha 300 aguylls de cap, poch mes o meyns
dos corsets sotils
una tovayllola de tela d'Olanda ab la flocadura tota de seda blanca
dos ganivets patits ab sa bahina garnida ab lo brochal d'argent sobredaurat
un cabaçet patit pintat ab una pocha de seda negra fluxa
un rest de paternostres de gayeta hon ha CXLIV grans
un frontal de fil d'or ab fuylletes daurades ja usat
un macapa hon ha una corda de cuha de seda verda e vermeylla e blanca
un macapa hon ha un astoig patit de cuyr en lo qual astoig ha unes tasorettes patitas

daurades, un rasor patit daurat, un ganivet patit daurat, una lima patita daurada, un punxo patit daurat, unas pinças daurades, un scuradents daurat, tot dins lo dit astoig. Item ha mes en lo dit macapa entorn miya lliura de saffra, tres padessets de li, ani hu ab trena d'or e de seda negra, un aspalmador de donas de linyes de porch per aspelsar vestit, un plago de drap de li sotil hon ha uns managuins de li sotils e un drap d'Almaria ab listes vermeylles, tot sotil, e una pocha de veta negra, XII fusos patits de filar li, unas tasoretas e dos maçapans patits meyns de cubertor

Un altre coffre gran de obre de València pintat de carmesí ab sa clau, hon foren trobades les coses següents:

Primo una camisa de dona nova, de drap de li prim, ab les managues de drap d'Almaria ab listes de seda blanca e vermeylla embolquat en un drap de li
un pereyll de tovaylles bonas ab los caps listats de blau
unas tovaylles totes blanchas covinentes
un lançol nou de tres telas de stopa
un lançol de quatre telas de bon drap
un lançol olda de tela d'Olanda de tres telas
un bell lançol de tres telas de tela d'Olanda
un jupo de fustani negra ab lo collar nou de drap violat
un mantó d'om de vert scur nou
un mantell de dona nou de drap scur
un pereyll de calsas vermeylles novas d'om
tres calses vermeylles d'om sotils
duas alnas e un palm de vert scur e tres quarts de drap negra
un troç de drap scur, ha d'ampla un palm e entorn duas canas de lonch nou
quatre tovaylloles de drap de casa quis tene totes en una peça
dos tovayllons nous d'estopa de li
dos tovayllons d'estopa de li quis tenen tots en una peça
unes tovaylles blanchas sotils ascabaçades
unes altres tovaylles cominals
una tela de lançol migencera

una altre tela de lançol migencera
una altre tela de lançol migencera
una altre tela de lançol pus prima de les altres migenceres
altre tela de lançol tota asquinçada
uns bons axugamans de canam
un troç de drap de li a manera de lançolet
un tovayllo bo de astopa de li
una coteta negra sotil de infant
una altra coteta morada sotil de infant
un farset burell de infant
cinch embolquins de infant, tres verts e dos burells sotils
mig farset blanch de dona que tenen de nits per aleytar
un farset negra sotil de infant
un brian de fustani balnc sotil de infanta
dos embolquins sotils vermeylls
entorn tres palms de canamiç
una correya negra de dona ab lod caps de cuyr enversat
un servidor de paylla

Un caxó ab sa clau, hon foren trobades les coses següents, es assabre,
una camisa de dona ab listes de seda verdes e grogues ab un cabeç de fil d'or e de seda
violada
dos pallassos d'arnes italià, un dret e altre squer
un pereyll de avantbrassos
un pereyll de manyopas
tres sperons e un flascho patit
un pereyll de ganivets ab sa bahina
quatre cuylleres d'argent, pesen duas onzes
nou tiretes de cuyr e tre cordons de cuyr
dos cordons de veta e duas tiretas de veta de seda
una borsa de cuyr negra

un carquaix ab XIV passadors, tres besas e una vira de tirar a triquet
tres darts patits
una gansaylla de fil de ballesta
un levador de terra ab senyal de leo ab son cubertor ab lo dit senyal mateix, tot obra de València
dos plats patits e un greal de terra
tres tribanelles
una lima
un coltell serrador patit
un ganivet patit
una crohera e un pom d'espasa
un gran cabestra antich de cavall
dos sints de singlas de parar ballestas meyns de maneta, la hu cominal e l'altre sotil
un cabestre de mul
un pereyll de patins d'om, qui ja han servit
una cota negra e unas calsas negras del dit Joffre Cardona
unas coperas de labrer ab dos caps
un cabaçet patit ab un collar de casquavells, hon ha sis casquavells
uns ambolays de boix per metre bestias en anar qui son de dotze peças
un jupó sotil de saya verda e burella
una correya sotil de cuyr emersat de dona ab tres caps
un covol sotil de vimens e de canas ab una madeya e una fusada de lana blanca filada e
una pocha de cardada qui fa a filar
un sach de treliç
un caperó de sacha de treliç
un sach de canamaç ab alguns trossos de drap de canamaç de pocha valor
una ma de croch
dos borzaquins de cuyr negra
una cadaneta de squirol de lautó
una longa e un capell de astor
unes braçes sotils

duas managues de camisa de dona sotils e set patins de dona sotils
un treschol de drap gros e XXXIII paternostres de fust
una serra patita
un sach de treliç sotil ab diverses padassons de pocha valor
una aljavora tenchada ab clau, fou uberta e no si troba res
una braçola
un capell de feltre
una correya astreta vermeylla
una aspasa
un tiffallet patit
una barra de fer travassera de ferr astenyat

Item dix en Bernat del Graner que ab voluntat de mossen Johan Noguier, prevera, un dells marmessors del dit Joffre Cardona, quondam, dona an Lorenç Marti, crida de la vila de Berga una vanova dels béns del dit Joffre, penyora per les confrarias. E dona mes avant dels dits béns una cota nova de vert secur al Gardia del monestir de framenors de la dita vila per labit ab lo qual lo dit Joffre Cardona fonch soterrat, la qual vanova ab la dita cota lo dit Johan d'Aguilar en nom dessus dit continua e vol haver per continuades en lo present inventari

Et ad predicta fuerunt testes presentes assumpti specialiter et vocati dictus venerabile Bernardus de Cantalops, iurisperitus, Petrus Bertrandi, serrayllierius ville Berge et etiam prefatus Bernardum de Granerio.

Successive vero eadem die dictus honorabile Johannes d'Aguilar iamdicto nomine accessit una mecum dicto notario et testibus proximdictus ad domum discreti Jacobi Saig, presbiterii ipsius ville, cui antedictus procurator nomine dicte sue filie comendaverat bona infrascripta sequita morte dicti Jaufridi Cardona quequidem bona inter alia inventa fuerant in domo seu hospicio predicto ubi dictus Jaufridus ut preffertur suam faciebat habitacionem. Et ne propter recessum dicte domine Alienoris filie et principalis sue bona ipsa perderunt seu aliquo modo occultaretur fecit. Idem Johannes

d'Aguilar portare in loco tuto dicta bona scilicet in domo dicti discreti Jacobi Saig. Nunc autem de dictis bonis pro conservacione iurium predictae domine Elienoris inventarium fecit et hic continuari voluit per modum qui sequitur:

un matalaff ab listes vermeylles e grogues ab la folradura vermeylla

un altre matalaff ab listes blanchas e blavas ple de ploma

una vanova prima folrada al mig en dos lochs tota blancha

una altra vanova prima tota blancha

un cubertor de lit sotil ab oçells e ab altres senyals verts e grochs

una bona flaçada de borra de vert scur listada als caps de listes blavas, blanchas e verts

una altre flaçada de bona borra blava ab los caps listats de blau e de blanch e de vert

una altre flaçada d'Aragó de lana blancha listada als caps de listes blanchas e burelles

una flaçada bona de borra de burell listada als caps de listes blanchas, verdes e vermeylles

un pereyll de lançols de drap grosser de tres telas

un lançol prim tot techat de tres telas e miya

un pereyll de lançols patits de dos telas de drap queacom grosseret

un lançol sotil techat de tres teles e foradat al mig

mig lançol curt de duas telas

una gran concha d'aram

un bací gran de lautó ab son anell

altre baci poch meyns de anell

quatre olles de coure, una migencera e tres pochas, pero diu se que ni ha duas d'en Olers, la una ab senyal salamo a cascun costat e l'altre no ha negun senyal e les altres dues son del dit deffunt o de la sua heretat segons se diu.

una olla d'aram

dos canalobres de lautó

una padella ab duas cuhas de fer

un forroyll

una asperla de fer

un tenidor d'ast de fer ab tres peus

dos ferrs de cuynar
una axa de fuster
uns caps foguers
una caldera d'aram
un tayllador gran de fust
duas ferrades
una cassa de ferrada
un ambut patit d'aram
un broquer

Ceterum autem die veneris intitulata XIII mensis octobre anno a nativitate Domini iamdicto prefatus honorabile Johannis d'Aguilar existens personaliter in dicta ville Berge nomine iamdicto continuavit presentibus et intervenientibus me notario et testibus infrascriptis huiusmodi inventarium prout sequitur:

Primo dix lo dit Johan en nom dessusdit que com lo dit Joffre marit de la dita madona Elienor, filla sua, mori, en la heretat del dit Joffre Cardona havia un mul de pel negra lo qual lo dit Johan se'n mana en la vila de Cardona e per tant que lo dit mul no despanes ni fes messió ha fet vendre aquell en l'enquant publich de la dita vila per mà de corredor lo qual mul, segons dix, ha comprat mossen Loyis de Maya com a mes donant per preu de cinquanta florins los quals L florins lo dit procurador met e per continuats vol haver en lo present inventari.

Item dix mes avant que ha rehebudes d'en Johan Garrigosa, specier, XV solidos VI diners los quals havia rehebuts lo dit Garrigosa, segons dix, per mans d'en Thomas Fohiva d'Olvan qui aquells devia al dit Joffre Cardona los quals XV solidos VI diners lo dit Johan d'Aguilar met en lo dit inventari.

Item met lo dit procurador e per continuat vol haver en lo present inventari lo censal que los hereus d'en Francesch Cardona e d'en Bernat Cardona fan e son tenguts de fer cascun ayn al termini acostumat a la heretat del dit Joffre Cardona lo qual censal es de annual pensió de XXXIII florins VIII sous IIII diners, segons appar en la carta del dit censal qui

segons dix lo dit

Johan Garrigosa te n'Asperendeu de Conomines, mercader, ciutadà de Barchinona a la qual carta se reffer lo dit procurador.

Item met lo dit procurador e per continuats vol haver en lo present inventari XXXXVIII solidos qui son stats procehits de duas somades e miya de vi, poch mes o meyns, qui eren en lo celler que tenia lo dit Joffre Cardona lo qual vi, seguida la mort del dit Joffre, se vane affi que nos perdes. E los dits XLVIII sous quitis de totes messions son en poder del dit Johan Garrigosa, specier, segons que lo dit Johan Garrigosa mateix aferma esser ver.

Item met en lo dit inventari e en aquell per continuades vol haver duas cuylles d'argent que la dita madona Elionor, segons dix lo dit procurador, se'n ha portades en la vila de Cardona per son servey.

Item met en lo present inventari tots masos e masoverias, homens e fembres, censos, rendes e servituts reals e personals e tota senyoria e altres qualsevol drets que lo dit Joffre Cardona, quondam, prenes ni hagues en feu o en alou en tota la baronia de la Portella ni en la parroquia de la Vaneras o en altre qualsevulla part de la dita baronia, segons apparegué per capbreu o per altres cartas publiques a les quals se reffer lo dit procurador.

Item apres met en lo present inventari tots e qualsevol censos de diners e de gallines o en qualsevulle altre specia constituhits que lo dit Joffre Cardona rehebes ni hagues acostumat de rehebre en la vila de Berga e en la parroquia de aquella.

E mes avant lo demuntdit procurador met e per continuats vol haver en lo dit inventari per conservació dels drets de la dita Elionor, filla e principal sua, tots masos e masoverias, homens e fembres, censos, rendes e servituts reals e personals e tota senyoria d'omes e altres qualsevol drets que lo dit Joffre Cardona, quondam, prenes ni hagues acostumat de rehebre en tot lo terme del castell de Paguera e de Fumanya ni en

altre qualsevol loch e per qualsevulla causa, títol o rahó.

Premissa autem bona et non alia ad presens confessus fuit dictus honorabile procurator invenisse in hereditate et in facultatibus iamdicti Jaufridi Cardona, quondam. Sed potestatus fuit expresse quod si a modo aliqua alia bona invenire potiter que tamen sint de hereditate predicta quod illa sit licitum sibi vel dicte sue principali in presenti inventario scribi et continuari facere seu ad partem ilico faciet aliud inventarium seu repertorium pro conservacione dotis et sponsalicii et aliorum iurium predictorum. Et de hiis ut predicatur protestatus fuit predictus procurator presentibus ad hec pro testibus assumptorum specialiter et vocatis venerabile Bernardo de Cantalops iurisperito Jaufrido de Sancta Maria, paratore, et Jacobo de Paris, fabro, habitatoribus ville Berge. Ulterius vero die lune que intitulabatur sextadecima mensis octobris anno iamdicto Johannes Garrigosa, ypotecharius, dicte ville Berge procurator ad hec et ad alia legitime substitutus per honorabile Johannem d'Aguilar procuratorem antedictum ut de dicta substitutione constat instrumento acto Berge XIII die dicti mensis octobris anni presentis receptoque per me dictum et infrascriptum notarium ut in eo laciis continetur constitutus personaliter in dicta villa continuavit eodem nomine ideo Johannes Garrigosa huiusmodi inventarium per modum sequentem:

Et primo dix que en Johan Maçana, notari de Berga, te lo capbreu de la Vaneras en forma publica lo qual se diu que li comana en Joffre Cardona, quondam, mentre vivia. E per ço lo dit capbreu met e per continuat vol haver en lo present inventari.

Item forem designades les XXI cartas qui en la casa hon stave lo dit Joffre Cardona foren trobades en un covol de canas, segons demunt appar en lo present inventari, lo qual covol ab voluntat del dit honorable en Johan d'Aguilar e ab licencia del honorable en Francesch Puyol, batle de la vila de Berga, lo dit Johan Garrigosa se'n havia portades a casa sua per tant que nos puguessen occultar ni amagar e son les dites cartas aquestes quis segueixen, ço es assabre:

una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Anthonius de Podio Ayner, de

parrochia Berge. Attendens et recognoscens quod vos Maria Tapias et etc. Fou feta la dita carta lo primer dia de les kalendas de març ayn mil trescents vint e quatre e closa per lo discret en Guillem de Padrinya notari publich de la vila de Berga segons que en la dita carta largament es contengut.

Item una carta sens se closura qui comença Noverint universi quos nos Petrus de Nuce decretorum doctor ac reverendi in Christo patris et domini domini (sic) Berengarium, miseracioni divina episcopi urgellensem in spiritualibus et temporalibus vivarius generalis et etc.

Item una carta qui comença: Noverint universi quod nos Huguetus de Ortigiis, Guillelmus Ferrarii et Guillelmus Ferrarii, filius Guillelmus Ferrarii, ville Berge, diocesis urgellensem, manumissores testamentarii una cum venerabile Petro Scuderii et etc. Fou feta la dita carta en la vila de Berga lo darrer dia del mes d'agost ayn M CCC LXXII e closa per lo discret en Bernat de Casellas per auctoritat real notari publich per tota la terra e senyoria del senyor rey d'Aragó e scriva del reverent lo senyor bisbe d'Urgell, segons que en la dita carta largament es contengut.

Item una carta partida per a. b. c. qui comença Cum questio mota fuisset per Agnetem de Cascallis, uxor Raimundi de Caturcio etc. Fou feta la dita carta a nonas de setembre ayn M CCXC e closa per en Bernat de Ponts, notari ja demunt mencionat.

Item una carta intitulada la dotacio de la capella de sanct Johan, comença la dita carta Galcerandus miseracione divina episcopus urgellensem etc., la dada de la qual fonch en la ciutat d'Urgell a XXVIII dies d'abril ayn M CCCXC en pendent sagellada ab lo sagell del dir senyor bisbe d'Urgell segons en aquella es contengut.

Item una carta partida per a. b. c. qui comença Noverint universi quod die sabbati septima decima mensis marcii anno a nativitate Domini M CCC LXXXVI in villa Berge coram venerabile Petro Thomich, procuratore generali in honoribus de Pinosio etc. e fou closa la dita carta per lo discret n'Arnau Balaguer, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Noverint universi quod Jacobus de Prato, alter de Alodio, ville Berge, constitutus personaliter antre presenciam venerabile Bernardi de Planiçolis, domicelli, baiuli ac iudicis ordinarii ville Berge etc. e closa per lo discret n'Arnau de Carbesi regent la scrivania de la cort de la batlia de la dita vila segons que en la dita carta largament es contengut.

Item una carta qui comença Sit notum omnibus quod ego Guillelmus Raymundi de Alodio, filius Bartholomey de Alodio et etc. Fou feta la dita carta a idus de octubre ayn M CCC XXVIII e closa per lo discret en Guillelmum de la Nou, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Violandis, filia Petri Ferrarii, mercatoris, uxoriqve venerabile Johannis de Alodio, quondam, ville Berge. Attendens vos venerabile Guillelmum Raymundi de Granerio et etc. Fou feta la dita carta a Berga a XXI del mes de febrer ayn M CCC LXXXV e closa per lo discret en Berenguer Texidor notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença In Christi nomine amen. Noverint universi quod cum questionum, materia et actes et controversie essent seu esse spererentur in futurum inter Petrum Ferrarii, mercatorem, habitatorem ville Berge, tutorem Caterine pupille filie venerabile Johannis de Alodio et etc. Fou donada la sentencia arbitral en la dita carta contenguda en la plaça de Berga a XXIII dies de daembre ayn mil CCC LXXXVIII e closa per lo discret en Pere de Sancta Maria, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença In Christi nomine, amen. Noverint universi quod cum compromissum esset factum et amicabiliter firmatum inter dominam Caterinam, filiam venerabile Johannis de Alodio et domine Violandis eius uxor, quondam, uxoremqve venerabile Jacobi Cardona et etc. Fou donada la sentencia arbitral insertada en la dita carta a VIII dies de juyñ ayn mil CCCIII e closa per en Pere de Sancta Maria, notari dessusdit.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Johannis de Alodio ville Berge, filius Guillelmi de Alodio et domine Elicsendis, eius uxor, quondam, dicte ville. Ex certa sciencia de consilio et voluntate aliquorum meorum amichorum duco in uxorem vos Violandem filiam Petri Ferrarii, mercatoris, et etc. Fou feta la dita carta a VI dies de noembre ayn M CCC LXXIII e closa per lo discret en Berenguer Texidor, notari dessusdit.

Item una carta qui comença Noverint universi quod die et anno infrascriptis convocato consilio in capella sancti Petri de Caturçio ville Berge ad vocem enaffilis etc. Fou feta la dita carta a XIII de les kalendas de setembre ayn M CCC XXXV e closa per lo discret en Guillem Nou, notari publich de la vila de Berga, segons en la dita carta largament es contengut.

Item una carta escrita en dos trossos de pergami sens closura e sens canalar qui appar esser levador del capbreu dels censos e rendes de la Vaneras, comença Primerament fa lo mas de Selva e feineix Jacme Çavall e Bernat d'Huguet.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Violandis, filia Petri Ferrarii, mercatoris et etc. Fou feta la dita carta a VI dies del mes de noembre ayn M CCC LXXIII e closa per en Berenguer Texidor, notari dessusdit.

Item una carta qui comença In Christi nomine. Noverint universi quod ego Bernardus d'Olvan, filius Bernardi d'Olvan, quondam, et uxor eius Constancie, ville Berge, de consilio et voluntate amichorum meorum duco in uxorem vos Blancham, filiam Bartholomey de Alodio, quondam, et domine Blanche eius uxor, quondam, etc. Fou feta la dita carta a X dies d'abril ayn mil CCC LV e closa per lo discret en Pere Çabater, notari publich de la vila de Berga, segons que en la dita carta largament es contengut.

Item una carta qui comença Noverint universi quod ego Jacobus de Prato, alter de Alodio, ville Berge, constitutus personaliter ante presenciam venerabile Jacobi Torrentis,

locuntenentis venerabile Johannis Raymundi de Aviano, domicelli, baiuli ac iudice ordinarii ville Berge et etc. Fou feta la dita carta en la vila de Berga diluns a III dies del mes de maig ayn M CCC XCIII e closa per lo discret n'Arnau de Carbasí regent la scrivania de la cort de la batlia de Berga, segons que en la dita carta es contengut.

Item una carta qui comença Noverint universi quod die sabbati undecima mensis octobris, hora completorii, anno a nativitate Domini M CCC LXXXII, in presencia mei notarii publici infrascripti et testium suscriptorum ad hec specialiter vocatorum Matheus de Casis ville Berge et etc. Fou closa la dita carta per lo discret en Pere de Ministrells, notari publich de la ciutat d'Urgell, segons se conte en la dita carta.

Item una carta qui comença Noverint universi quod die secunda mensis augusti anno a nativitate Domini M CCC LXX in presencia mei notarii et testium infrascriptorum Petrus Ferrarii, parator ville Berge, heredes testamentarius Petri Ferrarii, quondam, avunculi mei etc. E fou closa per lo discret n'Arnau Balaguer, notari ja demuntdit.

Item una carta hon son designats los censos del carrer de Salagosa, comença Noverint universi quod nos Berengarius Clari et Berengarius de Prixana, ville Berge, manumissores et exeutores ultimi testamenti Guillelmi Riera, quondam, ville Berge et etc. Fou feta la dita carta a XVIII de les kalendas de juliol ayn M CCC XXX e closa per lo discret en Bernat Baladret, notari publich de la dita vila.

Hoc igitur que superius nominata et scripta existunt et in presenti inventario continuata per dictum Johannem Garrigosa et non alia. Idem Johannis nomine quo supra confessus fuit invenisse in hereditate et in facultatibus iamdicti Jaufredi Cardona, quondam, sed protestatus fuit expresse quod si amodo dicta principalis sua seu eius nomine aliqua alia bona invenire poterit que tamen sint de hereditate predicta quod illa sit licitum sibi vel dicte sue principali in presenti inventario scribi et continuari facere seu ad partem ilice faciet alius inventarium seu repertorium dicte domine Elienoris. Et de premissis protestatus fuit dictus procurator substitutus. Adque fuerunt testes presentes assumpti specialiter et vocati venerabiles Bernardus de Cantalops, iurisperitus, Bernardus Dilmer,

ypothecarius, et Johannis Torrades, maior dierum, textor pannorum, habitatores ville Berge.

Actum et conclusum ac laudatum et firmatum fuit huiusmodi inventarium in dicta villa Berge per dictos honorabiles Johannes d'Aguilar et Johannem Garrogosa antedicto nomine diebus et anno prefixis et presentibus testibus supradictis prout superius continetur.

In Dei nomine, amen. Noverint universi quod ego Johannes d'Aguilar, ville Cardone, procurator et nomine procuratorio nedum ad hec sed etiam ad plura alia legitime constitutus per dominam Elionorem, filiam meam, que fuit uxor venerabili Jaufridi Cardone, quondam, ville Berge, mediante instrumento publico acto in dicta villa Cardona decima septima die mensis septembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadagesimo primo clausoque per discretum Bartholomeum de Vallabrera, auctoritate regia notarium publicum per totam terram et dominacionem illustrissimi domini regis Aragonum.

Attendens et considerans quod sequuta morte dicti Jaufridi Cardona ego dictus procurator pro conservacione dotis, sponsalicii et aliorum iurium dicte principali mea pertinencium quovis modo in bonis dicti sui viri vigore constitutionis Perpiniensi edite per illustrissimum dominum Petrum, alte recordacionis, regem Aragonum, infra tempus debitum et a jure premissum cum protestacionibus debitis et assuetis inventarium feci in posse notarii infrascripti de omnibus et singulis bonis que scire et invenire potui in hereditate et facultatibus ipsius Jaufridi prout in eo laciis continetur. Nunc autem noviter pervenit ad auditum meum quod aliqua reperuntur que in inventario scribi et continuari debent per dictam Elionorem vel per eius procuratorem. Igitur nomine predicto confessum videlicet cum ad noticiam meam pervenerint de eisdem pro conservacione semper iurium predictorum presentibus notario et testibus infrascriptis inventarium facere procuravi per modum sequentem:

Primo una carta qui comença Noverint universi quod nos Johannis de Niubó, mercator civis Cesaraugustis et etc. Fou feta la dita carta en la ciutat de Cesargoça a XVIII de octubre any mil CCCC XXVII e closa per lo discret en Johan Savuinya per auctoritat

real notari publich per los regnes d'Aragó e de Valencia.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod nos Raymundus de Vilario, miles, et Berengarius de Figols, filius eius. Ex certa sciencia et etc. Fou feta la dita carta a IIII de idus d'agost ayn M CCCXII e closa per en Bernat de Ponts, notari publich de la vila de Berga.

Item una carta qui comença Sit omnibus notum quod ego Bertholomeus de Alodio de Berga etc. Fou feta la dita carta a VIII de idus de agost ayn mil CCC XII e closa per lo dit Bernat de Ponts.

Item una carta qui comença Notum sit cunctis quod ego Petrus Comelles etc. Fou feta la dita carta a III de idus d'abril ayn M CC LXXXII e closa per en Berenguer de Caselles scriva iurat de Berga.

Item dos collarets de paternostres negres
tres aguylls de lautó per fer gandaylles
entorn una cana de trena de cordo de fil d'or ab lo cap d'argent sobredaurat
entorn tres onzes de fil blanch, les quals coses dessusdites son stades trobades en la casa d'en Bernat del Graner.

Item apres es pervengut novellament en hoyda de mi dit Johan d'Aguilar en lo nom dessusdit que en Johan Salner de Berga te una ballesta de cer del dit Joffre Cardona.

Item te Naga mort de Cardona una pastera nova del dit Joffre per lo port.

Item es en hoyda mia novellament pervengut que la universitat de la vila de Berga fa cascun ayn a la heretat del dit Joffre Cardona d'una part vint solidos e quatra diners lo primer dia del mes de maig e d'altre part dos solidos e nou diners de censal pagadors lo primer dia de janer per çert preu segons se diu contengut en la carta del dit censal a la qual me reffer. Per ço yo dit procurador lo censal dessusdit continuu e per continuat vuyll haver en lo present inventari ab les altres coses demunt designades.

Prescripta autem bona et non alia noviter inveni in facultatibus dicti Jaufridi Cardona que in inventario continuari habeant.

Verus expresse protestor quod si decetero bona aliqua invenire potero que sint de hereditate predicti Jaufridi de illis faciam exemplo aliud inventarium seu repertorium pro conservacione dotis et sponsalicii et aliorum iurium dicte principalis mea.

Que fuerunt acta in villa Berge tercia die mensis octobris anno a nativitate Domini millesimo CCCC quadragesimo secundo.

Sig+num Johannis d'Aguilar predicti qui hec dicto nomine laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Bernardus de Granerio, mercator, et Jacobus Qarr, sutor, ville Berge ac eciam Johannis Aymar, notarius publicus dicte ville qui premissis omnibus interfuit.

Testament número 40

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 41v.**

b.- Data de redacció: **15 octubre 1441**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bartomeu Fonoll (prevere, rector de santa Eulàlia de Gironella), Pere Bertran (manyà de Berga), Pere Levaig (parròquia de sant Quirze de Pedret), Bartomeu de Minoves (de santa Maria d'Olvan)**

c.2.- testimonis: **Jaume Torrent (prevere), Joan de Vilaformiu (prevere), Joan Canamar (fabricant de capes), Joan Ballús (sastre), Ramon Planes (paraire), Gabriel Martí, Bernat de Becsec de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Tomàs de Fohivas**

b.- Estat civil: **casat (Eulàlia)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Parròquia d'Olvan**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Monestir de framenors de Berga. (En cas que mori a Berga).**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **100 sous**

h.- Hereu/va universal: **Antoni de Fohivas (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta pels curats de l'església parroquial de Santa Eulàlia: 3 sous**

*** 10 misses l'endemà de la defunció a l'església dels framenors: 10 sous**

*** 10 misses a l'església de santa Maria de la Guàrdia: 10 sous**

- * **Llum de l'altar de Santa Maria de l'església de Santa Maria d'Olvan: 2 sous**
- * **Llum dels altres altars de l'església de santa Maria d'Olvan: 12 diners a cadascuna**
- * **Novena, cap d'any, misses i altres celebracions a l'església de Santa Maria d'Olvan: el què resti dels 100 sous que deixa per despeses de sepultura i funerals.**

b.- Família

- * **Margarida (germana, muller de Pere Levaig): 2,5 sous**
- * **Andreua (germana, muller de Pere de Piera de la parròquia de Sant Vicenç d'Espinalbet): 2,5 sous.**
- * **A cada nebot o neboda: 12 diners**
- * **Margarida (tia, muller de Pere Bertran): 5 sous. Amb la condició que ha de fer l'ofertori de pa, vi i llum sobre la seva tomba, en el convent dels framenors de Berga, els nous dies següents a la mort del testador.**
- * **Que es doni menjar i beure (pa, vi i carn) als parents i amics el dia de la novena i pel cap d'any del testador, a casa del difunt "*in manso meo*", segons es costum a la parròquia d'Olvan.**
- * **Eulàlia (muller): li reconeix el dot i l'escreix; li fa donació de les seves robes**
- * **Francisca (mare): que visqui a la casa pairal amb l'hereu i que aquest l'alimenti fins a la seva mort. També li llega joies i vestits.**
- * **Jaume (fill): 50 sous (legítima). Se li han de donar quan es casi, amb el coneixement de 4 amics, dos per part de pare i dos per part de mare. Si mor abans de casar-se que la seva herència passi a l'hereu.**
- * **Antoni (fill): hereu universal. Si mor sense hereus, l'herència ha de passar a Jaume (fill). I si Jaume mor, l'herència ha de passar als parents més pròxims per via paterna.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants:

*** Nomena tutors dels seus fills a Jaume del Puig, Bartomeu de Montsent, habitants de la parròquia de sant Martí de Llavaneres.**

3DT.- DECLARACIÓ DE DEUTES I DEUDORS DE TOMÀS DE FOHIVAS

15 octubre 1441. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 43r.

Tomàs de Fohivas, de la parròquia de Santa Maria d'Olvan, hospedat a casa de Pere Bertran, prop del monestir de framenors, trobant-se malalt, fa la següent declaració de deutes i deudors:

DEU a

Pere Sala, de Gironella (per un mul de pel roig)	26 florins
Pere Sala, de Gironella	7 florins
Pere Sala, de Gironella (pro aliquibus anariis)	4 florins
En Migsirvent, de Gironella (part d'una saumata de vi)	7 sous
Pere Orriols, rector d'Olvan (del cens)	7 florins
Guillem Sala, de Gironella (per draps)	20 sous
Guillem Sala, de Gironella (per una saumata de vi)	12 sous
Foya (pro solidata cuiusdam filie sue que pro padisecha cum dicto Thomas scetit)	3 florins
Bartomeu Minovas, d'Olvan (per carn de bou que va compar-li per la festa de Santa Maria d'Agost)	6 sous 3 diners
En Minovas, lo prom	1 sester de froment
Pere Sabater (li té unes cuirasses en penyora)	54,5 sous
En Puig, de la Vaneras (li té una taça de plata en penyora)	1,5 florins
Joan Noguera, ferrer (per ferrar)	15 diners barc.
Arnau Niubó, de Casserres (per un bou)	17 florins
Joan de Miraylles	Mig corter d'oli
En Piera, cunyat seu (per raó del dot de la seva germana)	20 lliures
En Piera, cunyat seu (per una concurbita d'oli)	6 sous barc.
A la botiga de Francesc Pujol (per llibres)	18 sous
A la botiga de Pere de Graner, mercader de Berga	2,5 sous
Arnau Gilabert, prevere de Berga	23,5 sous

Arnau Gilabert, per l'arrendament del Mas de la Vila	17 sous
Pere, mestre sastre (per costures antigues)	8 sous
A la seva germana	2 lodices et unam cecham

LI DEUEN

Fra Gabriel Mas, abat de Serrateix	20 florins
En Baldins, de Gironella (per a obres que li va fer a casa)	5 florins 3 sous 6 diners
Pere Fayo, fuster de Gironella (per carbó)	4 sous 11 diners
En Boix, d'Olvan (per oli i civada)	18 sous
Bernat Orriols, d'Olvan (ex causa mutui)	20 florins
L'Abat de la Portella (ex causa mutui; li té una olla en penyora)	9 sous
Pere Levaig, de la parròquia de Pedret (per vi)	5 sous
Joan de Miralles, de Sta. Maria de la Baells (per a obres)	12 sous
Bernat de Caselles (per oli)	3,5 sous
En Colomer, de Vilosil (per oli)	4 sous
En Puig, de Levaneras (per herba)	7 sous
En Torrent Pregon, d'Olvan (per aliments que li va vendre raó del casament de la seva filla)	3,5 sous
En Torrent Pregon, d'Olvan (mitja cortera d'ordi i mitja de sègol)	2 sous
Lluís de Santa Maria, alias Avià, carnisser de Berga	21 diners
Francesc Clari, mercader de Berga, difunt (per la paret que va construir-li)	21 sous

Testament número 41

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 46r.**

b.- Data de redacció: **2 desembre 1441**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere de Casanova (prevere, fill), Ramon Torrades (teixidor de draps) de Berga**

c.2.- testimonis: **Pere Bach (mercader), Joan de Vilardaguet (blanquer), Joan Carreus (teixidor de draps), Andreu Comte (teixidor de draps), Francesc Llobet (mulater), Rafael Noguer (fill del difunt Pere Noguer) de Berga, Galceran Regoant (mulater de Sùria, comtat de Cardona)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Maria**

b.- Estat civil: **vídua (Berenguer de Casanova, mulater)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència**(no consta):**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Església de Sant Joan de Jerusalem de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 0 sous**

h.- Hereu/va universal: **Joan de Casanova (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Per despeses de sepultura, misses i causes pies: El que quedi dels 100 sous després d'haver fet les deixes a la família i marmessors.**

b.- Família

* **Pere de Casanova (fill): 20 sous (legítima)**

* **Francesc (fill): 20 sous (legítima)**

* **Néts i nétes: 5 sous a cadascun**

* **Joan de Casanova (fill): hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* **Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 42

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 69v.**

b.- Data de redacció: **14 abril 1442**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Serradell (marit, paraire), Miquel Gilabert (fill del difunt Pere Gilabert, paraire) de Berga**

c.2.- testimonis: **Lluís d'Ortigues, Ramon Fresch (senyor del castell de Blancafort i de Merolla), Ramon Brotons, Berenguer Brotons àlias Perpinyà, Pere Canals, Ramon Puig, Bartomeu Boleda de Berga, Bartomeu Oró (de la parròquia de santa Cecília de Fígols)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Eulàlia**

b.- Estat civil: **casada (Pere Serradell)**

c.- Ofici: **(no consta)**:

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **sana "*Dei gratiam mente et corpore*".**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de santa Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **20 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Pere Serradell (marit)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per tots els preveres de la vila : l'acostumat**

*** confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria St. Esperit: 10 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 10 sous (vol ser-ne confrare)
- * Al frare o predicador que farà la commemoració mentre el cos de la difunta estigui a l'església: 2 sous
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * A cada nen i cada pobre que assisteixi a les misses de l'església parroquial: 1 diner
- * Monestir de framenors: 10 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Per a una missa general a santa Eulàlia per a l'ànima de Joan de Balos (pare): l'acostumat
- * Per a una missa al monestir de framenors per a l'ànima de Joan de Balos (pare): 10 sous
- * Per a una missa al monestir de Santa Magdalena per a l'ànima de Joan de Balos (pare): 5 sous
- * Per a una missa al monestir de Montbenet per a l'ànima de Joan de Balos (pare): 5 sous
- * Un Trentenari de sant Amador: 33 sous. Per a l'ànima de la testadora. Ha de ser oficiat per Bartomeu Riu, prevere de Berga.
- * Un Trentenari de sant Amador: 33 sous. Per a l'ànima del pare de la testadora. Ha de ser oficiat per Antoni Rovira; si aquest prevere hagués mort, hauran de ser oficiades pel prevere que triïn els marmessors.
- * Llum de l'església de santa Maria de Queralt: 2 sous
- * Llum de l'església de sant Pere de Madrona: 12 diners

*** A cada bací de la vila: 12 diners**

b.- Família

*** Bernat Balos (germà): 5 sous**

*** Joana (germana): 5 sous**

*** Constança (germana): 5 sous**

*** Pere Serradell (marit): hereu universal (per raó de robatori)**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

*** La testadora fa una confessió de robatori: "*Attendens et considerans quod vivente dicto patre meo et post mortem illius bona, res, peccunias, alimenta et alia a domo dicti viri mei extraxi et abstuli in abscondito, in scionte et non consulto dicto viro meo illasque et illa misi et converti domui dicti patris mei et domine matris mea contra natura, consciencia ad eo ut in obs vitam possent ducere in humanis.***

Attendens etiam quod confessores qui me audirent de confessione michi dixerunt in foro penitencie quod ego teneor prefato viro meo ad restitutionem dictorum bonorum et aliorum predictorum a domo sua substractorum et ablatorum alter non remittitur peccatum donech restituatur ablatum cumque ego et non immitero velim purgare iuxta posse et exonerare consienciam meam, protanto deductis et solutis legatis et ordinacionibus supradictis omnia alia bona mea ... lego seu dimitto dicto Petro Serradell, viro meo..."

b.- Observacions i notes importants

Testament número 43

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 60v.**

b.- Data de redacció: **2 octubre 1442**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bernat Dilmer (marit), Joan Maçana (notari, gendre), Joan de Sorribes (gendre) de Berga.**

c.2.- testimonis: **Lluís de Santamaria àlies Avià (conseller), Bartomeu Cesarach (cirurgià), Arnau Garrigosa (espaser), Cristòfol Guilló, Bernat d'Ardalló, Joan Çavall (cirurgià), Quirze Teixidor (ferrer), Mateu Torrent de Berga.**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Violant**

b.- Estat civil: **casada (Bernat Dilmer, apotecari)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **100 sous**

h.- Hereu/va universal: **Bernat Dilmer (marit)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** misses i causes pies**

b.- Família

- * **Caterina (filla, muller de Joan de Sorribes): “*unum mantellum panni lividi de Malines*”; 5 sous (legítima)**
- * **Eulàlia (filla, muller de Joan Maçana): “*unum mantellum panni vermili de vervi*”; 5 sous (legítima)**
- * **Oliva (filla, muller de Joan Noguera, ferrer): “*unam aliubam panni vermili de vervi*”; 5 sous (legítima)**
- * **Berenguer Brotons àlias Perpinyà (germà): 5 sous**
- * **Néts i nétes: 5 sous a cadascun**
- * **Bernat Dilmer (marit): 15 lliures; usdefruit dels béns de la testadora; hereu universal; a la seva mort l'herència ha de repartir-se a parts iguals entre les tres filles.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Marmessors: 3 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

- * **Vol que els marmessors distribueixin el llegat en el terme màxim d'un any després de la seva mort.**
- * **Vol que els vestits llegats a les filles, se'ls lliurin immediatament després de la seva defunció.**

Testament número 44

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 61v.**

b.- Data de redacció: **8 octubre 1443**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bartomeu Vila (prevere, vicari perpetu de l'església de sant Pere de Madrona), Pere Vila (mercader), Guillem Pere de Sorribes (mercader) de Berga, Pere Camprubí (nebot, parròquia de sant Vicenç de Castell).**

c.2.- testimonis: **Bernat Palos, Joan Garrigosa (apotecari), Lluís de Sorribes (paraire), Joan Ponç (sabater), Arnau Garrigosa (espaser), Pere Noguera (moliner), Joan Cases (sabater), Gabriel Martí (pregoner) de Berga .**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Pere Camprubí**

b.- Estat civil: **casat (Francisca)**

c.- Ofici: **ferrer**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **llarga malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Monestir de framenors de Berga: "*Cum habitum beati Francisci... quam sepulturam michi fieri mando honoriffice prout deçet*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **40 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Bernat de Camprubí (renebot, fill de Pere de Camprubí)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per tots els preveres de la vila : 12 diners a cada prevere**

- * confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous
- * A cada prevere o religiós que acompanyi el cos del difunt de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 12 diners, amb la condició que cada prevere digui una missa per l'ànima del testador
- * A cada diaca o sotsdiaca que assisteixin a l'enterrament: 6 diners
- * Al frare o predicador que farà la commemoració mentre el cos del difunt estigui a l'església de sant Francesc: 3 sous
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església dels framenors (dita per tots els frares): 15 sous
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església dels framenors (dita per tots els frares): 15 sous
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Església de santa Eulàlia: l'acostumat cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any a l'església dels framenors: 1 diner
- * 6 pobres que portin el cos a la tomba: "*unum pannum de molada inter eos equis partibus dividendum*".
- * A cada bací de la vila: 2 sous
- * Església dels framenors: 10 sous (per a obres)
- * Església de Queralt: 2 sous (per a obres)
- * Brandons: 10 sous. Per cremar a l'església de sant Vicenç de Castell durant l'elevació del cos de Xt.
- * Dos Trentenaris de sant Amador: 66 sous. Un ha de ser oficiat per Bartomeu Vila i l'altre per Pere Miquel Verneda.
- * Ofertori de pa, vi i llum durant un any (l'ha de fer la seva muller): "*quoquidem*

offertorium fieri dispono atque volo per Ffranciscam uxorem meam et ipso facto qualibet die durante anno faciat dicta uxor mea ut absolvere supra tumulum meum ut in dicta villa est pro similibus fieri assuetum".

* Sagristia del monestir de framenors de Berga (per a ornamentació): Els marmessors han de comprar un censal de 10 lliures, a raó de 12 sous per lliura i han de donar 10 sous a dita sagristia: "*ordino et mando quod per dictos manumissores meos et per venerabile Goardianum monasterii fratrum minorum ville Berge smercientur decem llibre barchinonensis in bono loco et securo de quibus habeantur decem solidos censuales et rendales ad rationem duodecim denariorum pro llibra quosquidem decem solidos censuales cum proprietate ipsorum lego sacristie monasterii predicti ad oppus ornamentorum dicte sacristie".* En contrapartida del llegat, els framenors han d'oficiar 10 misses cada any el dia de l'aniversari de la defunció del testador.

b.- Família

* Miquela (reneboda, filla de Pere de Camprubí): 40 sous; quatuor alnas cum dimidia panni lane lividi coloris

* Bernat de Camprubí (germà): 50 sous

* Joana (neboda, muller del donzell Joan de Palmerola): 20 sous

* Joan de Camprubí (nebot, fill de Bernat de Camprubí) 10 sous

* Pere de Camprubí (nebot, fill de Bernat de Camprubí) 10 sous

* Antònia (reneboda, filla del difunt Ramon de Camprubí): 10 lliures. S'han d'invertir en lloc segur i, quan es casi, se li han de donar les 10 lliures i el guany que hagin produït.

Si mor abans de casar-se, els diners han de donar-se a l'hereu del testador.

Si mor casada però sense fills majors d'edat: pot testar per valor de 100 sous i la resta ha de donar-se a l'hereu del testador; "*et si matrimonio colloratur et postea decedebat quandocumque sine liberis de legitimo matrimonio procreatis vel cum ... liberis qui non pervenirent ad etatem prefectam tali casu dicta Anthonia possit dum taxat testari de centum solidos".*

Si mor casada i amb fills majors d'edat, pot fer testament de les 10 lliures: "*Si*

decedebat cum liberis, legitimis et matrimonialibus prefactam venientibus in hoc casu possit testari..."

* Pere de Campmorí (oncle matern): *"unam gramasiam panni de molada et unam cotam de burell"*.

* Francisca (muller): li reconeix el dot i l'escreix; li dona les seves robes i joies; també li dona: *"staticham et habitacionem in hospicio meo in quo nunc habito quod fuit Petri Mas et Guillelmi d'Olost et in hospicio quod fuit Ludovici de Condominis adinvicem contiguo"*.

També *"duos lettos cum eorum apparatibus videlizet in quolibet dictorum lettorum unum matalaffium, unum travasserium, unum par lodicum et unum par lintiaminum et unum veyrat quorum quidem lettorum unus est in camera ubi nunc jaceo et alter est in dicto hospicio quod fuit antedicti Ludovici de Condominis.*

unam vanovam

unam taceam argenti meliorem de illis tribus quas habeo

duas cuyllerias argent

duas ollas cupri

unum pelvim sive baci

unam sartaginam

duas calderias

quosdam fers de coquinando

unum vas quatuor saumatis

aliud vas duarum saumatarum tenendo vinum

unam botam fusti vinaderiam

una tinetam

unum foladorium

unum arquibanch

unam tabulam

unum par ascanorum

unam cecham

unam caxiam farineram

unam pasteriam

unum sedaç
unam caxetam depictam
unas mapas
unum par manutergiorum sive tovaillons
unam cassolam araminis
unam ferradam et unam cassam de ferrada
omnes adzinas de vendendo et mensurando oleum
unam picham lapideam
unam algerram sive alfabiam de tenendo oleum cum oleo
unam loçam ferri
unam cubertoram ferri
unum capolador ferri
unum ast ferri
unum morterium cupri cum sua manu
unum tressibulum ferri
provisions per l'any de dol
unum oppitogium panni de ferret de quo faciat unam tunicham lugubrem"

Volo et mando quod de peccunis in domo mea existentibus emantis tot et tanta censualia mortua ad raconem duodecim denariorum pro libra in boni loco tuto et securo que comprehensis tamen censualibus per me iam emptis sufficient ad viginti llibras censuales annuales et perpetuo rendales quorum pensiones anno quolibet colligat et recipiat dicta Ffrancisca uxor mea dictaque pensiones ... sub tali pacto et condicione quod habitis et receptis dictis pensionibus annuatim de eisdem fiant tres partis equales quorum unam dictam uxor mea dare et tradere teneatur heredi meo infrascripto pro succurrendo eum in scolis et aliis sibi necessariis. Les altres dues parts són per Francisca”.

A la mort de Francisca aquests diners de la pensió han de ser donats pels marmessors a donzelles pobres per maridar i si aquests moren, ho encarega al Guardià del monestir de framenors i al Comanador de Santa Magdalena, que

poden quedar-se 5 sous cada any per la feina.

Un hort al carrer de la Costa. Aquest hort havia estat de Bernat Riera (difunt), pare de Francisca. A la mort de Francisca aquest hort ha de passar a l'hereu del testador, a condició que faci dir unes misses a l'església de santa Eulàlia per l'ànima de Bernat Riera i de la seva muller. Si els hereus no compleixen aquesta condició que els marmessors venguin l'hort a l'encant públic i gastin els diners en misses i causes pies.

* Una vegada mort el testador, els marmessors han de vendre els seus béns mobles a l'encant públic i els diners que s'obtinguin, juntament amb els que tingui a casa, s'han d'invertir en la taula de Barcelona. (*in tabula civitatis Barchinone assecurata per dictam civitatem*). Aquests diners i els interessos s'han de donar a l'hereu.

* Bernat de Camprubí (renebot, fill de Pere de Camprubí): hereu universal. Si aquest morís, els marmessors o, morts aquests, el pare Guardià de Sant Francesc i el Comanador de Sta. Magdalena, han de vendre els béns del testador a l'encant públic, invertir els diners de la venda i gastar els interessos d'aquests diners i dels invertits a la taula de Barcelona en donzelles pobres per a maridar.

Si l'hereu decidís ser capellà, que visqui dels interessos dels diners invertits a la taula de Barcelona i a la seva mort tots els diners es gastin en donzelles pobres per a maridar.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* **Marmessors: 30 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

* **Revoca un testament signat davant el mateix notari el dia 27 de setembre de 1442.**

* **Les nombroses deixes a la seva muller són motivades per: "eo quia dignum et**

iustum esse michi videtur quod pro tanto servicio per tam michi impenso in mea longa infirmitate et alter quia iuxta posse semper laboravit in bonis meis perquirendo eisdem omne comodum et dampnum pro viribus evitando debeat rationabiliter de dictis bonis aliquam remuneracionem habere quod eius vita sustentetur in sua senectute."

* El testador reconeix tenir 800 florins amagats a l'habitació on dorm: "*nunc autem fateor me habere et in camera ubi nunc jaceo sunt recondite peccunie numerate in numero octingentorum florenorum parum plus vel minus*".

Testament número 44bis

Codicil

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 65r.**

b.- Data de redacció: **12 octubre 1443**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors

c.2.- testimonis: **Ramon Verneda (paraire), Samsó Verneda (paraire), Pere Rovira (teixidor de draps) de Berga, Pere Ramat, Jaume de Mas de la sagrera de sant Martí d'Avià, vegueria de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Pere Camprubí**

b.- Estat civil: **casat (Francisca)**

c.- Ofici:

d.- Procedència o residència:

e.- Causa que motiva la redacció del testament:

f.- Lloc on vol la sepultura:

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals:

h.- Hereu/va universal:

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

b.- Família

* **Bernat de Camprubí (nebot, fill de Pere de Camprubí, hereu universal): “*unam gramasiam et unum capucium panni de molada*”.**

* **Joan (renebot): “*unam gramasiam et unum capucium panni de molada*”.**

* Pere (renebot): *“unam gramasiam et unum capucium panni de molada”*.

* Bernat de Camprubí (germà): *“unam gramasiam panni de molada”*.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* Allibera el seu esclau Joan, de 25 anys, *“natione de Munt de Barchas”*. A condició que treballi 6 anys per qui diguin marmessors del testament. Al cap d'aquests 6 anys pot: *“ire, stare et esse ubi voluerit testarique et codicillare ac contrahere pacisci et stipulari aliumque dominum eligere et omnia alia facere in iudicio et extra que quilibet civis romanus et sui iuris effectus facere potest et debent sine impedimento et contradiccione heredis mei et alterius cuiuscumque persone.”*

* Na Gavarona: li perdona els 16 sous que li deu

* Joan Torrades júnior (teixidor de draps de Berga): *“unam gramasiam et unum capucium de panni de molada”*.

* Beatriu (filla de Joan Torrades) : 50 sous (com a dot, amore Dei)

* Joan Riera (sabater): *“unam gramasiam et unum capucium panni de molada.”*

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 45

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 65v**

b.- Data de redacció: **3 abril 1444**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Francesc Corts (prevere), Jaume Canals sènior (paraire)**

c.2.- testimonis: **Pere Canals (sotsveguer de Berga i Berguedà), Arnau Noguer, Joan de Codinalonga, Joan Guilló (baster), Joan Jonera (teixidor de draps), Joan Gilabert (teixidor de draps), Gabriel Pallicer (teixidor de draps)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Sibil.la**

b.- Estat civil: **vídua (Guillem Noguera, arquer. 2a. esposa)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **20 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Guillem Ramon Noguera (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 6 preveres, compresos els curats de l'església parroquial: l'acostumat**

*** confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia: l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia: l'acostumat
- * monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Un Trentenari de Sant Amador: 33 sous. L'han d'oficiar tots el preveres de la vila. A celebrar el dia de l'enterrament o l'endemà.
- * Dos Trentenaris de Sant Amador: 66 sous. A celebrar per Francesc Corts per l'ànima del pare i de la mare de la testadora.

b.- Família

- * Caterina (reneboda, filla de Pere Boixader júnior i de Caterina, neboda de la testadora): 50 sous (per casar-se). Si ella mor abans de casar-se que els diners passin a la seva mare, si és viva; i si és morta, que es donin per l'ànima de la mare.
- * Beatriu (reneboda, filla de Joan Torrades, sènior, nebot de la testadora): 50 sous (per casar-se). Si ella mor abans de casar-se que els diners passin al seu pare, si és viva; i si és mort, que es donin per l'ànima del pare.
- * Joana (neboda, filla de Joan Torrades júnior, germà de la testadora): 50 sous (per casar-se). Si ella mor abans de casar-se que els diners passin al seu pare, si és viva; i si és mort, que es donin per l'ànima del pare.
- * Pere Torrades (germà): 5 sous
- * Ramon Torrades (germà): 5 sous
- * Joan Torrades (germà): 5 sous
- * Antoni Torrades (nebot): 11 sous
- * Caterina (neboda, muller de Pere Boixader): dos florins d'or d'Aragó. Els hi

havia promès pel seu casament.

* **Beatriu** (neboda, muller de Pere de Vilardaguet): *“unum mantellum meum panni vermilei de vervi”*.

* **Marquesa** (neboda, muller d'Antoni de Torreblanca, sabater de Berga): *“unum curtapeu meum panni vermilei de vervi”*.

* **Caterina** (muller de Pere Boixader): *“unam botam meam de tenendo vinum quam tenet una saumatam cum dimidia, parus plus vel minus”*.

* **Guillem Ramon Noguier** (fill): hereu universal i *“duobus pannis albis lane crudis”*.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* **Marmessors: 10 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

* **Revoca el testament atorgat davant el mateix notari el 19 de maig de 1439.**

* **Encara vivia el 22 d'abril de 1444, quan es fa inventari dels seus béns.**

10INV.- INVENTARI DELS BENS DE SIBIL.LA, vídua de Guillem Noguera, arquer
22 abril 1444. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 67r.

“Un alberch en lo carrer dels Menorets

En la cambra qui mira al carrer del Forn

23 garbas d'estam blanch a filar
tres ollas de coura, una gran e duas migenceras
una gran sistella de canas
un cabaç
quatra covols
duas sistellas
un canic
dos jupons sotils de fustaní blanch
una librella de terra
miya punyera de fust
un panaret e unas cardas
una caldera d'aram
dotze scudelles de fust
sis cuylleres e tres taylladors de fust
un axertell
uns alamuts ab les copas de palma de pesar lana
un crivell
una altre caldereta
una perola de portar aygua
duas axadas meyns de manech
una tassa de foch
una padella d'aram
unas clamaschas
un ascaret de fer

unas molls de fer
un baci gran de lautó
una baçina plana de lautó
duas baçinas d'aram
duas podadoras
duas capças
una axada padrera
duas cassolas d'aram
un morteret de coura ab sa ma de coura
una loça
una asbromadora
duas cobertoras de fer
una destraleta patita
unas cardas sotils
un pot de terra vert
tres cubertoras pochadas de terra
un asbrer de ballesta meyns de nou
una cassola de terra
una cubertora de terra
un punyal
un gardabuchs
unes tasoires
un saler de fust
una cervallera plena de ferrament
dos boys de arquer
quatre asquelles de bestiar
un astrep de ballesta
un torn de fer de mola de asmolar
una cabassa

En la cuyna

una taçeta d'argent blanch
una olleta pocha de coura
unas levas
una ferrada ab sa cassa d'aram
una algerreta de tenir oli
un ascudeller sotil
una greala de terra
una orça de liurar vi
una cabaça oliera
duas ampoletas de vidra
dos pitxells grans de terra
un pitxell blanch de terra
un cabaç
un seylo meyns d'ança de terra
un altre seylo de terra ab ança
tres carabassas de tenir vi
dos sedassos
quatre ascudelles de terra
duas trulles
tres taylladors de fust
un morter de terra
un morter de fust
duas olletas de terra
un ascon ab una post
un tacer de fust
una taula
un banch
una caxa farinera
un arquibanch
unes tovaylles sotils

uns tovayllons sotils
una caixa sutil
uns clamaschas
una lança

En la casa del pastador

una pastera petyada ab son cubertor
un bací patit de lautó
un covol gran ple de lana de matalaff
duas tahuts sotils
una caixa sutil
dos cabassos
una granera
un canter de terra
uns fers de foch

En la cambre hon jaie la dita Sibilía

una colga plena de paylla
una flaçada d'Aragó ab listes blanchas e vermeylles
una flaçada blanca sutil d'Aragó
una altre flaçada blanca de borra ab los caps blanchs
un lançol
un travasser sutil
un drap de canam sobre la paylla

un arquibanch ab sa clau, fou obert e foren hi trobadas las coses següents:

una vanova blanca
dos lançols
unes tovaylles bonas
unes altres tovaylles sotils
un mantell vermeyll de verví

un altre mantell de drap vermeyll e de morat
entorn tres alnas de ferret
duas peças de drap blau, la una de quatre alnas e l'altre de quatre e mig
una aliuba de drap scur
unas tovayllas listades de blau
uns tovayllons de offerir
una tovayllola tota blanca
una olla de terra ab mel
una cuberta de coxi pintada
uns paternostres de lambre e blaus e negres de pocha valor
una flaçada blanca de borra sotil
un drap cruu blanch
un curtapeu vermeyll de verví folrat de pell blanca
un mantell scur
tres crivells

un banch de ascardaçador
un canter de terra sotil

un altre arquibanch hon eren les coses següents
un lançol sotil
catorze pereylls i mig de fusadas de lana blanca filada
miya lliura de lana filada doras de camalí

En lo celler

una thina
un follador
un vaxell de roura buyt qui te entorn cinch somades
un altre vaxell qui te entorn de sis somades
un torn de filar lana
un aspi de aspiar lana

un pereyll de portadoras

un cantir de tenir vi

un banch

un cercla de vaxell

un arch de arquayador

una carabaça de tenir vi

un ort quis te ab lo colomer d'en Cascaylls

una vinya a Vallaura, parròquia de Berga

una vinya a Salas, parròquia de Berga

Testimonis de l'inventari: Jaume Ponç, del Coll d'Arles, parròquia de Berga. Joan Poses, teixidor”.

Testament número 46

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 68r.**

b.- Data de redacció: **5 gener 1447**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bernat de Cantallops (perit en lleis), Lluís de Coromines (mercader), Pere Bach (mercader), Joan de Coromines (net) de Berga**

c.2.- testimonis: **Simó Clari (prevere), Narcís Guardiola (prevere), Pere Noguer (paraire), Ramon Oromir (teixidor de draps), Pere de l'Om de Berga, Bernat de Bonets (del terme del castell de Montclar), Bartomeu de Vilaformiu (de la parròquia de sant Pere de Madrona, vegueria de Berguedà), Joan Aymar (notari)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Caterina**

b.- Estat civil: **vídua (d'Huguet d'Ortignes, notari)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "In tumulo ubi sepultus existit Galcerandus, filius meus".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **20 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Clara (filla)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 12 preveres, inclosos els curats de l'església parroquial: 12**

diners a cadascun

*** confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

*** Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**

*** Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**

*** monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

b.- Família

*** A cada nét o néta: 20 sous**

*** Clara (filla): hereva universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 47

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 92r.**

b.- Data de redacció: **9 desembre 1447**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Francesc de Comarosa (prevere), Guillem Sala (mercader) de Berga, Antoni Esteve de Quer (gendre) de Bagà.**

c.2.- testimonis: **Pere Radonella (teixidor de draps), Ermenter de Quer (teixidor de draps), Bernat Serra, Bernabé de Coromines, Pere Noguera (moliner), Bernat Fortuny de Berga, Jaume Novell de la parròquia de santa Eulàlia de Bonner, terme del castell de Gósol)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Elionor**

b.- Estat civil: **vídua (de Guillem Guitard, notari i escriptor reial)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "*In tumulo ubi filii mei et Guillelmi Guitard, virum meum quondam, sepulti existunt*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **50 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 12 preveres, inclosos els curats de l'església parroquial: l'acostumat**

- * confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria St. Esperit: 8 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 8 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * A cada prevere o religiós que acompanyi el cos de la difunta de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament. Cadascun d'ells haurà de celebrar, el dia de l'enterrament o l'endemà, una missa de sant Amador, fins a completar un Trentenari: 12 diners
- * A cada prevere o religiós que acompanyi el cos de la difunta de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 6 diners
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any a l'església parroquial: 1 diner
- * monestir de framenors: 10 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Dos Trentenaris de misses de sant Amador: 66 sous. Un ha de ser oficiat per Francesc de Comarosa i l'altre per Joan Oromir
- * Candela de santa Maria de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 10 sous
- * Candela de santa Eulàlia de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 10 sous
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila. 12 diners

b.- Família

- * Francina (filla, muller de Antoni Esteve de Quer): 30 sous (legítima)
- * Joana (néta, muller de Guillem Sala): 30 sous i una vinya, anomenada de la Fàbrega

- * **Besnés i besnétes (fills i filles de Joana i de Guillem Sala): 10 sous a cadascun**
- * **Nés i nétes (fills i filles de Francina i de Antoni Esteve de Quer): 10 sous a cadascun**
- * **Bartomeua (néta, filla de Francina i del seu primer marit, Francesc Clari): 30 sous**
- * **Besnés i besnétes (fills i filles de Bartomeua): 10 sous a cadascun**
- * **Guillem Pere de la Pila (germà): 100 sous. Quan aquest mori, els 100 sous s'han de distribuir de la següent manera: 25 sous a Guillem Sala, 25 sous a Antoni Esteve de Quer i 50 per a causes pies.**
- * **Déu i la seva ànima.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Joana (filla de Joan Merolla, sabater): 50 sous (en concepte de dot). Si Joana mor abans de casar-se aquests diners s'han de donar a la seva mare. També li deixa : *“ unam cotam et unam gonellam meam de melioribus “***
- * **Elionor (filla de Llorenç Merolla, paraire): 20 sous (en concepte de dot). Si Elionor mor abans de casar-se aquests diners s'han de donar a la seva mare.**
- * **Marmessors: 11 sous.**

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 47bis**Codicil**

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 93v.**

b.- Data de redacció: **18 gener 1451**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Afegeix com a marmessor a Joan Oromir (prevere de Berga)**

c.2.- testimonis: **Bartomeu Benet de la parròquia de sant Salvador de la Vedella), Pere Soler sènior (teixidor de draps), mestre Armand de Lleó (fuster), Joan de Vilanova (moliner, hoste de Jofre Ramon d'Avià, donzell), Joan Gilabert (teixidor de draps) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Elionor**

b.- Estat civil: **vídua (de Guillem Guitard, notari i escriptor reial)**

c.- Ofici

d.- Procedència o residència

e.- Causa que motiva la redacció del testament:

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "In tumulo ubi filii mei et Guillelmi Guitard, virum meum quondam, sepulti existunt".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **50 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Eulàlia (filla del difunt Arnau de Bonets): 20 sous i "*unam fopam de baquinat*" La donació li recompensa el servei que ha fet a la testadora**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** Nomena Joan Oromir com a marmessor del seu testament**

Testament número 48

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 75r.**

b.- Data de redacció: **11 desembre 1447**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Francesc de Comarossa (prevere), Joan Oromir (prevere) de Berga**

c.2.- testimonis: **Llorenç Merolla (paraire), Francesc Noguer (paraire), Jaume Salvat (paraire), Ermenter de Quer (teixidor de draps), Pere Soler sènior (teixidor), Joan Gilabert (teixidor), Joan Salvat júnior de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Guillem Pere de la Pila**

b.- Estat civil: **solter?**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "In tumulo ubi pater meus sepultus existit".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures (que va retenir quan va donar tots els seus béns a Joana, filla de Guillem Sala, mercader de Berga)**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta pels preveres curats de l'església parroquial): l'acostumat**

* **confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * A cada prevere o religiós que acompanyi el cos del difunt de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 4 diners a cadascun
- * Un Trentenari de misses de sant Amador: 33 sous. Les misses han de ser oficiades per Francesc de Comarossa i Joan Oromir.
- * monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 49

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 71r.**

b.- Data de redacció: **11 desembre 1448**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bartomeu del Gall (oncle matern), Bartomeu Puig (de la parròquia de La Baells, germà), Andreu Catlà, àlies Puig (germà, de Peguera), Guillem Romeu (mercader de Bagà), Bartomeu Romeu (mercader), Arnau Garrigosa (ferrer de Berga)**

c.2.- testimonis: **Joan de Vilardaguet (hostaler), Guillem de Muntsospir (sastre), Joan Noguera (ferrer), Lluís Boneta, Bernat de Vilardaguet (ferrer), Antoni de Vilaformiu de Berga, Joan Grau (sènior, de la parròquia de sant Vicenç d'Espinalbet, vegueria de Berguedà)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Ramon Puig**

b.- Estat civil: **casat (Eulàlia)**

c.- Ofici: **corredor de comerç?**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **12 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Tomàs (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta per 4 preveres, inclosos els curats de l'església parroquial:**

l'acostumat

- * confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)**
- * confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * Un Trentenari de misses de sant Amador: 33 sous. Les misses han de ser oficiades per Joan Bernat i fra Jaume Closa, guardià del monestir de framenors.**
- * monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

b.- Família

- * Eulàlia (muller): li reconeix el dot (eren 45 lliures però d'aquestes encara li manquen per cobrar 11 lliures); 10 florins; la nomena "*domina potens*" i usufructuària; li deixa una habitació en la casa que habiten.**
- * Ramon Puig (fill): 10 lliures (legítima)**
- * Joanet Puig (fill): 10 lliures (legítima)**
- * Eulàlia Puig (filla): 50 lliures com a dot (legítima). Si morís abans de casar-se els diners han de passar a l'hereu universal.**
- * Fill pòstum: 100 sous (legítima)**
- * Tomàs Puig (fill): hereu universal. Si aquest morís sense successió, l'herència ha de passar Ramon. Si aquest morís sense successió, l'herència ha de passar a Joanet. Si aquest morís sense successió, l'herència ha de passar a Eulàlia. Si aquesta morís sense successió, l'herència ha de passar al fill o filla pòstum.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** Deixa un fill pòstum**

*** Figura mort el 13 de desembre de 1448, data en què es redacta l'inventari dels seus béns.**

*** Nomena tutors dels seus fills a Bartomeu del Gall i Andreu Catlà, àlias Puig, oncle matern i germà del testador, respectivament.**

11INV.- INVENTARI DELS BENS DE RAMON PUIG
13 desembre 1448. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 72v.

“Un alberch en la plaça de Berga

En lo celler

una thina qui cola X o XII somades de vi
un vaxell ple de vi qui te V o VI somades
un vaxell de quatre somades hon pot haver entorn tres somades de vi
un vaxell qui te entorn tres somades, hay un poc de reffoll
un carratell patit hon ha un poch de vinagra
una portadora sotil
una guisarma
una axada
un ascalaret de quatre grahons
un troç de sogà de canam
un troç de falç
una boteta qui te quatre o cinch migs corters e hay un poch de vinagra
unes cardas sotils de cardar lana

En la sala

una archa farinera ab una pocha de farina
una pastera
una caxota sotil hon sta la pastera
un banch de ascardaçar
unes cardaços sotils
un sedaç
unes cuyrasses
una ballesta de cer genovesa meyns de corda, de sis o set cayrons
un coffre ferrat

una cervellera
una falç
los coherns dels portals e lo libre de la imposició
un libret patit de les Corredures qui era en lo dit coffre ab algun encartament
un cresol de fer
un astrayll sotil
un mandret
un coltell de cinta
un coxi pintat ple de lana

En la cambra hon jahia lo dit Ramon Puig

una colga plena de paylla
una flaçada alter astrayll sotil
una caxa farinera hon pot haver entorn tres asmines d'ordi
quatre fusts de aspelta en sol de terra
una caxeta hon es lo vestit de la dita Eulàlia
una lliura d'estam blanch
unes balançes ab lo calastro de ferr e ab les copas de palma de pesar lana
una vanova blancha
un sach de treliç ab una asmina de froment
un farset vermeyll
un gonell blau sotil
un mantó sotil de baquinat
una spasa
un broquer
un pereyll de pintas de pintanar lana qui son de dona

En la cuyna

uns clamaschas
tres bacins de lautó
una ferrada sotil

una peroleta patite
una cetra d'estany
una loça de fer
una padella de fer
uns fers de cuynar
un torn de filar lana
una olla pocha de coura
unambut meyns de cano d'aram
una taula
dos banchs
un ascon
una sacha ab paylla
un cresol
uns axugamans
una cassa pocha de foch
cinch ascudelles de terra
un plat de terra
tres taylladors de fust
una copa d'argent daurada dins e lo peu deffora
uns naulers
una padella
una cassola
una post grossa de pi
45 lliures d'estam blanch qui no es filat
86 lliures d'estam blanch filat
quatra balas de lana levada blancha d'Aragó que pesen 6 quintals e una roba e miya, a pes de Cervera
7 lliuras d'estam blanch miya filat
32 lliuras filaneres de lana duyta blancha prima d'Aragó
7 lliuras de lana blancha filada
2 lliuras d'estam blanch filat

Eulàlia ha dades a filar deffora la vila 38 lliuras d'estam blanch.

un drap cruu blanch setze

mig quintal de lana blancha de miya levada e 20 lliuras

unambut de colar

una axada

una vinya a Codines.

2 perayllades de terra e vinya al Coll d'Arles.

un ort qui es a la Poble.

un ort qui es a la Ribera dels Molins, de sot lo molí d'en Sperandeu de Coromines”.

Testament número 50

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 76r.**

b.- Data de redacció: **15 gener 1450**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joan Ballester (prevere), Pere de Vilardaguet (blanquer) de Berga**

c.2.- testimonis: **Simó Clari (prevere), Andreu Pinyana (prevere), Joan de Sorribes (prevere), Joan de Vilardaguet (prevere), Joan Rovira (carnisser), Pere Pujol (carnisser), Galceran Brotons (escolar), Gaspar de Coromines (escolar) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Joan Çavall**

b.- Estat civil: **casat (Clarona en primeres núpcies/ Antònia en segones núpcies)**

c.- Ofici: **cirurgià**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **pelegrinatge a Roma. Viatja per mar.**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga (en cas de morir en aquesta població).**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Joanet (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

- * **Extremunció feta pels preveres curats de l'església parroquial: l'acostumat**
- * **confraria de Santa Maria: 5 sous 6 diners (vol ser-ne confrare)**
- * **confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * **Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * **monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **monestir de Santa Magdalena: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

b.- Família

- * **Caterina (filla de Clarona, primera muller): El dot de la seva mare (excepte 12 lliures que el testador va destinar a sepultura i funerals d'aquesta); 10 lliures com a dot (legítima)**
- * **Antònia (segona muller): li reconeix el dot; 10 lliures; la nomena "*domina potens*" i usufructuària.**
- * **Gaspar (fill, de la segona muller): 10 lliures (legítima).**
- * **Baltasar (fill, de la segona muller): 10 lliures (legítima).**
- * **Joanet (fill): hereu universal. Si aquest morís sense successió, l'herència ha de passar a Gaspar. Si aquest morís sense successió, l'herència ha de passar a Baltasar. Si aquest morís sense successió, l'herència ha de passar a Caterina. Si aquesta morís sense successió, l'herència ha de passar a Melcior Çavall (germà del testador).**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 5 sous a cadascun.**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

*** Vol que es paguin a Joan Ballester (prevere) els 10 florins que aquest va deixar al testador a raó del seu primer matrimoni amb Clarona.**

b.- Observacions i notes importants

*** Nomena tutors dels seus fills a Guillem Calvet (cirurgià de Vic) i Melcior Çavall (germà).**

Testament número 51

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 89v.**

b.- Data de redacció: **18 gener 1451**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joan Ballester (prevere), Francesc Corts (prevere), Pere Canal de Berga**

c.2.- testimonis: **Bernat Baloç (paraire), Ramon Planas (paraire), Lluís Boneta, Antoni Muntsospir (sastre), Antoni Catla, Joan Gatueres (paraire), Lluís Palol (fuster) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Francesc Dardaylló**

b.- Estat civil: **prevere**

c.- Ofici: **prevere**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **"In tumulo presbiterorum in comuni ville Berge".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **un breviari (la seva neboda Marquesa, muller de Pere de Canals l'ha de vendre i amb els diners de la venda pagar l'enterrament i els funerals.**

h.- Hereu/va universal: **Bernat Dardaylló (nebot)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 6 preveres, compresos els curats de l'església parroquial de santa Eulàlia : l'acostumat.**

*** confraria de Santa Maria: 5 sous 6 diners (vol ser-ne confrare).**

- * confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia, oficiada per tots els rectors i curats d'aquesta església : l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia oficiada per tots els rectors i curats d'aquesta església : l'acostumat
- * monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Candela del Santíssim Cos de Xt. de l'església parroquial de Sta. Eulàlia que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 12 diners
- * Bisbe d'Urgell: 2 florins d'or d'Aragó
- * A l'oficial del bisbe d'Urgell a Berga i al Berguedà: mig florí d'or d'Aragó

b.- Família

- * **Bernat Dardaylló: hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Marmessors: 10 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 52

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 77r.**

b.- Data de redacció: **1 març 1451**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- ,: **Sília (muller), Gaspar Corts (cirurgià) de Berga**

c.2.- testimonis: **Francesc Comarossa (prevere), Miquel Colomer (paraire), Jaume Canals júnior (paraire), Jaume Pila (paraire), Francesc Corts (pintor), Joan Gilabert (teixidor de draps), Francesc Pinyana (fabricant de pintes) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Jaume Quar**

b.- Estat civil: **casat (Sília)**

c.- Ofici: **sabater**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **50 sous**

h.- Hereu/va universal: **Jaume Quar (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta pels curats de l'església parroquial de santa Eulàlia: l'acostumat**

* **confraria de Santa Maria: 3 sous**

* **confraria St. Esperit: 2 sous**

* confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 10 sous

* La resta de diners s'han de gastar en causes pies

b.- Família

* Bartomeua (filla, muller de Lluç Ferrer, sabater): 5 sous (legítima)

* A cada net i besnét: 2 sous

* Sília (muller): la nomena "*domina potens*" i usufructuària; li llega tots els béns que eren de la seva mare (Beatriu, muller de Berenguer Badia, ja difunta) i també:

duo garzoffilacia sive coffres,

duos lodices

unum veyrat modici valoris

duas vanovas

duas bacinas

unam conquam araminis

duas ollas cupri

unam sartaginam

unum morterium cupri modicum

unam ferradam

duas cassas de ferrada

duos travesserios

* Jaume Quar (fill): hereu universal. Si aquest mor, l'herència ha de passar a Sília (si no s'ha tornat a casar); Quan Sília mori, l'herència ha de ser per Bertomeua (filla).

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* Marmessors: 10 sous a cadascun

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

* Nomena tutora de l'hereu, Jaume, a la seva mare, Sília.

Testament número 53

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 78r.**

b.- Data de redacció: **15 agost 1451**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joana (muller), Joan de Coromines (cosí germà, mercader)**

c.2.- testimonis: **Ramon de Peguera (cavaller), Pere Bach (mercader), Pere Vila, Pere Clari, Jaume Canals júnior (paraire), Joan Gilabert (sastre), Joan Brotons júnior (sastre) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Sperandeu de Coromines**

b.- Estat civil: **casat (Joana)**

c.- Ofici: **mercader**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga: "in tumulo ubi pater meus sepultus existit".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **20 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Bernat de Coromines (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta per tots els preveres de la vila: l'acostumat**

* **confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria de Santa Maria: 5,5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors d'aquesta església) : l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors d'aquesta església): l'acostumat
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any: una placentula (o fogassa) d'un diner
- * monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Al frare o predicador que farà la commemoració mentre el cos del difunt estigui a l'església: el que creguin convenient els marmessors.

b.- Família

- * Joana (muller): li reconeix el dot i l'escreix; li reconeix 100 lliures (bonis perafernalibus); la nomena "*domina potens*" i usufructuària.
- * Sperandeu de Coromines (fill): 50 lliures (legítima). Si mor de petit, la seva herència ha de passar a l'hereu del testador; si mor en la pubertat pot disposar lliurament en el seu testament de 25 lliures, i si mor ja gran i sense descendència, l'herència ha de passar a l'hereu universal.
- * Elionor (filla): 100 lliures (com a dot; legítima); Si mor de petita, la seva herència ha de passar a l'hereu del testador; si mor en la pubertat pot disposar lliurament en el seu testament de 25 lliures, i si mor ja gran i sense descendència, l'herència ha de passar a l'hereu universal.
- * fill o filla pòstum: 50 lliures (legítima) si és un noi i 100 lliures (com a dot, legítima), si és una noia. Si és un noi i mor de petit, la seva herència ha de passar a l'hereu del testador; si mor en la pubertat pot disposar lliurament en el seu testament de 25 lliures, i si mor ja gran i sense descendència, l'herència ha de

passar a l'hereu universal.

Si és una noia i mor de petita, la seva herència ha de passar a l'hereu del testador; si mor en la pubertat pot disposar lliurement en el seu testament de 50 lliures, i si mor ja gran i sense descendència, l'herència ha de passar a l'hereu universal..

*** Bernat de Coromines (fill): hereu universal; si mor sense descendència l'herència ha de passar a Sperandeu; si aquest mor sense descendència l'herència ha de passar al fill pòstum, en cas que sigui un noi, i si és una noia ha de passar a Elionor. Si aquesta mor sense descendència, l'herència ha de passar al fill pòstum, si és una noia. I si la filla pòstuma morís sense descendència, l'herència ha de passar al parent més pròxim del testador per part paterna.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 20 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** Nomena tutors dels seus fills Joana (muller) i Joan de Coromines (cosí germà)**

Testament número 54

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 80r.**

b.- Data de redacció: **1 març 1452**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Noguer (vicari perpetu de l'església de santa Eulàlia), Francesc de Comarossa (prevere), Joan de Coromines (mercader), Magdalena (germana, vídua de Pere Om de Cardona) de Berga**

c.2.- testimonis: **Lluís Salvat (prevere), Guillem de Sorribes (apotecari), Miquel Gilabert (paraire, fill del difunt Bernat Gilabert), Francesc Garrigosa, Pere Texidor, Miquel Franc, Antoni Catlà, Pere Noguera, Marc Soldevila (sastre), Joan Sala (sabater) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Clara**

b.- Estat civil: **vídua (de Pere de Miquels, mercader)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **25 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Joan de Coromines**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 12 preveres de la vila: 12 diners a cadascun**

- * confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors d'aquesta església) : l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors d'aquesta església): l'acostumat
- * monestir de framenors: 8 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 5 sous
- * Bací de les ànimes del purgatori: 5 sous
- * Tres Trentenaris de misses de sant Amador: 99 sous. Un ha de ser oficiat per Pere Noguier (vicari perpetu de santa Eulàlia), una altre per Francesc de Comarossa i l'altre pels framenors, els frares de santa Magdalena i la comunitat de preveres (aquest darrer trentenari ha de ser oficiat el dia de l'enterrament o l'endemà mateix).

b.- Família

- * Pere Boixader (fillol, fill de Pere Boixader): 11 sous
- * Magdalena (germana): 15 lliures (Pel seu manteniment). Si quan es mori no les ha gastat, han de revertir a l'hereu universal de la testadora
- * Joana (filla del difunt Pere Coromines, mercader, i de la seva muller Clara, neboda): 15 lliures (com a dot). Si morís abans de casar-se, les 15 lliures han de passar a la seva mare Clara i si aquesta ja fos morta han de retornar a l'hereu universal.
- * Maties (fill del difunt Pere Coromines, mercader, i de la seva muller Clara): 100 sous

* Fills i filles de Bernat de Cantallops (nebot, perit en lleis, ja difunt): 100 sous a cadascun. Si algun d'ells mor abans de tenir l'edat legal per poder testar, la seva herència ha de repartir-se entre els vius. I si morissin tots, l'herència ha de passar a l'hereu universal de la testadora.

* fra Manuel de Cantallops (monjo benedictí, fill del difunt Bernat de Cantallops, difunt, germà): 6 lliures (ha de resar per l'ànima de la testadora)

* Pere Pau de Cantallops (nebot, fill de Bernat de Cantallops, germà): 100 sous. Si mor abans de tenir l'edat legal per poder testar, l'herència ha de passar a l'hereu universal de la testadora

* Bernat de Cantallops (mercader, nebot, fill del difunt Bernat de Cantallops, germà): 100 sous

* Fills i filles del difunt Sperandeu de Coromines (mercader, nebot): 80 sous a cadascun. Si algun d'ells morís abans de tenir l'edat legal per poder testar que l'herència es repartís entre els supervivents, i si morissin tots, que l'herència passi a l'hereu universal de la testadora.

* Fills del difunt Cristòfol de Noet, àlies de Santacreu, i de la seva muller Aldonça, neboda): 50 sous a cadascun. Si algun d'ells morís abans de tenir l'edat legal per poder testar que els supervivents es reparteixin l'herència, i si morissin tots que l'herència reverteixi en l'hereu universal de la testadora.

* Que els ossos de la seva filla Blanquina (difunta, muller de Lluís de Castro, àlies Sedacer, llicenciat en lleis i també difunt) siguin traslladats del lloc on van ser sepultats (església de santa Magdalena) al cementiri de l'església parroquial de santa Eulàlia: 5 sous

* que immediatament després de la mort de la testadora els seus cofres han de ser retornats a l'hereu de Bernat de Cantallops (germà, ja difunt)

* Joan de Coromines (mercader de Berga): hereu universal

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* Marmessors: 10 sous a cadascun

*Clarona (filla del difunt Bartomeu de Vilaformiu, de la parròquia de sant Pere de Madrona): "*que mecum pro padicecha moratur ... comprehensis tamen tribus fopis et*

una gonella quas sibi habeo facere, decem llibris barchinonensis que sibi tradantur et solvantur realiter et de facto de bonis meis per heredem meum universalem infrascriptum."

A més de les 10 lliures també li deixa *"unam fopam et unam gonellam nigri coloris"*.

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

* Deu a Constança d'en Bosch, una aimina de blat. Aquesta té en penyora una olla gran de coure, de 25 lliures de pes, aproximadament.

* Deu a Joan Pila, paraire, 12 sous. Aquest té en penyora una olla gran de coure

* Deu a Joan Oromir (prevere) 10 sous. Aquest té en penyora: *"unam corrigiam argenti, duas collerias sive duo cloquaria argenti"*.

També li deu 5,5 sous. Aquest té en penyora dues campanetes de plata (*"duos cloquaria argenti"*)

També li deu 4,5 sous. Aquest li té en penyora una olla de coure.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 55

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 90r.**

b.- Data de redacció: **6 juliol 1452**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Francesc de Comarossa (prevere), Pere Bach (mercader), Pere Radonella de Berga**

c.2.- testimonis: **Antoni d'Om (clergue), Joan Rovira (ferrer), Pere d'Om, Joan Torrades júnior (teixidor de draps), Joan de Coromines (fill de Joan de Coromines, paraire), Bernat Spill, Joan Alegra de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Joan Mercer**

b.- Estat civil: **prevere**

c.- Ofici: **prevere**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa**

f.- Lloc on vol la sepultura: **"In tumulo presbiterorum in comuni ville Berge".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **els necessaris**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció per tots els preveres de la vila: : l'acostumat**

*** confraria de Santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors de dita església): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * A cada prevere, religiós o religiosa que acompanyi el cos del difunt de la casa a la tomba i que estiguin presents durant tota la cerimònia de l'enterrament: 6 diners
- * Al frare o predicador que faci la commemoració mentre el cos del difunt estigui a l'església: 3 sous.
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any a l'església parroquial de Santa Eulàlia: 1 diner.
- * A cada bací de la vila : 12 diners
- * Al bisbe d'Urgell: dos florins (equivalents a 22 sous)
- * A l'oficial eclesiàstic de Berga i Berguedà: mig florí
- * Que els marmessors donin a l'altar de santa Margarida (d'on és beneficiat el testador) un dels revestiments sacerdotals de diari del testador.
- * Després de la mort del testador, els marmessors han de vendre els seus béns a l'encant públic i donar els diners a la comunitat de preveres perquè diguin una missa diària fins que s'acabin dits diners

b.- Família

- * Pere Coçard (fill de Pere Coçard, difunt, nebot): 33 sous per fer-se una cota.
- * Caterina (filla de Pere Coçard, difunt, nebot): 100 sous (com a dot)

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Bernat Comellas (fill d'Antoni Comellas): 33 sous per fer-se una cota**

*** Marmessors: 11 sous a cadascun**

*** Margarida (muller de Pere Radonella) 10 florins. Pel servei que li ha fet. Els hi devien d'un censal .**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 56

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 99v.**

b.- Data de redacció: **30 agost 1452**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Miquel Gilabert (germà), Jaume Pila (paraire, nebot), Francesc de Comarossa (prevere)**

c.2.- testimonis: **Miquel Gilabert (fill del difunt Pere Gilabert), Jaume Salvat (paraire), Antoni Planas (paraire), Joan Gatueres (paraire), Mateu Borrell (mercader), Pere Radonella (teixidor de draps), Pere Soler sènior (teixidor de draps) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Arnau Gilabert**

b.- Estat civil: **prevere**

c.- Ofici: **prevere**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "In tumulo ubi domina mater mea sepulta existit". Quan hagi passat un temps vol ser traslladat a la tomba de la comunitat.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **15 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció per tots els preveres de la vila: l'acostumat**

- * confraria de Santa Maria: 10 sous (n'és confrare)
- * confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors de dita església): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 3 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Al bisbe d'Urgell: dos florins
- * A l'oficial eclesiàstic de Berga i Berguedà: mig florí
- * Els diners que resten han de ser gastats en causes pies

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 57

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 82r.**

b.- Data de redacció: **8 setembre 1452**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Teixidor (sogre), Guillem Teixidor (prevere), Antoni Noguer (sastre), Francesc Salau (sastre) de Berga**

c.2.- testimonis: **Pere Noguer (vicari perpetu de santa Eulàlia), Mateu Borrell (mercader), Bernat de Santmartí (paraire), Jaume Torrades, Antoni de Torreblanca (sabater), Pere Salau (sastre), Fèlix Rovira (fill del ferrer Joan Rovira) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Maties Serra**

b.- Estat civil: **casat (Eulàlia)**

c.- Ofici: **paraire**

d.- Procedència o residència: **Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Antoni (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció feta per 6 preveres i curats de l'església de santa Eulàlia: l'acostumat**

* **confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)**

* **confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors de dita església): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 2 sous
- * A cada bací de la vila: 12 diners

b.- Família

- * Eulàlia (muller): li reconeix 200 florins de dot (equivalents a 110 lliures barceloneses) i l'escreix; li dóna les robes i les joies; la nomena "*domina potens*" i usufructuària dels béns.
- * Marquesa (filla): 60 lliures (com a dot. Legítima). Si morís abans de casar-se i sense haver arribat a l'edat legal per poder testar, que l'herència passi a l'hereu universal del testador. Si morís sense casar-se però havent arribat a l'edat legal per poder testar que testi sobre 10 lliures.
- * Caterina (filla): 40 lliures (com a dot. Legítima). Si morís abans de casar-se i sense haver arribat a l'edat legal per poder testar, que l'herència passi a l'hereu universal del testador. Si morís sense casar-se però havent arribat a l'edat legal per poder testar que testi sobre 10 lliures.
- * Gabriel (fill): una casa en el carrer del Call Nou i "*duo vasa vinaria unum magnum et aliud modicum etiamque unam taceam argenti et unum lectum cum suo apparatu*". Si morís abans d'arribar a la pubertat que aquests béns passin a l'hereu universal del testador.
- * Joanet (fill): una casa a la plaça de Berga i "*unam taceam argenti*". Si morís

abans d'arribar a la pubertat que aquests béns passin a l'hereu universal del testador.

*** Antoni (fill): hereu universal. Si morís sense hereus, l'herència ha de passar a Gabriel. Si morís sense descendència, l'herència ha de passar a Joanet. Si morís sense descendència, l'herència ha de passar a Marquesa. Si morís sense descendència, l'herència ha de passar a Caterina. Si morís sense descendència, els béns del testador han de ser venuts a l'encant públic i dels diners obtinguts donar 10 lliures a la seva muller i la resta gastar-ho en misses.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** Nomena tutors dels seus fills a Eulàlia (muller), Francesc Pujol (mercader), Pere Canals de Berga.**

*** Figura mort el 14 de setembre de 1452 en l'inventari dels seus béns (APBerga. Llibre Notarial 251, foli 105v).**

12INV.- INVENTARI DELS BENS DE MATIES SERRA, PARAIRE

14 setembre 1452. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 105v.

“Un alberch situat en lo carrer de les Canals, sots lo portal d'en Riu

En lo obrador

unas balanças de pesar lana ab les copes e ab lo calastro de fer
tres axadas

un pes de pedra ab son anell appellat roba

un siti de sach ab borrayllons

un coval de tenir lana ple de duyta

un altre coval

unas tasoras de bexar

En l'altre obrador

un arquibanch lonch hon pot haver entorn tres sesters de anona

una perxada de cardons

una tahut sotil plena de civada blanca hon pot haver entorn tres sesters de civada

un taulell de cardar

un drap setzè blanch cardat de scurament ab lo senyal de les lunas

un aspi de aspiar lana

una carabassa migencera de tenir vi

quatre portadoras

En lo celler

dos vaxells buyts fonats de roura qui cascú pot tenir 6 somades

un altre vaxell buyt fonat de pi

una algerra de terra envernissada de vert qui pot tenir entorn miya somada de vi

un pual

un taulell sotil de perayre

una gran tahut sotil
un panaret ab lana
un dart sotil

En lo menyador

una taula de noguer nova ab sos capitells
una altre taula meyns de capitells
un banch
unas tovaylles
uns tovayllons
un broquer
dos daylls d'armas
un crivell
un paves
una ballesta de fust meyns de corda e meyns de nou
un arch de ballesta de fust ab corda
una lanterna de bana
una cervalereta patita
una tahut bona plena d'ordi hon pot haver entorn tres sesters d'ordi
una ferrada ab sa cassa d'aram
un quantaret patit de coura
una tramesera de terra blanca
duas algerras de tenir oli
dos sachs plens de froment hon ne pot haver entorn quatra sesters
una sacha hon pot haver entorn una drepada de lana duyte blanca
dos torns de filar
una greala de terra e un anap de fust
una picha de pedra per tenir oli hon pot haver entorn una olla d'oli
un pareyll de cordas de dona
un torn de canallar
unas debaneras

uns ordidors ab una semola blanca
uns canallers ab ses canelles e puhas
un gran canalobre
un sach ab un poch de lana camalina per aforas
una sacha hon pot haver una drepada de lana blanca en vadylla
un covol de canas
un altre covol hon ha tres lliuras d'estam a ffilat
una reylla de laurar
uns tacers de fust en la paret
duas cordas de canam appellades sosgres
un fre de mul ab unas levas
un canalobre de ferr
duas cervelleres
un quarter de terra
dos covolets, un de canes, altre de vergues, cascú ab duas ançes
una flaçada de borra ab listes blavas
un cabaç
un saler d'estany
unas tasoires de teiar lana
unes tovaylles de tot dia
quatre astreps, dos de ballesta e dos de sella
un cabaç
un calfador de coura
unes colzeras de scriura
un dart tot de fer
un asbrer de ballesta
una alna de fust
un sedaç
una perola d'aram
un manarts antich
miya alna de drap de camalí

un sach de farina hon pot haver entorn un saster e quartera de farina

En la cambre

una algerra hon pot haver entorn una asmina de farina de froment

un coffret ab les yoyes de la dita Eulàlia

una pastera petyada

un coffre sotil ab lo vestit de la dita Eulàlia

un cresol de fer

tres trossos de drap de li

una colga ab un matalaff

una flaçada burella ab listes blanchas e vermeylles

un lançol

una caxa ab una gona de drap de bruneta nova folrada de pell negra nova

un mantó de bruneta nou

una cota de bruneta nova

un caperó de bruneta

un caperó de molada

dos draps cruus setzens blanchs

duas semolas blanchas

un drap nové camalí en filarça

En la cuyna

una caxa hon pot haver tres asminas d'ordi

una punyera de fust

una taula ab sos capitells sotil

quatre ollas de coura migenceras

una olla de coura patita

una caldera

unes grahelles de fer

quatre canalobres sotils

una cossera e un matalaff

una loça de fer
un aster de fer
duas rasores de raure pa sotils
dos pitxells de terra verts
unas levas de fer
una cassa de foch
dos ferrs de cuynar
un forroyll
una perola
un manador d'asts de fer ab III peus
una perola
un bassi sotil de lautó
un pagès de fust
una cuberoira de ferr

En lo menyador pres la cuyna

una taula d'una post ab sos capitells, sotil
una cadira blagadissa
dos plats de terra
III greals de terra
dos greals d'estany
duas cassolas d'aram
dos morters de pedra
un morter de terra
III taylladors de fust grans
III taylladors de fust migencers
una cassola gran d'aram
III cubertoras de ferr
duas cassas de ferrada
una loça
una asbromadora de ferr

un bacinat de lautó
una bacineta pocha de lautó
una cassa de foch gran
una perola
un quantier d'aram cot en la paret
un gran covol de vergues blanches
cinch drepades d'estam blanch
una mà de troch
un mantó blau
una caixa de noguer

En la cambre sobirana

duas vanoves blanchas
una flaçada camalina
un drap blanch appareyllat de fort ab la creu del Sant Sperit
un altre drap blanch cardat descurement ab lo senyal de les lunes
un pareyll de lançols
un travasser ple de ploma
un matalaff sotil
dos banchs sotils
una cadira
una bancha foradada
una flaçada de lana blancha
un sobrelit de drap de lana vermeyll
una copa d'argent daurada a la part de dins
una taça d'argent blanch bolonada
una taça d'argent
una taça d'argent bolonada e blancha
una taça d'argent tota blancha
quatre taylladors de fust
vuit ascudelles de terra

duas cuylleres d'argent
duas carabasseres pochas
un jupó vermeyll de drap de lana
un jupó vert de cadins

En una altre cambre

una colga plena de paylla
duas flaçadas de lana, la una tota blanca e l'altre ab listes blavas e vermeylles
un lançol
un travasser

Un alberch, en lo celler del qual hi ha:
una tina ab les cercles de corbas
duas tonas

Un altre alberch, en la plaça.

Un alberch ab un ort, situat sobre lo carrer de les Canals.

Una vinya a la parròquia de Berga. Affronta ab lo camí que va a casa d'en Ponç del Coll d'Arles”.

Testament número 58

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 86v.**

b.- Data de redacció: **9 setembre 1452**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Noguier (vicari perpetu de santa Eulàlia, germà), Francesc Noguier (germà), Pere Andreu Sorribes (notari) de Berga**

c.2.- testimonis: **Francesc Pujol (mercader), Pere Noguier, Pere de Vilardaguet (blanquer), Bartomeu de Capdevila, Joan de Vilardaguet (hostaler), Joan de Vilardaguet (blanquer), Joan Guilló (baster) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Agustina**

b.- Estat civil: **casada (Joan Riera, mercader)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia: “Infirmittatis pestelenciali”.**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Francesc (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Extremunció per 6 preveres i curats de l'església de santa Eulàlia: : l'acostumat**

* **confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors de dita església): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Santa Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

b.- Família

- * Joana (mare): 10 lliures
- * Francesc Noguer (germà): 10 lliures
- * Pere Noguer (germà): 10 lliures i el seu millor vestit (vestitum meum meliorem lividi coloris)
- * Joana (germana, muller de Guillem Sorribes, apotecari): 10 lliures
- * Pau (fill): 100 florins (si mor han de passar a l'hereu universal)
- * Caterina (filla): 100 florins (per casar-se. Si mor abans de poder testar, l'herència ha de passar a l'hereu universal. Si mor en edat de testar, pot disposar de 10 lliures, la resta han de passar a l'hereu)
- * Francesc (fill): hereu universal. Si Francesc moria sense fills, l'herència havia de passar a Pau. Si aquest moria sense fills a Caterina i si aquesta moria sense fills al Pere i Francesc, germans de la testadora. I si aquests ja haguessin mort, l'herència havia de passar als hereus del pare de la testadora.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Marmessors: 10 sous a cadascun

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 59

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 86r.**

b.- Data de redacció: **1 abril 1453**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joana (muller), Bartomeu Romeu (mercader) de Berga**

c.2.- testimonis: **Joan de Coromines sènior (paraire), Joan de Coromines júnior (fill de l'anterior, paraire), Pere Salau júnior (fill del difunt Francesc Salau, picapedrer), Marc Soldevila (sastre), Bernat Vila (fuster), Bernabé de Coromines (paraire), Joan Noguier (prevere) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Mateu Borrell**

b.- Estat civil: **casat (Joana)**

c.- Ofici: **mercader**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **100 sous**

h.- Hereu/va universal: **Francesc (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** confraria de Santa Maria: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 3 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 3 sous (vol ser-ne confrare)**

*** La resta fins a 100 sous vol destinar-ho a misses i causes pies**

b.- Família

*** Joana (muller): 20 lliures (les va rebre com a dot); li deixa el seu aixovar (robes, etc.) ; la nomena "*domina potens*" i usufructuària.**

*** Francesc (fill): hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** Nomena tutors del seu fill a Joana (muller) , Bartomeu Romeu i Pere Noguer.**

Testament número 60

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 87v.**

b.- Data de redacció: **29 maig 1453**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bernat Sicard (prevere), Antoni Ramonet (fuster), Joan Collorat (nebot, de Bagà)**

c.2.- testimonis: **Pere Canals, Antoni Saig, Pere Teixidor, Joan Molar, Ramon Brotons, Joan Brotons (fill de l'anterior), Cristòfol Vilalta de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Beatriu**

b.- Estat civil: **vídua (de Bernat de Cantallops, perit en lleis)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "In tumulo ubi Bernardi de Cantalops, vir meus, sepultus existit".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Bernat (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

*** Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita**

per tots els preveres de la vila): l'acostumat

* Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat

* monestir de framenors: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Santa Magdalena: 3 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Montbenet: 3 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* Extremunció feta per 6 preveres de l'església parroquial de santa Eulàlia : l'acostumat

b.- Família

* Francesc (fill): 20 lliures (legítima)

* Marquesa (filla): 30 lliures (com a dot, legítima). Si mor molt jove, aquests diners han de passar a l'hereu universal de la testadora. Si mor en edat de poder testar i sense marit, podrà disposar lliurement de 10 lliures. També li deixa "*unam fopam meam rubeam panni lane de Malines et tunicham meam meliorem... unum pordomas meum panni lane de violat... quasdam paternostros de coral*" (a repartir entre Marquesa i Caterina).

* Caterina (filla): 30 lliures (com a dot, legítima) Si mor molt jove, aquests diners han de passar a l'hereu universal de la testadora. Si mor en edat de poder testar i sense marit, podrà disposar lliurement de 10 lliures. També "*unam fopam meam panni de bruneta cum valuto et tunicham meam viridi coloris et etiam mantellum meum dicti panni de Malines*".

* Marquesa de Cantallops : 2 florins

* Bernat (fill): hereu universal. També "*unam corrigiam meam argenti*". Si mor sense descendència, l'herència ha de passar a Francesc. Si aquest mor sense descendència, l'herència ha de passar a Marquesa. Si aquesta mor sense descendència, l'herència ha de passar a Caterina. Si aquesta mor sense descendència, que l'herència es destini a causes pies, amb coneixement dels

marmessors. Si els marmessors haguessin mort, nomena executor testamentari el pare guardià del convent de framenors de Berga.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* **Marmessors: 5 sous 6 diners a cadascun**

* **Aldonça de Noet: 2 florins (per haver tingut cura d'ella durant la seva malaltia)**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

* **Reconeix tenir els següents béns empenyorats:**

“*unam corrigiam argenti*” (La té en penyora Constança d'en Bosch per dos florins)

“*aliam corrigiam argenti*” (era de la primera muller de Bernat de Cantallops. La té en penyora Esteve de Puig per quatre florins)

“*quosdam paternostros de coral*” (Els te en penyora el prevere Joan Oromir per set sous)

“*unam ollam cupri*” (La te en penyora el prevere Joan Oromir per sis sous dos diners)

“*unam ollam cupri*” (La té en penyora Galceran Noguera per nou sous)

“*unam ollam cupri*” (La té en penyora la muller del carnisser Joan Rovira per set sous sis diners)

“*unam ollam cupri*” (La té en penyora el botiguer Ramon Guilló per tres sous tres diners)

“*quosdam paternostros de coral*” (Els té en penyora Lluís de Coromines per onze sous)

“*duas aguyllas d'argent*” (Les té en penyora Lluís de Coromines per quatre sous)

* **reconeix haver manllevat: “*uns ordidors*”** (Són de Galceran Noguera); **“*unum perol de molí*”** (És de Jaume Pila) i **“*unam copam argenti dauratam*”** (És de Pere Canals).

b.- Observacions i notes importants

Testament número 61

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 84r.**

b.- Data de redacció: **12 juliol 1453**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Andreu de Puigsoriguer (botiguer), Guillem Serra (baster) de Berga**

c.2.- testimonis: **mestre Jaume de Pedralbes (metge), Gaspar Corts (cirurgià), Miquel Gilabert (paraire, fill del difunt Bernat Gilabert), Joan Molar, Arnau Garrigosa, Armand de Lleó (fuster del ducat de Bretanya), Antoni Catlà tots habitants de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Ramon Fuster**

b.- Estat civil: **Promés. (Andreua)**

c.- Ofici: **mestre de cases**

d.- Procedència o residència: **Foix. Ara resideix a Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Monestir de framenors de Berga: "*cum habito beati Francisci*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 4 preveres, incloent els curats de l'església parroquial: l'acostumat**

- * **Confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **Confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **Confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: 11 sous**
- * **Bací de la llum de santa Eulàlia: 11 sous**
- * **Bací de les ànimes del purgatori: 11 sous**
- * **Església dels framenors: 11 sous (per a obres)**
- * **Un Trentenari de misses de sant Amador a celebrar per fra Jaume Closa (guardià dels framenors de Berga) i per fra Joan (franciscà) a l'església de dit convent: 33 sous**

b.- Família

- * **Andreua (promesa): 4 florins**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Marmessors: 11 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

- * **Reconeix haver canviat a Bernat Verneda (sogre) 4 florins d'or d'Aragó per una tassa d'argent. Aquesta tassa va ser utilitzada pel testador com a penyora i Guillem Pere de Sorribes se la va quedar a canvi de 21 sous 10 diners. El testador vol que es redimeixi aquesta tassa i que es donin a la seva promesa Andreua els 4 florins que val.**

b.- Observacions i notes importants

- * **Figura mort el 14 juliol de 1453 a l'inventari dels seus béns (APBerga. Llibre Notarial 251, foli 85r).**

13INV.- INVENTARI DELS BENS DE RAMON FUSTER, MESTRE DE CASES

14 juliol 1453. APBerga. Llibre Notarial 251. Foli 85r.

“In operatorio hospicii Sampsonis Verneda ubi pro maiori parte dicta bona tenebat:

un arquibanch nou que lo dit deffunt havia donat a sa muller sposada

una caixa nova

una altra caixa nova qui fa a fonar e a cubertar

VIII posts de pi

dos entretaylladors de fer ab lurs manachs de fust

duas gubias de fer

un entretayllador de fer

duas fulles de siment

dos ascarpas, un gran e l'altre migencer

una plana de duas mans

un menador de mala e un coll fer sotil

tres pessas de bocells e un meyns de fer

un resset

un fer de lança e un astrep de ballesta

una maneta de trach

un compas de fust

un dressador pauc

sis boçells

un ascayra de fust

un fer de belsa

una clau de ballesta

una corda per limar la fusta

un drassador meyns de fer

un compas de fust

un linell

dos capitells per dolar

un siment gran nou
un ascarpa tord
tres fusts d'olms per siments
sis listons e un regla
un siment meyns de fer
una calsa scura hon havia dos ferros de plana e una plana de una ma e una virolla de fer
sis posts amplas de alber
13 posts de alber migenceras
dos posts d'alber

In domo Raymundi Verneda, el difunt hi tenia:

un jupó vermeyll de cadins
una cota verda sotil
una cota burella cominal
unas calsas vermeyllas bonas de cadins
una correya e un punyal
una spasa
una bona ballesta de cer
un quarquaix
un scut e una tayllola
2 astraylles e quatre matrassos

In domo Raffaelis Noguer, hospitis de adzinis quas dictus deffunctus in dicta domo habebat per modum sequentem:

una pedra mola ab una corda de limar fusta
un parpalet
una bona destral
una serra e un triba gran
una altra serra
una axa e un axol
una palustra sotil e un martell

Testimonis: Rafael Noguer, Francesc de Codinallarga, Arnau d'Arqueis (del comtat de Foix, ara habitant a Berga)".

Testament número 62

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 91r.**

b.- Data de redacció: **7 juny 1454**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Sabater, Pere Soler (teixidor de cadins, cunyat) de Berga**

c.2.- testimonis: **Guillem Pere de Sorribes, Galceran Noguera, Lluís Palol, Pere Torrent (teixidor de draps), Martí de Salau, Gaspar de Coromines (prevere), Pere Noguera (prevere) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Francisca**

b.- Estat civil: **vídua (de Pere de Camprubí, ferrer)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència(**no consta**):

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "In tumulo ubi pater meus et filia mea sepulti existunt".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **15 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Pere Soler (nebot)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 6 preveres, inclosos els curats de l'església parroquial de santa Eulàlia: l'acostumat**

- * confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria St. Esperit: 4 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 4 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 12 diners a cada prevere per cada missa
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors d'aquesta església): l'acostumat
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any: 1 diner
- * monestir de framenors: 6 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Candela de santa Maria de l'església parroquial de Sta. Eulàlia: 12 diners
- * Llum que acompanya el cos de Xt. pels carrers de la vila. 12 diners
- * Bací de les ànimes del purgatori: 12 diners
- * Bací dels pobres vergonyants: 12 diners
- * Bací de la redempció de captius: 12 diners
- * Bací de la llum del "rotuli" de santa Eulàlia: 12 diners
- * Església dels framenors: 11 sous (per a obres)
- * Capella de la Trinitat: 10 florins (per a obres)
- * Dos Trentenaris de misses de sant Amador: 6 florins (equivalents a 66 sous). S'han de celebrar a l'església dels framenors, en els quinze dies següents a la mort de la testadora.
- * Dos Trentenaris de misses de sant Amador: 66 sous. S'han de celebrar en els 8 dies següents a la mort de la testadora, a l'església parroquial de santa Eulàlia i han de ser oficiats per la comunitat de preveres.

b.- Família

* **Clarona (germana, muller de Pere Soler): 10 florins (equivalents a 110 sous) i**
“unam fopam panni lane de ferret et unam tunicham dicti panni de ferret”.

També li llega el "*ius patronatus*" de la capella de la Trinitat "*ad omnes suas voluntates*".

* **Maria (germana, muller de Joan Carbó, cirurgià): 5 florins (equivalents a 55 sous).** Pel servei que li ha fet.

Clarona (cosina germana, filla de Pere de Campmorí, de la parròquia de sant Pere de Madrona): *“unam fopam meam panni de baquinat cum manichis folratis pellium nigrarum et etiam unam tunicham meam panni viridi coloris”*, pel servei que li ha fet

* **Pere Soler (nebot): hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* **Marmessors: 10 sous a cadascun**

* **Filla de Pere Çanou de Solsona: 100 sous (com a dot)**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 63

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 107r.**

b.- Data de redacció: **22 juliol 1454**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Simó Clari (prevere), Ramon Brotons de Berga**

c.2.- testimonis: **Pere Riu (de la parròquia de Sant Vicenç d'Espinalbet), Bernat Palos (teixidor de draps), Joan Canamar (pelleter), Marc Soldevila (sastre), Bartomeu Brocà (sabater), Rafael Timonosa (sabater) de Berga, Joan Nana (de Bagà)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Miquela**

b.- Estat civil: **vídua (d'Antoni Roig, teixidor de draps)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **(no consta)**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Monestir de framenors de Berga: "In tumulo ubi preffatus vir meus sepultus existit".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 4 preveres, inclosos els curats de l'església parroquial de santa Eulàlia: l'acostumat**

- * confraria de Santa Maria: a voluntat dels marmessors (vol ser-ne confrare)
- * confraria St. Esperit: a voluntat dels marmessors (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: a voluntat dels marmessors (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): A voluntat dels marmessors
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors d'aquesta església): l'acostumat
- * monestir de framenors: a voluntat dels marmessors (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: a voluntat dels marmessors (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: a voluntat dels marmessors (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Un Trentenari de misses de sant Amador: 33 sous. Ha de ser oficiat per Simó Clari a l'església dels framenors
- * Els marmessors han de distribuir les robes i les joies de la testadora entre els necessitats

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Angelina (muller de Pere Riu): “*unam fopam panni de ferret et aliam fopam meam lividam*”.
- * Antònia (filla de Pere Riu): “*unum coffret et quasdam paternostres argenti et de gaycia e de coral*”.
- * Francisca (muller de Bernat Palos): “*unam gonellam lividam*”.
- * Eulàlia (muller d'en Balaró): “*aliam gonellam lividam*”.
- * Marmessors: 5 sous a cadascun.

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 64

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 96v.**

b.- Data de redacció: **19 març 1455**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joan de Coromines (fill), Maties de Coromines (fill), Pere Bach (notari, gendre), Pere Andreu de Sorribes (notari, gendre)**

c.2.- testimonis: **Joan Oromir (prevere), Joan Noguier (prevere), Joan de Coromines (major de dies, paraire), Joan de Torreblanca (teixidor de draps), Joan Gilabert (teixidor de draps), Bernat Catlà, Bernat Spill de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Clara**

b.- Estat civil: **vídua (de Pere Coromines, mercader)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "In tumulo ubi predictus vir meus sepultus existit".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **100 sous**

h.- Hereu/va universal: **Joan (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 12 preveres, compresos els curats de l'església parroquial de santa Eulàlia: 12 diners (a cada prevere)**

*** Resta dels 100 sous: per causes pies**

b.- Família

*** Maties de Coromines (fill): 55 lliures (si mor els diners han de passar a Joan, fill i hereu universal de la testadora, o als descendents d'aquest)**

*** Francina (filla, muller de Pere Bach): 25 sous**

*** Néts (fills i filles de Francina i de Pere Bach): 5 sous a cadascun**

*** Joana (filla, muller de Pere Andreu de Sorribes): 5 sous**

*** Néts (fills i filles de Joana i de Pere Andreu de Sorribes): 5 sous a cadascun**

*** Joan (fill): hereu universal. Si Joan mor, l'herència ha de passar a Maties. Si aquest mor, Francina. Si aquesta mor, a Joana. I si aquesta mor als parents paterns més pròxims de la testadora.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

*** Que després de la mort de la testadora el seu fill Joan (hereu universal), faci dir misses per l'ànima de Caterina, mare de la testadora**

b.- Observacions i notes importants

Testament número 65

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 95r.**

b.- Data de redacció: **12 juliol 1455**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Sança (muller), Francesc Sorribes (gendre), Joan Oromir (prevere), Violant (filla).**

c.2.- testimonis: **Pere Noguer (vicari perpetu de l'església parroquial de santa Eulàlia), Guillem Teixidor, Bartomeu de Capdevila, Bartomeu Riu júnior , Pere Boixader , Elies Torrades, Narcís Guardiola (prevere), Francesc Noguer, Antoni Serra, Francesc Salau (sastre) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Miquel Gilabert (fill de Bernat Gilabert, difunt)**

b.- Estat civil: **casat (Sança)**

c.- Ofici: **paraire**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **12 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Violant (filla)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 8 preveres, inclosos els curats de l'església parroquial de santa Eulàlia: 12 diners a cadascun**

*** confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors d'aquesta església): l'acostumat
- * monestir de framenors: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * A cada bací de la vila: 2 sous

b.- Família

- * Néts : 10 sous a cadascun
- * Violant (filla): 10 sous (legítima i suplement). Hereva universal després de la mort de la seva mare Sança. Si Violant mor sense descendència l'herència ha de passar als parents paterns més pròxims del testador)
- * Sança (muller): la dot i l'escreix. Usufructuària de tots els béns del testador. A la seva mort, l'herència ha de passar a Violant (filla).

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Marmessors: 10 sous a cadascun

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

Testament número 66

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 97v.**

b.- Data de redacció: **13 juliol 1455**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Rodonella (marit), Miquel Colomer (germà)**

c.2.- testimonis: **Guillem Teixidor (prevere), Francesc Noguer (paraire), Bartomeu Traver (paraire), Ramon Planas (paraire), Antoni Serra (paraire), Pere Pujol (carnisser) de Berga, Lluís de Coromines (de la parròquia de sant Vicenç d'Obiols, vegueria de Berga)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Margarida**

b.- Estat civil: **casada (Pere Radonella)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Violant (filla, muller de Marc de Vilaformiu)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta pels curats de l'església parroquial de santa Eulàlia: 12 diners a cadascun**

*** Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia: a voluntat dels marmessors**

* Missa general l'endemà de la defunció al monestir de Santa Magdalena: a voluntat dels marmessors (per a misses l'endemà de la defunció). La missa ha de ser oficiada davant l'altar de les 11000 verges d'aquesta església

* Un Trentenari de misses de sant Amador: 33 sous

b.- Família

* Pere Rodonella (marit): 50 sous

* Néts: 12 diners a cadascun

* Violant (filla, muller de Marc de Vilaformiu): Hereva universal. També *“unum mantellum meum panni lane rubey coloris et unam gonellam dicti panni, quondam coffretum cum jocalibus in eo existentis, quosdam paternostros de coral tamen volo quod totum argentum in eis existentis dum taxat sit dicti viri mei”*.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* Marmessors: 5 sous a cadascun

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 67

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 94r.**

b.- Data de redacció: **30 desembre 1455**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joan Ballester (prevere), Joan Sorribes (prevere, net), Joan Maçana (notari), Bartomeu Romeu (mercader) de Berga**

c.2.- testimonis: **Bartomeu Riu (júnior, prevere), Jaume de Vilaformiu (prevere), Francesc Clari (mercader), Marc Soldevila (sastre), Antoni de Vilaformiu, Rafael Noguer (hostaler) Joan Salvat (paraire), Joan Torrades júnior (teixidor de draps) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Bernat Dilmer**

b.- Estat civil: **vidu (Violant)**

c.- Ofici: **apotecari**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa, ceguesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Oliva (filla, muller de Joan Noguera)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

*** Extremunció feta pels clergues curats de l'església parroquial: 12 diners a**

cadascun

- * confraria de Santa Maria: 4 sous (vol ser-ne confrare)**
- * confraria St. Esperit: 3 sous (vol ser-ne confrare)**
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 3 sous (vol ser-ne confrare)**
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * monestir de Santa Magdalena: 3 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * monestir de Montbenet: 3 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

b.- Família

- * Nèt i nètes (fills de la seva filla Eulàlia, difunta, i de Joan Maçana): 50 lliures i la meitat de la pensió que li donaven cada any.**

Les 50 lliures les tenia sobre els béns de Francesc de Mas, difunt, rector de Sant Martí d'Avià, pels quals aquest li pagava una pensió de 50 sous anuals. I també: dos bacins, un bo i l'altre menys; una olla de coure; un lligat de perles.

- * Caterina (filla, muller de Joan Sorribes): un florí (legítima)**
- * A cada nét i besnét: 5 sous**
- * Oliva (filla, muller de Joan Noguera, ferrer de Berga): hereva universal. També ha de rebre la meitat de la pensió anual percebuda del censal de 50 lliures. Si Oliva mor, l'herència ha de passar a Bartomeu, fill d'Oliva. Si aquest mor, l'herència ha de passar als parents més propers.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** Anul·la un testament signat davant el mateix notari el 20 de febrer de 1445.**

Testament número 68

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 98r.**

b.- Data de redacció: **24 maig 1456**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Francesc de Comarossa (prevere), Bernat de Cantallops (nebot, mercader), Joan de Coromines (nebot, mercader) de Berga en el cas que Bernat de Cantallops no pogués portar la marmessoria, la testadora el substitueix per Maties de Coromines, nebot**

c.2.- testimonis: **Joan Oromir (prevere), Joan Joan (prevere), Joan de Coromines júnior (paraire), Bartomeu Traver (pagès), Pere de l'Om (paraire) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Magdalena**

b.- Estat civil: **vídua (de Pere Om, mercader de Cardona)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **vellesa, ceguesa i malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "*In tumulo ubi parentes mei sepulti existunt*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **22 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Joan de Coromines (nebot)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 7 preveres, compresos els curats de l'església parroquial de Santa Eulàlia : l'acostumat**

- * confraria de Santa Maria: 6 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria St. Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors de l'església parroquial): 12 diners a cada prevere per cada missa
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres i rectors de l'església parroquial): 12 diners a cada prevere per cada missa
- * A cada nen i a cada pobre que assistiran a la missa de l'endemà de la defunció i a la de cap d'any: 1 diner
- * monestir de framenors: 5 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 4 sous cada vegada (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * 4 Trentenaris de misses de sant Amador: 33 sous per cada trentenari. Un ha de ser oficiat per la comunitat de preveres a l'església de santa Eulàlia el dia de l'enterrament de la testadora, si és possible. El segon ha de ser oficiat per Francesc Comarossa; els dos darrers han de ser oficiats per Manel de Cantallops, nebot de la testadora i monjo de santa Maria de Serrateix.
- * Ofertori de pa, vi i llum durant un any: *“unam cotam meam panni nigri partim folratuam de tela negra ab colzera et unam gonellam, necnon unum mantellum meum oldanum eiusdem panni”*.
- * Mare de Déu de l'església parroquial de santa Eulàlia: *“quasdam mapas et unum coxinum meum operatum de siritho”*.
- * Santa Caterina de l'església parroquial: *“unam mantetam meam lividam et unam cordam de cuha, unum vel cum horis nigris de siritho”*.
- * Sant Pere de Caors: *“unum canalobre cupri”*.
- * Una almoina en pro de l'ànima de la testadora a distribuir pels seus marmessors:

10 lliures i 10 sous

b.- Família

- * **Bernat de Cantallops (nebot):** *“unam taceam argenti albi in qua nunc bibo”*.
- * **Aldonça de Noet (neboda):** *“unum lodicem meum album de borra et unam vanovam, unum travasser et unum par lintiaminum”*.
- * **Joana (neboda, muller de Pere Andreu de Sorribes, notari de Berga):** *“unum cot lividum ab vayrs entorn de peus et unum coffret pintat non ferratum, unum par lintiaminum modici valoris ad oppus infantium”*.
- * **Marquesa (neboda, filla del difunt Bernat de Cantallops, perit en lleis):** *“unum garzoffilacium ferratum de illis duobus que habeo scilicet meliorem”*.
- * **Caterina (neboda, filla del difunt Bernat de Cantallops, perit en lleis):** *“aliud garzoffilacium meum et unum manto et unam tunicam meam lividam”*.
- * **Isarnet de Cantallops (nebot):** *“unum par cloquearum argenti et unam corrigiam argenti ab lo pargevet et unam ollam cupri”*.
- * **Maties de Coromines (nebot):** *“unum par cloquearum argenti”*.
- * **Fills i filles de Bernat de Cantallops:** 22 lliures i 10 sous, a repartir a parts iguals
- * **Joan de Coromines (nebot):** hereu universal

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Marmessors:** 5 sous 6 diners a cadascun
- * **Violant Ferrera:** un florí d'or d'Aragó, pel servei que li ha fet

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants.

Testament número 69

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 102r.**

b.- Data de redacció: **9 agost 1457**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joan Barber (sogre), Bernat Riu (agricultor) de Berga**

c.2.- testimonis: **Joan Garrigosa (apotecari), Joan Gatueres i Antoni Serra (paraires), Lluís Palol (fuster), Antoni i Joan Canals (fills de Pere Canals), Antoni de Montsospir (sastre), Guillem Sorribes (apotecari).**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Francesc Fresch**

b.- Estat civil: **casat (Joana)**

c.- Ofici: (no consta)

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Déu i la seva ànima**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta pels preveres curats de l'església parroquial de santa Eulàlia: l'acostumat**

*** confraria de Santa Maria: 4 sous 6 diners (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 3 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 3 sous (vol ser-ne confrare)**

*** Llum que acompanya el viàtic pels carrers de la vila: un brandó de cera de 12 lliures de pes**

b.- Família

*** Ramon Fresch (pare): 5 sous**

*** Beatriu (mare): 5 sous**

*** Ramon Fresch (germà): 3 sous**

*** Feliu Fresch (germà): 3 sous**

*** Leonard Fresch (germà): 3 sous**

*** Joana (muller): 100 florins (equivalents a 55 lliures barceloneses); un parell de bous, un de pèl blanc i l'altre mescarell.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

***Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 70

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 102v**

b.- Data de redacció: **24 agost 1457**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Joan Torrades (pare), Sampsó Verneda (paraire) de Berga**

c.2.- testimonis: **Francesc Noguer (conseller), Elies Torrades (prevere), Joan Roig (teixidor), Joan Guilló (hostaler), Galceran Guilló (germà de l'anterior), Joan Guatueres (paraire), Martí de Salau de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Joan Torrades**

b.- Estat civil: **casat (Andreua)**

c.- Ofici: **teixidor de draps**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia. Berga**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **50 sous**

h.- Hereu/va universal: **Eulàlia Bernardina (filla)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta pels curats de l'església parroquial de santa Eulàlia: l'acostumat**

*** confraria de Santa Maria: 2 sous 6 diners (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 12 diners (vol ser-ne confrare)**

*** confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 12 diners (vol ser-ne confrare)**

b.- Família

*** Joan Torrades (pare): 12 diners; un vas de guardar vi de 4 saumades de capacitat**

*** A cada germà o germana: 12 diners**

*** Andreua (muller): els seus vestits i joies; la casa del testador (que havia sigut del difunt Francesc Clot) i “*totam basculam meam deductis tamen debitis que debeo*”.**

*** Eulàlia Bernardina (filla): hereva universal. Si ella mor sense descendència, l'herència ha de passar al fill o filla pòstum. En el cas que el fill o filla pòstum morís, l'herència ha de passar al pare del testador**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

*** Reconeix deure a Sampsó Verneda per la imposició de la farina, 35 sous i 6 diners**

b.- Observacions i notes importants

Testament número 71

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 103v.**

b.- Data de redacció: **30 agost 1457**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Boixader (pare), Joan Matamala (paraire) de Berga**

c.2.- testimonis: **Miquel Ramal (prevere, rector de l'església de Sisquer),
Jaume Torrades, Maties Fornells (paraire), Ramon Guilló (botiguer), Pere Salner,
Pere Timonosa, Joan Vidal, Bernat Fortuny de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Pere Boixader**

b.- Estat civil: **prevere**

c.- Ofici: **rector de la parròquia de St. Iscle de Llinars**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia. Infirmirate pestilencie**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "*In tumulo ubi fratres mei sepulti existunt*".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **100 sous**

h.- Hereu/va universal: **Antoni Boixader (germà)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **misses i causes pies**

* **Bisbe d'Urgell: dos morabatins d'or**

* **Oficial del bisbe d'Urgell a Berga i Berguedà: mig florí**

b.- Família

* **Pere Boixader (pare): 10 lliures**

* **Caterina (mare): 10 lliures**

* **Antoni Boixader (germà): hereu universal. Si Antoni mor sense descendència, l'herència ha de passar a Pere Boixader (pare) i a Caterina (mare) a parts iguals**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* **Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 72

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 251. Foli 104r.**

b.- Data de redacció: **23 agost 1458**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Comanador de santa Magdalena de Berga, Guillem Teixidor (prevere), Gaspar Corts (cirurgià) de Berga**

c.2.- testimonis: **Joan Sorribes (prevere), Joan Sorribes (paraire), Francesc Sorribes (paraire), Joan Rovira (ferrer), Joan de Torreblanca, Antoni Torrades, Llorenç Rovira (ferrer) de Berga**

.

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Pere Radonella**

b.- Estat civil: **vidu (de Margarida)**

c.- Ofici: **teixidor de draps**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Francesc Radonella (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris i als béns llegats

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció feta per 6 preveres, compresos els curats de l'església parroquial de santa Eulàlia : l'acostumat**

*** confraria de Santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

*** confraria St. Esperit: 4 sous (vol ser-ne confrare)**

- * confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 4 sous (vol ser-ne confrare)
- * Un Trentenari de misses de sant Amador l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (oficiat per la comunitat de preveres de l'església parroquial): 33 sous
- * Un Trentenari de misses de sant Amador el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (oficiat per la comunitat de preveres de l'església parroquial): 33 sous
- * Llum que acompanya el cos de Xt. pels carrers de la vila: 2 sous
- * Bací de les ànimes del purgatori: 2 sous
- * Bací de la redempció de captius: 4 sous
- * Altres bacins de la vila: 12 diners (a cadascun)

b.- Família

- * Miquela (germana): 20 sous
- * Joan Sauri (prevere, nebot): 20 sous
- * Elionor (neboda, muller de Cristòfol Torrades): 10 sous
- * Fills i filles d'Elionor i Cristòfol: 2 sous a cadascun
- * Bernat Sauri (nebot) 10 sous
- * Francesc Sauri (nebot): 2 sous
- * Joana (filla, muller de Lluís Palol, mestre de cases): una casa prop la plaça de Berga i un tros de terra, anomenat "lo Mayol", situat prop la capella de Sant Bartomeu.
- * Pere Palol (net, fill de Joana i de Lluís): 20 sous
- * Francesc Radonella (fill): hereu universal. Si mor sense descendència, l'herència ha de passar a Joana. Si aquesta mor sense descendència, l'herència ha de passar a Bernat Sauri. Si aquest mor sense descendència, l'herència ha de passar a Francesc Sauri. Si aquest mor sense descendència, que els marmessors vinguin els béns del testador a l'encant públic i els diners obtinguts s'usin per pagar misses oficiades a l'església parroquial per la comunitat de preveres.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 10 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

APBerga. Notarials. Notaria de Joan dels Arnaus. Llibre Notarial 27					
NUM	NUM TEST	DATA	TESTADOR	FOLI	INV
335.	3	1421-5-24	Romia, filla de Bernat de Soler	6v	SI
336.	1INV	1421-5-26	Inventari dels béns de Romia	7v	
337.	2bis	1421-6-10	Codicil de Guillem Guitard	47v	
338.	4	1421-8-31	Francisca, vídua de Pere Arquer	19r	NO
339.	5	1421-10-8	Ramon Sala, sabater	118r	NO
340.	6	1421-11-1	Arnau Sala, pagès	45v	SI
341.	2INV	1421-11-3	Inventari dels béns d'Arnau Sala	46v	
342.	7	1421-11-10	Francisca, muller de Pere Belloch, sastre	41v	NO
343.	8	1421-11-22	Joan Clari, paraire	44v	NO
344.	9	1421-12-2	Bernat Parera, mercader	114r	
345.	9bis	1423-1-25	Codicil de Bernat Parera	117r	
346.	10	1421-12-4	Cília, vídua d'Arnau Noguer	53r	NO
347.	11	1422-2-11	Marquesa, muller de Bertran Saig	83v	NO
348.	12	1422-3-10	Francisca, vídua de Bernat Bestorra	86r	SI
349.	12bis	1422-3-21	Codicil de Francisca, vídua de Bernat Bestorra	87r	
350.	1DT	1422-3-10	Declaració de deutes i deutors de Francisca, vídua de Bernat Bestorra	88r	
351.	3INV	1422-3-21	Inventari dels béns de Francisca, vídua de Bernat Bestorra	86v	

Testament número 3

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 6v.**

b.- Data de redacció: **24 maig 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Guillem de Comathosa (prevere), Jaume Saig (prevere) de Berga**

c.2.- testimonis: **Pere Teixidor (paraire), Pere Vila (paraire), Pere Timonosa (paraire), Arnau Baretges (paraire), Bernat de Miquels (fill de Pere de Miquels, mercader) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Romia, filla de Bernat de Soler (Soler de Lloberes)**

b.- Estat civil: **vídua?**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **Mas el Soler de Lloberes de Gaià (Bages). Ara habitant a Berga.**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "cum trayturis et novena assuetis".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Beatriu (néta).**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques:

*** Confraria de santa Maria: el que vulguin els marmessors (vol ser-ne confrare)**

*** Confraria del sant Esperit: el que vulguin els marmessors (vol ser-ne confrare)**

*** Confraria dels sants Cristòfol i Esteve: el que vulguin els marmessors (vol ser-ne confrare)**

- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat
- * monestir de framenors: 6 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: esborrat (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: esborrat (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * Cera del Cos de Crist: esborrat
- * Candela de santa Maria i del cos de Crist: 1 sou
- * Baci de les obres de santa Eulàlia: 1 sou
- * Bací dels pobres vergonyants: 1 sou
- * Bací de les ànimes del purgatori: 1 sou

b.- Família

- * Constança (filla, muller de Joan Caselles de Berga): 100 sous
- * Beatriu (néta, filla de Pere Vila i de Margarida, ambdos difunts): hereva universal. La testadora vol que els marmessors inverteixin els béns llegats en lloc segur i que donin l'herència a Beatriu quan aquesta arribi a l'edat de casar-se. Si no hi arriba, la testadora institueix Déu i la seva ànima com hereus.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants.

1INV.- INVENTARI DELS BÉNS DE ROMIA

1421, maig, 26. APBerga. Llibre Notarial 27. Foli 7 r.

Noverint universi quod XXVI die mensis madii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI, in presencia mei Johannis Arnaus, presbiteri notarii publici ville Berge et in presencia etiam Raimundi Bergua, parator, et Petri Rodonella, textor, dicte ville testium ad hec specialiter vocatorum et assumptorum, fuit factum sequens inventarium de bonis Romie, quondam, filie Bernardi de Solerio de Lobera, quondam, per discretos Guillelmum de Camatosa et Jacobus Saig, presbiteros, manummissores dicte Romie, quondam.

Et primo un alberch nou lo qual es en lo carrer de Pinçania e termena d'una part ab lo alberch d'en Bernat Gitart e d'altre part ab en Bartholomeu Vila, prevera, e d'altre part ab lo carrer publich.

Item en lo menyador:

un arquibanch ab se tenchadura, en lo qual hi havie:

tres vanoves blanchas, una bona ondade, altre plane cominal, altre sotil

1 lençol de dues telles

altre lençol gran e bell de dues telles

altre lençol de tres teles

unes tovalles bones listades

dues tovalles blanques scaguayades

uns tovallons blancs usats

tovallons listats, 2 peçes

altres tovallons, 3 peçes

drap de li, 4 alnes

(...)

altre tovallola blanca e larga sotill

tovallons grossos, 3 peces

un troç de drap de bordat quals que 5 palms

3 vels, 2 de seda, un de cotó
4 bosses de seda
1 drap de coll
13 diners barcelonesos
1 anell d'argent ab senyal de claus
un segell ab senyal de flor de lis
un pot de lautó, de pocha valor
altre caxe ab tenchadure en la qual ha:
una aljuba de baquinat
una gramalla de baquinat
una fopa de baquinat
un mantell morat
altre fopa de baquinat
altre fopa sotill de baquinat
una gramalla sotill de camalli
una gonella blanca e negra sotill
altre gonella verda
un mantó blau sotill
una gonella negra sotill ab lo corporal burell
unes tovalles listades
quatre nalles de forroyat
3 scalletes
una clavia de fer
un coltell trinchat
un senar burell, son 10 alnes en lo qual ha bestretes, segons diu na Caselles, 3 lliures de
lane
una quilma longa
un torn
unes cardes
un cabaçet nou
un covenet

un sach gran ab 3 smines d'ordi, poch mes poch menys

una quilma petita

una smina de forment en un sach

una taut gran en que ha forment, una smina

un sach sotill

un cresol

En la cambra:

una caixa

una colga ab dues borraçes

una coçera

un travesser listat

2 flaçades sotills

unes balances ab alamugs de fer

En la cuyna:

dues olletes de coure ab una cobertore

altre olla de coure d'en Prous. Sta per 11 sous

altre olla d'en Caselles. Sta per 11 sous

un baci

una paella

un capolador

una bramadora

uns bons mols

un morter de coure ab sa ma

un baci gran

una taçe d'aram gran

una taçe d'aram petite

una paroleta

unes leves

dues sistelles

una rasora
un morter de fust
una post
una flaçada
un veyrat d'en Caselles. Sta per un florí
3 talladors de terra

En la casa pres la cuyna:

un bugader
2 barrals grans de vidre
1 soga de canam
6 talladors de fust
1 box
1 lençol grosser nou
una carabaça oliera
una talla
una trunyola de spart
2 gonelles sotills, una blanca altre blave
dues culleres de lautó

Et quo ad presens alia bona dicte defuncte, predicti manumissores invenire non potuerunt protestantes quod si inde inveniuntur in presenti inventario per continuata fuerint.

Que fuerunt acta die et anno predictis et presentibus me notario et testes predictis.

Postea vero tercia die mensis iunii anno predicto fuit continuatum dictum inventarium per dictos manumissores presente me notario et testibus ad hec asumtis discretis Arnaldo Gilabert et Johanne Olera, presbiteris ville Berge et fuerunt inventa bona sequentia:

una taça d'argent blanca d'en Boxader laurador, la qual sta per penyora de 55 sous 6 diners

Item deu en Francesch Puyol a la dite defuncte per filadures 3 sous 9 diners

Item li deu en Pere Vila, segons dix la dite defuncta de mentre vivia, 8 florins d'Aragó

Item fo atrobada una caldera de la dita defuncta a casa d'en Caselles

Que fuerunt acta diebus et anno predictis et presentibus me notario et testibus predictis.

Testament número 2bis**Codicil**

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 47v.**

b.- Data de redacció: **10 juny 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors

c.2.- testimonis: **Bernat de l'Om (mercader), Francesc Clari (mercader), Pere Rovira, Pere Rodonella (teixidor), Nicolau Puret (sabater), Llorenç Merola (paraire) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Guillem Guitard**

b.- Estat civil: **casat (Elionor)**

c.- Ofici: **Escriptor reial**

d.- Procedència o residència:

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura:

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals:

h.- Hereu/va universal:

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Confirma el testament signat el 13 d'abril de 1421 davant el notari Joan Aymar però en modifica una clàusula: revoca la donació que feia de 12 lliures (censal de la vila de Cervera) a donzelles per a maridar i amb aquests diners institueix un benefici (a la mort de la seva muller Elionor, ja que mentre aquesta visqui ha de percebre les rendes del censal) a l'altar de santa Maria de l'església parroquial de santa Eulàlia de Berga. Assigna aquest benefici a Bernat, fill de Llorenç Merola,**

paraire de Berga. També lega al beneficiat un llibre, anomenat "*Horas de beata Maria et de passione et de defunctis*".

Quan el benefici quedi vacant s'ha de cobrir amb un escolar parent del testador i si no hi ha cap escolar a la família amb un clergue honest.

Dóna el patronat d'aquest benefici a la seva filla Francisca i als seus descendents.

b.- Família

*** Elionor: li confirma la donació de tots els seus vestits i de la terra anomenada "Lo Quarter".**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 4

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 19r.**b.- Data de redacció: **31 agost 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **discret Joan Mercer (prevere), Pere Planes (paraire) ambdos de Berga.**c.2.- testimonis: **Comanador del monestir de santa Magdalena de Berga, fra Sebastià Gil (mercedari), Bernat Riu (paraire), Jaume Carles (paraire), Antoni Oros (sabater), Pere Rodonella (teixidor) de Berga, Ramon Sicart (paraire de Bagà)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Francisca**b.- Estat civil: **vídua de Pere Ferrer (arquer)**c.- Ofici: **(no consta)**d.- Procedència o residència: **(no consta)**e.- Causa que motiva la redacció del testament: **"in mea bona sanitate"**f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**h.- Hereu/va universal: **Déu, la seva ànima i el benefici de sant Francesc.**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Confraria de santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)*** **Confraria del sant Esperit: 5 sous (vol ser-ne confrare)**

- * **Confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)**
- * **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * **Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
- * **monestir de framenors: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari).**
- * **monestir de Montbenet: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **3 Trentenaris: 33 sous per cadascun. Un ha de ser oficiat pels framenors al seu convent, l'altre pel prevere Joan Ollera i l'altre pel prevere Joan Mercer.**
- * **Si sobren diners s'han de gastar en misses, donzelles per a maridar i causes pies**
- * **Funda un benefici a l'altar o capella de sant Francesc, a l'església parroquial de santa Eulàlia. Hi destina tots els seus béns.**

El beneficiat ha de ser el prevere Joan Mercer. A la mort d'aquest l'ha de substituir un prevere de la família de la testadora, o, en el seu defecte, un prevere honest.

El dret de patronat d'aquest benefici la testadora l'atorga a Lluís de Coromines.

La testadora també determina que a la mort del prevere Joan Sererols, que detenta un benefici fundat pel difunt marit de la testadora, dit benefici es fusioni amb el que ella ara funda.

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

- * **Marmessors: 10 sous a cadascun**
- * **Muller de Jaume Lugana: 4 florins i “*meum vestitum lividum*”.**
- * **Filla del difunt Jaume de Cubinsà (*Calvinçano*): 2 florins com a dot**
- * **Filla gran d'en Rovira (teixidor), néta d'en Serra (teixidor): 2 florins com a dot**
- * **Filla gran d'en Menle de Gironella: 2 florins com a dot**

*** Filla gran d'en Rierola de Clarà: 2 florins com a dot**

*** Filla d'en Clarà: 2 florins com a dot**

*** Filla de Joan Maçanes de Berga: 2 florins com a dot. Si alguna d'aquestes nenes no arribes a l'edat de casar-se, la deixa que li pertoca ha de revertir a l'herència de la testadora.**

*** Jaume Gorans (parròquia de sant Martí d'Avià): “*unam taceam albam et unum cloquear sive culleram argenti*”.**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 5

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 118r.**

b.- Data de redacció: **8 octubre 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Esteve de Puig (apotecari), Francesc Verdaguer (teixidor), Ramon Font (arquer) de Berga**

c.2.- testimonis: **Arnau i Antoni Cercs (paraires), mestre Joan i Ramon Servat (sastres), Lluç Ferrer (sabater), Joan Noguera (pagès) i Bernat Salvat (teixidor) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Ramon Sala**

b.- Estat civil: **casat**

c.- Ofici: **sabater**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **10 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Miquela (filla)**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat

*** Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta.**

Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat

*** monestir de framenors: 6 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** Si sobren diners s'han de gastar en causes pies**

b.- Família

*** Muller: Li reconeix el dot i l'escreix**

*** Miquela (filla, muller de Bernat Salvat, teixidor): hereva universal. Si aquesta mor sense descendència, el testador nomena com a hereus Déu i la seva ànima.**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 6

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 45v.**b.- Data de redacció: **1 novembre 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Esteve de Puig (apotecari), Pere Blanch (paraire) ambdos de Berga**c.2.- testimonis: **discret Bernat Cardona (prevere), Ramon Viveti (sastre), Bernabé de Coromines (paraire), Pere Pauli, Francesc çes Corts, Cristòfol d'Ardalló, Joan de Puig de Llavaneres habitants de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Arnau Sala**b.- Estat civil: **casat (Sibil·la)**c.- Ofici: **pagès**d.- Procedència o residència: **(no consta)**e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **15 lliures**h.- Hereu/va universal: **Esteve de Puig**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Confraria de santa Maria: 10 sous (vol ser-ne confrare)*** **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat*** **Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta.**

Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat

*** monestir de framenors: 6 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 4 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** Llum de la candela del cos de Crist: 1 sou**

*** Llum de la candela de santa Maria: 1 sou**

*** Obres de l'església de santa Maria de Queralt: 1 sou**

b.- Família

*** Muller: li reconeix el dot (reconeix haver rebut 11 lliures 15 sous per aquest concepte) i l'escreix; també li deixa un llit i la part superior d'una casa. A la seva mort aquest llegat ha de passar a l'hereu universal.**

*** Esteve de Puig: Hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 10 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

2INV.- INVENTARI DELS BÉNS D'ARNAU SALA

1421, novembre, 3. APBerga. Llibre Notarial 27. Foli 46v.

Noverint universi quod die tercia mensis novembris, anno a Nativitate Domini M CCCC XXI, in presencia mei notarii infrascripti et testium videlicet Johannis Pelos, paratoris ville Berge, et Francisci de Pedregals, parrochie sancti Petri de Madrona, ad hec vocatorum et assumptorum fuit factum sequens inventarium in bonis Arnaldi Sala, quondam, arator dicte ville, per Stephanum de Podio, ypothecarium, heredem, et per Sibiliam, uxor dicti defuncti, ad conservacionem sui iuris et cuiuslibet ipsorum.

Et fuerunt inventa bona sequentia:

Et primo 2 alberchs contiguus prop lo forn sobirà, e fo atrobat

en lo celler:

una tina

tres tonas graneras

tres vexells petits

un perell de portadores sguavellades

una bota de mige somade de pocha valor

dos ambuts, un gran altre petit

dues gelnas sobre la tina

una taçe de aram de foch

una destraleta

un sach

fustota vella de pocha valor

vi, qual que tres somades, poch mes

ordi, qual que una quartera

En lo stable:

un perell de muls ab lurs bastis

una folladora sotill
un perell de sarrias
un you
una pala de fust
dues exades
dos cavechs
una destral
un banch
una argans
unes pedreres de tirar pedres
fustote veylla de pocha valor
una fauç

En la cuyna:

un torn
una pastera
un scudeller ab tres scudelles de fust
una rasore
unes cardes
una falç
una carabaçeta
un sadaçot ab cartes
una bacia de fust
una loça de terra
una gresala de terra
un porgador
una giradora de fer
dos cresols
un talaromageres
tres podedores
una podedora trenchada

un mertellet de fer
un morter de fust
un morter de pedra
una taula
un banch
una ambudera
unes tasoires
uns fers trinchats de foch
un banquet en la lar
una ola de coure, la qual te en Comarosa per XII sous, dels quals XII sous a rebut tant com se merex de port de una somade de verema del mas de Puigayner
un sach
una caixa
tres cetrills
dues alenes de çabater
una tribanella
una corbella
un saquet ab legum
un baçi d'aram
una caçola d'aram
una paella i una cobertera de fer

En la cambre:

una colga ab dues flaçades e 2 lencols sotills
un capmayor de sarzill
un jaquot fallat
una serra
un barral de fust
un dart
una scarcella
un triba

una squella
una caxota ab unes claces blanques
tres olles de mel
una altre ola petita
altre caxe
una destral
una axe
un axol
un scarpe
un axertellet
dues tanalles
un scadador de buchs
un parador de arbres
altre scarpe
dues tribanelles
tres forrollats
un pany
altres ferraments
una caldera sclafade
un axado
dues spases
una lançe
un paves
una taule
un banch
una ferrade sclafade
una carabaçe oliera
dos gonells burells sotills
una correya
una taut farinera
dos sachs

un fre

un croch

En lo portxo

4 lliures de lane filade camaline

un forch de aylls

un corbey

una corriola

tres guarbes de vimens

un capitell

4 cabirons

En l'altre case

unes spatleres

un flacedot squinçat

uns capells de portadores

una gerra oliera

dos cantes trenchats ab mil

altre ab pesols

altre ab guixes

dues posts

un çiment

un arquibanch ab scriptures

une candellere ab scriptures

una servidora de fust

un capell obrat

una gerra ab oli, mig quarter poch mes o meys

un scon

En lo porxo

una taut ab forment speltos

un canalobre
un cresol
un cabaç
fusta de vexell sguallat
una balesta
una taut

Ha un alberch en la poble ab:

un vexell
una scala
una aradre
dos capmertels
una axade
un perpal (la qual axade e parpal te penyora en Jacme Salvat per la questa

Te en Camatosa una caldera gran
Tres perallades de terra prop lo coll de Muntsuspir, plantat de vinya e d'oliveres
A Vaell los camps, una perallade e mige
Aqui matex una perallade apellade de Santa Maria
Un ort a la Creu del Puyol
Altre ort sembrat en la orta
Altre ort al Colomer
Als Sants, una vinya
Un bosch a la torr a Miranyes
Altre bosquet a Serra Lenyera
Item al camí de Merolla un troç de terra erm
Protestants quod si alia bona invenirentur quod ipsi facient continuari in presenti inventario.
Que fuerunt acta die et anno predictis et presente notario et testes predictis.

Testament número 7

1.- Informació referent al testament en sí mateix

- a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Fol. 41 v.**
- b.- Data de redacció: **10 novembre 1421**
- c.- Executors testamentaris:
 - c.1.- marmessors: **Francesc Belloch (prevere, fill), Francesc de Mas (rector de St. Martí d'Avià)**
 - c.2.- testimonis: **Joan Noguera (prevere), Antoni Rovira (prevere), Guillem Camatosa (prevere), Joan de Coromines (paraire), Jaume Salvat (paraire), Andreu Jover (fabricant de pintes/pintaneries) de Berga, Vicens Toroll (traginer de Súria)**

2.- Informació referent al testador

- a.- Nom i cognoms: **Francisca**
- b.- Estat civil: **casada (Pere Belloch, sastre)**
- c.- Ofici: **(no consta)**
- d.- Procedència o residència **(no consta):**
- e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**
- f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**
- g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **6 lliures**
- h.- Hereu/va universal: **Francesc (fill, prevere)**

3.- Informació referent als beneficiaris

- a.- Església i institucions eclesiàstiques
 - * **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**
 - * **Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta.**

Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat

*** monestir de framenors: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** monestir de Montbenet: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**

*** Bací per la redempció de captius: 2 sous**

b.- Família

*** A cada fill i filla: 10 sous**

*** Clareta (néta): 10 sous**

*** A cada nét o néta: 5 sous**

*** Blanca (filla): "*mantellum meum melius quod habeo et quosdam paternostros de lambre*".**

*** Francisca (filla): "*alium mantellum meum sive cotam illud vel illam quam maluerit*".**

*** Clareta (néta): el mantell o la cota que no vulgui Francisca**

*** Francesc (fill): hereu universal**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** Marmessors: 5 sous a cadascun**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 8

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 44v.**b.- Data de redacció: **22 novembre 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Simó Clari (prevere, fill) i Pere Arquer (teixidor, germà), tots de Berga**c.2.- testimonis: **Jaume Trulls (prevere), mestre Joan (sastre), Pere Gordiola (pregoner), Tomàs Nobarbats (paraire), Joan Pelos (paraire), Llorenç Martí (paraire) de Berga, Pere Roca (de la parròquia de Merola)**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Joan Clari**b.- Estat civil: **casat (?)**c.- Ofici: **paraire**d.- Procedència o residència: **(no consta)**e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **7 lliures**h.- Hereu/va universal: **Simó (fill, prevere)**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat*** **Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat**

* monestir de framenors: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Montbenet: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* Església de Queralt: 1 sou

* Si sobren diners han de gastar-se en cause pies

b.- Família

* Muller: li reconeix el dot i l'escreix i la nomena "*domina potents*" i usufructuària

* Berenguer (fill) i Pere (fill): una vinya a Pedregals i la casa de l'Alou (a parts iguals)

* Joan Francesc Pelos (nét): 10 sous

* Simó (fill): hereu universal

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* Marmessors: 5 sous a cadascun

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 9

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 114v.**

b.- Data de redacció: **2 desembre 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Guillem Ramon de Graner (mercader), Bernat d'Om (mercader), Antoni Rovira (prevere), Jaume Saig (prevere)**

c.2.- testimonis: **Francesc Corts (prevere), Simó Clari (prevere), Ramon Vaell, alias Baster (mercader), Bernat Dilmer (apotecari), Pere Salau (sastre), mestre Joan (sastre), Joan Teixidor (pagès), tots de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Bernat Parera**

b.- Estat civil: **vidu?**

c.- Ofici: **mercader**

d.- Procedència o residència: **Bagà. Ara resident a Berga**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **"plena sanitate"**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga: "quam sepulturam volo mei fieri bene et honorifice prout in consimilibus meis est fieri assuetum".**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **60 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Beatriu (néta)**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Extremunció tal com s'acostuma a fer a Berga**

*** Vol ser confrare a les tres confraries, Santa Maria, Sant Esperit i Sants Cristòfol i Esteve, i els deixa el que vulguin els marmessors.**

- * Bací de la cera del Cos de Crist: 3 sous
- * Obres de l'església de Santa Maria de Queralt: 2 sous
- * Bací dels pobres vergonyants: 5 sous
- * Bací dels captius: 5 sous
- * Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 1 sou a cadascú.
- * Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 1 sou a cadascú
- * a cada nen que assistirà a les misses: 1 diner
- * monestir de framenors: un sester de froment pel convent, un sou a cada frare que digui misses i 6 diners als frares que no en diguin (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)
- * monestir de Montbenet: 6 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

b.- Família

- * Beatriu (néta, filla del difunt Joan Parera, fill del testador). Hereva universal. Si aquesta mor l'hereva serà Marquesa. En aquest darrer cas Marquesa haurà de donar al seu germà Guillem Ramon de Graner 20 florins i haurà de donar 80 florins per fer un pal·li per l'altar de Santa Eulàlia de Berga, pal·li que haurà de portar el senyal dels Parera i haurà de donar 50 lliures per afegir a aquelles 200 que destina a dot per a donzelles pobres. També haurà de fer dir misses a l'església de Sant Esteve de Bagà.
- * Marquesa (néta), vídua de Francesc Maçana (notari de Berga): 40 florins. Podrà quedar-se a casa del testador fins que vulgui i allà tindrà acolliment, pa i vi.
- * Francesc Gabriel (besnét, fill de Marquesa i Francesc): 10 florins (si aquest mor, han de passar a la seva mare)
- * Guillem Ramon de Graner (fill de Guillem Ramon de Graner): 50 sous
- * Cília (filla de Berenguer de Clarà i vídua de Pere Cili de La Nou): tres alnes i

mitja de roba per una capa o quatre alnes i mitja per una cota.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

*** a cada marmessor: 10 sous**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

*** Si sobren diners, els marmessors els han de repartir entre les donzelles pobres , en preferència, de la vila de Bagà.**

*** Les robes que hi hagi a casa seva han de ser distribuïdes entre els pobres.**

*** Els marmessors han de donar beguda i menjar a les persones de Bagà i de fora de Berga que vindran al seu enterrament i a vetllar el seu cadàver.**

*** Estableix un censal de 60 lliures i amb els interessos han de donar cada any, el dia que es faci caritat a la vila de Berga, una fogassa de pa a cada pobre o persona que en volgués, davant la porta de la casa del testador. Per aquesta feina els marmessors cobraran 10 sous. Si ni els marmessors ni els hereus poden fer aquesta distribució, l'encarrega al procurador de la comunitat de preveres.**

*** De la part que té en una societat de tintoreria de Berga han de retirar 200 lliures, establir un censal mort i distribuir els interessos entre donzelles pobres, donant 40 sous a cada donzella. Per aquesta feina els marmessors cobraran 10 sous anuals. Si no ho poden fer els marmessors encarrega la feina a dos procuradors de la comunitat de preveres.**

*** De la part que té en una societat de tintoreria de Berga han de retirar 300 lliures i donar-les a la comunitat de preveres, que han de constituir un censal mort i dels interessos han de celebrar una missa diària a l'altar de Sant Francesc de l'església parroquial de santa Eulàlia de Berga al preu d'un sou per missa. Si el beneficiat d'aquest altar no la vol dir que es digui a qualsevol altar de l'església parroquial.**

*** allibera la seva esclava Clara, a canvi que treballi un any per a la seva hereva. Aquesta l'ha de vestir i donar-li un parell de llençols, dues mantes o bé 50 sous. Si l'esclava es casa que li donguin 40 sous (com a les donzelles pobres). Si es**

prostitueix l'alliberament queda sense efecte. Si Marquesa accepta quedar-se a la casa del testador, l'esclava l'ha de servir com a l'hereva.

Testament número 9bis**Codicil**

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 117r.**

b.- Data de redacció: **25 gener 1423**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors:

c.2.- testimonis: **Joan Noguera (prevere), Bernat Saig (mercader) de Berga, Joan Sicart (traginer), Guillem Cardona (fuster) de Bagà**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Bernat Parera**

b.- Estat civil: **vidu?**

c.- Ofici: **mercader**

d.- Procedència o residència:

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura:

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **60 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Beatriu (néta)**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Deixa 10 florins per fer un pal·li per l'altar de sant Francesc de l'església parroquial de Santa Eulàlia. Els diners han de sortir de la societat de negocis que té a Sicília.**

*** Deixa, diners per les obres de l'església dels framenors de Berga. Els que vulguin els marmessors i també han de sortir de la societat de Sicília.**

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 10

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 53r.**b.- Data de redacció: **4 desembre 1421**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere Mager (prevere de Berga)**c.2.- testimonis: **Francesc Belloch (prevere), Jaume Saig (prevere), Antoni Rovira (prevere), Miquel Pujol (prevere), Joan Portingals (prevere), Jaume Trulls (prevere), Jaume Cercs (pagés) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Cília**b.- Estat civil: **vídua (Arnau Noguera, tintorer)**c.- Ofici: **(no consta)**d.- Procedència o residència: **(no consta)**e.- Causa que motiva la redacció del testament: **"in mea plena sanitate".**f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **100 sous**h.- Hereu/va universal: **Pere Mager (prevere)**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Confraria de santa Maria: 5 sous (vol ser-ne confrare)*** **Confraria dels sants Cristòfol i Esteve: 5 sous (vol ser-ne confrare)*** **Confraria del sant Esperit: : 5 sous (vol ser-ne confrare)*** **Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 1 sou a cadascú**

- * **Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): 1 sou a cadascú**
- * **monestir de framenors: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **monestir de Santa Magdalena: 3 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **monestir de Montbenet: 3 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)**
- * **Un Trentenari de misses: 33 sous. Han de ser oficiades per Pere Mager**

b.- Família

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* **Blanca (filla del difunt Francesc Vila): 11 sous**

* **Pere Mager: hereu universal**

* **Marmessor: 10 sous**

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 11

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 83v.**

b.- Data de redacció: **11 febrer 1422**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Bertran Saig (mercader, marit), discret Jaume Saig (prevere, cunyat)**

c.2.- testimonis: **Pere Joan Serarols (prevere), Bernat Saig, Pere Cortines junior, Francesc Clari i Pere Clari (mercaders), Ramon Noguier (paraire), Joan Bretons (sabater) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Marquesa**

b.- Estat civil: **casada (Bertran Saig, mercader)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **24 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Antoni (fill)**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

*** Confraria de santa Maria: el que determinin els marmessors (vol ser-ne confrare)**

*** Confraria dels sants Cristòfol i Esteve: el que determinin els marmessors (vol ser-ne confrare)**

*** Confraria del sant Esperit: el que determinin els marmessors (vol ser-ne**

confrare)

* Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat

* Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat

* monestir de framenors: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Montbenet: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* Si sobren diners de les 24 lliures que deixa per l'enterrament que es donin a la comunitat de preveres i que aquests diguin una missa diària davant l'altar de santa Caterina de l'església parroquial de santa Eulàlia.

b.- Família

* Francisca (filla): "*les joyes e lo cofre cum tacea argenti et lettum et unum mantellum de Malines virmilium*".

* Joana (filla): 20 lliures

* Blanca (sogra): "*meum mantellum de vervino*".

* Antoni (fill): hereu universal. Si aquest mor sense hereus que l'herència passi a Joana. Si aquesta mor sense descendència que l'herència passi a Bertran (marit), i en aquest cas, ha de donar 10 lliures a Francisca (filla)

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

* Marmessors: 5 sous a cadascun

4.- D'altres dades

a.- Deutes, prometences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 12

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 86r.**

b.- Data de redacció: **10 març 1422**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors: **Pere de Sobrestrada (teixidor) i Joan Font (sabater) ambdos de Berga**

c.2.- testimonis: **Francesc Verdaguer (teixidor), Berenguer Perpinyà (paraire), Ramon Font (arquer), Bartomeu Puig (paraire), Ramon Bretons (paraire), Pere Corts (teixidor), Joan Font (sabater) de Berga**

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Francisca**

b.- Estat civil: **vídua (Bernat Bestorra, tintorer)**

c.- Ofici: **(no consta)**

d.- Procedència o residència: **(no consta)**

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga.**

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **15 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Francisca (filla)**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

* **Confraria de santa Maria: el que determinin els marmessors (vol ser-ne confrare)**

* **Confraria dels sants Cristòfol i Esteve: el que determinin els marmessors (vol ser-ne confrare)**

* **Confraria del sant Esperit: el que determinin els marmessors (vol ser-ne**

confrare)

* Missa general l'endemà de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat

* Missa general el dia del cap d'any de la defunció a l'església parroquial de Sta. Eulàlia (dita per tots els preveres de la vila): l'acostumat

* monestir de framenors: 7 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Santa Magdalena: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* monestir de Montbenet: 5 sous (per a misses l'endemà de la defunció i per l'aniversari)

* Obres de l'església parroquial de santa Eulàlia: 3 sous

* Bací de la candela del cos de Crist: 1 sou

* Si sobren diners de les 15 lliures que deixa per a l'enterrament han de gastar-se en trentenaris i causes pies.

* Comunitat de preveres: 50 florins. S'han d'invertir i dels rèdits fundar un aniversari a l'església de santa Eulàlia.

b.- Família

* Francisca (filla, muller de Francesc de Puigsoriguer): hereva universal. Si Francisca mor sense descendència que la casa amb els recipients per a vi i la vinya que posseeix la testadora siguin venudes pels marmessors a l'encant públic, s'inverteixin aquests diners i dels rèdits es fundi un aniversari a l'església de santa Eulàlia.

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.- D'altres dades

a.- Deutes, promences per complir, etc.

b.- Observacions i notes importants

Testament número 12bis

Codicil

1.- Informació referent al testament en sí mateix

a.- Referència o signatura del document: **APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 87r.**

b.- Data de redacció: **21 març 1422**

c.- Executors testamentaris:

c.1.- marmessors

c.2.- testimonis: **Pere Corts (teixidor), Francesc Verdaguer (teixidor) de**

Berga

2.- Informació referent al testador

a.- Nom i cognoms: **Francisca**

b.- Estat civil: **vídua (Bernat Bestorra, tintorer)**

c.- Ofici:

d.- Procedència o residència:

e.- Causa que motiva la redacció del testament: **malaltia**

f.- Lloc on vol la sepultura: **Cementiri de l'església parroquial de Sta. Eulàlia**

de Berga.

g.- Deixa per despeses de sepultura i funerals: **15 lliures**

h.- Hereu/va universal: **Francisca (filla)**

3.- Informació referent als beneficiaris

a.- Església i institucions eclesiàstiques

b.- Família

*** Que Francisca no pugui vendre ni alinear els béns que li lega la testadora**

c.- D'altres (marmessors, criats, amics...)

4.-- D'altres dades

- a.- Deutes, prometences per complir, etc.
- b.- Observacions i notes importants

1DT.- DECLARACIÓ DE DEUTES I DEUDORS DE FRANCISCA, VÍDUA DE BERNAT BESTORRA.

10 març 1422. APBerga, Llibre Notarial 27. Foli 88r.

Noverint universi quod die decima mensis marcii, anno a Nativitate Domini M CCCC XXII, in presencia mei notarii infrascripti et Petri Sobrestrada, textoris, Johannis Font, cabaterii, ville Berge et domine Francische, uxoris Francisci de Puigsoriger, domina Francischa, uxoris Bernardi Bestorra, quondam, tintorerii dicte ville Berge, licet corpore infirma tamen sana mente post confeccionem et ordinacionem sui testamenti fecit inventarium de suis debitis prout ipsa Francischa suo proprio ore michi notario infrascripto dixit:

Primerament me deu lo hereu o mermessors de na Cerdunya, quondam, XIII florins

Item me deu en Bach IIII florins

Item me deu en Francesch Puigsoriger, XIII florins e mig

Item me deu en Font per vi, XXXVIII sous VIII diners

Item me deu en Font, per prestat XVIII sous X diners

Item me deu en Ramon Buyga un drap burell apparellat

Quod inventarium fuit factum die et anno predictis, presente me notario infrascripto et predictis testibus.

3INV.- INVENTARI DE BENS DE FRANCISCA, VÍDUA DE BERNAT BESTORRA
21 març 1422. APBerga, Llibre Notarial 27. Fol. 86v.

Noverint universi quod die vicesima prima mensis marcii, anno a Nativitate Domini MCCCC XXII, in presencia mei Johannis dels Arnaus, presbiteri, notarii publici ville Berge et in presencia etiam Petri de Sobrestrada, textoris, et Johannis Font, socularis, testium ad hec vocatorum et assumptorum, Francischa uxor Bernardi Bestorra, quondam, tintorerii ville Berge, infirmitate detenta, que jam suum condicit testamentum in posse mei iamdicti notarii ut per bona sua ne posit defraudari seu minui fecit de omnibus bonis suis, tam immobilibus quam mobilibus, sequens inventarium:

Et primo unum hospicium in villa Berge, loco vocato al Puyol, in quo hospicio fuerunt inventa bona sequentia:

Et primo, **en la cambra:**

una colga

9 lençols, ço es 7 de li e 2 de lana

tres flaçades

un travesser

4 coxins

una caixa ab unes tovalles e 2 tovallons

28 lliures de stam blanch filat

altre caixa en la qual ha una candellora

un cofret

un lit de posts

una pastera

un troç de drap blanch e burell

8, entre greals e scudelles

una spasa

un anap d'argent

En la cuyna

tres olles de coure

2 cresols

tres paelles

un arquibanch

dues carabaces olieres

dues caxas

altre caxeta

uns clamascles

uns ferros

una perola

una ferrade

dos morters de pedra

una dotzena de talladores

altre dotzena de scudeles de fust

una rasora

una bramadora

un aster

dues cobertores de fer

una loçe

una taula

un banch

un baçi

6 saques buydes

una taçe d'argent blanche que pesa un march

En la entrada

2 archas

una foladora

un vexellet

uns alamuxs ab ses copes

un perell de portadores
un torn de filar
unes cardes
un banch
una scala
un aspi
4 sachs ab 5 sesters de forment e esmina
una gerra oliera

En lo celler

una destral
una axada
una tina
dos vexells de quatre somades, la u ple de vi
tres pipes de terra
cinquanta teules noves

Una vinya suficientment costoyde, segons digueren.

Quod inventarium fuit de predictis bonis factum et omnia in dicto inventario contenta fuerunt comandata Francische, uxori Francisci de Puigsoriger, filie et heredi dicte Francische.

Que Francischa, filia dictam comandam acceptavit.

Que fuerunt acta die et anno predictis et presente me notario et testibus predictis

APBerga. Notarials. Notaria de Baltasar Salvat. Llibre Notarial de 1471-1473.		
NUM	DATA	DOCUMENT
352.	1472-5-7	Inventari de la sagristia de l'església parroquial de Santa Eulàlia

352

1472, maig, 7. Berga.

Inventari de la sagristia de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga.

APBerga, Baltasar Salvat. Llibre Notarial de 1471-73. Sense foliar.

VII mensis madii, anno a nativitate domini M CCCC LXX II

Honorabili et providi viri Guillelmus Sola, Anthonius Tixidor, Johannes Lobet et Anthonius Boxader, consules ville Berge anno presenti, receperunt inventarium de bonis sacrastie ecclesie beate Eulalie eiusdem ville ut moris est et asuetum in modum qui sequitur.

Primo la custodia d'argent en que asta lo corpus.

Ítem la custodia d'argent ab que portan la profaso.

Ítem un cofret blanc ple de reliquias.

Ítem un coxi listat de vermey.

Ítem una tovayola qui asta ab la custodia.

Ítem un calseret d'argent de conbragar.

Ítem altra tovayola listada de vert e vermey qui serveix a conbragar

Ítem una tovayola que porta lo prevera com porta lo corpus per la vila.

Ítem una custodia de lauto.

Ítem sobra la ymage de santa Eulalia, tres mantells, ço as, un laonat, hu blau, hu vert obrat d'or.

Ítem uns cordons plans vermeys e blancs ab or mesclat.

Ítem un colar de perlas migenceras.

Ítem dos vels de seda, la hu es obrat d'or.

Ítem una diadema de lauto.

Ítem, en l'altar de santa Eulalia, una creu d'argent ab lo peu de lauto, quis diu es de santa Maria.

Ítem, sopra l'altar, quatra tovayas e la una es obrada de seda.

Ítem un pali vermey ab la ymage de santa Eulalia e de sant Francesc.

Ítem altre pali blau de seda ab lo frontal vert.

Ítem un calsar d'argent ab sa petena qui serveix a tot dia.

Ítem una esuela qui serveix com portan Nostre Senyor per vila.

Ítem dos canelobras de fer

Ítem un misal antich qui serveix a tot dia.

Ítem duas canederas d'asta(n)y.

Ítem uns vestiments blaus asquinsats qui servexan a tots dias.

Ítem uns osties en quis son sinch formas.

Ítem en los ermaris dins la sacrastia, la Vera Creu ab un vel blanch de seda.

Ítem l'alsenser d'argent ab sa borsa d'argent.

Ítem una creu de crastay.

Ítem la creu major de santa Eulalia.

Ítem la creu de framano(r)s.

Ítem laspina de framano(r)s.

Ítem lo calsar major de santa Eulalia ab almalch blaus.

Ítem vuyt calsas los quals son astats comenats a la sacrastia, havi dos sen petena.

Ítem una laltia de Caralt d'argent.

Ítem cinc uys d'argent.

Ítem un cor d'argent.

Ítem duas canederas d'argent las quals son de santa Eulalia.

Ítem dos canelobras d'argent de santa Eulalia.

Ítem un baci d'argent del cor de Ihesu Crist.

Ítem un misal del sant Sperit.

Ítem un libret per senyar los béns.

Ítem dos trosos de palma d'argent de santa Eulalia.

Ítem una casula vermela obrada d'or del benefici de sant Pera.

Ítem una custodia de lauto la qual es de La Baells.

Ítem un manto vert de santa Eulalia.

Ítem altre libret de santa Eulalia de benehir los béns.

Ítem una casula vermela ab s'astola obrada d'or de santa Eulalia.

Ítem uns vestiments negras de morts de prevera e diaca e de sotdiaca de santa Eulalia.

Ítem uns camis ab un amit ab son sinyel ab paraments vermeys e blaus.

Ítem una capsa blanca larga en que ha un tros de tarsanel laonat e altre negra.

Ítem una tovayola ab listas negras.

Ítem una tovayola blanca obrada de vermey e de blau.

Ítem un vel sotil de seda.

Ítem una capsa petita en que ha tres trosos de crastay.

Ítem tres teulettes de rerataules.

Ítem una capsa blanca rodona dins la qual ha una diadema de cuyro ab set pedras de vidra.

Ítem un tros de vel daurat.

Ítem un trascol blanch ab listas d'or.

Ítem un altre trascol.

Ítem una tovayola ab listas d'or.

Ítem una tovayola asquinsada.

Ítem altre tovayola ab listas d'or.

Ítem altre tovayola de seda ab una randa d'or.

Ítem un misal ab les cubertas negras qui es de sant Pau de Casserras.

Ítem uns camis.

Ítem dos camis d'escolans per tanir los canelobras.

Ítem una capsa verda en la qual ha dos trascols de seda lahonada.

Ítem un calsar ab l'astotx negra lo qual fou comenat a la sacrastia.

Ítem una capsa radona en la qual ha una corexa de seda sensa caps.

Ítem dos cordons vermeys de seda ab flochs.

Ítem un xipalet d'oripel.

Ítem dos trosos de cordons la hu vert e altre vermey.

Ítem altra capsa redona dins la qual ha una ala d'argent sobradaurada.

Ítem un tros de palma d'argent.

Ítem cinch fuyas de palma d'argent.
Ítem un crastay del grux d'una nou.
Ítem un farmay d'argent ab set pedras de vidra.
Ítem un rest de paternostres de coral en que quoranta e quatra perells.
Ítem un misal ab les cubertas vermeyas de tots sants.
Ítem un misal ab les cubertas vermeyas de santa Eulalia.
Ítem una tovayola blanca obrada de negra e vermey.
Ítem una creu petita de lauto.
Ítem una capsa gran pintada dins la qual ha duas cordas de sedas obradas d'or. Ítem un vel de seda. Ítem més hi ha XXVIII pesas de vells de seda entre bons e avols.
Ítem una caxeta petita tancada ab clau en la qual ha una tovayola de li obrada de seda.
Ítem altres tovayas de li obrades de seda.
Ítem altra tovayola de li asquinsada.
Ítem altra tovayola de li obrada de leonat.
Ítem altra tovayola tota blanca ab flochs.
Ítem altra tovayola de li obrada de seda.
Ítem un misalet de la misa cotidiana d'en Perer.
Ítem una caxeta blanca en que stan los canelobras.
Ítem una custodia d'argent qui es de sant Johan de Mundarn.
Ítem un calser d'argent ab sa petena qui es de sant Agusti.
Ítem unas cortinas blancas asquinsadas de santa Eulalia.
Ítem una vera creu d'argent qui sta en un astoix de calser.
Ítem una squeleta del alarotxa.
Ítem una astola he manipla blaus brocats d'or ab capsadura vermela.
Ítem duas dalmatigas de seda vermela.
Ítem altres duas dalmatigas verdas.
Ítem una capa blanca ab parament vermey.
Ítem una astola vermela.
Ítem una dalmatiga de fustaní blanch.
Ítem duas dalmatigas listades de seda.
Ítem una dalmatiga de valut vermey.

Ítem los vestiments qui foren d'en Puyol, ço és, casula e dalmatigas.
Ítem uns camis ab paraments de seda blava.
Ítem una casula de porpra blanca.
Ítem duas dalmatigas de porpra ab frages vermeya e groga
Ítem duas astolas e duos maniplos de porpra ab frage vermela.
Ítem altres vestiments de porpra, casula e dalmatigas qui foren d'en Ortigues ab una astola e dos maniplos.
Ítem una casula blava brocada d'or ab astola e manipla.
Ítem un pali vert obrat d'or ab son frontal.
Ítem una tovayola de seda obrada d'or ab flochs vermeys.
Ítem una tovayola verda e vermela de seda qui serveix a l'apistola.
Ítem altra tovayola qui serveix a l'avangeli blanca e vermela ab senyal de Foroyl.
Ítem un pali de valut negra brocat qui fou d'en Cortinas.
Ítem altra tovayola de seda blanca ab listas de seda verda.
Ítem altra tovayola de seda tota blanca ab ramatyés.
Ítem una diadema de pargamí ab pedres de vidra.
Ítem dos parells de panons de tarsanel vermey la hu parel ab marca d'en Bach e l'altre ab senyal d'Oliba.
Ítem un perell de bordons d'argent.
Ítem duas canederas d'argent qui son de Caralt.
Ítem un plago d'or barbarí.
Ítem la custodia major ab un angel a qui manca una ala la qual es en una capsa.
Ítem una capsa de fust blanca ab reliquias.
Ítem en altre armari en que han coses següents:
Ítem una capa lahonada asquinsada.
Ítem un cap d'alamany ab diadema.
Ítem una tovayola vermela folrada de negra.
Ítem una tauleta ab la ymage de Déu lo para.
Ítem deu coxins bons obrats de seda vermela e negra.
Ítem set coxins asquinsats.
Ítem una capsa en que XXXXVII neulas de paper pintadas.

Ítem una tovayola sotil ab pintures d'erbas grogas e verdas.
Ítem un frontal blanc obrat de seda.
Ítem una tovayola blanca obrada de seda vermela.
Ítem un mantel de santa Eulalia de seda blava folrat ab tarsanel vermey un tros.
Ítem una tovayola de li obrada de seda vermela e negra.
Ítem dos coxins petits la hu obrat d'or e desa (de seda) e l'altre obrat de pinturas negras.
Ítem un frontal folrat de groch sotil.
Ítem un pali folrat de groch.
Ítem duas dalmatigas de valut vermey qui servexan als fadrins qui portan los canelobras, son asquinsades.
Ítem un mantell de santa Eulalia ab titol de pals ab un cordó vermey ab una trena d'or per la vora.
Ítem una tovayola entiga qui servia com aportavan Ihesu Christ per la vila.
Ítem una tovayola de li obrada de seda groga e vermela.
Ítem un frontal asquinsat de li.
Ítem dos trosos de drap de li asquinsat.
Ítem un tros de tovayola asquinsat qui servia a portar Ihesu Christ per la vila.
Ítem un tros de valut vermey.
Ítem lo pali de la confraria del Sant Asperit.
Ítem uns camis.
Ítem una casula ab sa maniplo del Sant Sperit.
Ítem una casula blanca ab la creu verda del Sant Sperit.
Ítem un tros de drap de li ab creu de seda vermela e burela.
Ítem una casula asquinsada.
Ítem un coxi blanch.
Ítem un frontal de pesas de seda sotil.
Ítem quatra coxins sotills.
Ítem un tros de tela blava.
Ítem una tovayola sotil obrada de seda vermela.
Ítem tres calses d'argent los quals Pera Artis gascó comena als consellers com ac presa la Coma de Farnes.

Ítem dos calses d'argent ab duas patenas.

Ítem un calser d'argent ab sa petena trancat los quals son astats comenats a la sacrastia.

Ítem una peroleta en que tenan l'ayga beneyta.

Ítem en l'arquibanch qui sta devant sant Bernat foren trobades les robes seguens: primo un pal·li blau qui es de sant Christofol ab sa camisa.

Ítem lo pali dells sastres, blau ab flochs vermeys.

Ítem una capa verda profasonal ab sa camisa.

Ítem altra capa verda del sant Sperit.

Ítem la capa vermela d'en Puyol ab sa camisa.

Ítem altra capa blava profasonal.

Ítem altra capa verda antiga d'en Riu.

Ítem altra capa antiga asquinsada folrada de groch.

Lo dia e any demunt dit los honorables consellers ordonan en sacristans e ordonadors de la dita sacrastia los honorables e discrets mossen Johan Oromir e mossen Pera Tixador, preveras, los quals los comenaran lo dit inventari presentes testes n'Antoni Munsuspir, Pera Palicer.

Ítem ha en la dita sacristia un astoix de reliquiari d'ergent lo qual fou trobat apres que lo present inventari fou fet lo qual fou trobat en los armaris.

Notarials. Fulls solts.		
NUM	DATA	DOCUMENT
353.	1425-8-19	Vinya i terra a Comabonal.
354.	1438-2-5	Localització del Mas Sellares
355.	1438-5-14	Hort amb bassa situat fora el portal del Pujol. Entre les afrontacions hi ha el vall de la vila
356.	1439-9-8	Situació de la Torre de Cascalls
357.	1479-6-23	Localització de la Torre de Cascalls i de la Creu d'en Ollers

353

1425, agost, 19. Berga.

Vinya i terra a Comabonal.

APBerga. Notarials. Fulls solts.

“Noverint universi quod nos Bernardus d'Olibes et Johannis Baloç, consiliarii anno presenti ville Berge, administratores bacini pauperum verecunandum dicte ville. Attendenttes vos Bernardum Pelos, textorem dicte ville, tenere et possidere vineam et terram in parrochia sancti Petri de Madrona, loco vocato et nominato a Comabonal, terminatam et confrontatam ab una parte cum vinea Bernardi Spill, ab alia parte cum vinea Nicolay Puret, alias Guilami, et cum terra seu campo Anthoni Sobrestrada, ab alia parte cum via qua itur a capellam sancti Bartholomei et ad mansum de Bergafeyta....”.

354

1438, febrer, 5. Berga.

Localització del Mas Sellares.

APBerga. Notarials. Fulls solts.

“Notum sit cunctis quod nos Petrus Vila, mercator, et Berengarius Clari, parator, ville

Berge, administratores anno presenti confratrie sancti Spiritus.

Attendentes dictam confratriam tenere et possidere quodam trocium terre per liberum et francum alodium in parrochie Berge, prope mansum de Celeres, terminatum et confrontatum ab una parte cum honoribus mansi de Celeres, ab alia parte cum honore seu possessione vestra Petri Blanch, ab alia cum via qua itur a Manso de Celeres ad domum de Noet et ab alia parte cum quodam cingulo de la Serra...”.

355

1438, maig, 14. Berga.

Hort amb bassa situat fora el portal del Pujol. Entre les afrontacions es cita el vall de la vila.

APBerga. Notarials. Fulls solts.

“Notum sit cunctis quod nos Franciscus Clari, parator, et Eulalie, eius uxor, ville Berge, ex certa sciencia per nos et omnes nostros heredes et etc. Vendimus et titulo et etc. vobis discreto Johanni Maçana, notarii dicte ville Berge, et vestris et cui seu quibus volueritis, quendam ortum cum bassa quem habemus in parrochia Berge, loco vocato extra portale del Puyol, sub iure et dominio honorabile domine Elionoris, uxor Alamandi de Tort, militis, domiciliati in barrio de Casserris, et pro heredibus Galcerandi de Ortigiis, quondam, absque censu, terminatum et confrontatum ab una parte cum quodam orto vestro et cum quodam alio orto Jacob Puyol et ab alia parte cum via qua itur ad ortum Simonis Clari et ab alia parte in valle muri dicte ville ...”.

356

1439, setembre, 8. Berga.

Situació de la Torre de Cascalls.

APBerga. Notarials. Fulls solts.

“Noverint universi quod ego Dalmacius Fresch, filius venerabili Raymundi Fresch, quondam, domini castri de Blancafort et fortitudinis de Merolla, vicarie Berge et

Berguitani.

Gratis et ex certa sciencia per me et omnes heredes et successores meos quoscumque presentes et futuros, vendo ad imperpetuum et titulo pure et perfecte vendicionis concedo et trado vobis discreto Bartholomeo Vila, presbitero ville Berge, vicario perpetuo ecclesie sancti Petri de Madrona, tanquam layce et private persone eminentique de bonis vestris propriis et non intuhitu ecclesie adquisitis, presenti et vestris ac quibus volueritis quendam ortum meum que fuit Petri Grahell, quondam, dicte ville, situatum prope locum vocatum la Torra de Cascaylls. Et tenetur sub dominio et alodio serenissimi domini regis. Prout terminatur seu afrontatur ex una parte cum itinere quo tendit ad torrente de Miquels, ex alia parte cum orto qui fuit Bernardi Palos, quondam, a parte inferiore cum itinere recedenti a loco ubi erat turris de Cascaylls et vadit ad solem ville, ex alia parte cum patio vocato d'en Soler, et ex alia parte cum patuis turris de Cascaylls ...”.

357

1479, juny, 23. Berga.

Localització de la Torre de Cascalls i de la Creu d'en Ollers.

APBerga. Notarials. Fulls solts.

“In Dei nomine. Noverint universi quod nos Franciscus Romeu, mercator ville Berge, et Sperancie, eius uxor, gratis et ex certis nostris scienciis, per nos et omnes nostros heredes et successores presentes pariter et futuros, vendimus et titulo pure et perfecte vendicionis concedimus vobis Galcerando Guillo, basterio ville Berge, et vestris et quibus volueritis perpetuo quandam feixam terre constitute in parrochia Berge, in locho satis prope Crucem d'en Ollers, o la Torra de Cascaylls, et tenetur sub iure et alodio beneficii sancti Stephani institutus in ecclesia Berge et afrontat ab oriente cum quodam caminet quo tendit de vico de Cardona usque Pedregals et ex alia parte cum quodam camino quo vadit a Boquets e va a Pedregals et a meridie cum quodam trocio qui est beneficii Sancti Vincenci quem posidet discretus Franciscus Clari, et a tramuntana in quodam trocio Petri Vilardagua et cum quodam trocio Johannis Piera ...”.

721

APBerga. Pergamins		
NUM	DATA	PERGAMÍ
358.	1267, febrer, 24	Fundació de l'església de Sant Pere de Caors.
359.	1267, juliol, 1	Diverses donacions a l'església de Sant Pere de Caors.
360.	1326, abril, 15	Convinença entre el rector de la parròquia de Santa Eulàlia de Berga i els frares mercedaris sobre la ubicació dels seu convent i les relacions amb dita parròquia.
361.	1341, novembre, 16	Problemes entre el rector de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga i el monestir de framenors d'aquesta vila
362.	1359, setembre, 22	Venda d'una tina i una bóta del celler de la parròquia de St. Quirze de Pedret
363.	1370, gener, 13	A raó de les discòrdies entre el vicari perpetu de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga i els framenors d'aquesta vila
364.	1381, juliol, 3	Privilegi de la notaria de Berga
365.	1400, agost, 13	Marmessoria de Pere de Corts.
366.	1404, juny, 9	Carrer de l'Hospital de Berga, prop l'església de Sant Joan
367.	1406, maig, 28	Molí de Sant Vicenç dels Horts, propietat del monestir de Sant Pau del Camp
368.	1411	Carrer de la Costa, sota el palau reial de Berga
369.	1416	Terra a les feixes dels Tiradors, sota el portal d'en Coscollera
370.	1417, abril, 2	Testament de Pere Cerdunyà, mercader de Berga
371.	1417, juny, 8	Testament d'Arnau Perpinyà, mercer de Berga
372.	1418, febrer, 2	Carrer del Call Nou
373.	1419, agost, 20	Inventari dels deutors del prevere Francesc de Puig
374.	1419	Testament de Blanca, vídua de Tomàs de Puigoriguer de St. Llorenç de Morunys
375.	1432, febrer, 27	Vinya al Mercadal. Limita amb el camí que va de Berga a Vilosiu
376.	1438, abril, 1	Vinya a La Vall dan

APBerga. Pergamins		
377.	1461	Terra prop de la muralla de Berga. Un dels seus límits és el palau d'aquesta vila
378.	1469, agost, 27	Hort prop el portal d'en Coscollera. Un dels límits és el camí que va a les Feixes
379.	1487, abril, 19	Casa i hort al carrer Major
380.	1488, desembre, 24	Solar al carrer dels Menorets
381.	1497, juliol, 5	Vinya a Sales. Limita amb el camí que va a les Femades
382.	1498, febrer, 20	Casa al carrer del Corral. Limita amb el carrer de les Monges.

1267, febrer, 24. Berga.

Fundació, per part de Pere de Caors, d'una capella a Berga, dedicada a Sant Pere.

APBerga. Pergamins sn.

Noverint universi quod ego Petrus de Caturcio, de Berga, de assensu et voluntate venerabile et reverendi Aprilis, Dei gracia episcopi Urgellense et A. de Padrinyano, rectoris parrochie sancte Eulalie de Berga, ad honorem Dei omnipotentis et gloriose Virgine matris eius et in remissione peccatorum meorum et parentum meorum et omni fidelium tam defunctorum quam vivorum, capellam construo in villa Berge ad honorem Sancti Petri in cuius nomine altare in eadem volo edificare et per venerabile presbiterum eadem deservit.

Quam dictam capellam meis propriis expensis construam et constructam ego et successores mei in perpetuum tenebimus. Et eam heredo sive dono de bonis meis prout inferius continetur. Dono eis et concedo ego dictus Petrus per me et omnes meos predictae capelle mansum nominatum de Baldius et mansos nominatos de Figueres et mansoveriam nominatam de Çasserra que est iuxta mansum de Baldius et mansum nominatum de Francs, qui mansi et mansoveriam sunt in parrochia sancte Eulalie de Gironela. Item mansum de Çarovira qui est in parrochia de sancte Marie d'Olvan. Item mansum nominatum des Feu et mansum nominatum de Sespluga qui sunt in parrochia sancti Pauli de Casserris. Item totam illam meam terram nominatam de Pinos que est in parrochia sancte Eulalie de Berga et omnes predicti mansi et terre et honores sunt meum alodium franchum. Quos mansos superius nominatos et mansoveriam et terras et honores cum hominibus et mulieribus ibi degentibus qui ibi sunt nunc et decetero erunt cum domibus, terris et possessionibus et cum censibus, redditibus et exitibus proventibus et agrariis et partibus expletorum cum usaticis et consuetudinibus et omnibus nemmeritis et aliis servitutibus cum questiis et acapitis et cum tasciis et exorquiis et hominum et mulierum redempcionibus et generaliter cum omni iure et dominio atque senioratico que in predictis locis habeo vel habere debeo (...) hec omnia habeo et teneo pro alodio meo francho, quitio et libero dono et concedo predictae capelle et altari sancti Petri quod ad honorem ipsius in eadem edificio et illis qui eam tenuerint pro alodio bene, francho, quitio et libero in perpetuum.

Quorum predictorum reddituum, censuum et aliorum volo et mando et constituo quod quarta parte integre sit dicte capelle pro luminariis et vestimentis et libris et aliis

necessariis operi ipsius. Quod tres partes sint presbitera qui eam tenuerit et gubernaverit et ibidem celebraverit. Ita videlicet dono et concedo omnia predicta dicte cappelle et servitoribus ipsius legitime constitutis quod ego et heredes mei vel successores qui hospicium meum in quo mansohuerint iuxta quod vel in quo dicta capella edificatur et constructur teneamus dictam capellam et presbiterum quod voluerimus cum servitore suo qui eam deserviat. Et in luminariis et aliis omnibus suis necessariis sibi provideramus condecetetur ad noticiam capellani qui pro tempore fuerit in ecclesia Berge et recipiamus et habeamus redditus omnes et censos et proventus et omnia alia superius per me sibi data pro serviciis predictis nec aliqua persona quecumque sit habeat partem vel licenciam recipiendi, habendi vel emperandi predictos redditus et alia vel capellam dum ego vel heredes mei vel successores predicti faciamus servicium supradictum.

Alioquin si heredes mei vel successores predicti nolletur facere aut non facerent servicium predictum unius presbiteri et scholaris et luminariorum et aliorum omnium predictorum volo et mando quod rector matris ecclesie sancte Eulalie de Berga qui pro tempore fuerit simul cum domino episcopo urgellense constituent ibi presbiterum et servitorem cui conferant predictam capellam pro beneficio personali cum omnibus superius sibi datis sine omni vinculo et condicio atque impedimento heredis aut heredum vel successorum meorum et alterius cuiuslibet persona salva quarte parte luminariis et operibus superius tu superius esse divisum. Et sicut predicatur dono et concedo omnia supradicta et singula dicte capelle in perpetuum sub forma predicta. Et volo et mando et dico quod heredes mei vel successores vel aliqui alii qui pefatam capellam tenuerint cum bonis sibi datis non possint aliquid de predictis nec partem vel totum dare, vendere, permutare vel alio quocumque modo alienare etiam de consensu rectoris ecclesie de Berga vel domini episcopi urgellensis nec alio loco religioso concedere vel in perpetuum transferre aliqua racione predictam capellam vel aliquid de predictis nec sub dominio aut servitute alicuius vel aliquorum ponere vel constituere sed semper sit sub dominio ecclesie de Berga et si fieret non valeret.

Vn nos Aprilis, Dei gracia episcopus, et Arnaldus predictus capellanus sancte Eulalie de Berga intellecta et visa devocione domini P. de Caturcio concedimus tibi quod construas predictam capellam in loco destinato quod capella et presbiter et scholaris sive et servitores alii (...) deserverint sint recti et fideles et obedientes ecclesie predicte de Berga et rectoribus ipsius et servant sentencias et precepta que et quas ipsa et rectoris servaverint vel servari perceperint et domini episcopi urgellensem et iuramentum fidelitatis presbiter qui eam deservierit eisdem rectoribus prestet sive tempora alter fuerit sive et perpetuus et scholaris qui secum fuerit si predicti rectores exigere voluerint et

orans de divina officia tam nocturnas quam diurnas valeat celebrare (...) omnibus et singulis preterquam in festivitibus sancte Eulalie Emerite ob reverenciam ipsius matricis ecclesie et Nativitatis Domini et Pascha et Pentecostes, beate Marie mensis februari et Omnium Sanctorum nec in Septima Paschali officium tenebrarum ibi fiat in quibus diebus in dicta capella officia nec horas (...) ecclesie predictae diebus predictis deserviat sine omni honore prestat honores, oblationes vero et luminaria tantum ibi oblata vel data omnia et singula sicut ecclesie parrochiali predictae et rectorum ipsius sine omni diminutione quas oblationes quas oblationes (sic) et luminaria presbiter et scholaris qui ibi fuerint per iuramentum quod prestiterint teneantur fideliter exquirere et conservare et rectori sancte Eulalie vel qui ipse voluerit tradere (...) eiusdem rectoris voluntatem salvo tamen predictae capelle quod siqua pro vestiariis vel ornamentis vel alio quocumque modo prestat oblationes et luminaria tantum ibi oblata vel data vel relicta seu etiam aliqua bona immobilia ipsius capelle sicut absque aliquo condicio et requisiti tamen cuiuslibet persone verumtamen presbiter qui ibi fuerit confessiones non audiat, nec Corpus Christi aliquid tradat nec mulieres de partu surgentes ad divinam recipiat nec sermones sive predicationes ibi faciat vel fieri permittat, nec baptismum edicat faciat vel conferat aut trentenaria vel novenaria que consueta sunt celebrati pro defunctis ibi celebret nisi predicta vel aliquid de predictis fecerit ex permisso rectoris ecclesie predictae et licencia sua speciali. Possit tamen ibi aquam benedicere et tenere et spargere intus dicta capella sub utilitate ipsius obedienciam sibi promittant.

Quod est actum VI kalendas marci anno Domini M CC LXVII. Sig+num Petro de Caturcio predicti, laudo et firmo. Nos Aprilis, Dei gracia Urgellensem episcopo, (signum). Sig+num Arnaldi capellani Berge predicti qui hoc laudo et firmo. Ego Bernardus Guinard, archidiaconus d'Aristot in ecclesia urgellense qui hoc laudo et firmo. Jacobus Johannis archidiaconus de Cerch in ecclesia urgellense, laudo et firmo. Ego Martinus Petri percentor urgellensem subscribo. Ego Bernardus de Garrigosa canonicus urgellense subscribo. Ego Laurencius Iohannis canonicus urgellense subscribo. Sig+num Petri Clerici de Solsona. A. Sardina. Andree d'en Ripol. G. ça Selva. Petri Catalani. R. de Podio Cerchos, sacerdotum, Michael de Liumayia, Johannis de Cascaills et Petri de Fonte de Solsona, testes.

126?, juliol, 6. Berga.

Donació de diverses cases i d'un celler a la capella de Sant Pere feta per Pere de Caors.

APBerga. Pergamins sn.

Noverint universi quod ego Petrus de Caturcio per me et omnes meos presentes et posteros et per omnes heredes et successores meos bono animo et ex certa sciencia et sincera voluntate ob remedium anime Guillelmi de Caturcio, quondam, patris mei et mee et matris mea et omni fidelium tam vivorum quam defunctorum dono, concedo atque depuro donacione firmissima et irrebocabili inter vivos domino Deo et gloriose virgini matri eius et capelle site in honorem sancti Petri hospicio meo et servitoribus eiusdem legitime constitutis uni per alium in perpetuum cum illis que omnia dicte capelle dedi videlicet illam domum que est in dicto hospicio visa continuam dicte capelle et cellario dicti hospicii in qua domo rector sive servitor ipsius iaceat et teneat apparamenta dicte capelle (...). et asigno atque concedo eidem capelle illam domum et iamdicti hospicii que est subtus intradam sive januam dicte capelle et cellarii antedicti afrontatam in via publica et illamm aliam domum continuam prefacta domui que est subtus dictum cellarium in qua domo servitor sive rector prefacte capelle potui facere cellarium et tenere vinum suum et bladum et quidquid voluerit.

Item volo et mando atque statuo quod post obitum meum heredes meos vel successores dedit rectori sive servitori iamdicte capelle unum barilem tenente X sestarios vini et alium tenente V vel VI sestarios vini in quam possit tenere vinum suum et unam tinam recipientem sive continentem triginta somades vindemie in quam possit recipere et tenere vindemiam suam et duas atavos (...) bladi et alia XV sestarius in quibus possit bladum suum tenere preter illam ataut. que modo est in dicta domo in quam dictus servitor iacet in quam tenet apparamenta dicte capelle que semper volo quod teneat et habeat cum pannis et lucto quod tempore mortis mea habebit.

Item per me et omnes meos dono et asigno atque depuro dicte capelle et servitori eiusdem in perpetuum annuatim pro censu unum sextarium frumenti recipientis ad mensuram fori Berge habendum et recipiendum quilibet anno in illo meo molendino quod habeo et habere debeo in villa Berge inter molendinum P. de Canalibus et molendino Johannis Olibe iuxta domos Michael de Merola et ius atque servitutum molendi totum bladum quod dicto servitori fuerit necessario molendi in dicto molendino sine omni multam et missione qualibet. Ita quod nequam de dicto blado teneat dare multam nec aliud et mulnerius qui in dicto molendino fuerit teneatur portare et portet omni tempore totum predictum bladum ad iamdictum molendino et molere bene et (...)

et farinam ad servitorem ornare et reportare sine omnibus expensis et missionibus dicti servitoris quodcumque et quocienscumque per iamdictum servitorem vel suos fieret requisitus ad que facienda et prestanda obligo iamdicte capelle et suo servitori predictum molendinum.

Item dono et assigno atque constituo iamdicte capelle et suo servitori in perpetuum et scolari ipsius qui pro tempore ibi fuerit servitum intrandi, standi, coquinandi, comedendi et exedendi in coquinam et salam dicti hospicii mei per januam mayorem iamdicti hospicii et per illam que descende de dicta coquina in predictam capellam et exendi et standi in claustra sive cortale eiusdem libere et sine omni condicio cuiuslibet parte quacumque et quocienscumque predicto servitor voluerit sicut heredes vel successor meus aut meus de dicto hospicio.

Item dono, assigno, concedo atque statuo servitori sepe dicte capelle et suo scolari servitum et ius intrandi, exedendi et standi quocumque et quocienscumque voluerit per omnes illos meos ortos que sunt iuxta dictum hospicium per superiorem et inferiorem et recipiendi et habendi coquinam sive ortalitiam de illa que in dictis ortis crevitur et de agresta et racemis et de omnibus fructibus que in arboribus et vitibus dictorum ortorum creverint et de columbis qui erunt in columbariis qui fuerint in dictis ortis tempore quo mei absit (...) de omnibus predictis et singulis et de omnibus que in dictis ortis creverint dono et concedo atque statuo predicto rectori sive servitori ius et servitum recipiendi et habendi (...) cotidie sibi et suo scolari fuerit necessarium sine omnibus expensis et missionibus suis et sine qualibet condicio et impedimento heredis mei et cuiuslibet alterius parte et ad hec omnia obligo predicte capelle et suo servitori meos omnes predictos ortos. Et si forte heredes vel successor meus non excoletur iamdictos ortos ita quod dicto servitor non posset habere predicta possit predictus servitor sua propria auctoritate aliquam partem dictorum ortorum quamcumque voluerit et ubicumque recipere, tenere et excolere et expletare sine aliqua condicio salva et retenta nichilominus sibi predicta servitute et predicto iure in omnibus dictis ortis cum excolerentur et omnia predicta et singula et ius et servitute (...) petendi, recipiendi et habendi ea dono et assigno et concedo atque statuo iamdicte capelle et servitori sive rectori ipsius sub eisdem formis, pactis et condicionibus quibus alia bona cum instrumento hereditamenti per me eidem capelle facti, dedi et concessi prout in dicto instrumento laciis continetur videlicet quod heredes vel successores meis qui dictum hospicium tenuerit fecietur et complevitur ea que in dicto instrumento hereditamenti continentur prout in eo scripta sunt tenant ipsum posside (...) predicta bona et alia predicte capelle dimissa alias nisi formam iamdicti instrumenti hereditamentum predictos heredes vel successor observaret hanc et recipiat teneat et expletet iamdictus rector sive servitor universa predicta et

singula in hoc presenti instrumenti et donata et concessa cum aliis bonis que in prenominate instrumento hereditamenti eidem capelle et suo servitor data fuerunt et in predictis exigendis et recipiendis et habendis dono et concedo prenominate capelle et suo servitori in totum dictum (...) Sicut melius et utilius dici et intelligi potest (...) Quod est factum pridie nonas iulii anno Domini M CC LX (...) Sig+num Petri de Caturcio predicti qui hoc laudo et firmo. Sig+num (...) Berge (...).

360

1326, abril, 15. Berga.

Convinença entre el rector de la parròquia de Santa Eulàlia de Berga i els frares mercedaris sobre la ubicació del seu convent i les relacions amb dita parròquia.

A: Perdut

B: APBerga. Pergamins sn. Trasllat de 18 d'agost de 1451.

Hoc est translatum bene et fideliter sumptum a quodam publico instrumento per alfabetum diviso cuius tenor sequitur in hunc modum:

In Christi nomine. Pateat universis quod ego Raymundus de Gerundella vica- / rius perpetuis ecclesie beate Eulalie ville Berge, attendens quod proceres et universitas dicte ville devocione affectu erga ordinem Sancte Marie de Mercede captivorum ad honorem Domini Nostri Ihesu Christi et gloriosissime Marie virginis matris / suis et tocuis Curie super no(...)m et utilitatem et salutem animarum ipsorum et singulorum dicte universitatis provide de mente deliberata statuerunt, concesserunt et volunter edificari seu construi monasterium seu domum fratrum ordi- / nis supradicti iuxta collum de Berga, in loco ubi antiquis edificata fuerat domus leprosorum que nunc per eosdem leprosos non habitatur, et cum instancia debita et camsine (...) ac rogarunt et eciam supplicarunt michi Raymundo de Gerun- / della vicario supradicto quarum ecclesia Sancte Marie Magdalenes contiguam loco in quo dicta domus seu monasterium edificari debet cum omnibus iuribus et pertinentiis suis que suffraganea est ecclesie predicte Beate Eulalie debere concedere et assignare / monasterio supradicto cum suis ea dicta domus seu monasterium congrue seu honesto in dicto loco edificari non possit servata tamen indemnitatem ecclesie Sancte Eulalie iamdicta (...) ipsa universitas (...) ipsorum / (...) que ad ordinationem et concessionem ipsius cedebant danda et concedenda. Idcirco ego Raymundus de Gerundella vicarius qui supra attendens et considerans preces auctoritatem proceres et universitatis esse iustis et (...) et pro ex hec /

(...) altus diviuns ampliatur et locus et villa predicta honoratur et insignitur et eciam quod omnia predicta et infrascripta cedunt in utilitatem et proffitum dicte ecclesie Sancte Eulalie ac dicti ordinis et quod (...) possint concedi ordi(...) et fieri sine dampno et preiudicio ecclesie Sancte Eulalie predicte.

Gratis et ex certa sciencia ob honorem Dei et instanciam dictorum procerum et universitatis per me et omnes successores meis in dicte ecclesie dono, concedo et assigno / Domino Deo et gloriose virginis Marie eius mater et ordini supradicto et vobis venerabili et religioso frater Bernardo Ferrarii comendatori domus hi(...)motine eiusdem ordinis procuratori ad hec legitimis constu(...) a reverendo domino fratre Berengario / (...), magistro generali ordinis antedicti ut de vestra procuracione predicta michi plenam fidem fecistis per instrumentum publicum confectum tercio nonas madii anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo quarto clausum per (...) / Marolli regia auctoritate notarium publicum Barchinone nomine et vice ipsius reverendi magistri recipienti et omnibus fratribus eiusdem ordinis presentibus et futuris in dicto loco actualiter existentibus et domum in eodem honoribus ecclesiam Sancte Ma-/rie Magdalenes predictam cum obvencionibus, aventuris, luminaribus et omnibus eius iuribus et pertinenciis universis necnon et cum quindecim solidos barchinonensis censualibus et medietate (...) / (...) competunt seu competere possint quacumque causa modo vel racione in ecclesia Sancte Marie Magdalenes predicta compellanda vobis et vestro ordini et monasterio supradicto ut est dictum retentis tamen michi et successoribus (...) / (...) iurium parrochialium et indempnitatem dicte ecclesie beate Eulalie et speciali pacto et avinencia omnia contenta in capitulis infrascriptorum laudamento et firma intervenientibus reverendi Parcis et (...) domini Arnaldi divina pro-/ videncia episcopi Urgellensem et honorabilis viri dimini Berengari de (...) interest laudare et firmare in premissis per presens concessio prorsus careat viribus et efectu videlicet primo quod ego dictus / vicarius retinet michi et successoribus meis in dicta ecclesia Sancte pro concessione et donacione ac assignacione predictis dicte ecclesie Sancte Marie Magdalenes et iur... ipsius centum solidos barchinonensis censuale michi et successoribus nostris perpetuo dandos et / solvendos per dictos fratres sine contradiccione et impedimento videlicet in quolibet festo Sancte Marie Magdalenes quinquaginta solidos et in quolibet festo Sancte Eulalie Emerite Berge residuos quinquaginta solidos alter superius fieret quod comendator dicte domus qui pro tempore / erit ac eius successores quilibet ipsorum essent excommunicati et possent denunciari excommunicari per me dictum vicarium publice et nostros successoris nisi premissa in dictis terminos et quolibet corum adinplerint et quod ego dictus vicarius cum clericis et / scolaribus domus mee habeamus et debeamus interesse ille die festo Sancte Marie

Magdalenes in missa maiori in dicta ecclesia Sancte Marie Magdalenes et dicti fratres habeant et teneantur dare nobis illa die prandium sufficienter prout deret et preter / hunc censum nullum alium censum habeant dare seu facere michi dicto vicario nec meis successoribus et omnia quo ad dictam ecclesiam Sancte Marie Magdalenes provenient de luminaribus sint integre dictorum fraterum.

Item quod dicti fratris / qui in predicta ecclesia Sancte Marie Magdalenes morabuntur omnibus diebus dominicis et festivis que coleantur in parrochia dicte ecclesie Sancte Eulalie teneantur dare michi predicto vicario et meis successoribus aut nunciis nostris medietatem fideliter et sine omni / fraude de omnibus oblationibus, panis, vini, denariorum et omnium aliorum que ibidem offeritur ad osculum manus missam ibi celebrantis. Aliis vero diebus feriatis dicte oblaciones sunt quitie et precipue dictorum fratrum addiundo ad evitandum / omnem fraudem quod si contingeret aliquis apportari ad dictam ecclesiam Sancte Marie Magdalenes et ad dictam domum vel per aliquem vel aliquam causa offerendi ad manum sacerdotis qui in dicta ecclesie missam celebravit et ille vel illa qui vel que illud adduceret / antequam in offerenda oscularetur manum sacerdotis predicti vel post illud quod causa offerendi offerret ad dictas domum vel ecclesiam poneret in aliquo vase bladario vel vinario vel alio vel in aliquo loco dicte ecclesie vel domus vel non positus vel ponita nisi pre-/ textu et ratione quod vicarius dicte ecclesie Berge non haberet de eo medietatem quod in predicto tantum ego et mei successoris habemus de predictis dictam medietatem et idem sicut si id quod aliquis vel aliqua causa offerendi atulerit vel offerret ad dictum locum depo-/ neretur penes aliquem vel aliquam vel dimitteret et deponeret in aliquo loco extra ecclesiam antequam illud in offerenda osculatus vel osculata manum esset dicti sacerdotis vel post pretextu et ratione quod ego dictus vicarius et mei successores non habebimus de eo medietatem / quod etiam habeamus de illa medietatem.

Item quod dicti fratres qui in dicta ecclesie Sancte Marie Magdalenes morabunt (...) presumant administrare aliqua ecclesiastica sacramenta necessitatis nec aliqua alia ecclesiastica sacramenta nisi fratribus suis et familie domus sue apartare / at tunc illis possint administrare dum taxat sepulturam et ex(...)m (...)nem et confessionis audire ab eisdem (...) eisdem sine corpus Christi tradere nec aliquem vel alienam recipere ad sepulturam villensem vel forexem nisi fratres et familiam eiusdem / apanatam et domesticham domus sue et nullos alios (...) (...) vel sine nec recipere mulieres de partu surgentes ad primam missam.

Item quod fratres predicti ordinis qui in predicta ecclesie beate Marie Magdalenes morabuntur non teneant nec possint tenere / in ipsa ecclesia seu pro ipsa plures campanas nisi tamen presumant pulsare de die pro aliquibus horis donech fuerit incepum

pulsari pro eisdem in ecclesia supradicta Sancte Eulalie nec dicere cantando sollempniter missas diebus dominicis sive / ferialibus quorumque in memorata ecclesie Sancte Eulalie (...) fuerit celebrata et perfecta? submissa vero et soneto? laxat eis cum voluerit celebrare in festo vero beate Marie Magdalenes et sanctorum quorum tenent in dicta ecclesia Sancte / Marie Magdalenes (...) liceat eis (...) hore voluerint celebrare.

Item quod fratrus predictis ordinis (...) in ipsa ecclesia Sancte Marie Magdalenes teneantur venire ad predictam dum quacumque die domenica vel festiva sem(...)/ missam (...) vel matutina (...) successores vel locatenentis (...) et (...) audire confessiones in ecclesia Beate Eulalie sine requisicione quacumque si tamen licencia obtenta / fuerint per eosdem fratres a suis superioribus quod possunt (...) confessiones (...) in quadragesima dum taxat quantibus septimana sol(...) feria II, III et VI et tunc quod veniant comedator dicte domus auditum ad dictam ecclesiam / de Sancte Eulalie ego dictus vicarius et mei successores (...) duobus fratribus dicti ordinis solum ut est dare assuetum prefate ville Berga illa ecclesia pro me dictum vicarium et illos qui tempetibus retroactis ipsam ecclesiam et exi ut /

Item quod fratres dicti ordinis qui morabuntur in predictis ecclesia Sancte Marie Magdalenes in ipsa ecclesia et domo eorum libere possint a quorumcumque audire confessiones dum (...) licencia superius expressata videlicet quod ipsas audire possint per eis fuerit obtenta / sed dicti fratres teneantur in scriptis nomina illorum (...) eorum ecclesia vel domo et (...) in ecclesia predicte Sancte Eulalie vel alibi in prathis dicte ecclesia dare michi dicto vicario et successoribus meis et locumtenenti / et (...) per nos requisita erunt.

Item quod dicti fratres (..) Sancte Eulalie (...) dandum bone et fideliter (...) dicto vicario et successoribus meis decimam et primitiam et alia iura / parrochialis et alia facere ad que quilibet parrochianis (...) ecclesie facere (...) et est obligatus.

Item quod dicti fratres qui in dicta ecclesia morabuntur non possint in eorum domo seu ecclesia vel alio loco parrochie Berge (...) / ditare antequam missa matutinalis alta voce fuerit (...) in dicta ecclesia Berge nisi in dicto festo Sancte Marie Magdalenes et illorum sanctorum et sanctarum quorum vel quarum erunt altaria edificata in dicta ecclesia Sancte Marie Mag- / dalenes.

Item quod dicti fratres qui in ecclesia Sancte Marie Magdalenes memorate morabuntur tempore sive diebus missarium generalium seu aniversariorum generalem celebrandorum seu dicendorum ac faciendorum in dicte ecclesie Sancte / Eulalie per me vicarium predictum et meos successores presbiteros nobiscum existentes in dicta ecclesia vel alios presbiteros ville Berga recipiant et venire et recipere valeant et possint in dicta ecclesia seu eius cimiterio oblationes seu elemosinas / occasione dictorum

anniversariorum et missarum, extremaunciones, funeralis nisi fuerint expresse presbiteri venire et accipere per facientes missas et anniversaria celebrari et extremeuenciones fieri.

Item quod fratres predictae mercedis captivorum habeant tenere in prefata ecclesia Sancte Marie Magdalenes duos fratres idoneos sacerdotes qui celebrent missas pro benefactoribus ipsius ecclesie et faciant alia divina officia diurna pariter et nocturna non tamen per istud capitulum intendo pre-/cludere viam quin possint tenere plures sacerdotes et alios fratres in eadem ecclesia.

Item quod ego dictus vicarius seu successoris mei nec aliquis pro nobis non teneamur de inde celebrare missas nec aliqua divina officia / facere in dicta ecclesia Sancte Marie Magdalenes ex quo fratres dicte Mercedis possessionem de ea acceperint et ibidem inceperint comorari pro ut actenus ascritus et obligatus eram et erant illi qui dudum dictam ecclesiam Berge / ceximiter.

Item quod dicti fratres qui in dicta ecclesia morabuntur nec aliquis ipsorum non audeat se induere cum aliquis vestibus seu vestimentis clericalibus quando aliquod finius apportabitur ecclesiam Berge pre-/dictam et erit antedictam ecclesiam Sancte Marie Magdalenes nec tenere ad portam ipsius ecclesie concem aliquam nec in vico ipsius ecclesie nec in aliquo alio loco.

Item quod dicti fratres teneantur facere ecclesie predictae Sancte / Eulalie et vicario ipsius et clericis secum morantibus pro servitio dicte omnem honorem et reverentiam.

Item quod dicti fratres vel aliquis de eorum ordine ubicumque fuerint constituti vel constitutus in mundi partibus / vel eorum dominus maior non veniant contra premissa seu aliquod predictorum per se vel per interpositam personam aliqua ratione iure vel causa nec impetrare contrarium a sanctissimo domino (...) vel aliquod aliud / seu ab alio domino indice ecclesiastico vel seculari seu alio quo minus predicta firma sunt et si fieret aliquid contra premissa seu aliqua premissorum omnia illa que essent contra premissa vel aliquod premissorum / impetrata sint cassa, irrita et vana et nullius valoris seu momenti.

Item quod comendator quilibet novus vel eius locumtenentis dicte domus vel quicumque qui regeret dictam ecclesiam Sancte Marie Magdalenes in adventu / sui officii comendatorie vel tenere locum comendatoris in dicta domo vel ecclesie vel regere dictam domum teneatur iurare as Sancta Dei evangelia in posse mei dicti vicarii et meorum successorum quod fideliter de predictis / omnibus que dictus diebus dominicis et festivis offerentur in dicta ecclesia Sancte Marie Magdalenes dabunt dicta medietatem michi dicto vicario et meis successoribus sine fraude et quod omnia alia et singula / supradicta servabunt.

Omnia alia vero que pertinent seu pertinere possunt dicte ecclesie Sancte Marie Magdalenes seu domui predicte que dudum sint leprosororum sint percipua propria et quitia dictorum fra-/ trum et eorum ordinis.

Et predicta omnia et singula ut superius dicta, ordinata et expressata sunt sub modis, formis et retencionibus predictis, ego iamdictus vicarius firma, rata et grata perpetue habere, tenere / et obervare promitto in posse notarii publici infrascripti pro vobis dicto venerabili procuratore presenti et pro predicto reverendo domino magistro et fratribus dicti vestri ordinis et pro personis etiam omnibus quarum interest inte-/ rerit interesse potest et paciter legítima paciscentis, stipulantis et recipientis et nunquam contraffacere vel venire per me vel per interponitam personam palam vel occulte aliquo iure titulo, modo, ratione vel causa.

Ad hec ego / frater Bernardus Ferrarii procurator et nomine procuratorio dicti reverendi domini fratris Berengarii magister predicti visis audistis et diligenter per me (...) predictis omnibus et singulis. Attendens quod ea cedunt in utilitatem / et pro (...) dicti ordinis et dictorum fratrum et ecclesie predicte Beate Eulalie eisdem consentio et ipsa a vobis dicto venerabili Raymundo de Gerundella vicario predicto sub (...) modis et conditionibus suprascriptorum / nomine procuratorio predicto recipio eademque laudo, approbo, ratifico et in omnibus et per omnia confirmo ipsa rata, grata atque firma perpetuo habere, tenere et observare promito in posse notarii infrascripti pro vobis dicto domino vi-/ cario et pro omnibus aliis personis quarum interest intererit et interesse potest et pariter stipulantis, paciscentis et legitime et non contrafacere vel venire aliqua ratione. Et nichilominus promitto vobis / per (...) confirmabit et hec igitur omnia et singula predicta pro ut superius dicta retenta et nar(...) tam ego dictus Raymundus de Gironella vicarius qui supra quod ego predictus frater Bernardus Ferrarii procurator et / nomine procuratorio predicto promittimus, paciscimur et stipulamur ad innicem in manu notarii subscripti pro nobis et omnibus eciam quorum interest, intereret et interesse potest et poterit legitime paciscenti, stipulanti et recipienti/.

Quod fuit actum septimo decimo kalendas madii, anno Domini millesimo trecentesimo vicesimo sexto.

Sig+num Raymundi de Gerundella vicarius perpetui supradicti qui hec omnia et singula supradicta laudo, concedo et / firmo.

Sig+num fratris Bernardi Ferrarii procuratoris predicti qui omnia predicta et singula laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt venerabilis Raymundus Fresch iurisperitus et officiali berguitani pro reverendo domino Urgellensem / episcopo; Arnaldus Jordani regens ecclesiam Berge; Jacobus de Turri, Petrus Çabaterii, Petrus Costa, Bernardus Baladren, Johannis

de Turri, Jacobus Rubey presbiteri et Raymundus de Portollil scriptor ville Berge./

Sig+num mei Raymundi de Sorribes notarii publici ville Berge auctoritate Raymundi de Gerundella vicarii perpetui ecclesie eiusdem qui hec scribi feci cum raso et emendato in decima linea ubi dicitur / nacionem.

Sig+num mei Petri Andree de Sorribes notarii publici ville Berge auctoritate venerabili Petri Noguier, vicarii perpetui ecclesia parrochialis beate Eulalie ville eiusdem huius translata, testis.

Sig+num mei Johannis Maçana notarii publici ville Berge auctoritate venerabili Petri Noguier, vicarii perpetui ecclesia parrochialis beate Eulalie ville eiusdem huius translata, testis.

Sig+num mei Johannis Aymar notarii publici ville Berge auctoritate venerabili Petri Noguier vicarii perpetui ecclesie Sancte Eulalie ipsius ville qui hoc translatum a suo originali fideliter sumptum et cum eodem de / verbo ad verbum legitime comprobatum in hanc publicam formam redigendo scripsi die decima octava mensis augusti anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo cinquagesimo / primo cum rasis et emendatis in lineis III ubi dicitur in loco ubi antiquis et in XXIII ubi legitur dominum et in XXV ubi narratur causa et in XXVI ubi scribitur sue et in CIII ubi videtur privilegium.

361

1341, novembre, 16. Berga.

Problemes entre el rector de l'església parroquial de Sta. Eulàlia de Berga i el monestir de framenors d'aquesta vila.

A: APBerga. Pergamins sn.

Noverint universi quod die intitulata sextodecima kalendas decembris, anno Domini millesimo trecentesimo quadringentesimo primo, circa horam media tertia, in presenciam mei Petri Vilana scriptori iurati et substituti a notario infrascripto et testium infrascriptorum Jacobus de Minovis et Jacobus de Luppria presbiteri ville Berge nomine proprio et aliorum presbiterorum ut dixerunt constituti personaliter ante presenciam discreti Laurencii Salvati, procuratori domini episcopi Urgellensis, presentarunt et per me dictum scriptorem coram eo legi fecerunt in quadam cedula papiri scripta hec que secuntur:

Cum guardianus et conventus domus fratrum minorum ville Berge et alii ut (...) plures de villa Berge faciant frequentissime populum convocarii ad eorum ecclesiam seu (...)

per plures preconos ville Berge cum voce eorum et sono squille notificando remissionis et indulgencias quas asserunt esse de quibus tamen remissionibus seu indulgenciis siquis sunt non constat vobis discreto Laurencio Salvati, procuratori reverendi domini episcopi Urgellensis, nec etiam venerabili Jacobo de Manso officiali Berguitano cuius tamen racione officii interest scire indulgencias seu remissionis quas quis dice fore concessas cum concessio indulgenciarum seu remissionum expectet ad reverendi dominum episcopum Urgellensis nisi a provero pontificio vel reverendissimo domino archiepiscopo aliter provisisset.

Ideo nos Jacobus de Minovis et Jacobus de Luppria, presbiteris ville Berge, nomine proprio et aliorum presbiterorum dicte ville quorum vertitur interesse racione iure et iurisdictionis especialis quantum in nobis statuendo requirimus vos dictum Laurencium, procuratorem predictum, quod de premissis debeatis vos notificare ac etiam inhibere vel facere inhibere quantum et quatenus potueritis tam preconibus quam aliis quibuscumque pro iure dicti domini episcopi quod premissa non fiant ante habitam plenariam certificationem de premissis. Alter habemus notificare premissis reverendo domino episcopo supradicto de quibus et (...).

Quibus presentatis et lectis dicto procuratori ipsi pecierunt fieri et tradi publicum instrumentum in testimonium premissorum.

Presentibus testibus Bernardo de Portolil et Johanne de Turri, presbitero.

Sig+num mei Raimundi de Sorribes, notarii publici ville Berga auctoritate Raimundi de Gerundella vicarii perpetui ecclesie eiusdem qui hec scribi feci et clausi cum supraposito in septima linea ubi dicitur urgellensis.

362

1359, setembre, 22. Berga.

Bernat Soldevila en qualitat de germà i marmessor del testament de Mn. Guillem Soldevila, rector de la parròquia de Pedret i ja difunt, ven a Mn. Pere de Cantallops una tina i una bóta, propietat del difunt, pel preu de 12 lliures.

A: APBerga. Pergamins sn.

"...tinam et unum vas vinarium de traves de roure continens dicto vas octo saumatas quem tina et vas fuerunt dicti condam rectoris et sunt in cellario dicte ecclesie (Pedret)...".

1370, gener, 13. Berga

A raó de les discòrdies entre el vicari perpetu de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga i els framenors del convent d'aquesta vila.

A: APBerga. Pergamins sn.

In Christi nomine. Noverint universi quod fundamenta militantis ecclesia in montibus sanctis profeta rememorans per montes viros religiosos et clerus insinuat ex de clero est fundamenta Li Vi.

Cum igitur fere a magnis mortalitatibus intra intus venerabilis Guillelmus de Podio, vicarium perpetuo / ecclesie parrochialis villa Berge et religiosos viros gardianos et fratres conventus fratrum minorum ville ipsius discordia diversimode inolaverit que ex somite malignitatis videtur esse suborta non atento proferta qui ait noli emulari in malignantibus et sequitur quoniam qui malignantur exterminabuntur et (...)/

Immo ex huiusmodi discordia quamdiu duravit fuit cessatum per ipsos fratres predicari in dicta ecclesia non atento verbo Ihesu qui ait ite et predicare evangelium omni creature maxime auditis clamoribus populi ac querelis qui in dicta ecclesia sermones dictorum fratrum a dictis mortalitatibus citra non audivit / ac querelis iustis ecclesia diligenter prestat auditum et nunquam subsidium denegat salutare.

Tandem ipse vicarius perpetuus sancte Eulalie ville Berge ex una parte, frater Franciscus de Villalonga, gardianus nunc dicte domus, frater Berengarius Serre lector, frater Raymundus Vileta / vicarius, frater Raymundus Barchinone, frater Petrus More, frater Bernardus Paschasis, frater Franciscus Aragone, frater Petrus Lugana et frater Petrus Dominici ex alia parte.

Volentes de se super hiis obtima prebere exempla. Ita quod siquis super hiis actenus inolevit ex nunc in prosperum reformetur / statum. Idem vicarius pro se et sua ecclesia et dicti gardianus et fratres.

Gratis et ex certa sciencia tanquam expediens et (...) utrique parti convenientes et congregati in eorum ecclesia fratrum minorum ipsius ville ad capitulum per ipsos gardianum et fratres convocatum ad / sonitum campanille prout est more tam dictis vicarius pro se quam dicti gardianus et ipsi fratres convenciones et pacta inter se tenenda et servanda inhierunt et fecerunt sub forma sequenti:

Quod primo cum secundum Apostolum non sit magnum si ab eis metantur temporalia

per quos / spiritualia s(...)tur voluerunt et ordinarunt inter se tenenda et servanda.

Quod de quarta competitura in futurum dicto vicario delegatis fiendis seu logandis conventui fratrum minorum ipsius ville seu eius gardiano et fratribus in(...) decretalem dudum de sepulturis / inclementis (...) vigore huiusmodi patrorum de ipsa (...) quatuor partes eguales de quibus tres partes sint dicti vicarii et ... quarta sit dictorum gardiani et fratrum qui nunc sunt in dicta domo et pro tempore fuerint et ipsa quarta pars predictae quarte ussui / et necessitatibus dictorum gardiani et fratrum cedat lucro .

(sobreposat: in hoc (...) conpriendantur viginti solidos Raymundi Mulnerii, condam)

Et consequent ipse partes voluerunt et sub hiis pactis esse(...) fratres predicti qui nunc sunt et pro tempore fuerint in dicta domo dicent et teneantur predicare in dictam ecclesiam parrochiali / ipsius ville et in dicta ecclesia honus predicatoris subportare cum ipsi fratres sint de corpore ecclesie et ob hoc diversa membra in corpore disponantur ut alterum alterius debant honera subportare hoc ecclesia sacra pagina atestante que ait in omnem terram exivit sonus eorum et (...)/

Et hoc faciant singulis diebus dominicis et hoc fiat in missa matutinali vel maiori prout dicto vicario videbitur expedire. Et quod super hoc per ipsas partes nullus obstaculum interponatur seu fieri valeat ullo modo. Viner(...) quia non esset dignum immo valde in honestum quod cum / gardianus seu fratres ipsius domus quod eorum sermonibus fiendis in dicta maiori ecclesia laboraberint studendo et alter moribus assuetis. Quod dictus vicarius dictis diebus dominicis aliis religiosis seu personis concederet seu daret sermones. Quod hoc dictus vicarius ullatenus non concedat nec / concedere valeat ullo modo nisi per tres dies ante diceret seu denunciaret dictis gardiano vicario vel aliis de fratribus dicte domus conventus fratrum minorum ipsius ville in festibitatibus autem Natalis Domini, Sanctorum Sthefani et Johannis, Circumcisionis, Epiffanie et singulis diebus / dominicis Quadragesima dieque Paraceum Domini et in festibitatibus Pasche Resurreccionis Domini, Ascensionis, Pentecostes, Corpore Christi et in omnibus festibitatibus beate virginis gloriose Sancte Marie, Beate Eulalie, Omnium Sanctorum et aliis festibitatibus sollempnibus alter vocatis / analis et diebus dominicis. Aduentus quod dictus vicarius non possit neque debeat alicui alii viro religioso vel alii concedere sermones in dicta maiori ecclesia sine licencia et permissa gardiani dicti conventus seu alterius qui tunc prefuisset in conventum supra dicto diebus tamen /supradictis quibus predicabitur in dicta maiori ecclesia sermones fiant ibi per optimos seu meliores fratres dicti conventus .

Ceterum cum (...) inter ipsos vicarium et gardianos ac fratres dicti conventus temporibus retrolabsis fuerit discrepatum et non modice questiones / suborte occasione sepulture puerorum seu albatorum quam dicti gardiani et fratres ad se asseruntur et asserunt

pertinere et posse ibidem sepeliri et quod eorum presentes eis in dicto monasterio seu domo fratrum minorum possunt libere eligere sepulturam hec posse fieri dicto vicario / penitus abnegante seu inefficaciter.

Tandem dicti vicarius, gardianus et fratres volentes huiusmodi questioni finem imponi voluerunt et concesserunt quod huiusmodi questio dirituatur et declaretur de iure tamen et non alter per venerabilem priorem Sancte Eulalie del Campo Barchinone.

Ita quod quidquid de iure sollempnitatibus tamen quod iure omissis pro dictum priorem dicetur et declarabitur quod iter tenentur firmiter et servetur per dictas partes super sepultura puerorum supradicta per hoc tamen ipse partes non intendunt sibi percludere viam seu potestatem quin possint dicere, proponere et exceptare / iure eorum coram priore supradicto breviter tamen et sine lite maliciis tamen et inanibus exceptionibus penitus inde remotis sola facti veritate inde atenta.

Set cum aliquamdiu fuerit litigatum inter dictum vicarium et manumissores domine Blanche uxoris Berengarius de / Sorribes super aliquibus donacionibus largicionibus seu assignacionibus quas dicti manumissores fecerunt aliquibus de dictis fratribus minoribus de peccunia accepta per ipsam defunctam pro eis anima in suo ultimo testamento super quibus lata extitit sententia per / venerabilem officialem Berge et Berguitani pro dicto (...) in quo eisdem vicario fuit quarta adiudicata et ab ea extitit pro dictos manumissores appellatum ne ex hoc aliqua questio exnunc valeat suscitari quod ponito themare questionis coram dicto priore et prout in veritate / consistat et vissa processu inde facto et sententia inde lata quod utraque pars teneatur tenere et servare id quid de iure sollempnitatibus iure omissis dicatur et declarabitur per priorem supra dictum breviter summarie et sine lite maliciis omnibus et declaracionibus ponitus resecatis./

Et si dicatur per ipsum dictum priorem dictum vicarium habere et habere debere dictam quartam de ipsis assignacionibus seu largicionibus quod eam idem vicarius donat remittit et relaxat dictis gardiano et fratribus supradictis et hoc facit liberalibus et de gracia / speciali set tantum hoc volunt decerni et declarari per dictum priorem ut obhoc ad simile sit iudicium et memoria eterna in futurum et si similes causis acciderent in futurum super eis salvat sibi ius dictus vicarius prout dictus dominus prior dicet de iure et declarabit / ulterius voluerunt, concesserunt et firmiter tenere et servare promisserunt tam dictus vicarius quam dicti gardianus et fratres quod omnes alie et singule questiones que actenus more fuerint inter eos tam racione ossium mortuorum quem sepultura suam in domo fratrum minorum predictorum que / ibi non elagerunt sepeliri que dictus vicarius petebatur sibi tradi cum ea discerni et cognosci esset impossibilem quam offerere que fit in et super altaribus dictorum fratrum minorum quam dictus vicarius dicebat non debere fieri cum fieret ut dicebat in periudiciumdicte sue ecclesie et crucis

quam / dicti gardianus et fratres asserebant se debere et consuevisse portare ad funera seu corpora defunctorum que apud eos elegerunt sepulturam dicto vicario asserente id fieri non debere et alter quomodocumque et qualitercumque quacumque tamen vel racione sint sopite inter dictas partes casse / et vane et nullius valeris seu momenti.

Immo super ipsis questionibus, petitionibus et demandis utrique parti scilencium inponatur sempiternum quod hoc tamen dicti gardianus et fratres non intendunt aliquid periudicium fieri eorum privilegiis et graciis eis concessis per sumos pontiffices.

Et / predicta omnia et singula tam dictis vicarius quam dicti gardianus et fratres tenere et servare promiserunt et iurarunt ad Sancta Dei Quatuor Evangelia manibus suis corporaliter tacta predicta servare et complere et non in aliquo contrafacere vel venire aliqua racione vel causa.

In quorum omnium / testimonium tam dictus vicarius quam dicti gardianus et fratres petierunt de predictis omnibus et singulis fieri et tradi publicum instrumentum per alphabetum divisum.

Quod fuit actum tercia decima die januarii anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo septua-/gesimo.

Sig+num Guillelmi de Podio vicarii predicti qui hoc laudavit, firmavit et iuravit.

Sig+num Fratris Francisci de Vallonga gardiani.

Sig+num Berengarii Serre lectoris

Sig+num fratris Raymundi Vileta vicarii.

Sig+num fratris Raymundi Barchinone

Sig+num fratris Petri More

Sig+num fratris Bernardi Paschasii

Sig+num fratris Francisci Aragone

Sig+num fratris Petri Lugana

Sig+num fratris Petri Dominici, predictorum qui predicta laudarunt, firmarunt et iurarunt.

Testes huius rei sunt Marchus de Bretonibus / Romeu Textoris, Bernardus de Grataconills consiliarii, Galcerandus de Ortigiis petitionarius incliti domini Infans Johannis primogeniti domini regis, Raymundus Guilaberti presbiter et plures alii ville Berge.

Nos Petrus de Nuce decretorum doctor vicariusque in spiritualibus et temporalibus reverendi domini Urgellense episcopi generalis presentis ordinacioni sive (...)estionibus excepto capitulo de sepultura puero seu albatorum quod capitulum et eius decisionem fiendam per venerabilem virum domini priore Sancte Eu-/lalie de Campis Barchinone et presenti firma seu decreto nostris totaliter excludimus et pro excluso donec nos fuerit

confirmatum et in eo nostrum decretum aponitum semper haberi volumus auctoritatem nostram interponitum pariter et decretum nostrum propria subscribentes.

Sig+num mei Arnaldi Balagarii notarii publici ville Berge auctoritate venerabilis Guillelmi de Podio vicarii perpetui ecclesie eiusdem ville qui hec preter decretum supra appositum manu dicti honorabilis Petri de Nuce decretorum doctoris vicariusque in spiritualibus et temporalibus dicti domini / Urgellensem Episcopi ut supra patet scripsi cum supraposito in X linea ubi ponitur in hoc ecclesia comprehendatur viginti solidos Raymundi Mulnerii condam. Et constat de raso et emmendato in XXII linea ubi scribitur seu assignacionibus quas et clausit.

364

1381, juliol, 3. Saragossa.

Privilegi de la notaria de Berga

A: perdut

B: APBerga. Pergamins sn. Trasllat notarial de 27 de juny de 1543.

Hoc est transumptum fideliter Barchinone sumptum a quodam regio privilegio in pergameneo scripto regio sigillo pendenti sigillato cum signo de registrata et aliis debitis et solitis regie cancellarie solemnitatibus ex-/ pedito, non viciato, abraso seu cancellato nec in aliqua eius parte suspecto sed omni prorsus vicio et suspicione carente, tenoris sequentis:

Petrus Dei gracia rex Aragonum, Valencie, Mayoricarum, Sardine et Corsice comesque Barchinone, Rossilionis / et Ceritanie, fidelibus nostris vicario Bagiarum, Berge et Bergitani ac baiulo ville Berge ceterisque officialibus nostris et nostri carissimi primogeniti presentibus et futuris ad quos spectet et eorum locatenentibus, salutem et gratiam. Nostram adiens presenciam / dilectus nostri Guillelmus de Podio, vicarius perpetuus parrochialis ecclesie Sancte Eulalie ville Berge coram nobis exposuit ...ose quod licet ipse et sui predecessores in dicto vicariatu consueverint esse et sint in possessione atquitis citra temporibus quod hominum / memoria in contrarium non existit creandi notarios in eisdem villa et parrochia et nulli alii notario licet auctoritatem regiam habeant nisi creati extiterint per ipsius ecclesie vicarium ibi audeant conficere et recipere publicum seu publica instrumenta et super hoc diver-/ sas a nobis obtinuerint provisiones et presertim unam in contradictorio iudicio tenoris sequentis:

741

Petrus Dei gracia rex Aragonum et etc. fidelibus nostris vicario Bagiarum, Berge et Bergitani et baiulo ville Berge ceterisque officialibus nostris presentibus et / futuris et locatenentibus eorundem ad quos presentes pervenerint, salutem et gratiam. Recolimus ad instanciam Guillermi de Podio vicarii perpetui parrochialis ecclesie dicte ville quandam fecisse provisionem cum littera nostra continencis subsequens:/

Petrus Dei gracia rex Aragonum et etc. Dilecto et fidelibus nostris vicario Bagiarum et Berguitani et baiulo ville Berge et eorum locatenentibus presentibus et futuris, salutem et gratiam. Existens in nostra presencia Guillelmus de Podio vicarius perpetuus ecclesie / parrochialis ville iamdicte coram nobis exposuit reverenter quod quamquam ipse et sui predecessores consueverint creare notarios in eisdem villa et parrochia et nulli alii notarii licet auctoritatem regiam habeant nisi creati extiterint per ipsius ecclesie vicarium ibi audeant/ confecere seu recipere publicum seu publica instrumenta ipsiusque notarius per ipsum creati semper soliti existant predicta instrumenta conficere et claudere auctoritate vicarii perpetui Sancte Eulalie ville Berge cuius est predicta scribania ipsius ville et eius parrochie queque /ad dictum vicarium et ad dictam ecclesiam pertinet et pertinere debet potissime cum dictus vicarius et sui predecessores fuerint a tempore quo dicta scribania restituta fuit Guillermo d'Alp tunc rectori dicte ecclesie pretextu Constitutionis Cathalonie edite per serenis / scritum dominus Petrum, regem Aragonum patrum nostrum magnum recolende memorie in possessione pacifica et quieta usque quaque nosque tempore nostre primogeniture dum procuracionem generalem exercebamus ad requisicionem vicarii dicte ville tunc existentis manda-/verimus litteratorie Berengario Januarii porterio ut preconizare faceret in villa Berge ne aliquis notario sub pena quingentorum solidorum auderet seu presumeret occupare scribaniam dicte ville conficiendo ibidem publica instrumenta nec extra parrochiam in preiudi-/cium dicte scribanie et iurium ecclesie memorate. Nec eciam eidem vicario perpetuo et familie sue ac tenentibus iamdictam scribaniam auderet vel presumeret malum inferre sub pena corporis et averi prout hec et alia in dictis nostris litteris liquide sunt videnda ... / his non attentis Petrus Malera habitator Celsone qui fore notarium se asserit et quidam alii in vilipendium mandatorum nostrorum eorum propria temeritate et audacia recipiunt et non est diu receperunt quosdam contractus intus dictam villam et extra parro-/chiam fraudulenter preiudicando dictas scribaniam et ecclesiam licet de his omnibus per publica instrumenta cerciorati existant pretendendo eis licitum fore precipue cum tabularium nullum in dicta villa teneant neque habeant et plures alias rationes frivolas / allegando que in magnum et evidens preiudicium dictarum ecclesie et vicarii redundant et est detrimentum unde a nobis super hoc remedio iusticie implorato tanquam pater et legitimus administrator incliti et magnifici infantis Joannis, promogeniti nostris

carissimi /, ducis Gerunde et comitis Cervarie vobis et utrique vestrum insolom dicimus et mandamus quatenus vobis constito tam per clausulas instrumentorum que nunc ibi conficiuntur et ea eciam que confecta fuerunt dictum vicarium esse et fuisse in possessione / predictorum videlicet quod dicti notarii in dicta villa conficientes publica instrumenta per ipsum vicarium creantur et creati fuerint et quod in clausurus instrumentorum apposuerint verba supra contenta publice preconizacionem fieri faciatis per impositionem pene quingentorum / solidorum a contrafacientibus exhigendorum qualibet vice ut nullus notarius seu alius auctoritate nostra vel alia creatus tenendo tabularium vel non audeat vel presumat in dicta villa et eius parrochia recipere seu conficere publica instrumenta nisi hoc faciat de voluntate / et consensu expressis dicti vicarii perpetui dicte ecclesie nec eciam extra dictam parrochiam in fraudem et diminucionem iuris dicte ecclesie et scribanie nec eciam ne aliquis audeat aliquod damnum vel iniuriam facere seu inferre dicto vicario seu familie sue / seu notariis regentibus pro eo dictam scribaniam sub pena corporis et averi prohibendo eciam ne a modo dictus Petrus Malera ibi recipiat seu conficiat publica instrumenta nisi prout est dictum hoc faciat de consensu et voluntate expressis dicti supplicantis et casu / quo abstinere noluerit compellatis ipsum tam per exactionem dicte pene quam (...) pro ut de iure et racione fuerit faciendum.

Datis Perpiniani, prima die iunii anno a Nativitate Domini millesimo CCC LXII. Visa Ro.

Recolimus eciam ad instanciam et suplicacionem universitatis / ville predicte quandam aliam fecisse provisionem cum littera nostra huiusmodi seriei:

Petrus, Dei gracia rex Aragonum et etc. Dilecto et fidelibus nostris vicario Bagiarum et Berguitani et baiulo ville Berge et eorum locatenentibus, salutem et dileccionem. Dudum / vobis mandatum subscriptum fecisse recolimus cum littera nostra in continentis subsequentis:

Petrus Dei gracia rex Aragonum et etc. Dilectis et fidelibus nostris vicario Bagiarum et berguitani et baiulo ville Berge et eorum locatenentibus presentibus et futuris, salutem et / graciam. Existens in nostra presencia Guillermus de Podio vicarius perpetuus ecclesie parrochialis ville iamdicte coram nobis exposuit reverenter quod quamquam ipse et sui predecessores consueverint creare notarios in eisdem villa et parrochia et nulli alii notarius licet auctoritate / regiam habeant nisi creati extiterint per ipsius ecclesie vicarium ibi audeant conficere et recipere publicum seu publica instrumenta ipsique notarii per ipsum creati semper soliti existant predicta instrumenta conficere et claudere auctoritate vicarii perpetui Sancte Eulalie ville Berge / cuius est predicta scribania ipsius ville et eius parrochia queque ad dictum vicarium et ad dictam ecclesiam pertinet et

pertinere debet potissime cum dictus vicarius et sui predecesores fuerint a tempore quo dicta scribania fuit restituta Guillermo d'Alp tunc rectori / dicte ecclesie pretextu Constitutionis Cathalonie edite per serenissimum dominum Petrum regem Aragonum, patrum nostrum magnum recolende memorie, in possessione pacifica et quieta usque queque nosque tempore nostre primogeniture dum procuracionem generalem / exercebamus ad requisicionem vicarii perpetui dicte ville tunc existentis mandavimus litteratorie Berengario Januarii porterio ut preconitzari faceret in villa Berge ne aliquis notario sub pena quingentorum solidorum auderet seu presumeret occupare scribaniam dicte / ville conficiendo ibidem instrumenta publica nec extra parrochiam in preiudicium dicte scribanie et iurium ecclesie memorate nec eciam eidem vicario perpetuo et familie sue ac tenentibus iamdictam scribaniam auderet vel presumeret malum inferre sub pena / corporis et averi prout hec et alia in dictis literis liquide sunt videnda. Attamen his non attentis Petrus Malera habitator Celsone qui fore notarium se asserit et quidam alii in vilipendium mandatorum nostrorum eorum propria auctoritate meritate et auda- / cia recipiunt et non est diu receperunt quosdam contractus intus dictam villam et extra parrochiam fraudulentè preiudicando dictas scribaniam et ecclesiam licet de his omnibus per publica instrumenta cerciorati existant pretendendo eis licitum fore preci- / pue cum tabularium ullum in dicta villa teneant neque habeant et plures alias raciones frivolas allegando que in magnum et evidens preiudicium dictarum ecclesie et vicarii redundant et est detrimentum. Unde a nobis super hoc iusticie remedio postu- / lato tanquam pater et legitimus administrator incliti et magnifici infantis Joannis primogeniti nostri carissimi ducis Gerunde et comitis Cervarie vobis et utrique vestrum insolum dicimus et mandamus quatenus vobis constito tam per clausuras instrumentorum / que nunc ibi conficiuntur et ea eciam que confecte fuerunt et (...) dictum vicarium esse et fuisse in possessione predictorum videlicet quod dicti notarii in dicta villa conficientes publica instrumenta per ipsum vicarium creantur et creati fuerint et quod in clau- / suris instrumentorum apposuerint verba supracontenta publice preconitzacionem fieri faciatis sub impositione pene quingentorum solidorum a contrafacientibus exigendorum qualibet vice ut nullus notarius seu alius auctoritate nostra vel alia creatus tenendo tabularium vel non / audeat vel presumat in dicta villa et eius parrochia recipere seu conficere publica instrumenta nisi hoc faciat de voluntate et consensu expressis dicti vicarii perpetui dicte ecclesie nec eciam extra parrochiam in fraudem et diminucionem iuris dicte ecclesie et scriba- / nie et etiam ne aliquis audeat aliquod damnum vel iniuriam facere seu inferre dicto vicario seu familie sue seu notarios regentibus pro eo dictam scribaniam sub pena corporalis et averi prohibendo eciam ne a modo dictus Petrus Malera ibi recipiat seu conficiat pu- / blica instrumenta nisi prout est dictum hoc faciat de

consensu et voluntate expressis dicti supplicantis et casu quo abstinere noluerit compellatis ipsum tam per exactionem dicte pene quam als prout de iure et racione fuerit faciendum.

Datis Perpiniani, prima die iunii anno a Nativitate Domini M CCC LXII. Visa Ro.

Nunc autem pro parte consulum et universitatis dicte ville Berge fuit nobis humiliter supplicatum ut cum ipsa universitas et eius singulares ex contentis in dicta littera preinserta quam plurimum aggraventur / ex eo inter alia quia dictus vicarius est homo bricosus et rixosus et qui sepe quam plures singulares de dicta universitate provocat ad rixam et discordiam et non sit confonum racioni quod pro uno verbo iniuriam continente tanta pena quanta est amissio / corporis et averi aliquis plecteretur prefertim cum vos possitis siqui fuerint iniuriantes eidem vicario eosdem ad unadversione debita plectere seu punire et ex eo eciam quia in dicta littera continetur quod nullus notarius serialius auctoritate nostra creatus audeat vel / presumat in dicta villa aut eius parrochia sub pena quingentorum solidorum conficere publica instrumenta nisi hoc fieret de voluntate et consensu dicti vicarii si tamen constaret dictum vicarium et eius predecessores esse et fuisse in possessione creandi notarios / in dicta villa et eius parrochia quod in preiudicium nostre regie iurisdictionis noscitur redundare cum nobis de iure comuni infra dicionem nostram solum creare notarios competat et spectet et sit et esse debeat in eleccione contrahencium cum quo notarios / videlicet an cum creato regia auctoritate an cum creato auctoritate dicti vicarii qui solum habet ut dicitur possessionem creandi notarios in dicta villa ius nostrum tolli non debet ullomodo quod fieret si prmdicta sic remanerent dignaremur preinsertam litteram / tanquam preiudicialem et damnosam iurisdictioni et iuribus nostris ac dicte universitati et eius singularibus revocare necnon predictam preconitzacionem que facta extitit in dicta villa non vocatis dictis consulibus nec procuratore nostro fiscali constituto / nobis dictos notarios creatos auctoritate nostra instrumenta publica recepisse et confecisse in dicta villa et eius parrochia per nos facere publice revocari. Nos igitur eorum supplicacioni benigne inclinati et attendentes quod talia vel similia guidatica non debent personis singula- / ribus concedi cum quilibet sit et esse debeat in guardia et defensione nostra. Id circo tanquam pater et legitimus administrator predictus revocantes ex causis pretactis litteram preinsertam vobis et quilibet vestrum dicimus et mandamus expresse quatenus virtute dicte littere / quam ut predicatur revocamus et pro revocata, irrita atque nulla deinceps volumus haberi contra iniuriantes dictum vicarium non procedatis cum quilibet ut prefertur sit et esse debeat in guardia et protectione nostra sed vos dictos iniuriantes punatis taliter quod / eis cedat ad penam et aliis similia attentare volentibus in exemplum. Mandamus ulterius vobis quod constituto quod dictus vicarius sit in dicta possessione vel quasi nihilominus permittatis

notarios regios instrumenta recipere transeundo sed tamen / non paciamini seu permittatis eos in dicta villa tabularium tenere vel tabellionatus officium comuniter et publice exercere.

Datis Ilerde VI die madii anno a Nativitate Domini M CCC LXIII. Raimundus de Cumbis.

Cum hoc negocium in dictis litteris expressatum comis-/sum fuerit per nos in civitate Barchinone Petro Terreni legum doctori successive et antea eciam pluribus aliis iudicibus qui relacionem de eodem negocio fecerunt in consilio nostro in presencia nostri cancellarii presentibus baiulo nostro Cathalonie gene-/rali ac fiscali generali aliisque quos dictum tangebatur negocium et denuncia audita ipsorum relacione recognitisque processibus super predictis habitis et relacionibus parciis ad plenum auditis ac ipso negocio recensito in dicto nostro consilio in quo / doctorum et aliorum peritorum in iure erat copia compertum fuerit prius insertam litteram ad instanciam dicti vicarii impetratam iustam fore et minime revocandam esse. Aliam vero preinsertam litteram ad instanciam universitatis dicte ville Berge / impetratam fore ex iusticie debito revocandam. Ideo ipsam ultimo insertam litteram ex iusticie debito de certa sciencia revocantes tanquam pater et legitimus administrator predictus vobis et cuilibet vestrum dicimus et expresse mandamus quatenus prius / insertam litteram ad instanciam dicti vicarii obtentam observetis et observari faciatis observari inviolabiliter iuxta ipsius seriem et tenorem alia predicta littera ad instanciam dicte universitatis obtenta quam ex iusticie debito ut predicatur revocamus / minime obsistente.

Datis Ilerde, XVIII die augusti anno a Nativitate Domini M CCC LXIII. P. canc.

Attamen adhuc aliqui sui emuli malivoli et ambiciosi querentes que sua non sunt in dicte possessionis derogacionem et predictarum nostrarum provi-/sionum lesionem aliqua recipiunt seu attentant recipere instrumenta et alios contactus in dictis villa et parrochia et eciam extra et moliuntur predictis provisionibus contrarie nec vos eosdem punire seu (...) dicto exponenti iusticiam ministrare curatis quod in / magnum preiudicium eiusdem exponentis et sui beneficii cernitur proculdubio redundare. Quam obrem a nobis super his iusticie remedio implorato cum velimus dictas provisiones que vocatis evocandis in contradictorio fuerunt obtente iudicio ut / convenit observari vobis et cuilibet vestrum dicimus et mandamus de certa sciencia et expresse sub pena quingentorum morabetinorum auri nostro si contrafeceritis aplicandorum erario et quociens fuerit contrafactum quatenus predictas provisiones per / dictum supplicantem a nobis obtentas observetis et faciatis inviolabiliter observari easque faciatis in dicta villa Berge voce preconis publicari ut omnibus invotescat. Siquis autem contra dictas provisiones facere presumpserit ultra penam / in dictis provisionibus appositam quam per vos de bonis suis

quociens contrafecerit exigi irremissibiliter volumus cum pro nostru mandati transgressione fortitur puniatis ut ipse alii ad similia habenas laxare volentes sui pena preteriti feciant quam durut sit man-/ data nostra ducere in conceptum.

Datis Caesarauguste sub nostro sigillo pendentis tercia die iulii anno a Nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo primo regnique nostri quadragesimo sexto. Narcisus Pino; Bonanatus Egidii ex pro fecit per N. de Sancto Dio /(...).

Sig+num Michaelis Joannis Riera auctoritate regia notarii publici Barcinone, testis.

Sig+num Joannis Hieronymi Canyelles, regia auctoritate notarii publici Barcinone huic transumpto testis.

Sig+num Mathei de Sancto Clemente militis regentis vicariam Barcinone, Aqualate et Vallensis, Modiliani et Modilianensis qui huic transumpto ab eius originali predicto fideliter sumpto et cum eodem veridice comprobato ut ut eidem suo tanquam originali in iudicio et extra fides plenaria ab omnibus impendatur ex parte Sacre Cesaree Catholice et Regie Maiestatis et auctoritate officii quo suagimur auctoritatem nostram impendimus pariter / et decretum appositum manu mei Joannis Dot civis Barcinone regia auctoritate notarii publici per totam terram et dominacionem suam scribeque maioris curie dicte vicarie pro honore Joannoto Terre domicello domino utili scribanie / ipsius curie in civis posse dictus honore regens dictam vicariam hanc firmam fecit die vicesima quinta mensis iunii anno a Nativitate Domini millesimo quingentesimo quadragesimo tertio, presentibus testibus discretis Petro Marti-/ ni et Thomas Guardia notariis civibus Barcinone et ideo ego dictus notarii et scriba hec scripsi et manum sua apposui sig+num. Sig+num mei Petri Celitons regia auctoritate notarii publici Barcinone qui huismodi transumptum a suo originali predicto fideliter sumptum et cum eodem veridice comprobatum testificatumque ac decretatum ut supra / patet scribi feci et clausi die vicesimo septimo mensis iunii anno a Nativitate Domini millesimo quingentesimo quadragesimo tercio, cum suprapositis in lineis XII ubi legi perpetui et XXI dictam.

365

1400, agost, 13. Berga

Marmessoria de Pere de Corts.

A: APBerga. Pergamins sn.

"...vico de la font..." i una vinya i terres al lloc anomenat Muntsospir i una altra vinya i terra al lloc anomenat Abruas (parròquia de Berga)".

1404, juny, 9. Berga

Cita de diversos carrers de la vila de Berga.

APBerga. Pergamins sn.

"... hospitio vestro quod habetis, tenetis et possidetis in dicta villa in vico nominato del Spital sats prope ecclesiam Sancti Johannis Iherolomitani, tam dicte ville, conffrontato ex una parte cum hospicio Petri Riera, hospitis, ex alia parte cum hospicio Petri Guilabert, paratoris condam preffate ville et ex aliis partibus in viis publicis...".

1406, maig, 28

Trasllat de 28-11-1425 d'un document referent a un molí de Sant Vicens dels Horts, propietat del monestir de Sant Pau del Camp.

A: APBerga. Pergamins sn.

"... Qua informacione recepta et per nos recognita diligenter clare detegitur per eandem dictum venerabilem Arnaldum Callistarii dicta molendina tam in purgacione eorum bassie ut congregatur aqua ex seu de qua molunt molendina prefata quam a deo in profundo purgavit quod antea limo et sterquillimo atque repleta nunc purgata uberius solito dant farma quam eciam in quadam resclosa quam in mirabili structura fabricari fecit de lapidibus et cemento in quadam riaria ubi aqua prefata suum primordiat ingressum in rego dictorum molendinorum que resclosa ante ex liquis dum taxat constructa dum aque pluviales invalescebant subito detexta rumpebatur in tantum quod molendina ipsa per multa intervalla dierum vacabant et remanebant aque solacio destituta. Nunc autem ipsa resclosa sic in firmo fundata existit quod supervenientibus innundacionibus aquarum non speratur casus ruine ipsius et alter in tantum meliorasse quod molendina ipsa que antea ad sexaginta libras ...".

1411

Venda d'una casa a Berga.

A: APBerga. Pergamins sn.

"... hospitium ... in vico de la Costa, subtus scilicet palacium regium ville ante dicte...".

1416.

Venda d'una terra en el lloc anomenat les Feixes dels Tiradors.

A: APBerga. Pergamins sn.

"... subtus videlicet portale nominatum den Coscoyllera...".

1417, abril, 2. Berga

Testament de Pere Cerdunyà, mercader de Berga i habitant d'aquesta vila

A: APBerga. Pergamins s n.

In Christi nomine, Amen. Adsit principio Sancta Maria meo, Amen. Quoniam omnia que in presenti vita miserabili possident debilia et labilia sunt vel ut umbra ea vero que in celesti gloria a Christi fidelibus esperantur eterna erunt perpetua et durabilia sine fine et sic quilibet ipsam celestem gloriam habere preobtans debet intendere precipue ad quod miseria / eius anima paradisi gloriam assequatur et nemo in carne positus mortem evadere potest corporalem. Id circo ego Petrus Cerdunya, merchator habitator ville Berge gravi egritudine detentus de qua espero mori, in plenitudine mei sensus, memoria integra atque loquela perfecta meum facio condo et ordino testamentum / de bonis meis in que mea voluntas et bonorum meorum dispositio valeat et possit repperiri et inveniri et in quo eligo manumissores meos et huius mee ultime voluntatis exequutores discretum Simonem Onzes, presbiterum et beneficiatum in ecclesie Sancti Petri Puellarum civitatis Barchinone, et dominam Blancham uxorem meam, Andream / Bach paratorem

pannorum lane, habitatorem ville Berge, cunyatum meum, honorabilem Galcerandum de Ortigiis et discretum Johannem Bach, filium dicti Andree Bach et procuratorem presbiterorum et venerabiles cleri in comuni dicte ville Berge qui nunc est et pro tempore fuerit si omnes comode possunt interesse alter illos qui poterunt interesse / quibus vel illis qui poterunt comode interesse absque eorum dampnorum distribuunt et ordinent de bonis meis pro ut per me inferius invenerint ordinatum. In primis et ante omnia volo et mando debita mea que debeam persolvi et iniurias meas plenarie restituere de bonis meis simpliciter et de plano secundum Deum et forum anime absque / strepitu et figura iudicii solum attendita et inspecta facti veritatis exceptis Anthonio de Torrentfernos qui petit michi indebitum ratione clavarii qui fui tempore iam lapso.

Et volo et mando quod dicti mei manumissores vel eorum maior pars qui comode adesse poterunt non possint aliqua facere, distribuere seu ordinare sine expresso consensu et voluntate / predictae Blanche, uxoris mee, quam volo et mando esse visorem et superestitem super predictos omnes meos manumissores et eorum maiorem partem. Ymo si alii vel eorum maior pars faceret, distribueret sive ordinaret absque expresso consensu et voluntate dicte uxoris mee nullius sit valoris et efficacie ymmo ipsa possit corrigere et ad suam voluntatem / reducere.

Eligo autem corpori meo sepulturam in ciminterio ecclesie parochialis Beate Eulalie ville Berge casu quo decedam in predicta villa Berge vel in loco opportuno quo valeat corpus meum portari. Alter volo et mando quod comendetur corpus meum rectore sive vicario perpetuo vel temporali parrochie in qua decesso et postquam corpus meum fuerit / politum quos ossa corporis mei translantur ad dictum ciminterium parochialis ecclesie Beate Eulalie ville Berge et volo et mando die translacionis celebrari missas generales per omnes presbiteros dicte ville Berge qui interesse poterunt et valuerint quibus volo et mando dari amore Dei portio sive caritas insimilibus dari assueta de peccunie quantitate pro anima / mea legata accipio namque de bonis meis pro anima mea sepultura et funeralibus meis triginta quinque libras barchinone monete de terno de quibus dimitto sive lego cuilibet confratriarum Sancto Spiritus, Beate Marie et Sanctorum Christofori et Stephani predictae ville in quibus volo esse confratre nisi alter iam fini decem solidos prefate monete.

Preterea volo et mando quod de predictis triginta / quinque libris pro anima mea legatis fiat michi extrema unccio per quindecim presbiteros quibus dimitto sive lego amore Dei et in sustentacionem vite eorum quindecim solidos .

Item volo et mando quod una die morte mea secuta et alia eciam die in capite anni obitus mei celebrentur misse generales pro anima mea, parentum meorum et omnium Christi fide / fidelium deffunctorum in dicta ecclesia parochiali Beate Eulalie ville Berge per

omnes presbiteros dicte ville Berge.

Item plus volo et mando celebrari missas pro anima mea, parentum meorum et omnium Christi fidelium defunctorum in ecclesiis seu monasteriis Beate Marie Magdalenes, fratrum minorum et dominarum monialibus dicte ville Berge una / die post obitum meum et alia eciam die capite anni obitus mei ut est fieri solitum pro quibus dimitto sive lego qualibet vice fratribus Beate Marie Magdalenes et dominabus monialibus quinque solidos et fratribus minoribus decem solidos.

Preterea volo et mando quod statim morte mea secuta et post primas missas predictas celebrent / pro anima mea et omnium Christi fidelium defunctorum tria trentanaria de Santo Amatore quorum alterum volo et mando celebrari in monasterio fratrum minorum dicte ville Berge per dictos fratres minores quibus dimitto sive lego amore Dei et mensse eorum triginta tres solidos et alterum in ecclesia parrochiali Beate Eulalie / dicte ville Berge per discretum Bartolomeum Vila presbiterum cui amore Dei et in eius vite sustentacionem dimitto triginta tres solidos et alterum in cappella heremite de Queralt, scita in parrochia Santi Petri de Madrona, per fratrem Johannem heremitam predicte capella cui dimitto sive leguo amore Dei et in eius vitte sustentacionem triginta tres / solidos, casu quo dictus fratre Johannes velit ipsum trentanarium celebrare, alter volo et mando eum celebrari et decantari in cappella Sante Marie de Queralt per illum que dicti mei manumissores elegerint.

Preterea dimitto sive lego cuilibet luminarie sive candelle Sanctissimi Corporis Ihesu Christi et Beate Marie ecclesie parrochialis dicte ville Berge (...) / Sanctissimum Corpus Ihesu Christi dum portatur per villam ad comunicandum infirmis dicte ville, quinque solidos.

Item plus dimitto sive leguo in adiutorium unius palii emendi confratrie Sancti Spiritus predicte ville Berge, decem solidos.

Preterea dimitto sive lego beneficiatis Beate Marie de Queralt amore Dei et quod celebrent (...) / omnium Christi fidelium defunctorum et alia divina officia celebrent et faciant, quinque solidos.

Item plus dimitto sive leguo ecclesie Sancti Vincencii de Castellario prope Berga et capelle Sancti Vincencii de Castell, scite in predicta parrochia de Castellar quilibet unum cereum decem solidos qui deservat a (...) / elevandum sacratissimum Corpus Ihesu Christi.

Item dimitto cuilibet meorum manumissorum meorum pro honore huius mee ultime voluntatis exequende viginti solidos.

Item dimitto operi turris ecclesie parrochialis Beate Eulalie dicte ville decem solidos. Et volo omnia et singula predicta ad impleri (...) quantitate / pro anima mea legata et

recepta casu quo sufficiat et casu quo non sufficeret volo et mando suppleri et complementum fieri de aliis bonis meis ad omnia et singula supradicta ad implenda et residuum casu quo supersit volo et mando distribui in missiis et aliis piis causis ad cognitionem dictorum meorum manumissorum /

Item plus dimitto sive leguo pro anima mea, parentum meorum et omnium Christi fidelium defunctorum de aliis bonis nostris apredictis triginta quinque libris pro anima mea legatis seu receptis quatuor pannos lane burelli sive lividi comunes primis de illis de quibus ego paro in domo mea sit eo tempore que ibi/ ero in domo mea reperiantur alter si non inveniatur tales panni precio septem libras et quinque solidorum enantur in villa Berge quiquidem quatuor panni lane predicti distribuuntur pauperibus cuilibet tribuendo et dando de dictis quatuor pannis tres alnas.

Tamen volo et mando quod (...) quatuor predictis (...) / pannorum distribuatur et detur pauperibus indigentibus de genere meo sub dicta forma dando cuilibet tres alnas amore Dei pro anima mea, parentum meorum et dicte uxoris mee et omnium Christi fidelium defunctorum et quod dentur et distribuuntur omnes dicti panni die mee sepulture et quod quilibet portet suum / partem sibi contingentem ante corpus sive funus meum dum ad sepulturam portabitur honorando et associando dictum funus sive corpus meum eundo et celebrando dictam meam sepulturam et volo et mando dari cuilibet predictorum quorum dabuntur et distribuentur dicti panni tres denarii (...) amore Dei pro anima mea, / parentum meorum, dicte uxore mee et omni Christi fidelium defunctorum.

Preterea dimitto sive leguo Elicsendi, uxori Jacobi de la Serra, parrochie Santi Andree de Ferners, nepoti mee, et Marie, uxori den Torner, parrochie Sancti Mathei de Fumanya, eciam nepoti mee, cuilibet earum nepotium mearum predictarum viginti solidos de aliis eciam bonis / Item plus dimitto sive lego Vincencio Vila et Petro Vila, filiis Guillelmi Vila, quodam, parrochie Santi Vincencii de Castellar cuilibet eorum quinquaginta solidos de aliis bonis meis ad oppus vestium luctus mei si tunc vixerint et si tunc non vixerint et decesseint absque prole legitima et naturali, volo et mando (...) dictorum centum / solidorum revertantur heredi meo universali infrascripto et quod celebrentur misse in predicta ecclesia parrochiali Beate Eulalie dicte ville Berge.

Preterea dimitto sive lego Petro Timonosa pintanerio, habitatori dicte ville Berge, decem solidos.

De inde recognoscho domine Blanche uxoris mee totam eius dotem et sponsalium uti in instrumentis nubcialibus / inter me et ipsam inde factis lacius potest videri quam quidem dotem cum hoc meo presenti testamento confiteror me ab ipsam habuisse et recepisse.

Preterea dimitto sive lego dicte uxori mee triginta libras barchinonensem monete terni et

omnes vestes et jocalia que sibi feci dum tamen casu vivat sine viro et amassio toto tempore vite sue tamen / si dicta domina Blanca uxor mea era necessitate infirmitatis vel senectutis vel alter oppressa urgente necessitate quod possit et valeat dicta uxor mea expendere dictas triginta libris et si aliquid restat post eius mortem de dictis triginta libris quod residuum que supererit de dictis triginta libris remaneat et detur herede / meo universali subscripto in quibus quidem missis cotidianis sive missa cotidiana cum toto integriter obsequio defunctorum recolligo dictam Blancham uxorem meam et eam michi participem et equalem facio et volo haberi ut sicut fuimus unum in vita nostra et labore (...) idem et unum in benefificio / et consolacione.

De inde dimitto sive lego predicte Blanche uxori mea toto tempore vita sue naturalis estaticam seu usumfructum mei hospicii quod habeo in villa Berga, vel in eius barrio, in quoquidem hospicio nunc habito sive larem meum foveo cum orto qui est retro dictum hospicium cum vasis vinariis que in dicto hospicio (...) / vasa vinaria sunt hec una tina, una folladora, quatuor vasa vinaria de travers fonats de roura capatitatis sex saumatarum et tres boteylles quelibet unius saumate et eciam unam picham lapideam et de aliis atzinis et raupis et utensilibus que ibi in dicto hospicio sunt, et eciam dimitto sive lego eidem domine uxori mee / quas habeat necessarias toto tempore vite sue naturalis dum tamen caste vivat ut est dictum post eius mortem revertantur et remaneant heredi meo universali subscripto omnes alias raupas et utensilia et quevis alia bona que in dicto hospicio meo sunt et alibi volo et mando vendi in encanto publico predicte ville Berge incontinenti post obitum mei et quod / convertantur in pecucunis et denariis.

Preterea dimitto sive lego preffate uxori mee toto tempore vite sue naturalis et ei erit vita comunis totam integriter illam vineam meam cum casa que ibi est quam habeo in parrochia Sancti Petri de Madrona in loco voccato a la Vall Dayin, tamen quod tenantur eandem vinea tenere et (...) consuetu-/ dinem boni agricole prout debet teneri et coli et et quos solvat censsum et iura pro eadem vinea solita fieri et quod fructus ibi excrescentes et quos Deus ibi dederit tam panis quam vini sint dicte domine Blanche, uxoris mea, tamen quod deducta sibi provisione tam panis quam vini eidem (...) / expensis et missionibus factis pro colendo dictam vineam de residuo si aliquid superest multum vel parum quod sit toto tempore vite sue et dicte domine uxori mea erit vita comes quolibet anno habeat et tenentur facere decantari et celebrari unum trentanarii pro anima mea et sua et omnium Christi fidelium. Et (...) sufficienter / ad plus quod eciam teneatur ad plus eiusdem domine conscienciam onerando post vero mortem dicte uxoris mea volo et mando quod omnia et singula supradicta bona que dicta uxor mea tenant ad sui necessitates revertantur et remaneant heredi meo universali subscriptomodo et forma supra et infra expressata.

Item volo et mando quod (...) manu-/ missores vel illi qui tunc vixerint accipiant omnia et singula bona mea tam mobilia quam immobilia statim mortis mea secuta preterea que dicta uxor mea non tenent vel non sint sibi necessaria et que in redditibus non consistant ipsa bona mea vendant in encanto publico ville Berge plus offerentibus et precia eorum (...) in loco / tuto et securo si comode fieri potest in civitatis Barchinone ad oppus unius misse cotidie dicende et celebrande sub modo et forma subscriptis et quod redditus sive loguerium aut logueria dicti hospicii vel dictorum hospiciorum quolibet anno assignentur et distribuantur dicte misse cotidiane celebrande (...) / plenda hac mea ultima voluntatis dono et concedo dictis meis manumissoribus vel illis qui tunc vixerint et comode poterunt ad esse potestatem omnimodam in casibus predictis cum plenissima facultate quod possint et valeant vendere et alienare dicta bona mea in encanto publico (...) recipere / et tradere dicte uxori mea si vixerit vel alteri fideli vel duobus personis fidelibus qui predicta precia teneant donec predicta fuerint emerciatia ad oppus heredis universalis mei subscripto et emptoribus eorum cedere et mandare iura voces et acciones meas et emptores ipsorum bonorum in corporalem possessionem mittere (...) /-taverit et ob id bona omnia mea obligare et omnia alia facere que in contractu empti et venditi requiruntur et que ego facere possem si viderem quem eisdem seu aliis qui tunc vixerint super predictis omnibus et singulis exequendis comitto totaliter vices meas.

Item volo et mando quod statim et in morte mea secuta predicti mei / manumissores faciant inventarium de omnibus bonis meis taliter quod non possint nec valeant occultari vel alteri vendi et quod statim morte mea secuta de ipsis omnibus et singulis bonis meis qui tamen dicta uxor mea non habeat necessaria et sibi non legaverim fiat encantum et vendantur in encanto publico ville Berge legitima subastacione / facta plus offerentibus et quod dicta Blanca uxor mea sit domina et potens toto tempore vite sue naturalis super omnibus et singulis meis manumissoribus modo et forma predictis.

Preterea volo et mando quod celebrentur misse in ecclesia parochiali Beate Eulalie dicte ville Berge pro anima mea, parentum meorum et omnium Christi fidelium / defunctorum per presbiteros indigentes et pro animabus illis seu illorum quibus teneor pro quatuor florenis omnia vero alia et singula bona mea mobilia et immobilia habita et habenda in iura mea universa queque et ubique sint vel fuerint dimitto sive lego cuidam misse cotidie celebrande seu (...) in ecclesia parochiali Beate Eulalie predictae / ville Berge sive beneficiatos sive conductissios cum toto integritate officio seu obsequio defunctorum et dominum Deum anima mea et anima dicte domine Blanche uxoris mee et parentum nostrorum et omnium Christi fidelium defunctorum et predictam misse cotidie celebrandam in predicta ecclesia Beate Eulalie vel ubi corpus (...) / meum sepellietur michi heredem universalem atque generalem instituo atque facio sit tamen

quod volo et mando omnia et singula bona mea mobilia et immobilia et iura mea universa vendantur in encantu ut dictum est et precio que haberi poterunt emercent in redditibus in alodio francho, quitio et immune toti quot haberi poterunt tamen quod non / sint censuale seu censsualia mortua sive violarium seu violaria et dicti redditibus et proventus assignentur presbitteris benefficiatis dicte ecclesie parrochialis Beate Eulalie preffate ville Berge et conductitiis qui cantant et deserviunt pro dictis benefficiatis in dicta ecclesia Beate Eulalie Berge et quod dicti benefficiati et eorum conductori teneantur / et habeant deservire scilicet quot quolibet die unus predictorum benefficiatorum et eorum conducticiorum habeat et teneatur de cantare et celebrare unam missam deffunctorum cum toto integriter officio sive obsequio deffunctorum cum novem salmis et novem leccionibus et laudibus pro ipsis deffunctis et pro animabus omnium Christi / fidelium et eciam cum vesperis et dicta et celebrata dicta missa et completo toto integriter officio deffunctorum cum novem psalmis et novem leccionibus et laudibus et vesperis habeat et teneatur exire supra tumulum meum absolvere et quod habeat et teneatur servari ordo altariorum dicte ecclesie Beate Eulalie incipiendo in majoris altaris et descen-/ dendo verssus altare Sancti Martini et circuendo totam ecclesiam finito dicto latere Sancti Martini usque ad portale occidentali, redeundo post modum ad altare Beate Marie et inmistendo altaria intermedia dicte ecclesie ut solitum est fieri in similibus et quod ordo predictus non trunquetur nec mutetur per (...) absentis / ymo non obstante aliquo absente continuetur procedendo et non revertendo et quod quisque sue loco et die personaliter et per se habeat celebrare dictam missam cum predicto integriter obsequio deffunctorum et non per alium et quod absens non possit petere aliquis nisi personaliter intersit suo die et (...) faciant officium /et dicta et celebrata missa cum toto integriter officio seu obsequio deffunctorum ut dictum est, volo atque mando dari et errogari amore Dei cuilibet predictorum presbitterorum qui predictam missam cum dicto integriter officio dixerit pro eius vite sustentacione duodecim denarios barchinonensis terni per illum qui reget dictas missas vel ipsam co-/ tidianam missam qui rector ponatur et eligatur comuni consensu dictorum presbitterorum et clerum in comuni predictis ville Berge quiquidem rector sive administrator habeat et teneatur iurare de fideliter ordinando et ministrando ordine aliquo non pretermisso et de non dando alicui absenti nisi presbitero infirmitate detento qui eo casu / pro presente habeatur cum satis infirmitatis affligatur. Et casu quo dicti benefficiati aut aliquis eorum vellet in hoc aliquem substituere suo loco et die et alter quod non valeat seu possit hoc facere nisi quod ordo transseat ad inmediate sequentem et sich per ordinem procedendo. Et casu quod dicti benefficiati sive conductiti.../ seu remissi essent et hanc vellent mutare ordinem sive ordinationem meam sive regulam per

me in dicta missa cotidiana dicenda possitam inffringerent vel abhorent tenere et servare vel in aliquo abuterentur eo casu volo quod duo consilarii dicte ville Berge qui pro tempore erunt antiquiores et guardianus fratrum minorum et comendator domus Sancte Marie / Magdalenes ordinis captivorum predicte ville Berge eorum propria auctoritate possint et valeant predictos redditus et proventus dicte misse cotidiane et presbitteris et venerabili clero in comuni dicte ville nomine dicte misse assignatos ad manus eorum accipere et qui pro hoc sunt empti ecetero ementur et de illis redditibus et reventibus per eosdem / emantur tot panni lane quot poterint et valeant quolibet anno emi et haberi et quod eosdem dictus pannos lane quolibet anno perpetuo dividatis et distribuatis de tribus en tres alnas pauperibus verecundantibus tamen volo quod primitus de dictis redditibus deducantur quolibet anno perpetuo triginta solidos de quibus triginta solidos (...)/ viginti solidi mensse dictorum fratrum minorum predicte ville Berge pro missis per eosdem celebrandis et decem solidi mensse dictorum fratrum Beate Marie Magdalenes amore Dei et in sustentacionem eorum vite eciam pro missis celebrandis pro anima mea et predictis uxori mea et omnium Christi fidelium deffunctorum .

Et volo et mando quod peccunie / que exient seu provenient ex ex dictis bonis meis viventis dicta uxor mea veniant ad manus dicte uxoris mee et quod ipsa dicta uxor meateuant dictas peccunie quantitatis bene et fideliter sub fideli custodia donech fuerint emerciate et ipsa predicta uxor mea mortua et bona que ipsa tenuerit habueverit vendi et precia haberi predictis bonis qua ipsa / tenuerit quod eligatur per ipsos presbitteros et honorabilem clerum dicte ville Berge et per manumissores meos qui tunch vixerint unus vel duo in quo vel quibus sit bene securum eorum conscienciam honorando donech fuerint emerciata.

Hec autem est ultima voluntas mea qua volo atque mando in omnibus et per omnia firmiter / et inviolabiliter observari valere et tenere iure estamenti que si non valeret iure testamenti saltim valeat et eam valere volo iure codicillorum vel nuncupaturi aut iure cuiuslibet ultime voluntatis quo melius de iure valere et tenere possit atque valeat.

Quod fuit actum Berge, secunda die messis aprilis / anno a Nativitati Domini millesimo quadringentesimo decimo septimo.

Sig+num Petri Cerdunya, testatoris predicti que hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt vocati et rogati Guillelmus Salvat, Raymundus Buyga, Jacobus de Munt Suspir, peratores et Petrus Royg, textor, discretis Johannis de Casa Nova, presbiter / Martinus Compte, textor et Guillelmus Vitalis, parator, omnes habitatores predicte ville Berge.

Sig+num mei Bernardi de Roche, presbiteri et notarii publici ville Berge, auctoritate honorabili Bernardi Olzina, vicarii perpetui ecclesie parrochialis Beate Eulalie dicte ville

Berge qui hec scribi feci cum suprapositis in undecima linea ubi dicitur eorum et in sextadecima linea ubi dicitur (...) / et in quadragessima quinta linea ubi dicitur vel fuint et in quadragesima nona linea ubi dicitur die et omnibus et singulis predictis interfui et clausi

371

1417, juny, 8. Berga.

Testament d'Arnau Perpinyà, mercer i habitant de Berga.

APBerga. Pergamins sn.

Testa per raó de malaltia.

Marmessors: Comanador del monestir de Sta. Maria Magdalena i el procurador de la comunitat de clergues.

Sepultura: Cementiri de Sta. Eulàlia de Berga

Lega: 25 lliures barceloneses per sepeli i funerals

10 sous a la confraria de Santa Maria, Sant Cristòfol i Sant Esteve.

5 sous (per cadascuna de les coses següents) per cera; per llum als altars de Nostre Senyor i de la Mare de Déu; a l'obra de Santa Eulàlia; pels pobres vergonyants ("*bacino pauperibus verecumdancium*"); a l'obra de l'església de Beate Maria de Queralt a la parròquia de St. Pere de Madrona; misses l'endemà de la defunció al monestir de Sta. Maria Magdalena i al monestir femení ("*dominarum monalium*").

8 sous al monestir dels framenors (misses)

10 sous a cada marmessor

25 lliures a distribuir pels marmessors (per a misses)

Deixa com a hereva universal a la seva dona Constança a la qual també lega una casa al carrer del Bon Repós.

372

1418, febrer, 2. Berga.

Venda d'una casa al carrer del Call Nou.

APBerga. Pergamins sn.

"... in villa Berge in vico del Call Nou...".

1419, agost, 20. Berga.

Inventari dels deutors del prevere Francesc de Puig.

APBerga. Pergamins sn.

In Christi nomine, amen. Noverint universi quod ego Franciscus de Podio presbiter habitator ville Berge. Attendentes me aliquali infirmitate esse detentum de qua mori timeo actum in / meo bono sensu memoria integra atque loquela perfecta de non nullis pecunie quantitibus que michi debentur super quibusdam pigneribus et ut nequeant modo aliquo occultari / seu deperiri post mei obitum sed potius reperiri valeant de eisdem inventarium seu reportorium facere procuravi in modum qui sequitur:

Primerament me deu / madona Clara, muller d'en Pere ça Pila sobre duas vanoves, deu florins. Item en Johan Pila de la Trencada XI lliures e XIII solidos ani alberar scrit de forma. / Item madona Niubo, muller qui fou d'en Ramon Niubo, XIII florins, tinch ne en penyora una taça d'argent, duas cuylleres, una caldera, una bacina, un morter de / coure ab sa ma, tres tovaylles pochassas. Item me deu n'Anthoni Niubo, son fill, tres florins. Item ma deu d'altre part el mateix quatra florins e XVI solidos. Item me deu / an Sala del Forn per rahó de cens XVIII solidos de molt de temps ença, tinch ne en penyora una olla de coura. Item deu ell mateix de l'Om de XVIII XXIII solidos. Item / ma deu en Vilarasa, rector de Sent Cugat, ay hic un alaxandri e un tobis e un abararet, sie tot seu. Item madona Claris del Corral ma deu set florins e mig / tinch ne una taça d'argent. Item ma deu en Pere, son fill, III florins, tinch ne una taçeta blanca. Sien creguts de lur paraula. Item ma deu lo rector de Segars / entre molts coses ben XL solidos; tinchna una vanova, hayamne ço que pregam. Item ma deu en Comathosa que li presti dos florins. Item n'Anthoni Cases deu VI solidos /, tinch ne una spasa. Item ma deu en Johan Noguer prevera maior de dies deu florins, tinch ne una taça gran sobredaurada. Item tinch penyora un anap d'argent / de mossen Jacma Borrell per XX solidos qui son de les lanties de Sent Miquel e de Santa Maria. Item ma deu en Palau de Merles de cens de temps passat XV solidos. Item / ma deu en Francesch Maçana tres florins, pach los altre quan se vulla. Item ma deu en Pere Farrer prevera de Cardona un flori, tinch ne duas cuylleres. Item ma deu madona / Francescha, muller d'en (...), difunt, XVIII florins, tinch ne dos platets e una cuyllera. Item me deu en Johan de Codinalonga, sastre, VIII solidos, tinch ne un banqual. Item / ma deu en B... de Coçart V solidos, tinch ne cuyllera d'argent. Item ma deu en Johan Olzina III solidos, tinch ne una cuyllera d'argent.

Nec igitur predicta / omnia et singula faceat ego dictus Franciscus de Podio fore vera et veritate consiste in quorum omnium testimonium volo michi ac successoribus meis fieri

et tradi tot / publica instrumenta quot inde fuerint petita per notarium infrascriptum ad habendum de premissis omnibus memoeriam in futurum.

Que acta fuerunt hec Berge die / vicesima mensis augusti anno a nativitate Domino millesimo quadringentesimo decimo nono.

Sig+num Francisci de Podio, presbiter, qui hec laudo et firmo.

Testes / huius rei sunt Arnaldus Ramat, Berengarius Perpenya et Petrus del Puig de la Bahells, urgellensis diocesis.

Sig+num mei Bernardi de Cerchs, presbiteri, notarii publici ville Berge, auctoritate venerabili Bernardi Olzina vicarii perpetui ecclesie parrochialis beate Eulalie ville Berge qui hec scribi feci et claussi.

374

1419

Testament de Blanca, vídua de Thomé de Puycsoriguer, de la vila franca de St. Llorenç de Morunys.

APBerga. Pergamins sn.

"... amore Dei pro una píança fratribus minoribus dicte ville unun florenum. Item fratribus monasterii Sancte Magdalene unum florenum. Item monasterium de les menoretas dicte ville XI solidos. Item consulibus dicte ville X solidos..".

375

1432, febrer, 27.

Galceran de Gosol, prevere de Berga, ven a la Comunitat de Preveres de Berga un censal de 15 sous anuals. Aquest censal és sobre una vinya que Galceran poseeix a la parròquia de Berga, en el lloc anomenat el Mercadal i afronta , per una part, amb la vía pública que va de Berga a Vilosiu.

APBerga. Pergamins sn.

"...ab una parte cum via publica que itur de villa Berge ad parrochiam de Vilosil...".

376

1438, abril, 1.

Montserrat Colomer ven a Joan de Vilafromiu, rector de St. Martí de Corredà, una vinya, una terra, un rec i una casa que té a la parròquia de St. Pere de Madrona, en el lloc anomenat, la Valldan. El preu són 33 lliures barceloneses.

APBerga. Pergamins sn.

377

1461

Capbreuació d'una terra. Darrere el document diu: "terra al Portalet de les núvies".

APBerga. Pergamins sn.

"... qui sunt satis prope menia dicte ville ... afrontat ex una parte cum orto discreti Anthoni Roura presbiteri, quondam, ex alia partis cum menia sive mur dicte ville et alia parte cum palacio ipsius ville, ex alia parte cum portuale den Gramoneda, ex alia parte cum orto Bernardi Spill, quondam, ex alia parte cum orto Anthoni Comeles, ex alia parte cum feixes qui tenentur pro beneficiato Sancti Spiritus et in medio vero cum via publica qui tendit ad ecclesiam...".

378

1469, agost, 27. Berga.

Francesc de Cantallops ven a Lluís Palou, mestre de cases, l'hort que té en alou del rector de Sant Pere de Madrona. L'hort es troba situat prop del portal d'en Coscollera i afronta, d'una part, amb el camí de carros que va a les feixes.

APBerga. Pergamins sn.

"...ex una parte cum carraria que tendit a les feixes...".

379

1487, abril, 19. Berga.

Casa i hort al carrer Major

APBerga. Pergamins sn.

"... hospiciis nunc vero reducti ad runam cum orto contiguo ipsi domi sitam in dicta villa Berga, in loco vocato al Carrer Mayor confrontat cum dicto vico, ex alia parte cum domo que fuit den Gars, ex alia parte cum vico quo itur ad monasterium fratrum minorum et cum vico de la Trencada..."

380

1488, desembre, 24. Berga.

Antoni de Garreta, paraire de draps de llana, reconeix tenir un pati a Berga.

APBerga. Pergamins sn.

" ... in vico dels Menorets subirà quoddam patio domus dirute sub libero et francho alodio dominarum monalium monasterii Sante Marie Montis Benedictini dicte ville Berge, confrontatum a duobus partibus cum domibus vestri venerabilis et discreti Francischi Clari, presbiter, et ex alia parte cum domibus meis dicti Anthoni Guarreta et ex alia parte cum vicho publico que itur de vicho dels Menorets ad monesterium fratrum minorum..."

Cedeix aquest pati a Francesc Clari. Notari: Baltasar de Sorribes

381

1497, juliol, 5. Berga.

Antònia, vídua de Pere de la Sal, mestre de cases, ven a Bernardí Noguera, paraire de Berga, una vinya situada en la parròquia de Berga, en el lloc dit a Sales, que afronta , per una part, amb el camí públic que va a les Femades. El preu són 7 florins en moneda corrent.

APBerga. Pergamins sn.

761

1498, febrer, 20.

Rafael Avià ven a Joan Canal, paraire de llana, una casa a Berga.

APBerga. Pergamins sn.

"... hospitium quod habeo et teneo et possideo in dicta villa, in vico Currallis, confrontatum ex una parte cum quodam hospicio mei dicti venditoris, ex alia parte cum via publica, ex alia parte cum quodam hospicio quod fuit Petri Arnaldi de Casserras ex alia parte cum vico vocato de les Monges ...".

DOCUMENTACIÓ RELACIONADA AMB ELS FRAMENORS DE BERGA		
NUM.	DATA	DOCUMENT
383.	1239-7-22	Testament de Pere de Súria
384.	1245-2-24	El monestir de Valldaura dona un mas a Fígols a Pere de Berga
385.	1295-10-30	Testament del comte Ramon Roger I de Pallars
386.	1309-6-14	Jaume II ordenà que es doni compliment a les últimes voluntats de Beatriu de Malany
387.	1315-1-2	Jaume II enfranqueix Berenguer Clari de diversos impostos
388.	1330-4-1	Fra Ramon de l'Estany proposa als berguedans la fundació d'un monestir de framenors
389.	1330-6-14	Alfons el Benigne dona unes terres als framenors de Berga
390.	1330-6-14	Alfons el Benigne ordena el nomenament de dos o tres prohoms que han de mesurar el terreny donat als framenors de Berga
391.	1333-8-1	Joan XXII autoritza la fundació del monestir de framenors de Berga
392.	1333-10-21	Alfons el Benigne dona una salvaguarda especial als framenors que van a fundar a la vila de Berga
393.	1333-10-21	Alfons el Benigne insisteix en els terrenys que s'han de donar als framenors de Berga
394.	1333-11-23	El pare guardià del monestir de framenors de Berga pren possessió d'una casa en aquesta vila
395.	1334-1-13	Pere de Cascalls promet de bastir una capella en l'església dels framenors de Berga
396.	1334-6-6	Puntualitzacions d'Alfons el Benigne sobre els terrenys que s'han de lliurar als framenors de Berga
397.	1334-8-11	L'infant Pere ordena al batlle de Berga el lliurament de terrenys als framenors d'aquesta vila
398.	1334-8-18	L'infant Pere insisteix en els terrenys dels framenors de Berga

DOCUMENTACIÓ RELACIONADA AMB ELS FRAMENORS DE BERGA		
399.	1335-9-27	Alfons el Benigne prohibeix que els framenors de Berga siguin molestats en el gaudi dels seus privilegis
400.	1336-4	Avinença entre la parròquia de Santa Eulàlia i els framenors de Berga
401.	1337-9-19	Pere el Cerimoniós concedeix uns patis als framenors de Berga
402.	1337-9-23	Pere el Cerimoniós ordena al batlle de Berga el nomenament d'un procurador per al monestir de framenors de la vila
403.	1340-9-2	Pere el Cerimoniós confirma al procurador del convent de framenors de Berga l'exempció de determinats impostos
404.	1341-4-28	Pere el Cerimoniós amplia la salvaguarda especial que tenien els framenors de Berga

1239, juliol, 22. Cardona.

Testament de Pere de Súria. Entre les moltes deixes n'inclou una de 20 sous als framenors de Berga.

A: perdut

B: APC. Trasllat de 27 de juny de 1241.

Hoc est translatum bene et fideliter factum in anno Domini M CC XL primo et V kalendas iulis. Quoniam nullus in carne possitus est mortis periculum evadere potest. Idcirco ego Petrus de Sorrisa, detentus infirmitate, pleno sensu et integra memoria et loquela propter hic volo ordinare meum testamentum. Et eligo manumessores meos R. de Solio et Alegretum presbiterum et P. de Garrigosa et R. Juberis quibus dono et concedo plenam potestatem ordinandi omnes facultates meas sine dampno eorum sicut est hic testamentum scriptum evenerint. In primis mando et volo quod omnia debita et iniuria persolvantur que vera sint de rebus meis. Dimito corpus et anima mea ecclesie Sancte Michaelis Cardone ad sepeliendum. Relinquo per tercium inter Sanctum Vicentium et Sanctum Michelem VI solidos; inter altarios et cappellanum Sancte Michaele V solidos; A. de Gradellis, presbiter, XII denarios; candeles Sancte Marie XII denarios; Ospitali Cardone XII denarios; Sancte Trinitatis XII denarios; Sancte Cecilie XII denarios; Sancti Salvatoris VI denarios; Sancte Agate VI denarios.

Item dimito ut ipsum quem meum locum teniunt in ospicio meo de Sorisa faciat ardere unam lampadam omni tempore ante altaris Sancte Marie de plano Cardone quod nisi fecerit assigno annu(...) tempore omnibus expletibus et fructibus quos Deus dederit in ipso cluso qui est ultra ecclesia Sancti Micheli Cardone ad predictam lampadem et omnia confratria sint soluta sicut in (...) cascheta omni tempore.

Et dimito Sancte Marie Montis Serratis XII denarios. Item dimito omnia pignora quas ego teneo (...) patris mei R. de Sorisa, olim deffunctus, vel pro me ut sint absoluta sine omni contrarietate.

Item dimito omnes meas domos Ermessendis, matris mea, quas habeo in villa Cardone ad omnes suas suorumque voluntatem in perpetuum faciendam et que sit domina et

potentissima omni tempore in vita sua de omnibus meis rebus. Concedo et recognosco quod habeo receptos racione Esclarmunde, filia Bernardus Oliba que fuit, MD solidos malgurensium et que sint absoluti predicte Esclarmunde.

Item dimitto R. patri meo omnia mea honore quam habeo vel habere intus terminis Cardone et omnia mea alia mobilia et immobilia et mansum integrum de Sancte Susanne cum omnibus suis affrontacionibus et tenedonibus que ad predictum mansum ullomodo pertinere (...).

Et dimitto predicto mansum de Serra qui est in castro de Salau cum omnibus suis pertinenciis et tenedonibus sicut ego cum melius habeo vel habere debeo et possideo.

Item dimitto omnia omnia (sic) alia mea bone mobilia et immobilia acsemovencia que habeo vel habere debeo longe vel perpetue et reysterare debere; mei aliqua voce vel racione successionis ad suas suorumque voluntates in perpetuum faciendas sint omni vinculo ullius hominis vel femina.

Item dimitto ffratribus minoribus de Berga XX solidos.

Quod est actum XI kalendas augusti, anno Domini M CC XXX VIII.

Sig+num Petri de Sorissa qui hic laudo et firmo et testibus firmarique rogo.

Sig+num R. de Solio. Sig+num P. de Garrigosa. Sig+num R. Jubei. Sig+num Alegreti presbiter. Sig+num A. den Cardoneta. Sig+num Michaele de Selvaseminata, testium Sig+num mei R. de Garrigosa canonici qui hic scripsi et supra scripsi in III linea ubi dicitur meas.

Sig+num Arnaldus (...) testis huius translatus publici notarii.

Alegretus presbiteri publicus notarius Cardone qui hic testamentum fideliter translatavit cum litteris suprapositis in prima linea et in XVI et hic sig+num impressit.

1245, febrer, 24.

El monestir de Valldaura dóna a Pere de Berga un mas a Figols a canvi de la confirmació i franqueses de les cases i convent que els framenors havien tingut a la vila de Berga.

A: ACA. Cancelleria. Pergamins de Jaume I, número 973.

a: P. Ambros de Saldes, *Revista de Estudios franciscanos*, any I, pàg. 417.

b: P. Pere Sanahuja: *El monestir de framenors de Berga*. Revista d'estudis franciscans. Barcelona, 1931.

Font utilitzada: b

Notum sit omnibus quod nos domna Aldiarts de Angularia, Dei gratia Abbatissa Sancte Marie Vallis Lauree cum assensu et voluntate tocius nostri conventus, damus et concedimus et cum hoc publico instrumento semper valituro tradimus vobis Petro de Berga et vestris et cui volueritis dare vel dimittere in perpetuum totum mansum Dezcodo quem nos habemus et habere debemus ex adquisicione A. de Salis confratis nostri pro alodio francho in Parrochia Sancte Cecilie de Figolis cum omnibus suis honoribus, tenedonibus, juribus et pertinenciis suis et cum censibus et usaticis et cum omnibus ad nos vel ad dictum mansum spectantibus vel spectare debentibus ubique ad habendum, tenendum et in pace possidendum et espletandum pro alodio francho et libero et immune ad omnes vestras vestrorumque voluntates in perpetuum libere faciendas. Hanc autem donacionem et concessionem irrevocabilem facimus pro emenda illius laudacionis et concessionis et confirmacionis et franchitate quam nobis fecistis domorum et loci fratrum minorum quos habebant in villa Berge et nullum jus in dicto manso aut in suis juribus et pertinenciis nobis aut successoribus nostris retinemus nunc aut in posterum reservamus, immo locum nostrum et omnes nostras acciones, voces et jura nostra habeatis in perpetuum pro libero et francho alodio, prout melius dici aut intelligi potest ad commodum et utilitatem vestram et nec contra hanc donacionem veniamus vel venire faciamus, renunciamus omni juri divino et humano quo ad hec infringenda jurare possemus.

Et est manifestum quod est actum anni Dominice incarnationis M CC XLIIII die VI

kalendas Marcii.

Sig+num Domne Aldiarts Abbatisse predicte. Sig+num Domne Blanche, Priorisse. Sig+num Domne Agnetis de Baieris, Cantorisse. Sig+num Domne Geralde de Berga, monache. Sig+num Elicsendis de Podio Alto, Sacristane, que hoc omnes laudamus et firmamus. Sig+num R. de Portella et G. de Valle militis, et R. de Merles, et G. de Cascails, et Bernardus de Sola, testes.

Raymundus scriptor publicus Berge scripsit hoc die et anno prefixo.

385

1295, octubre, 30. Castell de Llers (Alt Empordà)

Testament del comte Ramon Roger I de Pallars, fill de Roger II i Sibil·la de Saga. Entre les deixes testamentàries n'hi ha una de 2000 sous per a la construcció del convent de framenors de Berga.

A: ADM, secció Pallars, lligall I, número 42

a: Ignasi PUIG: *Testaments comtals del Pallars Sobirà*. Urgel·lia, número 4. Pàgs. 324-326.

Font utilitzada: a

Cum creatura humana non habeat quid pro suis meritis suo respondeat creatori et ideo non sit divinum iudicium set misericordia postulanda et valde cuilibet expediat sapienti mortis que non fallit cogitare adventum cuius hora propter sui incertitudinem si advenerit repentine mitissime sepe fallit et cogit ipsos decedere intestatos, idcirco altissimi nostri creatoris et gloriosissime beate Marie eius matris gracia invocata, nos Raymundus Rogerii Dei gracia Palliarenensis comes, detenti gravi egritudine ex qua mori timemus, timentes penas orribiles infernales cupientesque ad gaudia paradisi feliciter pervenire, in nostro tamen bono sensu et memoria integra atque loquela, revocantes consulte et ex certa scientia penitus annullantes omnia testamenta et dispositiones a nobis hucusque condita et ordinata, nostrum condimus sive facimus ultimum testamentum perpetuo acubique valiturum, in quo eligimus nostros manumissores sive huius nostre

ultime voluntatis exequutores videlicet nobilem virum Raymundum de Angularia presentem et Bernardum Rogerii d'Ariyl, Petrum Aragalli, Arnaldum Miraliis et Ferrarium Alamanni absentes, ita quod si contingerit nos mori antequam aliud testamentum condimus ipsi sine dampno suo et rerum suarum dividant et distribuant omnia bona nostra sicut inferius invenerint ordinatum. Volumus etiam quod dictus nobilis Raymundus de Angularia cum altero predictorum nostrorum manumissorum possit procedere ad expeditionem horum que in hoc nostro testamento contineri videbuntur presentia vel absentia aliorum nostrorum manumissorum in aliquo non obstante. Tamen si predictus nobilis Raymundus de Angularia non posset predictis interesse, volumus quod alii manumissores nostri vel duo ex ipsis sine reliquis habeant licenciam dividendi et distribuendi ea sicut in hoc nostro testamento invenerint ordinatum. Primum eligimus nostram sepulturam in cimiterio domus Barchinone ordinis Hospitalis Sancti Iohannis Iherosolomitani, cui domui dimitimus pro nostra sepultura quingentos morabatinos. Et volumus et mandamus quod manumissores nostri emant de bonis nostris redditus competentes et sufficientes iuxta discretionem eorum ad instituciones duorum presbiterorum qui semper et incessanter cantent in domo predicta missas et alia divina officia pro anima nostra ad honorem Dei et virginis gloriose matris eius omniumque fidelium deffunctorum, qui quidem redditus predictis institutionibus duorum presbiterorum per nos manumissores fideliter assignentur. Item dimitimus amore Dei domui fratrum minorum que construi debet apud Berguam duo milia solidos barchinonenses. Preterea volumus et mandamus quod testamentum nobilis Arnaldi Rogerii condam, comitis Palliarenensis fratris nostri, et omnia contenta in eo tataliter compleantur et manumissa per eum penitus exequantur. Et dimitimus heredi dicti fratris nostri, illi videlicet qui tenebit post mortem nostram comitatum predictum, castrum nostrum de Leminyana cum omnibus dominiis, feudis et alodiis, iuribus, terminis, hominibus, feminis, donacionibus et pertinenciis universis dicto castro pertinentibus et pertinere debentibus quo quomodo sicut melius dominus rex predictum castrum cum supradictis omnibus nobis dedit, quod in quatenus castrum et alia ad idem pertinencia predicto heredi dimitimus ad suas voluntates perpetuo faciendas. Nolumus tamen quod ipse heres ingrediatur possessionem comitatus nec dicti castri quousque solverit et restituerit nostris manumissoribus illa centum milia solidos que post mortem dicti fratris

nostri nos solvimus, nec predictam possessionem possit predictus heres consequi seu habere quousque predictis nostris manumissoribus satisfecerit in omni iure quod quocumque modo nobis competit in comitatu predicto, nec nostri manumissores aliquid de predictis ipsi heredi tradere teneantur donec ipse heres compleverit supradicta. Item recognoscimus dicte Blanche uxori nostre suam dotem et sponsaliciam, quod sponsaliciam ipsam habere volumus pro suis voluntatibus faciendis, et illud eidem ponimus et assignamus super castrum nostrum sive locum de Tolorivo et super castrum nostrum sive locum vocatum Arestot, et super omni eo quod habemus apud Baridanum. Preterea damus et conferimus predictis manumissoribus nostris omnibus in simul et etiam separatim prout tamen superius continetur, videlicet, predicto nobili Raymundo de Angularia et uni aliorum cum eo, vel si ipse non posset interesse, aliis vel duobus eorum plenam nostram licentiam et potestatem dividendi et distribuendi bona nostra mobilia et immobilia, et etiam ipsa bona in totum vel in parte et perpetuo vel ad tempus vendendi, alienandi et bona ubique petendi, erigendi, requirendi et occupandi, et debita que nobis debentur recuperandi et omnia alia generaliter tam in iudicio quam extra iudicium exercendi, faciendi et explicandi quecumque nos facere possemus in nostra sanitate integritate constituti sicque gerenda, facienda et explicanda ab eis per inde valere volumus, ac si per nos personaliter facta essent. Item volumus et mandamus quod debita nostra exsolvantur et iniurie nostre plenarie restituantur ad cognitionem fratris Arnaldi Olibe de ordine fratrum minorum vel in eius absentia gordiani fratrum minorum Barchinonensium breviter et sine malicia et prout eis melius et salubrius ad salutem anime nostre videbitur expedire. Quibus omnibus solutis et completis superfluum omnium bonorum nostrorum mobilium et immobilium presentium et futurorum quecumque sint et ubicumque, et specialiter iuris quod habeo in comitatu predicto ratione quacumque, dimitto amore Dei pauperibus Iesu Christi quos pauperes heredes meos universales facio et constituo, quibus quidem pauperibus supradictum superfluum per meos manumissores amore Dei pro anima mea fideliter erogetur. Et insuper supplicamus serenissimo domino nostro venerabili regi Aragonum quod ipse intuitu pietatis attendat fidelitatem et legalitatem quam semper nos et nostri antecessores erga ipsum insuper honore altissimi creatoris et debito suo compleri faciat omnia que mandamus, et nostros manumissores et bona nostra defendat de iure prout decet ipsius

regiam magestatem. Et hec omnia valere volumus iure testamenti et si non valent iure testamenti valeant saltem iure codicillorum vel quocumque alio iure valere possint nostre ultime voluntatis.

Actum est hoc in castro de Lercio quo dictus nobilis comes iacebat infirmus tercio kalendas novembris inter horam meridiei et none, anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo quinto.

Sig+num nobilis Raymuni Rogerii comitis antedicti qui hoc nostrum testamentum firmamus et laudamus a testibus firmarique roguamus.

Huius testamenti testes sunt vocati et roguati a nobili comite antedicto nobilis vir Raymundus de Angularia manumissor predictus, frater Arnaldus Oliba et frater Petrus de Palaciolo ordinis fratrum minorum, et Guilelmus de Valle sacrista de Lercio et magister Franciscus phisicus infantium illustris regis Karoli, et Nichola de Cathania regni Sicilie, et magister Jacobus de Rivopullo phisicus comorans apud Montem Album. Sig+num Bernardi Mathei gerentes vices Arnaldi de Villa publici notarii de Lercio qui mandato dicti nobilis comitis hoc testamentum scripsit et predictis omnibus interfuit.

386

1309, juny, 14. Barcelona.

El rei Jaume II, a instàncies de l'abadessa de Valldaura, ordena al Pare Guardià del convent de Framenors de Barcelona i al Comanador dels Hospitalers de Berga, marmessors del testament de Beatriu de Malany que compleixin les últimes voluntats d'aquesta que incloïen el donatiu de 1000 sous barcelonesos a dit monestir i la fundació en aquest d'un benefici per valor de 4000 sous.

A: perdut

B: ACA Cancelleria. Registre número 144, f. 92 v.

Font utilitzada: B

Id. et etc.

Dilectis suis guardianis fratrum minorum ac priori domus predicatorum Barchinone

necnon fratri hospitalario hospitalis de Berga, manumissoribus ultimum testamenti nobilis Beatricis de Malany quodam et etc.

Ex parte abatisse et conventus monasterii de Vayllaura fuit coram nobis expositum quod dicta nobilis ob remedium anime sue inter cetera logrita, dimisit dicto monasterio mille solidos barchinonensium et per uno presbitero instituendo in monasterio prelibato qui pro anima sua celebraret quatuor milia solidorum dicte monete de cuius nobilis ordinacionis nichil ut asseritur factum fuit, immo in dicte abatisse et monasterii periudicium ac anime dicte nobilis periculum differtur ac nimium dilatatur verum cum nos simul vobiscum fuerimus in dicto testamento pro dictam nobilem manumissori institutus et in premissis intercedere non valeamus ad presens ideo vobis et vestrum unimique dicimus et mandamus quatenus tam dictum legatum quam administracionem prescribatus predicti compleatis prefate et persolvatis monasterio supradicto de bonis dicte nobilis prout in eius testamento vibeditur contineri.

Datum Barchinone, pridie idus iunii anno predicto.

387

1315, gener, 2. Barcelona.

El rei Jaume II emfrankeix de diversos impostos Berenguer Clari, habitant de Berga, per haver donat hospitalitat a casa seva a framenors que anaven a la vila a predicar o bé hi estaven de pas.

A: perdut

B: ACA. Cancelleria. Registre número 212, f. 81v.

Font utilitzada: B

Nos Ja. et etc.

Intellecto quod Berengarius Clari, habitator Berge, pio et divino intuitu tenet hospitalitatem in domibus suis apud dictum locum de Berge universis et singulis ffratribus predicatoribus et minoribus aliisque abuim Dei predicantibus per Deum locum transitum facientibus vel inibi predictaum venientibus ideo per speciali gracia

enfranguimus et franchum facimus et immunem dictum Berengarium cum omnibus bonis suis dum virexit et hospitalitatem predictam tenuerit et non ultra ab omni (...) subsidio servicio o alia exactione regali et ab omni etiam hoste, exercitu et cavalcata et redemptione eorundem. Ita videlicet quod dum dictam hospitalitatem ut predicatur tenuerit non (...) aliquid solvere in predictis vel aliquo predictorum nec ire vel mittere in exercitum, hostem seu cavalcata aut aliquid solvere in redemptione eorundem.

Nos enim partem cum contingentem in predictis dum dictam hospitalitatem ut predicatur tenuerit et non ultra volumus in nostro computo accipi et admitti per presentem igitur mandamus universis et singulis officialibus et collectoribus nostris presentibus et futuris quod observatis franquitatem predictam recipiant in nostro computo partem contingentem dictum Berengarium in predictis vel aliquo predictorum sub (...) superius expressata.

Datum Barchinone III nonas ianuarii, anno Domini M CCC XV.

388

1330, abril, 1. Berga.

Fra Ramon de l'Estany proposa la fundació del monestir de framenors als habitants de Berga, els quals ho accepten unànimement.

A: AHFC. Fons de Berga, pergami número 2.

a: P. Pere Sanahuja: *El monestir de framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931.

Font utilitzada: A

Noverint universi quod die dominica festo Ramis Palmarum intitulata, kalendis aprilis, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo, in presencia mei notarii et testium infrascriptorum, frater Raimundus de Stango de ordine fratrum minorum existens personaliter in ecclesia parochiali ville Berge in cadafallo sive loco in quo predicatur verbum Dei, hora misse ante consecracionem Corporis Domini nostri Iesucristi, quasi in fine sui sermonis, dixit et proposuit coram populo in dicta ecclesia congregato, qua hora magna populi multitudo constituta erat in dicta ecclesia, si placebat eidem quod domus

773

minorum fieret in dicta villa, qui populus respondit comuniter et dixit quod sic. Item dixit eidem populo si placebat sibi quod dicta domus fieret, sicut illustrissimus dominus rex et illustris domina Elienor eius consors, Dei gratia regina Aragonum et illustris domina Elysendis eadem gratia regina Aragonum relicta ab excellentissimo domino domino (sic) Jacobo bone memorie Aragonum rege et probi homines ville pretacte vellent et ordinarent, qui populos respondit communiter et dixit quod sic. Quibus sic dictis, factis et concessis, dicitur frater Raimundus de Stangno in dicto cadafallo existens, mandavit sibi fieri de eisdem per me notarium infrascriptum hoc publicum instrumentum in testimonium premissorum.

Quod est actum die et anno et hora ac loco predictis, presentibus testibus Laurenao Salvat, Guillelmo Viveri, presbiteris, Arnaldo de Condeminis, Raimundo de Ripparia, Berengario Thome iurisperitis, Berengario de Prixana, scriptore, Nicolao de Pontibus, Bernardo d'Olost et aliis pluribus.

Sig+num mei Guillelmi de Nuce, notarii publici ville Berge qui predictis interfui et hec scribi feci et clausi.

389

1330, juny, 14. Lleida.

Alfons el Benigne dóna afranquides 80 canes majors de terra en la partida de "Los Menorets" de Berga per a la fundació d'un monestir de framenors.

A: perdut

B: ACA. Cancelleria. Registre número 481, f. 205.

a: P. Josep Pou: *Archivo ibero-americano*. Vol. I, 1914, pàg. 160.

b: P. Pere Sanahuja: *El monestir de framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931

Font utilitzada: B

Nos Alfonsus, etc.

Attendentes quod servire Deo regnare est, idcirco ob devocionem quam habemus in beatem Franciscum confessorum et in remissionem peccatorum nostrorum et ad

salvacionem nostre et predecessorum nostrorum, enfranchimus et franchum et liberum facimus quoddam patuum terre situm in villa Berge iuxta locum vocatum Los Menorets quod sit usque ad octuaginta cannas ad mensuram canne maioris in quadrum in quo patuo hedificari debet monasterium fratrum minorum. Ita quod pro dicto patuo nobis vel nostris numquam procensum vel alias aliquid solvere fratres dicti monasterii habeant vel etiam teneantur immo ipsum franchum et liberum perpetuo facimus et immunem quamdiu monasterium predictum in eo constructum remaneat atque duret.

Mandantes cum presenti procuratori nostro vel eius vices gerenti necnon vicariis, baiulis aliisque officialibus nostris presentibus et futuris, quod predicta observando contra ea non veniant nec aliquem contravenire permittant aliqua racione.

In cuius rei testimonium presentem cartam nostram inde fieri et sigillo pendenti iussimus communiri.

Datum Ilerde XVIII kalendas iulii anno Domini M CCC XXX.

Signum Alfonsi, Dei gratia regis Aragonum etc.

Testes sunt Reverendus Joannes Patriarcha Alexandrinus, Inclitus Infans Petrus Rippacurtiae et Impuriarum comes, Inclitus Infans Raymundus Berengarius comes Montanarum de Prades, Iacobus dominus de Exerica, Petrus de Exerica.

Fuit clausum per Bartholomeum scriptorem domini regis.

390

1330, juny, 14. Lleida.

Alfons el Benigne ordena al batlle de Berga que nomeni dos o tres prohoms, experts en talles, per mesurar el terreny de 80 canes que s'ha de donar als framenors per edificar el seu convent.

A: perdut

B: ACA. Cancelleria. Registre número 481, f. 205v.

Font utilitzada: B

Alfonsus et etc.

Fideli nostro baiulo Berge vel eius locum tenenti, salutem et etc.

Cum universis dicti loci ad honorem Domini Nostri Ihesu Christi et beati Franciscus confessoris hedificari intendat monasterium minorem in quodam patuo terre sito in dicta villa iuxta locum vocatum Los Menorets quod patuum sit usque ad actuaginta cannas ad mensuram canne mairois in quadereum.

Idcirco vobis dicimus et mandamus quatenus ex parte vestra assignetis duos vel tres probos homines dicte ville talibus expertibus qui extiment dictum patuum et extimato faciatis satisfari illis quorum fuerit patuum iamdictum secundum extimationem eorum.

Vos enim dictis duabus vel tribus hominibus super extimacione iamdicta et nobis super assignacionem prefata comittimus plenarie vices nostras. Iniungentes vobis ut taxacionem eorum faciatis observari prout taxatum fuerit per eosdem.

Datum Ilerde XVIII kalendas iulii anno Domini millesimo CCC XXX.

391

1333, agost, 1. Avinyó.

Joan XXII autoritza la fundació del Monestir de Framenors de Berga.

A: perdut

a: P. Eubel: *Bullarium Franciscanum*. Vol. V, número 1027, pàgs. 550-551.

b: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931.

Font utilitzada: b

Dilecto filio Geraldo ministro generali ord. FF. minorum. Ex pelo tuae devotionis, etc.

Cum itaque nuper per oblatae nobis tuae petitionis seriem tua devota sinceritas nobis duxerit humiliter supplicandum, ut de speciali gratia, quod fratres dicti ordinis possent de novo locum construere cum ecclesia, cementerio et aliis necessariis officinis in villa vocata Berga Urgellen. dioce. et ibidem Domino serviendo morari, maxime cum carissimus in Christo filius Alphonsus rex Aragonum illustris, et venerabilis frater noster (Arnaldus) episcopus Urgellensis, ac dilecti filii consules dictae villae Nobis super hoc supplicassent per litteras efficaces, concedere dignaremur. Nos huiusmodi

supplicationibus annuentes devotioni tuae, quod dicti fratres in eadem villa locum de novo recipere et construere cum ecclesia, cementerio et aliis necessariis officinis praedictis et inibi Domino serviendo morari valeant, si ad id locus huiusmodi sit competens, et in dicta villa praefata conventus alicuius ordinum Mendicantium non existat dictaque villa ad sustentacionem duodecim fratrum dicti ordinis in loco praefato fore sufficiens dignoscatur, idque episcopo visum fuerit expedire, constitutione felicis recordationis Bonifacii VIII ... non obstante, licenciam elargimur. Nulli ergo, etc.

Datum Avenione, kalendas Augusti, anno decimo septimo.

392

1333, octubre, 21. Saragossa.

El rei Alfons el Benigne dóna salvaguarda especial als Framenors que van a fundar a la vila de Berga.

A: perdut

B: ACA Cancelleria. Registre número 487, f. 184.

a: P. Pou: *Archivo ibero-americano*. Vol. I, 1914, pàg. 161.

b: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931

Font utilitzada: B

Nos Alfonsus, etc.

Attendentes quod et si universos et singulos sub dicione nostra viventes tenemur ab iniuriis et violenciis indebitis preservare illesos, tanto melius personas ecclesiasticas et sub regale habitu Deo reddentes debitum famulatum, hac igitur consideratione comoniti tenore presentis carte nostre ponimus, recipimus et constituimus sub nostra proteccione, commanda et guydatico speciali religiosos fratres minores ad villam Berge pro monasterio inibi construendo et edificando venientes. Sic quod nullus de nostra confidens gracia vel amore audeat seu presumat ipsos fratres invadere, ledere, detinere, marchare, pignorare aut eis violenciam seu iniuriam irrogare. Quicumque autem ausu temerario ductus contra protectionem et guidaticum huiusmodi venire presumpserit,

iram et indignationem nostram et penam duorum mille solidos auri nostro erario applicandorum, se noverit incursum, dampno illato primitus et plenarie restituto. Mandantes per presentem cartam nostram procuratori nostro eiusque vices gerenti, vicariis, baiulis ceterisque officialibus nostris et subditis, quod protectionem et guidaticum huiusmodi teneant firmiter et observent et non contraveniant nec aliquem contravenire permittant aliqua racione.

In eius rei testimonium presentem cartam nostram inde fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Datum Cesarauguste XII kalendas novembris anno Domini M CCC tercio.

Bartholomeus de Podio, man. et feci per vie.

393

1333, octubre, 21. Saragossa.

Alfons el Benigne, tot recordant al batlle de Berga o al seu lloctinent els terrenys que havia assignat per a la fundació del monestir de Framenors en aquella vila, li mana que faci amidar i afitar el dit solar i en doni la possessió als frares i els mantingui i defensi en aquesta possessió.

A: perdut

B: ACA Cancelleria. Registre número 487, f. 185r.

a: P. Pou: *Archivo ibero-americano*. Vol. I, 1914, pàg. 162.

b: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931

Font utilitzada: B

Nos Alfonsus, etc.

Fideli suo baiulo Berge vel eius locum tenenti salutem et, etc.

Cum nos cum privilegio nostro certum patuum assignaverimus religiosis fratribus minoribus pro monasterio in dicta villa construendo, prout in privilegio ipso videbitis contineri, idcirco nobis, dicimus, comitimus et mandamus, quatenus dictum patuum mensurari ac certis terminis limitari faciatis, ipsosque fratres in possessione eiusdem

inducatis inductosque manteneatis ac defendatis prout in dicto privilegio videbitis contineri.

Datum Cesarauguste XII kalendas novembris anno Domini millesimo CCC tricesimo tercio.

B. de Podio ex. per vie.

394

1333, novembre, 23. Berga.

El pare Tomàs Pere, guardià del monestir de framenors de Berga, pren possessió d'una casa d'aquella parròquia.

A: perdut

B: AHFC. Fons del convent del Remei de Vic, Acta authentica, ms. 90, fol. 163.

a: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931

Font utilitzada: a

In Christi nomine et eius gratia. Amen. Noverint universi quod in presentia mei Periconi Muntani scriptoris iurati substitutione a notario infrascripto et testium infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum die et anno infrascriptis, Berengarius Clari, draperius ville Bergae, missit seu introduxit in corporalem possessionem de facto seu quasi fratrem Thomas Petrum, guardianum conventus fratrum minorum villae Bergae, in solutionem et satisfactionem atque compensationem illorum mille solidorum barchinonensium de terno quos idem Berengarius dicto ordini dare promissit cum instrumento inde confecto, videlicet de quodam hospicio et de quibusdam honoribus quos habet in parroquia Bergae contiguis in dicto hospicio, prout affrontantur praedicta ex una parte in honore Raymundi Serra, ex alia in honore qui quondam fuit Guillelmi Sant, et ex alia parte in via publica. Ita videlicet et per hunc modum, quod introduxit ipsum per manum intus dictum hospitiu, et tradidit ei clavem dicti hospitii et ipso Berengarius exivit extra. Et dictus frater Thomas Petrus in signum verae possessionis sivi et dicto conventui traditae de praemissis claussit iauvam dicti hospitii. Post haec

dictus frater Thomas Petrus erexit in dicto hospitio quamdam geiram et posuit super ea quamdam aquillam et pulsavit ipsam multum, et celebravit etiam in quodam altari per ipsum constructo in dicto hospitio misam solemniter, me dicto scriptore presente et vidente et etiam aliis testibus infrascriptis. Quibus omnibus et singulis predictis in hunc modum factis et ordinatis ut superius continetur, dictus frater Thomas Petrus nomine proprio et totius conventus ipsius villae mandavit sibi fieri et tradi de premissis per notarium infrascriptum hoc praesens publicum testimoniale instrumentum in testimonium praemissorum. Quod est actum septimo chalendas decembris, anno Domini millessimo trecentessimio tricessimo tertio, praesentibus testibus Raymundo de Sorribas, Berengario Clari nepoti dicti Berengarii Clari, praesbiteris, Berengario de Sorribas, Guillelmono Ferrarii, Pericono, paratoribus, Bernardo Santo, sartore, Guillelmo Fusterii, et me dicto scriptore qui praedictis omnibus et singulis una cum tesdtibus supradis interfui vice et nomine notarii infrascripti.

Signum mei Andreae Vileta, notarii publici villae Bergae, qui haec scribi feci et claussi.

395

1334, gener, 13. Berga.

Pere de Cascalls, veí de Berga, promet a la comunitat franciscana d'aquesta vila i al rei Alfons el Benigne, patró i fundador del monestir, de bastir una capella dedicada a Sant Marc en la projectada església de Sant Francesc.

A: perdut

B: AHFC. Fons convent del Remei de Vic, Acta authentica, ms. 90, f. 157-167.

a: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931

Font utilitzada: a

In Dei nomine. Noverint universi quod ego Petrus de Cascallis, draperius, habitator Bergae diligenter considerans quod ea perpetuo acquiruntur quae ad laudem Altissimi piis operibus largiuntur; idcirco cupiens aedificare domum in terris quae mihi praeparet

780

habitaculum in excelsis, per firmam et legitimam stipulationem solemniter interpositam, promitto Domino Deo et beatissimo Francisco confessori eiusdem necnon guardiano et conventui domus seu monasterii fratrum minorum villae Bergae ac serenissimo domino Alfonso Dei gratia regi Aragonum tamquam patrono et fundatori monasterii supradicti, licet absentibus tamquam praesentibus, necnon et notario infrascripto paciscenti, stipulanti et recipienti nomine dicti domini regis et etiam praedictorum et aliorum omnium quorum interest, intererit atque interesse potest et potuerit in futurum, quod ego ad honorem sancti Francisci ac gloriosissimi sancti Marchi Evangelistae ad quem affectu specialis devotionis afficior, edificabo capellam in ecclesia monasterii fratrum minorum, quod debet edificari in dicta villa sub invocatione altaris sancti Marchi, quam quidem capellam construi faciam propriis sumptibus meis cum lapidibus et testudine quaeque in forma et materia operi iam dictae ecclesiae proportionaliter respondebit. Faciam eciam construi altare ipsum cum rehetalibus, calice argenteo deaurato, cortinis, cruce, lampade, missali completo secundum quod fratres dicti conventus indicaverint et viderint faciendum, vestimentis et aliis pannis necessariis ac ornamentis prout eisdem fratribus, ut praedicitur, videbitur expedire, expensis meis propriis decorabo, et ibi missarum solemnities et alia divina officia in mei et parentum meorum ac omnium fidelium defunctorum celebrentur. Intendo tamen quod dicta capella construatur in predicta ecclesia fratrum immediate post altare beati Francisci quod erit maius in dicta ecclesia ex uno latere vel in alio latere dictae ecclesiae ab opposito in directum capellae beate Marie quae construatur in alio latere.

Pro quibus omnibus attendendis firmiter et complendis obligo dicto domino regi quo supradicto nomine recipienti et notario supradicto et infrascripto paciscenti, stipulanti et recipienti nomine dicti domini regis et aliorum omnium praedictorum me et omnia bona mea ubique habita et habenda; et ad maiorem praedictorum omnium firmitatem iuro ad sancta Dei quatuor evangelia a me corporaliter tacta praedicta omnia attendere et complere et non in aliquo contravenire de iure vel de facto aliqua causa vel ratione, renuntians omni iuri, rationi et consuetudini quibus possem contra predicta venire.

Ad haec nos frater Tolerani vicarius custodis in custodia Barchononensi et frater Raymundus de Deo vicarius guardiani conventus monasterii fratrum minorum villae Bergae et frater Franciscus Capre et frater Arnaldus Burgada conventus fratrum

minorum Bergae per nos et totum conventum dicti monasterii praesentem pariter et futurum recipientes a vobis dicto Petro de Cascallis eleemosynam supradictam.

Promittimus vobis quod nos assignabimus vobis in dicta ecclesia locum superius designatum ad constructionem dictae capellae quae per nos promissa est construi in dicta ecclesia, ut superius continetur.

Actum est hoc idibus ianuarii anno Domini millesimo tricessimo tertio.

Signum Petri de Cascallis praedicta et in praedicta laudo, concedo, firmo et iuro. Signum fratris Ungarii Tolerani. Signum fratris Raymundi de Deo. Signum fratris Francisci Capre. Signum Arnaldi de Burgada, praedictorum et in predicta laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt dominus de Riparia, receptor domini regis praedicti et Arnaldus de Tost.

Signum mei Guillelmi de Nuce notarii publici villae Bergae qui praedictis interfui, et haec cum supraposito in tertia linea ubi dicitur V scribi, feci et clausi.

396

1334, juny, 6. Sarrion (Terol).

El rei Alfons el Benigne declara que les 80 canes majors de terreny s'han de prendre en sentit ample, i que l'indret on es deuen assenyalar és el comprès dins certes afrontacions que determina, manant als jurispèrits Pere d'Alou i Ramon de Riparia que amidin i afitin així el dit solar i en donin la possessió als religiosos.

A: perdut

B: ACA Cancelleria. Registre número 488, f. 29r.

a: P. Pou: *Archivo ibero-americano*. Vol. I, 1914, pàgs. 162-163.

b: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. *Revista d'Estudis franciscans*. Barcelona, 1931.

Font utilitzada: B

Alfonsus et etc.

Fidelibus suis Petro de Alodio et Raymundo de Riparia iurisperitis, salutem et gratiam.

Dudum optantes ut ordo fratrum minorum, ad quem ardentis devocionis plenitudine

ferimur, fructuosis in nostro dominio proficeret incrementis, et ad monasterium ipsorum fratrum quod hedificari debebat in villa Berge, congruum volentes auxilium impartire, cum carta nostra datum Ilerde XVIII kalendas iulii anno Domini millesimo CCC XXX, enfranquimus ac franchum et liberum fecimus quoddam patuum terre situm in dicta villa iuxta locum vocatum Los Menorets quod esset usque ad octuaginta cannas ad mensuram canne maioris in quadrum, quam franchitatem perpetuo fecimus, quamdiu ipsum monasterium constructum inibi remaneret. Postmodum autem cum littera nostra datum Cesarauguste XII kalendas novembris anno Domini M CCC XXX tercio mandavimus baiulo Berge ut dictum patuum mensurari ac certis facetur terminis limitari, ipsosque fratres in possessionem eiusdem inducere et inductos in illa manutenere atque defendere teneretur, prout in carta et littera nostra predictis hec plenius continentur. Sane cum ut accepimus, dubitatum fuerit an in quolibet quadro dicti patui debeat viginti dicte canne vel octuaginta cannarum spacium mensurari, in quo loco et usque quam partem spacium sive pacuum debent assignari; ea propter gratiam nostram predictam que presertim in piis causis debet interpretari largissime, declarantes interpretatione benigna et locum et partem spacii huiusmodi assignantes ut ipsum monasterium magis sit spaciosum et fratrum quem ad modum ac propie multitudinis recepcionem voluimus ac vobis districte mandamus quatenus in loco vocato Dels Menorets ubi nunc sunt hospicia habitatorum dicte ville constructa, prout est quodam spacium intermedium quod protenditur inter hospicia dicte ville a parte orientis ac fontem de La Dohó a parte occidentis, et ex alio latere scilicet a parte meridiei a loco predicto vocato dels Menorets exclusive usque ad costam sancti Andree inter mansum de la Opa et collem dels Moliners, in quo eciam patuo nunc situm et constructum est monasterium ipsorum fratrum, iamdictum patuum assignetis ac certis terminis, limitetis ac terminetis quod contineat in quadro quolibet octuaginta cannas dicte maioris canne.

Mandantes vobis expresse quatenus dictum mandatum, declaracionem et interpretationem nostram visis presentibus exequimini, prout superius continetur. Revocantes nichilominus per presentes commissiones per nos et de predictis, Ferrario de Lileto, baiulo generale Cathalonie factas.

Datum in Sarrione aldea Terolii VIII idus iunii anno Domini M CCC XXX quarto.

Cl. de Salaviridi m. etc feci ut supra.

1334, agost, 11. Cervera.

L'infant Pere, davant les queixes presentades pel pare guardià del convent de framenors de Berga, ordena al batlle d'aquesta vila que executi, sense més dilacions, la donació d'un solar que havia fet el seu pare el rei Alfons el Benigne a dits framenors l'any 1330.

A: perdut

B: ACA. Cancelleria. Registre número 571, f. 45.

Font utilitzada: B

Infans Petrus et etc.

Fideli suo baiulo Berge vel eius locum tenenti, salutem et etc.

Ex parte guardiani conventus domus fratrum minorum ville ipsius fuit coram nobis propositum graviter congruendo quod cum dictus dominus rex, genitor noster, vobis per literam suam datum Cesaraugusta XII kalendas novembris anno Domini millesimo CCC XXX tercio mandaverit ut dictos fratris minores induceretis in possessionem cuiusdam pacui quod idem dominus rex cum suo privilegio assignaverat dictis ffratribus pro monasterio inibi construendo necnon dictum pacuum mensurari ac limitari certis terminis facere et prout hec in dicta littera regia continetur. Necminus prefatus dominus rex cum aliis literis suis coram nobis ostensis ac huiusmodi negacium tangentibus vobis plura mandata direxerit in favorem ffratrum predictorum vosque in exequendis mandatis regiis predictis fueritis ut asseritur negligens et remissus in ipsorum fratrum non modicum periudicium et iniuriam ut dicitur maniffestam. Idcirco ad supplicacionem humilem guardiani predicti propterea nobis exhibitam vobis expresse dicimus et mandamus firmiter iniungentes quatenus contenta in litteris regiis sicut predictis obtentis omni dilacione et exqusacione postponitis exequimini ac aciam compleatis iuxta ipsorum feritis et tenores taliter in hiis vos habendo quod ipsi fratres culpa vel negligencia vestri ad dictum dominum regem vel nos non habeant iteraco hac de causa habere recursum alia sciere vos volumus quod si secus feceritis vos pro in obediencia fertiter puniemus.

Datum Cervarie IIII idus augusti, anno Domini millesimo CCC XXX quarto.

1334, agost, 18. Berga.

L'infant Pere, primogènit i procurador general d'Alfons el Benigne, insta eficaçment al batlle de Berga que li faci amidar i afitar els terrenys assenyalats pel seu pare als framenors d'aquella vila i els en lliuri la possessió.

A: AHFC. Fons de Berga, pergami número 3

a: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931

Font utilitzada: A

Noverint universi quod die intitulata quinto decimo kalendas septembris anno Domini millesimo trecentesimo tricessimo quarto, hora vesperorum, in presencia mei Berengarii de Prixana scriptoris iurati substitutique a notario subscripto et testium infrascriptorum ad hec specialiter vocatorum et rogatorum religiosus frater Thomas Petri, guardianus conventus fratrum minorum Berge constitutus personaliter in terratis platee ville Berge antre presenciam venerabilis Raymundi d'Olvan baiuli Berge pro domino rege, presentavit et per me dictum scriptorem dicto baiulo publice legi fecit quamdam litteram papiream patentem illustris domini infantis Petri, illustrissimi domini regis Aragonum primogeniti ac eius generalis procuratoris, in dorso sigillatam eiusdem domini infantis sigillo cereo virnilio, cuius tenor talis est:

Infans Petrus illustrissimi domini regis Aragonum primogenitus ac eius generalis procurator fideli suo baiulo Berge vel eius locum tenenti, salutem et graciam. Ex parte guardiani conventus domus fratrum minorum ville ipsius fuit coram nobis propositum generaliter conquerendo quod, cum dictus dominus rex, genitor noster, vobis per litteram suam, datam Cesaraugusta duodecimo kalendas novembris anno Domini millesimo trecentesimo tricessimo tercio, mandavit ut dictos fratres minores induceretis in possessionem cuiusdam patui, quod idem dominus rex cum suo privilegio assignaverit dictis fratribus pro monasterio inibi construendo, necnon dictum patuum mensurari ac limitari certis terminis faceretis, prout hoc in dicta littera regia continentur, nec minus prefatus dominus rex cum aliis litteris suis coram nobis hostensis ac huiusmodi

negocium tangentibus vobis plura mandata direxiter in favorem fratrum predictorum, vosque in exequendis mandatis regiis predictis fueritis, ut assitur, negligens et remissus in ipsorum fratrum non modicum preiudicium et iniuriam, ut dicitur, manifestam.

Idcirco ad supplicacionem humilem guardiani predicti propterea, nobis exhibitam, vobis expresse dicimus et mandamus firmiter iniungentes quatenus contenta in litteris regiis super predictis obtentis omni dilacione et excusacione postpositis, exequimini ac eciam compleatis iuxta ipsarum series et tenores, taliter in hiis vos habendo, quod ipsi fratres culpa vel necligencia vestri ad dictum dominum regem vel nos non habeant iterato hac deinceps habere recursum. Aliter scire vos volumus per si secus feceritis vos per in hoberdienciam fortiter puniemus.

Datum Cervarie quarto idus augusti anno Domini millesimo trecentesimo tricessimo quarto. Qua littera presentata et lecta dicto baiulo, dictus guardianus mandavit sibi fieri et tradi de predictis publicum instrumentum in testimonium predictorum.

Quod est actum die, anno, hora et loco superius primo dictis.

Presentibus testibus Guilelmo Calvet, Bernardono de Prato, fratre; Bartholomeo Marconis, Romano de Capdevila, Berengario de Prixana predicto et aliis pluribus.

Signum mei Bernardi Baladreti, notarii publici ville Berge auctoritate Raymundi de Gerundella vicarii perpetui ecclesie eiusdem, qui hec scribi feci et clausi.

399

1335, setembre, 27. Barcelona.

Alfons el Benigne prohibeix que els framenors de Berga siguin molestats per eclesiàstics i seculars en el gaudi dels seus privilegis pontificis i reials.

A: perdut

B: ACA. Cancelleria. Registre número 489, f. 181r.

a: P. Pou: *Archivo ibero-americano*. Vol. I, 1914, pàgs. 163-164.

b: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931.

Font utilitzada: B

Alfonsus, etc.

Fideli suo baiulo Berge vel eius locum tenenti necnon cuicumque tenenti locum vicarii Berge et berguitani in dicta villa, salutem et gratiam.

Cum nos ob puram affectionem et sinceram devocionem quam ad beatissimum confessorem sanctum Ffranciscum et ordinem fratrum minorum gerimus et habemus, affectu proprio nec minus consideracione predecessorum nostrorum qui eundem ordinem speciali reverencia intime dilexerunt, velimus domos et monasteria fratresque dicti ordinis qui ingerit continuis oracionibus et divinis ministeriis famulantur Altissimo, regali proteccionem ac suffragio deffendi et a molestacionibus quorumcumque et ab indebitis gravaminibus et iniuriis precaveri, et pro eo quia in dicta villa noviter constructum est monasterium fratrum minorum sub invocacione sancti confessoris predicti, guardianus, custos ac alii de conventu eiusdem qui exempti sunt per privilegia papalia, et aliis libertatibus et immunitatibus gaudent tam ex papalibus graciis quam etiam ex regalibus privilegiis et indulgenciis, ut in eis lacius vidimus continere timeant ne forte per aliquos tam ecclesiasticos quam seculares dicta privilegia ignorantes minus debite gravarentur.

Idcirco volumus vobisque et unicunquē vestrum dicimus et expresse mandamus firmiter iniungentes, quatenus dictum guardianum, custodem et alios quoscumque fratres eiusdem monasterii et ordinis manutendatis ac etiam deffendatis nec ipsos aut eorum aliquem permittatis a quoquam contra dicta privilegia papalia aut regalia eisdem, ut predicatur, indulta gravari seu etiam molestari; quinimo eadem privilegia in omnibus et per omnia observetis et ab aliis faciatis integre observari.

Datum Barchinone V kalendas octobris anno Domini M CCC XXX V.

Cl. de Salaviridi mandato domino regis.

1336, abril. Berga

Avinença atorgada en l'església de Sant Francesc de Berga entre Ramon de Gironella, vicari perpetu d'aquesta vila, fra Ramon de Bas, provincial d'Aragó, i el pare guardià del monestir de framenors de Berga.

A: AHFC. Fons de Berga, pergami número 4.

a: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931.

Font utilitzada: A

Noverint universi quod cum questio seu controversia esset inter venerabilem et discretum Raymundum de Gironella vicarium perpetuum ecclesie Berge ex una parte et venerabiles religiosos fratres minores conventus Berge ex altera supra, aliquibus juribus parrochialibus unus dictus venerabilis vicarius, alter reverendum pater et dominus ac multum religiosus frater Raymundus de Basso minister fratrum minorum in provincia Aragonum cum consensu fratrum ipsius conventus ad vocem campane more solito ad capitulum in eorum ecclesia congregatorum venerunt ad compositionem infrascriptorum in modum qui sequitur:

Primo quod fratres ipsius conventus non intrent neque portent ullo modo via vel casu crucem ad aliqua funera vel ad aliqua alia nec et etiam ad illa quae apud eos elepurint sepeliri, dato etiam quod reciperent eorum habitum in extremis, sed quod possint ire dicti fratres ad funera apud eos sepelienda simul cum clericis sine cruce et vestimentis cium facere cum clericis si ad eas procesiones vocati fuerint vel rogati vel soliti sint ire, et exite extra eorum domos pro negotiis privatis.

Secundo ut fratres praedicti conventus teneantur dare vicario ecclesiae Bergae vel ejus locum tenenti medietatem de omnibus funeralibus, hoc est, medietatem omnium quae similiter et alia cum funere deportantur et omnium personarum quae apud dictos fratres elegerint sepeliri, sive de cera, sive de pannis, sive de equis et armis et quibuscumque aliis rebus quae cum dictis funeribus deportentur seu deferantur vel veniant, teneantur ipsi fratres medietatem dare ut est dictum vicario supradicto vel etiam si remanerent in domibus defunctorum supradictorum vel alibi, dum tamen praemissa quae sunt assueta

portari, veniri, vel adduci ad funera darentur quoquomodo ipsis fratribus vel eorum alteri.

Tertio, quod fratres praedicti conventus teneantur dare dicto vicario de legatis centum solidorum donatis vel relictis qualitercumque juxta tenorem decretalis. Dudum extra de sepulturis libro VII vel ultra centum solidos, viginti solidos immo ultra, et de centum solidos citra usque ad decem solidos dare quinque solidos, de decem solidos usque ad unum denarium quartam partem vel etiam de legatis donatis et qualitercumque relictis uni fratrum ipsorum, nisi relictum esset sibi factum praetextu et contemplatione consanguinitatis infra quartum gradum sibi conjuncto, nam tunc ille frater haberet praecipuum et quitum illud legatum, alias ultra dictum gradum de relictis uni fratrum, quod dictus vicarius haberet de sibi relictis juxta modum contentum in praecedenti capitulo.

Quarto, quod impuberis vel impuberum matre sepulta apud fratres praedicti conventus possit apud eos fratres dictis impuberibus eligere sepulturam, mortuis tamen dictis impuberibus, non eis viventibus, et etiam in pupillare etate decentibus, idem possit mater patre defuncto et apud dictos fratres sepulto, idem possint ipsorum propinqui aut consanguinei impuberum eorum parentibus defunctis et sepultis apud praefatos fratres vel tantum patre sepulto. Similiter parentes viventes possint eligere suis impuberibus sepulturam apud dictos fratres, si tunc dicti parentes elegerint apud ipsos fratres sepeliri post mortem ipsorum impuberum. Et in isto casu ultimo dicti parentes teneantur dare dicto vicario duos solidos pro quolibet impubere, et alia quae debet habere ecclesia parrocchialis apud dictos fratres sepulto, antequam funera dictorum impuberum extrahantur de domo sive domibus in quibus mortua jacuerint et quod de electione dictae sepulturae habeatur fieri per dictos fratres fides cum publico instrumento dicto vicario aut ejus locum tenenti, si vero ante mortem dictorum impuberum pater ipsorum esset sepultus in cimiterio ecclesiae Bergae, quod mater ipsorum, nec eorum propinqui non possit eligere ipsis impuberibus sepulturam sed habeant sepeliri cum patre.

Quinto, quod dictus vicarius habeat ultra praedicta novenam et treyntenas ut assuetum est recipi et haberi et recipi et de infantibus impuberibus hoc illud idem quod est assuetum haberi et recipi per rectores et vicarios dictae ecclesiae.

Sexto, quod fratres praedicti conventus teneantur praestare omnem utilitatem quam

poterunt ecclesiae Bergae et inducere gentes fideliter ad dandum decimas et primitias et alia ad quae sunt obligati ex consuetudine vel de jure et praedicare diebus dominicis et festivis sicut est fieri consueum, nec audeant induvere aliquem vel alios ad vovendum vel jurandum quod apud eos eligant sepulturas seu aliter. Et praedicta omnia et singula prout superius dicta, ordinata et expressata sunt, tam dictus venerabilis vicarius quam praedictus reverendus minister et venerabiles et religiosi frater Petrus Fuyani gardianus praefati conventus, frater Raymundus de Stagno, frater Franciscus Capre, frater Thomas Petri, frater Jacobus de Montesicco, frater Franciscus Lauratoris, frater Petrus de Matamala, frater Petrus Burge, frater Franciscus de Hostalessio, frater Franciscus de Areins, frater Bernardus Felicis et frater Berengarius de Manso praedicti conventus, frater Guillelmus Sagarre atque frater Franciscus Januarii socii eiusdem domini ministri firma, grata et rata perpetuo habere, tenere et observare promiserunt in posse notarii infrascripti pro ipsis et pro omnibus etiam personis quarum interest, intererit interesse potest et poterit, legitime paciscentis, stipulantis et recipientis, et non contrafacere vel venire per se vel per interpositam personam de jure vel de facto aliquo jure, titulo, modo, ratione vel causa. Insuper dictus Dominus minister injunxit fratribus praedictis presentibus et aliis qui pro tempore fuerint in dicto conventu in virtute sanctae obedientiae ut praemissa teneant et observent inviolabiliter sine omni fraude et de juribus competentibus ecclesiae matrici et parochiali debeant impendere et alibi dare et tradere confestim cum per dictos fratres jura praedicta fuerint habita et recepta et fuerint requisiti.

Quod fuit actum in ecclesia fratrum minorum praedicti conventus mense aprilis anno Domini millesimo trecentesimo tricessimo sexto.

Signum Raymundi de Girundella, vicarii qui supra, qui praedicta laudavit et firmavit. Signum fratris Raymundi de Basso ministri praedicti. Signum fratris Petri Fuyani, fratris Raymundi de Stagno, fratris Francisci Capre, fratris Thomae Petri, signum fratris Jacobi de Montesicco, fratris Francisci Lauratoris, fratris Petris de Matamala, fratris Petri Burge, signum fratris Francisci de Hostalessio, fratris Francisci de Areins, fratris Bernardi Felicis, fratris Berengarii de Manso, signum fratris Guillelmi Sagarre et fratris Januarii praedictorum qui praedicta laudarunt, concesserunt et firmarunt.

Presentibus testibus venerabilibus Raymundo Fresch officiali berguitano pro reverendo

domino urgellensi episcopo, Arnaldo Roma, Guillelmo Luppeti jurisperitis, Jacobo de Luppria, Bernardo Baladrer presbiteris et Raymundo des Portolis, scriptore.

Signum mei Raymundi de Sorribus, notarii publici villae Bergae auctoritate Raymundi de Girundella vicarii perpetui ecclesiae ejusdem, qui haec scribi feci, cum raso et emendato in tertia linea ubi dicitur pro pluvia et cum raso et emendato in quarta linea ubi legitur quae similiter et alia.

401

1337, setembre, 19. Daroca

Pere el Cerimoniós ordena al batlle de Berga que es lliurin al monestir de sant Francesc uns patis veïns per a eixamplament d'aquella casa prèvia la satisfacció de l'import als seus propietaris.

A: perdut

B: ACA. Cancelleria. Registre número 589, f. 42v

a: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931.

Font utilitzada: B

Petrus, etc.

Fideli suo baiulo Berge vel eius locum tenenti, salutem, etc.

Pro parte conventus monasterii fratrum minorum dicte ville est nobis humiliter supplicatum quod cum ipsi fratres habeant patuum sive spacium ad construhendum sive ampliandum dictum monasterium valde strictum dignaremur facere limitari et extimari quedam terre spacia sive patua satis contigua monasterio antedicto, ipsaque limitata et extimata mandare assignari dictis fratribus precio extimato.

Nos vero eorum supplicatione admissa benigne vobis dicimus et mandamus quatenus incontinenti ordinetis duos probos homines idoneos ad limitandum et taxandum juxta eorum arbitrium patua sive spacia, non memorata iuxta afrontacionis eorundem patuorum sive spaciorum non obstante quod iam alias limitata fuerint sive etiam mensurata quequidem patua sive spacia limitata sive mensurata et taxata assignetis

fratribus supradictis inducendo eos vos dictus baiulus vel quem voluerint loco sui in possessionem patuorum sive spaciorum supradictorum, ipsis tamen solventibus primitus illi vel illis, cuius vel quorum sunt dicta patua sive spacia precium ad quod taxata extiterint iuxta arbitrium duorum proborum hominum iamdictorum.

Datum Daroce XIII kalendas octobris anno Domini M CCC XXX septimo.

402

1337, setembre, 23. Daroca

Pere el Cerimoniós ordena al batlle de Berga que, a proposta del pare guardià de sant Francesc, institueixi un procurador o síndic d'aquell monestir, escollit d'entre la classe mitjana.

A: perdut

B: ACA. Cancelleria. Registre número 862, f. 32.

a: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931.

Font utilitzada: B

Petrus, etc.

Fideli nostro baiulo Berge, presenti et qui pro tempore fuerit, vel eius locum tenenti, salutem et etc.

Cum ad nostram audientiam sit deductum quod propter perversitatem et impietatem multorum ffratres ordinis beati Ffrancisci, cuius ad hec comtemplatione monemus, debita et legata ad ipsos ffratres et monasterium quod hedificatum est in villa ipsa pertinentia, recuperare noviunt seu habere, et quia etiam iuxta eorum statum et regulam non possint circa predicta vaccare, ideo nolentes quod ipsorum careant debitis et legatis, vobis dicimus propterea et mandamus quatenus constituatis et ordinetis nomine nostro in procuratorem unum bonum hominem per guardianum dicti monasterii nominandum non de maioribus seu minoribus sed de mediocribus dicte ville, qui auctoritate et vicis nostris ipsa legata et alia quecumque debita eisdem ffratribus ac dicte ordini spectantia, utrique et a quibuscumque pro dictis fratribus et monasterio quod eorum necessitatibus petere,

exigere, requirere, recuperare et recipere valeant et habere quo deficiente vel amoto, per nos ad ea volumus alium subrogari et de novo etiam ordinari. Quem et eorum quemlibet successive eorum enfranquimus ac immunem facimus ab omni questia vel peyta, exercitu et cavalcata et qualibet alia exactione regali ac redemptionibus eorundem, prout alii procuratores similes per nos seu nostros progenitores consueverint hactenus enfranqui super hiis facultatem plenariam impertimur ac vices nostras comitimus per presentes.

Datum Daroce X kalendas octobris anno Domini M CCC XXX septimo.

Franciscus Fuxi mandato regis facto per vicecancellarium.

403

1340, setembre, 2. Barcelona

Pere el Cerimoniós confirma al procurador del convent de framenors de Berga la seva exempció del pagament dels serveis d'host i cavalcada.

A: perdut

B: ACA. Cancelleria. Registre número 608, f. 35r.

Font utilitzada: B

Petrus, etc.

Fideli suo baiulo Berge vel eius locum tenenti, salutem, etc.

Ex parte guardiani domus fratrum minorum Berge fuit propositum coram nobis quod cum vos vel precessor vestri in eodem officio de mandato nostro facto cum littera nostra datis Daroce decimo kalendas octobris anno Domini M trecentesimo tricesimo septimo, constitueritis et ordinaveritis nomine nostro et procuratorem guardiani predicti et eius conventus Petrum Lambardi qui auctoritate et vice nostris exigat debita et legata facta fratribus supradictis cum ipsi se non possint de hiis intromittere iuxta ordinis instituta nosque in favorem fratrem ipsorum eundem procuratorem inter cetera franchum fecerimus et immunem ab omni exercitu et cavalcata et redemptionibus eorundem consules tamen et universitas dicte ville talliarunt et nicuntur compellere dictum Petrum

et bona sua ad contribuendum cum eis et solvendum ceteram pecunie quantitatem in illis decem mille solidos pro quibus redemerunt exercitum dicte ville ne (...)iret cum inclito infante Jacobo, comite Urgelli et vicecomite Agerense, generale procuratore nostro fratreque nostro (...)heimo ad faciendum executionem contra comitem Pallarensis verum quia pactum prodesset nostra privilegia obtinere nisi illis quibus concessa sunt provarentur propterea vobis dicimus et expresse mandamus quatenus non compellatis nec compelli per aliquem faciatis aut permitatis dictum Petrum Lambardi vel bona sua ad contribuendum, dandum sive solvendum aliquid in predictis immo manteneatis et defendatis in franchitate per nos sibi concessa contradictores quoslibet ab illicito impetu iustiter prima fortiter compestendo.

Datum Barchinone, quarto nonas septembris anno Domini M CCC XL.

404

1341, abril, 28. Barcelona.

Pere el Cerimoniós declara que la salvaguarda especial atorgada pel seu pare Alfons el Benigne als framenors de Berga ha d'entendre's que fou concedida no solament als religiosos presents sinó també als futurs d'aquella comunitat.

A: perdut

B: ACA. Cancelleria. Registre número 871, f. 190v.

a: P. Pere Sanahuja: *El Monestir de Framenors de Berga*. Revista d'Estudis franciscans. Barcelona, 1931.

Font utilitzada: B

Nos Petrus, etc. Attendentes serenissimum dominum Alfonsum dive recordationis regem Aragonum patrem nostrum recepissemus vos religiosos fratres minores ad villam Berge pro monasterio ibi construendo et edificando venientes in comanda et guidatico speciali cum carta sua tenoris sequentis:

Nos Alfonsus, Dei gratia rex Aragonum, Valencie, Mairicarum, Sardinie et Corsice ac comes Barchinone.

Attendentes quod et si universos et singulos sub ditione nostra viventes teneamur ab

iniuriis et violenciis indebitis preservare illesos, tanto melius personas ecclesiasticas et sub regulari habitu Deo reddentes debitum famulatum, hac igitur consideratione communiri tenore presentis carte nostre ponimus, recipimus et constituimus sub nostra protectione, commanda et guldatico speciali religiosos fratres minores ad villam Berge pro monasterio inibi construendo et edificando venientes. Sic quod nullus de nostra confidens vel gracia vel amore audeat seu presumat ipsos fratres invadere, ledere, detinere, marchare, pignorarere aut eis violenciam seu iniuriam irrogare. Quicumque autem ausu temerario ductus contra protectionem et guldaticum huiusmodi venire presumpserit, iram et indignationem nostram et penam duorum mille morabetinorum auri nostro erario applicandorum, se noverit incursum, dampno illato primitus et plenarie restituto.

Mandantes per presentem cartam nostram procuratori nostro eiusque vices gerenti, vicariis, baiulis ceterisque officialibus nostris et subditis, quod protectionem et guldaticum huiusmodi teneant firmiter et observent et non contraveniant nec aliquem contravenire permittant aliqua racione.

In eius rei testimonium presentem cartam nostram inde fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Datum Cesarauguste XII kalendas novembris anno Domini M CCC tercio.

Et nunc per aliquos asseratur dictam protectionem, custodiam seu guldaticum locum non habere nec se extendere nisi tamen ad fratres nunc in dicti monasterio sistentes, et non futuros ad dictum monasterium venientes:

Idcirco declarantes protectionem predictam ad omne dubium removendum volumus quod dicta protectionis carta nedum ad fratres in dicto monasterio iam sistentes, set etiam ad futuros qui dicti monasterii conventuales fuerint se extendat.

Volumus etiam ex certa sciencia nostra quod nullus de nostri confidens gratia vel amore, audeat seu presumat dictos fratres tam presentes quam futuros dicti monasterii conventuales ledere, detinere, marchare aut eorum bona emparare, pignorarere aut eis violentiam seu iniuriam irrogare. Quicumque autem ausu temerario ductus contra protectionem et guldaticum huiusmodi venire presumpserit iram et indignationem nostram et penam duorum mille morabetinorum auri nostro erario applicandorum se noverit incursum dampno illato primitus et plenarie restituto.

Mandantes per presentem cartam nostram procuratori nostro eiusque vices gerenti, vicariis, baiulis ceterisque officialibus nostris et subditis, quod protectionem et guidaticum huiusmodi teneant firmiter et observent et non contraveniant nec aliquem contravenire permitant aliqua ratione.

In cuius rei testimonium presentem cartam nostram inde fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Datum Barchinone quarto calendas madii anno Domini M CCC XL primo.

G. de Pulcrovicario m. r. facto per Joanem Petrum Monsonis.

DOCUMENTACIÓ RELACIONADA AMB ELS BERGA I AMB LA VILA		
NUM.	DATA	DOCUMENT
405.	1190-11-14	Berenguer de Peguera, juntament amb els seus germans i germanes, venen l'honor que tenien a les parròquia de Berga i d'Avià als Berga.
406.	1220-1-21	Bertran de Saga concedeix a l'Orde de l'Hospital permís per fundar una casa i una església a Berga.
407.	1233-1-8	Donació a l'església i hospital de Santa Magdalena de Berga feta per Pascassi de Merolla i la seva muller Maria.
408.	1238-6-21	Testament de Sibil·la de Berga.
409.	1239-9-28	Sibil·la de Berga i Geralda de Berga confirmen una permuta feta entre Pere de Berga i l'Orde de l'Hospital.
410.	1280-5-14	Testament de Geralda de Berga.
411.	1375-6-20	Document econòmic sobre les muralles de Berga.
412.	1380-5-7	Pere el Cerimoniós redimeix la vila de Berga d'acudir a l'exèrcit reial.
413.	1807-3-19	Inventari de les propietats de la baronia de Gironella.

1190, novembre, 14.

Berenguer de Peguera, juntament amb els seus germans i germanes, Hug, Ponç, Gibert, Ermessenda, Guillema, Arsenda i Beatriu, venen a Pere de Berga i al seu fill Pere, l'honor que tenien a les parròquies de Santa Eulàlia de Berga i Sant Martí d'Avià pel preu de 1300 sous barcelonesos i que incloïa els llocs de Vilafelet, Sant Elies, Torrentfornós i Bruguera, entre altres.

A: ACA. Cancelleria. Pergamins d'Alfons I, número 564.

B: Còpia autèntica de 10 de març de 1727. ACBR, volum 1.1.1.1 (1506), número 1.

Font utilitzada: A

In Dei eterni nomine.

Ego Berengarius de Pegera et fratres et sorores mei Hugo videlicet Pontius, Gibertus, Ermesendis, Willelma, Arsendis atque Beatrix, bona et spontanea voluntate vendimus et inpresenti tradimus tibi Petro de Berga et Petro filio tuo et omni posteritati vestre inperpetuum per franchum alodium omnem nostrum honorem quem habemus et habere debemus vel eciam qualicumque modo tenemus in omni parrochie Sancte Eulalie de Berga et in omni parrochia Sancti Martini de Avida videlicet in locis que dicunt Villa Felet et in Sancto Elies et in Obacs et in Torrent Fornos et in Col Darles et in Brugera cum omnibus eorum pertinenciis et tenedonibus quas habent et habere debent per montem et planum et cum omnibus adempramentis et serviciis, cum hominibus et feminis, cum census et usaticis et iusticiis et omnibus que dici et nominari possint que ad eundem honorem pertineant et pertinere debeant in omnibus locis sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum bonum intellectum ad omnis voluntates vestras faciendas absque omni inquietamento tocuis persone sicut nos et omnis antecessoris nostri melius habuimus et tenuimus in Sancto Helias et in omnibus locis pro mille CCC solidos barchinonensis. Adveniunt nobis prefata omnia ex parentibus nostris et habent affrontaciones de una parte in Pedret, de altra in Collo de Calvinza, de tercia in Collo de Mont Rot, quarta in Collo de Berga.

Si quis hanc kartam infringere voluerit in dupliciter restauret.

(...) est acta XVIII kalendas decembris anno a nativitate Cristhi MCXC, regni regis Philippi XI.

Sig+num Berengarii de Pegera. Sig+num Hugonis. Sig+num Pontii. Sig+num Giberti. Sig+num Ermesendis. Sig+num Wilerme. Sig+num Arsendis, fratri eius qui hec laudamus et firmamus. Sig+num Bernardi Cozcard. Sig+num Berengarii de Graiera. Sig+num Petri Darles. Sig+num Bernardi de Marola. Sig+num Beatricis. Sig+num Guielmus qui hic scripsit sub die et anno quo supra.

406

1220, gener, 21

Bertran de Saga concedeix a l'Orde de l'Hospital permís per fundar una casa i una església a Berga.

ACA. Ordes Militars. Sant Joan de Jerusalem, 70.

Notum sit cunctis quod ego Bertrandus de Saga miles per me et per omnes meos libenti animo ac spontanea voluntate propter redemptionem anime mee et parentum meorum et omnium fidelium cristianorum dono, laudo et concedo et obsolvo Domino Deo et Ospitale Ierosolomis et vobis frater Guillelmo Sancti Martini preceptorum de Costoga quod vos faciatis ecclesia et domum in illo loco que dicitur Ospitale de Berga quem antecessores meos Domino Deo et Ospitale Ierosolimis dederunt sub tali condicione quod siquis homo vel femina aliquid comendaverit in dicto ospitale quod de more traderit quod ita ibi habeant salvam omne ius meum et consuetudinem ac si fuerit intus in villa de Berga tam de exorquis quam de intestacionibus. Et solvo omnis homine et femina qui ibi in sua sanitate dare se voluerit qui crucem accipiat quod sit solutum de me et de omnibus meis sicut sanius dici et intelligi potest comodo et salvamento dicti ospitale bona fide p(...) retineo quod ibi villam non possitis facere nec homines casare sine voluntate mea ad huc dono et volo quod omnes fratres illius do... credantur eorum verbo simplici et sine colupnnia de omnibus comandis que ibi facte fuerunt et de

omnibus his prescriptis nisi tantummodo quod de hoc dicant veritate in eorum norma et ordine bona fide. In super promito et convenio quod dictam domum et fratres et omnes habitantes in ea et quod omnes res dicti Ospitale Ierosolimis mobilibus et immobilibus, presentibus atque futuris ubique sint vel erunt defendam et manuteneam in omnibus locis sicut melius dici et intelligi potest comodo salvamento dicti ospitale meo pose bona fide.

Et ego frater Guillelmus Sancti Martini preceptor de Costoga per me et per omnes fratres Ospitale Ierusalem recipio vos Bertrandum de Saga et omnibus bonis et officiis que facte fuerunt per universum mundum in domos Ospitale Ierosolimis bona fide. Item promito et convenio vobis quod vos et vestra sedencia et monencia possitis fidare et eredere in dicto ospitale et in omnibus fratribus et in omnibus hominibus et feminabus ibi manentibus sicut sanibus dici et cogitari potest comodo vestro et salvamento et vestrorum bona fide sine dolo. Ad huc convenio vobis per me et per omnes fratres Ospitale quod dictam domum non sit subvinculo alterius domus Ospitale Ierosolimis nisi tantummodo sub vinculo magistri maioris Ospitale. Et siquis homine vel femina exorc vel intestad obierit quam (...) bi suum avere docat vel comendatum ha(...) quod ibi habeatis salvam in (...) exorqam et intestacionem.

Actum est hoc XII kalendas februarii Anno Dominice incarnationis M CC XX. Sig+num Bertrandi de Saga. Sig+num Fratris Guillelmi Sancti Martini preceptoris de Costoga qui hec laudamus et firmamus et iussimus scribi et firmari. Sig+num Berengarii, capellani dicti ospitale que vocatur de Verdaguer. Sig+num Petri de Avia. Sig+num Berengarii de Vilar. Sig+num Guillelmi de Josa. Sig+num Berengarii de Çacirera. Sig+num Petri de Valferoza. Sig+num Poncii de Costa. Sig+num Petri Andree. Sig+num Arnaldi des Fiter huius rei, testes.

1233, gener, 8.

Donació a l'església i hospital de Santa Magdalena de Berga feta per Pascassi de Merolla i la seva muller Maria.

A: Original perdut

B: ACBR. 1.1.3.2 (Antic volum 18). Trasllat de 1633.

Font utilitzada: B

Hoc est transumptum bene et fideliter in villa Berga sumptum a quodam publico instrumento in pergameneo scritto, non viciato, non cancellato neque in aliquo eius parte suspecto sed omni prorsus vicio et suspicione carente cuius tenor talis est: Sit notum cunctibus quod nos Pascatius de Merolla et Maria uxor inde nos ambo pariter divino ducti amore ad salutem et remedium animarum antecessorum nostrorum et successorum per nos et nostros namque concedimus de presenti cum auctoritate huius publici instrumentum perpetuum damus laudamus et habere concedimus in presenti corporaliter tradendo et in specialiter ecclesie sancte Marie Magdalena que est sirca collum de Berga domus infirmorum que ibidem est infirmis ibi de gentibus presentibus et subsequentibus in perpetuum totam ipsam tascam, decimam et primitiam et in eorum mixtum imperium quem habemus in loco vocato los Vinyals et tascalia nostra de Blancafort et de Marolla pro ut afrontatur ab oriente, occidente, meridie in aqua de Metge et in honore dicte ecclesie sancte Marie Magdalena sive la Tossa et de dicto honore usque ad cimiterium sancti Vicentii de Merolla et in carraria que tenditur de dicti sementerio ad locum de sancta Maria de Vilosiu; a septentrione in honore tascale de Puig Bagi sive lo coll de las Fossas et in honore Elisendis de Campmori; a solis occasu cum honore de Campmori et cum aqua de Metge que vadit de Espinalbet semper inclusive. Et de dicti honore et aliis afrontacionibus includit et terminat facimus nos et nostri dictam donacionem sancte Marie Magdalene infirmis et rectoribus illius loci ad suas voluntates in perpetuum faciendas et habendum, tenendum et posidendum et sui iure pacifice in sua pace sine alicuius persone contradiccione cum omnibus melioramentis et pertinenciis suis et cum

suis universis et quod nos in tota predicta pecia terre et in suis omnibus pertinentiis abemus et accepimus et in aliquo habere prout melius et utilius dici vel intelligi potest ad comoditatem et utilitatem dicte ecclesie et domus infirmorum predicte alique omni excepcione ad omnes voluntates ibi inde perpetuum libere faciendas et competito ad hec infringendas.

Item nos domina Sibilia de Berga et Petrus de Berga nos ambo pariter divino ducti amore ob remedium animarum nostrarum damus, laudamus et habere concedimus especialiter ecclesie sancte Marie Magdalene et infirmis ac rectoribus eiusdem domus in perpetuum totum dictum honorem cum mero et mixto imperio cum omnibus suis iuribus et pertinentiis ac donationem supradictam habendum, tenendum et possidendum ad voluntates vestras in perpetuum faciendas et per nos et nostros et pro redemptione animarum nostrarum successorumque nostrorum damus, laudamus in perpetuum adque relaxamus, concedimus et definimus supradictam donationem Domino Deo et ecclesie sancte Marie Magdalena infirmis ac rectoribus eiusdem domus ad sus voluntates faciendas habendum, tenendum et possidendum in sua pace seu pacifica possessione sine aliqua contradiccione et quod nos in tota predicta pecie terre et in suis omnibus pertinentiis habemus et accipimus in aliquo modo habere pro ut melius et utilius dici vel intelligi potest ad comodum et utilitatem dicte ecclesie et domus infirmorum predictorum alique omni exceptione et amore et voluntate vestras ibi inde perpetuum sibi facienda et nos in dicta petia terre cum afrontacionibus et in favore donationis supradata in perpetuum difimus atque relaxamus cum omni excepcione et commodum et utilitate dicta ecclesie salvo semper caput mansium den Pasquet de Marolla pro ut afrontatur in honore dicte ecclesie sancte Marie Magdalene et cum honore Jacobi de Miralles et cum flumina Lupricati et cum honori mansii de la Roca que est satis prope sancti Vicentii de Marolla et faciat in perpetuum de una parte dicti masii ad dictam ecclesiam sex gallinas pro sensu et aliud caput mansum facit abbati sancti Laurentii de Bagadano alias sex gallinas pro sensu quecumque Natalis Domini per quam donationem et conventionem accepimus numerando de bonis prefate ecclesie et domus per manus dictus infirmorum octuaginta solidos barchinonenses unde a vobis bene paccati sumus ad nostrum velle renunciando acceptioni pecunie non numerate et omni alii legi rationi et iuri dicenti septo et non septo introducto huic donationi presenti vel aliquiis presentis

modo aliquo ullo tempore restituendi. Item promittimus et tenemus bona fide et firma stipulatione quod nos et omnes successores nostri sumus semper predictae ecclesie et domus infirmoris legales et utiles gerentes et defensores de predicta donatione contra omnes personas indistincte.

Actum est hoc die octava genuarii millesimo ducentesimo trigessimo tertio. Signum Pasquasii de Marolla. Signum Marie de Marolla. Signum Domine Geralde de Berga. Signum Domine Sibille de Berga. Signum Petri de Berga. Signum Bernardi de Olina. Signum Arnaldi de Solario iudicis ordinarii pro domino Rege. Signum Arnaldi de Solsona. Signum Gurichi de Berga. Signum Raymundi Serrayma notari publici de Berga prestitit et clausit. Signum Michaelis Amat autoritate regie notarii publici civis Barchinone testis. Signum Francisci Torres Burgensis autoritatibus apostolica et regia notarius Berge domiciliati, testis. Signum Michaelis del Graner Burgensis Selsonense diocesis domiciliati autoritate regia notarii publici dicte villa qui huiusmodi transumptum a dicto eius originali fideliter sumptum cum eodem de verbo ab verbum conprobatum, testificatum ut supra patet scribi feci et clausi die vigesima secunda mensis decembris anno a Nativitate Domini millesimo sexcentesimo trigessimo tertio.

408

1238, juny, 21

Testament de Sibil·la de Berga.

ACA. Cancelleria. Pergamins de Jaume I, número 762.

Quatenus nullus in carne positus mortem evadere potest. Ideo in Dei nomine ego Sibilia de Berga pleno sensu et memoria integra facio meum testamentum in quo eligo manumissores meos videlicet dominum Bernardum Elenensis episcopus et Gaucerandum de Pinos et Gaucerandum Durg et Poncium de Sancta Fide et Guillelmum de Boxados quos ego rogo et maneo ut faciant sequi sicut inferius ordinavero cum obiero vel religionis habitu accepero. In primis dimitto ecclesie sancte Eulalie Berge X solidos bone monete quos accipio in manso maiore de Torrent Fornos quas sacrista accipiat annuatim illius ecclesie omni tempore censuales et faciat ardere unam

803

lampadam peremniter ante altare sancte Eulalie Berge. Dimitto capitulo eiusdem loci X solidos bone monete et aliis presbiteris in ecclesie ibi servientibus uniuersis III solidos. Dimitto Ospitali Berge in perpetuum totam decimam quam accipio in manso de Feraluo et decimam quam accipio in manso de Merli sicut iam ibi dedi cum carta. Dimitto ecclesie sancte Marie Magdalene de Berga ac ardendum ibi unam lampadam perhenniter unam somatam vindimie quod A. Faluod et sui dent ibi semper annuatim et de hoc quod iam promisse ibi de Guillelmo Carbonel. Dimitto ecclesie de Sacto Elie decimam de blado hoc quod homo de Sancto Elie laborat cum sua rela et faciat ibi ardere unam lampadam. Dimitto Sancto Vicentio de Merola unam eiminam ordei in mea era de (...) quam sacrista eiusdem loci accipiat et faciat ibi ardere unam lampadam quadrigessime nocte dieque. Dimitto Sancto Michaeli de Ponte XII denarios et dimitto Sancto Andree de M(...) XII denarios et Sancto Salvatori de Monterrot XII denarios et Sancta Maria de Vilosil V solidos et dimitto Sancte Margarite de Velosil III solidos et Sancte Secilie de Figols III solidos. Dimitto Sancto Saturnino de Tavernolis X solidos. Dimitto Sancte Eugenie de Saga V solidos et Sancti Johanni eiusdem loco III solidos. Dimitto Sancte Marie de Tolo V solidos, Sancte Marie de Quadres II solidos. Dimitto Sancto Martino Daransis V solidos. Dimitto Sancte Leocadie II solidos, Sancti Andree Daristot II solidos, Sancto Jacobo de Tolorid II solidos, Sancte Columbe Dactegal II solidos. Dimitto Sancto Marcello XII denarios. Dimitto Sancte Marie Sedis Urgellensis V modios de segol quos pater meus dimisit ibi in suo testamento in decima de Saltegal. Tamen B. Episcopis Elenensis, filius meus, teneat in vita sua et totum residuum predictae decime sit ad suam voluntatem sicut iam dedi ei cum carta. Dimitto Sancte Marie de Antiquitatibus III solidos. Dimitto Sancte Marie de Montesserrato II sextarios ordei quos haberit in granario de Casserris mensura Berge.

Post hec eligo meam sepulturam in monasterio Sancte Marie Rivipollensis si obiero in seculari habitu cum illo manso de Marnagals cum omnibus iuribus atque pertinentiis suis et dimitto Sancte Marie dicte Rivipollensis cum predicto manso C solidos malgerensis pro refeccionem. Tamen si accepierat habitum religionis in vita mea quod postum vivam intrave dono ad illum locum ubi entrabo totum illum honorem de Vila Felet quod pater meus comparavit de dominus de Peguera per alodium franchum. Sin autem et obiero in seculari habitu dimitto totum illum honorem ad dominam Berengariam de Sancta Fide ad

omnem suam voluntatem faciendam et ut illa det C solidos malgerenses beate Marie de Bono Reponso.

In super dimito Petro de Berga palatium de Berga et duas partes de omnibus exitibus et redditibus de Berga, de censis, de usaticis, dapemprivis, de stabilimentis, dintestiis, de exorchiis, de censis, de usaticis, de passagis, de mercato et de furno, de venditis et de compras et de accaptis; et residuam tamen partem dimito Arnaldo de Saga, filio meo, scilicet de omnibus exitibus de furno, de mercato, de caperatonibus, de venditionibus, de accaptis et de redditibus, de censis, de usaticis, dademprivis, de stabilimentis, de intestiis, de exorchiis, de passatgis, de leudis, de placitis et de gallinis et dimito ei podium de Curbia ubi possit facere staticum si vult et quisque possit man (...) suum benalium invillum in suam partem et (...) furno furner.

Dimito etiam A. de Saga totum mansum de Riparia et mansum de Berengaria de Portolil et mansum de Petro Bernardo de Collo et mansum de Collo Panno et mansum de Berenguer de Sorripis quod tenet Bernardus Frater, et mansum de Ramona Serra qui fuit de Johanne de Sorripis, itios cum omnibus qui facere debent videlicet cum hominibus et feminis, censis et usaticis, stabilimentis, placitis, decimis, questiis, ademprivis et cum omnibus aliis que facere debent; et dimito ei vineam de Guarnofre quod pater meus comparavit per alodium franchum et liberum de domino de Salis cum introitibus et exitibus, terminis et affrontacionibus et cum omnibus iuribus suis et totam aliam parrochiam.

Dimito Petro de Berga cum omnibus que facere debeat decima et feixas de Siripis et costam de palacio tamen A. de Saga habeat terciam partem de feix et de costam de palacio. Dimito Petro de Berga castrum de Blanchafort et castrum de Peguera cum omnibus suis donacionibus et totam parrochiam de Velosil et civades de Baucebre et illas civades et ordeum quod acciperavit de Sancto Saturnino de Custodia et per manutenencia in parrochia Sancte Secilie de Figulis et de Sancto Salvatore.

Et dimito A. de Saga castrum de Figols cum illa donatio et militibus et mansis que ad illum castrum debeant respondere vel pertinere et censis et usaticis qui sunt in parrochia sancte Secilie de Figols, et de sancto Cipriano et dimito eidem A. de Saga Merolam totam parrochiam et rochas et statica cum omnibus que ad alium terminum de Merola pertineant et illas civadas quas debemus accipere in parrochiam sancte Marie de Labaels

per manutencia de Ripol; et dimito eidem A. de Saga totum quantum habeo et habere debeo in parrochia de Castelar cum hominibus et feminis et dimito eidem A. de Saga totum quantum habeo et habere debeo in Casserris et in Antiquitatibus cum hominibus et feminis, censis et usaticis et cum omnibus decimis quod est alodium franchum, preter duos mansos quos dimito Elicsendis de Portella, filia mea, videlicet de Berengario Rubeo de Vivuos et mansum de Arnaldo Fag cum omnibus que facere debent ad omnem suam voluntatem. Dimito II mansos de Coforb videlicet de Guillelmo Ferrario et de Rossiniol Berengarie de Sancta Fide cum omnibus que facere debent ad omnem suam voluntatem.

Iterum dimito P. de Berga feudum de Merles et feudum de Monteclaro et feudum de Spuniola cum bestiis de ost quos facere debent et cum omnibus aliis serviciis que facere debent.

Iterum dimito A. de Saga feudum de Solanlong et bestiam de ost et feudum de Cheralbs et bestiam de ost de (...) Berengarius de Vilar tenetur facere et illam bestiam de ost quam Petrus de Boscho tenetur facere per illum feudum de Petra et hoc quod tenetur facere R. de Baunebit per illam decimam de Casserris et hoc quod milites de Figols teneretur facere per castrum de Figols totum hoc dimito A. de Saga.

Et iterum dimito P. de Berga illas cavalerias de Peguera et bestias de ost et quisque secundum quod teneant, faciant servicium domino Regi.

Dimito Berengario de Bescheram quatuor centos solidos melgerenses inter illum et filium R. de Bescheram quas mei heredes persolvant illis, et sic omnes sint contempti pro suis legitimis supra dictis omnibus in sua fortitudine manentibus sicut sunt ordinata. Accipio tria milia solidos melgerenses pro solvendis meis debitis et volo et mando quod quicquid habeo et habere debeo in villam Berga in parrochia sancte Eulalie et in castro de Blanchafort et de Figols et in Merola et in Castelar quod omnia expleta veniant in posse domini filii mei B. Elenensi Episcopi et Gaucerandi de Pinos et Gaucerandi de Urg et Guillelmi de Boxadors et Poncii de Sancta Fide illis iuvantibus, tamdiu donec de redditibus et proventibus et exitibus dictorum honorum sunt persoluta dicta tria milia solidorum que sint persoluti ubi ego mandavero.

Precor P. de Berga et mando at meis hominibus fidelibus de Berga quod si aliquis faciebat injuriam A. de Saga vel litigabant cum illo de ista sua porcione ut fuissent sibi

valitores et coadjutores sicut mi debent esse in omnibus.

Hoc est meum testamentum et mea ultima voluntas, quan volo valere jure testamentaria aut codicillarum aut alterius cuiuslibet ultime voluntatis.

Item precor dominum regem J gracia Dei cuius sum serva et fidelis et mei antecessores fuerunt quod faciant semper (...) inviolabiliter istium meum testamentum et penitus A. de Saga sequantur. Et si P. de Berga venerit contra hoc vel legatum est vel violaverit sua pars devoret vel veniat in posse Domini Regis qui hoc faciat in sua firmitate sic segui.

Actum est hoc XI kalendas julii anno Domini MCCXXXVIII. Signum Domne Sibilie de Berga qui hoc laudat et firmat. Signum B. Elenensis Dei gracia Episcopi. Signum Gaucerandis de Pinos. Signum Gaucerandis Durg. Signum Poncii de Sancta Fide. Signum Guillelmi de Boxadors. Signum Vacher. Signum P. de Figols. Signum B. De Torrente Profundo. Signum fratris Berengariis de Ospitali. Signum R. de Casserris, testium. Signum P. de Noeto militis pro teste sibi cum aliis. Berengarius presbiter de Marnaniag qui hoc scripsit et in VII linea litteries rasis et emendatis ubi dicitur de blato et in XVII lineas literas supra posuit ubi dicitur de Vila Feleta et in literis supraposuit ubi dicitur de Selers in XL linea et meum signum imposuit die et anno prefixo.

409

1239, setembre, 28

Sibil·la de Berga i Geralda de Berga confirmen una permuta feta entre Pere de Berga i l'Orde de l'Hospital.

ACA. Ordes Militars. Sant Joan de Jerusalem, 80.

Notum sit omnibus quod ego domina Sibilia de Berga et ego domina Geralda de Berga habita super his deliberacione sollempni non vi nec dolo seducte nec in aliquo circumvente set mera, libera ac spontanea voluntate per nos et per omnes nostros natos et posteros nasciturus laudamus, concedimus et in omnibus et per omnia sollempniter cum autoritate huius publici instrumenti perpetui valituri confirmamus domino Deo et Ospitali Iherosolomitani et rectoribus eiusdem presentibus et subsequentibus et vobis fratri

807

Raimundo de Liri preceptori domorum Custodie et Berge pro ipso Ospitali et tibi fratri Petro de Gralera subpreceptori eiusdem Ospitali Berge et omnis successoribus vestris totos illos escambis quoscumque Petrus de Berga vobis fecit et excambiavit pro manso de Lastis pro quo dicto manso de Lastis dictus Petrus de Berga vobis dedit et concessit in excambiis illum ortum terre qui est iusta ospitalem vestrum et ecclesiam pro alodium franchum et immunem et in super totum ius et raciones et quicquid in manso Raimundi Rocher de Figulis homo vester nobis faciebat et omnes census et usaticos terre et iura que nobis vide solvere et facere tenet et omnes dominias que in ipso manso habemus vel habere poteramus. Quod dictum ortum terre superius nominatum et ipsum mansum vestrum predictum de R. de Rocha de Figulis laudamus vel concedimus et infranchimus et liberum et quitium facimus et immunem sicut continetur in instrumento comittacionis confecto quod vobis fecit Petrus de Berga. Que omnia predicta et singula habeatis vos et vestri successores et possideatis inperpetuum per liberum et franchum alodium et immune ad omnes vestras vestrorumque voluntates in perpetuum libere faciendas nullo iure vel acciones aut voces in his nobis aut nostris retinemus nec aut in posterum reservamus et in vestram corporralem possessionem inducimus tam etiam iuris quam feci constituentes vos procuratores in rem vestram nec etiam possimus ibi utiquam aliquid exigere vel accipere nec etiam contravenire in iure vel extra ius in cera vel extra ceratus in foro ecclesiastico vel civili renunciantes ei sponte beneficie novissime constitutionis et dividere accionis et omni beneficie novisse constitutionis et omni legi nove vel veteri et sicut contravenire possemus illud penitus renunciamus et omni iuri dico et habuo scripto introducto vel introducturo nobis competenti vel competituro ad hec infringenda et est manifestum que est actum anno Dominice Incarnationis M CC XXX VIII die IIII kalendas octobris. Sig+num domine Sebilie Berge. Sig+num domine Geralde de Berga que hec ambe laudamus et firmamus.

Sig+num Raimundi de Merles et Guillelmi de Pegera et Raimundi de Casteleto et R. de Solario et Berengarii de Guardia, testium.

Raimundus scriptor publicus Berge scripsit die et anno prefixo.

1280, maig, 14

Testament de Geralda de Berga, vidua de Pere de Berga.

ACA. Ordes Militars. Sant Joan de Jerusalem, 162.

Sit omnibus manifestum quod ego domina Geralda de Berga uxor quondam Petri de Berga in meo pleno sensu et memoria integra meum facio et ordino testamento in quo eligo manumissores meos et executores huius mei testamenti magistrum Bertrandum de Olerda sacristani Barchinone, fratrem Petrum de Balaguerio comendatorem domus hospitalis sancti Johannis Barchinone, Arnaldum de Verneto decanum ecclesie Ilerdense et Raimundum de Vallibus canonicum eiusdem ecclesie Ilerdense quibus rogando precipio quod ipsi debeant exequi hanc meam ultimam voluntatem ut sequitur. Volo enim et mando quod ipsi de bonis meis solvant omnia debita mea et iniurias prout probari poterunt per testes vel instrumenta aut alia legítima documenta et hec de plano et sine omni diffugio secundum Deum et forum penitencie adque solvenda assigno mille solidos presenti monete Barchinone perpetue de terno. Dimito in remedium anime mee monasterio Vallis Donzelle mille solidos predictae monete. Item dimito Sibilie filie mee legítimam sibi pertinentem in bonis meis et in ipsa legítima predictam Sibiliam michi heredem instituo. Item dimito Geralde filie mee iure institutionis legítimam iure nature sibi debitam in bonis meis et in ipsa legítima dictam Geraldam filiam meam michi heredem instituo. Item dimito Blanche filie mee iure institutionis legítimam iure nature sibi debitam in bonis meis et in ipsa legítima eandem Blancham filiam meam michi heredem instituo.

Preterea volo et mando quod si contingat me mori in diocesi Barchinone vel in quorum loco Cathalonie preterquam in diocesi Ilerdense quod corpus meum sepeliatur in cimiterio domus hospitalis sancti Johannis Barchinone et in hoc casu eligo ibi meam sepulturam. Si vero contingerit me mori in diocesi Ilerdense volo quod corpus meum sepeliatur in monasterio Dolgayre ordinis Hospitalis Iherosolomitani et in hoc casu eligo ibi sepulturam meam. Volo etiam et mando quod si forte in sanitate mea non assentire habitum Hospitalis sancti Johannis quod in morte mea tradatur michi dictus habitus ita

scilicet quod possim decedere in ipso ordine et soror ipsius ordinis. Solutis vero legitimis predictarum filiarum mearum ut premissum est, solutis etiam dictis quantitibus quas assignavi pro debitis et iniuriis solvendis a quas legavi monasterio Vallis Donzellis omnia alia bona mea, mobilia et immobilia et iura universa quecumque sint et ubicumque dimitto Hospitali sancti Johannis Iherosolomitana et ipsum Hospitale michi heredem instituo. Ita scilicet quod si corpus meum sepultum fuerit in cimiterio domus hospitalis sancti Johannis Barchinone quod ipsa domus habeat et accipiat omnia et singula supradicta. Si vero in monasterio de Algayre quod dictum monasterio habeat et accipiat supradicta. Volo tamen et retineo michi in predictis quod ego toto tempore vite mea fini domina et petens de omnibus bonis meis. Volo in super quod hec sit ultima voluntas mea quam volo valere iure testamenti vel codicillorum aut nuncupatim vel iure eciam cuiuslibet mee ultime voluntatis. Ita scilicet quod hoc sit meum ultimum testamentum sit quod ipsum nunquam possit mutare. Et si contingere quod absit quod mutarem vel facerem aliud testamentum non valeat nisi de verbo ad verbum de toto isto tam tenore quam Bralendario testibus et etiam notario expressam facere mentionem. Ego enim iuro et anima mea per Deum et eius IIIor evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta semper inviolaviter observare et nunquam in aliquo presens testamentum revocare. Ultimo suplico illustrissimo domino Petro Dei gratia regi Aragonum quod ipse qui a Deo dictus est adiutor et deffensor orphanis et pupillis ac viduis et miserabilibus personis quod ipse sit adiutor et deffensor huius mea ordinationis et manumissorum meorum et quod faciat hanc meam ultimam voluntatem exequi et observari et specialiter quod omnia bona mea et iura universa ubicumque habeo et habere debeo et faciat tradi et deliberari predicto hospitali et manumissoribus meis.

Quod est actum pridie idus madii anno Domini millesimo CC octogesimo.

Sig+num Geralde de Berga que hoc testamentum laudo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt qui ad hoc rogati inter fuerunt Berengarius de Noguera clericus, Guillelmus Alegre presbiter, Petrus Solerii presbiter, Poncius Lobaç, Arnaldus Laurencii ffrate, Petrus de Balagerio predictus et Michel de Antiga, notario.

Sig+num Michaelis de Antiga notario publico Barchinone qui hec scripsit et clausit cum litteris supraponitis in linea VIII ubi dicitur si, die et anno prefix.

Sig+num Petri de Ribalta, notario. Sig+num il·legible. Sig+num Bernardi de Cadi(...),

notario.

Sig+num Michaelis de Antiga, notario publici Barchinone qui hoc translatum sumptor fideliter ab originalis scribi, feci et clausit. Idus mayi anno Domini millesimo ducentesimo octuagesimo secundo.

411

1375, juny, 20. Cervera.

Pere Pila, síndic, actor i procurador de la vila de Berga, avalat per més d'un centenar d'habitants d'aquesta, ven a Balaguer Cunill de la vila d'Hostafranchs un censal de 6000 sous de capital que generarà una renda de 300 sous anuals de pensió. Els diners del censal seran destinats a sufragar les despeses de la construcció de les muralles de la vila.

ACBR. 06.03.01.01 “Construcció de muralles, 1375”.

In Dei nomine. Pateat universis quod ego Petrus Pila de vico de la Trencada, mercator, habitator ville Berge, nomine meo proprio et ut syndicus, actor et procurator una et insolidum cum venerabilibus Jacobo de Podio notarii, oriundo ville Berge, scriptoris domini regis, Bartholomeo d'Olers, Guillelmo d'Olost, Jacobo de Pinyana et Jacobo Maleri juniore, constitutus ab universitatis dicte ville Berge et eius singularibus seu a venerabilibus consiliariis et probis hominibus in scriptis videlicet a venerabilibus Guillelmo Ferrarii, Arnaldo de Condeminis consiliariis dicte ville Berge et a Bernardo de Canalibus filio Bernardi quondam, Raymundo Guilaberti filio Raymundi quondam, Guillelmo d'Olost, Guillelmo Raimundi de Granerio, Arnaldo za Coscoyllera, Jacobo Maleri juniore, Ffrancischo Garreta, Bartholomeo d'Olers, Jacobo Torrent, Arnaldo Guilabert, Andrea de Prato, Jacobo Maleri maiore diebus, Raymundo Pedra, Guillelmo Vilela, Petro Oliba, Ffrancisco Torrent, Berengario de Maioricis, Raymundo de Gisclareny, Petro de Masfret, Petro de Cascayllis, omnibus habitatoribus dicte ville in

dicto consilio existerent et firmarent omnibus. Necnon et Raymundo Planes, Guillelmo Pujol, Raymundo Serra, Jacobo Castel, Bernolo de Capdevila, Bernardo de Cantalops, Petro de Valieles, Guillelmo ça Pila, Petro Çabaterii notario, Petro Curtit, Bernardo Rubey, Guillelmo Pujolts textore, Arnaldo Puig, Bernardo Tresserra, Petro de Sorribes, Bernardo de la Ribera, Jacobo Tresserra alias Minoves, Petro de Castelnou, Guillelmo Monestir, Perich Guilabert, Bernardo Çelom, Petro Caseles maiore dierum, Guillelmo de Cerchs, Bernardo Perer, Andrea Vila, Anthonio Ladó, Arnaldo Çabaterii, Ffrancischo Lobet filio Petri Lobet, Bernardo Riu, Petro Fresch, Johanne de Belshoms, Andrea Saig, Bernardo de Canalibus de vico de Currali, Ffrancisco Noguer, Johanne Zalou, Raymundo de Sorribes, Berengario de Sanctoclemente, Arnaldo de Palayrach, Petro de Gisclareny filio Petri, Bernardo Clari maiore diebus, Raimundo Prat alter nominatus Texidor, Bernardo Perpenya, Raimundo Casteyllo textore, Raimundo Torrent, Jacobo de Muntsospir, Jacobo Truylars, Guillelmo Maya hostalerio, Jacobo Clari, Petro de Sancta Maria alias d'Avià, Jacobo de Palacio, Petro Solerii filio Jacobi Solerii, Jacobo Torrent filio Jacobi Torrent quondam, Ffrancischo Garreta, Petro Merola, Berengario Figuera, Ffrancischo Sartre, Petro de Garrigosa, Petro Guilabert illegitimus, Petro Mercerii, Petro Palancha, Ffrancischo Vilusill, Bartholomeo Berguesi, Jacobo de Rivo sartore, Petro Balos carderio, Petro Pila de la Trencada, Jacobo de Ulmo textore, Petro Riera hostalerio, Berengario Fresch, Jacobo de Pinyana, Arnaldo Perpinya tenderio, Guillelmo de Padrinya, Bartholomeo de Gotvins, Petro Maçot habitatore Callis Novi, Bernardo de Sancta Cruce, Petro Merli, Guillelmo de Padrinya, Petro Puig sutore, Laurencio Spanya, Guillelmo Neto ferrarii juniore, Bernardo Grau, Jacobo Merola textore, Ffrancischo Gotvins, Petro Quar, Petro Mulneri alias Pelisser, Michaele Pila, Petro Gomar textore, Bernardo Vilela, Michaele d'Ardaylo apothecario, Petro d'Ardayllo mulio, Johanne d'Olibes, Arnaldo Cozart, Bartholomeo Pinyana, Berengario Bretons, Andrea Vilela, Guillelmo Torro paratore, Jacobo Ladó mulio, Raimundo de Curtieles mulio, Jacobo Carles, Bernardus Canemars, omnibus habitatoribus et probis hominibus dicte ville Berge universitatem ipsius ville facientibus et representantibus et nominibus eorum propriis et singularibus singuli eorum insolidum et pro toto de quaquidem procuracione sindicatu et actoria plena liget per instrumentum publicum inde factum in villa Berge et receptum et clausum per discretum Berengarium Textoris, notarii publicum ville Berge,

auctoritate discreti Guillelmi de Podio vicarii perpetui ecclesie Sancte Eulalie eiusdem ville, die quinta mensis marcii anno a Nativitate Domini millesimo CCC LXXV, presenti et infrascripto auctorizacumque firmatum et corroboratum per honorabilem Jacobum de Pulcro Podio baiulum et iudicem ordinarium ville Berge pro inclito domino duce.

Attendens videns et recognoscens ego dictus syndicus universitatem ville Berge prefate et eius singulares ex mandato per illustrissimum dominum regem et dictum inclitum dominum infantem Johannem eis facto et propria voluntate et afeccione et pro utilitate et comodo dicte ville Berge ut cicius poterunt fore necessarium expedire seu expediri facere muros et vallos qui fiunt in ambitu dicte ville.

Attendens inquam verum fore dictam universitatem et eius singulares in promptu non habere peccuniam de qua ad predicta suficere seu ea adimplere possent. Et ob hoc utilius fore eisdem universitati et singularibus vendere censuale infrascriptum quam peccuniam ad predicta (...) per viam tallie seu alia habere seu procurare.

Attendens insuper serenissimum dominum regem Aragonum licenciam concessisse consiliariis et probis hominibus dicte ville Berge vendendi censualia mortua ex causis predictis cum litera sua tenor sequentis:

Nos Petrus, Dei gratia rex Aragonum, Valencie, Maioricarum, Sardinie et Corsice comesque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie.

Volentes dare locum quod vos consules et probi homines universitatis ville Berge sumptus quos habetis, facere et sustinere pro continuandis et fabricandis menibus et vallis dicte ville possitis melius subportare, tenore presentis ad humilem supplicacionem pro parte vestri inde nobis factam concedimus ac licenciam et facultatem plenariam impartimur vobis dictis consulibus et probis hominibus presentibus et futuris quod possitis vendere seu vendi facere per vestrum syndicum et procuratorem censuale mortuum medietatem tamen gratie instrumento usque ad quantitatem duorum mille solidorum barchinonensium annuale pensionis cuicumque seu quibuscumque personis volueritis et pro illis preciis seu peccunie quantitibus quibus cum emptoribus eorundem poteritis convenire et dictam universitatem et eius singulares obligare ad prestandum seu solvendum dictum censuale. Et de ipsis vendicionibus instrumentum seu instrumenta publica ac alias scripturas inde necessarias et oportunas facere et firmare

cum illis (...) et obligationibus, securitatibus et cautelis que in talibus fieri requirantur. Pragmatica sanctione seu aliis quibusvis provisionibus incontrarium factis obsistentibus nullo modo. Nos enim dictas vendiciones inde fiendas nunc pro tunc huius serie laudamus, approbamus, ratificamus ac etiam confirmamus ac eisdem auctoritatem nostram impendimus pariter et decretum.

Mandantes per eandem primogenito et locumtenenti nostro, gubernatoribus, vicariis, baiulis ceteris universis et singulis officialibus nostris et eorum locatenentibus presentibus et futuris quatenus concessionem et licenciam nostram huiusmodi gratam et firmam habeant, teneant et observent et non contraveniant quavis causa.

Mandantes etiam quibuscumque notariis et scriptoribus curiarum ut dictis pragmatica seu aliis ordenacionibus, graciis aut penis in eisdem aponitis nequaquam obsistentibus de vendicionibus dictorum censualium recipiant et conficiant quecunque instrumenta inde necessaria aut alias scripturas congruas et decentes sint et prout inde fuerint requisiti.

Volumus tamen quod precia dictorum censualium convertatis in constructione dictorum menium et vallorum et non in aliis usibus quibuscumque quodque infra decem annos a date presente in antea computandos eadem censualia luere seu redimere habeatis. Quoniam sub hiis condicionibus et non alter huiusmodi licenciam vobis ducimus concedendam.

In cuius rei testimonium presentem fieri et sigillo nostro secreto iussimus communiri.

Datum Tamariti, sexta die marcii anno a Nativitate Domini M CCC LXXV. G. de Val.

Igitur ego, dictus syndicus, actor et procurator nominibus predictis acceptis et consideratis predictis omnibus et singulis et aliis omnibus a (...) que consideranda erant consideratis pro operibus dictorum murorum et vallorum faciendis. Nomine vigore et auctoritate dicte procuracionis, sindicatus et actorie nomine eciam dictorum consiliariorum atque proborum hominum dicte ville Berge et eius singularium presentium, absentium et futurorum et etiam potestatis de infrascriptis mei ut predicatur attributa animo vendendi et non fecte titulo presente et irrevocabilis vendicionis.

Testimonio huius presentis publici instrumenti. Gratis et ex certa sciencia non vi nec dolo seu metu nec in aliquo circumventus nomine meo proprio et tanquam syndicus, actor et procurator predictus per me et dictam universitatem et singulares ipsius et heredes et

successores ipsius universales et particulares quos ad hec et infrascripta omnia et singula teneri volo et specialiter et expresse de presenti et insolidum obligo. Confitentes sub virtute iuramenti per me in (...) mei et meorum principalium quorum syndicus et procurator existo inferius prestiti dictam vendendi causam et alia supradicta fore vera vendo, concedo et vendendo corporaliter seu quasi trado vobis Balagario Cunyll, habitatori loci d'Ostafranchs presenti et notario infrascripto hec a me quibus supra nominibus pro vobis et vestris et omnibus illis quorum interest, intererit vel interesse potest aut poterit in futurum legitime stipulanti, paciscenti et recipienti et vestris et cui sive quibus personis ecclesiasticis vel secularibus dare, vendere, dimittere, inpignorare seu alienare in totum vel in parte nunc vel in posterum volueritis trescentos solidos barchinonensium censuales annuales perpetuales et quolibet anno rendales innuda tamen percipione eorundem sine omni firma faticha laudimio, tercio, decimo, cinquanteno et foriscapio sed cum omni alio iure et cohercione percipiendi eosdem per vos et vestros et quos volueritis habendos et percipiendo perpetuo ad omnes vestras et vestrorum voluntates a dicta universitate et eius singularibus et a bonis ipsorum et cuiuslibet eorundem et heredum et successorum suorum, presentibus et futuris a die presenti qua presens conficitur seu recipitur instrumentum que est XII dies presentis mensis madii ad unum annum inde venturum et continue numerandum et completum et sit de inde quolibet anno in eodem tercio sive die adiate. Predictos autem trescentos solidos censuales annuales perpetuales atque quolibet anno rendales vendo et concedo ego dictus syndicus, actor et procurator nominibus quibus supra vobis dicto emptori et vestris in hiis successoribus et a vobis causam habentibus per franchum, quitium et liberum alodium franchosque liberos, quitios et immunes, exemptos, remotos et exactos perpetuo et singulis annis ab omnibus et singulis questiis, talliis, compositionibus, prestitis, fogagiis, contribucionibus, tatxacionibus et exanctionibus quibuscumque tam regalibus et ducalibus et vicinalibus et ab omnibus eciam serviciis muneribus et servitutibus gratuitis et forciatis opperibusque vallium, murorum, poncium sive ponts et ecclesiarum inposicionibus, debitis, violariis, censualibus et aliis quibuscumque oneribus et obligacionibus singularibus et generalibus dicte ville Berge et eius termini et vicinatus donis, profertis tam domino regi quam domine regine quod eciam domino duci et domine ducisse quam eciam alteri domino et persone ecclesiastico vel seculari

quocumque iure vel nomine utatur sive nuncupetur que dici possint vel etiam nominari nunc vel in posterum de inde vel eorum predecessoribus vel successoribus factis vel fiendis preteritisque presentibus et futuris inpositis et inponendis tam generaliter quam specialiter aut alter et ab omnibus missionibus, dampnis, expensis, sumptibus et interesse marchiis, represaliis, emparis, sequestris, pigneribus et guerris iustis vel injustis talis combustionibus, grandine, fulgure, nebula et tempestate quacumque et cuiuscumque sint generis vel speciei et quocumque nomine censeantur vel nuncupentur nunc vel infuturum de inde in dicta villa Berge seu eius terminis et vicinibus seu alibi ubi etiam et non obstantis quod vos dictus emptor et vestri et a vobis in hiis causam habentes tenueritis sive tenebitis aut tenebunt domicilium in dicta villa Berge et vicini sitis sive sint eisdem sive non et ab omni onere represalium etiam si locus, villa seu civitas in qua seu quibus vos dictus emptor seu vestri et avobis causam habentes habitatis seu habitabitis in futurum reperta esset infanticha iuris et contra eos seu ea vel eorum officiales et subditos concessa esset aut fuerit per quovis licencia seu marcha pignerandi.

Ego autem antis dictis nominibus et quolibet nomine insolidum predictos trecentos solidos censuales annuales et quolibet anno rendales per franchum, quitium et liberum alodium franchosque, quitios, liberos et immunes a predictis omnibus et singulis ut superius est expressatum habendos et percipiendos per vos et vestros in hiis successores quolibet anno ut prefertur, pono, assigno et assecuro super omnibus et singulis bonis nostris dictis nominibus et dictorum constituencium murorum et cuiuslibet eorum insolum et universitatis predicte et singularium eiusdem et hereduum et successorum mei et illorum presencium, absencium et futurorum et super omnibus domibus, corralibus, hedificiis, alodiis, dominicaturis, vinnis, safranis, arboribus, ortis, ortalibus, areis, foveis absconditis et manifestis et aliis omnibus et singulis tenedonibus et possessionibus dictorum constituencium murorum et cuiuslibet eorum et dicte universitatis et eius singularium et hereduum et successorum suorum et cuiuslibet ipsorum cultis et incultis, heremis et plantatis aut de cetero plantandis et super omnibus questiis, talliis, compositionibus, prestitis, serviciis, ademprivis, redditibus, proventibus, agravis, foriscapiis, pernibus, decimis, terciis, quartis, quintis, iovis, traginis, banitis et tiratis, erbibus, erbaggiis, inventionibus, venacionibus, cumbiis, planis, montibus, fontibus et

silvis, furnis, molendinis, fructibus et melioracionibus quibuscumque castris et censualibus, violariis, nominibus creditis sive debitis animalibus grossis et minutis, equis, equitaturis armaturis, vasis vinariis et bladariis utensilibus et aliis universis et singulis bonis et iuribus dictorum constituencium murorum et cuiuslibet eorum insolidum et universitatis predictae et eius singularium in numero pondere et mensura existentibus et iuribus mobilibus et immobilibus, privilegiatis et non privilegiatis a iudicis potantis sive a iure et patria quecumque nunc sunt et erunt pro tempore et ubicumque tam intus quam extra dictam villam Berge et terminos eiusdem quam etiam alibi dictorum constituencium murorum et cuiuslibet ipsorum et insolidum et universitatis predictae ville Berge et eius termini et singularium eiusdem et heredum et successorum suorum seu ad ipsos quomodolibet pertinentibus seu expectantibus nunc et in futurum. Que omnia ad dictum censuale fructus, pensiones ac precium eiusdem penas, expensas, missiones et omnia alia predicta et infrascripta vobis dicto emptori et vestris in hiis successoribus et a vobis causam habentibus in eisdem specialiter et generaliter ac omnino obligo de presenti et assigno nominibus predictis ad omnes vestras vestrorumque in hiis successorum voluntates prout melius, plenius et utilius dici, scribi, cogitari et intelligi potest ac poterit de inde ad vestri dicti emptoris et vestrorum in hiis successorum semper comodum et utilitatem et bonum, sanum et sincerum intellectum absque omni fraude et dolo vestri et vestrorum quibusvis retencionibus et excepcionibus iure et facti exclusis et penitus retrojectis.

Hanc autem vendicionem et ex causa vendicionis concessionem predictorum trescentum solidorum censualium annualium et rendalium sub modis et formis predictis et subscriptis facio ego dictus syndicus nominibus quibus supra per franchum, quitium et liberum alodium precio videlicet sex milium solidorum monete barchinonensium terni quos omnes a vobis numeracione continua in pecunia propriis manibus numerata habuisse et recepisse confiteor ipsosque septem mille solidos qui sunt precium dicti censuale virtutis iuramenti pro me dictis nominibus inferius prestriti in opere dictorum murorum et vallium dicte ville Berge veraciter convertisse sive conversurus sum Deo adiuvente confiteor supra quibus ad meam voluntatem dictis nominibus bene vestri pactatus sum et contentus. Et ideo excerta sciencia renuncio omni et cuiuslibet excepcioni vendicionis predictae vobis ex causis predictis per me non facte et precii predicti per vos

mei non traditi et per me a vobis non habiti et non recepti et in operibus murorum et vallium dicte ville Berge non conversi et doli et legi sive iuri quibus deceptis in dimidia vel ultra dimidiam iusti precii subvenitur. Et specialiter legi sive iuri dicenti venditores deceptos in dimidia vel ultra dimidiam iusti precii vendicionem huiusmodi retindi posse vel agere ad iusti precii supplementum. Et excepcioni de dolo malo infactum et condicioni in debiti et condicioni sive causa infactum accioni et quantitatis peccunie precii supradicti non date, non solute et tradite numerando et excepcioni metus vis et omnibus aliis et singulis iuribus canonicis et cuilibus constitutionibus, usanciis et usaticiis publicis et privatis scriptis et non scriptis introductis et introducendis tanquam hic specialiter enumeratis quibus contra predicta aut infrascripta vel aliquid ipsorum. Ego dictus nominibus seu dicta universitas et singulares ipsius venire possemus aut possent aut modo aliquo ex eis seu eorum vigore defendere seu iuvare. Unde reputans et veraciter confitens dictum precium fore sufficiens verum atque questum iuxta rey qualitatem et consuetudinem huius terre. Tamen ex superhabundanti si iam dicta vendicio plus iamdicto valet precio vel est inposterum valitura totum id dictis nominibus et quolibet nomine insolidum quantumcunque sit vel fuerit vobis dicto emptori et vestris penitus remito de presenti et pacto expresso dono et concedo donacione firmissima et irrevocabili inter vivos ad omnes vestras et vestrorum voluntates inde perhempniter faciendas. Et predictam vendicionem et ex causa vendicionis, cessionem, tradicionem, concessionem ac donacionem premissorum facio vobis dicto emptori et vestris pure, libere et absolutis et sine omni excepcione et retencione quam ibi vel inde non facio nec facere intendo aliqua racione. Et sicut melius, plenius et utilius dici scribi, cogitari et intelligi posset bona fide ad vestrum semper comodum et vestrorum bonum, sanum et sincerum intellectum absque omni fraude et dolo. Constituens me et dictam universitatem et eius singulares vestros et vestrorum censaleros sive facturos dictum censuale anno quolibet die et termino predictis hac racione. Et extraho predicta omnia et singula que vobis et vestris vendo et obligo iuxta formam superius et inferius scriptam de iure dominio, vinculo et posse mei et dicte universitatis et singularium suorum. Et de eisdem vos dictum emptorem induco in corporalem possessionem vel quam confitens interim ea omnia et singula vestro et vestrorum precario nomine possidere donech possessionem aprehenderitis et usus fueritis de eisdem cum id de iure possidant cuius

nomine possidetur. Conveniens et promitens in super virtutis iuramenti per me inferius prestiti vobis dicto emptori et vestris quod in continenti cum a vobis vel vestris fuero requisitus intrabo intra manus illi vel illis cui vel quibus venditum, alienatum, dimissum vel inpignorum aut alter quomodocumque translatum fuerit in totum vel in partis ad tempus vel ad inperpetuum censuale predictum eique et eis tradam cum efectum realem et corporalem vacuumque possessionem de predicto censuali perpetuo eique et eis respondebo et respondebunt dicta universitas et sui singulares de eodem censuali termino et die prefixis sicut vobis obligatus existo et existunt nulla iuris vel facti excepcione obsistente. Convenio eciam et promito prelibatis nominibus vobis dicto emptori et vestris in hiis successoribus et a vobis causam habentibus quod vos dictum emptorem et vestros, ego et dicta universitas et sui singulares dictos trecentos solidos censuales annuales et rendales et alia pro eisdem vobis obligata facere, percipere, habere et possidere pacifice et quiete contra omnes personas et faciam ac facere promito vobis et vestris bonam et legitimum guirentiam, defensionem et salvitatem ac integram indemnitatem contra omnes et quascumque personas antis causam et in causa et post causam et in iure et extra ius meis et meorum et dicte universitatis et eius singularium propriis missionibus sumptibus et expensis et hunc modum quod si fortis aliqua vel aliqua persone facerent vel moverent vobis vel vestris vel causam a vobis habentibus aliquo tempore aliquam questionem, petitionem vel demandam in iudicio vel extra super predicto censuali vel in bonis pro ipsos vobis obligatis vel contra vos vel vestros racione vel occasione eiusdem promito nominibus predictis vobis dicto emptori et vestris quod in continenti cum inde a vobis vel vestris fuero requisitus opportuna me defensionem vestre et eorum et respondebo et satisfaciam pro vobis et vestris cuilibet querelanti seu querelantibus. Et quod a principio litis suscipiemus ego et dicta universitas et sui singulares honus litigii et quod agemus et ducemus causam et causas meis et dicte universitatis et eius singularium sumptibus propriis missionibus et expensis a principio usque ad finem vel vos aut vestri si malueritis possitis ipsam causam et causas agere et ducere per vos ipsos et hoc sit in electione vestra et vestrorum. Ego enim ex pacto inter me et vos in hito remito vobis et vestris quantum ad hec necessitatem denunciacionis. Et si vos et vestri eligeritis tractare et ducere causam et causas in propria persona aut per procuratorem promito vobis et vestris quod restituam et solvam vobis et ipsis ad vestram

et eorum voluntatem omnes expensas in licite et circa licitem factas. Et quitquid et quantum inde a vobis seu vestris evictum fuerit cum omni dampno et interesse que inde vos et vestri feceritis et sustinueritis quovis modo sive obstinatis in causa sive causis sive subcumbatis et quod vos et bona vestra servabo quantum ad hec indempnes. Et tredatur inde vobis et vestris super predictis omnibus et singulis solo simplici verbo nullo alio probacionis genere requisito. Et quantum ad hec renuncio iuri dicenti emptorem primo suam tenetur defendere guirentiam aprobans consuetudinem huius terre que est quod venditores et sui trahuntur ad iudicium per guirentiam emptori et suis a principio litis sive causae usque ad finem eorum propriis sumptibus et expensis. Et iuri seu oppinioni doctorum dicentium quod si instrumento continetur quod credatur super expensis solo verbo creditoris quod iudex nichillominus per sacramentum in causa prestitum vel de novo prestandum debet interrogare creditorem super expensarum quantitatis et tatzabitur prout sibi videbitur. Et aliis omnibus legibus et iuribus canonicis et civilibus ad predicta obviantibus quavis causa. Preterea nominibus quibus supra pacto expresso inter me et vos dictum emptorem inhito, convenio et promito bona fide vobis et vestris quod perpetuo annis singulis in dicto termino sive die adiat sine omni monicione et citacione iudiciaria et quamlibet alia et sine querela et clamore curie et absque omni excepcione retencionis, compensacionis, deduccionis et pacti de non petendo seu alterius cuiuscumque nature meis et meorum dictis nominibus et dicte universitatis et eius singularium sumptibus et expensis et ad fortunem meam et eorum sine omni dampno, gravantie et missione vestri et vestrorum deportabimus et deponemus dictos trescentos solidos censuales annuales et rendales. Ego et dicta universitas et sui singulares franchos, quitios et immunes et sine omni empara, marcha et contradiccione aut mandato dictorum dominorum regis, regine, ducis et ducisse seu cuiusvis domini vel oficiale ecclesiastici vel secularis que dici possit scribi, cogitari vel eciam nominari intus locum predictum d'Ostafranchs et intus hospicium habitacionis vestre vel in illo loco, villa seu civitatis ubi vos et vestrum domicilium tenebitis infra tamen principatum Cathalonie. Et ibidem dictos trescentos solidos censuales annuales et rendales vobis et vestris aut cui sive quibus volueritis trademus et solvemus integre realiter et de facto non obstantibus aliquibus marchis, emparis aut contradiccionibus quibusvis mandamentis, provissionibus, supersedimentis, precibus, minis, induccionibus, sugestionibus,

confiscacionibus, occupacionibus seu aliis quibuscumque modis aut contradiccionibus sive casibus licitis vel illicitis, iustis vel iniustis quocumque nomine censeantur vel nuncupentur factis vel fiendis per quasvis personas cuiuscumque condicionis vel status existant. Suscipientes in (...) periculum et fortunam et casus fortuitus et eciam predictorum casuum et aliorum omnium per quos impediretur quod dicta peccunia sive dictum censuale ad manus vestras seu vestrorum in hiis successorum non perveniret. Et si contrafactum fuerit per me vel dictam universitatem aut eius singulares volo quod ego et ipsi (...) periuri et in penam periuri incidamus. Et nichillominus eo facto scilicet lapso dicto termino die incidam et incidant dicta universitas et eius singulares incidere volo inpenam tercii tocius quantitatis dicti censuale vel de eo quod tunch remanserit ad solvendum. Que pena inimichi dictis nominibus et dicte universitatis et eius singularibus comitatur et amitatur. Et honorabili vicario civitatis Barchinone nomine domini regis pro compulsione et execucione premissorum facienda penitus et proculdubio lucro cedat. Et in super racione more et tardatis solucionis dicti censuale et alter incidamus ego et dicta universitas et sui singulares in penam decem solidorum barchinonensium pro qualibet die qua fuerimus negligentes et in mora solvendi censuale predictum ultra terminum prefixum. Cuius pene medietas vobis dicto emptori et vestris et reliqua dicto honorabili vicario Barchinone adquiratur meique et dicte universitati et eius singularibus amitatur. Quas quidem penas predictas et infrascriptas tociens comiti volo quociens premissis et subscriptis fuerit contrafactum. Et ipsis solutis vel non aut graciose remisse nichillominus teneantur dicta universitas et sui singulares ad solucionem quantitatis dicti censuale et ad observacionem predictorum et infrascriptorum. Et pro hiis renuncio iuri dicenti inputari non debet ei per quem non scerit si non faciat quod per eum fuerit faciendum. Et iuri eciam dicenti quod iussus superioris excusat. Et omnibus aliis legibus et iuribus canonicis et civilibus pro me dictis nominibus et contra hec facientibus quavis causa. Et scienter quo ad hunc contractum subpono et submito me et dictam universitatem et singulares ex ea et heredes et successores ipsorum et eorum bona quecunque sint et ubicumque privilegiata et non privilegiata foro districtui iurediccione, cognicioni, examini et potestati dicti venerabilis vicarii Barchinone et aliorum officialium quorumvis et loca tenentium eorundem coram quo seu quibus me et dictam universitatem et singulares ipsius conveneritis pro predictis et in ipsos tanquam in

judices et cognitores meos et dicte universitatis et eius singularium in hiis consencio. Et renuncio ex certa sciencia cuilibet foro meo et dicte universitate et singularium ex ea quorum forum dictorum vicarii Barchinone et aliorum officialium predictorum possem sive possent in aliquo declinare. Prorogans in me et dictam universitatem et eius singulares forum, iurediccionem, examen, compulsione et execucionem dicti vicarii Barchinone et aliorum officialium quorumvis coram quo seu quibus dictos principales meos et quemlibet eorum insolidum et universitatem dicte ville Berge convenire volueritis quo ad omnia et singula in presenti instrumento contenta. Ceterum si contingat quod quod absit quod singulis annis perpetuo loco et termino superius expressatis et iuxta fermam predictam non solverimus ego et dicta universitas et sui singulares vobis dicto emptori et vestris dictum censuale integre sine omni diminucione ut supra dictum est, promito et convenio bona fide et mei dictis nominibus et dictam universitatem et eius singulares et heredes et successores eorum obligo ad penam peccuniariam infrascriptam. Quod decem probi homines dicte ville Berge quos vos dictus emptor et vestri a vobis causam habentes eligere seu requirere volueritis aut mandaveritis, eligeritis et requisiveritis de melioribus et dicioibus de superius nominatis aut non nominatis, aut de aliis dicte universitatis dicte ville Berge et quos requisitos iterum eligere, nominare, variare et mutare valeatis tociens quociens et quando volueritis vos et vestri ore nuncio vel litteris aut aliter sine omni obstaculo et contradiccione, excepcione et impedimento aut excusacione quibuscumque infraspacium decem dierum postquam a vobis vel vestris vel procuratore vel nuncio vestro vel vestrorum vel causam a vobis habencium verbo seu nuncio vel litteris seu aliter quomodocumque requisiti fuerint personaliter vel ad habitaciones ipsorum ibunt et intrabunt et ire et intrare teneantur intus locum de Casserres et ab eodem loco extra menia eiusdem de die vel de nocte, palaam vel occultis, propriis pedibus vel alienis aut aliquo alio bono vel malo ingenio sive artis non exient ni vel gratis coacti vel compulsi immo in dicto loco continue ac assidue ac per tantum temporis tenebunt hostaticum personale donech a vobis dicto emptore vel vestris licenciam obtinuerint vel permissum vel vobis dicto emptori vel vestris persolverint integre et complete censuale predictum et penas, dampna, missiones et expensas predictas et subscriptas si ibi prohibitum esset eis dictum ostaticum tenere vel ipsum ibi tenere non possent alius casum ipsum habeant tenere in alio loco (...) Berge. Et

si decem probi homines per vos vel vestros eligendi non tenebunt dictum hostaticum vel ab eodem tenendo desistent sive cessabunt quod ab sit volo et concedo predictis nominibus quod illi qui requisiti fuerint quorum syndicus, actor et procurator sum sint domini regis proditores et bausatores preditores ad consuetudinem Cathalonie et bausatores ad forum Aragonum et pro talibus ubique publicari possint vigore sacramenti et homagii per me dictum syndicum vel per alium consindicum meum in posse dicti venerabile vicarii Barchinone prestandorum. Renuncians quo ad hec usatico Barchinone dicenti quod reparatus de bausia potest se per parte vel consimilem cum armis scondire et iuri dicenti quod bausia probari non potest per instrumentum vel aliquam scripturam. Et eciam singulares dicte ville sint periuri et per periuris ubique publicari et excommunicari possint. Et ulterius pro qualibet die per pro quolibet electo dictorum decem proborum hominum qui nollent aut cessarent tenere hostaticum supradictum incidant ipsi et dicta universitas et sui singulares in penam decem solidorum monetis barchinonensium terni eius pene medietas dicto venerabili vicario Barchinone et alia vobis dicto emptori et vestris adquiratur.

Volens et concedens nominibus antedictis quod tenendo dictum hostaticum vel non tenendo possimus, ego et dicta universitas et sui singulares et heredes et successores eorum compelli, dstringi et forciari viriliter et potenter omnino usque ad integram et perfectam solutionem vobis et vestris fiendam quantitatis censuale predicti vel de eo quod tunch remanserit ad solvendum una cum dampnis, missionibus, interesse et expensis per vos dictum emptorem vel vestros factis. Et super hiis renuncio dictis nominibus iuri quo varietas noscitur reprobata et illi quod prohibent personas liberas loco pignoris vel obsidi aut hostatici pro peccunia detineri. Et cuicumque alii iuri si quod sit dicenti quod nullus se ligare vel obligare possit per suo debito vel ob ers alienum ad capcionem sue persone ut incarceratione maneat seu possit detineri donech suo creditori ab integro satisfecerit et omnibus iuribus canonicis et civilibus ad premissa obviantibus quavis causa.

In super nisi annis singulis perpetuo dictis termino et die dicto censuali fieret solucio integra vobis dicto emptori et vestris dono et concedo vobis dicto emptori et vestris avobis in hiis causam habentibus quod possitis vos et vestri ex licencia quam vobis et vestris cum presenti instrumento confero omnia et singula bona dictorum principalium

mororum et dicte universitatis ville Berge et eius singularium ubilibet emparare, secrestare et secrestari facere.

Promitens nominibus predictis virtutis iuramenti per me inferius prestiti quod quo ad impediendam solutionem dicti censuale penarum, dampnorum, missionum et expensarum predictarum et infrascriptarum et processum siquem fieri contingat in bonis dicte universitatis et eius singularium non faciemus ego et dicta universitas et sui singulares nec fieri permitemus facient aut permitent seu consentient donacionem aliquam cessionem, alienacionem, impignoracionem, translacionem seu transportacionem aliquo modo de bonis et iuribus dicte universitatis et eius singularium nec utemur seu utentur beneficio cessionis in lesionem, detrimentum seu iniuriam vestri dicti emptoris seu vestrorum et si fieret ea nunc ut tunch et contra dictis nominibus revoco, casso et anullo et volo pro cassis, irritis et infactis haberi in iudicio et extra. Quem prefato beneficio nec non et beneficio legis finalis C qui bonis cedere possunt et aliis quibusvis pro me iamdictis nominibus et contra hec facientibus scienter et ex pacto renuncio oppinionem xini et dini et aliorum doctorum dicentium huiusmodi renunciacionem non valere reprobans et contrariam omnino aprobans.

Promitentes nichillominus et conveniens quod in adipiscendis, pignorandis, emparandis et retinendis bonis iamdicte universitatis et eius singularium per nos vel nostros obstaculum aliquem seu impedimentum de iure vel de facto non inferam seu permitan fieri seu inferri per me predictis nominibus vel dictam universitatem seu eius singulares vel per aliam interpositam personam immo vobis et vestris obediemus ego et ipsi vosque et eos et quos volueritis in eis benigne admitemus tanquam dominum ad suam possessionem venientem quamdiu vobis de dicto censuali et penis predictis aliquid debantur. Et si contrafactum fuerit sive contraventum volo et consencio quod incidamus ego et ipsi universitas et singulares in penam legis siquis intantam C unde VI et in alias penas pro hiis aiure editas et statutas. Et ad predicta nolo obstare ius quo cauntur quod in adipinstenda possessione necessarius est actus iudiciale. Cui et aliis hiis obviantibus renuncio dictis nominibus. Ceterum volo, statuto atque concedo dictis nominibus quod nisi vobis adiatis dicto termino integram premissorum omnium facerem predictis nominibus solutionem ex honorabile vicarius Barchinone et alii oficiales coram quo seu quibus dictam universitatem et eius singulares convenire volueritis ex licencia quam

vobis et eis confero cum presenti alicuius domini curie seu officiale licencia non petita et quod dicti officiales ad solam simplicem requisicionem vestram et vestrorum a vobis causam in hiis habencium sine aliqua citacione, clamo et querimonia et omni excepcione sublata possint debeantur ac (...) teneantur in continenti cum a vobis seu vestris fuerint requisiti bona dicte universitatis et eius singularium animalia, instrumenta aratoria, equos, equas, equitaturas, armaturas, vestes, vasa vinaria utensilia et omnia alia et singula bona dicte universitatis et eius singularium mobilia et immobilia ac se movencia privilegiata et non privilegiata ajure vel alege, aut racione rerum vel personarum aut per ea que deferrent vel de sui natura per nundinas eciam pro vel perforum sive ajure comuni, canonico vel civili aut municipali sive ex constitutionibus Cathalonie curiarum sive pacium et treugarum aut alter modis omnibus quibus poteritis et poterunt, palaam vel occulte, de die vel de nocte et tam diebus feriatis quam non feriatis et in omni tempore atque loco capere, pignorare, vendere, alienare et distrahere tam infra dictam villam Berge et clausuras sive menia eiusdem et domos sive habitaciones singularium dicte universitatis presencium et futurorum quam extra et in quacumque civitatis, villa aut loco vel alibi inventa fuerint aut singulares dicte universitatis fuerint inventi et vobiscum deferre, tenere et retinere in ipsa bona coniuctim vel divisim vendere curitore publico interveniente vel non subastacione facta vel non et pro illo precio sive preciis quibus poteritis et volueritis ac vobis placuerit et visum fuerit faciendum vel pro illo precio sive preciis vobismet retinere. Et super ipsis vos et vestros ego et dicta universitas et sui singulares servabimus indempnes penitus et illesos et quascumque vendiciones, cessiones, alienaciones, permutaciones et inpignoraciones per vos vel dictos officiales fiendas de ipsis bonis promito ratas, gratas et firmas habere ac si a me premissis nominibus et a dicta universitatis personaliter essent facte. Et in eis eciam si malueritis possitis facere execucionem et fieri facere non obstantis aliqua monicione, citacione vel tempore quod datur et dari consuevit iuxta consuetudinem illius loci, ville vel civitatis in quo fient apportabuntur seu vendentur pro pignoribus vel rebus immobilibus vel mobilibus licitandis, luendis atque tenendis ad solvendum et satisfaciendum et de ipsis seu precio ipsorum vobis et vestris satisfieri valant et satisfiat totum id et quitquid vobis et ipsis eo tunch debantur de predicto censuali et penis predictis et infrascriptis et de dampnis interesse missionibus et expensis predictis iure

sollemnitatis que in executionibus fiendis servatur seu iniungitur servata vel non servata immo penitus omisa. Et non obstantibus aliquo iure vel consuetudine prohibitive vel negative possitis auctoritatem vel utilitatem rei publicis contraventibus quibus ex certa sciencia renuncio et iuri eciam incipienti agricultores et aliis quibusvis facientibus contra hec. Nec non statutis seu constitutionibus quibus cauntur quod animalia nec instrumenta aratoria, utensilia, equi, equitature, armature et alia bona privilegiata non pignoretur. Et iuri dicenti quod ius publicum pactis privatorum tolli non possit. Et iuri eciam dicenti quod quis non possit renunciare hiis que introducta sunt in favorem rei publicis. Et iuribus dicentibus quod tales renunciaciones non valent neque tenent. Et quod officiales, vicarii seu alii pro executionibus fiendis non intrent infra clausuras alicuius loci et aliis quibusvis hiis quavis causa obviantibus. Facio in super pactum expressum legítima stipulacione vallatum nominibus ante dictis ex certa sciencia sub pena centum morabatorum fini auri rectique pensi forma proxdicta comittenda et adquirenda quod de vel pro predictis seu infrascriptis aut aliquibus ex ipsis vel dependentibus, emergentibus aut incidentibus ex eisdem ullo unquam tempore vel loco, ego vel mei heredes dictis nominibus seu successores aut dicta universitas vel eius singulares presentes et futuri possimus fidanciam de directe dare vel ofrere aut ius firmare vel modo aliquo litigare super possessione vel proprietate dicti censuale vobiscum emptore predicto vel vestris in hiis successoribus in posse alicuius curie vel iudici seu officiale ecclesiastici vel secularis seu loca tenencium eorundem seu proponere aliquam excepcionem dilatoriam solucionis vel perceptoria enormolam vel fieri declinatoriam vel aliam cuiuscumque nature sit nec aliquam compensacionem deduccione seu retencionem nec eciam excepcionem ratione marcharum, pignerum seu gerrarum vel alia quamlibet propter tempus feriarum, mensuum vindemiarum, nundinarum vel statutorum factorum vel fiendorum adversus predicta vel subscripta aut aliquam ex ipsis nec contra solucionem et smendam penarum, dampnorum, missionum et interesse predictarum et infrascriptarum nec contra executionem, cessionem et bonorum vendicionem predictas aut aliqua de predictis seu infrascriptis nisi tamen modo de soluto de qua statum ea proposita fidem facere habeamus et teneamur ego et dicta universitas et sui singulares coram dicto venerabii vicario Barchinone per publicum seu publica instrumenta per notarium publicum confecta renunciants nominibus predictis

super hiis legi prime (...)nauta sta prohibenti facultatem probacionun artari seu angustari. Et iuri dicenti non valere renunciacionem quod quis solum per instrumenta suum factum habeat probare et omni alii iuri hiis obviam venienti. Immo promito nominibus predictis contra vos vel vestros vel causam a vobis habentes de predictis non uti in iudicio vel extra aut contra premissa vel infrascripta. Renunciatio in super super hiis iuri dicenti quod pacto contra bonos mores existenti quis renunciare non valet. Et iuri dicenti quod talibus iuribus beneficiis sive excepcionibus quales de super et inferius sunt contente quis renunciare nequit. Et iuri eciam dicenti eum quis iudicati actione convenitur compensacionem peccunie sibi debere implicare seu proponere posse. Et iuri eciam dicenti actionem per excepcionem tolli. Et eciam petitioni, libelli et requisicionis vel transsumptus eiusdem obligacionum instrumentorum vendicionum s(...)arum seu alterius cuiuscumque scripture facte vel fiende in vel pro premissis seu infrascriptis seu que fient per eisdem. Et si contrafactum fuerit simus ego et dicta universitas et sui singulares periuri et in penam periuri incidamus. Et eciam incidamus in penam centum morabatorum predictam eo facto consensens pacto expresso quod coram dicto venerabili vicario Barchinone et aliis oficialibus quibusvis possitis facere primam querelam et secundam que vulgariter dicitur reheclam tociens quociens vobis et vestris placuerit et videbitur faciendum. Quiquidem vicarius et alii oficiales predicti valeant et possint in continenti cum fuirent requisiti bona dicte universitatis et eius singularium capere, pignorare et in ipsis execucionem facere et fieri facere prout superius dictum est tanquam de re in iudicio confessata. Et in super dictus vicarius Barchinonem possit procedere contra dictam universitatem et eius singulares et eorum bona iuxta usum, observanciam et stilum at privilegium sue curie ac dicte civitatis Barchinone. Et quod incepta execucione per ipsum vicarium et alios oficiales predictos contra me predictis nominibus et dictam universitatem et eius singulares et bona ipsorum et alterius eorum unum vel plures nichillominus possint contra alium seu alios et bona illorum inchoari mediari, finiri per se et terminari tam in capiendo, vendendo, pignorando et distrahendo quam alia ipsa bona et aliter intantum et pro tanto in quantum et per quanto volueritis et dicti oficiales fuerint requisiti et vobis et vestris deberetur in veritatis de predictis. Et quod adhito uno iudice possitis ad alium habere recursum in principio execucionis in medio et in fine et tociens quociens vobis et vestris videbitur faciendum variare possitis.

Ita quod nullam contradiccionem vel defensionem de iure vel de facto facere possimus ego et dicta universitas nec eius singulares in eisdem ymmo fiat prout vos dictus emptor et avobis causam habentes, eligeritis et requisiveritis fore faciendum, dimittendo vel non dimittendo illum vel illos contra quem vel quos primo agere incepissetis vel incepissent procedere officiales predicti.

Renuncians iuri dicenti quod convento seu pervento uno de duobus vel pluribus reis debendi vel promitentibus vel incepto agere contra unum quod contra alium vel alios agere non possit ante quam conventus illo seu perventus inventus fuerit non solvendo.

Et iuri dicenti quod si unus de pluribus reis debendi convenitur pro parte quod alii et corey pro partis cuilibet contingenti habent conveniri et exhigi.

Et iuri eciam dicenti actionem fore divisam si creditor unum de conreis conveniat pro parte sive exhigat nisi salvo iure solidi in conveniendo seu exhigendo ab uno creditor fuerit protestatus.

Quin unumquemque singularem dicte universitatis ville Berge et quem volueritis insolidum ex pacto inter me et vos inhito conveniri et exhigi consentio et promito et aliis me iuvantibus et repugnantibus contra premissa.

Renuncio eciam premisere nominibus per pactum sollempnem et legítima stipulacione vallatum rescriptis illustrissimi domini nostri principe et omnibus et singulis privilegiis et gratiis, precibus, guidacionis, empiris, induccionibus et supersedimentis ius vel factum aut aliud continentibus obtentis et obtinendis, concessis et concedendis, inpetrans et inpetrandis tam ab illustrissimos dominis rege et regina Aragone et inclito domino duce et ducissa quam aliberiis procuratoribus, oficialibus vel comissariis eorundem quam (...) a quacumque alia persona que de hiis potestatem habeat vel habebit et auxilio (...) et beneficio a jure seu principe aut aliis concessis et concedendis. Et si impetrate essent vel inde impetrarentur, concederentur vel indulgentur motu proprio aut graciosse generaliter vel specialiter aut racione publicis utilitatis vel necessitatis guerre quam alter seu extrema liberalitate concedentis aut propter passagium quod fieret contra fidei inimicos citra vel ultra mare vel aliis racionibus quibuscumque quibus seu per quas distingui non possemus ego et dicta universitas et sui singulares ad solvendum singulis annis predictum censuale termino et die predictis vobis dicto emptori et vestris in hiis a vobis causam habentibus et penas, dampna, missiones et expensas predictas et

infrascriptas per vos et vestros factas promito et convenio nominibus predictis vobis dicto emptori et vestris virtute iuramenti et pene infrascriptorum predicta non impetrare nec imperteri facere aut consentire palam vel occulte aut modo aliquo in iudicio vel extra directe vel indirecte eisdem uti contra vos vel vestros in predictis immo super ipsis mei et dicte universitati et eius singularibus et suis silentium inpono sempiternum et nunc ut tunc et econverso pro cassis nullis, irritis et in factis penitus volo ea haberi et carere viribus et effectu. Ita quod mei vel dicte universitati aut eius singularibus vel suis minime prodesse valeant in predictis vel infrascriptis aut vobis dicto emptori in aliquo obesse. Et si contra fieret quod absit volo quod eo facto et in continenti tociens quociens contrafactum fuerit rato manente contractu presenti sim et sint dicta universitas et eius singularis periuri et in penam periuri incidamus et incidant in penam centum morabatinorum alfonsinorum fini auri rectique pensi quius pene medietas vobis dicto emptori et vestris et reliqua dicto honorabili vicario Barchinone aut aliis officialibus predictis coram quibus me dictis nominibus et dictam universitatem et eius singulares conveneritis nomine domini regis adquiratur et michim et dicte universitati et bonis singularium ipsius totaliter amitatur. Et quantum ad hec et alias penas predictas et infrascriptas renuncio iuri et consuetudini et quibusvis aliis penam dari et solvi prohibentibus et iuri prohibenti quod pena semel exacta amplius exigi non possit et quod quis puniri non debet plus quam delinquerit et iuri dicenti quod quis pro uno delicto non debet affligi duplici pena et iuri dicenti quod gracia superioris renunciari non potest et alii cuilibet iuri canonico et civili seu eciam municipali contra hec venienti. Nec minus licet de hiis de super superficialiter tangatur tamen exsuperhabundanti predictis nominibus statuto quod si fortis vos dictus emptor vel vestri pro petenda solutione censuale predicti vel alter circa predicta vel infrascripta aut aliquod ipsorum vel pro ipsis aliquos sumptus dampna, missionis et interesse in iudicio vel extra aut alter quoquomodo feceritis seu sustinueritis promito ea et singula vobis et vestris solvere, satisffacere, resarcire et emendare plenarie et integre ad omnes vestras vestrorumque voluntates super quibus nulla cognicione adiudicacione seu tntaxacione precedentibus queque eciam fieri negant neque peti credamini vos et vestro solo simplici iuramento ad honus probacionis evitandum nullo alio probacionis genere requisito. Quod iuramentum nunc ut tunc et e contra vobis et vestris defero et prodelato volo id haberi. Quam

quidem iuramenti dilacionem reintegra vel alter nolo posse revocari sed in ea habeam preservare. Renunciatis iuri dicenti nequis in causa sua ius sibi dicat. Et ne unius persone dicto credatur. Et iuri dicenti iuramenti dilacione antis sui prestacionem revochari posse. Et cuilibet iuri et legi dicentibus quod sublato principali tollitur accessorium. Et omnibus aliis pro me dictis nominibus et contra hec facientibus quavis causa. Et si fortis contingerit vos dictum emptorem vel vestros in hiis avobis causam habentes mittere nuncium seu procuratorem vestrum ad dictam villam Berge vel alibi pro petendo, exhigendo et habendo solucionem dicti censuale vel partem ipsius quolibet anno suo termino penas, dampna, missiones et expensas factas et sustentas promitto ex pacto legitima stipulacione vallato vobis et sub virtute iuramenti per me dictis nominibus inferius prestiti quod ego dictis nominibus et dicta universitas et sui singulares dabimus et solvemus et dare et solvere teneamur et teneatur universitas et singulares predicti dicto emptori seu nuncio vestro pro salario cuiuslibet diey eundo stando et redeundo quibus ipsum nuntium vel procuratorem vaccare contingerit pro predictis petendi viginti solidos barchinonensem. Et notario si notarium vos vel vestri mittere contingerit vel volueritis alios viginti solidi eiusdem monetis quibuscumque constitucionibus, ordinacionibus, usaticiiis, usanciis, stilis aut consuetudinibus quibus de presenti dictis nominibus renuncio obsistentibus nullo modo quos nuncios et procuratores vestros et vos ipsum et vestros in dicto censuali successores promittimus ego et dicta universitas et sui singulares benigniter recipere sicut personas nostras proprias et singularium dicte universitatis presencium et futurorum. Et pro predictis et infrascriptis omnibus et singulis attendendis firmiter et complendis, tenendis et inviolabiliter et sine fraude observandis submitto et obligo vobis dicto emptori et vestris et dicto honorabili vicario Barchinone et aliis officialibus predictis et omnibus aliis et singulis personis quarum interest intererit et interesse potest se ut poterit in futurum et notario infrascripto legitime stipulanti paciscenti et recipienti me dictis nominibus et dictam universitatem et singulares ex ea et heredes et successores meos et eorum et bona et iura mea nominibus predictis et eorum et ad me et ipsos spectancia et pertinencia et pertinere debencia nunc vel in futurum et quocumque titulo racione seu causa insolum et pro toto mobilia et immobilia presencia et futura privilegiata et non privilegiata, specialiter et generaliter, in quibus vos dictus emptor et causam avobis in hiis habentes ac dicti oficiales melius accipere volueritis et

voluerint ubique sint longe vel proprie. Et cercioratus sive certificatus dictis nominibus de iuribus et beneficiis meis predictis et principalium mororum et aliis mei dictis nominibus et dicte universitati et eius singularibus competentibus et competitoris renuncio exprese et ex certa sciencia nominibus predictis per pactum aponitum et sollempni stipulacione vallatum beneficio cedendarum actionum et dividendarum actionum de duobus reis stipulantibus sive debendi sive de pluribus tam in sequentibus quod in premissis. Et legi finali eiusdem tituli et speciale diviadriani et iuri quo cauntur quod cum sunt duo plures vel debitores licet sint insolidum obligati quod unus quisque tenantur pro parte sua tamen nisi alii sint absentes aut non solvendo existentes. Et iuri dicenti quod si unus de pluribus conreis convenitur pro seu exhigitur quod creditor tenetur contra alios suas cedere actiones. Et legi si post tres (...) siquis cautionibus. Et legibus sive iuribus quibus cauntur quod alter per alterum stipulari non posset. Et legi sive iuri dicenti quod post negotium finitum seu transactum sive eciam post recepcionem sortis seu debiti principalis nisi contrarium spacialiter et expresse placuerit frustra quis querit seu laborat aliquid petere seu exhigere ex tunch de pena seu penis adhibitis seu convertis. Et legi sive iuri dicenti quod si contingat pretor vel mangratus cuius iurisdiccione esset ius dicere et priusquam adheat mutata voluntate eius esset vel fuerit nemo compellitur stare huiusmodi convencioni que lex sive ius cum suis concordanciis est ponita seu ponium (...) de iurediccione omnium iudicium (...) si convenerit renuncio eciam antedictis nominibus gratis et ex certa sciencia omnibus et quibuscumque feriis ob reverenciam Dei et sanctorum suorum et in honorem principis ac menssium vindemiarum et nundinarum concessis et concedendis aiure vel a principe ordinariis vel repentinis vel alter introductis et introducendis statutis patrie civitatum, villarum et locorum et omni tempore feriato et cuicumque dilacioni legali vel iudiciali et omni provocacioni et in integrum restitutioni racione decepcionis minoris precii vel alter qualitercumque competentibus et competitoris. Et generaliter omnibus et singulis causis nullitatum que contra vos dictum emptores vel vestros aut predicta vel infrascripta seu aliqua ex eis sive contra processus, execuciones, encartamenta aut vendicionis bonorum sive ex personis vestri dictum emptoris aut vestrorum aut vestri procuratoris sive nuncii aut notarii presentis contractus vel iudicis seu contractus aut racione defectus sollempnitatis legis vel canonis non adhibite seu non servatis in eisdem. Et omnibus aliis

que super hiis aut contra ea proponi vel allegari possent nunc vel in futurum. Et iuribus eciam dicentibus primo debere fieri executionem in bonis mobilibus quam sedentibus et primo ad tempus quam in perpetuum. Et quod primo transeundum est per heredes antis quam perveniatur ad bonorum possessores. Et libelli oblacioni litis contestacioni testium produccioni et cuiuslibet facti bationi. Et omni sollempnitati et celebritati iuris ordini iudiciario novissimo vel antiquo introducto et introducendo. Et omni alii iuri canonico vel civili scripto et non scripto comuni et singulari, publico et privato propter que possemus ego et dicta universitas et sui singulares a solucione censuale penarum, dampnorum, missionum interesse et expensarum predictarum vel a predictis vel infrascriptis tueri vel modo aliquo defendi vel alter dicere aut dotere me et dictam universitatem et eius singulares deceptos lesos seu gravatos fore aliquam racione seu quod presens contractus factus non fuerit ex iustari et probabili causa seu iusto precio seu in fraudem usurarum conceptus vel quod precium predictum non fuerit in utilitatis universitatis et in solucione in opere murorum et vallium dicte ville Berge conversum. Renuncio eciam antisdictis nominibus spacio temporis quadrimestris quod a lege dari consuevit confitentibus et preceptum de solvendum in se suscipientibus. Et spacio sex mensium quod datus debitoribus pro vendendis honoribus. Et spacio trium, viginti, decem et sex dierum quod datus debitoribus pro pignoribus luendis, licitandis, tenendis atque vendendis et dilacioni anni qui datus ajure debitori ad redimendum pignus vel quo cavetus quod creditor non potest pignus vendere nisi denunciaverit debitori quod ipsum redimat et ex tunch post anuum sibi vendere liceat et non antis et omnibus aliis spaciis et temporibus que ajudice vel a lege, usaticho vel constitucione aut de gracia, urbanitatis, usancia, stilo seu consuetudine curie aut patrie que mei aut dicte universitati vel eius singularibus dari debant seu deberet vel concedi. Et generaliter omnibus aliis et singulis iuribus, statutis, usanciis et constitucionibus canonicis et civilibus scriptis et non scriptis pro me et dicta universitatis et eius singularibus aut contra predicta vel infrascripta facientibus vel facere videntibus quavis causa. Et specialiter iuri dicenti generaliter renunciacionem non valere nisi precedat specialis vel eciam subsequantur. Et renuncio eciam oppinionibus doctorum dicencium tales renunciaciones, pacta, obligaciones, cautelas et promissiones non valere nec tenere. Et aprobo expresse et ex certa sciencia nominibus sepedictis et oppinionem illorum doctorum dicencium eas valere et tenere.

Ceterum atestans quod in contractu huiusmodi vendicionis fuit actum comprehensimus et in pactum deductum quod ego dictis nominibus tenere predicta iudicialiter confiteri in posse et presencia honorabilium vicarii Barchinone et decani ville Cervarie et predicta omnia (...) in curie dicti vicarii facere scribi iudicialiter dictum censuale iuxta stilum et observanciam ipsius curie obligando personas et bona dictorum mororum principalium et a dicto decano Cervarie audire et suscipere sententiam condempnacionis et excomunicacionis et preceptum de solvendo dictum censuale videlizet a dicto honorabili vicario scripturam tercii recipere. Ita et prout vobis dicto emptori placuerit et in dictis curiis pro talibus et similibus est fieri assuetum. Ea propter nominibus predictis volo et concedo pacto expresso quod per presens vendicionis instrumentum seu per aliqua in eo contenta ipsis confessionibus iudicialibus seu condempnacionum sentenciis scribendis et ferendis per dictos honorabiles vicarium et decanum seu alterum ipsorum vel dicte scripture tercii seu alicui ex ipsis aut contentis seu continendis in eisdem nec per ipsas huic instrumento seu contentis in ipso non fiat seu fieri aut generari dici, intelligi aut cogitari possit preiudicium aliquod novacio vel derogacio eciam per contrarium actum immo quelibet ipsarum sint, stent et permaneant in eorum robore et valore et unum pro alio validetur et confirentur. Et vos dictus emptor et vestri et avobis causam habentes possitis eisdem et qualibet ipsarum simil vel divisim uti agere et experiri in iudicio vel extra coram illis dominis oficialibus sive curiis ecclesiasticis vel secularibus coniunctim vel divissim quem seu quos adhieritis seu requisiveritis et coram quo seu quibus me predictis nominibus et dictam universitatem et eius singulares convenire volueritis contra me predictis nominibus, consiliarios et probos homines dicte universitatis ville Berge predictae et universitatem predictam et singulares ipsorum et heredes et successores ipsorum et bona eorum insolidum dum de predictis vobis aut vestris aliquid debantur aut contra premissa vel aliqua ipsorum contradictum fuerit sive factum aut alter. Ita et prout vobis et vestris placuerit hoc adjecto quod vicarius Barchinone nec alii officiales coram quibus dictam universitatem et eius singulares convenire volueritis non possint aliquid de predictis penis accipere nec habere dum de predictis vobis dicto emptori et vestris aliquid debantur et donech vobis et vestris integre et complete de ipso censuali dampnis, missionibus et expensis predictis fuerit satisfactum ad omnes vestras et vestrorum voluntates Hec minus si vos dictus emptor vel vestri semel vel pluries,

personaliter vel per procuratorem vestrum, in loco seu locis assignatis vel extra aut alter, volueritis recipere censuale predictus vel parte ipsius eciam de inde hiis non obstantibus habeat per dictam universitatem et eius singulares deponi et solvi et ad deponendum et solvendum ipsum teneantur in loco predicto iuxta formam predictam nec propter hoc vobis dicto emptori aut vestris seu predictis obligacionibus preiudicium aliquod per ea fieri negant ullo modo nec dici et allegari seu obtinere ita in contrarium fuisse usitatum. Ad diciens quod si aliqua per dominum regem vel per dominum ducem vel per alios officiales vel per curiam generalem Cathalonie seu per aliis fieret ordinacio contra vendicionem dicti censuale in generali vel in speciali contra huiusmodi contractum quod huiusmodi ordinacione vel provisione non obstantis dicta universitas et eius singulares teneantur solvere vobis et vestris quolibet anno censuale predictum termino et loco prefixis. Et si ipsum redimerent quod in redempcione ipsius aliquam retencionem seu deduccionem de annualibus dicti censuale solutis ut solvendis non possint facere. Immo in omni eventu ubi locus esset redempcioni ipsius vel redimere ipsum censuale dicta universitas et sui singulares vellent spontanea voluntate vel ex aliqua ordinacione que circa contractus ipsius censuale fieret in futurum. Que integre et sine aliqua diminucione annualium dicti censuale solutorum tunch vel solvendorum missionum nec expensarum nec penarum habeant dicta universitas et eius singulares solvere et restituere vobis et vestris dictos Sex mille solidos qui sunt precium dicti censuale et ipsos salve et secure vobis et vestris tradere vel in loco securo quem vos vel vestri volueritis ponere. Et nichillominus teneantur vobis et vestris solvere totum id de annualibus dicti censualis solvi restarint et missiones et penas. Quem in illo casu dictis nominibus omni ordinacioni et provisioni que fieri posset nunc et in futurum renuncio et ipsam promito non allegare nec de ipsa uti nec volo quod aliqui officiales ipsam quo ad huiusmodi contractum servent immo ipsa non obstante compleant et exequantur predicta renuncians quantum ad hec omnibus iuribus canoniciis et civilibus, municipalibus et consuetudinariis ad predicta obviantibus quavis causa.

Ulterius sub eisdem pacto et condicionibus volo, concedo et statuo dictis nominibus ac licenciam et potestatem confero plenariam vobis dicto emptori et vestris quod ea omnia et singula que de iure vel de facto volueritis apponi et scribi facere in presenti instrumento et in sentencis condempnacionum et scriptura tercii antisdictis ad

securitatem comodum et utilitatem ipsarum et presentis contractus et vestri dicti emptoris et vestrorum licet essent in dampnum, lesionem et preiudicium ac obligationem dicte universitatis et eius singularium et hereduum et successorum suorum insolidum possitis et possint hoc facere in omni tempore et in omni casu et eventu et tociens quociens vobis et vestris placuerit et visum fuerit faciendum de et cum consilio illorum peritorum seu notariorum quos vel quem ad ea eligere vel habere volueritis me dictis nominibus presentis vel absentis, citato vel non citato, ubi eciam presens instrumentum in publicum fuerit redactum et in iudicio exhibitum vel hostensum et in omni casu et eventu facti vero scriba in aliquo non mutata quod notarius presentis contractus ex potestatis et licencia quas nunc ut tunch eis dictis nominibus confero facere possit et tenantur in continenti cum per vos vel vestros fuerit requisitus licencia alicuius curie seu iudicio minime petita seu expectata. Et hiis addiciens volo et concedo quod si fortis in presenti instrumento aliqua ponita sunt vel viderentur scripta de iure vel de facto que propter verborum prolixitatem aut minima iuris subtilitatem vel alia quavis causa que dici potest vel poterit cogitari vel nominari que vobis dicto emptori vel vestris nocere possent et mei et dicte universitati et eius singularibus et heredibus et successoribus ipsorum prodesse ea pro non aponitis scriptis et non intellectis habeantur et irritis, cassis atque vanis nulliusque momenti aut valoris in iudicio vel extra ac si hic apponita non forent et scripta. Et possint detrahi atque de mi per notarium huius contractus et eo ab hac luce substracto per succedentem in suis scripturis prout superius declaratur et tociens quociens vobis dicto emptori et vestris placuerit licet presens instrumentum in publicum fuerit redactum et in iudicio exhibitum vel hostensum ut superius est expressum ambigua vero vel obscura si qua hic ponita sunt vobis dicto emptori et vestris interpretanda et declaranda penitus relinquuntur et comitantur et pro vobis et vestra intencione ac utilitate et robore presentis contractus et vendicionis interpretentur, declarentur et intelligantur iuribus aliquibus incontrarium facientibus quibus super hiis. Renuncio obsistentibus nullo modo. Premissa igitur omnia et singula prefatus syndicus, actor et procurator nominibus quibus supra et quolibet nomine insolidum per se et dictos consiliarios, probos homines et universitatem dicte ville Berge predictam et singulares ipsius et heredes et successores eorundem insolidum et pro toto ut superius sunt notata et expressata iuravit ad sancta Dei quatuor evangelia coram ipso

ponita et eius propria manu corporaliter tacta quod quidem iuramentum prestitit in animas eius et aliorum predictorum omnibus fraude, dolo, versucia et maxinacione se motis nulloque interveniente errore sed gratis et ex certa sciencia ipsius dictis nominibus et quolibet nomine insolidum promisit et pactus fuit mi notario infrascripto in posse et manu mei tanquam publice et autentice persone ab ipso iamdictis nominibus legitime stipulantis, paciscentis et recipientis nomine dicti emptoris et suorum et predictorum dominorum regis et ducis et vicarii Barchinone et reverendi domini Vicense episcopo et decani Cervarie eius nomine et omnium aliorum officialium et curiarum predictorum et aliorum omnium et singulorum quorum interest, intererit et interesse potest ac poterit in futurum tenere, attendere ac firmiter et inviolabiliter perpetuo observare ad comodum et utilitatem dicti emptoris et suorum sine omni fraude et dolo sub obligatione et ypotecha omnium et singulorum bonorum et iurium eiusdem et dictorum eius principalium et dicte universitatis et eius singularium et heredium et successorum suorum insolidum mobilium et immobilium, habitorum et habendorum, presencium, absencium et futurorum. Et de predictis omnibus et singulis iamdictus syndicus, actor et procurator nominibus quibus supra rogavit voluit et peccit fieri et tradi dicto emptori et suis unum vel plura et tot quos voluerint simul vel unum post aliud publicum seu publica instrumenta per me notarium subscriptum. Quod fuit actum, laudatum, firmatum et iuratum per syndicum supradictum nominibus predictis in termino Castri Novi, diocesis Urgellense, vicarie Cervarie, die duodecima mensis madii anno a nativitate Domini M CCC LXX quinto.

Sig+num Petri Pila de vico de la Trencada, syndici, actoris et procuratoris predicti qui hec nominibus quibus supra laudo, firmo, concedo et iuro.

Testes huius rei sunt: Petrus Pual; Bartholomeus Berengarii, scriptor Cervarie.

Sig+num Berengarii de Cardona, baiuli et curie ville Cervarie pro inclito et magnifico domino infantis Johanne, serenissimi domini regis primogenito eiusque regnorum et terrarum generali locum tenente, duce Gerunde et comitis Cervarie, habentis ad hec a serenissimo domino rege Aragone specialiter mandatum cum littera ipsius domini regis eiusque sigillo cere rubeae in dorso sigilata tenoris sequentis:

Nos Petrus Dei gratia rex Aragonum, Valencie, Maioricarum, Sardinie et Corsice comesque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie.

Volentes dare locum quod vos consules et probi homines universitate ville Berge sumptus quos habetis facere et sustinere pro continuandis et fabricandis menibus et vallis dicte ville possitis melius subportare. Tenore presentis ad humilem supplicationem pro parte vestri inde nobis factam concedimus ac licenciam et facultatem plenariam impartimur vobis dictis consulibus et probis hominibus presentibus et futuris quod possitis vendere seu vendi facere per vestrum syndicum et procuratorem censuale mortuum mediante tamen gratie instrumento usque ad quantitatem duorum mille solidorum barchinonensium annuale pensionis cuicumque seu quibuscumque personis volueritis et pro illis preciiis seu peccunie quantitibus quibus cum emptoribus eorundem poteritis convenire et dictam universitatem et eius singulares obligare ad prestandum seu solvendum dictum censuale. Et de ipsis vendicionibus instrumentum seu instrumenta publica ac alias scripturas inde necessarias et oportunas facere et firmare cum illis (...) et obligationibus, securitatibus et cautelis que in talibus fieri requirant. Pragmatica sanctione seu aliis quibusvis provissionibus in contrarium factis obsistentibus nullomodo. Nos enim dictas vendiciones inde fiendas nunc pro tunch huius serie laudamus, approbamus, ratificamus et etiam confirmamus ac eisdem auctoritatem nostram impendimus pariter et decretum.

Mandantes per eandem primogenito et locumtenenti nostro, gubernatoribus, vicariis, baiulis ceterisque universis et singulis oficialibus nostris et eorum loca tenentibus presentibus et futuris quatenus concessionem et licenciam nostram huiusmodi gratam et firmam habeant, teneant et observent et non contraveniant quavis causa.

Mandantes etiam quibuscumque notariis et scriptoribus curiarum ut dictis pragmatica seu aliis ordinacionibus contrariis aut penis in eisdem aponitis nequaquam obsistentibus de vendicionibus dictorum censualium recipiant et conficiant quecunque instrumenta inde necessaria aut alias scripturas congruas et decentes sicut et prout inde fuerint requisiti.

Volumus tamen quod precia dictorum censualium quantitatis in constructione dictorum menium et vallorum et non in aliis usibus quibuscumque quodque infra decem annos adiat presentis in antea computandos eadem censualia seu redimere habeatis. Quoniam sub hiis condicionibus et non alter huiusmodi licenciam vobis ducimus concedendam. In cuius rei testimonium presentem fieri et sigillo nostro secreto iussimus communiri.

Datum Tamariti, sexta die marcii anno a nativitate Domini M CCC LXXV. G. de Val.
(...) per dictum dominum regem nobis atributa et de mandato eiusdem nobis (...) litera ex parte eiusdem domini regis et auctoritate officii quo fungimur in hac (...) predictam et omnia et singula in eo contenta firmamus, ratificamus et approbamus (...) omnibus et singulis auctoritatem nostram et officii predicti et assensum nostrum interponimus pariter et decretum. Quam firmam fecit dictus venerabilis Berengarii de Cardona, baiulus in posse et manu mei Andree d'Ardèvol notarii subscripti in dicta villa Cervarie. Anno a Nativitate Domini M CCC LXX quinto.

Noverint universi quod ego Petrus Pila de vico de la Trencada, mercator, habitator ville Bergue, nomine meo proprio et ut syndicus, actor et procurator una et insolum cum venerabilibus Jacobo de Podio, notarii, oriundo ville Berge, scriptor domini regis, Bartholomeo d'Olost, Jacobo de Pinyana et Jacobo Malerii, junior, constitutus ab universitate dicte ville Berge et eius singularibus pro ut de ipsa (...) plenus constitutus, per publicum instrumentum inde confectum per discretum Berengarium Textoris notarium publicum dicte ville Berge auctoritate discretum Guillelmi de Podio, vicarii perpetui ecclesie Sancte Eulalie eiusdem ville, die quinta mensis marcii anno a Nativitate Domini M CCC LXX quinto presenti et infrascripto ad infrascripta continues plenum mandatum nomine et auctoritate predictis testimonio huius presens publici instrumenti confiteor et in veritatis recognosco vobis Balagario Conyll, habitatori loci d'Hostafranchs, presenti et vestris (...)stis et traddistis mi Raymundo Oms illos sex mille solidos monete Barchinone de terno pro quibus et precio quorum ego nominibus predictis vendidimus trescentos solidos eiusdem monete censuales annuales (...) rendales ad (...) viginti milium solidos pro millanario dandos et (...) ipsos trescentos solidos censuales annuales et rendales pro prima (...) et quibus vos volueritis at duodecima die mensis madii propter preteriti ad unum annum ex tunc immo venturum et continue computandum et de inde annis singulis in eodem termino sive de ut hec et alia in instrumento dicte vendicionis quod notarium subscriptum confectus XII die madii latius continetur. Et quia de predictis sex mille solidos ad meam voluntatem nominibus predictis (...) vestri pactatus seu et contentus ideo quibus supra nominibus renuncio exceptioni dicte peccunie non numeratis non habitis et non receptis et per me nunc non

solutis et doli faccio nominibus predictis vobis inde predictis sex mille solidos bonum et perpetuum, finem et legale pactum de ulterius non petendo et de non (...) instrumentum ad habendum memoriam in futurum prout melius, plenius et utilius dici, scribi ac eciam conservari poterit bona fide ad vestrum semper comodum et vestro et bonum eciam intellectum absque omni fraude et dolo.

Quod est actum Cervarie vicesima die iunii anno a Nativitate Domino millesimo trecentesimo LXX quinto.

Sig+num Petrii Pila predicti qui hec nominibus predictis concedo et firmo.

412

1380, maig, 7. Barcelona.

Pere el Cerimoniós redimeix la vila de Berga d'acudir a l'exèrcit reial a canvi de 500 florins aragonesos.

ACBR.Volum 1.1.1.1 (1506), pergami número 17.

Nos Petrus, Dei gracia rex Aragonum, Valencie, Maioricarum, Sardinie et Corsice comesque Barchinone, Rossilionis et Ceritanie.

Pridem pro execucione iusticie quam faciebamus et facimus eciam de presenti contra castra et loca illorum qui sunt culpabiles in morte perpetrata in personam Castilioni de Maioricarum, nostre curie promotoris nostramque cancellariam regentis, convocari fecimus exercitus Catalonie principatus et inter alios exercitum ville Berge et Berguitani. Nunc autem nuncius dicte ville ad nos pro subscriptis destinatus nobis humiliter supplicavit quod cum dicta villa et eius subvicaria racione murorum et vallarum qui in ipsa villa fuerunt constructi, et diversorum debitorum et onerum ad que propter guerras preteritas et alia, probi homines et universitatis ipsarum ville et vicarie sunt obligati sint lacescite debitum ad hec respectum habendo ipsos probos homines et universitates ac homines de Berguitano ad compositionem pecuniariam super redempcione dicti exercitus admittere dignaremur (...) Berga dictos probos homines et universitatem volentes benigne nos habere quod dictus nuncius super subscriptis nobiscum composuit

ad unum florenum et ultra pro quolibet foco dicte ville et aliorum locorum Berguitani qui sunt in numero quadringenti quinque foci.

Tenore presentis absolvimus, difinimus, remittimus et relaxamus predictis probis hominibus et universitati ville Berge et Berguitani omnem accionem, questionem, petitionem et demandam et omnem penam civilem et criminalem quam contra ipsos vel eorum bona possemus agere, inflingere sive etiam intentare racione convocacionis dicti exercitus pro execucione supradicta vel racione falliti exercim supradicta de causa vel penarum si quas pro retardacione dicti exercitus vel in obediencie mandatorum nostrorum propterea factorum incurrierunt. Ita quod exinde non possint conveniri vel aliqua pena propterea condempnari ipsis, cum hac eadem expresse concedentes quod ammodo pro dicta execucione in exercitum non habeant proficisti mittere neque nobis proinde aliquatenus subvenire nisi generale Catalonie per concessionem equitum vel clientum aut alter nobis pro predictis subveniret. Et tunc quantitas subscripta quam pro presenti remissione sunt solutur deducatur seu admittatur eis in comptum eius quod in et pro dicta subvencione dictos probos homines pro sua parte solvere oportebit.

Mandantes huius serie carissimo primogenito et nostro Generali Gubernatori, Bernardo de Fortiano eius vicesgerenti in Catalonia et vicecomiti de Rocabertino, ad dictam execucionem fiendam deputatis, ceterisque officialibus nostris presentibus et futuris vel eorum locatenentibus, quod nostram remissionem et concessionem huiusmodi ratam et firmam habeant, teneant et observent ac observare faciant et non contraveniant nec aliquem contravenire permittant quavis tam pro hiis vero remissione et concessione teneamini ex solvere fidelibus nostris Petro Descaus et Andree d'Olivella campsoribus Barchinone nomine fidelis consilarii et thesaurarii nostri Petri de Vallo receptoribus peccunie ex dictis exercitibus provenenter quingentos florenos auri de Aragonia hinc per totum mensum iulii proxime futurum.

In cuius rei testimonium hanc cartam fieri iussimus nostro sigillo pendenti munitam.

Datum Barchinone septima die madii anno a nativitate Domini M CCC octuagesimo nostrique regni quadragesimo quinto.

19, març, 1807

Inventari de les propietats de la baronia de Gironella.

ACA. Notarials. Berga

“M. n.º.1.Copia. Especulo o inventari de las vilas de Gironella; Delmes y drets a que estan subjectes.

Nota: Que lo resumen de las Escrituras del present especulo se ha comprobat ab la Nota de las Escrituras relativas a las Baronias de Gironella entregada per la casa de Gironella, en 19 de mars 1807, en cada una de las quals se ha posat un numº al marge; y las del present especulo ab lo numº rallat, que correspon al numº marginal de aquella, son las que se troban notadas en la mateixa nota.

Nota: en cada escriptura notada en est especulo se ha posat un numero al marge per trobarla ab brevedat quant convinga.

Especulo o inventari de las vilas, llochs, castells, termes, jurisdiccions, señorias, decimas, censos, taschas, casas, masos, heretats, haciendas y demes rendas que la IIIe. Señora Dª María Theresa de Agullo Pinós y Çagarriga, Marquesa de Gironella, muller del IIIe. Señor Dⁿ Alberto de Carnin, Marques de Gironella, Capità del Regiment de Reales Guardias Valonas del Exercit de S. Magestat (Deu lo guarde) te y posseheix, reb y cobra: Los actes de las quals rendas estan dividits per llibres com se aniran notant ab lo nom dels pobles en la forma seguent, fet en lo any 1740.

Index dels Pobles

Gironella, Olvan y cosas de Pinos. Compren lo lloch de Sant Martí de Llavaneras en lo present especulo, fol...1

Peguera y Figols. Compren Peguera, Fumaña, Vallcebre, Sant Julià de Frexens, Figols y Serchs. Tomo 1. Lib. 2, fol16

Peguera que compren los matexos llochs. Tomo 2. Lib. 3, fol31

Blancafort y Merolla. Lib 4, fol ...39

Barcelona y Pinos. Lib. 5, fol... 55

Pinos, Agullo y lloch del Arenyo. Lib. 6, fol....
Senahuja, tom. 1. Lib 7, fol ...
Senahuja, tom 2. Lib. 8, fol
Lloberola. Lib. 9, fol
Bellvehí, tom. 1. Lib. 10, fol.....
Bellvehí, tom. 2. Lib. 11, fol
Malet, tom. 1. Lib. 12, fol.....
Malet, tom. 2. Lib. 13, fol.....
Gacirera, Calaf y Biosca. Lib 14, fol....
Quadra de Palau, Bilan, Villana y Maymo. Lib. 15, fol...

Num. 145

Absolucio y definicio feta y firmada per la Sra. Laschera, comptessa de Pallas y Ramon de Urg, com a tudor de las fillas de Arnaldo Roger, compte de Pallas, a favor de Ramon de Peguera, cavaller, de la ampara que dit sr. Compte de Pallas li havia feta en lo castell de Peguera e en lo feu de dit castell, perço que lo dit Ramon de Peguera havia venut per franch alou a la abadessa y convent de Valldaura lo lloch y terme de Serchs lo qual lloch y terme lo compte de Pallas asserta esser en feu seu. En poder de Bernat de Pons, notari de Berga, als 5 de las kalendas de mars, 1288. Num. 11; 211

Num. 147

Venda perpetua feta y firmada per Ugo de Mataplana, compte de Pallas y Sr. De Berga y la Sra. Sibilla, sa muller, a favor de Jaume de Montpasat, cavaller, de tot lo castell y terme de Figols y batllia de Sant Salvador, ab los honors y pocessions de dit castell, censos, servituts, lluismes, homens y donas, per preu de set mil sous moneda barcelonesa de tern, lo qual acte firmat per rahó de señoria per lo serenissim Sr. Rey Don Jaume de Aragó. En poder de Bernat Esparraguera, notari publich de Barcelona, lo dia antes de las kalendas de juny del any 1298. Num. 12; 212.

Sentencia arbitral sobre las questions sucitadas entre Arnau de Saga y Pere de Begera relativas a la vila de Begera y altres béns y possessions que foren de Da. Sibilia de

Begera, mare del dit Arnau de Saga y avia de dit Pere de Begera.

En poder de Ramon, escribent publich de Begera a 4 idus abril del any 1247.

Dn. Salvador Clos y Gualba notario y escribano por S. M. que Dios guarde publico de numo. y colegio de la ciudad de Barcelona abaxo signado y firmado= certifico: que constituhido en la segunda pieza o en el interior del archivo de la casa de la noble Sra. Da. Lucia Antonia de Agulló Pinos, marquesa de Gironella, que la tiene en esta ciudad y calle llamada de Escudillers Blancs, he encontrado un armario el qual contiene varios cajones y en el num. 4º. se halla un documento auctentico escrito en pergamino rotulado= Cax 4= Leg. 1= fol. 5= Sr. Vicente de Merolla= 1247= Cuyo tenor a la letra es como sigue=

Hoc est translatum a quodam alio translato sumpto cujus tenor talis est. Pateat universis: quod cum contestio fuisset agitata diutius inter Arnaldum de Saga, ex una parte, et Petrum de Begera, ex altera, et super villam de Begera et super aliis bonis et possessionibus que fuerunt quondam Domina Sibilie de Begera matris dicti A. de Saga et avia dicti P. de Begera, et super castro de Arseguel et super ea que P. de Begera dicebat se non habuisse partem suam sufficientem de possessionibus que fuerunt condam A. de Saga, patris dicti Arnaldi de Saga et avii dicti P. De Bagera et super multis aliis questionibus et demandi quas ad invicem faciebant tam de rebus mobilibus quam immobilibus. Tandem pro bono pactis et concordia totum factum suam super omnibus dictis controversiis at aliis quas ad invicem habebant vel habere poterant usque in hodiernum diem misserancet possuerunt in manum et potestate et voluntate nobilium virorum Berengarii de Portella et Mironi de Luciano et Guillelmi de Pegaria et iuraverunt uterque ipsorum amborum quod quidquid ipsi tres super universis et singulis dicerent et facerent ipsi tarum et firmum perpetuo haberent et in contrarium non venirent et eciam quod super dictis eorum et ordinationibus facerent sibi ad invicem cartis compositionis et definitionis absque omni inganio et illud instrumentumjurarent atque firmarent et hoc totum promisserant Arnaldus de Saga predictus et Petrus de Begera sibi ad invicem servaturos et nunquam contraventuros suv pena D. aureorum quod penti alter promissit alteri dare; ita quod ille qui veniret contra ordinationem et arbitrium illorum triorum arbitrorum ipsam penam D. aureorum integrum alteri solvat; et quod ordinationes illorum trium observare vellet, et ut nichilominus pena soluta dictam

ordinacionem illorum trium valeret et uterque illorum dictorum scilicet Arnaldus de Saga et Petrus de Begera iuravit quod ordinacionem illorum trium et positionem ab eis factam observarent sine contradictione, dolo et absque alio scilicet contractu. Quiquidem Berengarius de Portella et Miro de Luciano et Guillelmus de Begera arbitrando dixerunt et ordinaverunt inter dictos Arnaldum de Saga et Petrum de Begera quod hanc mediam partem (...) et legitima sua, et per totam ipsam partem quam Domina Sibilia de Begera mater dicti Arnaldi de Saga et avia dicti Petri de Begera debet Arnaldo de Saga et illi instrumentum possessionis et solutionis (...) Valle Lubricani et cum eo quod dictum castrum (...) pertinere debentibus (...) in parrochia Sancta Maria de Vilosil et in parrochia Sancta Maria de Labadenils et (...) in parrochia Sancti Andrea de (...) et portum de Pratello et Pinatelleram. Et hoc (...) habeat dictus Arnaldus de Saga et successores sui omni tempore cum mansis et honoribus et tenedonibus et cum pratis et pasturis (...) atque ganatibus et cum montibus et taschis et silvis et cum omnibus terminis ibi degentibus et degere debentibus et cum ter(...) et usaticis et cum expletis, redditibus et exitibus et cum omnibus ad dictum castrum de Blancafort seu ad predictum pertinentibus vel pertinere debentibus qua dici vel excogitari possunt aliquo modo. Et quod dictus P. de Begera tradit vel tradi faciat dictum castrum de Blancafort dicto A. de Saga cum suis terminis supradictis et omnibus supradictis absolutum et quitum ab obligacione dicta Geralda matris sua et qualibet obligacione debitorum contractorum a dicto P. de Begera vel a patre vel a matre ipsius Petri de Begera. Et quod dictus P. de Begera difiniat et solvat et per se et per omnes successores suos dictum castrum de Blancafort cum omnibus supradictis universis et singulis dicto A. de Saga et successoribus suis omni tempore et sint firma stabilimenta et laudamenta et definitiones hominum qua vel quas ibi sunt facta vel factas pro Domina Geralda et pro P. de Begera et patre suo cum instrumentis et sine instrumentis usque in hodiernum diem dictus vero A. de Saga et successores sui fidelitatem faciant et homagio pro jam dicto castro et pro hiis predictis dicto P. de Begera et successoribus suis. Et dictus A. de Saga et successores sui teneant in perpetuum dictum castrum de Blancafort cum suis terminis et pertinentiis et omnibus supradictis et singulis in feudum pro jam dicto P. de Begera et successoribus suis. Et dictus A. de Saga et successoribus suis donent potestatem irati et paccati de dicto castro eidem P. de Begera et successoribus suis ad consuetudinem

Barchinona dictus Petrus de Begera et successores sui possint se valere de dicto castro et suis pertinentiis et de hominibus dicti feudi contra cunctos homines et idem P. de Begera et successores sui defendant semper dictum castrum de Blancafort cum omnibus pertinentiis, tenedonibus et homines et feminas et res illorum contra cunctos homines secundum suum posse quandiu A. de Saga vel successores sui non faciant inde queixam seu dum A. de Saga vel successores sui faciant de ipso castro guerram P. de Begera vel successores sui non teneatur illud defendere ratione istius compositionis nisi P. de Begera decesserit in ipsa guerra in vita vero dicti A. de Saga non teneatur de dicto servitio facere aliquo servitium post obitum vero dictus A. et successores sui teneant illud feudum pro jam dicto P. de Begera et successoribus suis supra formam et consuetudinem Barchinona. Et si dominus Petrus velit habere servitium de feudis de Begera successores ipsius A. de Saga faciant adjutoria id illud servitium dicto P. de Begera et successoribus suis sicut quod tenuerint de feudis predictis. Et item dixerunt dicti Berengarius de Portella et Miro de Luciano et Guillelmus de Pegera, quod dictus A. de Saga et successores sui habeant omni tempore pro hereditate et legitima et predictam partem quam dicta mater sua Domina Sibilia de Begera dimissit eidem A. de Saga Marolam cum mansis suis et pertinentiis et tenedonibus et cum honoribus et possessionibus et cum hominibus et feminis et cunctis universis et singulis ad dictam Marolam pertinentibus sine omni dampnatione et subgectione quam ibi P. de Begera vel successores sui non habeant tenere unde exeant inde maluta dicto P. de Begera ... »